

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

GRUER-02710

gram

ΔΩΡΕΑ
Γραφείου Βιβλίου

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Αριθμός εισαγωγής 50109
Ημερ. & π. παραλαβής 4-7-85
Ταξ. : αριθμός 200

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Ε. Μ. Ζω

Σ. Μ. Ζω

† ιερεὺς
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΡ. ΓΚΑΛΙΤΣΟΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βερολίνου

† ιερεὺς
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΡ. ΓΚΑΛΙΤΣΟΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Η

ΤΟΥ

ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ

ΗΜΩΝ

ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ.

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۸ محرم ۱۳۱۰ و ۸ تموز ۱۳۰۸
تاریخی و ۵۹۰ نومروی رخصتنامہ سبلہ نشر اولیٰ

EN KANTABRIGIA

Ἐτυπώθη δι' ἐπιμελείας τῶν τῆς Ἀκαδημίας τυποθετῶν·
δαπάνη τῆς Ἱερογραφικῆς Ἑταιρίας πρὸς διάδοσιν τοῦ Θείου
λόγου εἰς τε τὴν Βρεταννίαν καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη.

1893

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

Αρ. Εισ. 50109

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

	Κεφάλαια	Σελ.
ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΙΟΝ	28	1
ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΙΟΝ	16	63
ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΠΑΓΓΕΛΙΟΝ	24	102
ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΙΟΝ	21	168
ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ	28	219
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ	16	283
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α'	16	309
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β'	13	333
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ	6	349
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ	6	357
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ	4	365
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ	4	371
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α'	5	377
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'	3	382
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α'	6	385
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β'	4	392
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ	3	397
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ	1	400
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ	13	401
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΑΚΩΒΟΥ	5	420
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ Α'	5	426
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΕΤΡΟΥ Β'	3	433
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Α'	5	437
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Β'	1	444
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ Γ'	1	445
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΟΥΔΑ	1	446
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	22	448

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΤΟ
ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α΄.

ΒΙΒΛΟΣ τῆς γενεαλογίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Δαβίδ,
υἱοῦ τοῦ Ἀβραάμ.

²Ὁ Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ· ³Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς
Θάμαρ· Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ· Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀράμ· ⁴Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ναασσών· Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών·
⁵Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὺζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ· Βοὺζ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ὠβήδ ἐκ τῆς Ῥούθ· Ὠβήδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί·
⁶Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβίδ τὸν βασιλέα.

Δαβίδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς γυναίκας
τοῦ Οὐρίου· Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ· Ῥοβοάμ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά· ⁸Ἀσά δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ·
Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν· ⁹Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωά-
θαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἐzekίαν· ¹⁰Ἐzekίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆς δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν· ¹¹Ἰω-
σίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχουίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς
μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

¹²Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε
τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ· ¹³Ζο-
ροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἐλιακείμ· Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ· ¹⁴Ἀζώρ δὲ
ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· Ἀχείμ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ· ¹⁵Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ·
Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν

¹⁶Ἰακώβ· ¹⁶Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

¹⁷Πᾶσαι λοιπὸν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαβὶδ καὶ γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες.

¹⁸Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦτο· ἀφοῦ ἡρ-
ραβωνίσθη ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μαρία μετὰ τοῦ Ἰωσήφ, πρὶν
συνέλθωσιν, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου.

¹⁹Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων νὰ θεα-
τρίσῃ αὐτήν, ἠθέλησε νὰ ἀπολύσῃ αὐτὴν κρυφίως. ²⁰Εὐὼ δὲ
αὐτὸς διελογίσθη ταῦτα, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη κατ' ὄναρ
εἰς αὐτὸν, λέγων, Ἰωσήφ υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς νὰ παρα-
λάβῃς Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου· διότι τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν
εἶναι ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. ²¹Θέλει δὲ γεννήσῃ υἱόν, καὶ θέλεις
καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· διότι αὐτὸς θέλει σῶσει τὸν
λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

²²(Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγινε διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ
Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, ²³“Ἴδου, ἡ παρθένος
θέλει συλλάβει, καὶ θέλει γεννήσῃ υἱόν, καὶ θέλουσι καλέσει
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἙΜΜΑΝΟΥΗΛ,” τὸ ὅποιον μεθερμηνευόμενον εἶναι,
Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.)

²⁴Ἐξεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔκαμεν ὡς προσ-
έταξεν αὐτὸν ὁ ἄγγελος Κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ. ²⁵Καὶ δὲν ἐγνώριζεν αὐτήν, ἕως οὗ ἐγέννησε τὸν υἱὸν
αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ.

ΚΕΦ. β'.

¹ἈΦΟΥ δὲ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐπὶ
τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν
ἦλθον εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες, ²Ποῦ εἶναι ὁ γεννηθεὶς βα-
σιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; διότι εἶδομεν τὸν ἀστέρα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνα-
τολῇ, καὶ ἦλθομεν διὰ νὰ προσκυνήσωμεν αὐτόν. ³Ἀκούσας δὲ
Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ἐταράχθη, καὶ πᾶσα ἡ Ἱεροσόλυμα μετ' αὐ-
τοῦ. ⁴Καὶ συνάξας πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς
τοῦ λαοῦ, ἠρώτα νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται.

Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας διότι οὕτως εἶναι γεγραμμένον διὰ τοῦ προφήτου, ⁶Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, δὲν εἶσαι οὐδόλως ἐλαχίστη μεταξὺ τῶν ἡγεμόνων τοῦ Ἰούδα διότι ἐκ σοῦ θέλει ἐξέλθει ἡγούμενος, ὅστις θέλει ποιμάνει τὸν λαὸν μου τὸν Ἰσραὴλ.

Τότε ὁ Ἡρώδης, καλέσας κρυφίως τοὺς μάγους, ἐξηκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν καιρὸν τοῦ φαινομένου ἀστέρος. ⁸καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε, Πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἀφοῦ δὲ εὔρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, διὰ νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ προσκυνήσω αὐτό. ⁹Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἀνεχώρησαν καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστήρ, τὸν ὅποιον εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προεπορεύετο αὐτῶν, ἕως οὗ ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω ὅπου ἦτο τὸ παιδίον. ¹⁰Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. ¹¹Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εὔρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκίνησαν αὐτό, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσέφεραν εἰς αὐτὸ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. ¹²Καὶ ἀποκαλυφθέντες θεόθεν κατ' ὄναρ νὰ μὴ ἐπιστρέψωσι πρὸς τὸν Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

¹³Αφοῦ δὲ αὐτοὶ ἀνεχώρησαν, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ, λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον καὶ ἔσο ἐκεῖ ἕως οὗ εἶπω σοί· διότι μέλλει ὁ Ἡρώδης νὰ ζητήσῃ τὸ παιδίον, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτό. ¹⁴Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ διὰ νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. ¹⁵καὶ ἦτο ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς τοῦ Ἡρώδου· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπο τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, ¹⁶Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

¹⁷Τότε ὁ Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη σφόδρα, καὶ ἀποστείλας ἐφόνευσεν πάντας τοὺς παῖδας τούτους ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, ἀπὸ δύο ἐτῶν καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν καιρὸν τὸν ὅποιον ἐξηκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. ¹⁸Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, ¹⁹Φωνὴ ἠκούσθη ἐν Ῥαμὰ, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολὺς· ἡ Ῥαχήλ ἐκλαίει τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῇ, διότι δὲν ὑπάρχουσι. ²⁰Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ, ²¹λέγων, Ἐγερθεὶς πα-

ράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ὕπαγε εἰς γῆν Ἰσραὴλ· διότι ἀπέθανον οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.
 21 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. 22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ· ἀποκαλυφθεὶς δὲ θεόθεν κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. 23 Καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· διὰ τὸ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος θέλει ὀνομασθῇ.

ΚΕΦ. γ.

ἘΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἔρχεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς, κηρύττων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, 2 καὶ λέγων, Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 3 Διότι οὗτος εἶναι ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἠσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ.”

4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμῆλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦτο ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

5 Τότε ἐξήρχετο πρὸς αὐτὸν ἡ Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πάντα τὰ περὶχωρα τοῦ Ἰορδάνου· 6 καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς ἐκ τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους εἰς τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἐδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἁγίους τῆς μετανοίας· 9 καὶ μὴ φαιτασθῆτε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τοῦτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ. 10 Ἡδὴ δὲ καὶ ἡ ἀξίνη κεῖται πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων· πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κᾶμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 11 Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος εἶναι ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βαστάσω τὰ ὑποδήματα· αὐτὸς θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ καὶ πυρί. 12 Ὅστις κρατῇ τὸ πτεῦμα ἐν τῇ

χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἁλῶνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην· τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ.

¹³Τότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, διὰ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. ¹⁴Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκώλυνεν αὐτὸν, λέγων, Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς ἐμέ; ¹⁵Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄφες τῶρα διότι οὕτως εἶναι πρέπον εἰς ἡμᾶς νὰ ἐκπληρώσωμεν πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε ἀφίνει αὐτόν.

¹⁶Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἠνοιχθήσαν εἰς αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαίνον ὡς περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. ¹⁷Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὅποιον εὐηρεστήθην.

ΚΕΦ. Δ.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐφέρθη ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, διὰ νὰ πειρασθῇ ὑπὸ τοῦ διαβόλου. ²Καὶ ἡστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασε. ³Καὶ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ πειράζων, εἶπεν, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ νὰ γείνωσιν ἄρτοι οἱ λίθοι οὗτοι. ⁴Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Εἶναι γεγραμμένον, “Μὲ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζῆσαι ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον ἐξερχόμενον διὰ στόματος Θεοῦ.” ⁵Τότε παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διαβολὸς εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ στήνει αὐτόν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, ⁶καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐὰν ἦσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν κάτω· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι θέλει προσταῇ εἰς τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ περὶ σοῦ,” καὶ “Θέλουσι σὲ σηκῶναι ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ προσκόνῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.” ⁷Εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Πάλιν εἶναι γεγραμμένον, “Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου.” ⁸Πάλιν παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς ὄρος πολὺ ὑψηλόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτόν πάντα τὰ βασίλεια τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ⁹καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ταῦτα πάντα θέλω σοὶ δώσει, εἰν πεσὼν προσκυνήσῃς με. ¹⁰Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτόν, Ὑπαγε, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Κύριον τὸν Θεόν σου θέλεις προσκυνῆσαι, καὶ αὐτόν μόνον θέλεις λατρεύσει.” ¹¹Τότε ἀφίνει αὐτόν ὁ διάβολος· καὶ ἰδοὺ, ἄγγελοι προσῆλθον καὶ ὑπηρετοῦν αὐτόν.

¹² Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ὁ Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ¹³ Καὶ ἀφίσας τὴν Ναζαρέτ, ἦλθε καὶ κατέκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν τοῖς ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλεὶμ· ¹⁴ διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰησοῦ τοῦ προφήτου, λέγοντος, ¹⁵ Ἦ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλεὶμ, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν· ¹⁶ ὁ λαὸς ὁ καθημένος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ εἰς τοὺς καθημένους ἐν τῷ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν εἰς αὐτούς·

¹⁷ Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ λέγῃ, Μετανοεῖτε· διότι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

¹⁸ Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ῥίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἀλιεῖς. ¹⁹ Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κάμει ἀλιεῖς ἀνθρώπων. ²⁰ Οἱ δὲ, ἀφήσαντες εὐθὺς τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτόν. ²¹ Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. ²² Οἱ δὲ, ἀφήσαντες εὐθὺς τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

²³ Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν μετὰ τοῦ λαοῦ. ²⁴ Καὶ διήλθεν ἡ φήμη αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ὑπὸ διαφόρων νοσημάτων καὶ βασάνων συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ²⁵ Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ ὑπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

ΚΕΦ. ε'—ζ'.

¹ ἸΔΩΝ δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἀφοῦ ἐκάθισεν, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ² Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτούς, λέγων,

³ Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· διότι αὐτοῖς εἶναι ἡ βασι-

λεία τῶν οὐρανῶν. *Μακάριοι οἱ πενθοῦντες· διότι αὐτοὶ θέλουσι παρηγορηθῇ. *Μακάριοι οἱ πραεῖς· διότι αὐτοὶ θέλουσι κληρονομήσει τὴν γῆν. *Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· διότι αὐτοὶ θέλουσι χορτασθῇ. *Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἐλεηθῇ. *Μακάριοι οἱ καθαροὶ τὴν καρδίαν διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Θεόν· *Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ὀνομασθῇ υἱοὶ Θεοῦ. ¹⁰Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ¹¹Μακάριοι εἰσθε, ὅταν σᾶς ὀνειδίσωσι καὶ διώξωσι, καὶ εἰπωσιν ἐναντίον σας πάντα κακὸν λόγον ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ. ¹²Χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, διότι ὁ μισθός σας εἶναι πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἐπειδὴ οὕτως ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

¹³Σεῖς εἰσθε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας διαφθαρῇ, μέ τι θέλει ἀλατισθῇ; εἰς οὐδὲν πλέον χρησιμεύει, εἰμὴ νὰ ῥιφθῇ ἔξω, καὶ νὰ καταπατήται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴Σεῖς εἰσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Πόλις κειμένη ἐπάνω ὄρους δὲν δύναται νὰ κρυφθῇ. ¹⁵Οὐδὲ ἀνάπτουσι λύχνον, καὶ θέτουσιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μῦθον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην, καὶ φέγγει εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ. ¹⁶Οὕτως ἂς λάμψη τὸ φῶς σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ ἴδωσι τὰ καλὰ σας ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα σας τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

¹⁷Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ καταλύσω τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· δὲν ἦλθον νὰ καταλύσω, ἀλλὰ νὰ ἐκπληρώσω. ¹⁸Διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν, ἢ μία κεραία δὲν θέλει παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσι πάντα. ¹⁹Ὅστις λοιπὸν ἀθετήσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος θέλει ὀνομασθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅστις δὲ ἐκτελέσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας θέλει ὀνομασθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ²⁰Ἐπειδὴ σᾶς λέγω, ὅτι, ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη σας πλείοτερον τῆς τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, δὲν θέλετε εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

²¹Ἀκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, "Μὴ φονεύσης"· ὅστις δὲ φονεύσῃ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν. ²²Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος ἀναίτιως κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, θέλει εἶσθαι ἔνοχος εἰς τὴν κρίσιν· καὶ ὅστις εἴπῃ

πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ῥακᾶ, θέλει εἰσθαῖ ἔνοχος εἰς τὸ συνέδριον· ὅστις δὲ εἶπη, Μωρὲ, θέλει εἰσθαῖ ἔνοχος εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ²³ Ἐὰν λοιπὸν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐκεῖ ἐνθυμηθῇς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τί κατὰ σοῦ, ²⁴ ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἵπαγε, πρῶτον φιλιώθητι μὲ τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τότε ἔλθων πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ²⁵ Εἰρήνευσον μὲ τὸν ἀντιδικόν σου ταχέως, ἐνὸς ὧς εἰσαι καθ' ὁδὸν μετ' αὐτοῦ· μήποτε σὲ παραδώσῃ ὁ ἀντιδικός εἰς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ῥιφθῇς εἰς φυλακὴν. ²⁶ Ἀληθῶς σοὶ λεγώ, Δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκεῖθεν, ἕως οὗ ἀποδώσῃς τὸ ἔσχατον λεπτόν.

²⁷ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, "Μὴ μοιχεύσῃς."

²⁸ Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα διὰ νὰ ἐπιθυμήσῃ αὐτήν, ἥδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

²⁹ Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σὲ σκανδαλίζῃ, ἐκβάλε αὐτὸν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

³⁰ Καὶ ἐὰν ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σὲ σκανδαλίζῃ, ἐκκόψον αὐτήν, καὶ ῥίψον ἀπὸ σοῦ· διότι σὲ συμφέρει νὰ χαθῇ ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ νὰ μὴ ῥιφθῇ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς τὴν γέενναν.

³¹ Ἐρρέθη πρὸς τούτοις, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἃς δώσῃ εἰς αὐτήν διαζύγιον. ³² Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πυριέας, κάμνει αὐτήν νὰ μοιχεύηται· καὶ ὅστις λάβῃ γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεταί μοιχός.

³³ Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη εἰς τοὺς ἀρχαίους, Μὴ ἐπιорκήσῃς, ἀλλὰ ἐκπλήρωσον εἰς τὸν Κύριον τοὺς ὅρκους σου.

³⁴ Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, νὰ μὴ ὀμόσητε μηδὲ ὅλως· μήτε εἰς τὸν οὐρανόν, διότι εἶναι θρόνος τοῦ Θεοῦ· ³⁵ μήτε εἰς τὴν γῆν, διότι εἶναι ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διότι εἶναι πόλις τοῦ μεγάλου βασιλέως· ³⁶ μήτε εἰς τὴν κεφαλὴν σου νὰ ὀμόσῃς, διότι δὲν δύνασαι μίαν τρίχα νὰ κάμῃς λευκὴν ἢ μέλαιναν. ³⁷ Ἀλλ' ἃς ᾗναι ὁ λόγος σας, Ναὶ, ναί· Οὐ, οὐ· τὸ δὲ πλεότερον τούτων εἶναι ἐκ τοῦ πονηροῦ.

³⁸ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, "Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος." ³⁹ Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, νὰ μὴ ἀντισταθῇτε πρὸς τὸν πονηρόν· ἀλλ' ὅστις σὲ ῥαπίσῃ εἰς τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ἄλλην· ⁴⁰ καὶ εἰς τὸν

θέλοντα νὰ κριθῇ μετὰ σοῦ, καὶ νὰ λάβῃ τὸν χιτῶνά σου, ἄφες εἰς αὐτὸν καὶ τὸ ἱμάτιον· ⁴¹καὶ ἂν σὲ ἀγγαρεύσῃ τις μίλιον ἐν, ἕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. ⁴²Εἰς τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ δίδε· καὶ τὸν θέλοντα νὰ δανεισθῇ ἀπὸ σοῦ μὴ ἀποστραφῇς.

⁴³Ἠκούσατε ἵτι ἐρρέθη, ⁴⁴Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου, καὶ μίσει τὸν ἐχθρόν σου. ⁴⁵Εγὼ ὅμως σᾶς λέγω, Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς καταράνται, εὐεργετεῖτε ἐκείνους οἵτινες σᾶς μισοῦσι, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων οἵτινες σᾶς βλάπτουσι καὶ σᾶς κατατρέχουσι· ⁴⁶διὰ νὰ γείνητε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, διότι αὐτὸς ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ⁴⁷Διότι ἐὰν ἀγαπήσῃτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποῖον μισθὸν ἔχετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσι τὸ αὐτό; ⁴⁸Καὶ ἐὰν ἀσπασθῇτε τοὺς ἀδελφούς σας μόνον, τί περισσότερον κάμνετε; καὶ οἱ τελῶναι δὲν κάμνουσιν οὕτως; ⁴⁹Ἔστε λοιπὸν σεῖς τέλειοι, καθὼς ὁ Πατήρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἶναι τέλειος.

ΚΕΦ. ε'. ¹Προσέχετε νὰ μὴ κάμνητε τὴν ἐλεημοσύνην σας ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ βλέψησθε ὑπ' αὐτῶν· εἰ δὲ μὴ, δὲν ἔχετε μισθὸν πλησίον τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²Όταν λοιπὸν κάμνης ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, καθὼς κάμνουσιν οἱ ὑποκριταὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, διὰ νὰ δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν. ³Όταν δὲ σὺ κάμνης ἐλεημοσύνην, ἥς μὴ γνωρίσῃ ἡ ἀριστερά σου τί κάμνει ἡ δεξιὰ σου· ⁴διὰ νὰ ἦναι ἡ ἐλεημοσύνη σου ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

⁵Καὶ ὅταν προσεύχησαι, μὴ ἔσο ὡς οἱ ὑποκριταί· διότι ἀγαπᾶσι νὰ προσεύχωνται ἰστάμενοι ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν· ⁶σὶ ὅμως, ὅταν προσεύχησαι, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ, κλείσας τὴν θύραν σου, προσευχήθητι εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ. ⁷Όταν δὲ προσεύχησθε, μὴ βαττολογήσητε, ὡς οἱ ἐθνικοί· διότι νομίζουν ὅτι μὲ τὴν πολυλογίαν αὐτῶν θέλουσιν εἰσακουσθῇ. ⁸Μὴ ὁμοιωθῇτε λοιπὸν

μέ αὐτούς· διότι ἐξεύρει ὁ Πατήρ σας, τίνων ἔχετε χρείαν, πρὶν σεῖς ζητήσητε παρ' αὐτοῦ. Ὅϊτω λοιπὸν προσεύχεσθε σεῖς,

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ¹⁰ ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· ¹¹ τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς εἰς ἡμᾶς σήμερον· ¹² καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καθὼς καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἡμᾶς· ¹³ καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· διότι σοῦ εἶναι ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· Ἀμήν.

¹⁴ Διότι ἐὰν συγχωρήσητε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, θέλει συγχωρήσει καὶ εἰς ἐσᾶς ὁ Πατήρ σας ὁ οὐράνιος.

¹⁵ Ἐὰν ὅμως δὲν συγχωρήσητε εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ πταίσματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατήρ σας θέλει συγχωρήσει τὰ πταίσματά σας.

¹⁶ Καὶ ὅταν νηστεύητε, μὴ γίνεσθε, ὡς οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί· διότι ἀφανίζουνσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν, διὰ νὰ φανῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύουσιν· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουσιν ἤδη τὸν μισθὸν αὐτῶν. ¹⁷ Σὺ ὅμως, ὅταν νηστεύῃς, ἀλείψον τὴν κεφαλὴν σου, καὶ νύψον τὸ πρόσωπόν σου· ¹⁸ διὰ νὰ μὴ φαίῃς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι νηστεύεις, ἀλλ' εἰς τὸν Πατέρα σου τὸν ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ἐν τῷ φανερῷ.

¹⁹ Μὴ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σκώληξ καὶ σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διατρυποῦσιν καὶ κλέπτουσιν· ²⁰ ἀλλὰ θησαυρίζετε εἰς ἑαυτοὺς θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σκώληξ οὔτε σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται δὲν διατρυποῦσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. ²¹ Ἐπειδὴ ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδιά σας. ²² Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ ἡ καθαρός, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι φωτεινόν· ²³ ἐὰν ὅμως ὁ ὀφθαλμός σου ᾖ ἡ ποιηρὸς, ὅλον τὸ σῶμά σου θέλει εἶσθαι σκοτεινόν. Ἐὰν λοιπὸν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ ᾖ ἡναι σκότος, τὸ σκότος πόσον;

²⁴ Οὐδεὶς δύναται δύο κυρίους νὰ δουλεύῃ· διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισήσει, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει· ἢ εἰς τὸν ἓνα θέλει προσκολληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει καταφρονήσει. Δὲν δύνασθε νὰ δουλεύητε Θεῷ καὶ Μαρμωνα. ²⁵ Διὰ τοῦτο σᾶς

λέγω, Μὴ μεριμνᾶτε περὶ τῆς ζωῆς σας, τί νὰ φάγητε καὶ τί νὰ πίνητε· μηδὲ περὶ τοῦ σώματός σας, τί νὰ ἐνδυθῆτε. Δὲν εἶναι ἡ ζωὴ τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ²⁶ Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι δὲν σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· σεῖς δὲν εἰσθε πολὺ ἀνώτεροι αὐτῶν; ²⁷ Ἀλλὰ τίς ἀπὸ σᾶς μεριμνῶν δύναται νὰ προσθέσῃ μίαν πῆχυν εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ; ²⁸ Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Παρατηρήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσι· δὲν κοπιᾷζουσιν, οὐδὲ κλώθουσι. ²⁹ Σᾶς λέγω ὅμως ὅτι οὐδὲ ὁ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδύνθη ὡς ἐν τούτων. ³⁰ Ἀλλ' ἐὰν τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, ὅστις σήμερον ὑπάρχει, καὶ αὔριον ρίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύη οὕτω, δὲν βλεῖ ἐνδύσει πολλῶ μᾶλλον ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι; ³¹ Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν, λέγοντες, Τί νὰ φάγωμεν, ἢ τί νὰ πῖωμεν, ἢ τί νὰ ἐνδυθῶμεν; ³² Διότι πάντα ταῦτα ζητοῦσιν οἱ ἐθνικοί· ἐπεὶ δὲ ἐξεύρει ὁ Πατὴρ σας ὁ οὐράνιος ὅτι ἔχετε χρεῖαν πάντων τούτων. ³³ Ἀλλὰ ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· καὶ ταῦτα πάντα θέλουσι σᾶς προστεθῆ. ³⁴ Μὴ μεριμνήσητε λοιπὸν περὶ τῆς αὔριου· διότι ἡ αὔριον θέλει μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν τὸ κακὸν αὐτῆς.

ΚΕΦ. Ζ. ¹ Μὴ κρίνετε διὰ νὰ μὴ κριθῆτε· ² διότι μὲ ὅποιαν κρίσιν κρίνετε, θέλετε κριθῆ· καὶ μὲ ὅποιον μέτρον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἐσᾶς. ³ Καὶ διὰ τί βλέπετε τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δὲν παρατηρεῖς; ⁴ Ἡ πῶς θέλεις εἰπεῖ πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἀφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλᾶριον ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, ἐνῶ ἡ δοκὸς εἶναι ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; ⁵ Ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρῶς διὰ νὰ ἐκβάλῃς τὸ ξυλᾶριον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

⁶ Μὴ δώσητε τὸ ἄγιον εἰς τοὺς κύνas· μηδὲ ῥίψητε τοὺς μαργαρίτας σας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς μὲ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ στραφέντες σᾶς διασχίσωσιν.

⁷ Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σᾶς δοθῇ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε εὐρεῖ· κοπίετε, καὶ θέλει σᾶς ἀνοιχθῇ· ⁸ διότι πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῇ. ⁹ Ἡ

τίς ἄνθρωπος εἶναι ἀπὸ σᾶς, ὅστις, εἰάν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν λίθον; ¹⁰ Καὶ εἰάν ζητήσῃ ὀψάριον, μήπως θέλει δώσει εἰς αὐτὸν ὄφιν; ¹¹ Εἰάν λοιπὸν σεῖς, ποιητοὶ ὄντες, ἐξεύρητε νὰ διδῇτε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πόσω μᾶλλον ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, θέλει δώσει ἀγαθὰ εἰς τοὺς ζητοῦντας παρ' αὐτοῦ; ¹² Λοιπὸν πάντα ὅσα ἂν θέλητε νὰ κάμνωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ σεῖς κάμνετε εἰς αὐτούς· διότι οὗτος εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

¹³ Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πλατεῖα εἶναι ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἶναι οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. ¹⁴ Ἐπειδὴ στενὴ εἶναι ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἶναι οἱ εὕρισκοντες αὐτήν.

¹⁵ Προσεχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ἐσᾶς μέ ἐνδύματα προβάτων, ἔσωθεν ὅμως εἶναι λύκοι ὑρπαγες. ¹⁶ Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς· μήποτε συνάγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφύλια, ἢ ἀπὸ τριβύλων σῦκα; ¹⁷ Οὕτω πᾶν δένδρον καλὸν κάμνει καλοὺς καρπούς· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον κάμνει κακοὺς καρπούς. ¹⁸ Δὲν δύναται δένδρον καλὸν νὰ κάμνῃ καρπούς κακοὺς, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν νὰ κάμνῃ καρπούς καλοὺς. ¹⁹ Πᾶν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βίλλεται. ²⁰ Ἄρα ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν θέλετε γνωρίσει αὐτούς. ²¹ Δὲν θέλει εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν πᾶς ὁ λέγων πρὸς ἐμὲ, Κύριε, Κύριε· ἀλλ' ὁ πράττων τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²² Πολλοὶ θέλουσιν εἰπεῖ πρὸς ἐμὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, δὲν προεφητεύσαμεν ἐν τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξεβάλομεν δαιμόνια, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι σου ἐκάμωμεν θαύματα πολλά; ²³ Καὶ τότε θέλω ἑμολογήσῃ πρὸς αὐτούς, Ὅτι ποτὲ δὲν σᾶς ἐγνώρισα· φεύγετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

²⁴ Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούει τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ κάμνει αὐτούς, θέλω ὁμοιώσει αὐτὸν μὲ ἄνδρα φρόνιμον, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν. ²⁵ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ δὲν ἔπεσε· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν. ²⁶ Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων τοὺς λόγους μου τούτους, καὶ μὴ κάμνων αὐτούς, θέλει ὁμοιωθῇ μὲ

ἄνδρα μαυρον, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον·
 27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ
 ἄνεμοι, καὶ προσέβαλον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ ἔπεσε· καὶ
 ἦτο ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

28 Ὅτε δὲ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήτ-
 τουντο οἱ ὄχλοι διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ. 29 Διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς
 ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

ΚΕΦ. η'.

ὍΤΕ δὲ κατέβη ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι
 πολλοί.

2 Καὶ ἰδὼν, λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, ἐὰν
 θελῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς. 3 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ὁ
 Ἰησοῦς, ἥγγισεν αὐτὸν, λέγων, Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς
 ἐκαθαρίσθη ἡ λέπρα αὐτοῦ. 4 Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
 Πρόσεχε μὴ εἰπῇς τούτῳ εἰς μηδένα· ἀλλ' ὕπαγε, δείξον σεαυτὸν
 εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε τὸ δῶρον, τὸ ὁποῖον προσέταξεν ὁ
 Μωϋσῆς, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτοὺς.

6 Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ, προσῆλθε πρὸς
 αὐτὸν ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν, 7 καὶ λέγων, Κύριε, ὁ
 δοῦλός μου κεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζό-
 μενος. 8 Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ἐλθὼν θελω θε-
 ραπεύσει αὐτόν. 9 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος εἶπε, Κύριε,
 δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην μου· ἀλλὰ μόνον
 εἰπέ λόγον, καὶ θέλει ἰατρευθῇ ὁ δοῦλός μου. 10 Διότι καὶ ἐγὼ
 εἶμαι ἄνθρωπος ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας·
 καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ὑπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον,
 Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δοῦλόν μου, Κάμε τοῦτο,
 καὶ κάμνει. 11 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε, καὶ εἶπε πρὸς
 τοὺς ἀκολουθοῦντας, Ἀληθῶς σὰς λέγω, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ
 εὔρον τοσαύτην πίστιν. 12 Σὰς λέγω δὲ, ὅτι πολλοὶ θέλουσιν
 ἔλθει ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ θέλουσι καθίσει μετὰ τοῦ
 Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·
 13 οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας θέλουσιν ἐκβληθῇ εἰς τὸ σκότος τὸ
 ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τρυγμὸς τῶν
 ὀδόντων. 14 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἑκατόνταρχον, Ὑπαγε,

καὶ ὡς ἐπίστευσας ἄς γείνη εἰς σέ. Καὶ ἰατρεύθη ὁ δοῦλος αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

¹⁴ Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ κατὰκοιτον καὶ πάσχουσαν πυρετόν. ¹⁵ Καὶ ἐπίασε τὴν χεῖρα αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἐσηκώθη, καὶ ὑπηρετεῖ αὐτούς.

¹⁶ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα μὲ λόγον, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν. ¹⁷ διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.”

¹⁸ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ ἑαυτὸν, προσέταξε τὰ ἀναχωρήσωσιν εἰς τὸ πέραν.

¹⁹ Καὶ πλησιάσας εἰς γραμματεῖς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, θέλω σοὶ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς. ²⁰ Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεάς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Τίος τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ νὰ κλίῃ τὴν κεφαλὴν.

²¹ Ἄλλος δὲ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, συγχώρησόν μοι νὰ ὑπάγω πρῶτον καὶ νὰ θάψω τὸν πατέρα μου. ²² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀκολουθεῖ μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς νὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

²³ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ἰδού, τρικυμία μεγάλη ἔγεινεν ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον ἐσκεπάζετο ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκοιμᾶτο. ²⁵ Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξύπνισαν αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, χανόμεθα. ²⁶ Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Διὰ τί εἰσθε δειλοὶ, ὀλιγόπιστοι; Τότε σηκωθείς ἐπετίμησε τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη μεγάλη. ²⁷ Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες, Ὅποιος εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἀνεμοὶ καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν!

²⁸ Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπήντησαν αὐτὸν δύο δαιμονιζόμενοι, ἐξερχόμενοι ἐκ τῶν μνημείων, ἄγριοι καθ' ὑπερβολὴν, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ περάσῃ διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. ²⁹ Καὶ ἰδού, ἔκραξαν, λέγοντες, Τί ἡμεῖς μεταξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Τί ἐκ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ἐδῶ πρὸ καιροῦ νὰ μᾶς βασανίσῃς; ³⁰ Ἦτο δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγγέλι χοίρων πολλῶν βοσκομένη. ³¹ Καὶ οἱ δαίμονες παρεκάλουν

αὐτὸν, λέγοντες, Ἐὰν μᾶς ἐκβάλῃς, ἐπίτρεψον εἰς ἡμᾶς νὰ ἀπέλθωμεν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. ³² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε. Καὶ ἐκεῖνοι ἐξελθόντες ὑπῆγαν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ, ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. ³³ Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. ³⁴ Καὶ ἰδοὺ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρέκάλεσαν νὰ μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

ΚΑΙ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν.

² Καὶ ἰδοὺ, ἔφερον πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν κείμενον ἐπὶ κλίνῃ· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν, Θάρρει, τέκνον· συγκεχωρημένοι εἶναι εἰς σὲ αἱ ἁμαρτίαι σου. ³ Καὶ ἰδοὺ, τινὲς ἐκ τῶν γραμματέων εἶπον καθ' ἑαυτοὺς, Οὗτος βλασφημεῖ. ⁴ Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε, Διὰ τί σεῖς διαλογίζεσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις σας; ⁵ Διότι τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἶπω, Συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἶπω, Ἐγέρθητι καὶ περιπάτει; ⁶ ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (τότε λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,) Ἐγερθεῖς, σήκωσον τὴν κλίνην σου, καὶ ἵπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ⁷ Καὶ ἐγερθεὶς, ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁸ Ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, ὅστις ἔδωκε τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

⁹ Καὶ διαβαίνων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδον ἄνθρωπον καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολουθεῖ μοι. Καὶ σηκωθείς ἠκολούθησεν αὐτόν. ¹⁰ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνεκάθηντο μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τι ὁ διδάσκαλός σας τρώγει μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν; ¹² Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες. ¹³ Ὑπάγετε δὲ καὶ μάθετε τί εἶναι, "Ἐλεον θέλω, καὶ

οὐχὶ θυσίαν·" διότι δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετανοίαν.

¹⁴ Τότε ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου, λέγοντες, Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ, οἱ δὲ μαθηταὶ σου δὲν νηστεύουσιν; ¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μήπως δύναται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος νὰ πενθῶσιν, ἐνὸς ὧ εἶναι μετ' αὐτῶν ὁ νυμφίος; θέλουσιν ὅμως ἔλθει ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε θέλουσιν νηστεύσει. ¹⁶ Καὶ οὐδεὶς βάλλει ἐπὶ ῥάμμα ἀγνάφου πανίου ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· διότι ἀφαιρεῖ τὸ ἀναπλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ γίνεται σχίσμα χειρότερον. ¹⁷ Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, σχίζονται οἱ ἀσκοὶ, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθείρονται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς νέους, καὶ ἀμφοτέρω διατηροῦνται.

¹⁸ Ἐνῷ αὐτὸς ἐλάλει ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἰδοὺ, ἄρχων ¹⁹ τε ἐλθὼν προσεκλίνει αὐτόν, λέγων, Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἐτελεύτησέ πρὸ ὀλίγου· ἀλλὰ ἔλθε καὶ βάλε τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ θέλει ζήσῃ. ²⁰ Καὶ σηκωθείς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτόν, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

²¹ Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, πλησιάσασα ὀπισθεν, ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. ²² Διότι ἔλεγε καθ' ἑαυτήν, Ἐὰν μόνον ἐγγίσω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, θέλω σωθῇ. ²³ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν αὐτήν, εἶπε, Θάρρει, θίγατε· ἡ πίστις σου σέ ἔσωσε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

²⁴ Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητάς, καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, ²⁵ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀναχωρεῖτε· διότι δὲν ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ κοιμᾶται. Καὶ κατεγέλων αὐτόν. ²⁶ Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐπίασε τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἐσηκώθη τὸ κοράσιον. ²⁷ Καὶ διεδόθη ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

²⁸ Καὶ ἐνῷ ἀνεχώρει ἐκείθεν ὁ Ἰησοῦς, ἠκολούθησαν αὐτόν δύο τυφλοὶ, κρᾶζοντες καὶ λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ Δαβὶδ. ²⁹ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐπλησίασαν εἰς αὐτὸν οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πιστεύετε ὅτι δύναμαι νὰ κάμω τοῦτο; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε. ³⁰ Τότε ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, λέγων, Κατὰ τὴν πίστιν σας ἂς γένη εἰς ἐσᾶς. ³¹ Καὶ ἠνοίχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. Προσ-

ἔταξε δὲ αὐτοὺς ἐντόνως ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Προσέχετε ἅς μὴ ἐξεύρη τοῦτο μηδεὶς. ³¹ Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

³² Ἐνῶ δὲ αὐτοὶ ἐξήρχοντο, ἰδὸν, ἔφεραν πρὸς αὐτὸν ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. ³³ Καὶ ἀφοῦ ἐξεβλήθη τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, "Οτι ποτέ δὲν ἐφάνη τοιοῦτον ἐν τῷ Ἰσραήλ. ³⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Διὰ τοῦ ἀρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

³⁵ Καὶ περιήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν ἐν τῷ λαῷ. ³⁶ Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, διότι ἦσαν ἐκκελυμένοι καὶ ἐσκορπισμένοι ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. ³⁷ Τότε λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. ³⁸ παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν κύριον τοῦ θερισμοῦ, διὰ νὰ ἀποστείλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ι'. ια'.

ΚΑΙ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν κατὰ πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε νὰ ἐκβάλλωσιν αὐτὰ, καὶ νὰ θεραπεύωσι πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν ἀσθένειαν.

Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἶναι ταῦτα· πρῶτος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπωνομασθεὶς Θαδδαῖος· Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

² Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ὑπάγητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· ³ ὑπάγετε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραήλ. Καὶ ὑπάγοντες κηρύττετε λέγοντες, "Οτι ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ⁴ Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. ⁵ Μὴ ἔχετε χρυσόν, μηδὲ ἀργυρὸν, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας σας· ⁶ μὴ

σακκίον διὰ τὴν ὁδόν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ράβδον· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

¹¹ Εἰς ὁποίαν δὲ πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε, ἐξετάσατε τίς ἐστὶν ἄξιος ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ μέννατε ἕως οὗ ἐξέλθῃτε. ¹² Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, χαιρετήσατε αὐτήν. ¹³ Καὶ ἐὰν μὲν ἡ οἰκία ᾖ ἄξια, ὡς ἔλθῃ ἡ εἰρήνη σας ἐπ' αὐτήν· ἀλλ' ἐὰν δὲν ᾖ ἄξια, ἡ εἰρήνη σας ὡς ἐπιστρέψῃ εἰς ἑσᾶς. ¹⁴ Καὶ ὅστις δὲν σᾶς δεχθῇ, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους σας, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας, ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν σας. ¹⁵ Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

¹⁶ Ἰδοὺ, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε λοιπὸν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἄπλοῖ ὡς αἱ περυσιναι. ¹⁷ Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· διότι θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν θέλουσι σᾶς μαστιγῶσαι· ¹⁸ καὶ ἐνώπιον ἔτι ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε φερθῇ ἕνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ ἔθνη. ¹⁹ Ὅταν δὲ σᾶς παραδίδωσι, μὴ μεριμνήσῃτε πῶς, ἢ τί θέλετε λαλήσῃ· διότι θέλει σᾶς δοθῇ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί πρέπει νὰ λαλήσῃτε. ²⁰ Ἐπειδὴ σεῖς δὲν εἰσθε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς σας, τὸ ὁποῖον λαλεῖ ἐν ὑμῖν. ²¹ Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῇ τέκνα κατὰ γονέων, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς. ²² Καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῇ. ²³ Ὅταν δὲ σᾶς διώκωσιν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεῖγεται εἰς τὴν ἄλλην· διότι ἀληθῶς σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε τελειώσει τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

²⁴ Δὲν εἶναι μαθητὴς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ²⁵ Ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὸν μαθητὴν νὰ γένη ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Ἐὰν τὸν οἰκοδεσπότην ὠνόμασαν Βεελζεβοῦλ, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ; ²⁶ Μὴ φοβηθῇτε λοιπὸν αὐτούς· διότι δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῇ· καὶ κρυπτόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γνωσθῇ. ²⁷ Ὅ,τι σᾶς λέγω ἐν τῷ σκότει, εἶπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ,τι ἀκούετε εἰς τὸ ὥτιον, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων. ²⁸ Καὶ μὴ φοβηθῇτε ἀπὸ τῶν

ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων νὰ ἀποκτείνωσι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα νὰ ἀπολέσῃ ἐν τῇ γέεννῃ. ²⁹ Δύο στρουθία δὲν πωλοῦνται δι' ἓ ἀσσάριον; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν δὲν θέλει πέσει ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ θελήματος τοῦ Πατρὸς σας. ³⁰ Τμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς εἶναι πᾶσαι ἡριθμημέναι. ³¹ Μὴ φοβηθῆτε λοιπὸν πολλῶν στρουθίων διαφέρετε σείς. ³² Πᾶς λοιπὸν ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ὁμολογήσει καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ³³ Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῇ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, θέλω ἀρνηθῇ αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

³⁴ Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον νὰ βάλω εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· δὲν ἦλθον νὰ βάλω εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. ³⁵ Διότι ἦλθον νὰ διαχωρίσω ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. ³⁶ Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου θέλουσιν εἶσθαι οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ³⁷ Ὅστις ἀγαπᾷ πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ· καὶ ὅστις ἀγαπᾷ υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ. ³⁸ Καὶ ὅστις δὲν λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, δὲν εἶναι ἄξιος ἐμοῦ. ³⁹ Ὅστις εὕρῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ δι' ἐμέ, θέλει εὕρεϊ αὐτήν.

⁴⁰ Ὅστις δέχεται ἐσθᾶς, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμέ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ⁴¹ Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου θέλει λάβει· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου θέλει λάβει. ⁴² Καὶ ὅστις ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ὕδατος ψυχροῦ ὕδατος εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΑ'. ¹ Καὶ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς διαπάττων εἰς τοὺς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν, διὰ νὰ διδῇ σκην καὶ νὰ κηρύττῃ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

² Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, ἔπεμψε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ³ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγεί-

λατε πρὸς τὸν Ἰωάννην, ὅσα ἀκούετε καὶ βλέπετε· ² τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν· νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. ³ Καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

⁴ Ἐνῷ δὲ οὗτοι ἀνεχώρουν, ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδῃτε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ⁵ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδῃτε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εὐρίσκονται. ⁶ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδῃτε; προφήτην; ναί, σὰς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτην· ⁷ διότι οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, ⁸ Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. ⁹ Ἀληθῶς σὰς λέγω, μετὰ τῶν γεννηθέντων ὑπὸ γυναικῶν δὲν ἡγέρθη μεγαλῆτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλην ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, εἶναι μεγαλῆτερος αὐτοῦ. ¹⁰ Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως τοῦ νῦν, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ οἱ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. ¹¹ Διότι πάντες οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν. ¹² Καὶ ἂν θέλῃτε νὰ δεχθῇτε τοῦτο, αὐτὸς εἶναι ὁ Ἡλίας, ὅστις ἔμελλε νὰ ἔλθῃ. ¹³ Ὁ ἔχων ὅτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ. ¹⁴ Ἀλλὰ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; εἶναι ὁμοία μὲ παιδάρια καθήμενα ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ φωνάζοντα πρὸς τοὺς συντροφούς αὐτῶν, ¹⁵ καὶ λέγοντα, Αὐτὸν σὰς ἐπαίξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σὰς ἐβρηνωδῆσαμεν, καὶ δὲν ἐκλαίσατε. ¹⁶ Διότι ἦλθεν ὁ Ἰωάννης μῆτε τρώγων, μῆτε πίνων· καὶ λεγούσι, Δαιμόνιον ἔχει. ¹⁷ Ἦλθεν ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων· καὶ λεγούσιν, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.

¹⁸ Τότε ἤρχισε νὰ οἰκτιρίζῃ τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἔγειναν τὰ πλεῖοτερα θαύματα αὐτοῦ, διότι δὲν μετενόησαν· ¹⁹ Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζὶν, οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαϊδάν, διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν ὑμῖν ἐγίνοντο ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσει ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ. ²⁰ Πλην σὰς λέγω, εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς ἐσάς. ²¹ Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἡ ὑψωθείσα ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῇ ἕως ἄδου·

διότι, ἐὰν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν σοὶ ἐγίνοντο ἐν Σοδόμοις, ἤθελον μείνει μέχρι τῆς σήμερον. ²⁴ Πλήν σὰς λέγω, ὅτι εἰς τὴν γῆν τῶν Σοδόμων ἐλαφροτέρα θέλει εἰσθαι ἢ τιμωρία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς σέ.

²⁵ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δοξάζω σε, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νῆπια.

²⁶ Ναί, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἀρεστὸν ἔμπροσθέν σου.

²⁷ Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμέ ἀπὸ τοῦ Πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τὸν Υἱόν, εἰμὴ ὁ Πατήρ· οὐδὲ τὸν Πατέρα γινώσκει τις, εἰμὴ ὁ Υἱός, καὶ εἰς ὄντινα θέλῃ ὁ Υἱὸς νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.

²⁸ Ἐλθετε πρὸς με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς ἀναπαύσει. ²⁹ Ἀρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ· διότι πρῶτος εἶμαι καὶ ταπεινὸς τὴν καρδίαν· καὶ θέλετε εὐρεῖ ἀνάπαυσιν ἐν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ³⁰ Διότι ὁ ζυγός μου εἶναι καλός, καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

¹ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς διὰ τῶν σπαρτῶν ἐν σαββάτῳ· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσιν ἀστάχνα καὶ νὰ τρώωσιν. ² Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ, οἱ μαθηταὶ σου πράττουσιν ὅ, τι δὲν συγχωρεῖται νὰ πράττηται τὸ σάββατον. ³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνεγνώσατε τί ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; ⁴ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο συγκεχωρημένοι εἰς αὐτόν νὰ φάγῃ, οὔτε εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ, εἰμὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς μόνους; ⁵ Ἡ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι ἐν ταῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς βεβηλόνουσι τὸ σάββατον ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶναι ἁθῶοι; ⁶ Σὰς λέγω δὲ, ὅτι ἐδῶ εἶναι μεγαλύτερος τοῦ ἱεροῦ. ⁷ Ἐὰν ὅμως ἐγνωρίζετε τί εἶναι, “Ἐλεον θέλω καὶ οὐχὶ θυσίαν,” δὲν ἠθέλετε καταδικάσει τοὺς ἁθῶους. ⁸ Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κύριος καὶ τοῦ σαββάτου.

⁹ Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν

να εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δυνατοῦ, καὶ νὰ διαρπάσῃ τὰ σκεύη αὐτοῦ, εἰάν πρῶτον δὲν δέσῃ τὸν δυνατόν, καὶ τότε θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ; ³⁰ Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ, εἶναι κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅστις δὲν συνάγει μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. ³¹ Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, Πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία θέλει συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἢ κατὰ τοῦ Πνεύματος ὅμως βλασφημία δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. ³² Καὶ ὅστις εἶπη λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως εἶπη κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. ³³ Ἡ κάμετε τὸ δένδρον καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἢ κάμετε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν· διότι ἐκ τοῦ καρποῦ γνωρίζεται τὸ δένδρον. ³⁴ Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε νὰ λαλήτε καλὰ, ὄντες ποιηροί; διότι ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα. ³⁵ Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ καλοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας ἐκβάλλει τὰ καλὰ· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. ³⁶ Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι διὰ πάντα λόγον ἄργον, τὸν ὅποιον ἤθελον λαλήσει οἱ ἄνθρωποι, θέλουσιν ἀποδώσει λόγον δι' αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ³⁷ Διότι ἐκ τῶν λόγων σου θέλεις δικαιοθῇ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου θέλεις καταδικασθῇ.

³⁸ Τότε ἀπεκρίθησαν τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν σημεῖον ἀπὸ σοῦ.

³⁹ Ἐκεῖνος δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ⁴⁰ Διότι ὡς ὁ Ἰωνᾶς ἦτο ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτω θέλει εἶσθαι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ⁴¹ Ἄνδρες Νινευῖται θέλουσιν ἀναστηθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ, πλείοτερον τοῦ Ἰωνᾶ ἐστὶν ἐδῶ. ⁴² Ἡ βασίλισσα τοῦ Νότου θέλει σηκωθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτήν· διότι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλείοτερον τοῦ Σολομῶντος ἐστὶν ἐδῶ.

⁴³ Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου,

διερχεται δι' ἀνύδρων τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν, καὶ δὲν εὐρίσκει. ⁴⁴Τότε λέγει, Ἄς ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἔλθον, εὐρίσκει αὐτὸν κενόν, σεσαρωμένον καὶ ἐστολισμένον. ⁴⁵Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἄλλα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦσιν ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα τῶν πρώτων. Οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ εἰς τὴν γενεὰν ταύτην τὴν πονηράν.

⁴⁶Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι πρὸς τοὺς ὄχλους, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἴσταντο ἔξω, ζητοῦντες νὰ λαλήσωσι πρὸς αὐτόν. ⁴⁷Εἶπε δέ τις πρὸς αὐτόν, Ἴδου, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἴστανται ἔξω, ζητοῦντες νὰ λαλήσωσι πρὸς σέ. ⁴⁸Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς τὸν εἰπόντα τοῦτο πρὸς αὐτόν, εἶπε, Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἶναι οἱ ἀδελφοί μου; ⁴⁹Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν, Ἴδου ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ⁵⁰Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτὸς μου εἶναι ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ.

ΚΕΦ. ιγ'.

ἘΝ ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκαθίητο πλησίον τῆς θαλάσσης. ²Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ἐκάθιστο· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἴστατο ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν. ³Καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς πολλὰ διὰ παραβολῶν, λέγων,

Ἴδου, ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων διὰ νὰ σπείρῃ. ⁴Καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλα μὲν ἔπεσον παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφαγον αὐτά. ⁵Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου δὲν εἶχον γῆν πολλήν· καὶ εὐθὺς ἀνεφύησαν, ἐπειδὴ δὲν εἶχον βάθος γῆς. ⁶καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐκαυματίσθησαν, καὶ, ἐπειδὴ δὲν εἶχον ῥίζαν, ἐξηράνθησαν. ⁷Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὰς ἀκανθὰς, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. ⁸Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἔδιδον καρπὸν, τὸ μὲν ἑκατὸν, τὸ δὲ ἐξήκοντα, τὸ δὲ τριάκοντα. ⁹Ὁ ἔχων ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

¹⁰Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί, εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τι λαλεῖς πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν; ¹¹Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διότι εἰς ἐσᾶς ἐδόθη νὰ γινώρισητε τὰ μυστήρια

τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, εἰς ἐκείνους ὅμως δὲν ἐδόθη. ¹² Διότι ὅστις ἔχει, ἐ. θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν, καὶ θέλει περισσευθῇ ἥ ὅστις ὅμως δὲν ἔχει, καὶ ὅ, τι ἔχει θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ. ¹³ Διὰ τοῦτο λαλῶ πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, διότι βλέποντες δὲν βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες δὲν ἀκούουσιν, οὐδὲ νοοῦσι. ¹⁴ Καὶ ἐκπληροῦνται ἐπ' αὐτῶν ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαίου, ἡ λέγουσα, "Μὲ τὴν ἀκοὴν θέλετε ἀκούσει, καὶ δὲν θέλετε ἐννοήσῃ· καὶ βλέποντες θέλετε ἰδεῖ, καὶ δὲν θέλετε καταλάβει. ¹⁵ Διότι ἐπαχύνθη ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὲ τὰ ὦτα βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκλείσαν, μήποτε ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀκούσωσι μὲ τὰ ὦτα, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς." ¹⁶ Ὑμῶν δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι μακάριοι, διότι βλέπουσι· καὶ τὰ ὦτά σας, διότι ἀκούουσιν. ¹⁷ Ἐπειδὴ ἀληθῶς σας λέγω, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν νὰ ἴδωσιν ὅσα βλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νὰ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.

¹⁸ Σεῖς λοιπὸν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπειρόντος. ¹⁹ Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ νοούντος, ἔρχεται ὁ ποιηρὸς, καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτος εἶναι ὁ σπαρθεὶς παρὰ τὴν ὁδόν. ²⁰ Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς δεχόμενος αὐτόν. ²¹ δὲν ἔχει ὅμως ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιρος· ὅταν δὲ γείνη θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. ²² Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρθεὶς, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον· ἔπειτα ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος. ²³ Ὁ δὲ σπαρθεὶς ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, οὗτος εἶναι ὁ ἀκούων τὸν λόγον, καὶ νοῶν· ὅστις καὶ καρποφορεῖ, καὶ κάμνει, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

²⁴ Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων,

Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον, ὅστις ἔσπειρε καλὸν σπóρον ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. ²⁵ ἀλλ' ἐνῷ ἐκοιμῶντο οἱ ἄνθρωποι, ἦλθεν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀνεχώρησεν. ²⁶ Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος, καὶ ἔκαμε καρπὸν, τότε ἐφάνησαν καὶ τὰ ζιζάνια. ²⁷ Προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον πρὸς αὐτόν, Κύριε, καλὸν σπóρον δὲν ἔσπειρας ἐν τῷ ἀγρῷ σου; πόθεν λοιπὸν ἔχει τὰ ζιζάνια; ²⁸ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχθρὸς ἄνθρωπος ἔκαμε

τούτο. Οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον πρὸς αὐτὸν, Θέλεις λοιπὸν νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ συλλέξωμεν αὐτά; ²⁹ Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε μετ' αὐτῶν τὸν σῖτον· ³⁰ ἀφήσατε νὰ συναυξάνωσιν ἀμφοτέρωθεν μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ θέλω εἰπεῖ πρὸς τοὺς θεριστάς, Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δέσατε αὐτὰ εἰς δέσμας, διὰ νὰ κατακαύσῃτε αὐτά· τὸν δὲ σῖτον συνάξατε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

³¹ Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων,

Ὅμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ κόκκον σινάπεως, τὸν ὅποιον λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· ³² τὸ ὅποιον εἶναι μὲν μικρότερον πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν ὁμως αὐξηθῇ, εἶναι μεγαλύτερον τῶν λαχάνων, καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἔρχονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦσιν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

³³ Ἄλλην παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

Ὅμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ προζύμιον, τὸ ὅποιον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἔγεινεν ὅλον ἔνζυμον.

³⁴ Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς διὰ παραβολῶν πρὸς τοὺς ὄχλους, καὶ χωρὶς παραβολῆς δὲν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς· ³⁵ διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Θέλω ἀνοίξαι ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· θέλω ἀπαγγεῖλαι πράγματα κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.”

³⁶ Τότε ἀφήσας τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ προσήλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐξηγήσου εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ³⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς,

Ὁ σπείρων τὸν καλὸν σπῆρον εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου·

³⁸ Ὁ δὲ ἀγρὸς εἶναι ὁ κόσμος· ὁ δὲ καλὸς σπῆρος, οὗτοι εἶναι οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἶναι οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ· ³⁹ ὁ δὲ ἐχθρὸς, ὅστις ἔσπειρεν αὐτὰ, εἶναι ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς εἶναι ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος· οἱ δὲ θερισταὶ εἶναι οἱ ἄγγελοι.

⁴⁰ Καθὼς λοιπὸν συλλέγονται τὰ ζιζάνια καὶ κατακαίονται ἐν πυρὶ, οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τοῦτου. ⁴¹ Θέλει ἀποστελεῖν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ θέλουσι συλλέξει ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς πράττοντας τὴν ἀνομίαν· ⁴² καὶ θέλουσι

ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων. ⁴³Τότε οἱ δίκαιοι θέλουσιν ἐκλάμψει ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὡτα διὰ τὴν ἀκοήν, ἂς ἀκοῇ.

⁴⁴Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ θησαυρὸν κεκρυμμένον ἐν τῷ ἀγρῷ, τὸν ὁποῖον εὐρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

⁴⁵Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον ἔμπορον, ζητοῦντα καλοὺς μαργαρίτας· ⁴⁶ὅστις εὐρὼν ἓνα πολὺτιμον μαργαρίτην, ὑπῆγε καὶ ἐπώλησε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγάρασεν αὐτόν.

⁴⁷Πάλιν, ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ δίκτυον, τὸ ὁποῖον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ συνήγαγεν ἀπὸ παντὸς εἶδους· ⁴⁸τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ ἐγεμίσθη, ἀνέβιβασαν ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν, καὶ καθήσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ ἄχρεῖα ἐρρίψαν ἔξω. ⁴⁹Οὕτω θέλει εἶσθαι ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· θέλουσιν ἐξέλθει οἱ ἄγγελοι, καὶ θέλουσιν ἀποχωρίσει τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, ⁵⁰καὶ θέλουσι ρίψει αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

⁵¹Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνοήσατε ταῦτα πάντα; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε. ⁵²Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοίος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ νέα καὶ παλαιά.

⁵³Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. ⁵⁴Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐξεπλήττοντο καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; ⁵⁵Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ τέκτονος; ἡ μήτηρ αὐτοῦ δὲν λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; ⁵⁶Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ δὲν εἶναι πᾶσαι παρ' ἡμῶν; πόθεν λοιπὸν εἰς τοῦτον ταῦτα πάντα; ⁵⁷Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι προφήτης ἄνευ τιμῆς, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ⁵⁸Καὶ δὲν ἔκαμεν ἐκεῖ πολλὰ θαύματα διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν φήμην τοῦ Ἰησοῦ, ²καὶ εἶπε πρὸς τοὺς δαυλοὺς αὐτοῦ, Οὗτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

³Διότι ὁ Ἡρώδης συλλαβὼν τὸν Ἰωάννην, ἔδεσεν αὐτὸν, καὶ ἔβαλεν ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ⁴διότι ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰωάννης, Δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔχῃς αὐτήν. ⁵Καὶ θέλων νὰ θανατώσῃ αὐτὸν ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, διότι εἶχον αὐτὸν ὡς προφήτην. ⁶Ὅτε δὲ ἐτελοῦντο τὰ γενέθλια τοῦ Ἡρώδου, ἐχόρευσεν ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤρεσεν εἰς τὸν Ἡρώδην. ⁷Ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν εἰς αὐτήν νὰ δώσῃ ὅ,τι ἂν ζητήσῃ. ⁸Ἡ δὲ, παρακινήθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, λέγει, ἐδώ ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. ⁹Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς· διὰ τοὺς ὅρκους ὅμως καὶ τοὺς συγκαθημένους προσέταξε νὰ δοθῇ. ¹⁰Καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. ¹¹Καὶ ἐφέρθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ κοράσιον· καὶ ἔφερεν αὐτήν πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς. ¹²Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐσῆκωσαν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τοῦτο εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹³Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτὸν πεζοὶ ἀπὸ τῶν πόλεων.

¹⁴Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε πολλὸν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

¹⁵Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἐρημος εἶναι ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς κώμας καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τροφάς. ¹⁶Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἔχουσι χρείαν νὰ ὑπάγωσι· δότε εἰς αὐτοὺς σεῖς νὰ φάγωσιν. ¹⁷Οἱ δὲ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δὲν ἔχομεν ἐδῶ εἰμὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ὀψάρια. ¹⁸Ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτὰ ἐδῶ.

¹⁹Καὶ προστάξας τοὺς ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὰ χόρτα,

καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους, καὶ τὰ δύο ὑψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε· καὶ κόνψας ἔδωκεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς ὄχλους. ²⁰ Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἔχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν τὸ περισσεύμα τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. ²¹ Οἱ δὲ τρώγοντες ἦσαν ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.

²² Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ ὑπάγωσι πρὸς αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. ²³ Καὶ ἀφοῦ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν διὰ νὰ προσευχηθῇ. Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦτο μόνος ἐκεῖ.

²⁴ Τὸ δὲ πλοῖον ἦτο ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· διότι ἦτο ἐναντίος ὁ ἄνεμος. ²⁵ Ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ²⁶ Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες, "Οτι φάντασμα εἶναι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. ²⁷ Εὐθὺς δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Θαρσείτε· ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ²⁸ Ἀποκριθεὶς δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, ἐὰν ἦσαι σὺ, πρίσταξόν με νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. ²⁹ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. Καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ³⁰ Βλέπων ὁμως τὸν ἄνεμον δινατὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρχίσας νὰ καταποντίζεται, ἔκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με. ³¹ Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπίασεν αὐτὸν, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; ³² Καὶ ἀφοῦ εἰσηλθὼν εἰς τὸ πλοῖον, ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος. ³³ Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Τίος εἶσαι.

³⁴ Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γενησαρέτ. ³⁵ Καὶ γνωρίσαντες αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας· ³⁶ καὶ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσωσι μόνον τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγισαν, ἰατρεύθησαν.

ΚΕΦ. ιε'.

ΤΟΤΕ προσέρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες, ² Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου

παραβαίνουνσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; διότι δὲν νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν, ἔταν τρώγασιν ἄρτον. ²Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί καὶ σεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν σας; ³διότι ὁ Θεὸς προσέταξε, λέγων, "Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα." καὶ ⁴"Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατόνηται." ⁵Σεῖς ὅμως λέγετε, "Ὅστις εἶπῃ πρὸς τὸν πατέρα, ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Δῶρον εἶναι ὅ, τι ἡθελες ὠφεληθῇ ἐξ ἐμοῦ, ἔρκε, καὶ δύναται νὰ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. ⁶Καὶ ἡκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν σας. ⁷Ἐποκριταί, καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν ὁ Ἡσαίας, λέγων, ⁸"Ὁ λαὸς οὗτος με πλησιάζει με τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ με τα χεῖλη με τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν, μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. ⁹Εἰς μάτην δὲ με σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, εἰτάλματα ἀνθρώπων."

¹⁰Καὶ προσκαλεσας τὸν ὄχλον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκοίετε καὶ νοεῖτε. ¹¹Δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα, ἀλλὰ τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

¹²Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἐξεύρεις ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον τοῦτον ἐσκανδαλίσθησαν; ¹³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πᾶσα φυτεία, τὴν ὁποίαν δὲν ἐφύτευεν ὁ Πατὴρ μου ὁ οὐράνιος, θέλει ἐκρίζωθῇ. ¹⁴Ἀφήσατε αὐτούς· εἶναι ὁδηγοὶ τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθρον θέλουσι πέσει.

¹⁵Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐξηγήσον εἰς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην. ¹⁶Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐτι καὶ σεῖς ἀσύνετοι εἰσθε; ¹⁷Δὲν ἐννοεῖτε ἔτι, ὅτι πᾶν τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα καταβαίνει εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐκβάλλεται εἰς ἀφεδράνα; ¹⁸Τὰ δὲ ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται, καὶ ἐκεῖνα μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον. ¹⁹Διότι ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. ²⁰Ταῦτα εἰναι τὰ μολύνοντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ νὰ φάγῃ καὶ με ἀνίπτους χεῖρας δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον.

²¹Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. ²²Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἐξελθοῦσα ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐκραύγασε πρὸς αὐτόν, λέγουσα, Ἐλέησον

με, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.
 23' Ο δὲ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀπόλυσον αὐτήν,
 διότι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. 24' Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν ἀπε-
 στάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ.
 25' Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτόν, λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι.
 26' Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τὸν ἄρτον
 τῶν τέκνων, καὶ νὰ ρίψῃ εἰς τὰ κυνάρια. 27' Ἡ δὲ εἶπε, Ναί,
 Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν
 πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. 28' Τότε
 ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ
 πίστις· ὥς γένηται εἰς σέ, ὡς θέλεις. Καὶ ἰατρεύθη ἡ θυγάτηρ
 αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν
 τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

30 Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν
 χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κουλλοὺς, καὶ ἄλλους πολλοὺς· καὶ
 ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν
 αὐτούς. 31 Ὅστε οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν βλέποντες κωφοὺς λα-
 λοῦντας, κουλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς
 βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ.

32' Ο δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε,
 Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, διότι τρεῖς ἡμέρας μένουσι
 πλησίον μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι· καὶ νὰ ἀπολύσω
 αὐτοὺς νήστεις δὲν θέλω, μήποτε ἀποκάμωσι καθ' ὁδόν. 33 Καὶ
 λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν εἰς ἡμᾶς ἐν τῇ
 ἐρημίᾳ ἄρτοι τόσοι, ὥστε νὰ χορτάσωμεν τόντον ὄχλον; 34 Καὶ
 λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ
 εἶπον, Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ὀψάρια. 35 Καὶ προσέταξε τοὺς
 ὄχλους νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τὴν γῆν. 36 Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ
 ἄρτους καὶ τὰ ὀψάρια, ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν
 εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τὸν ὄχλον. 37 Καὶ
 ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσήκωσαν τὸ περισ-
 σευμα τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις. 38 Οἱ δὲ τρώ-
 γοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, ἐκτὸς γυναικῶν καὶ παιδίων.
 39 Ἀφοῦ δὲ ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ
 ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά.

ΚΕΦ. ΙΣ.

ΚΑΙ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, πειραζόντες αὐτὸν, ἐξήτησαν νὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ²Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ὅταν γένη ἑσπέρα, λέγετε, Καλωσύνη· διότι κοκκινίζει ὁ οὐρανός. ³Καὶ τὸ πρωῒ, Σήμερον χειμών· διότι κοκκινίζει σκυθρωπάζων ὁ οὐρανός. ⁴Ἐποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν δὲν δύνασθε; ⁵Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωῆ τοῦ προφήτου. Καὶ ἀφῆσας αὐτοὺς ἀνεχώρησε.

⁶Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐλησμόνησαν νὰ λάβωσιν ἄρτους. ⁷Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βλέπετε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. ⁸Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες, "Ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβομεν. ⁹Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους δὲν ἐλάβετε; ¹⁰Ἐτι δὲν καταλαμβάνετε, οὐδὲ ἐνθυμεῖσθε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; ¹¹οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σφυρίδας ἐλάβετε; ¹²πῶς δὲν καταλαμβάνετε ὅτι περὶ ἄρτου δὲν σᾶς εἶπον νὰ προσέχητε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων; ¹³Τότε ἐνόησαν ὅτι δὲν εἶπε νὰ προσέχωσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

¹⁴Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι ἔτι εἶμαι ἐγὼ ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου; ¹⁵Οἱ δὲ εἶπον, Ἄλλοι μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν καὶ ἄλλοι Ἱερεμίαν, ἢ ἓνα τῶν Προφητῶν. ¹⁶Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ σεῖς τίνα μὲ λέγετε ὅτι εἶμαι; ¹⁷Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων Πέτρος, εἶπε, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Τίος τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. ¹⁸Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος εἶσαι, Σίμων υἱὲ τοῦ Ἰωῆ, διότι σὰρξ καὶ αἷμα δὲν σοὶ ἀπεκάλυψε τοῦτο, ἀλλ' ὁ Πατὴρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ¹⁹Καὶ ἐγὼ δὲ σοὶ λέγω, Ὅτι σὺ εἶσαι Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς πέτρας θέλω οἰκοδομήσει τὴν ἐκκλησίαν μου· καὶ πύλαι ᾧδου δὲν θέλουσιν

ισχύσει κατ' αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ θέλω σοὶ δώσει τὰ κλειδιά τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ ὅ,τι ἐὰν δέσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, θέλει εἶσθαι δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὅ,τι ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς θέλει εἶσθαι λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²⁰ Τότε παρήγγειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μὴ εἰπωσι πρὸς μηδένα, ὅτι αὐτὸς εἶναι Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

²¹ Ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ νὰ πάθῃ πολλὰ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστηθῇ. ²² Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτὸν, λέγων, Γενεὶ Ἰλεως εἰς σεαυτὸν, Κύριε· δὲν θέλει γείνει τοῦτο εἰς σέ. ²³ Ἐκεῖνος δὲ στραφεὶς εἶπε πρὸς τὸν Πέτρον, Ὑπαγε ὑπίσω μου, Σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶσαι· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

²⁴ Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἐάν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἅς με ἀκολουθῇ. ²⁵ Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, θέλει εὐρεῖ αὐτήν. ²⁶ Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί θέλει δώσῃ ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ²⁷ Διότι μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε θέλει ἀποδώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. ²⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω, εἶναι τινὲς τῶν ἐδὼ ἵσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιε'.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. ² Καὶ μετεωροφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν λευκὰ ὡς τὸ φῶς. ³ Καὶ ἰδοὺ, ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. ⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, καλὸν

εἶναι νὰ ἡμεθα ἐδῶ εἰὰν θέλης, ὡς κάμωμεν ἐδῶ τρεῖς σκηναί, διὰ σὲ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν. ⁵ Ἐνῶ αὐτοὺς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτοὺς· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Τίος μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὁποῖον εὐηρεστήθην· αὐτοῦ ἀκούετε. ⁶ Καὶ ἀκοίσαντες οἱ μαθηταί, ἔπесον κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. ⁷ Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίασεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε. ⁸ Ὑψώσαντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, δὲν εἶδον οὐδέν, εἰμὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

⁹ Καὶ ἐνῶ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μὴ εἴπητε πρὸς μηδένα τὰ ὅραμα, ἕως οὗ ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταί αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί λοιπὸν λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἡλίας πρῶτον; ¹¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ Ἡλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ θέλει ἀποκαταστήσει πάντα· ¹² σὺς λέγω ὅμως, ὅτι ἦλθεν ἤδη ὁ Ἡλίας, καὶ δὲν ἐγνώρισαν αὐτὸν, ἀλλ' ἐπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ πάθῃ ὑπ' αὐτῶν. ¹³ Τότε ἐνόησαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπε πρὸς αὐτοὺς.

¹⁴ Καὶ ὅτε ἦλθον πρὸς τὸν ὄχλον, ἐπλησίασεν εἰς αὐτὸν ἄνθρωπος πνευματοῦ εἰς αὐτὸν, ¹⁵ καὶ λέγων, Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, διότι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει· διότι πολλάκις πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ· ¹⁶ καὶ ἔφερα αὐτὸν πρὸς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ θεραπεύσωσιν αὐτόν. ¹⁷ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Ὁ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε θέλω ὑποφέρει ὑμᾶς; φέρετέ μοι αὐτὸν ἐδῶ. ¹⁸ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη τὸ παιδίον ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

¹⁹ Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταί πρὸς τὸν Ἰησοῦν κατ' ἰδίαν, εἶπον, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἡδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό; ²⁰ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τὴν ἀπιστίαν σας· διότι ἀληθῶς σὺς λέγω, Ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, θέλετε εἰπεῖ πρὸς τὸ ὄρος τοῦτο, Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ θέλει μεταβῆ, καὶ δὲν θέλει εἶσθαι οὐδὲν ἀδύνατον εἰς ἐσᾶς. ²¹ Τοῦτο δὲ τὸ γένος δὲν ἐξέρχεται, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας.

²² Καὶ ἐνῶ διέτριβον ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· ²³ καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτόν, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστῆθῃ. Καὶ ἐλνπήθησαν σφόδρα.

²⁴ Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Καπερναοῦμ, προσῆλθον πρὸς τὸν Πέτρον οἱ λαμβάνοντες τὰ δίδραχμα, καὶ εἶπον, Ὁ διδάσκαλός σας δὲν πληροῖ τὰ δίδραχμα; ²⁵ Λέγει, Ναί. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέλαβεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοὶ φαίνεται, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι φόρους, ἢ δασμόν; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ξένων; ²⁶ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πέτρος, Ἀπὸ τῶν ξένων. Εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἄρα ἐλεύθεροι εἶναι οἱ υἱοί. ²⁷ Πλὴν διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτοὺς, ἔπαγε εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ῥίψου ἄγκιστρον, καὶ τὸ πρῶτον ὀψάριον, τὸ ὑποῖον ἀναβῇ, λάβε, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, θέλεις εὐρεῖ στατήρα· ἐκείνον λαβὼν δὸς εἰς αὐτοὺς δι' ἐμέ καὶ σέ.

ΚΕΦ. ιη'.

ἘΝ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες, Τίς ἄρα εἶναι μεγαλῆτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; ² Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, ³ καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ἐὰν δὲν ἐπιστρέψῃτε, καὶ γένητε ὡς τὰ παιδια, δὲν θέλετε εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ⁴ Ὅστις λοιπὸν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτος εἶναι ὁ μεγαλῆτερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ⁵ καὶ ὅστις δεχθῇ ἓν τοιοῦτον παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται. ⁶ Ὅστις ὁμως σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει εἰς αὐτόν νὰ κρεμασθῇ μύλου πέτρα ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ νὰ καταποντισθῇ εἰς τὸ πέλαγος τῆς θαλάσσης.

⁷ Οὐαὶ εἰς τὸν κόσμον διὰ τὰ σκανδαλα· διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. ⁸ Καὶ ἐὰν ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σέ σκανδαλίζῃ, ἔκκοψον αὐτά, καὶ ῥίψου ἀπὸ σοῦ· καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσελθῇς εἰς τὴν ζωὴν χωλὸς ἢ κουλλός, παρὰ ἔχων δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας νὰ ῥιφθῇς εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. ⁹ Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σέ σκανδαλίζῃ, ἔκβαλε

αὐτὸν, καὶ ρίψουν ἀπὸ σοῦ· καλῆτερόν σοι εἶναι μονόφθαλμος νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμοὺς νὰ ριφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

¹⁰ Προσέχετε, μὴ καταφρονήσητε ἕνα τῶν μικρῶν τούτων διότι σὰς λέγω, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς διαπαντὸς βλέπουνσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

¹¹ Ἐπειδὴ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε διὰ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

¹² Τί σὰς φαίνεται; ἔάνθρωπος τις ἔχη ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἐν ἑξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἐννεήκοντα ἐννέα, καὶ ὑπάγων ἐπὶ τὰ ὄρη ζητεῖ τὸ πλανώμενον; ¹³ Καὶ εἰάν συμβῇ νὰ εὑρῇ αὐτὸ, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι χαίρει δι' αὐτὸ μᾶλλον παρὰ διὰ τὰ ἐννεήκοντα ἐννέα τὰ μὴ πεπλανημένα. ¹⁴ Οὕτω δὲν εἶναι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς σας τοῦ ἐν οὐρανοῖς, νὰ ἀπολεσθῇ εἰς τῶν μικρῶν τούτων.

¹⁵ Ἐάν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σέ ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε, καὶ ἔλεγε αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· εἰάν σοῦ ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου· ¹⁶ εἰάν ὅμως δὲν ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἑτὶ ἕνα ἢ δύο, διὰ νὰ βεβαιωθῇ πᾶς λόγος ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν. ¹⁷ Καὶ εἰάν παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπέ τοῦτο πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' εἰάν καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἂς εἶναι εἰς σέ ὡς ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. ¹⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅσα εἰάν δέσητε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἰσθαι δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα εἰάν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, θέλουσιν εἰσθαι λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.

¹⁹ Πάλιν σὰς λέγω, ὅτι εἰάν δύο ἀπὸ σὰς συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παντὸς πράγματος, περὶ τοῦ ὁποίου ἤθελον κάμει αἴτησιν, θέλει γείνει εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ²⁰ Διότι ἵπουν εἶναι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἰμαι ἐγὼ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

²¹ Τότε προσελθὼν πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, εἶπε, Κύριε, ποσάκις ἂν ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου, θέλω συγχωρήσει αὐτόν; ἕως ἐπτάκις; ²² Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ λέγω, ἕως ἐπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ. ²³ Διὰ τοῦτο ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοιωθῇ μετ' ἀνθρώπου βασιλέα, ὅστις ἠθέλησε νὰ θεωρήσῃ λογαριασμὸν μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ ὅτε ἤρχισε νὰ θεωρῇ, ἐφέρθη πρὸς αὐτόν εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. ²⁵ Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ἀποδώσῃ, προσέταξεν ὁ κύριος αὐτοῦ νὰ πωληθῇ αὐτός, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ νὰ ἀποδοθῇ τῷ ὀφειλόμενῳ. ²⁶ Περσὼν λοιπὸν

ὁ δούλος προσεκύνει αὐτὸν, λέγων, Κύριε, μακροθύμησον εἰς ἐμέ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει. ²⁷ Σπλαγχμισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν εἰς αὐτόν. ²⁸ Ἀφοῦ ὅμως ἐξῆλθεν ὁ δούλος ἐκείνος, εὑρεν ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὅστις ἐχρεώσται εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια· καὶ πιάσας αὐτόν, ἔπνυγε, λέγων, Ἀπόδος μοι ὅ,τι χρεωστεῖς. ²⁹ Πесὼν λοιπὸν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτόν, λέγων, Μακροθύμησον εἰς ἐμέ, καὶ πάντα θέλω σοὶ ἀποδώσει. ³⁰ Ἐκείνος ὅμως δὲν ἠθέλην, ἀλλ' ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτόν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδώσῃ τὸ ὀφειλόμενον. ³¹ Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλθόντες ἐφανερώσαν πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. ³² Τότε προσκαλέσας αὐτόν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτόν, Δούλε ποιηρὲ, πᾶν τὸ χρέος ἐκείνο σοὶ ἀφῆκα, ἐπειδὴ μὲ παρεκάλεσας· ³³ δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ ἐλεήσῃς τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς καὶ ἐγὼ σέ ἠλέησα; ³⁴ Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτόν εἰς τοὺς βασανιστὰς, ἕως οὗ ἀποδώσῃ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον εἰς αὐτόν. ³⁵ Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος θέλει κάμει εἰς ἐσᾶς, ἐὰν δὲν συγχωρήσῃτε ἐκ καρδίας σας ἕκαστος εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὰ πταίσματα αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΙΘ'. Κ'.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ² Καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

³ Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτόν, καὶ λέγοντες πρὸς αὐτόν, Συγχωρεῖται εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ πᾶσαν αἰτίαν; ⁴ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνεγνώσατε, ὅτι ὁ πλάσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἔπλασεν αὐτούς; ⁵ καὶ εἶπεν, Ὁ ἔνεκεν τούτου θέλει ἀφήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς τάρκα μίαν; ⁶ Ὅστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ. Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὅποῖον ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος ὥς μὴ χωρίζῃ.

⁷ Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διὰ τί λοιπὸν ὁ Μωϋσῆς προσέταξε νὰ

δώσῃ ἔγγραφον διαζυγίου, καὶ νὰ χωρισθῇ αὐτήν; ³ Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διότι ὁ Μωϋσῆς διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας συνεχώρησεν εἰς ἐσᾶς νὰ χωρίζεσθε τὰς γυναῖκάς σας ἀπ' ἀρχῆς ὁμοίως δὲν ἔγεινεν οὕτω. ⁴ Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἐκτὸς διὰ πορνείαν, καὶ νυμφευθῇ ἄλλην, γίνεται μοιχός· καὶ ὅστις νυμφευθῇ ⁵ γυναῖκα κεχωρισμένην, γίνεται μοιχός.

¹⁰ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἐὰν οὕτως ἔχῃ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναῖκα, δὲν συμφέρει νὰ νυμφευθῇ. ¹¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν δύνανται πάντες νὰ δεχθῶσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι δεδομένον. ¹² Διότι εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ εἶναι εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὅστις δύναται νὰ δεχθῇ τοῦτο, ἄς δεχθῇ.

¹³ Τότε ἐφέρθησαν πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ νὰ ἐπιθέσῃ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὰ, καὶ νὰ εὐχηθῇ· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληξαν αὐτὰ. ¹⁴ Πλὴν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδία, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτὰ νὰ ἔλθωσι πρὸς ἐμέ· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ¹⁵ Καὶ ἀφοῦ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτὰ τὰς χεῖρας, ἀνεχώρησεν ἐκείθεν.

¹⁶ Καὶ ἰδοὺ, προσελθὼν τις εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί καλὸν νὰ πράξω διὰ νὰ ἔχω ζωὴν αἰώνιον; ¹⁷ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὶ εἰς, ὁ Θεός. Ἀλλ' ἐὰν θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν, φύλαξον τὰς ἐντολάς. ¹⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίας; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Τὸ "Μὴ φονεύσῃς· Μὴ μοιχεύσῃς· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· ¹⁹ Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα" καὶ "Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν." ²⁰ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ νεανίσκος, Πάντα ταῦτα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου· τί μοὶ λείπει ἔτι; ²¹ Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν θέλῃς νὰ ᾗσαι τέλειος, ἵπαγε, πώλησον τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ δὸς εἰς πτωχοὺς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἔλθε ἀκολουθεῖ μοι. ²² Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπούμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλά.

²³ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δυσκόλως θέλει εἰσελθεῖ πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ²⁴ Καὶ πάλιν σᾶς λέγω, Εὐκολώτερον εἶναι νὰ

περάσῃ κάμηλος διὰ τρυπήματος βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήττοντο σφόδρα, λέγοντες, Τίς λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ; ²⁶ Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατον εἶναι, παρὰ τῷ Θεῷ ὅμως τὰ πάντα εἶναι δυνατά.

²⁷ Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ σοὶ ἠκολουθήσαμεν· τί λοιπὸν θέλει εἶσθαι εἰς ἡμᾶς; ²⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σας λέγω, ὅτι σεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ, θέλετε καθίσει καὶ σεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντας τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. ²⁹ Καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλάσια θέλει λάβει, καὶ ζωὴν αἰώνιον θέλει κληρονομήσει. ³⁰ Πολλοὶ ὅμως πρῶτοι θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

ΚΕΦ. κ'. ¹ Διότι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἶναι ὁμοία μὲ ἀνθρωπον οἰκοδεσπότην, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα τῷ πρῶτῷ διὰ νὰ μισθώσῃ ἐργάτας διὰ τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. ² Ἀφοῦ δὲ συνεφώνησε μετὰ τῶν ἐργατῶν πρὸς τὸν δηνάριον τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἵσταμένους ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς. ⁴ Καὶ πρὸς ἐκείνους εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον θέλω σᾶς δώσει. Καὶ ἐκεῖνοι ὑπήγγον. ⁵ Πάλιν ἐξελθὼν περὶ τὴν ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἔκαμεν ὡσαύτως. ⁶ Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εἶρεν ἄλλους ἵσταμένους ἀργούς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί ἵστασθε ἐδῶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; Ἀποκρίθησαν αὐτοῖς, Διότι οὐδεὶς ἐμίσθωσεν ἡμᾶς. Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ σεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὅ,τι εἶναι δίκαιον, θέλετε λάβει. ⁸ Αφοῦ δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτοῦ, Κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος εἰς αὐτοὺς τὸν μισθὸν, ἀρχίσας ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. ⁹ Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν μισθωθέντες, ἔλαβον ἀνὰ τὸν δηνάριον. ¹⁰ Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι θέλουσι λάβει πλεονέκτηρα· ἔλαβον ὅμως καὶ αὐτοὶ ἀνὰ τὸν δηνάριον. ¹¹ Καὶ λαβόντες, ἐγγύζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότην, ¹² λέγοντες, Ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν

ἔκαμον, καὶ ἔκαμες αὐτοὺς ἴσους μετ' ἡμᾶς, οἵτινες ἐβαστάσαμεν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὴν καύσωνα. ¹³ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς ἓνα ἐξ αὐτῶν, Φίλε, δὲν σὲ ἀδικῶ· δὲν συνεφώνησας ἐν δηνάριον μετ' ἐμοῦ; ¹⁴ λῖβε τὸ σὸν, καὶ ὑπαγε· θέλω δὲ νὰ δώσω εἰς τοῦτον τὸν ἔσχατον, ὥς καὶ εἰς σέ. ¹⁵ Ἡ δὲν ἔχω τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμω ὅ,τι θέλω εἰς τὰ ἐμά; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου εἶναι πονηρὸς, διότι ἐγὼ εἶμαι ἀγαθός; ¹⁶ Οὕτω θέλουσιν εἰσθαι οἱ ἔσχατοι πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι· διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

¹⁷ Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ¹⁸ Ἴδου, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῇ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον· ¹⁹ καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰ ἔθνη διὰ νὰ ἐμπαίξωσι καὶ μαστιγώσωσι καὶ σταυρώσωσι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστηθῇ.

²⁰ Τότε προσῆλθε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνούσα, καὶ ζητοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. ²¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Τί θέλεις; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Εἰπέ νὰ καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ²² Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε τί ζητεῖτε; δύνασθε νὰ πῖντε τὸ ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ μέλλω νὰ πῖω, καὶ νὰ βαπτισθῇτε τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Δυνάμεθα. ²³ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριόν μου θέλετε πῖν, καὶ τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῇ· τὸ νὰ καθίσητε ὅμως ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, εἰμὶ εἰς ὅσους εἶναι ἡτοιμασμένον ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου.

²⁴ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ²⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς εἶπεν, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἀρχόντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτὰ, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτά· ²⁶ οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἰσθαι ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅστις θέλῃ νὰ γείνη μέγας ἐν ὑμῖν, ὥς ἦναι ὑπηρέτης ὑμῶν· ²⁷ καὶ ὅστις θέλῃ νὰ ᾔῃ πρῶτος ἐν ὑμῖν, ὥς ἦναι δούλος ὑμῶν· ²⁸ καθὼς ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε διὰ νὰ

ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ διὰ τὴν ὑπηρετήσῃ, καὶ τὴν δώσει τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

²⁹ Καὶ ἐνῶ ἐξήρχοντο ἀπὸ τῆς Ἱεριχῶς, ἠκολούθησεν αὐτὸν ὄχλος πολὺς. ³⁰ Καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς διαβαίνει, ἔκραξαν, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ. ³¹ Ὁ δὲ ὄχλος ἐπέπληξεν αὐτοὺς διὰ τὴν σιωπήσωσιν· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἔκραζον δυνατώτερα, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ. ³² Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, ἔκραξεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τί θέλετε τὴν σῶσιν κάμω; ³³ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Κύριε, τὴν ἀνοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. ³⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

ΚΕΦ. κα'. κβ'.

ΚΑΙ ὅτε ἐπλησίασαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστείλε δύο μαθητὰς, λέγων πρὸς αὐτοὺς, ¹ Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν καὶ εὐθὺς θέλετε εὐρεῖ ὄνον δεδεμένον, καὶ πωλᾶριον μετ' αὐτῆς· λύσατε, καὶ φέρετέ μοι. ² Καὶ εἰάν τις σῶσιν εἴπῃ τι, θέλετε εἰπεῖ, ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτῶν καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλει αὐτά.

³ Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε, διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, ⁴ Εἶπατε πρὸς τὴν θυγατέρα Σιών, Ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται πρὸς σὲ πραῢς, καὶ καθήμενος ἐπὶ ὄνου, καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.

⁵ Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποίησαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ἔφεραν τὴν ὄνον καὶ τὸ πωλᾶριον, καὶ ἔβαλον ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν αὐτὸν ἐπάνω αὐτῶν. ⁶ Ὁ δὲ περισσώτερος ὄχλος ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν. ⁷ Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. ⁸ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα, Τίς εἶναι οὗτος; ⁹ Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας.

¹⁰ Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε

πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἡργυραμοιβῶν ἀνέτρεψε, καὶ τὰ καθίσματα τῶν πωλοῦντων τὰς περιστεράς· ²² καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι γεγραμμένον, “Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς θέλει ὀνομάζεσθαι.” σεῖς δὲ ἐκάμετε αὐτὸν “σπήλαιον ληστῶν.”

²⁴ Καὶ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ²⁵ Ἰδόντες δὲ οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια τὰ ὅποια ἔκαμε, καὶ τοὺς παῖδας κρίζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἡγανάκτησαν, ²⁶ καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀκούεις τί λέγουσιν οἱτοί; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτούς, Ναί· ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε, “Ὅτι ἐκ στόματος ἡπίων καὶ θηλαζόντων ἡτοιμάσας αἰνεσίαν;”

²⁷ Καὶ ἀφῆσας αὐτούς, ἐξηλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ διενευκτέρευεν ἐκεῖ.

²⁸ Ὅτε δὲ τὸ πρῶτ' ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπέινασε· ²⁹ καὶ ἰδὼν μίαν συκὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθε πρὸς αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὔρεν ἐπ' αὐτήν, εἰμὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει πρὸς αὐτήν, Νὰ μὴ γείνη πλέον ἀπὸ σοῦ καρπὸς εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκὴ. ³⁰ Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες, Πῶς παρευθὺς ἐξηράνθη ἡ συκὴ! ³¹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς, σὰς λέγω, ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ δὲν διστάσητε, οὐχὶ μόνον τὸ τῆς συκῆς θέλετε κάμει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὅρος τοῦτο ἂν εἶπητε, Σηκώθητι καὶ ρίφθητι εἰς τὴν θάλασσαν, θέλει γείνει. ³² Καὶ πάντα ὅσα ἂν ζητήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, ἔχοντες πίστιν, θέλετε λάβει.

³³ Καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον πρὸς αὐτὸν, ἐνῷ ἐδίδασκεν, οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεας ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ³⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σὰς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, τὸν ὅποιον ἐὰν μοι εἶπητε, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς εἰπεῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα. ³⁵ Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου πόθεν ἦτο; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Καὶ ἐκεῖνοι διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἰπώμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ πρὸς ἡμᾶς, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν; ³⁶ Ἐὰν δὲ εἰπώμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· διότι πάντες ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. ³⁷ Καὶ ἀποκριθέντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπον

Δὲν ἐξεύρομεν. Εἶπε πρὸς αὐτοὺς καὶ αὐτοὶ, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

²⁸ Ἀλλὰ τί σὰς φαίνεται; Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς· καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν πρῶτον, εἶπε, Τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου. ²⁹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Δὲν θέλω· ὕστερον ὁμῶς μετανοήσας, ὑπῆγε. ³⁰ Καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν δεύτερον, εἶπεν ὡσαύτως. Καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐγὼ ὑπάγω κύριε· καὶ δὲν ὑπῆγε. ³¹ Τίς ἐκ τῶν δύο ἔκαμε τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ὁ πρῶτος. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ὑπάγουσι πρότεροι ὑμῶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ³² Διότι ἦλθε πρὸς ὑμᾶς ὁ Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ δὲν ἐπιστεῖσατε εἰς αὐτόν· οἱ τελῶναι ὁμῶς καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· σεῖς δὲ ἰδόντες, δὲν μετεμελήθητε ὕστερον, ὥστε νὰ πιστεύσητε εἰς αὐτόν.

³³ Ἀλλην παραβολὴν ἀκούσατε· Ἦτο ἄνθρωπός τις οἰκοδοσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν εἰς αὐτὸν φραγμόν, καὶ ἔσκαψεν ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ἐκοδόμησε πύργον· καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησεν. ³⁴ Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, διὰ νὰ λάβωσι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ πιάσαντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν, ἄλλον δὲ ἐλιθοβόλησαν. ³⁶ Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλειοτέρους τῶν πρώτων· καὶ ἔκαμον εἰς αὐτοὺς ὡσαύτως. ³⁷ Ὑστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, Θέλουσιν ἐντραπῇ τὸν υἱὸν μου. ³⁸ Ἀλλ' οἱ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἅς φονεύσωμεν αὐτόν, καὶ ἅς κατακρατήσωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ³⁹ Καὶ πιάσαντες αὐτόν, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἐφόνευσαν. ⁴⁰ Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θέλει κάμει εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκεῖνους;

⁴¹ Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Κακοὺς κακῶς θέλει ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπελῶνα θέλει μισθώσει εἰς ἄλλους γεωργοὺς, οἵτινες θέλουσιν ἀποδώσει εἰς αὐτόν τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

⁴² Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν ταῖς γραφαῖς, ⁴³ Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,

αὐτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας· παρὰ Κυρίου ἔκτισεν αὕτη καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;” ⁴“Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ὑμᾶς, ὅτι θέλει ἀφαιρεθῇ ἀφ’ ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ θέλει δοθῇ εἰς ἔθνος κάμνον τοὺς καρποὺς αὐτῆς. ⁵“Καὶ ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, θέλει συντριφθῇ· εἰς ὅτινα δὲ ἐπιπέσῃ, θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

⁶“Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἐνόησαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· ⁷“καὶ ζητοῦντες νὰ πιάσωσιν αὐτόν, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ εἶχον αὐτόν ὡς προφήτην.

ΚΕΦ. κβ'. ¹Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, λέγων,

²“Ὡμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὅστις ἔκαμε γάμους εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ³καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ νὰ καλέσωσι τοὺς προσκεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ δὲν ἤθελον νὰ ἔλθωσι. ⁴“Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων, Εἴπατε πρὸς τοὺς προσκεκλημένους, Ἴδου, τὸ γεῦμά μου ἡτοίμασα· οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ θρεπτὰ εἶναι ἐσφαγμένα, καὶ πάντα εἶναι ἑτοιμα· ἔλθετε εἰς τοὺς γάμους. ⁵“Εκεῖνοι ὅμως ἀμελήσαντες ἀπήλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, ὁ δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτοῦ· ⁶οἱ δὲ λοιποὶ, πιάσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἐφόνευσαν. ⁷“Ακούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη· καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν κατέκαυσε. ⁸“Τότε λέγει πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος εἶναι ἑτοιμος, οἱ δὲ προσκεκλημένοι δὲν ἦσαν ἄξιοι. ⁹“Ἐπάγετε λοιπὸν εἰς τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὔρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. ¹⁰“Καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὔρον, κακοὺς τε καὶ καλοὺς· καὶ ἐγεμίσθη ὁ γάμος ἀπὸ ἀνακεκλιμένων. ¹¹“Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς διὰ νὰ θεωρήσῃ τοὺς ἀνακεκλιμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον μὴ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· ¹²καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Φίλε, πῶς εἰσῆλθες ἐνταῦθα μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; Ὁ δὲ ἀπεστομώθη. ¹³“Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, Δέσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, σηκώσατε αὐτόν, καὶ ρίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τρυγμὸς τῶν ὀδόντων. ¹⁴“Διότι πολλοὶ εἶναι οἱ κεκλημένοι, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

¹⁵ Τότε ὑπήγον οἱ Φαρισαῖοι καὶ συνεβουλευθήσαν πᾶς νὰ παγιδεύσωσιν αὐτὸν ἐν λόγῳ. ¹⁶ Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ἀληθὴς εἶσαι, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ δὲν σὲ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.

¹⁷ Εἰπὲ λοιπὸν πρὸς ἡμᾶς, Τί σοὶ φαίνεται; εἶναι συγκεχωρημένοι νὰ δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; ¹⁸ Γνωρίσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε, Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; ¹⁹ Δείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ δασμοῦ. Οἱ δὲ ἔφεραν πρὸς αὐτὸν δηνάριον. ²⁰ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; ²¹ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Καίσαρος. Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν.

²² Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν· καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν ἀνεχώρησαν.

²³ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες,

²⁴ Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς εἶπεν, “Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, θέλει νυμφευθῇ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ” καὶ θέλει ἀναστήσει σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁵ Ἦσαν δὲ παρ’ ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ἀφοῦ ἐνυμφεύθη, ἐτελεύτησε· καὶ μὴ ἔχων τέκνον, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁶ ὁμοίως καὶ ὁ δεῦτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. ²⁷ Ὅστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ²⁸ Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν τίνος τῶν ἑπτὰ θέλει εἶσθαι γυνή; διότι πάντες ἔλαβον αὐτήν.

²⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πλανᾶσθε, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. ³⁰ Διότι ἐν τῇ ἀναστάσει οὔτε νυμφεύονται, οὔτε νυμφεύουσιν, ἀλλ’ εἶναι ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ. ³¹ Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ῥηθὲν πρὸς ἐσᾶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος, ³² “Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ;” Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

³³ Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ.

³⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἀπεστομώσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ὅμοι. ³⁵ Καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν, νομικὸς, ἠρώτησε πειράζων αὐτὸν, καὶ λέγων, ³⁶ Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ

εἶναι μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; ³⁷ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, "Θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου." ³⁸ Αὕτη εἶναι πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. ³⁹ Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῆς, "Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν." ⁴⁰ Ἐν ταύταις ταῖς δύο ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμονται.

⁴¹ Καὶ ἐνῷ ἦσαν συνηγμένοι οἱ Φαρισαῖοι, ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "λέγων, Τί σᾶς φαίνεται περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἱὸς εἶναι; λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Δαβίδ." ⁴² Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λοιπὸν ὁ Δαβὶδ διὰ Πνεύματος ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον, λέγων, ⁴³ "Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;" ⁴⁴ Εἰὰν λοιπὸν ὁ Δαβὶδ ὀνομάζῃ αὐτὸν Κύριον, πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; ⁴⁵ Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν λόγον· οὐδ' ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκεῖνης τῆς ἡμέρας νὰ ἐρωτήσῃ πλέον αὐτόν.

ΚΕΦ. κγ'.

ΤΟΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς τοὺς ὄχλους καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ² λέγων, Ἐπὶ τῆς καθέδρας τοῦ Μωϋσέως ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι· ³ πάντα λοιπὸν ὅσα ἂν εἴπωσι πρὸς ἐσᾶς νὰ φυλάττητε, φυλάττετε καὶ πράττετε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ πράττετε· ἐπειδὴ λέγουσι, καὶ δὲν πράττουσι. ⁴ Διότι δένουσι φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιθέτουσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· δὲν θέλουσιν ὅμως οἱ διὰ τοῦ δακτύλου αὐτῶν νὰ κινήσωσιν αὐτά. ⁵ Πράττουσι δὲ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν, διὰ νὰ βλέπωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ πλατύνουσι τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν· ⁶ καὶ ἀγαπῶσι τὸν πρῶτον τόπον ἐν ταῖς δεῖπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ⁷ καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ νὰ ὀνομάζωνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, Ῥαββί, Ῥαββί. ⁸ Σεῖς ὅμως μὴ ὀνομασθῆτε Ῥαββί· διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητὴς σας, ὁ Χριστὸς· πάντες δὲ σεῖς ἀδελφοὶ εἰσθε. ⁹ Καὶ πατέρα σας μὴ ὀνομάσητε ἐπὶ τῆς γῆς· διότι εἷς εἶναι ὁ Πατὴρ σας, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ¹⁰ Μηδὲ ὀνομασθῆτε καθηγηταί· διότι εἷς εἶναι ὁ καθηγητὴς σας, ὁ Χριστὸς. ¹¹ Ὁ δὲ μεγαλότερος ἀπὸ σᾶς, θέλει εἶσθαι ὑπηρέτης

σας. ¹⁸Ὅστις δὲ ὑψώσῃ ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῇ· καὶ ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῇ.

¹⁸ Ἀλλ' οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ἐπεὶ δὲ σεῖς δὲν εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίnete νὰ εἰσέλθωσιν.

¹⁹ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι κατατρῶγετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ ποτὶ ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνετε μακρὰς προσευχάς· διὰ τοῦτο θέλετε λάβει μεγαλητέρα καταδίκην.

²⁰ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι περιέρχεσθε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, διὰ νὰ κάμητε ἓνα προσήλυτον· καὶ ὅταν γείνῃ, κάμνετε αὐτὸν υἱὸν τῆς γεέννης διπλότερον ὑμῶν.

²¹ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, "Ὅστις ὁμώσῃ ἐν τῷ ναῷ, εἶναι οὐδέν· ὅστις ὁμῶς ὁμώσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὑποχρεῦται. ²² Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τίς εἶναι μεγαλῆτερος, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων τὸν χρυσόν; ²³ Καὶ, "Ὅστις ὁμώσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ εἶναι οὐδέν· ὅστις ὁμῶς ὁμώσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὑποχρεῦται. ²⁴ Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, διότι τί εἶναι μεγαλῆτερον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον; ²⁵ Ὁ ὁμώσας λοιπὸν ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ ὁ ὁμώσας ἐν τῷ ναῷ, ὁμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. ²⁷ Καὶ ὁ ὁμώσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

²⁸ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ ἀνηθον, καὶ τὸ κύμινον· καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔπρεπε νὰ πράττητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφίνητε. ²⁹ Ὅδηγοὶ τυφλοὶ, οἵτινες διωλίζετε τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίnete.

³⁰ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ πατηρίου καὶ τοῦ πινακίου, ἔσωθεν ὁμῶς γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. ³¹ Φαρισαῖε τυφλὲ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου, διὰ νὰ γείνῃ καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρὸν.

³² Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι

παρομοιάζετε μὲ τάφους ἀσβεστωμένους, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν ὅμως γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν, καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. ²⁸ Οὕτω καὶ σεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε εἰς τοὺς ἀνθρώπους δίκαιοι, ἔσωθεν ὅμως εἰσθε πλήρεις ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

²⁹ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί· διότι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ στολίζετε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων· ³⁰ καὶ λέγετε, Ἐὰν ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, δὲν ἠθέλομεν εἶσθαι συγκοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. ³¹ Ὡστε μαρτυρεῖτε εἰς ἑαυτοὺς, ὅτι εἰσθε υἱοὶ τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. ³² Ἀναπληρώσατε καὶ σεῖς τὸ μέτρον τῶν πατέρων σας. ³³ Ὁφείετε, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς θέλετε φύγει ἀπὸ τῆς καταδίκης τῆς γεέννης;

³⁴ Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ἐσᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε θανατώσει καὶ σταυρώσει, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε μαστιγώσει ἐν ταῖς συναγωγαῖς σας, καὶ διώξει ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· ³⁵ διὰ τὸ ἐλθῆναι ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, υἱοῦ Βαραχίου, τὸν ὅποιον ἐφονεύσατε μεταξὺ οὐ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ³⁶ Ἀληθῶς σᾶς λέγω, Πάντα ταῦτα θέλουσιν ἐλθεῖ ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

³⁷ Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς σέ, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον συναγεί ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε; ³⁸ Ἰδοὺ, εἰφίνεται εἰς ἐσᾶς ὁ οἶκός σας ἔρημος. ³⁹ Διότι σᾶς λέγω, Δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ εἰς τὸ ἐξῆς, ἕως οὗ εἴπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. κδ'. κέ'.

ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρει ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ διὰ τὸ ἐπιδειξάσθαι εἰς αὐτὸν τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν θέλει ἀφεθῆ ἔδω λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημνισθῇ.

³ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον

πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες, Εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γείνει ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς παρουσίας σου, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;

⁴Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βλέπετε μὴ σᾶς πλανήσῃ τις· ⁵διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθῃ ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστὸς· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανήσῃ. ⁶Θέλετε δὲ ἀκούσει πολέμους καὶ φήμας πολέμων· προσέχετε, μὴ ταραχθῆτε· ἐπειδὴ πάντα ταῦτα πρέπει νὰ γείνωσιν· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτι τὸ τέλος. ⁷Διότι θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γείνει πείναι καὶ λοιμοὶ, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. ⁸Πάντα δὲ ταῦτα εἶναι ἀρχὴ ὧδίνων. ⁹Τότε θέλουσι σᾶς παραδώσει εἰς θλίψιν, καὶ θέλουσι σᾶς θανατώσει· καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. ¹⁰Καὶ τότε θέλουσι σκανδαλισθῇ πολλοί· καὶ θέλουσι παραδώσει ἀλλήλους, καὶ θέλουσι μισήσῃ ἀλλήλους. ¹¹Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται θέλουσιν ἐγερθῇ, καὶ πλανήσῃ πολλούς· ¹²καὶ ἐπειδὴ θέλει πληθυνθῇ ἡ ἀνομία, ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν θέλει ψυχρανθῇ. ¹³Ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῇ. ¹⁴Καὶ θέλει κηρυχθῇ τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ τότε θέλει ἔλθῃ τὸ τέλος.

¹⁵Ὅταν λοιπὸν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν διὰ τοῦ προφήτου Δανιὴλ, ἱστάμενον ἐν τῷ τόπῳ τῷ ἁγίῳ, (ὁ ἀναγινώσκων ἄς ἐννοῇ) ¹⁶τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἄς φείγωνσιν ἐπὶ τὰ ὄρη· ¹⁷ὅστις ἐρεθῇ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἄς μὴ καταβῇ διὰ νὰ λάβῃ τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. ¹⁸Καὶ ὅστις ἐρεθῇ ἐν τῷ ἀγρῷ ἄς μὴ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ¹⁹Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ²⁰Προσεύχεσθε δὲ διὰ νὰ μὴ γείνῃ ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι, μηδὲ ἐν σαββάτῳ. ²¹Διότι τότε θέλει εἶσθαι θλίψις μεγάλη, ὅποια δὲν ἔγεινεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείνει· ²²Καὶ ἂν δὲν συνετέμνοντο αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, δὲν ἔθελε σωθῇ οὐδεμία σάρξ· διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὅμως θέλουσι συντηθῇ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.

²³Τότε ἐάν τις εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς, Ἴδού, ἐδῶ εἶναι ὁ Χριστὸς, ἢ ἐδῶ, μὴ πιστεύσητε. ²⁴Διότι θέλουσιν ἐγερθῇ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ θέλουσι δείξει σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε νὰ πλανήσωσιν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς.

²⁵ Ἴδου, προεῖπα πρὸς ὑμᾶς. ²⁶ Ἐὰν λοιπὸν εἴπωσι πρὸς ὑμᾶς, Ἴδου, ἐν τῇ ἐρήμῳ εἶναι, μὴ ἐξέλθῃτε Ἴδου, ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. ²⁷ Διότι, καθὼς ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ²⁸ Διότι ὅπου εἶναι τὸ πτῶμα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῆ οἱ ἄετοί.

²⁹ Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος θέλει σκοτισθῇ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει δώσῃ τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες θέλουσι πέσει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῇ. ³⁰ Καὶ τότε θέλει φανῇ τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ τότε θέλουσι θρηνῆσαι πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ³¹ Καὶ θέλει ἀποστείλῃ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης· καὶ θέλουσι συνάξαι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἁκρῶν οὐρανῶν ἕως ἁκρῶν αὐτῶν.

³² Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γαίῃ ἤδη ἀπαλός, καὶ ἐκβλαστάνῃ τὰ φύλλα, γνωρίζετε ὅτι πλησιάζει τὸ θέρος. ³³ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδῃτε πάντα ταῦτα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς θύρας. ³⁴ Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν θέλει παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕωσού γείνωσι πάντα ταῦτα. ³⁵ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθῃ, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθῃ. ³⁶ Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οἳδεις γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰμὴ ὁ Πατήρ μου μόνος.

³⁷ Καὶ καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ³⁸ Διότι καθὼς ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἦσαν τρώγοντες καὶ πίνοντες, νυμφευόμενοι καὶ νυμφεύοντες, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτόν· ³⁹ καὶ δὲν ἐνόησαν, ἕωσού ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἐσῆκωσε πάντας· οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ⁴⁰ Τότε δύο θέλουσιν εἶσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἰς ἀφίνεται. ⁴¹ Δύο γυναῖκες θέλουσιν ἀλέθῃ ἐν τῷ μύλῳ· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίνεται.

⁴² Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε ποία ὥρα ἔρχεται ὁ Κύριος ὑμῶν. ⁴³ Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι ἐὰν ἤξυρεν ὁ οἰκο-

δεσπότης ἐν ποίᾳ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἔρχεται ὁ κλέπτης, ἤθελεν ἀγρυπνήσει, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφήσει νὰ διορυχθῇ ἡ οἰκία αὐτοῦ. "Διὰ τοῦτο καὶ σεῖς γίνεσθε ἑτοιμοὶ· διότι καθ' ἡν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου. "Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δούλος, τὸν ὁποῖον ὁ κύριος αὐτοῦ κατέστησεν ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ δίδῃ εἰς αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; "μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον, ὅταν ἔλθῃ ὁ κύριος αὐτοῦ, θέλει εὐρεῖ πράττοντα οὕτως. "Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει καταστήσει αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. "Εὰν δὲ εἶπῃ ὁ κακὸς ἐκεῖνος δούλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου· "καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς συνδοίλους, νὰ τρώῃ δὲ καὶ νὰ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων, "θέλει ἔλθεῖ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου καθ' ἡν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἡν ὥραν δὲν ἐξεύρει. "καὶ θέλει ἀποχωρίσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσει μετὰ τῶν ὑποκριτῶν· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

ΚΕΦ. κέ'. "Τότε θέλει ὁμοιωθῇ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μετὰ δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. "Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι, καὶ πέντε μωραί. "Αἵτινες μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, δὲν ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον. "αἱ φρόνιμοι ὅμως ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. "Καὶ ἐπειδὴ ὁ νυμφίος ἐβράδυνεν, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκοιμῶντο. "Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς νυκτὸς ἔγεινε κραυγὴ, Ἴδου, ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. "Τότε ἐσηκώθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἠτοίμασαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. "Καὶ αἱ μωραὶ εἶπον πρὸς τὰς φρονίμους Δότε εἰς ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐλαίου σας· διότι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβύνονται. "Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι, Μήποτε δὲν ἀρκέσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἐσᾶς· ὅθεν ὑπάγετε κάλλιον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε εἰς ἑαυτάς. "Ἐνῷ δὲ ἀπῆρχοντο διὰ νὰ ἀγοράσωσιν, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. "Ἔσπερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι, Κύριε, Κύριε, ἀνοιξον εἰς ἡμᾶς. "Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν σὰς γνωρίζω.

¹³ Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν, διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

¹⁴ Διότι θέλει ἔλθῃ ὡς ἄνθρωπος, ὅστις ἀποδημῶν, ἐκάλεσεν τοὺς δούλους αὐτοῦ, καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

¹⁵ καὶ εἰς ἄλλον μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, εἰς ἄλλον δὲ ἓν· εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἰκανότητα· καὶ ἀπεδήμησεν εἰθύν.

¹⁶ Ὑπῆγε δὲ ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ ἐργαζόμενος δι' αὐτῶν, ἔκαμιν ἄλλα πέντε τάλαντα.

¹⁷ Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο.

¹⁸ Ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἓν, ὑπῆγε καὶ ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

¹⁹ Μετὰ δὲ καιρὸν πολλὸν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ θεωρεῖ λογαριασμὸν μετ' αὐτῶν.

²⁰ Καὶ ἔλθων ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, προσέφερεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντα μοὶ παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

²¹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

²² Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα, εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντα μοὶ παρέδωκας· ἰδοὺ, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς.

²³ Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἰς τὰ ὀλίγα ἐστάθης πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

²⁴ Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὸ ἓν τάλαντον, εἶπε, Κύριε, σὲ ἐγνώρισα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου δὲν ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν δὲν διεσκόρπισας·

²⁵ καὶ φοβηθεὶς ὑπῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἰδοὺ, ἔχεις τὸ σόν.

²⁶ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἥξευρες ὅτι θερίζω ὅπου δὲν ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν δὲν διεσκόρπισα·

²⁷ ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βάλῃς τὸ ἀργύριόν μου εἰς τοὺς τραπεζίτας· καὶ ἔλθων ἐγὼ, ἠθελον λάβει τὸ ἐμὸν μετὰ τόκου.

²⁸ Λάβετε λοιπὸν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δίτε εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα.

²⁹ Διότι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῇ, καὶ περισσευθῇ· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ἐκεῖνο τὸ ἥμισυ ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

³⁰ Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ρίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

³¹ Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄγγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε θέλει καθίσει ἐπὶ τοῦ

θρόνου τῆς δόξης αὐτοῦ. ³² Καὶ θέλουσι συναχθῇ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ θέλει χωρίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐριφίων. ³³ καὶ θέλει στήσῃ τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἀριστερῶν.

³⁴ Τότε ὁ βασιλεὺς θέλει εἰπεῖ πρὸς τοὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Ἐλθετε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην εἰς ἑσῶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ³⁵ Διότι ἐπείνασα, καὶ μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ μὲ ἐποτίσατε· ξένος ἤμην, καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε. ³⁶ γυμνὸς, καὶ μὲ ἐνεδύσατε· ἡσθένησα, καὶ μὲ ἐπεσκέφθητε· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἦλθετε πρὸς ἐμέ. ³⁷ Τότε θέλουσιν ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν οἱ δίκαιοι, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν; ³⁸ πότε δὲ σὲ εἶδομεν ξένον, καὶ ἐφιλοξενήσαμεν; ἢ γυμνόν, καὶ ἐνεδύσαμεν; ³⁹ πότε δὲ σὲ εἶδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἦλθομεν πρὸς σέ; ⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς, θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, καθ' ὅσον ἐκάμετε εἰς ἓνα τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, εἰς ἐμέ ἐκάμετε.

⁴¹ Τότε θέλει εἰπεῖ καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ἀριστερῶν, Ὑπάγετε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ καταραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ. ⁴² Διότι ἐπείνασα, καὶ δὲν μοι ἐδώκατε νὰ φάγω· ἐδίψησα, καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε· ⁴³ ξένος ἤμην, καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε· γυμνὸς, καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέφθητε. ⁴⁴ Τότε θέλουσιν ἀποκριθῇ πρὸς αὐτὸν καὶ αὐτοὶ, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνόν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν; ⁴⁵ Τότε θέλει ἀποκριθῇ πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἀληθῶς σὰς λέγω, καθ' ὅσον δὲν ἐκάμετε εἰς ἓνα τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ εἰς ἐμέ ἐκάμετε.

⁴⁶ Καὶ θέλουσιν ἀπέλθει οὗτοι μὲν εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ΚΕΦ. κς'.

ΚΑΙ ὅτε ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἐξείρετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας

γίνεται τὸ πάσχα, καὶ ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται διὰ νὰ σταυρωθῇ. ³Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ λεγομένου Καϊάφα· ⁴καὶ συνεβουλευθήσαν νὰ συλλάβωσι τὸν Ἰησοῦν μὲ δόλον, καὶ νὰ θανατώσωσιν. ⁵Ἐλεγον δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, διὰ νὰ μὴ γείνη θόρυβος ἐν τῷ λαῷ.

⁶Οτε δὲ ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, ⁷προσῆλθε πρὸς αὐτὸν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ κατέχευεν αὐτῷ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐνῷ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν. ⁸Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠγανάκτησαν, λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; ⁹Διότι ἡδύνατο τοῦτο τὸ μύρον νὰ πωληθῇ μὲ πολλὴν τιμὴν, καὶ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πτωχοὺς. ¹⁰Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί ἐνοχλεῖτε τὴν γυναῖκα; διότι ἔργον καλὸν ἔπραξεν εἰς ἐμέ. ¹¹Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε. ¹²Ἐπειδὴ χύσασα αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, ἔκαμε τοῦτο διὰ τὸν ἐνταφιασμόν μου. ¹³Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, θέλει λαληθῇ καὶ τοῦτο τὸ ὅποιον ἔπραξεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

¹⁴Τίτε ὑπῆγεν εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ¹⁵καὶ εἶπε, Τί θέλετε νὰ μοι δώσητε, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς παραδώσει αὐτόν; Καὶ ἐκεῖνοι ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τριάκοντα ἀργύρια. ¹⁶Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

¹⁷Τὴν δὲ πρώτην τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγοντες πρὸς αὐτόν, Πού θέλεις νὰ σοὶ ἐτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα; ¹⁸Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἰπάτε πρὸς αὐτόν, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρὸς μου ἐπλησίασεν· ἐν τῇ οἰκίᾳ σου θέλω κάμει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. ¹⁹Καὶ ἔκαμον οἱ μαθηταὶ καθὼς παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

²⁰Οτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τῶν δώδεκα· ²¹καὶ ἐνῷ ἔτρωγον, εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει. ²²Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρχισαν νὰ λέγωσι πρὸς αὐτόν ἕκαστος αὐτῶν, Μήπως ἐγὼ εἶμαι, Κύριε; ²³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ πινάκι τὴν χεῖρα, οὗτος θέλει μὲ παραδώσει. ²⁴Ὁ μὲν

Τίς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, ἐν δὲν ἤθελε γεννηθῇ. ²⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰούδας, ὅστις παρέδιδεν αὐτὸν, εἶπε, Μήπως ἐγὼ εἶμαι, Ῥαββί; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶπας.

²⁶ Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητάς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου. ²⁷ Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· ²⁸ διότι τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἁφесιν ἁμαρτιῶν. ²⁹ Σὰς λέγω δὲ, ὅτι δὲν θέλω πίνειν εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον μεθ' ὑμῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς μου.

³⁰ Καὶ ἄφου ὕμνησαν, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

³¹ Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πάντες ὑμεῖς θέλετε σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, "Θέλω πατάξαι τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῇ τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης." ³² Ἄφου δὲ ἀναστηθῶ, θέλω ὑπάγειν πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ³³ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Καὶ ἂν πάντες σκανδαλισθῶσιν ἐν σοὶ, ἐγὼ ποτὲ δὲν θέλω σκανδαλισθῇ. ³⁴ Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ταύτην τὴν νύκτα πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρίς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῇ. ³⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Καὶ ἂν γεγῆνην χρεία νὰ ἀποθάνω μετὰ σοῦ, δὲν θέλω σὲ ἀπαρνηθῇ. Ὁμοίως εἶπον καὶ πάντες οἱ μαθηταί.

³⁶ Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανὴ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητάς, Καθίσατε αὐτοῦ, ἕως οὗ ὑπάγω καὶ προσευχηθῶ ἐκεῖ.

³⁷ Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου, ἤρχισε νὰ λυπῆται καὶ νὰ ἀδημονῇ. ³⁸ Τότε λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ἐδῶ καὶ ἀγρυπνεῖτε μετ' ἐμοῦ.

³⁹ Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, προσευχόμενος καὶ λέγων, Πάτερ μου, εἰ ἂν ἦναι δυνατόν, ἅς παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχὶ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.

⁴⁰ Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς κοιμωμένους, καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Οὕτω δὲν ἠδυνήθητε μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσητε μετ' ἐμοῦ; ⁴¹ ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

⁴² Πάλιν ἐκ δευτέρου ὑπῆγε καὶ προσευχήθη, λέγων, Πάτερ μου, ἐὰν δὲν ἦναι δυνατόν τοῦτο τὸ ποτήριον νὰ παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ, χωρὶς νὰ πίνω αὐτὸ, γεινηθῇτω τὰ θέλημά σου.

⁴³ Καὶ ἔλθων εὐρίσκει αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους· διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι.

⁴⁴ Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, ὑπῆγε πάλιν καὶ προσευχήθη ἐκ τρίτου, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

⁴⁵ Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ, ἐπλησίασεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν· ⁴⁶ ἐγέρθητε, ἅς ὑπάγωμεν· ἰδοὺ, ἐπλησίασεν ὁ παραδίδων με.

⁴⁷ Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ, ὁ Ἰούδας, εἰς τῶν δωδεκα, ἦλθε· καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαिरῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ⁴⁸ Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, Ὅστινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάσατε αὐτόν. ⁴⁹ Καὶ εὐθὺς πλησιάσας πρὸς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε, Χαίρε, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁵⁰ Ὁ δὲ Ἰησοὺς εἶπε πρὸς αὐτόν, Φίλε, διὰ τί ἦλθες; Τότε προσελθόντες, ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

⁵¹ Καὶ ἰδοὺ, εἰς τῶν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἔσυρε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ κτυπήσας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ. ⁵² Τότε λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοὺς, Ἐπίστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· διότι πάντες ὅσοι πιάσωσι μάχαιραν, διὰ μαχαίρας θέλουσιν ἀπολεσθῇ. ⁵³ Ἡ νομίζεις ὅτι δὲν δύναμαι ἤδη νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου, καὶ θέλει στήσῃ πλησίον μου περισσοτέρους παρὰ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων; ⁵⁴ Πῶς λοιπὸν θέλουσι πληρωθῇ αἱ γραφαί, ὅτι οὕτω πρέπει νὰ γένη;

⁵⁵ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοὺς πρὸς τοὺς ὄχλους, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαिरῶν καὶ ξύλων νὰ μὲ συλλάβετε; καθ' ἡμέραν ἑκαθήμην πλησίον ὑμῶν διδάσκων ἐν τῷ

ιερῶ, καὶ δὲν μὲ ἐπιάσατε. ⁵⁴Τοῦτο δὲ ὅλον ἔγεινε, διὰ τὴν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν.

Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφήσαντες αὐτὸν, ἔφυγον.

⁵⁵Οἱ δὲ πιάσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἔφεραν πρὸς Καϊάφαι τὸν ἀρχιερέα, ὅπου συνήχθησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

⁵⁶Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτὸν ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, διὰ τὴν ἰδὴ τὸ τέλος.

⁵⁷Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ τὴν ἰσχυρώσασιν αὐτόν· ⁵⁸καὶ δὲν εὗρον· καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, δὲν εὗρον. ⁵⁹Τότερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομαρτυρες, ⁶⁰εἶπον, Οὗτος εἶπε, Δύναμαι τὴν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν τὴν οἰκοδομήσω αὐτόν. ⁶¹Καὶ σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτόν, Δὲν ἀποκρίνεσαι; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ; ⁶²Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα.

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὲ ὀρκίζω εἰς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, νὰ εἴπῃς πρὸς ἡμᾶς, ἂν σὺ ᾔσῃ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ⁶³Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Σὺ εἶπας· πλὴν σὰς λέγω, Εἰς τὸ ἐξῆς θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ⁶⁴Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέσχισε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων, Ὅτι ἐβλασφήμησε· τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων; Ἰδοὺ, τώρα ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. ⁶⁵Τί σὰς φαίνεται; Καὶ ἐκεῖνοι ἀποκριθέντες εἶπον, Ἐνοχος θανάτου εἶναι. ⁶⁶Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐγρόνθισαν αὐτόν· ἄλλοι δὲ ἐρράπισαν, ⁶⁷λέγοντες, Προφήτευσον εἰς ἡμᾶς, Χριστὲ, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησεν;

⁶⁸Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθε πρὸς αὐτόν μία δούλη, λέγουσα, Καὶ σὺ ἦσο μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. ⁶⁹Ὁ δὲ ἠρνήθη ἔμπροσθεν πάντων, λέγων, Δὲν ἐξείρω τί λέγεις. ⁷⁰Καὶ ὅτε ἐξῆλθεν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτόν ἄλλη, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἐκεῖ, Καὶ οὗτος ἦτο μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. ⁷¹Καὶ πάλιν ἠρνήθη μεθ' ὅρκου, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον. ⁷²Μετ' ὀλίγον δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον, Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι· διότι ἡ λαλιά σου σὲ κάμνει φανερόν. ⁷³Τότε ἤρχισε νὰ καταναθεματίζῃ καὶ νὰ ὀμνύῃ, Ὅτι δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εὐθὺς

ἐφώναζεν ὁ ἀλέκτωρ. ²³ Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις εἶχεν εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν, "Ὅτι πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, τρεῖς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῇ. Καὶ ἐξελθὼν ἔξ υ, ἔκλαυσε πικρῶς.

ΚΕΦ. κς.

¹ ὍΤΕ δὲ ἔγεινε πρῶτ', συνεβουλευθήσαν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ² Καὶ δέσαντες αὐτόν, ἔφεραν καὶ παρέδωκαν αὐτόν εἰς τὸν Πόντιον Πιλάτον τὸν ἡγεμόνα.

³ Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδόσας αὐτόν, ὅτι κατεδικάσθη, μεταμεληθεὶς ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια εἰς τοὺς πρεσβυτέρους, "λέγων, "Ἡμαρτον παραδόσας αἷμα ἀθῶον. Οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει. ⁴ Καὶ ρίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ἀνεχώρησε καὶ ἀπελθὼν ἐκρεμάσθη.

⁵ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον, Δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ βάλωμεν αὐτὰ εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον· διότι εἶναι τιμὴ αἵματος. ⁷ Καὶ συμβουλευθέντες ἡγόρασαν μὲ αὐτὰ τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, διὰ νὰ ἐνταφιάζωνται ἐκεῖ οἱ ξένοι. ⁸ Διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον. ⁹ Τότε ἐπληρώθη τὸ ρῆθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, "Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ ἐκτιμηθέντος, τὸν ὁποῖον ἐξετίμησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ¹⁰ καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὼς μοὶ παρήγγειλεν ὁ Κύριος."

¹¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἠρώτησεν αὐτόν ὁ ἡγεμὼν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ λέγεις. ¹² Καὶ ἐνῷ ἐκατηγορεῖτο ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίθη. ¹³ Τότε λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πιλάτος, Δὲν ἀκούεις πόσα σοὺ καταμαρτυροῦσι; ¹⁴ Καὶ δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν οὐδὲ πρὸς ἓνα λόγον· ὥστε ὁ ἡγεμὼν ἐθαύμαζε πολὺ.

¹⁵ Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἐσυνείθιζεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἀπολύῃ εἰς τὸν ὄχλον ἓνα δέσμιον, ὅντινα ἤθελον. ¹⁶ Καὶ εἶχον τότε δέσμιον περιβόητον, λεγόμενον Βαραββᾶν. ¹⁷ Ἐνῷ λοιπὸν ἦσαν συνηγμένοι, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τίνα θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω; τὸν Βαραββᾶν, ἢ τὸν Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; ¹⁸ Ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι διὰ φθόνου παρέδωκαν αὐτόν.

¹⁹ Ἐνῷ δὲ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα, Ἀπεχε τοῦ δικαίου ἐκείνου· διότι πολλὰ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.

²⁰ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους νὰ ζητήσωσι τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν νὰ ἀπολέσωσι. ²¹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἡγεμὼν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο νὰ σᾶς ἀπολύσω; Οἱ δὲ εἶπον, Τὸν Βαραββᾶν. ²² Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Τί λοιπὸν νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσι πρὸς αὐτὸν πάντες, Σταυρωθήτω. ²³ Ὁ δὲ ἡγεμὼν εἶπε, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσότερον ἔκραζον, λέγοντες, Σταυρωθήτω. ²⁴ Καὶ ἰδὼν ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἐνίψε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἀθῶός εἰμαι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. ²⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε, Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

²⁶ Τότε ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν μαστιγώσας, παρέδωκε διὰ νὰ σταυρωθῇ.

²⁷ Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήθροισαν ἐπ' αὐτόν ὅλον το τάγμα τῶν στρατιωτῶν. ²⁸ Καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, ἐνεδυσαν αὐτόν χλαμύδα κοκκίνην. ²⁹ Καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτόν, λέγοντες, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ³⁰ Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτόν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ³¹ Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιξαν αὐτόν, ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδινσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔφεραν αὐτόν διὰ νὰ σταυρωσώσιν.

³² Ἐνῷ δὲ ἐξήρχοντο, εὔρον ἄνθρωπον Κύρηναῖον, ὀνομαζόμενον Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν διὰ νὰ σηκῶσιν τὴν σταυρὸν αὐτοῦ. ³³ Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅστις λέγεται Κρανίου τόπος, ³⁴ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν νὰ πῇ ὄξος μεμιγμένον μετὰ χολῆς· καὶ γευθεὶς δὲν ἤθελε νὰ πῇ.

³⁵ Ἀφοῦ δὲ ἐσταύρωσαν αὐτόν, διμερίσθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον· διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, "Διμερίσθησαν τὰ ἱμάτια μου εἰς ἑαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον." ³⁶ Καὶ καθήμενοι, ἐφύλαττον αὐτόν

ἐκεῖ. ³⁷Καὶ ἔθεσαν ἐπάνωθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, ΟΤΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

³⁸Τότε ἐσταυρώθησαν μετ' αὐτοῦ δύο λησταί, εἰς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν.

³⁹Οἱ δὲ διαβαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, ⁴⁰καὶ λέγοντες, Ὁ χαλὼν τὸν ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτὸν· ἂν ᾦσαι Τίος τοῦ Θεοῦ, κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ⁴¹Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, ⁴²Ἄλλους ἔσωσει, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σώσῃ· ἂν ᾦναι βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὥς καταβῇ τῶρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ θέλομεν πιστεύσει εἰς αὐτὸν. ⁴³πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ὥς σώσῃ τῶρα αὐτὸν, ἐὰν θέλῃ αὐτόν· ἐπεὶ δὲ εἶπεν, Ὅτι Θεοῦ Τίος εἰμαι.— ⁴⁴Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ οἱ λησταί οἱ συσταυρωθέντες μετ' αὐτοῦ, ὠνείδιζον εἰς αὐτόν.

⁴⁵Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἔγεινεν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης.

⁴⁶Περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, Ὑἱ, Ἡλὶ, λαμὰ σαβαχθανί," τοιτέστι, "Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί μὲ ἐγκατέλιπες;" ⁴⁷Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἐστώτων, ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ὅτι τὸν Ἡλίαν φωνάζει οὗτος. ⁴⁸Καὶ εὐθὺς ἔδραμεν εἰς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, καὶ γεμίσας ὄξους, καὶ περιθέσας εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτόν. ⁴⁹Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, Ἄφες, ὥς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἡλίας νὰ σώσῃ αὐτόν.

⁵⁰Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράξας μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

⁵¹Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσειέσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· ⁵²καὶ τὰ μνημεῖα ἠνοίχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἀνέστησαν. ⁵³Καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς πολλούς.

⁵⁴Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ φυλάττοντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ Τίος ἦτο οὗτος.

⁵⁵Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαί, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι·

αἵτινες ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὑπηρετοῦσαι αὐτόν· ⁵⁶μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσή, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

⁵⁷Ὅτε δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τὸ ὄνομα Ἰωσήφ, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν εἰς τὸν Ἰησοῦν. ⁵⁸Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον, ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος προσέταξε νὰ ἀποδοθῇ τὸ σῶμα. ⁵⁹Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ, ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ συνδόνα καθαρὰν, ⁶⁰καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν τῷ νέῳ αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ὁποῖον ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου, ἀνεχώρησεν. ⁶¹Ἦτο δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

⁶²Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἣτις εἶναι μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον, ⁶³λέγοντες, Κύριε, ἐνεθυμήθημεν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, Μετὰ τρεῖς ἡμέρας θέλω ἀναστηθῆ. ⁶⁴Πρόσταξον λοιπὸν νὰ ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτόν, καὶ εἴπωσι πρὸς τὸν λαόν, Ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ θέλει εἶσθαι ἡ ἐσχάτη πλάνη χειροτέρα τῆς πρώτης. ⁶⁵Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἐχετε φύλακας· ὑπάγετε, ἀσφαλίσате καθὼς ἐξεύρετε. ⁶⁶Οἱ δὲ ὑπήγον, καὶ ἠσφάλισαν τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, καὶ ἐπιστήσαντες τοὺς φύλακας.

ΚΕΦ. κη'.

ἈΦΟΤ δὲ ἐπέραςε τὸ σάββατον, περὶ τὰ χαράγματα τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, διὰ νὰ θεωρήσωσι τὸν τάφον. ²Καὶ ἰδοὺ, ἔγεινε σεισμὸς μέγας· διότι ἄγγελος Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, ἦλθε καὶ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ³Ἦτο δὲ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιὼν. ⁴Καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐταράχθησαν οἱ φύλακες, καὶ ἔγειναν ὡς νεκροί. ⁵Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς τὰς γυναῖκας, Μὴ φοβεῖσθε σεῖς· διότι ἐξεύρω ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. ⁶Δὲν εἶναι ἐδῶ· διότι

ἀνέστη, καθὼς εἶπεν· ἔλθετε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. ⁷ Καὶ ὑπάγετε ταχέως, καὶ εἰπάτε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ὅτι ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν· ἰδοὺ, σὺς εἰπον.

⁸ Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχέως ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

⁹ Ἐνῶ δὲ ἤρχοντο νὰ ἀπαγγείλωσι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐτὰς, λέγων, Χαίρετε. Καὶ ἐκεῖναι προσελθοῦσαι, ἐπίασαν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτόν. ¹⁰ Τότε λέγει πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ ἐκεῖ θέλουσι μεῖ ἰδεῖ.

¹¹ Ἐνῶ δὲ αὐταὶ ἀπήρχοντο, ἰδοὺ, τινὲς τῶν φυλάκων, ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς πάντα τὰ γενόμενα. ¹² Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ συμβουλευθέντες, ἔδωκαν εἰς τοὺς στρατιώτας ἀργύρια ἱκανὰ, ¹³ λέγοντες, Εἰπάτε, Ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλθόντες διὰ νυκτὸς ἔκλεψαν αὐτόν, ἐνῶ ἡμεῖς ἐκοιμώμεθα. ¹⁴ Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς θέλομεν πείσει αὐτόν, καὶ ἐσὼς θέλομεν κάμει ἀμερίμνους. ¹⁵ Ἐκεῖνοι δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια, ἔπραξαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

¹⁶ Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ὑπήγον εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, ὅπου παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. ¹⁷ Καὶ ἰδόντες αὐτόν, προσεκύνησαν αὐτόν· τινὲς δὲ ἐδίστασαν. ¹⁸ Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἐδόθη εἰς ἐμὲ πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. ¹⁹ Πορευθέντες λοιπὸν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ²⁰ διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ φυλάττωσι πάντα ὅσα παρήγγειλα εἰς ἐσὼς· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ εἰμαι μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

ΤΟ
ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ἌΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ·
καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, “Ἰδοὺ, ἐνῶ
ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει
κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.” “Φωνὴ βοῶντος
ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε
τὰς τρίβους αὐτοῦ.”

Ἦτο ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύττων βά-
πτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξήρχοντο πρὸς
αὐτὸν ὄλος ὁ τόπος τῆς Ἰουδαίας, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ
ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπὸ αὐτοῦ, ἔξομο-
λογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

Ἦτο δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ἰχθῶ-
ν ζώην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, καὶ τρώγων ἀκρίδας
καὶ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκήρυττε, λέγων, Ἐρχεται ὁ ἰσχυρό-
τερός μου ὀπίσω μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος σκύψας νὰ
λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν σᾶς
ἐβάπτισα ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι
Ἁγίῳ.

Καὶ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρετ
τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην.

Καὶ εὐθὺς ἐνῶ ἀνέβαινεν ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε τοὺς οὐρα-
νοὺς σχιζομένους, καὶ τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν
ἐπ’ αὐτόν. Καὶ φωνὴ ἔγεινεν ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶσαι ὁ
Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὅποιον εὐηρεστήθην.

Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα ἐκβάλλει αὐτόν εἰς τὴν ἔρημον.

Καὶ ἦτο ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος
ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· καὶ ἦτο μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι
ὑπηρέτουν αὐτόν.

¹⁴ Ἀφοῦ δὲ παρεδόθη ὁ Ἰωάννης, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ¹⁵ καὶ λέγων, Ὅτι ἐπληρώθη ὁ καιρὸς, καὶ ἐπλησίασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεῦετε εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

¹⁶ Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε τὸν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ῥίπτοντας δίκτυον εἰς τὴν θάλασσαν· διότι ἦσαν ἀλιεῖς· ¹⁷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐλθετε ὀπίσω μου, καὶ θέλω σᾶς κάμει νὰ γεινητε ἀλιεῖς ἀνθρώπων. ¹⁸ Καὶ εὐθὺς ἀφήσαντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

¹⁹ Καὶ προχωρήσας ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ ἐπισκευάζοντας τὰ δίκτυα. ²⁰ Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφήσαντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ὑπῆγον ὀπίσω αὐτοῦ.

²¹ Καὶ εἰσέρχονται εἰς Καπερναοὶμ· καὶ εὐθὺς ἐν τῷ σαββάτῳ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε. ²² Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδαχὴν αὐτοῦ· διότι ἐδίδασκεν αὐτοὺς ὡς ἔχων ἐξουσίαν, καὶ οὐχὶ ὡς οἱ γραμματεῖς.

²³ Καὶ ἦτο ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον, καὶ ἀνέκραξε, ²⁴ λέγων, Φεῦ! τί ἡμεῖς μεταξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες νὰ μᾶς ἀπολέσῃς; σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, ἀφοῦ ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.

²⁷ Καὶ πάντες ἐξεπλάγησαν, ὥστε συνεζήτουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί εἶναι τοῦτο; τίς αὕτη ἡ νέα διδαχὴ; διότι μετὰ ἐξουσίας προστάζει καὶ τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν. ²⁸ Ἐξῆλθε δὲ ἡ φήμη αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

²⁹ Καὶ εὐθὺς ἐξελθόντες ἐκ τῆς συναγωγῆς, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ³⁰ Ἡ δὲ πευθερὰ τοῦ Σίμωνος ἦτο κατάκοιτος πάσχουσα πυρετόν· καὶ εὐθὺς ἐλάλησαν πρὸς αὐτόν περὶ αὐτῆς. ³¹ Καὶ πλησιάσας ἤγειρεν αὐτήν, πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτήν ὁ πυρετὸς εὐθὺς, καὶ ὑπηρέτει αὐτούς.

³² Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, ὅτε ἔδυσεν ὁ ἥλιος, ἔφεραν πρὸς

αὐτὸν πάντας τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· ³³ καὶ ἡ πόλις ὅλη ἦτο συνηγμένη ἔμπροσθεν τῆς θύρας. ³⁴ Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς πάσχοντας διαφόρους ἀρρώστιας· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ δὲν ᾄφινε τὰ δαιμόνια νὰ λαλῶσιν, ἐπειδὴ ἐγνώριζον αὐτόν.

³⁵ Καὶ τὸ πρῶτ', ἐνῶ ἦτο ὀρθρος βαθὺς, σηκωθεὶς ἐξῆλθε, καὶ ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἐκεῖ προσήχето.

³⁶ Καὶ ἔδραμον κατόπιν αὐτοῦ ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ³⁷ Καὶ εὐρόντες αὐτόν, λέγουσι πρὸς αὐτόν, "Οτι πάντες σέ ζητοῦσι. ³⁸ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τὰς πλησίον κωμοπόλεις, διὰ νὰ κηρύξω καὶ ἐκεῖ· ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ἐξῆλθον. ³⁹ Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὕλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐξέβαλλε τὰ δαιμόνια.

⁴⁰ Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτόν, καὶ γονυπετῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ λέγων πρὸς αὐτόν, "Οτι, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθαρίσῃς. ⁴¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἥγγισεν αὐτόν, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Θέλω, καθαρίσθητι. ⁴² Καὶ ὡς εἶπε τοῦτο, εὐθὺς ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. ⁴³ Καὶ προστάξας αὐτόν ἐντόνως, εὐθὺς ἀπέπεμψεν αὐτόν, ⁴⁴ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Πρόσεχε, μὴ εἴπῃς πρὸς μηδένα μηδέν· ἀλλ' ὑπάγε, δείξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ὅσα προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς. ⁴⁵ Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐξελθὼν ἤρχισε νὰ κηρύττῃ πολλὰ, καὶ νὰ διαφημίσῃ τὸν λόγον, ὥστε πλέον δὲν ἠδύνατο αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ φανερά εἰς πόλιν· ἀλλ' ἦτο ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

ΚΕΦ. Β'.

ΚΑΙ μεθ' ἡμέρας πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἶναι εἰς οἶκον. ² Καὶ εὐθὺς συνηχθήσαν πολλοὶ, ὥστε δὲν ἐχώρουν πλέον αὐτοὺς οὐδὲ τὰ πρόθυρα· καὶ ἐκήρυττεν εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον.

³ Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτόν, φέροντες παραλυτικόν, βασταζόμενον ὑπὸ τεσσάρων. ⁴ Καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ πλησιάσωσιν εἰς αὐτόν ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἐχάλασαν τὴν στέγην ὅπου ἦτο, καὶ διατρυνήσαντες, καταβιβάζουσι τὸν κράββατον ἐφ' οὗ κατέκειτο ὁ παραλυτικός. ⁵ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐ-

τῶν, λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν, Τέκνον, συγκεχωρημένα εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρτίαι σου. ⁶ Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ⁷ Διὰ τί οὗτος λαλεῖ τοιαύτας βλασφημίας; τίς δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ εἰς, ὁ Θεός; ⁸ Καὶ εὐθὺς νοήσας ὁ Ἰησοῦς διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ὅτι οὔτω διαλογίζονται καθ' ἑαυτοὺς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί διαλογίζεσθε ταῦτα ἐν ταῖς καρδίαις σας; ⁹ Τί εἶναι εὐκολώτερον, νὰ εἴπω πρὸς τὸν παραλυτικόν, Συγκεχωρημένα εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ νὰ εἴπω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κρᾶββατόν σου, καὶ περιπάτει; ¹⁰ Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς, νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, (λέγει πρὸς τὸν παραλυτικόν,) ¹¹ Πρὸς σέ λέγω, Σηκώθητι, καὶ ἔπαρε τὸν κρᾶββατόν σου, καὶ ἔπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ¹² Καὶ ἡγέρθη εὐθὺς, καὶ σηκώσας τὸν κρᾶββατόν, ἐξῆλθεν ἐνώπιον πάντων· ὥστε ἐξεπλήττοντο πάντες, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Ὅτι οὐδέποτε εἶδομεν τοιαῦτα.

¹³ Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἦρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.

¹⁴ Καὶ διαβαίνων εἶδε Λευὴν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον· καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθεῖ μοι. Καὶ σηκωθείς ἠκολούθησεν αὐτόν.

¹⁵ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, συνεκάθητο καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διότι ἦσαν πολλοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν. ¹⁶ Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ἰδόντες αὐτόν, τρώγοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν τρώγει καὶ πίνει; ¹⁷ Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτούς, Δὲν ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ υἱαίνοντες, ἀλλ' οἱ πᾶσχοντες· δὲν ἦλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

¹⁸ Οἱ μαθηταὶ δὲ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων ἐνήστευον· καὶ ἔρχονται, καὶ λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ μαθηταὶ σου δὲν νηστεύουσιν; ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Μήπως δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐνὸςψ ὁ νυμφίος εἶναι μετ' αὐτῶν, νὰ νηστεύωσιν; ὅσον καιρὸν ἔχουσι τὸν νυμφίον μετ' ἑαυτῶν, δὲν δύνανται νὰ νηστεύωσι· ²⁰ θέλουσιν ὅμως

ἔλθει ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ²¹ Καὶ οὐδεὶς ράπτει ἐπὶ ῥάμμα ἀγνάφον πανίον ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, τὸ ἀναπλήρωμα αὐτοῦ τὸ νέον ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ, καὶ γίνεται σχίσμα χειρότερον. ²² Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ οἶνος ὁ νέος διασχίζει τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχέεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ φθείρονται· ἀλλὰ πρέπει οἶνος νέος νὰ βάλληται εἰς ἀσκοὺς νέους.

²³ Καὶ ὅτε διέβαινεν ἐν σαββάτῳ διὰ τῶν σπαρτῶν, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνῷ ᾤδευον, ἤρχισαν νὰ ἀνασπῶσι τὰ ἀστάχνα. ²⁴ Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον πρὸς αὐτὸν, Ἴδου, διὰ τί πράττουσιν ἐν τοῖς σάββασιν ἡμεῖς τὸ ὁποῖον δὲν συγχωρεῖται; ²⁵ Καὶ αὐτὸς ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε τί ἐπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅτε ἔλαβε χρεῖαν, καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; ²⁶ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἔφαγε τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον εἰμὴ εἰς τοὺς ἱερεῖς νὰ φάγωσι, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ; ²⁷ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ σάββατον ἔγεινε διὰ τὸν ἄνθρωπον, οὐχὶ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· ²⁸ ὥστε ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

ΚΕΦ. γ'.

ΚΑΙ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος ἔχων ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα. ¹ Καὶ παρετήρουν αὐτὸν, ἂν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλῃ θεραπεύσει αὐτὸν, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν. ² Καὶ λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα, Σηκώθητι εἰς τὸ μέσον. ³ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἶναι συγκεχωρημένον ἐν σαββάτῳ νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; νὰ σώσῃ ψυχὴν, ἢ νὰ θανατώσῃ; Οἱ δὲ ἐσιώπων. ⁴ Καὶ περιβλέψας αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, λυπούμενος διὰ τὴν πᾶρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. ⁵ Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι, συνεβουλευθησαν εὐθὺς μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν κατ' αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀπολέσωσιν αὐτόν.

⁶ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς

τὴν θάλασσαν καὶ ἠκολούθησαν αὐτὸν πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ⁸ καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ ἀπὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἐπραττεν, ἦλθον πρὸς αὐτόν. ⁹ Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ μὲνῃ πλησίον αὐτοῦ ἐν πλοιάριον ἐξ αἰτίας τοῦ ὄχλου, διὰ νὰ μὴ συνθλίβωσιν αὐτόν. ¹⁰ Διότι ἐθεράπευσε πολλοὺς, ὥστε ἐπιπτον ἐπ' αὐτόν, διὰ νὰ ἐγγίσωσιν αὐτόν, ὅσοι εἶχον ἀρρώστιας. ¹¹ Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅτε ἰθεὶρόν αὐτόν, προσέπιπτον εἰς αὐτόν, καὶ ἔκραζον, λέγοντα, "Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ¹² Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτὰ, διὰ νὰ μὴ φανερώσωσιν αὐτόν.

¹³ Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖ ὅσους αὐτὸς ἤθελε καὶ ὑπῆγον πρὸς αὐτόν. ¹⁴ Καὶ ἔκλεξε δώδεκα, διὰ νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ, καὶ διὰ νὰ ἀποστέλλῃ αὐτοὺς νὰ κηρύττωσι, ¹⁵ καὶ νὰ ἔχωσιν ἐξουσίαν νὰ θεραπεύωσι τὰς νόσους, καὶ νὰ ἐκβάλλωσι τὰ δαιμόνια. ¹⁶ Σίμωνα, τὸν ὁποῖον ἐπωνόμασε Πέτρον. ¹⁷ καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου καὶ ἐπωνόμασεν αὐτοὺς Βοανεργές, τὸ ὁποῖον σημαίνει, Τίτοι βροντῆς. ¹⁸ καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην, ¹⁹ καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ἕστις καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

²⁰ Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον ^{τινά} καὶ συναθροίζεται πάλιν ὄχλος, ὥστε αὐτοὶ δὲν ἰδύναντο μηδὲ νὰ φάγωσιν ἄρτον. ²¹ Καὶ ὅτε ἤκουσαν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, ἐξῆλθον διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν διότι ἔλεγον, "Ὅτι εἶναι ἕξω ἑαυτου.

²² Καὶ οἱ γραμματεῖς, οἵτινες κατέβησαν ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἔλεγον, "Ὅτι ἔχει Βεελζεβούλ, καὶ ὅτι διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

²³ Καὶ προσκαλέσας αὐτοὺς, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν, Πῶς δύναται Σατανᾶς νὰ ἐκβάλλῃ Σατανᾶν; ²⁴ Καὶ ἐὰν βασιλεῖα διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἡ βασιλεῖα ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ. ²⁵ καὶ ἐὰν οἰκία διαιρεθῇ καθ' ἑαυτῆς, ἡ οἰκία ἐκείνη δὲν δύναται νὰ σταθῇ. ²⁶ Καὶ ἂν ὁ Σατανᾶς ἐσηκώθῃ καθ' ἑαυτοῦ καὶ διηρέθῃ, δὲν δύναται νὰ σταθῇ, ἀλλ' ἔχει τέλος. ²⁷ Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρπάσῃ τὰ σκεύη τοῦ δυνατοῦ, εἰσελθάν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἐὰν πρῶτον δὲν δέσῃ τὸν δυνατόν. καὶ

τότε θέλει διαρπάσει τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. ²⁵ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι πάντα τὰ ἁμαρτήματα θέλουσι συγχωρηθῆ εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσας βλασφημήσωσιν ²⁶ ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, δὲν ἔχει συγχώρησιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' εἶναι ἔνοχος αἰωνίου καταδίκης· ³⁰ διότι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

³¹ Ἐρχονται λοιπὸν οἱ ἀδελφοί καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ σταθέντες ἔξω, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔκραζον αὐτόν. ³² Καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν· εἶπον δὲ πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω σέ ζητοῦσι. ³³ Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου; ³⁴ Καὶ περιβλέψας κύκλῳ πρὸς τοὺς καθημένους περὶ αὐτόν, λέγει, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ³⁵ Διότι ὅστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος εἶναι ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφὴ μου, καὶ μήτηρ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΚΑΙ πάλιν ἤρχισε νὰ διδάσκη πλησίον τῆς θαλάσσης· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτόν ὄχλος πολὺς, ὥστε εἰσελθὼν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκάθητο εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἦτο ἐπὶ τῆς γῆς πλησίον τῆς θαλάσσης. ² Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς διὰ παραβολῶν πολλὰ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,

³ Ἀκούετε· ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ· ⁴ καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν, ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγον αὐτό. ⁵ Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρῶδες, ὅπου δὲν εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἀνεφύη, διότι δὲν εἶχε βάθος γῆς· ⁶ καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε ρίζαν, ἐξηράνθη. ⁷ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν δὲν ἔδωκε. ⁸ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἔδιδε καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔδωκεν ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἐξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.—⁹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἔχων ὅτα διὰ νὰ ἀκοῇ, ἀς ἀκοῇ.

¹⁰ Ὅτε δὲ ἔμεινε καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτόν οἱ περὶ αὐτόν μετὰ τῶν δώδεκα περὶ τῆς παραβολῆς. ¹¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς ἐσὰς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς ἐκείνους δὲ τοὺς ἔξω, διὰ παραβολῶν τὰ πάντα γίνονται· ¹² διὰ νὰ βλέπωσι βλέποντες, καὶ νὰ μὴ ἴδωσι· καὶ

να ἀκούωσιν ἀκούοντες, καὶ νὰ μὴ νοήσωσι· μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ συγχωρηθῶσιν εἰς αὐτοὺς τὰ ἁμαρτήματα. ¹³ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς θέλετε γνωρίσει πάσας τὰς παραβολάς;

¹⁴ Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει. ¹⁵ Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οὗτοι, εἰς τοὺς ὁποίους σπείρεται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι εἶναι οὗτοι, οἵτινες, ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρῆς δέχονται αὐτὸν· ¹⁷ δὲν ἔχουσιν ὅμως ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλ' εἶναι πρόσκαιροι· ἔπειτα, ὅταν γένηθῃ θλίψις ἢ διωγμὸς διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται. ¹⁸ Καὶ οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρομενοὶ εἶναι οὗτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον· ¹⁹ καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ ἐπιθυμίαι τῶν ἄλλων πραγμάτων εἰσερχόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ γίνεται ἄκαρπος. ²⁰ Καὶ οἱ εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες εἶναι οὗτοι, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.

²¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Μήπως ὁ λύχνος ἔρχεται, διὰ νὰ τεθῇ ὑπὸ τὸν μῶδιον, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχὶ διὰ νὰ τεθῇ ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην; ²² διότι δὲν εἶναι τι κρυπτόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει φανερωθῇ· οὐδ' ἔγενε· ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἔλθει εἰς τὸ φανερόν. ²³ Ὅστις ἔχει ὦτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

²⁴ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε τί ἀκούετε· μὲ ὁποῖον μέτρον μετρεῖτε, θέλει μετρηθῇ εἰς ἑσᾶς, καὶ θέλει γένηναι προσθήκη εἰς ἑσᾶς τοὺς ἀκούοντας. ²⁵ Διότι ὅστις ἔχει, θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἵκανόν τὸ ὁποῖον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

²⁶ Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὥς ἐάνθρωπος ρίψῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, ²⁷ καὶ κοιμᾶται καὶ σηκίηται νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ, καὶ αὐξάνῃ, καθὼς αὐτὸς δὲν ἐξεύρει. ²⁸ Διότι ἀφ' ἑαυτῆς ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, ἔπειτα ἀσάχυνον, ἔπειτα πλήρη σίτον ἐν τῷ ἀσταχύῳ. ²⁹ Ὅταν δὲ ὠριμάσῃ ὁ καρπὸς, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, διότι ἦλθεν ὁ θερισμός.

³⁰ Ἐτι ἔλεγε, Μὲ τί νὰ ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ μὲ ποῖαν παραβολὴν νὰ παραβάλωμεν αὐτήν; ³¹ Εἰς ὁμοία

μὲ κόκκον σινάπεως, ὅστις, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, εἶναι μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ²² ἄφοι δὲ σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται μεγαλύτερος πάντων τῶν λαχάνων, καὶ κάμνει κλάδους μεγάλους, ὥστε ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ δύνανται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ νὰ κατασκηνώσι.

²³ Καὶ διὰ τοιούτων πολλῶν παραβολῶν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύνατο νὰ ἀκούωσι. ²⁴ Χωρὶς δὲ παραβολῆς δὲν ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς· κατ' ἰδίαν ὅμως ἐξήγει πάντα εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

²⁵ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, Ἄς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. ²⁶ Καὶ ἀφήσαντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦτο ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦσαν μετ' αὐτοῦ. ²⁷ Καὶ γίνεται μέγας ἀνεμοστρόβιλος· καὶ τὰ κύματα εἰσέβαλλον εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη ἐγεμίζετο. ²⁸ Καὶ αὐτὸς ἦτο ἐπὶ τῆς πρύμνης κοιμώμενος ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον· καὶ ἐξυπνίζουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, δὲν σὲ μέλει ὅτι χανόμεθα; ²⁹ Καὶ σηκωθείς ἐπετίμησε τὸν ἄνεμον, καὶ εἶπε πρὸς τὴν θάλασσαν, Σιώπα, ἡσύχασον. Καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἔγεινε γαλήνη μεγάλη. ³⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί εἰσθε οὕτω δειλοί; πῶς δὲν ἔχετε πίστιν; ³¹ Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

ΚΕΦ. ε'.

ΚΑΙ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν. ² Καὶ ὡς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ἀπήντησεν αὐτόν ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον, ³ ὅστις εἶχε τὴν κατοικίαν ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ δέσῃ αὐτόν οὐδὲ μὲ ἀλύσεις· ⁴ διότι πολλάκις εἶχε δεθῇ μὲ ποδόδεσμα καὶ μὲ ἀλύσεις, καὶ διεσπάρσθησαν ὑπ' αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις, καὶ τὰ ποδόδεσμα συνετριφθήσαν· καὶ οὐδεὶς ἴσχυε νὰ δαμάσῃ αὐτόν· ⁵ καὶ διαπαντὸς νύκτα καὶ ἡμέραν ἦτο ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνημείοις, κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν μὲ λίθους.

⁶ Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε, καὶ προσεκύνησεν αὐτόν· ⁷ καὶ κράζας μετὰ φωνῆς μεγάλης, εἶπε, Τί εἶναι μετὰξὺ

ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Τί τοῦ Θεοῦ τοῦ ἰψίστου; ὀρκίζω σε εἰς τὸν Θεόν, μὴ μὲ βασανίσῃς. ⁸ Διότι ἔλεγε πρὸς αὐτόν, Ἐξελθε ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον. ⁹ Καὶ ἠρώτησεν αὐτόν, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Καὶ ἀπεκριβή, λέγων, Λεγεὼν εἶναι τὸ ὄνομά μου· διότι πολλοὶ εἴμεθα. ¹⁰ Καὶ παρεκάλει αὐτόν πολλὰ, νὰ μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω τῆς χώρας.

¹¹ Ἦτο δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη μεγάλη χοίρων βοσκομένη· ¹² καὶ παρεκάλεσαν αὐτόν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, διὰ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς αὐτούς. ¹³ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εὐθύς ἐπέτρεψεν εἰς αὐτούς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν δὲ ἕως δύο χιλιάδες,) καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. ¹⁴ Οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἴδωσι τί εἶναι τὸ γεγονός. ¹⁵ Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον ὅστις εἶχε τὸν λεγεῶνα, καθήμενον, καὶ ἐνδεδυμένον, καὶ σωφρονοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν. ¹⁶ Καὶ διηγήθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ ἰδόντες, πῶς ἔγεινε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν δαιμονιζόμενον, καὶ περὶ τῶν χοίρων. ¹⁷ Καὶ ἤρχισαν νὰ παρακαλῶσιν αὐτόν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

¹⁸ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτόν ὁ δαιμονισθεὶς νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ. ¹⁹ Πλὴν ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει πρὸς αὐτόν, Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς οἰκέλους σου, καὶ ἀνάγγειλον πρὸς αὐτοὺς ὅσα ὁ Κύριος σοὶ ἔκαμε, καὶ σὲ ἠλέησε. ²⁰ Καὶ ἀνεχώρησε, καὶ ἤρχισε νὰ κηρύττῃ ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

²¹ Καὶ ἀφοῦ ὁ Ἰησοῦς διεπέρασε πάλιν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὸ πέραν, συνήχθη πρὸς αὐτόν ὄχλος πολὺς· καὶ ἦτο πλησίον τῆς θαλάσσης.

²² Καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐτόν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²³ καὶ παρεκάλει αὐτόν πολλὰ, λέγων, Ὅτι τὸ θυγάτριόν μου πνέει τὰ λοισθία· νὰ ἔλθῃς καὶ νὰ βάλῃς τὰς χεῖράς σου ἐπ' αὐτήν, διὰ νὰ σωθῇ· καὶ θέλει ζήσει. ²⁴ Καὶ ὑπήγε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτόν ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

²⁵ Καὶ γυνὴ τις ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ²⁶ καὶ

πολλά παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτῆς, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ²⁷ ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἦλθε μεταξύ τοῦ ὄχλου ὀπισθεν, καὶ ἤγγισε τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. ²⁸ διότι ἔλεγεν, Ὅτι, καὶ ἂν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγγίσω, θέλω σωθῆ. ²⁹ Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ἡσθάνθη ἐν τῷ σώματι αὐτῆς ὅτι ἰατρεύθη ἀπὸ τῆς μαστίγος. ³⁰ Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοὺς νοήσας ἐν ἑαυτῷ τὴν δύναμιν τὴν ἐξεληθούσαν ἀπ' αὐτοῦ, στραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς ἤγγισε τὰ ἱμάτια μου; ³¹ Καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ἤγγισε; ³² Καὶ περιέβλεπε διὰ τὴν ἰδίαν τὴν πράξασαν τοῦτο. ³³ Ἡ δὲ γυνή, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, ἐπειδὴ ἤξευρε τί ἔγεινεν ἐπ' αὐτήν, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ³⁴ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Θύγατερ, ἡ πίστις σου σε ἔσωσει· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἔσο ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μαστίγός σου.

³⁵ Ἐνῷ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες, Ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί πλέον ἐνοχλεῖς τὸν διδάσκαλον; ³⁶ Ὁ δὲ Ἰησοὺς, εὐθὺς ὅτε ἤκουσε τὸν λόγον λαλοῦμενον, λέγει πρὸς τὸν ἀρχισυναγώγον, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. ³⁷ Καὶ δὲν ἀφήκεν οὐδὲνα νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν, εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. ³⁸ Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ βλέπει θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλὰ. ³⁹ Καὶ εἰσελθὼν, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. ⁴⁰ Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὁ δὲ, ἀφοῦ ἐξέβαλεν ἅπαντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ εἰσέρχεται ὅπου ἔκειτο τὸ παιδίον. ⁴¹ Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ παιδίου, λέγει πρὸς αὐτήν, Ταλιθὴ κοῦμι, τὸ ὅποιον μεθερμηνεύμενον εἶναι, Κοράσιον, σοὶ λέγω, σηκώθητι. ⁴² Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει· διότι ἦτο ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἐξεπλάγησαν μετ' ἐκπληξιν μεγάλην. ⁴³ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς πολλὰ νὰ μὴ μάθῃ μηδεὶς τοῦτο· καὶ εἶπε νὰ δοθῇ εἰς αὐτήν νὰ φάγῃ.

ΚΕΦ. ς'.

ΚΑΙ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐταῖ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

² Καὶ ὅτε ἦλθε τὸ σάββατον, ἤρχισε νὰ διδάσκη ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήττοντο, καὶ ἔλεγον, Πόθεν εἰς τοῦτον ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα εἰς αὐτόν, ὥστε καὶ θαύματα τοιαῦτα γίνονται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ; ³ δὲν εἶναι οὗτος ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ δὲν εἶναι αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ἐνταῦθα παρ' ἡμῖν; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ⁴ Ἐλεγε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι δὲν εἶναι προφήτης ἄνευ τιμῆς, εἰμὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ μεταξὺ τῶν συγγενῶν, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ⁵ Καὶ δὲν ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδὲν θαῦμα νὰ κάμῃ, εἰμὴ ὅτι ἐπὶ ἐλίγους ἀρρώστους ἐπιθέσας τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσεν αὐτούς. ⁶ Καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιήρχετο τὰς κώμας κύκλῳ, διδάσκων.

⁷ Καὶ προσκαλέσας τοὺς δώδεκα, ἤρχισε νὰ ἀποστέλλῃ αὐτοὺς δύο δύο· καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς ἐξουσίαν κατὰ τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. ⁸ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ βαστάζωσι μηδὲν εἰς τὴν ὁδόν, εἰμὴ ῥάβδον μόνον· μὴ σακκίον, μὴ ἄρτου, μὴ χαλκὸν εἰς τὴν ζώνην· ⁹ ἀλλὰ νὰ ἦναι ὑποδοδεμένοι σανδύλια· καὶ νὰ μὴ ἐνδύονται δύο χιτῶνας. ¹⁰ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως οὗ ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. ¹¹ Καὶ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσι, μηδὲ σᾶς ἀκούσωσιν, ἐξερχόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν σας, διὰ μαρτυρίαν εἰς αὐτούς· ἀληθῶς σᾶς λέγω, ἐλαφρότερα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα ἢ Γόμορρα ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, παρὰ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην. ¹² Καὶ ἐξελθόντες, ἐκήρυττον νὰ μετανοήσωσι· ¹³ καὶ ἐξέβαλλον πολλὰ δαιμόνια· καὶ ἤλειφον πολλοὺς ἀρρώστους μὲ ἔλαιον, καὶ ἐθεράπευον.

¹⁴ Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἑρώδης, (διότι φανερόν ἔγινε τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) καὶ ἔλεγεν, Ὅτι Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ¹⁵ Ἄλλοι ἔλεγον, Ὅτι ὁ Ἡλίας εἶναι. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Ὅτι προφήτης εἶναι, ἢ ὡς εἷς τῶν προφητῶν. ¹⁶ Ακούσας δὲ ὁ Ἑρώδης, εἶπεν, Ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Ἰωάννης, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· αὐτὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.

¹⁷ Διότι αὐτὸς ὁ Ἑρώδης ἀπέστειλε καὶ ἐπίασε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδεσεν αὐτόν ἐν τῇ φυλακῇ, διὰ τὴν Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα

Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶχε λαβεῖν αὐτὴν εἰς γυναῖκα. ¹⁶ Διότι ὁ Ἰωάννης ἔλεγε πρὸς τὸν Ἡρώδην, "Ὅτι δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἔχῃς τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ¹⁷ Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐμίσει αὐτὸν, καὶ ἤθελε νὰ θανατώσῃ αὐτόν· καὶ δὲν ἠδύνατο. ²⁰ Διότι ὁ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, γνωρίζων αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ διεφύλαττεν αὐτόν· καὶ ἔκαμνε πολλά, ἀκούων αὐτοῦ, καὶ εὐχαρίστως ἤκουεν αὐτοῦ. ²¹ Καὶ ὅτε ἦλθεν ἀρμόδιος ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ Ἡρώδης ἔκαμνεν ἐν τοῖς γενεθλίοις αὐτοῦ δεῖπνον εἰς τοὺς μεγιστάνας αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς χιλιάρχους καὶ τοὺς πρῶτους τῆς Γαλιλαίας, ²² καὶ εἰσηλθεν ἡ θυγάτηρ αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ἐχίρευσε, καὶ ἤρεσεν εἰς τὸν Ἡρώδην καὶ τοὺς συγκαθημένους, εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ κοράσιον, Ζήτησόν με ὅ,τι ἂν θέλῃς, καὶ θέλω σοὶ δώσει. ²³ Καὶ ὤμοσε πρὸς αὐτήν, "Ὅτι θέλω σοὶ δώσει ὅ,τι με ζητήσῃς, ἕως τοῦ ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου. ²⁴ Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς, Τί νὰ ζητήσω; Ἡ δὲ εἶπε, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. ²⁵ Καὶ εὐθὺς εἰσελθοῦσα μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν βασιλέα, ἐζήτησε, λέγουσα, Θέλω νὰ μοὶ δώσῃς πύραυτα ἐπὶ πύνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. ²⁶ Καὶ ὁ βασιλεὺς, ἂν καὶ ἐλυπήθη πολὺ, διὰ τοὺς ὅρκους ὅμως καὶ τοὺς συγκαθημένους δὲν ἠθέλησε νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν αὐτῆς. ²⁷ Καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς δῆμιον, προσέταξε νὰ φερθῇ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ. ²⁸ Ὁ δὲ ἀπελθὼν, ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἔφερε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πύνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὸ κοράσιον· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν μητέρα αὐτῆς. ²⁹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον καὶ ἐσήκωσαν τὸ πτώμα αὐτοῦ, καὶ ἔθεσαν αὐτὸ ἐν μνημεῖῳ.

³⁰ Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς αὐτὸν πάντα, καὶ ὅσα ἔπραξαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.

³¹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐλθετε σεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· διότι ἦσαν πολλοὶ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες, καὶ οἶδὲ νὰ φάγωσιν ἡκαίρουν. ³² Καὶ ὑπῆγον εἰς ἔρημον τόπον μετὰ τὸ πλοῖον κατ' ἰδίαν.

³³ Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι, καὶ πολλοὶ ἐγνώρισαν αὐτόν· καὶ συνέδραμον ἐκεῖ πεζοὶ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων, καὶ φθάσαντες πρὸ αὐτῶν, συνήχθησαν πλησίον αὐτοῦ. ³⁴ Ἐξελθὼν

δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολλὸν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτοὺς, ἐπειδὴ ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκῃ αὐτοὺς πολλὰ.

³⁵ Καὶ ἐπειδὴ εἶχεν ἤδη παρέλθει ὥρα πολλή, προσελθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγουσιν, Ὅτι ἔρημος εἶναι ὁ τόπος, καὶ παρήλθεν ἤδη πολλή ὥρα· ³⁶ ἀπόλυσον αὐτοὺς, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τοὺς πέριξ ἀγρούς καὶ κώμας, καὶ ἀγοράσωσιν εἰς ἑαυτοὺς ἄρτους· διότι δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσιν. ³⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσι. Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Νὰ ὑπάγωμεν ὃ ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους, καὶ νὰ δώσωμεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν; ³⁸ Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ ἀφοῦ εἶδον, λέγουσι, Πέντε, καὶ δύο ὀψάρια. ³⁹ Καὶ προσέταξεν αὐτοὺς νὰ καθίσωσι πάντας ἐπὶ τοῦ χλωροῦ χόρτου συμπόσια συμπόσια. ⁴⁰ Καὶ ἐκάθισαν πρασιαὶ πρασιαί, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. ⁴¹ Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τὰ δύο ὀψάρια, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε, καὶ κατέκοψε τοὺς ἄρτους, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ δύο ὀψάρια ἐμοίρασεν εἰς πάντας. ⁴² Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν. ⁴³ Καὶ ἐσήκωσαν ἀπὸ τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ὀψαρίων. ⁴⁴ Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ἕως πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

⁴⁵ Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ νὰ προῦπάγωσιν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως οὗ αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. ⁴⁶ Καὶ ἀπολύσας αὐτοὺς, ὑπῆγεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῇ.

⁴⁷ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, τὸ πλοῖον ἦτο ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴⁸ Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους εἰς τὸ νὰ κωπηλατῶσι· διότι ἦτο ὁ ἄνεμος ἐναντίος εἰς αὐτοὺς· καὶ περὶ τὴν τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε νὰ περάσῃ αὐτοὺς. ⁴⁹ Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐνόμισαν ὅτι εἶναι φάντασμα, καὶ ἀνέκραξαν. ⁵⁰ Διότι πάντες εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐταράχθησαν. Καὶ εὐθὺς ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Θαρσεῖτε ἐγὼ εἰμὶ, μὴ φοβεῖσθε. ⁵¹ Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἔπαυσεν ὁ ἄνεμος. Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ἑαυτοὺς λίαν

καθ' ὑπερβολὴν, καὶ ἐθαίμαζον. ⁵² Διότι δὲν ἐνόησαν ἐκ τῶν ἄρτων, ἐπειδὴ ἡ καρδιά αὐτῶν ἦτο πεπωρωμένη.

⁵³ Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ, καὶ ἐλιμενίσθησαν.

⁵⁴ Καὶ ὅτε ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς γνωρίσαντες αὐτὸν, ⁵⁵ ἔδραμον εἰς πάντα τὰ περίχωρα ἐκεῖνα, καὶ ἤρχισαν νὰ περιφέρωσιν ἐπὶ τῶν κραββάτων τοὺς ἄρρώστους, ὅπου ἤκουον ὅτι εἶναι ἐκεῖ. ⁵⁶ Καὶ ὅπου εἰσῆρχετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγροὺς, ἔθετον εἰς τὰς ἀγορὰς τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ παρεκίλουν αὐτὸν νὰ ἐγγίσῃ καὶ τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤγγιζον αὐτὸ, ἔθεραπεύοντο.

ΚΕΦ. Ζ.

ΚΑΙ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. ² Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τρώγοντας ἄρτους μὲ χεῖρας μεμολυσμένας, τουτέστιν ἀνίπτους, ἐμέμθησαν αὐτούς· ³ (διότι οἱ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν δὲν νίψωσι μέχρι τοῦ ἀγκῶνος τὰς χεῖρας, δὲν τρώγουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· ⁴ καὶ ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, ἐὰν δὲν νιφθῶσι, δὲν τρώγουσιν· εἶναι καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ὁποῖα παρέλαβον νὰ φυλάττωσι, πλύματα ποτηρίων, καὶ ξεστῶν, καὶ σκευῶν χαλκίνων, καὶ κλινῶν) ⁵ ἔπειτα ἐρωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Διατί οἱ μαθηταί σου δὲν περιπατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ μὲ χεῖρας ἀνίπτους τρώγουσι τὸν ἄρτον;

⁶ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι καλῶς προεφήτευσεν ὁ Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς εἶναι γεγραμμένον, Ὁὗτος ὁ λαὸς διὰ τῶν χειλέων μὲ τιμᾶ, ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν μακρὰν ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· εἰς μάτην δὲ μὲ σέβονται, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων. ⁸ Διότι ἀφήσαντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, πλύματα ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ κάμνετε.

⁹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ φυλάττητε τὴν παράδοσίν σας. ¹⁰ Διότι ὁ Μωϋσῆς εἶπε, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· καὶ, Ὁ

κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, ἐξάπαντος νὰ θανατόνηται."

¹¹Σεῖς ὅμως λέγετε, Ἐάν ἄνθρωπος εἴπῃ πρὸς τὸν πατέρα ἢ πρὸς τὴν μητέρα, Κοριθαῦ, τουτέστι δῶρον, εἶμαι ὃ,τι ἤθελες ἀφελθῆ ἔξ ἐμοῦ, ἄρκεῖ· ¹²καὶ δὲν ἀφίνετε πλέον αὐτὸν νὰ κάμῃ οὐδὲν εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ, ¹³ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ χάριν τῆς παραδόσεώς σας, τὴν ὅποιαν παρεδώκατε· καὶ κάμνετε παρόμοια τοιαῦτα πολλά.

¹⁴Καὶ προσκαλέσας πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούετε μου πάντες, καὶ νοεῖτε· ¹⁵δὲν εἶναι οὐδὲν εἰσερχόμενον ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰς αὐτόν, τὸ ὅποιον δύναται νὰ μολύνῃ αὐτόν, ἀλλὰ τὰ ἐξερχόμενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐκεῖνα εἶναι τὰ μολύνοντα τὸν ἄνθρωπον. ¹⁶Ὁ ἔχων ὅτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἂν ἀκούῃ.

¹⁷Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἡρώτων αὐτὰν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. ¹⁸Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Οὕτω καὶ σεῖς ἀσύνετοι εἰσθε· δὲν καταλαμβάνετε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσερχόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον δὲν δύναται νὰ μολύνῃ αὐτόν; ¹⁹διότι δὲν εἰσέρχεται εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν· καὶ ἐξέρχεται εἰς τὸν ἀφεδρῶνα, καθαρίζον πάντα τὰ φαγητά. ²⁰Ἐλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖνο μολύνει τὸν ἄνθρωπον. ²¹Διότι ἔσωθεν ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων ἐξέρχονται οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, ²²κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, βλέμμα πονηρὸν, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. ²³Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐξέρχονται, καὶ μολύνουσιν τὸν ἄνθρωπον.

²⁴Καὶ σηκωθείς ἐκεῖθεν, ὑπῆγεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἤθελε νὰ μάθῃ τοῦτο μηδεὶς· δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ κρυφθῇ.

²⁵Διότι ἀκούσασα περὶ αὐτοῦ γυνὴ ἡ, τῆς ὁποίας τὸ θυγάτριον εἶχε πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἦλθε καὶ προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁶Ἦτο δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς, Συροφοίνισσα τὸ γένος· καὶ παρεκάλει αὐτόν νὰ ἐκβάλῃ τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ²⁷Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Ἀφες πρῶτον νὰ χορτασθῶσι τὰ τέκνα· διότι δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ νὰ ρίψῃ εἰς τὰ κυνάρια. ²⁸Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε· ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης τρώγουσιν ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν παιδίων.

²⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπάγε· ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τῆς θυγατρὸς σου. ³⁰ Καὶ ὅτε ὑπῆγεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρεν ὅτι τὸ δαιμόνιον ἐξῆλθε, καὶ τὴν θυγατέρα κειμένην ἐπὶ τῆς κλίνης.

³¹ Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων τῆς Δεκαπόλεως.

³² Καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν κωφὸν μογιῶλον· καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐπιθήσῃ τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτόν. ³³ Καὶ λαβὼν αὐτὸν κατ' ἰδίαν ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ πτύσας, ἥγγισε τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ. ³⁴ καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ἐφφαθά, τουτέστιν, Ἀνοίχθητι. ³⁵ Καὶ εὐθὺς ἠνοίχθησαν τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλῶσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.

³⁶ Καὶ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ εἰπῶσι τοῦτο εἰς μηδένα· πλὴν ὅσον αὐτὸς παρήγγελλεν εἰς αὐτοὺς, τόσον περισσότερον ἐκείνοι ἐκήρυττον. ³⁷ Καὶ ἐξεπλήττοντο καθ' ὑπερβολὴν, λέγοντες, Καλῶς ἔπραξε τὰ πάντα· καὶ τοὺς κωφοὺς κάμνει νὰ ἀκούωσι, καὶ τοὺς ἀλάλους νὰ λαλῶσι.

ΚΕΦ. η'. θ'.

ἘΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἐπειδὴ ἦτο πάμπολυς ὄχλος, καὶ δὲν εἶχον τί νὰ φάγωσι, προσκαλέσας ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς, ² Σπλαγχνίζομαι διὰ τὸν ὄχλον, ὅτι τρεῖς ἡδὴ ἡμέρας μένουσι πλησίον μου, καὶ δὲν ἔχουσι τί νὰ φάγωσι. ³ καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστες εἰς τοὺς οἶκους αὐτῶν, θέλουσιν ἀποκάμει καθ' ὁδόν· διότι τινὲς ἐξ αὐτῶν ἦλθον μακρόθεν. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν θέλει τις δυνηθῆ νὰ χορτάσῃ τούτους ἀπὸ ἄρτων ἐδῶ ἐπὶ τῆς ἐρημίας; ⁵ Καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ. ⁶ Καὶ προσέταξε τὸν ὄχλον νὰ καθίσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, ἀφοῦ εὐχαρίστησεν, ἔκοψε καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ βάλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου· καὶ ἔβαλον. ⁷ Εἶχον καὶ ὀλίγα ὀψάρια· καὶ εὐλογῆσας, εἶπε νὰ βάλωσι καὶ αὐτά. ⁸ Ἐφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἐσῆκωσαν περισσεύματα κλασμάτων,

ἐπτά σπυρίδας. ⁹ Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

¹⁰ Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

¹¹ Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρχισαν νὰ κάμνωσιν ἐρωτήσεις πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. ¹² Τότε ἀναστενάξας ἐκ καρδίας αὐτοῦ, λέγει, Διὰ τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ζητεῖ; ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν θέλει δοθῇ εἰς τὴν γενεὰν ταύτην σημεῖον. ¹³ Καὶ ἀφήσας αὐτοὺς, εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

¹⁴ Ἐλθσμίησαν δὲ νὰ λάβωσιν ἄρτους, καὶ δὲν εἶχον μεθ' ἐαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰμὴ ἓνα ἄρτον. ¹⁵ Καὶ παρήγγελλεν εἰς αἰτούς, λέγων, Βλέπετε, προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης τοῦ Ἡρώδου. ¹⁶ Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Ὅτι ἄρτους δὲν ἔχομεν. ¹⁷ Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε, ὅτι δὲν ἔχετε ἄρτους; ἔτι δὲν νοεῖτε, οὐδὲ καταλαμβάνετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν σας; ¹⁸ ὀφθαλμοὺς ἔχοντες δὲν βλέπετε; καὶ ὅσα ἔχοντες δὲν ἀκούετε; καὶ δὲν ἐνθυμεῖσθε; ¹⁹ ὅτε ἔκοψα τοὺς πέντε ἄρτους εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Δώδεκα. — ²⁰ Καὶ ὅτε τοὺς ἐπτά εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσας σπυρίδας πλήρεις κλασμάτων ἐσηκώσατε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ. ²¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Πῶς δὲν καταλαμβάνετε;

²² Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσι πρὸς αὐτὸν τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν νὰ ἐγγίῃ αὐτόν. ²³ Καὶ πιάσας τὴν χεῖρα τοῦ τυφλοῦ, ἔφερεν αὐτόν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας, καὶ ἠρώτα αὐτόν ἂν βλέπῃ τι. ²⁴ Καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα βλέπω περιπατοῦντας. ²⁵ Ἐπειτα πάλιν ἐπέθεσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἔκαμεν αὐτόν νὰ ἀναβλέψῃ· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ ὁρασις αὐτοῦ, καὶ εἶδε καθαρῶς ἅπαντας. ²⁶ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσεέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τοῦτο εἰς τινα ἐν τῇ κώμῃ.

²⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας τῆς Καισαρείας Φιλίππου· καὶ καθ' ὁδὸν ἠρώτα τοὺς μαθητὰς

αὐτοῦ, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι εἶμαι; ²⁸ Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· καὶ ἄλλοι, τὸν Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ἓνα τῶν προφητῶν. ²⁹ Καὶ αὐτὸς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ σεῖς τίνα μὲ λέγετε, ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς. ³⁰ Καὶ παρήγγειλεν αὐστηρῶς εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λέγωσιν εἰς μηδένα περὶ αὐτοῦ.

³¹ Καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκη αὐτοὺς ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρουνηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας νὰ ἀναστηθῇ. ³² Καὶ ἐλάλει τὸν λόγον παρῆρσι·α. Καὶ παραλαβὼν αὐτὸν ὁ Πέτρος κατ' ἰδίαν, ἤρχισε νὰ ἐπιτιμᾷ αὐτὸν. ³³ Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τὸν Πέτρον, λέγων, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· διότι δὲν φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

³⁴ Καὶ προσκαλέσας τὸν ὄχλον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις θέλει νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἅς μὲ ἀκολουθῇ. ³⁵ Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, αὐτὸς θέλει σώσῃ αὐτήν. ³⁶ Ἐπειδὴ τί θέλει ὠφελήσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ἕλκον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ³⁷ Ἡ τί θέλει δώσῃ ὁ ἄνθρωπος εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ³⁸ Διότι ὅστις αἰσχυνηθῇ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς λόγους μου ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει αἰσχυνηθῇ δι' αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἁγγέλων.

ΚΕΦ. Θ'.—¹ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐλθοῦσαν μετὰ δυνάμεως.

² Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναβιβάζει αὐτοὺς εἰς ὄρος ἱψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. ³ Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγειναν στιλπνὰ, λευκὰ λίαν ὥς χιῶν, ὅποια λευκαντὴς ἐπὶ τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ λευκάνῃ. ⁴ Καὶ ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ Ἡλίας μετὰ τοῦ Μωϋσέως· καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες μετὰ τοῦ Ἰησοῦ. ⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει

πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ῥαββί, καλὸν εἶναι νὰ ἡμεθα ἐδῶ. καὶ ἂς κάμωμεν τρεῖς σκηναῖς, διὰ σέ μίαν, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ διὰ τὸν Ἡλίας μίαν. ⁶ Διότι δὲν ἤξευρε τί νὰ εἴπῃ· ἐπειδὴ ἦσαν πεφοβισμένοι. ⁷ Καὶ νεφέλη ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε.—⁸ Καὶ ἐξαίφνης περιβλέψαντες, δὲν εἶδον πλέον οὐδένα, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.

⁹ Ἐνῶ δὲ κατέβαινον ἀπὸ τοῦ ὄρους, παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ διηγηθῶσιν εἰς μηδένα ὅσα εἶδον, εἰμὴ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Καὶ ἐφύλαξαν τὸν λόγον ἐν ἑαυτοῖς, συζητοῦντες πρὸς ἀλλήλους, τί εἶναι τὸ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν.

¹¹ Καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Διὰ τί λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ Ἡλίας πρῶτον; ¹² Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ Ἡλίας μὲν ἔλθων πρῶτον, ἀποκαθιστᾷ πάντα· καὶ ὅτι εἶναι γεγραμμένον περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι πρέπει νὰ πάθῃ πολλά, καὶ νὰ ἐξουδενωθῇ. ¹³ Σὰς λέγω ὁμως, ὅτι καὶ ὁ Ἡλίας ἦλθε, καὶ ἔπραξαν εἰς αὐτὸν ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ.

¹⁴ Καὶ ὅτε ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδε περὶ αὐτοὺς ὄχλον πολὺν, καὶ γραμματεῖς κάμνοντας συζητήσεις μετ' αὐτῶν. ¹⁵ Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν, ἐγεινεν ἐκθαμβος, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. ¹⁶ Καὶ ἠρώτησε τοὺς γραμματεῖς, Τί συζητεῖτε μετ' αὐτῶν; ¹⁷ Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπε, Διδάσκαλε, ἔφερα πρὸς σέ τὸν υἱόν μου ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. ¹⁸ καὶ ὅπου πιάσῃ αὐτόν, σπαράττει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον πρὸς τοὺς μαθητάς σου νὰ ἐκβάλωσιν αὐτό, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν. ¹⁹ Εκείνος δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτόν, λέγει, Ὁ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; φέρετε αὐτόν πρὸς ἐμέ. ²⁰ Καὶ ἔφεραν αὐτόν πρὸς αὐτόν· καὶ ὡς εἶδεν αὐτόν, εὐθὺς τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. ²¹ Καὶ ἠρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πόσος καιρὸς εἶναι ἀφοῦ τοῦτο ἐγεινεν εἰς αὐτόν; Ὁ δὲ εἶπε, Παιδιόθεν. ²² Καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔρριψε καὶ εἰς ὕδατα, διὰ νὰ ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' ἐὰν δύνασαι τι, βοήθησον ἡμᾶς, σπλαγχμισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. ²³ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, τὸ, Ἐὰν δύνασαι νὰ πιστεύῃς,

πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς τὸν πιστεύοντα. ²⁴ Καὶ εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων, ἔλεγε, Πιστεύω, Κύριε· βοήθει εἰς τὴν ἀπιστίαν μου. ²⁵ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, λέγων πρὸς αὐτό, Τὸ πνεῦμα τὸ ἁλαλον καὶ κωφὸν ἐγὼ σὲ προσταζώ, Ἐξέλθε ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μὴ εἰσέλθῃς πλέον εἰς αὐτόν.—²⁶ Καὶ τὸ πνεῦμα κράξαν, καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθε· καὶ ἔγειρεν ὡς νεκρὸς, ὥστε πολλοὶ ἔλεγον ὅτι ἀπέθανεν.—²⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς πιάσας αὐτόν ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἐσηκώθη.

²⁸ Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἡρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν, Διὰ τί ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐκβάλωμεν αὐτό; ²⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τοῦτο τὸ γένος δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ δι' οὐδενὸς ἄλλου τρόπου, εἰμὴ διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας.

³⁰ Καὶ ἐξελθόντες ἐκεῖθεν, διέβαινον διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ δὲν ἤθελε νὰ μάθῃ τοῦτο οὐδεὶς. ³¹ Διότι ἐδίδασκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς, Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτόν· καὶ θανατωθεὶς, τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῆ. ³² Ἐκείνοι ὁμῶς δὲν ἐνόουν τὸν λόγον, καὶ ἐφοβούτο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν.

³³ Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναοὺμ· καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἡρώτα αὐτούς, Τί διελογίζεσθε καθ' ὃδὸν πρὸς ἀλλήλους; ³⁴ Οἱ δὲ ἐσιώπων· διότι καθ' ὃδὸν διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, τίς εἶναι μεγαλύτερος. ³⁵ Καὶ καθίσας ἐκάλεσε τοῖς δώδεκα, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Ὅστις θέλει νὰ ᾔναι πρῶτος, θέλει εἶσθαι πάντων ἔσχατος, καὶ πάντων ὑπηρέτης. ³⁶ Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτό, εἶπε πρὸς αὐτούς, ³⁷ Ὅστις δεχθῇ ἐν τῶν τοιούτων παιδιῶν εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῇ ἐμέ, δὲν δέχεται ἐμέ, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

³⁸ Ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰωάννης, λέγων, Διδάσκαλε, εἶδομέν τινα ἐκβάλλοντα δαιμόνια εἰς τὸ ὄνομά σου, ὅστις δὲν ἀκολουθεῖ ἡμᾶς· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτόν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ ἡμᾶς. ³⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ ἐμποδίζετε αὐτόν· διότι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις θέλει κάμει θαῦμα εἰς τὸ ὄνομά μου, καὶ θέλει δυνηθῆ· εὐθὺς νὰ με κακολογήσῃ· ⁴⁰ ἐπειδὴ ὅστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν. ⁴¹ Διότι ὅστις σᾶς ποτίσῃ ποτὶ-

ριον ὕδατος εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐπειδὴ εἴσθε τοῦ Χριστοῦ, ἀληθῶς
σὰς λέγω, δὲν θέλει χάσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ· ⁴²καὶ ὅστις
σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει
εἰς αὐτὸν καλῆτερον νὰ περιτεθῇ μύλου πέτρα περὶ τὸν τράχη-
λον αὐτοῦ, καὶ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν.

⁴³Καὶ ἐὰν σὲ σκανδαλίξῃ ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν·
καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν κοιλῶς, παρά
ἔχων τὰς δύο χεῖρας νὰ ἀπέλθῃς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ
ἄσβεστον· ⁴⁴ὅπου “ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ
δὲν σβύνεται.” ⁴⁵Καὶ ἐὰν ὁ ποὺς σου σὲ σκανδαλίξῃ, ἀπόκοψοι
αὐτόν· καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν ζωὴν χωλός,
παρὰ ἔχων τοὺς δύο πόδας νὰ ῥιφθῇς εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ
τὸ ἄσβεστον· ⁴⁶ὅπου “ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ
πῦρ δὲν σβύνεται.” ⁴⁷Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σὲ σκανδαλίξῃ,
ἔκβαλε αὐτόν· καλῆτερόν σοι εἶναι νὰ εἰσέλθῃς μονόφθαλμος
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, παρὰ ἔχων δύο ὀφθαλμούς νὰ
ῥιφθῇς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός· ⁴⁸ὅπου “ὁ σκώληξ αὐτῶν
δὲν τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ δὲν σβύνεται.”

⁴⁹Διότι πᾶς τις μὲ πῦρ θέλει ἀλατισθῇ, καὶ πᾶσα θυσία μὲ
ἄλας θέλει ἀλατισθῇ· ⁵⁰Καλὸν τὸ ἄλας· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἄλας
γεῖνῃ ἀνάλατον, μὲ τί θέλετε ὀρτύσει αὐτό; ἔχετε ἄλας ἐν
ἑαυτοῖς, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. ι'.

ΚΑΙ σηκωθείς ἐκείθεν ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, διὰ
τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ συνέρχονται πάλιν ὄχλοι πρὸς
αὐτόν· καὶ ὡς ἐσυνειθίξε, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

²Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἠρώτησαν αὐτόν, ἂν συγ-
χωρήται εἰς ἄνδρα νὰ χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· πειράζοντες
αὐτόν. ³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί προσέταξεν εἰς
ἐσᾶς ὁ Μωϋσῆς; ⁴Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Μωϋσῆς συνεχώρησε νὰ
γράψῃ ἔγγραφον διαζυγίου, καὶ νὰ χωρισθῇ αὐτήν. ⁵Καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Διὰ τὴν σκληροκαρδίαν σας
ἔγραψεν εἰς ἐσᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην· ⁶ἀπ' ἀρχῆς ὅμως τῆς
κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός. ⁷“Ἐνεκεν
τούτου θέλει ἀφήσῃ ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα,
καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ⁸καὶ θέλουντι

εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε δὲν εἶναι πλέον δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ. ⁹ Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς συνέξευξεν, ἄνθρωπος ἅς μὴ χωρίζῃ.

¹⁰ Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις χωρισθῇ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νυμφευθῇ ἄλλην, πράττει μοιχείαν εἰς αὐτήν. ¹² Καὶ ἐὰν γυνὴ χωρισθῇ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ συζευχθῇ μὲ ἄλλον, μοιχεύεται.

¹³ Καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν παιδία, διὰ τὰ ἐγγίση αὐτά· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέπληττον τοὺς φέροντας. ¹⁴ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγάπησεν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀφήσατε τὰ παιδία τὰ ἐρχονται πρὸς ἐμὲ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁵ Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅστις δὲν δεχθῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσελθεῖ εἰς αὐτήν. ¹⁶ Καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτὰ ἔθετε τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά, καὶ ἠνύλοιγε αὐτά.

¹⁷ Ἐνῶ δὲ ἐξήρχετο εἰς τὴν ὁδὸν, ἔδραμέ τις καὶ γονυπετήσας ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτὸν, Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί νὰ κάμω διὰ τὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον; ¹⁸ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὶ ἐγώ, ὁ Θεός. ¹⁹ Τὰς ἐντολὰς ἐξεύρεις, Ὅτι μὴ μοιχεύσῃς· Μὴ φονεύσῃς· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· Μὴ ἀποστερήσῃς· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ²⁰ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου. ²¹ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐμβλέψας εἰς αὐτὸν, ἠγάπησεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐν σοὶ λείπει· Ὑπάγε, πώλησον ὅσα ἔχεις, καὶ δὸς εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἔλθε, ἀκολούθει μοι, σηκώσας τὸν σταυρόν. ²² Ἐκεῖνος ὅμως σκυθρωπάσας διὰ τὸν λόγον, ἀνεχώρησε λυπούμενος· διότι εἶχε κτήματα πολλά.

²³ Καὶ περιβλέψας ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πόσον δυσκόλως θέλουσιν εἰσελθεῖ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα; ²⁴ Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τέκνα, πόσον δύσκολον εἶναι τὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὸ θῦρος αὐτῶν εἰς τὰ χρήματα; ²⁵ Εὐκολώτερον εἶναι κάμηλος νὰ περάσῃ διὰ τῆς τρύπης τῆς βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁶ Ἐκεῖνοι δὲ σφόδρα ἐξεπλήττοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς, Καὶ τίς δύναται νὰ σωθῇ; ²⁷ Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

λέγει. Παρὰ ἀνθρώποις εἶναι ἀδύνατον, ἀλλ' οὐχὶ παρὰ τῷ Θεῷ· διότι τὰ πάντα εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.

²⁸ Καὶ ἤρχισεν ὁ Πέτρος νὰ λέγῃ πρὸς αὐτόν, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν. ²⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις, ἀφήσας οἰκίαν, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, ³⁰ δὲν θέλει λάβει ἑκατονταπλασίονα τῶρα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζωὴν αἰώνιον. ³¹ Πολλοὶ ὁμῶς πρῶτοι θέλουσιν εἰσθαι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

³² Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ὁ Ἰησοῦς προεπορεύετο αὐτῶν, καὶ ἐθαύμαζον, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς αὐτόν. ³³ Ὅτι ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου θέλει παραδοθῇ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τοὺς γραμματεῖς, καὶ θέλουσι καταδικάσει αὐτόν εἰς θάνατον, καὶ θέλουσι παραδώσει αὐτόν εἰς τὰ ἔθνη. ³⁴ καὶ θέλουσιν ἐμπαίξει αὐτόν, καὶ μαστιγώσῃ αὐτόν, καὶ θέλουσιν ἐμπτύσει εἰς αὐτόν, καὶ θανατώσει αὐτόν· καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θέλει ἀναστηθῇ.

³⁵ Τότε ἐρχονται πρὸς αὐτόν ὁ Ἰακώβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν νὰ κάμῃς εἰς ἡμᾶς ὅ,τι ζητήσωμεν. ³⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί θέλετε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς; ³⁷ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Δὸς εἰς ἡμᾶς νὰ καθίσωμεν εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν σου ἐν τῇ δόξῃ σου. ³⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἐξεύρετε τι ζητεῖτε· δύνασθε νὰ πῖντε τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, καὶ νὰ βαπτισθῇτε τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι; ³⁹ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τὸ μὲν ποτήριον, τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω, θέλετε πίνει· καὶ τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ βαπτίζομαι, θέλετε βαπτισθῇ. ⁴⁰ τὸ νὰ καθίσητε ὁμῶς ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου, δὲν εἶναι ἐμοῦ νὰ δώσω, ἀλλ' εἰς ὅσους εἶναι ἡτοίμασμένον.

⁴¹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρχισαν νὰ ἀγανακτῶσι περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ⁴² Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλέσας αὐτοὺς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐξεύρετε ὅτι οἱ νομιζόμενοι ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτὰ· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξ-

ουσιάζουσιν αὐτά. ⁴³ Οὕτως ὅμως δὲν θέλει εἶσθαι ἐν ὑμῖν ἀλλ' ὅστις θέλει νὰ γείνη μέγας ἐν ὑμῖν, θέλει εἶσθαι ὑπηρέτης ὑμῶν. ⁴⁴ καὶ ὅστις ἐξ ὑμῶν θέλει νὰ γείνη πρῶτος, θέλει εἶσθαι δούλος πάντων. ⁴⁵ διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε διὰ νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ νὰ δώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

⁴⁶ Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχὼ καὶ ἐνῶ ἐξήρχετο ἀπὸ τῆς Ἱεριχῶ αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὄχλος ἱκανὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Τιμαίου Βαρτίμαιος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ζητῶν. ⁴⁷ καὶ ἀκούσας ὅτι εἶναι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ἤρχισε νὰ κράξῃ καὶ νὰ λέγῃ, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. ⁴⁸ Καὶ ἐπέπληττον αὐτὸν πολλοὶ, διὰ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' ἐκεῖνος πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. ⁴⁹ Καὶ σταθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε νὰ κραχθῇ καὶ κρᾶζουσι τὸν τυφλόν, λέγοντες πρὸς αὐτὸν, Θάρσει, σηκώθητι· σὲ κρᾶζει. ⁵⁰ Καὶ ἐκεῖνος ἀπορρίψας τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, ἐσηκώθη καὶ ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ⁵¹ Καὶ ἀποκριθεὶς, λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τί θέλεις νὰ σοὶ κάμω; Καὶ ὁ τυφλὸς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ῥαββουνὶ, νὰ ἀναβλέψῃς. ⁵² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὑπάγε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε. Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τὸν Ἰησοῦν ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ια'.

ΚΑΙ ὅτε πλησιάζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ² καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν καὶ εὐθὺς εἰσερχόμενοι εἰς αὐτὴν θέλετε εὑρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἀνθρώπος ἐκάθισε· λύσατε αὐτὸ καὶ φέρετε· ³ καὶ ἐάν τις εἴπῃ πρὸς ἐσᾶς, Διὰ τὴν κάμνεται τοῦτο; εἶπατε, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ· καὶ εὐθὺς θέλει ἀποστείλῃ αὐτὸ ἐδῶ.

⁴ Καὶ ὑπήγγον, καὶ εὗρον τὸ πωλᾶριον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τῆς διόδου, καὶ λύουσιν αὐτό. ⁵ Καὶ τινὲς τῶν ἐκεῖ ἱσταμένων ἔλεγον πρὸς αὐτοὺς, Τί κάμνετε λύοντες τὸ πωλᾶριον; ⁶ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτοὺς καθὼς παρήγγειλεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἤφῃκαν αὐτοῖς. ⁷ Καὶ ἔφεραν τὸ πωλᾶριον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, αἱ ἔβαλον ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτοῦ.

⁸ Πολλοὶ δὲ ἔστρωσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ

ἐκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρωνον εἰς τὴν ὁδόν.
⁹ Καὶ οἱ προπορευόμενοι καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες,
 Ὁσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ¹⁰ Εὐλο-
 γημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ πατρὸς
 ἡμῶν Δαβίδ· Ὁσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. ¹¹ Καὶ εἰσῆλθεν ὁ
 Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἀφου περιέβλεψε
 πάντα, ἐπειδὴ ἡ ὕρα ἦτο ἤδη πρὸς ἑσπέραν, ἐξῆλθεν εἰς Βηθα-
 νίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

¹² Καὶ τῇ ἐπαύριον ἀφου ἐξῆλθον ἀπὸ Βηθανίας, ἐπεινάσε.
¹³ Καὶ ἰδὼν μακρόθεν συκὴν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν ἂν τυχόν
 εὔρη τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἔλθων ἐπ' αὐτήν, οὐδὲν εὗρεν εἰμὴ φύλλα·
 διότι δὲν ἦτο καιρὸς σύκων. ¹⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε
 πρὸς αὐτήν, Μηδεὶς πλέον εἰς τὸν αἰῶνα νὰ μὴ φάγῃ καρπὸν
 ἀπὸ σοῦ. Καὶ ἤκουον τοῦτο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς
 τὸ ἱερόν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας
 ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀργυραμοιβῶν, καὶ τὰ
 καθίσματα τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς ἀνέτρεψε· ¹⁶ καὶ
 δὲν ἄφινε νὰ περάσῃ τις σκεύος διὰ τοῦ ἱεροῦ. ¹⁷ Καὶ ἐδίδασκε,
 λέγων πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι ὁ οἶκός μου
 θέλει ὀνομάζεσθαι οἶκος προσευχῆς διὰ πάντα τὰ ἔθνη;” σεῖς
 δὲ ἐκάμετε αὐτὸν “σπηλαῖον ληστῶν.”—¹⁸ Καὶ ἤκουσαν οἱ
 γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς νὰ ἀπολέσωσιν
 αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο αὐτόν, ἐπειδὴ πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήτ-
 τετο εἰς τὴν διδαχὴν αὐτοῦ.

¹⁹ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἐξήρχετο ἔξω τῆς πόλεως.

²⁰ Καὶ τὸ πρῶν διαβαίνοντες, εἶδον τὴν συκὴν ἐξηραμμένην ἐκ
 ῥιζῶν. ²¹ Καὶ ἐνθυμηθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς αὐτόν, Ῥαββί,
 ἰδὲ, ἡ συκὴ, τὴν ὁποίαν κατηράσθης, ἐξηράνθη. ²² Καὶ ἀποκρι-
 θεὶς ὁ Ἰησοῦς, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἔχετε πίστιν Θεοῦ. ²³ Διότι
 ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ὅστις εἶπῃ πρὸς τὸ ὄρος τοῦτο, Σηκώθητι
 καὶ ῥίψθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ δὲν διστάσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ
 αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὅποια λέγει γίνονται, θέλει
 γείνει εἰς αὐτόν ὅ,τι ἐὰν εἶπῃ. ²⁴ Διὰ τοῦτο σὰς λέγω, Πάντα
 ὅσα προσευχόμενοι ζητεῖτε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ θέλει
 γείνει εἰς ἐσᾶς. ²⁵ Καὶ ὅταν ἴστασθε προσευχόμενοι, συγχωρεῖτε,
 ἐὰν ἔχητέ τι κατὰ τινος, διὰ νὰ συγχωρήσῃ εἰς ἐσᾶς καὶ ὁ Πα-
 τὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὰ ἁμαρτήματά σας. ²⁶ ΑΛΛ' ἐὰν

σεῖς δὲν συγχωρήτε, οὐδὲ ὁ Πατὴρ σας ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλει συγχωρήσει τὰ ἁμαρτήματά σας.

²⁷ Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐνῶ περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ²⁸ καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεας ταῦτα; καὶ τίς σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην διὰ νὰ πράττης ταῦτα; ²⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτήσῃ καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον· καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ θέλω σᾶς εἰπεῖ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα· ³⁰ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. ³¹ Καὶ διελογίζοντο καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς αὐτόν; ³² Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· διότι πάντες εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅτι ἦτο τῶντι προφήτης. ³³ Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Δὲν ἐξεύρομεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω πρὸς ὑμᾶς ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΚΑΙ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς διὰ παραβολῶν,

Ἀνθρώπος τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ περιέβαλεν εἰς αὐτὸν φραγμόν, καὶ ἔσκαψεν ὑπολήμιον, καὶ ῥοκδόμησε πύργον, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργούς, καὶ ἀπεδήμησε. ² Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργούς δοῦλον, διὰ νὰ λάβῃ παρὰ τῶν γεωργῶν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· ³ ἐκεῖνοι δὲ πιάσαντες αὐτὸν, ἔδειραν καὶ ἀπέπεμψαν κενόν. ⁴ Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· καὶ ἐκεῖνον λιθοβολήσαντες, ἐπλήρωσαν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπέπεμψαν ἠτιμωμένον. ⁵ Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλον· καὶ ἐκεῖνον ἐφόνευσαν καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν ἔδειραν, τοὺς δὲ ἐφόνευσαν. ⁶ Ἐτι λοιπὸν ἔχων ἓνα υἱὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων, Ὅτι θέλουσιν ἐντραπῇ τὸν υἱόν μου. ⁷ Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ὅτι οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἃς φονεύσωμεν αὐτόν, καὶ θέλει εἶσθαι ἡμῶν ἡ κληρονομία. ⁸ Καὶ πιάσαντες αὐτόν, ἐφόνευσαν, καὶ ἔρριψαν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. ⁹ Τί λοιπὸν θελεὶ κάμει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Θέλει ἐλθεῖ καὶ ἀπολέσει τοὺς

γεωργούς, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους.—¹⁰ Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην δὲν ἀνεγνώσατε, “Ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας·” ¹¹ παρὰ Κυρίου ἔγεινεν αὕτη, καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

¹² Καὶ ἐζήτουν νὰ πιάσωσιν αὐτὸν· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἐπειδὴ ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν· καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν, ἀνεχώρησαν.

¹³ Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν, διὰ νὰ παγιδεύσωσιν αὐτὸν εἰς λόγον· ¹⁴ καὶ ἐκεῖνοι ἐλθόντες, λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι εἶσαι ἀληθής, καὶ δὲν σέ μέλει περὶ οὐδενός· διότι δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις· εἶναι συγκεχωρημένον νὰ δώσωμεν δασμὸν εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; νὰ δώσωμεν, ἢ νὰ μὴ δώσωμεν; ¹⁵ Ὁ δὲ γνωρίσας τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον, διὰ νὰ ἴδω. ¹⁶ Καὶ ἐκεῖνοι ἔφεραν. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τοῦ Καίσαρος. ¹⁷ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἐθαύμασαν δι’ αὐτὸν.

¹⁸ Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν Σαδδουκαῖοι, οἵτινες λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, ¹⁹ Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, ὅτι ἐὰν ἀποθάνῃ τις ὁ ἀδελφός, καὶ ἀφήσῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα δὲν ἀφήσῃ, νὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁰ Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων δὲν ἀφήκε σπέρμα· ²¹ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ὁ δεύτερος, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφήκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. ²² Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ δὲν ἀφήκαν σπέρμα· τελευταία πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ²³ Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν, ὅταν ἀναστηθῶσι, τίνος αὐτῶν θέλει εἶσθαι γυνή; διότι καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτὴν γυναῖκα.

²⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν πλανᾶσθε διὰ τοῦτο, μὴ γνωρίζοντες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; ²⁵ Διότι ὅταν ἀναστηθῶσιν ἐκ νεκρῶν, οὔτε νυμφεύουσιν, αὐτε νυμφεύονται· ἀλλ’ εἶναι ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²⁶ Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἀνίστανται, δὲν ἀνεγνώσατε ἐν τῇ

βίβλω τοῦ Μωϋσέως, πῶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς βάτου, λέγων, "Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ;" ²⁷ Δὲν εἶναι ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς ζώντων· σεῖς λοιπὸν πλανᾶσθε πολὺ.

²⁸ Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ὅστις ἤκουσεν αὐτοὺς συζητοῦντας, γνωρίζων ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, ἠρώτησεν αὐτὸν, Ποία ἐντολὴ εἶναι πρώτη πασῶν; ²⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, "Ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν εἶναι, "Ἀκουε Ἰσραὴλ· Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι εἰς Κύριος. ³⁰ Καὶ θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου;" αὕτη εἶναι ἡ πρώτη ἐντολὴ. ³¹ Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη, "Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν." Μεγαλητέρα τούτων ἄλλη ἐντολὴ δὲν εἶναι. ³² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ γραμματεὺς, Καλῶς, Διδάσκαλε, ἀληθῶς εἶπας, ὅτι εἶναι εἰς Θεός, καὶ δὲν εἶναι ἄλλος ἐκτὸς αὐτοῦ. ³³ Καὶ τὸ νῦν ἀγαπᾶ τις αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεως, καὶ τὸ νῦν ἀγαπᾶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, εἶναι πλείοτερον πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. ³⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν, ὅτι φρονίμως ἀπεκρίθη, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Δὲν εἶσαι μακρὰν ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς πλέον ἐτόλμα νῦν ἐρωτήσῃ αὐτόν.

³⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβίδ; ³⁶ Διότι αὐτὸς ὁ Δαβίδ εἶπε διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου· "Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου." ³⁷ Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Δαβίδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; Καὶ ὁ πολλὸς ὄχλος ἤκουεν αὐτὸν εὐχαρίστως. ³⁸ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νῦν περιπατῶσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπᾶσι τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ³⁹ καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρώτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις· ⁴⁰ οἵτινες κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς· οὗτοι θέλουσι λάβει μεγαλητέραν καταδίκην.

⁴¹ Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς ἀπέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει

τὼς ὁ ὄχλος ἔβαλλε χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλὰ. ⁴² Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχή, ἔβαλε δύο λεπτά, τουτέστιν ἓνα κοδράντην. ⁴³ Καὶ προσκαλέσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχή ἔβαλε περισσώτερον πάντων ὅσοι ἔβαλον εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. ⁴⁴ Διότι πάντες ἐκ τοῦ περισσεύοντος εἰς αὐτοὺς ἔβαλον· αὕτη ὅμως ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλε πάντα ὅσα εἶχεν, ὅλην τὴν περιουσίαν αὐτῆς.

ΚΕΦ. ιγ'.

ΚΑΙ ἐνῶ ἐξήρχετο ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἰδὲ, ὅποιοι λίθοι καὶ ὅποιαι οἰκοδομαί! ² Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; δὲν θέλει ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις νὰ μὴ κατακρημνισθῇ.

³ Καὶ ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἡρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Ἐἰπέ πρὸς ἡμᾶς, πότε θέλουσι γείνει ταῦτα, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν ταῦτα πάντα μέλλωσι νὰ συντελεσθῶσιν; ⁴ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Βλέπετε μὴ σὰς πλανήσῃ τις. ⁵ Διότι πολλοὶ θέλουσιν ἐλθεῖ ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, Ὅτι ἐγὼ εἰμαι· καὶ πολλοὺς θέλουσι πλανήσει. ⁶ Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ φήμας πολέμων, μὴ ταραττέσθε· διότι πρέπει νὰ γείνωσι ταῦτα· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἔτι τὸ τέλος. ⁷ Διότι θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ θέλουσι γείνει σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ θέλουσι γείνει πείναι καὶ ταραχαί. Ταῦτα εἶναι ἀρχαὶ ὧδίνων.

⁸ Σεῖς δὲ προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς· διότι θέλουσι σὰς παραδώσει εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς θέλετε δαρθῇ, καὶ ἐνώπιον ἡγεμόνων καὶ βασιλέων θέλετε σταθῇ ἕνεκεν ἐμοῦ, πρὸς μαρτυρίαν εἰς αὐτοὺς. ⁹ Καὶ πρέπει πρῶτον νὰ κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον εἰς πάντα τὰ ἔθνη. ¹⁰ Ὅταν δὲ σὰς φέρωσι διὰ νὰ σὺς παραδώσωσι, μὴ προμεριμνᾶτε τί θέλετε λαλήσει, μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὅ,τι δοθῇ εἰς ἐσὰς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· διότι δὲν εἰσθε σεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

¹¹ Θέλει δὲ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ θέλουσιν ἐπαναστῇ τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θέλουσι θανατώσει αὐτούς. ¹² Καὶ θέλετε εἶσθαι μισοῦμενοι

ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὀνομί μου· ὁ δὲ ὑπομείνας ἕως τέλους, οὗτος θέλει σωθῇ.

¹⁴ Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ λαληθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἰστάμενον ὅπου δὲν πρέπει, (ὁ ἀναγινώσκων ἅς ἐννοῇ,) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἅς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη· ¹⁵ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, ἅς μὴ καταβῇ εἰς τὴν οἰκίαν, μηδ' ἅς εἰσέλθῃ διὰ τὴν νῦν λάβῃ τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· ¹⁶ καὶ ὅστις εἶναι εἰς τὸν ἀγρὸν, ἅς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω διὰ τὴν νῦν λάβῃ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. ¹⁷ Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας, καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκεῖναις ταῖς ἡμέραις. ¹⁸ Προσεύχεσθε δὲ διὰ τὴν νῦν μὴ γείνη ἡ φυγὴ ὑμῶν ἐν χειμῶνι. ¹⁹ Διότι αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θέλουσιν εἶσθαι θλίψις τοιαύτη, ὅποια δὲν ἔγινεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως τὴν ὅποιαν ἔκτισεν ὁ Θεός, ἕως τοῦ νῦν, οὐδὲ θέλει γείνη. ²⁰ Καὶ ἐὰν ὁ Κύριος δὲν ἤθελε συντέμει τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, δὲν ἤθελε σωθῇ οὐδεμία σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξε, συνέτεμε τὰς ἡμέρας.

²¹ Καὶ τότε ἐὰν τις εἴπῃ πρὸς ὑμᾶς, Ἴδού, ἐδὼ εἶναι ὁ Χριστός, ἢ, Ἴδού, ἐκεῖ, μὴ πιστεύσητε. ²² Διότι θέλουσιν ἐγερθῇ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται· καὶ θέλουσι δεῖξει σημεῖα καὶ τέρατα, διὰ τὴν νῦν ἀποπλανῶσιν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς. ²³ Σεῖς ἔμως προσέχετε· ἰδοὺ, σὰς προεῖπον πάντα.

²⁴ Ἀλλ' ἐν ἐκεῖναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος θέλει σκοτισθῇ, καὶ ἡ σελήνη δὲν θέλει δώσῃ τὸ φέγγος αὐτῆς, ²⁵ καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ θέλουσι πίπτει, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς θέλουσι σαλευθῇ. ²⁶ Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. ²⁷ Καὶ τότε θέλει ἀποστείλει τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ.

²⁸ Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν· ὅταν ὁ κλάδος αὐτῆς γείνη ἤδη ἀπαλός, καὶ ἐκβλαστάνῃ τὰ φύλλα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι τὸ θέρος. ²⁹ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι πλησίον εἶναι, ἐπὶ τὰς θύρας. ³⁰ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως οὗ γείνωσι πάντα ταῦτα. ³¹ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθῃ· οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθῃ.

³² Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς γινώσκει, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰμὴ ὁ Πατήρ.

³⁴ Πρὸς ἔχετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσευχέσθε· διότι δὲν ἐξεύρετε πότε εἶναι ὁ καιρὸς. ³⁵ Ἐπειδὴ τοῦτο θέλει εἶσθαι ὡς ἄνθρωπος ἀποδημῶν, ὅστις ἀφῆκε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ εἰς ἕκαστον τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν θυρωρὸν προσέταξε νὰ ἀγρυπνῇ. ³⁶ Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν· (διότι δὲν ἐξεύρετε πότε ἔρχεται ὁ κύριος τῆς οἰκίας, τὴν ἐσπέραν, ἢ τὸ μεσονυκτιον, ἢ ὅταν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, ἢ τὸ πρῶν) ³⁷ μὴποτε ἔλθῶν ἐξαίφνης, σὰς εὔρη κοιμωμένους. ³⁸ Καὶ ὅσα λέγω πρὸς ἑαῦς, πρὸς πάντας λέγω, Ἀγρυπνεῖτε.

ΚΕΦ. 18.

ΜΕΤΑ δὲ δύο ἡμέρας ἦτο τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα· καὶ ἐξήτουν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ αἱ γραμματεῖς πῶς νὰ συλλάβωσιν αὐτὸν μὲ δόλον καὶ νὰ θανατώσωσιν. ¹ Ἐλεγον δὲ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μὴποτε γείνη θόρυβος τοῦ λαοῦ.

² Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἦτο ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, καὶ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον, ἔχυσε τὸ μύρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ³ Ἦσαν δὲ τινες ἀγανακτοῦντες καθ' ἑαυτοὺς, καὶ λέγοντες, Διὰ τί ἐγχεινεν ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου; ⁴ Διότι ἡδύνατο τοῦτο νὰ πωληθῇ ὑπὲρ τριακόσια δηνάρια, καὶ νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ ὠργίζοντο κατ' αὐτῆς.

⁵ Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε αὐτήν· διὰ τί ἐνοχλεῖτε αὐτήν; καλὸν ἔργον ἔπραξεν εἰς ἐμέ· ⁶ Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὕταν θέλητε, δύνασθε νὰ ἐνεργητήσητε αὐτοὺς· ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε. ⁷ Ὁ,τι ἡδύνατο αὕτη, ἔπραξε· προέλαβε νὰ ἀλείψῃ μέ μύρον τὸ σῶμά μου διὰ τὸν ἐνταφιασμόν. ⁸ Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ἰκάνῃ τὸ ὅποῖον ἔπραξεν αὕτη, θέλει λαληθῇ εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

⁹ Τότε ὁ Ἰουδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν δώδεκα, ὑπῆγε πρὸς τοὺς ἄρχιερεῖς, διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτοὺς. ¹⁰ Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν· καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύρια· καὶ ἐξῆτει πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν ἐν εὐκαιρίᾳ.

¹¹ Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἁζύμων, ὅτε ἐθυσίαζον τὸ πάσχα, λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγωμεν

καὶ νὰ ἐτοιμάσωμεν διὰ νὰ φάγῃς τὸ πάσχα; ¹³ Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ θέλει σὰς ἀπαντήσῃ ἀνθρώπος βαστάζων σταμνίον ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν, ¹⁴ καὶ ὅπου εἰσέλθῃ, εἰπατε πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην, Ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου; ¹⁵ Καὶ αὐτὸς θέλει σὰς δείξῃ ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἑτοιμον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς. ¹⁶ Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὔρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

¹⁷ Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑσπέρα, ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα· ¹⁸ καὶ ἐνῶ ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν καὶ ἔτρωγον, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει, ὅστις τρώγει μετ' ἐμοῦ. ¹⁹ Οἱ δὲ ἤρχισαν νὰ λυπῶνται, καὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν εἰς ἕκαστος, Μήπως ἐγώ; καὶ ἄλλος, Μήπως ἐγώ; ²⁰ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβάπτων μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ πινάκιον τὴν χεῖρα. ²¹ Ὁ μὲν Τίθς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς εἶναι γεγραμμένον περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ εἰς τὸν ἀνθρώπου ἐκείνον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Τίθς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν ἦτο εἰς τὸν ἀνθρώπου ἐκείνον, ἂν δὲν ἤθελε γεννηθῇ.

²² Καὶ ἐνῶ ἔτρωγον, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας, ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου. ²³ Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. ²⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο εἶναι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον· ²⁵ ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίνει πλεον ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν πίνω αὐτὸ νέον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

²⁶ Καὶ ἀφοῦ ἔμνησαν, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὕρος τῶν Ἐλαιῶν.

²⁷ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι πάντες θέλετε σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην· διότι εἶναι γεγραμμένον, "Θέλω πατάξῃ τὸν ποιμένα, καὶ θέλουσι διασκορπισθῇ τὰ πρόβατα."

²⁸ Ἀφοῦ ὅμως ἀναστηθῶ, θέλω ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ²⁹ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Καὶ ἐὰν πάντες σκανδαλισθῶσιν, ἐγὼ ὅμως οὐχί. ³⁰ Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι σήμερον τὴν νύκτα ταύτην, πρὶν ὁ ἀλέκτωρ φωνάξῃ δις, τρίς θέλεις μὲ ἀπαρνηθῇ. ³¹ Ὁ δὲ

ἔτι μᾶλλον ἔλεγεν, Ἐάν γείνη χρεῖα νὰ συναποθάνω μετὰ σοῦ δὲν θέλω σέ ἀπαρηθῇ. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

³² Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον ὀνομαζόμενον Γεθσημανῇ· καὶ λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίστατε ἐδῶ, ἕωσ' οὗ προσευχηθῶ.

³³ Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἤρchiσε νὰ ἐκθαμβῇται καὶ νὰ ἀδημονῇ.

³⁴ Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μέννατε ἐδῶ, καὶ ἀγρυπνεῖτε. ³⁵ Καὶ προχωρήσας ὀλίγον, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο, νὰ παρέλθῃ αὐτῷ ἡναι δυνατόν ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα ἰκεῖνη. ³⁶ Καὶ ἔλεγεν, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ, πάντα εἶναι δυνατὰ εἰς σέ· ἀπομάκρυνον ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· οὐχὶ ὁμως ὅ,τι θέλω ἐγὼ, ἀλλ' ὅ,τι σύ.

³⁷ Καὶ ἔρχεται, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς κοιμωμένους· καὶ λέγει πρὸς τὸν Πέτρον, Σίμων, κοιμᾶσαι; δὲν ἠδυνήθης μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσης; ³⁸ Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. ³⁹ Καὶ πάλιν ὑπῆγε καὶ προσηυχήθη, εἰπὼν τὸν αὐτὸν λόγον.

⁴⁰ Καὶ ἐπιστρέψας εἶπεν αὐτοὺς πάλιν κοιμωμένους, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν βεβαρημένοι, καὶ δὲν ἤξευρον τί νὰ ἀποκριθῶσι πρὸς αὐτόν.

⁴¹ Καὶ ἔρχεται τὴν τρίτην φορὰν καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Κοιμᾶσθε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε· ἀρκεῖ ἡλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ, παραδίδεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν· ⁴² ἐγέρθητε, ὑπάγωμεν· ἰδοὺ, ὁ παραδίδων με ἐπλησίασε.

⁴³ Καὶ εὐθὺς ἐνῶ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεται ὁ Ἰούδας, εἰς ὧν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων,

παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. ⁴⁴ Ὁ δὲ παραδίδων αὐτὸν εἶχε δώσει εἰς αὐτοὺς σημεῖον, λέγων, Ὅστινα φιλήσω, αὐτὸς εἶναι· πιάσατε αὐτὸν καὶ φέρετε ἀσφαλῶς. ⁴⁵ Καὶ ὅτε ἡλθεν, εὐθὺς πλησιάσας εἰς αὐτόν, λέγει, Ῥαββί, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁴⁶ Καὶ ἐκεῖνοι ἐπέβαλον ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐπίασαν αὐτόν.

⁴⁷ Εἰς δὲ τις τῶν παρεστώτων σύρας τὴν μάχαιραν, ἐκτύπησε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψε τὸ ὠτίον αὐτοῦ.

⁴⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὡς ἐπὶ ληστήν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων νὰ μὴ συλλάβητε;

⁴⁹ Καθ' ἡμέραν ἤμην πλησίον ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ δὲν μέ ἐπιάσατε· πλὴν τοῦτο ἔγινε διὰ τὰ πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

⁵⁰ Καὶ ἀφήσαντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον.

⁵¹ Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτὸν, περιτετυλιγμένος σινδόνα εἰς τὸ γυμνὸν σῶμα αὐτοῦ· καὶ πιάνουσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι. ⁵² Ὁ δὲ ἀφήσας τὴν σινδένα, ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν γυμνός.

⁵³ Καὶ ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.

⁵⁴ Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτὸν ἕως ἔνδον τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ συνεκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ ἐθερμαίνεται εἰς τὸ πῦρ.

⁵⁵ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλοι τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν διὰ τὰ θανατώσωσιν αὐτὸν, καὶ δὲν εὔρισκον.

⁵⁶ Διότι πολλοὶ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' αἱ μαρτυρίαι δὲν ἦσαν σύμφωνοι. ⁵⁷ Καὶ τινες σηκωθέντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες, ⁵⁸ ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτὸν λέγοντα, Ὅτι ἐγὼ θέλω χαλᾶσαι τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον θέλω οἰκοδομήσει. ⁵⁹ Πλην οὐδὲ οὕτως ἦτο σύμφωνος ἡ μαρτυρία αὐτῶν. ⁶⁰ Καὶ σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον, ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; τί μαρτυροῦσιν οὗτοι κατὰ σοῦ; ⁶¹ Ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν.

Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἠρώτα αὐτὸν, λέγων πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ; ⁶² Ὁ δὲ Ἰησοὺς εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι· καὶ θέλετε ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ⁶³ Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διασχίσας τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγει, Τί χρεῖαν ἔχομεν πλέον μαρτύρων; ⁶⁴ Ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν· τί σὰς φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἔνοχος θανάτου. ⁶⁵ Καὶ ἤρχισάν τινες νὰ ἐμπτύωσιν εἰς αὐτὸν, καὶ νὰ περικαλύπτωσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ νὰ γρονθίζωσιν αὐτὸν, καὶ νὰ λέγωσι πρὸς αὐτὸν, Προφήτευσον. Καὶ οἱ ὑπηρέται ἐτυπτον αὐτὸν με ῥαπίσματα.

⁶⁶ Καὶ ἐνῷ ἦτο ὁ Πέτρος ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν θεραπεινίδων τοῦ ἀρχιερέως· ⁶⁷ καὶ ὅτε εἶδε τὸν Πέτρον θεράπει-

καταλαμβάνω τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώνηξε. ⁹⁹ Καὶ ἡ θεράπαινα ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς παρεστῶτας, "Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν εἶναι. ¹⁰⁰ Ὁ δὲ πάλιν ἤρνεϊτο. Καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον πρὸς τὸν Πέτρον, Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶσαι διότι Γαλιλαῖος εἶσαι, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ¹⁰¹ Ἐκεῖνος δὲ ἤρχισε νὰ ἀναθεματίζῃ καὶ νὰ ὀμνῇ, "Ὅτι δὲν ἐξεύρω τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, τὸν ὁποῖον λέγετε. ¹⁰² Καὶ ὁ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν ἐκ δευτέρου. Καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, "Ὅτι πρὶν ὁ ἀλέκτωρ φωνάξῃ δις, θέλεις μὲ ἀρνηθῇ τρίς. Καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πικρῶς.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ΚΑΙ εὐθὺς τὸ πρωῒ συνεβουλευθήσαν οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, καὶ δέσαντες τὸν Ἰησοῦν ἔφεραν καὶ παρέδωκαν εἰς τὸν Πιλάτον.

² Καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ λέγεις. ³ Καὶ κατηγοροῦν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. ⁴ Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Δὲν ἀποκρίνεσαι οὐδέν; ἰδὲ, πόσα σοῦ καταμαρτυροῦσιν. ⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἀπεκρίθη οὐδέν, ὥστε ὁ Πιλάτος ἐθαύμαζε.

⁶ Κατὰ δὲ τὴν ἐορτὴν ἀπέλυνεν εἰς αὐτοὺς ἓνα δέσμιον, ὅτινα ἐζήτουν. ⁷ Ἦτο δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς δεδεμένος μετὰ τῶν συνωμοτῶν οἵτινες ἐν τῇ στάσει ἔπραξαν φόνον. ⁸ Καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος, ἤρχισε νὰ ζητῇ νὰ κάμῃ καθὼς πάντοτε ἔκαμνεν εἰς αὐτοὺς. ⁹ Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Θέλετε νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;—¹⁰ Ἐπειδὴ ἤξευρεν ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.

¹¹ Οἱ ἀρχιερεῖς ὅμως διήγειραν τὸν ὄχλον νὰ ζητήσωσι νὰ ἀπολύσῃ εἰς αὐτοὺς μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν. ¹² Καὶ ὁ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί λοιπὸν θέλετε νὰ κάμω τοῦτον τὸν ὁποῖον λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ¹³ Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. ¹⁴ Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν; Οἱ δὲ περισσότερον ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν.

¹⁵ Ὁ Πιλάτος λοιπὸν θέλων νὰ κάμῃ εἰς τὸν ὄχλον τὸ ἀρε-

στὸν, ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, ἀφοῦ ἐμαστίγωσεν αὐτὸν, διὰ τὸ νὰ σταυρωθῇ.

¹⁶ Οἱ δὲ στρατιῶται ἔφεραν αὐτὸν ἐνδον τῆς αὐλῆς, τὸ ὑποῖον εἶναι τὸ πραιτώριον· καὶ συγκαλοῦσιν ὅλον τὸ τάγμα τῶν στρατιωτῶν. ¹⁷ Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον βάλλουσι περὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ¹⁸ καὶ ἤρχισαν νὰ χαιρετῶσιν αὐτὸν, λέγοντες, Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων. ¹⁹ Καὶ ἐτυπτον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μὲ κάλαμον, καὶ ἐνέπτυνον εἰς αὐτὸν· καὶ γονυπετοῦντες, προσεκύνουν αὐτόν. ²⁰ Καὶ ἀφοῦ ἐνέπαιξαν αὐτόν, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔφεραν αὐτὸν ἔξω, διὰ τὸ νὰ σταυρώσωσιν αὐτόν.

²¹ Καὶ ἀγγαρεῖουσί τινα Σίμωνα Κυρηναῖον διαβαίνοντα, ἐνῶ ἤρχετο ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, τὸν πατέρα τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥοῦφον, διὰ τὸ νὰ σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. ²² Καὶ φέρουσιν αὐτόν εἰς τὸν τόπον Γολγοθᾶ, τὸ ὁποῖον μεθερμηνεύμενον εἶναι, Κρανίου τόπος. ²³ Καὶ ἔδιδον εἰς αὐτόν νὰ πῇ οἶνον μεμιγμένον μὲ σμύρναν· ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν ἔλαβε.

²⁴ Καὶ ἀφοῦ ἐσταύρωσαν αὐτόν, διεμερίζοντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ, τί ἕκαστος νὰ λάβῃ.

²⁵ Ἦτο δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.

²⁶ Καὶ ἡ ἐπιγραφὴ τῆς κατηγορίας αὐτοῦ ἦτο ἐπιγεγραμμένη, **Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.**

²⁷ Καὶ μετ' αὐτοῦ σταυρόνουσι δύο ληστὰς, ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ. ²⁸ Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, "Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη."

²⁹ Καὶ οἱ διαβαίνοντες ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, Οὐδ', ὁ χαλῶν τὸν ναὸν, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῶν, ³⁰ σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ³¹ Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μεταπῶν γραμματέων, ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σώσῃ. ³² Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ ἂς καταβῇ τώρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, διὰ τὸ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι μετ' αὐτοῦ ὠνείδιζον αὐτόν.

³³ Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ ἕκτη ὥρα, σκότος ἔγεινεν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης.

³⁴ Καὶ τὴν ὥραν τὴν ἐνάτην ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, Ἐλωὶ, Ἐλωὶ, λαμμᾶ σαβαχθαῖ· τὸ ὁποῖον

μεθερμηνεύόμενον εἶναι, "Θεέ μου, Θεέ μου, διὰ τί με ἐγκατέλιπες;" ³⁵ καὶ τινες τῶν παρεστώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον, Ἰδοὺ, τὸν Ἡλίαν φωνάζει. ³⁶ Δραμὼν δὲ εἷς, καὶ γεμίσας σπόγγον ἀπὸ ὄξους, καὶ περιθέσας αὐτῷ εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων, Ἀφήσατε, ἅς ἴδωμεν ἂν ἔρχηται ὁ Ἡλίας νὰ καταβιβάσῃ αὐτόν.

³⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκβαλὼν φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε.

³⁸ Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἀνωθεν ἕως κάτω.

³⁹ Ἰδὼν δὲ ὁ ἐκατόνταρχος, ὁ παριστάμενος ἀπέναντι αὐτοῦ, ὅτι οἴτω κράζας ἐξέπνευσεν, εἶπεν, Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο Τὶς Θεοῦ.

⁴⁰ Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ Ἰωσή, καὶ ἡ Σαλώμη, αἵτινες καὶ, ὅτε ἦτο ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτόν, καὶ ὑπηρετοῦν αὐτόν· καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες συνανέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.

⁴¹ Καὶ ὅτε ἐγεινεν ἡδὴ ἑσπέρα, (διότι ἦτο παρασκευή, τουτέστι, προσάββατον,) ⁴² ἦλθεν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἐντιμος βουλευτῆς, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς τὸν Πιλάτον, καὶ ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ⁴³ Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν ἂν ἤδη ἀπέθανε· καὶ προσκαλέσας τὸν ἐκατόνταρχον, ῥώτησεν αὐτόν, ἂν πρὸ πολλοῦ ἀπέθανε. ⁴⁴ Καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ ἐκατοντάρχου, ἐχάρισε τὸ σῶμα εἰς τὸν Ἰωσήφ. ⁴⁵ Καὶ οὗτος ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καταβιβάσας αὐτόν, ἐτύλιξε μὲ τὴν σινδόνα· καὶ ἔθεσεν αὐτόν ἐν μνημείῳ, τὸ ὅποιον ἦτο λελατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

⁴⁶ Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰωσή ἔβλεπον ποῦ τίθεται.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ΚΑΙ ἀφοῦ ἐπέρασε τὸ σάββατον, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἡ Σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα, διὰ νὰ ἔλθωσι καὶ ἀλείψωσιν αὐτόν. ² Καὶ πολλὰ πρῶτῃ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ἔρχονται εἰς τὸ μνημεῖον, ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος. ³ Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτὰς, Τίς θέλει ἀποκυλίσαι

εἰς ἡμᾶς τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; 'Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ὁ λίθος ἦτο ἀποκεκυλισμένος· διότι ἦτο μέγας σφόδρα.

⁷ Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκου καθήμενου εἰς τὰ δεξιὰ, ἐνδεδυμένον στολὴν λευκὴν· καὶ ἐτρόμαξαν. ⁸ Ὁ δὲ λέγει πρὸς αὐτάς, Μὴ τρομάζετε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἀνέστη, δὲν εἶναι ἐδώ· ἰδοὺ ὁ τόπος ὅπου ἔθεσαν αὐτόν. ⁹ Ἀλλ' ὑπάγετε, εἴπατε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὸν Πέτρον, ὅτι ὑπάγει πρότερον ὑμῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ θέλετε ἰδεῖ αὐτόν, καθὼς εἶπε πρὸς ἐσᾶς. ¹⁰ Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχέως, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ δὲν εἶπον οὐδὲν πρὸς οὐδένα· διότι ἐφοβοῦντο.

¹¹ Ἀφοῦ δὲ ἀνέστη τὸ πρωὶ τῆς πρώτης τῆς ἐβδομάδος, ἐφάνη πρῶτον εἰς τὴν Μαρίαν τὴν Μαγδαληνὴν, ἐξ ἧς εἶχεν ἐκβάλλει ἐπτὰ δαιμόνια. ¹² Ἐκείνη ὑπῆγγε καὶ ἀπήγγειλε πρὸς ἐκείνους οἵτινες εἶχον σταθῇ μετ' αὐτοῦ, ἐνῷ ἐπένθουν καὶ ἔκλαιον. ¹³ Καὶ ἐκεῖνοι, ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, δὲν ἐπίστευσαν. ¹⁴ Μετὰ δὲ ταῦτα ἐφανερώθη ἐν ἄλλῃ μορφῇ εἰς δύο ἐξ αὐτῶν, ἐνῷ περιεπάτουν καὶ ἐπορεύοντο εἰς τὸν ἀγρὸν. ¹⁵ Καὶ ἐκεῖνοι ὑπῆγγαν καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τοὺς λοιπούς· ἀλλ' οὐδὲ εἰς ἐκείνους ἐπίστευσαν.

¹⁶ Ὑστερον ἐφάνη εἰς τοὺς ἑνδεκα ἐνῷ ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, διότι δὲν ἐπίστευσαν εἰς τοὺς ἰδόντας αὐτὸν ἀναστάντα.

¹⁷ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλην τὴν κτίσιν. ¹⁸ Ὅστις πιστεύσῃ καὶ βαπτισθῇ, θέλει σωθῇ· ὅστις ὅμως ἀπιστήσῃ, θέλει κατακριθῇ. ¹⁹ Σήμεῖα δὲ εἰς τοὺς πιστεύσαντας θέλουσι παρακολουθεῖ ταῦτα, Ἐν τῷ ὀνόματί μου θέλουσιν ἐκβάλλει δαιμόνια· θέλουσι λαλεῖ νέας γλώσσας· ²⁰ ὅφεις θέλουσι πιάνει· καὶ ἐὰν θανάσιμόν τι πλώσι, δὲν θέλει βλάψει αὐτούς· ἐπὶ ἄρρώστοις θέλουσιν ἐπιθέσει τὰς χεῖρας, καὶ θέλουσιν ἰατρεύεσθαι.

²¹ Ὁ μὲν λοιπὸν Κύριος, ἀφοῦ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ.

²² Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, συνεργῶντος τοῦ Κυρίου, καὶ βεβαιουῦντος τὸ κήρυγμα διὰ τῶν ἐπακολουθούντων θαυμάτων. Ἀμήν.

ΤΟ

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ΕΠΕΙΔΗ πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ συντάξωσι διήγησιν περὶ τῶν μετὰ πληροφορίας βεβαιωμένων εἰς ἡμᾶς πραγμάτων, ² καθὼς παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς οἱ ἀπ' ἀρχῆς γενόμενοι αὐτόπται καὶ ὑπηρεταὶ τοῦ λόγου, ³ ἐφάνη καὶ εἰς ἐμέ εὐλογον, ὅστις διηρεύνησα πάντα ἐξ ἀρχῆς ἀκριβῶς, νὰ σοὶ γράψω κατὰ σειρὰν περὶ τούτων, κράτιστε Θεόφιλε· ⁴ διὰ νὰ γνωρίσῃς τὴν βεβαιότητα τῶν πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων κατήχηθης.

⁵ ΤΠΗΡΞΕΝ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις τὸ ὄνομα Ζαχαρίας, ἐκ τῆς ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἦτο ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ Ἀαρῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἑλισάβετ. ⁶ Ἦσαν δὲ ἀμφοτέροι δίκαιοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, περιπατοῦντες ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ τοῖς δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοί. ⁷ Καὶ δὲν εἶχον τέκνον, καθότι ἡ Ἑλισάβετ ἦτο στεῖρα, καὶ ἀμφοτέροι ἦσαν προβεβηκότες εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῶν.

⁸ Ἐνῷ δὲ ἱεράτευεν αὐτὸς ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ⁹ κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔπεσεν εἰς αὐτὸν ὁ κλῆρος νὰ θυμιάσῃ, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου· ¹⁰ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ προσήνχετο ἔξω ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος.

¹¹ Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἰστάμενος ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος· ¹² καὶ ὁ Ζαχαρίας ἰδὼν ἐταράχθη, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. ¹³ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνὴ σου Ἑλισάβετ θέλει γεννήσῃ υἱὸν εἰς σέ, καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. ¹⁴ Καὶ θέλει εἶσθαι εἰς σέ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις· καὶ πολλοὶ θέλουσι χαρῇ

διὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ. ¹⁵ Διότι θέλει εἶσθαι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα δὲν θέλει πίνει, καὶ θέλει πληρωθῇ Πνεύματος Ἁγίου ἐκ κοιλίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

¹⁶ Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ θέλει ἐπιστρέψει εἰς Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. ¹⁷ Καὶ αὐτὸς θέλει ἐλθεῖ πρὸ προσώπου αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, διὰ τὸ ἐπιστρέψει τὰς καρδίας τῶν πατέρων εἰς τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀπειθεῖς εἰς τὴν φρόνησιν τῶν δικαίων, διὰ τὸ ἑτοιμάσει εἰς τὸν Κύριον λαὸν προδιατεθειμένον.

¹⁸ Καὶ εἶπεν ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλω γνωρίσει τοῦτο; διότι ἐγὼ εἶμαι γέρον, καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐγὼ εἶμαι Γαβριήλ, ὁ παριστάμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην διὰ τὸ λαλήσω πρὸς σέ, καὶ τὸ σε εὐαγγελίσω ταῦτα. ²⁰ Καὶ ἰδοὺ, θέλεις εἶσθαι σιωπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ λαλήσης, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θέλουσι γείνει ταῦτα· διότι δὲν ἐπίστευσας εἰς τοὺς λόγους μου, οἵτινες θέλουσιν ἐκπληρωθῇ εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

²¹ Καὶ ὁ λαὸς περιέμενε τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἐβράδυνεν ἐν τῷ ναῷ. ²² Ὅτε δὲ ἐξῆλθε, δὲν ἠδύνατο νὰ λαλήσῃ πρὸς αὐτοὺς· καὶ ἐνόησαν ὅτι ὀπτασίαν εἶδεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἔκαμνεν εἰς αὐτοὺς πνεύματα, καὶ διέμενε κωφός.

²³ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ²⁴ Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ ἔκρυπτεν ἑαυτὴν πέντε μῆνας, λέγουσα, ²⁵ Ὅτι οὕτως ἔκαμην εἰς ἐμὲ ὁ Κύριος ἐν ταῖς ἡμέραις καθ' ἃς ἐπέβλεψε νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ὄνειδος μου μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

²⁶ Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ὀνομαζομένην Ναζαρέτ,

²⁷ πρὸς παρθένον ἡρᾶβωνισμένην μὲ ἄνδρα ὀνομαζόμενον Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου, Μαριάμ.

²⁸ Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε, Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί.

²⁹ Ἐκείνη δὲ ἰδοῦσα, διεταράχθη διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· καὶ διελογίζετο ὅπως τάχα ἦτο ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. ³⁰ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· διότι εὗρες χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.

³¹ Καὶ ἰδοὺ, θέλεις συλλάβει ἐν γαστρὶ, καὶ θέλεις γεννήσει υἱόν· καὶ θέλεις καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ

ΙΗΣΟΥΝ. ²² Οὗτος θέλει εἶσθαι μέγας, καὶ Τίος Ὑψίστου θέλει ὀνομασθῇ· καὶ θέλει δώσει εἰς αὐτὸν Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· ²³ καὶ θέλει βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ δὲν θέλει εἶσθαι τέλος.

²⁴ Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς θέλει εἶσθαι τοῦτο, ἐπεὶδὴ ἄνδρα δὲν γνωρίζω; ²⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπε πρὸς αὐτήν, Πνεῦμα Ἅγιον θέλει ἐπέλθει ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις τοῦ Ὑψίστου θέλει σέ ἐπισκιάσει· διὰ τοῦτο καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, θέλει ὀνομασθῇ Τίος Θεοῦ. ²⁶ Καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου, καὶ αὐτὴ συνέλαβεν υἱὸν εἰς τὸ γῆρας αὐτῆς· καὶ οὗτος εἶναι μὴν ἕκτος εἰς αὐτὴν τὴν καλουμένην στεῖραν. ²⁷ Διότι οὐδὲν πρᾶγμα θέλει εἶσθαι ἀδύνατον παρὰ τῷ Θεῷ. ²⁸ Εἶπε δὲ ἡ Μαριάμ, Ἰδοὺ ἡ δούλη τοῦ Κυρίου· γένοιτο εἰς ἐμέ κατὰ τὸν λόγον σου.

Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

²⁹ Σηκωθείσα δὲ ἡ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ὑπῆγε μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν ὄρεινὴν, εἰς πόλιν Ἰούδα· ³⁰ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἡσπάσθη τὴν Ἐλισάβετ. ³¹ Καὶ ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, ³² καὶ ἀνεφώνησε μετὰ φωνῆς μεγάλης, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. ³³ Καὶ πόθεν μοὶ τοῦτο, νῦν ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με; ³⁴ Διότι ἰδοὺ, καθὼς ἦλθεν ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. ³⁵ Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα· διότι θέλει γέινει ἐκπλήρωσις τῶν λαληθέντων πρὸς αὐτήν παρὰ Κυρίου.

³⁶ Καὶ εἶπεν ἡ Μαριάμ,

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, ³⁷ καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου εἰς τὸν Θεὸν τὸν σωτῆρά μου· ³⁸ διότι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἐπεὶδὴ ἰδοὺ, ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσι μὲ μακαρίζει πᾶσαι αἱ γενεαί· ³⁹ διότι ἔκαμεν εἰς ἐμέ μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ⁴⁰ καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. ⁴¹ Ἐνῆργησε κραταιῶς διὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ· διεσκόρπισε τοὺς ὑπερηφάνους κατὰ τὰ διανοήματα τῆς καρδίας αὐτῶν. ⁴² Ἐκρήμισε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ἕψωσε ταπεινοὺς. ⁴³ Πεινῶν-

τας ἐνέπλησεν ἀπὸ ἀγαθὰ, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κε-
νοὺς. ⁵⁴ Ἐβοήθησεν Ἰσραὴλ τὸν δούλον αὐτοῦ, ἐιθυμηθεὶς τὸ
ἔλεος αὐτοῦ, ⁵⁵ καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, πρὸς
τὸν Ἀβραάμ, καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.

⁵⁶ Ἐμεῖνε δὲ ἡ Μαριὰμ μετ' αὐτῆς ὡς τρεῖς μῆνας· καὶ
ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

⁵⁷ Εἰς δὲ τὴν Ἐλισάβετ συνεπληρώθη ὁ καιρὸς τοῦ νὰ γεννήσῃ·
καὶ ἐγέννησεν υἱόν. ⁵⁸ Καὶ ἤκουσαν οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεῖς
αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνεν ὁ Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ πρὸς αὐτήν·
καὶ συνέχαιρον αὐτήν.

⁵⁹ Καὶ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον·
καὶ ὠνόμαζον αὐτὸ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν.

⁶⁰ Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν, Οὐχί, ἀλλ' Ἰωάννης
θέλει ὀνομασθῆ. ⁶¹ Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν, Ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει
ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὅστις καλεῖται μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο. ⁶² Ἡρώ-
των δὲ διὰ νευμάτων τὸν πατέρα αὐτοῦ, τί ὄνομα ἠθέλε νὰ δοθῇ
εἰς αὐτό. ⁶³ Καὶ ζητήσας πινακίδιον, ἔγραψε, λέγων, Ἰωάννης
εἶναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ⁶⁴ Ἡνοίχθη δὲ
τὸ στόμα αὐτοῦ πάραντα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει
εὐλογῶν τὸν Θεόν.

⁶⁵ Καὶ ἔπεσε φόβος ἐπὶ πάντας τοὺς γείτονας αὐτῶν· καὶ
καθ' ὅλην τὴν ὄρεινὴν τῆς Ἰουδαίας διελαλοῦντο πάντα τὰ
πράγματα ταῦτα. ⁶⁶ Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἔβαλον αὐτὰ ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα θέλει εἶσθαι τὸ παιδίον τοῦ-
το; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦτο μετ' αὐτοῦ.

⁶⁷ Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου·
καὶ προεφῆτευσεν, λέγων,

⁶⁸ Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐπεσκέφθη
καὶ ἔκαμε λύτρωσιν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ⁶⁹ καὶ ἀνῆγειρεν εἰς
ἡμᾶς κέρας σωτηρίας ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ δούλου αὐτοῦ,
⁷⁰ καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προ-
φητῶν αὐτοῦ—⁷¹ σωτηρίαν ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ τῆς
χειρὸς πάντων τῶν μισοῦντων ἡμᾶς· ⁷² διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ
ἔλεος αὐτοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ἁγίαν
διαθήκην αὐτοῦ· ⁷³ τὸν ὅρκον τὸν ὁποῖον ὤμοσε πρὸς Ἀβραάμ
τὸν πατέρα ἡμῶν, ὅτι θέλει δώσει εἰς ἡμᾶς, ⁷⁴ νὰ ἐλευθερωθῶμεν
ἐκ τῆς χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ νὰ λατρεύωμεν αὐτὸν
ἀφόβως, ⁷⁵ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας

τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.—⁷⁶ Καὶ σὺ, παιδίον, προφήτης τοῦ Ὑψίστου θέλεις ὀνομασθῇ· διότι θέλεις προπορευθῇ πρὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, εἰς τὰ νὰ ἐτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, ⁷⁷ εἰς τὰ νὰ δώσῃς γνῶσιν σωτηρίας εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ⁷⁸ διὰ σπλάγχνα ἐλέους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μὲ τὰ ὅποια ἐπεσκέφθη ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ⁷⁹ διὰ νὰ φωτίσῃ τοὺς καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, ὥστε νὰ κατευθύνῃ τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

⁸⁰ Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥαξε, καὶ ἐδυναμοῦτο κατὰ τὸ πνεῦμα, καὶ ἦτο ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐμελλε νὰ ἀναδειχθῇ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. Β'.

ἘΝ ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθε διάταγμα παρὰ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου νὰ ἀπογραφθῇ πᾶσα ἡ οἰκουμένη. ² Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ ἔγεινε πρώτη ὅτε ἡγεμόνευε τῆς Συρίας ὁ Κυρήνιος. ³ Καὶ ἦρχοντο πάντες νὰ ἀπογράφωνται, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. ⁴ Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρετ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβίδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεὲμ, (ἐπεὶ αὐτὸς ἦτο ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τῆς πατριᾶς τοῦ Δαβίδ,) ⁵ διὰ νὰ ἀπογραφθῇ μετὰ τῆς Μαρίας τῆς ἡρραβωνισμένης μὲ αὐτὸν εἰς γυναῖκα, ἣτις ἦτο ἔγκυος. ⁶ Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐκεῖ, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ νὰ γεννήσῃ· ⁷ καὶ ἐγέννησε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ κατέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι δὲν ἦτο τόπος δι' αὐτοὺς ἐν τῷ καταλύματι.

⁸ Καὶ ποιμένες ἦσαν κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος διανυκτερεύοντες ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ φυλάττοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὸ ποιμνιον αὐτῶν. ⁹ Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐξαίφνης ἐφάνη εἰς αὐτοὺς, καὶ δόξα Κυρίου ἔλαμψε περὶ αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. ¹⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἰδοὺ, εὐαγγελίζομαι εἰς ἐσᾶς χαρὰν μεγάλην, ἣτις θέλει εἶσθαι εἰς πάντα τὸν λαόν· ¹¹ διότι σήμερον ἐγεννήθη εἰς ἐσᾶς ἐν πόλει Δαβίδ σωτὴρ, ὅστις εἶναι Χριστὸς Κύριος. ¹² Καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι τὸ σημεῖον εἰς ἐσᾶς, Θέλετε εὐρεῖ βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.

¹³ Καὶ ἐξαίφνης μετὰ τοῦ ἀγγέλου ἐφάνη πλῆθος στρατιάς οὐρανόθεν, ὑμνούντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων, ¹⁴ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

¹⁵ Καὶ καθὼς οἱ ἄγγελοι ἀνεχώρησαν ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ἄς ὑπάγωμεν λοιπὸν ἕως Βηθλεὲμ, καὶ ἄς ἴδωμεν τὸ πρῶγμα τοῦτο τὰ γεγονὸς, τὸ ἐποίησεν ὁ Κύριος ἐφανέρωσεν εἰς ἡμᾶς. ¹⁶ Καὶ ἦλθον μετὰ σπουδῆς, καὶ εὗρον τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτιν. ¹⁷ Καὶ ἰδόντες, διεκήρυξαν τὸν λόγον τὸν λαληθέντα πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

¹⁸ Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτοὺς. ¹⁹ Ἡ δὲ Μαριάμ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους, διαλογιζομένη περὶ αὐτῶν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ²⁰ Καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ ὑμνούντες τὸν Θεόν, διὰ πάντα ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθησαν πρὸς αὐτοὺς.

²¹ Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ὀκτὼ ἡμέραι διὰ τὰ περιτέμνωσι τὸ παιδίον, ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ ὀνομασθέν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὶν συλληφθῆ ἐν τῇ κοιλίᾳ.

²² Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὰ παραστήσωσιν εἰς τὸν Κύριον. ²³ καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, "Ὅτι πᾶν ἄρσενικὸν διανοῦγον μήτραν, θέλει κληθῆ ἅγιον εἰς τὸν Κύριον" ²⁴ καὶ διὰ τὰ προσφέρωσι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, "Ζεῦχος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν."

²⁵ Καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἄνθρωπός τις ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὀνομαζόμενος Συμεὼν καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος καὶ εὐλαβὴς, προσμένων τὴν παρηγορίαν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦτο ἐπ' αὐτόν. ²⁶ Καὶ ἦτο εἰς αὐτὸν ἀποκεκαλυμμένος ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, ὅτι δὲν θέλει ἰδεῖ θάνατον πρὶν ἰδεῖν τὸν Χριστὸν τοῦ Κυρίου. ²⁷ Καὶ ἦλθε διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὸ ἱερόν καὶ ὅτε οἱ γονεῖς εἰσέφεραν τὸ παιδίον Ἰησοῦν, διὰ τὰ κάμωσι περὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ νόμου, ²⁸ αὐτὸς ἐδέχθη αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε,

²⁹ Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ. ³⁰ διότι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ³¹ τὸ

ὁποῖον ἡτοίμασας ἐνώπιον πάντων τῶν λαῶν ²² φῶς εἰς φωτισμὸν τῶν ἐθνῶν, καὶ δόξαν τοῦ λαοῦ σου Ἰσραὴλ.

²³ Καὶ ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐθαύμαζον διὰ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς ὁ Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ, οὗτος κείται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον ²⁵ (καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν ῥομφαία θέλει διαπεράσειν) διὰ νὰ ἀνακαλυφθῶσιν οἱ διαλογισμοὶ πολλῶν καρδιῶν.

²⁶ Καὶ ὑπῆρχέ τις Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ· αὕτη ἦτο πολὺ προβεβηκυῖα εἰς ἡλικίαν, ἥτις ἔζησε μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς.

²⁷ Καὶ αὕτη ἦτο χήρα ὡς ἑτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἥτις δὲν ἀπεμακρύνετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεύουσα τοῖς ἁγίοις ἐν νηστεαῖς καὶ προσευχαῖς. ²⁸ Καὶ αὕτη φθάσασα ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἐδοξολόγει τὸν Κύριον, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς προσμένοντας λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

²⁹ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ.

³⁰ Τὸ δὲ παιδίον ἠύξανε, καὶ ἐδυναμούτο κατὰ τὸ πνεῦμα, πληρούμενον σοφίας καὶ χάρις Θεοῦ ἦτο ἐπ' αὐτό.

³¹ Ἐπορεύοντο δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. ³² Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἑτῶν δώδεκα, ἀφοῦ ἀνέβησαν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, ³³ καὶ ἐτελείωσαν τὰς ἡμέρας, ἐνῷ αὐτοὶ ὑπέστρεφον, τὸ παιδίον ὁ Ἰησοῦς ἔμεινεν ὀπίσω ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ δὲν ἐνόησεν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ³⁴ Νομίσαντες δὲ ὅτι αὐτὸς ἦτο ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἦλθον μετὰ ἡμέρας ὀδόν· καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν γνωρίμων. ³⁵ Καὶ μὴ εὐρόντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ζητοῦντες αὐτόν. ³⁶ Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὗρον αὐτόν ἐν τῷ ἱερῷ, καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτοῦ, καὶ ἐρωτῶντα αὐτοῦς. ³⁷ Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτόν, διὰ τὴν συνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ.

³⁸ Καὶ ἰδόντες αὐτόν, ἐξεπλάγησαν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, Τέκνον, διὰ τί ἔπραξας εἰς ἡμᾶς οὕτως; ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ καταλυπούμενοι σὲ ἐζητοῦμεν. ³⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοῦς, Διὰ τί με ἐζητεῖτε; δὲν ἤξεύρετε ὅτι πρέπει νὰ ἤμαι εἰς τὰ τοῦ Πατρὸς μου; ⁴⁰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐλάλησε πρὸς αὐτοῦς.

³¹ Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦτο ὑποτασσόμενος εἰς αὐτούς. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἐφύλαττε πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. ³² Καὶ ὁ Ἰησοῦς προέκοπτεν εἰς σοφίαν, καὶ ἡλικίαν, καὶ χάριν παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

ΚΕΦ. γ'.

ἘΝ δὲ τῷ δεκάτῳ πέμπτῳ ἔτει τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ὅτε ὁ Πόντιος Πιλάτος ἡγεμόνευε τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετράρχης τῆς Γαλιλαίας ἦτο ὁ Ἡρώδης, Φίλιππος δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ ὁ Λυσανίας τετράρχης τῆς Ἀβιληνῆς, ² ἐπὶ ἀρχιερέων Ἀννα καὶ Καϊάφα, ἔγινε λόγος Θεοῦ πρὸς Ἰωάννην τὸν υἱὸν τοῦ Ζαχαρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ.

³ Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύττων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἅφεσιν ἁμαρτιῶν· ⁴ ὥς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν λόγων Ἠσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, εὐθείας κάμετε τὰς τρίβους αὐτοῦ. ⁵ Πᾶσα φάραγξ θέλει γεμισθῇ, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς θέλει ταπεινωθῇ, καὶ τὰ σκολιὰ θέλουσι γεῖναι εὐθεία, καὶ αἱ τραχεῖαι ὁδοὶ ὁμαλαί. ⁶ Καὶ πᾶσα σὰρξ θέλει ἰδεῖ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.”

⁷ Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς ὄχλους τοὺς ἐξερχομένους διὰ τὴν βαπτισθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ἔδειξεν εἰς ἐσᾶς νὰ φύγητε ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ⁸ Κάμετε λοιπὸν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἀρχίσητε νὰ λέγητε καθ' ἑαυτοὺς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· διότι σᾶς λέγω, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων νὰ ἀναστήσῃ τέκνα εἰς τὸν Ἀβραάμ. ⁹ Ἡδὴ δὲ καὶ ἡ ἀξίνη κεῖται πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων· πᾶν λοιπὸν δένδρον μὴ κάμνον καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

¹⁰ Καὶ ἡρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Τί λοιπὸν θέλομεν κάμει; ¹¹ Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει πρὸς αὐτούς, Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας ἅς μεταδώσῃ εἰς τὸν μὴ ἔχοντα· καὶ ὁ ἔχων τροφὰς ἅς κάμῃ ὁμοίως.

¹² Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι διὰ τὴν βαπτισθῶσι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, τί θέλομεν κάμει; ¹³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς,

Μὴ εἰσπράττετε μηδὲν περισσύτερον παρὰ τὸ διατεταγμένον εἰς ἑσᾶς.

¹⁴ Ἡρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατιωτικοὶ, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τι θέλομεν κάμει; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βιάσητε μηδένα, μηδὲ συκοφαντήσητε· καὶ ἄρκείσθε εἰς τὰ σιτηρέσιά σας.

¹⁵ Ἐγὼ δὲ ἐπρόσμενον ὁ λαὸς, καὶ διελογίζοντο πάντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς, ¹⁶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης πρὸς πάντας, λέγων, Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἔρχεται ὅμως ὁ ἰσχυρότερός μου, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίον τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρὶ· ¹⁷ τοῦ ὁποίου τὸ πτυάριον ἐστὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ θέλει διακαθαρίσει τὸ ἀλώνιον αὐτοῦ, καὶ θέλει συναῖξι τὸν σῆτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον θέλει κατακαύσει ἐν πυρὶ ἀσβέστω.

¹⁸ Καὶ ἄλλα πολλὰ προτρέπων εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.

¹⁹ Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ τῆς Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων τῶν κακῶν ὅσα ἔπραξεν ὁ Ἡρώδης, ²⁰ προσέθεσε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

²¹ Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη πᾶς ὁ λαὸς, βαπτισθέντος καὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ προσευχομένου, ἠνοίχθη ὁ οὐρανός, ²² καὶ κατέβη τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν σωματικῇ μορφῇ, ὡς περιστέρα, ἐπ' αὐτόν· καὶ ἔγινε φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσα, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς σὲ εὐηρεστήθην.

²³ Καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἤρχιζε νὰ ᾄδῃ αἱς τριάκοντα ἐτῶν, ὧν (καθὼς ἐνομίζετο) υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλὶ, ²⁴ τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευὶ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰαννᾶ, τοῦ Ἰωσήφ, ²⁵ τοῦ Ματθαθίου, τοῦ Ἀμῶς, τοῦ Ναοὺμ, τοῦ Ἑσλὶ, τοῦ Ναγγαὶ, ²⁶ τοῦ Μαᾶθ, τοῦ Ματθαθίου, τοῦ Σεμεὶ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰοῦδα, ²⁷ τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησᾶ, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρι, ²⁸ τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσᾶμ, τοῦ Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἡρ, ²⁹ τοῦ Ἰωσή, τοῦ Ἐλιέξερ, τοῦ Ἰωρεὶμ, τοῦ Ματθαῖ, τοῦ Λευὶ, ³⁰ τοῦ Συμεὼν, τοῦ Ἰοῦδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνᾶν, τοῦ Ἐλιακείμ, ³¹ τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μαϊνᾶν, τοῦ Ματθαθᾶ, τοῦ Ναθᾶν, τοῦ Δαβίδ, ³² τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ Ὠβηδ, τοῦ Βοὸζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών, ³³ τοῦ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἑσρόμ, τοῦ

Φαρές, τοῦ Ἰούδα, ³⁴ τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ, ³⁵ τοῦ Σαροῦχ, τοῦ Ραγαῦ, τοῦ Φαλέκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλά, ³⁶ τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, ³⁷ τοῦ Μαθουσαλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν, ³⁸ τοῦ Ἐνῶς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην· καὶ ἐφέρετο διὰ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, ² πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου ἡμέρας τεσσαράκοντα· καὶ δὲν ἔφαγεν οὐδὲν τὰς ἡμέρας ἐκείνας· ἀφοῦ δὲ αὐταὶ ἐτελείωσαν, ὕστερον ἐπείνασε. ³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Ἐὰν ἦσαι Τίος τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ πρὸς τὸν λίθον τοῦτον νὰ γείνη ἄρτος. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, λέγων, Εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι μὲ ἄρτον μόνον δὲν θέλει ζήσει ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ μὲ πάντα λόγον Θεοῦ.”—⁵ Καὶ ἀναβιβάσας αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλόν, ἔδειξεν εἰς αὐτὸν πάντα τὰ βασίλεια τῆς οἰκουμένης ἐν μιᾷ στιγμῇ χρόνου· ⁶ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ διάβολος, Εἰς σὲ θέλω δώσει ἅπασαν τὴν ἐξουσίαν ταύτην καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· διότι εἰς ἐμὲ εἶναι παραδεδομένη, καὶ εἰς ὅντινα θέλω, δίδω αὐτήν· ⁷ σὺ λοιπὸν ἂν προσκυνήσῃς ἐνᾶπιδόν μου, σοῦ θέλουσιν εἶσθαι πάντα. ⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε ὑπίσω μου, Σατανᾶ· διότι εἶναι γεγραμμένον, “Θέλεις προσκυνήσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτὸν μόνον θέλεις λατρεύσει.”—⁹ Καὶ ἔφερεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν ἦσαι ὁ Τίος τοῦ Θεοῦ, ρίψον σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· ¹⁰ διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι εἰς τοῖς ἀγγέλους αὐτοῦ θέλει προσταῖν περὶ σοῦ, διὰ νὰ σὲ διαφυλάξωσι.” ¹¹ καὶ “Ὅτι θέλουσι σὲ σηκῶναι ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ προσκῶψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.” ¹² Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι εἶναι εἰρημένον, “Δὲν θέλεις πειράσει Κύριον τὸν Θεόν σου.”

¹³ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσε πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπεμακρύνθη ἀπ’ αὐτοῦ μέχρι καιροῦ.

¹⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ὑπέστρεψεν ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς

τὴν Γαλιλαίαν· καὶ ἐξῆλθε φήμη περὶ αὐτοῦ καθ' ἑλθὼν τὴν
περίχωρον. ¹³ Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν,
δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

¹⁶ Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, ὅπου ἦτο ἀνατεθραμμένος· καὶ
εἰσῆλθε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τοῦ σαββάτου, καὶ ἐσηκώθη νὰ ἀναγνώσῃ. ¹⁷ Καὶ ἐδόθη εἰς
αὐτὸν τὸ βιβλίον Ἡσαίου τοῦ προφήτου· καὶ ἀνοίξας τὸ
βιβλίον εὔρε τὸν τόπον, ὅπου ἦτο γεγραμμένος, ¹⁸ « Πνεῦμα
Κυρίου ἐστὶ ἐπ' ἐμέ· διὰ τοῦτο μὲ ἔχρισε· μὲ ἀπέστειλε διὰ νὰ
εὐαγγελίζωμαι πρὸς τοὺς πτωχοὺς, διὰ νὰ ἰατρεύσω τοὺς συντε-
τριμμένους τὴν καρδίαν, νὰ κηρύξω πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους
ἐλευθερίαν, καὶ πρὸς τοὺς τυφλοὺς ἀνάβλεψιν, νὰ ἀποστείλω
τοὺς συντεθλασμένους ἐν ἐλευθερίᾳ, ¹⁹ διὰ νὰ κηρύξω εὐπρόσ-
δεκτον Κυρίου ἐν παντί. »

²⁰ Καὶ κλείσας τὸ βιβλίον, ἀπέδωκεν εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ
ἐκάθισε· πάντων δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν
ἀτενίζοντες εἰς αὐτόν.

²¹ Καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς αὐτοὺς, « Ὅτι σήμερον ἐπληρώθη
ἡ γραφὴ αὕτη εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν. » ²² Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν εἰς
αὐτόν, καὶ θαύμαζον διὰ τοὺς λόγους τῆς χάριτος τοὺς ἐξερχομέ-
νους ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὁ υἱὸς
τοῦ Ἰωσήφ; ²³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Βεβαίως θέλετε μὲ εἰπεῖ
τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτὸν· ὅσα ἡκού-
σαμεν ὅτι ἔγειναν ἐν τῇ Καπερναούμ, κόμει καὶ ἐδῶ ἐν τῇ
πατρίδι σου. ²⁴ Εἶπε δὲ, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς προφή-
της εἶναι δεκτὸς ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ ἐπ' ἀληθείας σὰς
λέγω, Πολλοὶ χῆραι ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν
Ἡλίου, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ,
καθ' ὃν καιρὸν ἐγείνε πείνα μεγάλη ἐφ' ὅλην τὴν γῆν. ²⁶ καὶ
πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ὁ Ἡλίας, εἰμὴ εἰς Σάρεπτα τῆς
Σιδωνος πρὸς γυναῖκα χήραν. ²⁷ Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ
Ἑλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραὴλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν
ἐκαθαρίσθη, εἰμὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος.

²⁸ Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες
ταῦτα. ²⁹ Καὶ σηκωθέντες ἐξέβαλον αὐτόν ἔξω τῆς πόλεως·
καὶ ἔφεραν αὐτόν ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ
πόλις αὐτῶν ἦτο ὠκοδομημένη, διὰ νὰ κατακρημνίσωσιν αὐτοί.

³⁰ Αὐτὸς ὡμῶς περάσας διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.

³¹ Καὶ κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι. ³² Καὶ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν διδασκίαν αὐτοῦ· διότι ὁ λόγος αὐτοῦ ἦτο μετὰ ἐξουσίας.

³³ Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦτο ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, ³⁴ λέγων, Φεῦ! τί ἐστὶ μετὰξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες νὰ ἀπολέσῃς ἡμᾶς; σὲ γνωρίζω τίς εἶσαι· ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ³⁵ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Σιώπα, καὶ ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ τὸ δαιμόνιον ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ βλάβῃ αὐτὸν παντελῶς. ³⁶ Καὶ ἐξεπλάγησαν πάντες, καὶ συνέλαλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς ἐστὶ ὁ λόγος οὗτος, ὅτι μετὰ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως προστάζει τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα, καὶ ἐξέρχονται; ³⁷ Καὶ διεδίδετο φήμη περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

³⁸ Σηκωθείς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος· ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἐκρατέετο ὑπὸ πυρετοῦ μεγάλου· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. ³⁹ Καὶ σταθεὶς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τὸν πυρετὸν, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· καὶ παρευθὺς σηκωθείσα ὑπηρέτει αὐτούς. ⁴⁰ Ἐνῶ δὲ ἔδυνε ὁ ἥλιος, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενούντας ὑπὸ διαφόρων νόσων, ἔφεραν αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ἐκεῖνος δὲ ἐπιθέσας τὰς χεῖρας εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, ἐθεράπευσεν αὐτούς. ⁴¹ Ἐξήρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα, Ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ Τίος τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν αὐτὰ δὲν ἄφινε νὰ λαλῶσιν, ἐπεὶδὴ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι εἶναι ὁ Χριστός.

⁴² Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ ἐκράτουν αὐτόν, διὰ νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν. ⁴³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις πρέπει νὰ εὐαγγελίσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ἐπεὶδὴ εἰς τοῦτο εἰμαι ἀπεσταλμένος. ⁴⁴ Καὶ ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

ΚΕΦ. Ε'.

ἘΝΩ δὲ ὁ ὄχλος συνέθλιβεν αὐτόν διὰ νὰ ἀκούῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς ἴστατο πλησίον τῆς λίμνης Γεννησαρέτ· ² καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἰστάμενα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλιεῖς ἀποβάαντες ἀπ' αὐτῶν ἐξέπλυναν τὰ δίκτυα. ³ Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν

πλοίων, τὸ ὅποιον ἦτο τοῦ Σίμωνος, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτὸ ὀλίγον ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

⁴Καθὼς δὲ ἔπαυσε λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα, Ἐπανάγαγε τὸ πλοῖον εἰς τὰ βαθέα, καὶ ρίψατε τὰ δίκτυα ὑμῶν διὰ τὰ ὄψα-
ρεύσητε. ⁵Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπε πρὸς αὐτὸν, Διδά-
σκαλε, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιᾶσαντες δὲ ἐπιάσαμεν οὐδέν·
ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τῷ λόγῳ σου θέλω ρίψει τὸ δίκτυον. ⁶Καὶ ἀφοῦ
ἔκαμον τοῦτο, συνέκλεισαν πλῆθος πολὺ ἰχθύων, καὶ διεσχίζετο
τὸ δίκτυον αὐτῶν. ⁷Καὶ ἔκαμον νεῦμα εἰς τοὺς συντρόφους
τοὺς ἐν τῷ ἄλλῳ πλοίῳ, διὰ νὰ ἔλθωσι νὰ βοηθήσωσιν αὐτοὺς·
καὶ ἦλθον, καὶ ἐγέμισαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε ἐβυθίζοντο.
⁸Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε πρὸς τὰ γόνατα τοῦ
Ἰησοῦ, λέγων, Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ, διότι εἰμαι ἄνθρωπος ἁμαρτω-
λός, Κύριε. ⁹Ἐπειδὴ ἐκπληξίς κατέλαβεν αὐτὸν καὶ πάντας
τοὺς μετ' αὐτοῦ, διὰ τὴν ἄγραν τῶν ἰχθύων τὴν ὁποίαν συνέ-
λαβον· ¹⁰ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, τοὺς υἱοὺς
τοῦ Ζεβεδαίου, οἵτινες ἦσαν σύντροφοι τοῦ Σίμωνος. Καὶ εἶπε
πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους
θέλεις ἀγρεύειν. ¹¹Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν,
ἀφήσαντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτόν.

¹²Καὶ ἐνῷ ἦτο ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, ἰδὼν ἄνθρωπος πλήρης
λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσε κατὰ πρόσωπον, καὶ παρε-
κάλεσεν αὐτὸν, λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ καθα-
ρίσῃς. ¹³Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥγγισεν αὐτόν, καὶ εἶπε,
Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εὐθὺς ἡ λέπρα ἔφυγεν ἀπ' αὐτοῦ.
¹⁴Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτόν νὰ μὴ εἴπῃ τοῦτο πρὸς μηδένα·
ἀλλ' ὑπάγε, λέγει, καὶ δεῖξον σεαυτὸν εἰς τὸν ἱερέα, καὶ πρόσφερε
περί τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξεν ὁ Μωϋσῆς, διὰ
μαρτυρίαν εἰς αὐτούς.

¹⁵Ἀλλ' ἐν μᾶλλον διήρχετο ἡ φήμη περὶ αὐτοῦ· καὶ συνη-
θροίζοντο ὄχλοι πολλοὶ, διὰ νὰ ἀκούωσι, καὶ νὰ θεραπεύωνται
ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. ¹⁶Αὐτὸς δὲ ἀπεσύρετο
εἰς τὰς ἐρήμους, καὶ προσήνχετο.

¹⁷Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἐνῷ αὐτὸς ἐδίδασκεν, ἐκάθηντο
Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ ἐκ πάσης

κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ δι-
 ναμὶς Κυρίου ἦτο εἰς τὸ νὰ ἰατρεύῃ αὐτοὺς. ¹⁸ Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες
 φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο παραλυτικός· καὶ
 ἐζήτουν νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω, καὶ νὰ θέσωσιν ἐνώπιον αὐτοῦ.
¹⁹ Καὶ μὴ εὐρόντες διὰ ποίας εἰσόδου νὰ φέρωσιν αὐτὸν ἔσω ἐξ
 αἰτίας τοῦ ὄχλου, ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα, καὶ διὰ τῶν κεραμίδων
 κατεβίβασαν αὐτὸν μετὰ τοῦ κλινιδίου εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν
 τοῦ Ἰησοῦ. ²⁰ Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτὸν,
 Ἄνθρωπε, συγκεχωρημέναι εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρτίαι σου. ²¹ Καὶ
 ἤρχισαν νὰ διαλογίζονται οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι,
 λέγοντες, Τίς εἶναι οὗτος, ὅστις λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύνα-
 ται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, εἰμὴ ὁ μόνος ὁ Θεός; ²² Νοήσας δὲ ὁ
 Ἰησοὺς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς
 αὐτοὺς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις σας; ²³ Τί εἶναι εὐκο-
 λώτερον, νὰ εἴπω, Συγκεχωρημέναι εἶναι εἰς σέ αἱ ἁμαρτίαι σου,
 ἢ νὰ εἴπω, Σηκώθητι καὶ περιπάτει; ²⁴ Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσητε
 ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ
 ἁμαρτίας, (εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν·) Πρὸς σέ λέγω, Ση-
 κώθητι, καὶ σήκωσον τὸ κλινιδίόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν
 σου. ²⁵ Καὶ παρευθὺς ἐγερθεὶς ἐνώπιον αὐτῶν, ἐσήκωσε τὸ κλινιδίον
 ἐφ' οὗ κατέκειτο, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξαζὼν
 τὸν Θεόν. ²⁶ Καὶ ἔκστασις κατέλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον
 τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες, Ὅτι εἶδομεν παρά-
 δοξα σήμερον.

²⁷ Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ εἶδε τελώνην ἡνὶα Λευὴν τὸ
 ὄνομα, καθήμενον εἰς τὸ τελώνιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀκολουθεῖ
 μοι. ²⁸ Καὶ ἀφήσας ἅπαντα, ἐσηκώθη καὶ ἠκολούθησεν αὐτόν.

²⁹ Καὶ ἔκαμιν εἰς αὐτὸν ὁ Λευὴς ὑποδοχὴν μεγάλην ἐν τῇ
 οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦτο πλήθος πολλὸν τελωνῶν καὶ ἄλλων, οἵτινες
 ἐκάθηντο μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν. ³⁰ Καὶ ἐγόγγυζον οἱ
 γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
 λέγοντες, Διὰ τί μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν τρώγετε καὶ
 πίνετε; ³¹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοὺς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δὲν
 ἔχουσι χρεῖαν ἱατροῦ οἱ ὑγιαίνοντες, ἀλλ' οἱ πάσχοντες. ³² Δὲν
 ἤλθον διὰ νὰ καλέσω δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

³³ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου
 ἵηστεύουσι συχνά, καὶ κάμνουσι δεήσεις, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φα-
 ρισαίων, οἱ δὲ ἰδιόκοί σου τρώγουσι καὶ πίνουντι; ³⁴ Ὁ δὲ εἶπε

πρὸς αὐτοὺς, Μήπως δύνασθε νὰ κάμητε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶ-
νος νὰ νηστεύωσιν, ἐνὸς ὧ ἐῖναι μετ' αὐτῶν ὁ νυμφίος; ³⁵ θέλουσιν
ὑμῶς ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅταν ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος· τότε
θέλουσι νηστεύσει ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ³⁶ Ἐλεγε δὲ καὶ
παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὐδεὶς βάλλει ἐπὶ ῥάμμα ἱματίου
νέου ἐπὶ ἱματίου παλαιόν· εἰ δὲ μὴ, καὶ τὸ νέον σχίζει, καὶ μὲ
τὸ παλαιὸν δὲν συμφωνεῖ τὸ ἐπὶ ῥάμμα τὸ ἀπὸ τοῦ νέου. ³⁷ Καὶ
οὐδεὶς βαλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ὁ νέος
οἶνος θέλει σχίσει τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς θέλει ἐκχυθῇ, καὶ οἱ
ἀσκοὶ θέλουσι φθαρθῇ. ³⁸ Ἀλλὰ πρέπει νὰ βάλληται ὁ νέος
οἶνος εἰς ἀσκοὺς νέους· καὶ ἀμφοτέρα διατηροῦνται. ³⁹ Καὶ
οὐδεὶς ἀφοῦ πῇ οἶνον παλαιόν, θέλει εὐθὺς νέον· διότι λέγει, Ὁ
παλαιὸς εἶναι καλῆτερος.

ΚΕΦ. ς.

ΚΑΤΑ δὲ τὸ δευτεροπρωτον σάββατον διέβαινεν αὐτὸς διὰ
τῶν σπαρτῶν· καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνέσπων τὰ στάχυα,
καὶ ἔτρωγον, τρίβοντες μὲ τὰς χεῖρας· ² τινὲς δὲ τῶν Φαρι-
σαίων εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί πράττετε ὅ,τι δὲν συγχω-
ρεῖται νὰ πράττητε ἐν τοῖς σάββασιν; ³ Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς
αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο δὲν ἀνεγνώσατε τὸ ὅποῖον
ἔπραξεν ὁ Δαβὶδ, ὅποτε ἐπέλυσεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
ὄντες; ⁴ πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαβε
τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ εἰς τοὺς
μετ' αὐτοῦ, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι συγκεχωρημένον νὰ φά-
γῃσιν εἰμὴ μόνοι οἱ ἱερεῖς; ⁵ Καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ὁ
Τίς τοῦ ἀνθρώπου κύριος εἶναι καὶ τοῦ σαββάτου.

⁶ Καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ σαββάτῳ εἰσῆλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν,
καὶ ἐδίδασκε· καὶ ἦτο ἐκεῖ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποῖου ἡ δεξιὰ χεὶρ
ἦτο ξηρά. ⁷ Παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι, ἂν ἐν τῷ σαββάτῳ θέλῃ θεραπεύσει, διὰ νὰ εὕρωσι κατη-
γορίαν κατ' αὐτοῦ. ⁸ Αὐτὸς ὅμως ἐγνώριζε τοὺς διαλογισμοὺς
αὐτῶν· καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἔχοντα ξηρὰν τὴν
χεῖρα, Σηκώθητι, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. Καὶ ἐκείνος σηκωθείς,
ἐστάθη. ⁹ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, Θέλω σᾶς
ἐρωτήσῃ τι, Εἶναι συγκεχωρημένον νὰ ἀγαθοποιήσῃ τις ἐν τοῖς
σάββασιν, ἢ νὰ κακοποιήσῃ; νὰ σώσῃ ψυχὴν, ἢ νὰ ἀπολέσῃ;

¹⁰Καὶ περιβλέψας πάντας αὐτοὺς εἶπε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Ἐκτείνον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἔκαμεν οὕτω· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη. ¹¹Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν μανίας, καὶ συνωμίλουν πρὸς ἀλλήλους, τί νὰ κάμωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹²Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος νὰ προσευχηθῇ· καὶ διενυκτέρευεν ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.

¹³Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, ἔκραξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐξέλεξεν ἐξ αὐτῶν δώδεκα, τοὺς ὁποίους καὶ ὠνόμασεν ἀποστόλους· ¹⁴τὸν Σίμωνα τὸν ὁποῖον καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, ¹⁵Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, ¹⁶Ἰούδαν τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὅστις καὶ ἔγεινε προδότης.

¹⁷Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἐστάθη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ ¹⁸παρῆσαν ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίας Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἵτινες ἦλθον διὰ τὸ ἀκούσασιν αὐτὸν, καὶ νὰ ἰατρευθῶσιν ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν· ¹⁹καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων καὶ ἐθεραπεύοντο. ²⁰Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐξῆτει νὰ ἐγγίξῃ αὐτόν· διότι δυνάμεις ἐξήρχετο παρ' αὐτοῦ, καὶ ἰάτρειε πάντας.

²¹Καὶ αὐτὸς σηκώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε,

Μακάριοι οἱ οἱ πτωχοὶ, διότι ὑμετέρα εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ²²Μακάριοι οἱ πεινῶντες τώρα, διότι θέλετε χορτασθῇ. Μακάριοι οἱ κλαίοντες τώρα, διότι θέλετε γελάσει. ²³Μακάριοι εἰσθε ὅταν σᾶς μισήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν σᾶς ἀφορίσωσι, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομά σας ὡς κακόν, ἕνεκεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ²⁴Χαίrete ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· διότι ἰδοὺ, ὁ μισθός σας εἶναι πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐπειδὴ οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς προφῆτας οἱ πατέρες αὐτῶν. ²⁵Πλὴν οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς πλουσίους, διότι ἀπηλαύσατε τὴν παρηγορίαν σας. ²⁶Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ κεχορτασμένοι, διότι θέλετε πεινάσει. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς οἱ γελῶντες τώρα, διότι θέλετε πενθήσει καὶ κλαύσει. ²⁷Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὅταν πάντες οἱ ἄνθρω-

ποι σὰς εὐφημήσωσι· διότι οὕτως ἔπραττον εἰς τοὺς ψευδοπροφήτας οἱ πατέρες αὐτῶν.

²⁷ Ἀλλὰ πρὸς ἐσᾶς τοῖς ἀκούοντας λέγω, Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας· ἀγαθοποιεῖτε ἐκείνους ὅτινες σᾶς μισοῦσιν·
²⁸ εὐλογεῖτε ἐκείνους ὅτινες σᾶς καταρῶνται· καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐκείνων ὅτινες σᾶς βλάπτουσιν. ²⁹ Εἰς τὸν τύπτοντά σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πρόσφερε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀφαιρουίντος τὸ ἱμάτιόν σου, μὴ ἐμποδίσῃς καὶ τὸν χιτῶνα. ³⁰ Εἰς πάντα δὲ τὸν ζητοῦντα παρὰ σοῦ, δίδε· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀφαιρουίντος τὰ σά, μὴ ὑπαίτει. ³¹ Καὶ καθὼς θέλετε νὰ πράττωσιν εἰς ἐσᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ σεῖς πράττετε ὁμοίως εἰς αὐτούς. ³² Καὶ ἐὰν ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντάς σας, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀγαπῶσι τοὺς ἀγαπῶντας αὐτούς.
³³ Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιούντάς σας, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ πράττουσι.
³⁴ Καὶ ἐὰν δανείζητε αἰς ἐκείνους παρ' ὧν ἐλπίζετε πάλιν νὰ λάβητε, ποία χάρις χρεωστεῖται εἰς ἐσᾶς; διότι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς ἁμαρτωλοὺς δανείζουσιν, διὰ νὰ λάβωσι πάλιν τὰ ἴσα. ³⁵ Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς σας, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανείζετε, μηδεμίαν ἀπολαβὴν ἐλπίζοντες· καὶ θέλει εἶσθαι ὁ μισθός σας πολὺς, καὶ θέλετε εἶσθαι υἱοὶ τοῦ Ὑψίστου· διότι αὐτὸς εἶναι ἀγαθὸς πρὸς τοὺς ἀχαρίστους καὶ κακοὺς. ³⁶ Γίνεσθε λοιπὸν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ σας εἶναι οἰκτίρμων.

³⁷ Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ δὲν θέλετε κριθῆ· μὴ καταδικάζετε, καὶ δὲν θέλετε καταδικασθῆ· συγχωρεῖτε, καὶ θέλετε συγχωρηθῆ.
³⁸ Δίδετε, καὶ θέλει δοθῆ εἰς ἐσᾶς· μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον καὶ συγκεκαθισμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον θέλουνσι δώσει εἰς τὸν κῶλπον σας· διότι μὲ τὸ αὐτὸ μέτρον μὲ τὸ ὅποιον μετρεῖτε, θέλει ἀντιμετρηθῆ εἰς ἐσᾶς.

³⁹ Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Μήπως δύναται τυφλὸς νὰ ὁδηγῇ τυφλόν; δὲν θέλουνσι πέσει ἀμφότεροι εἰς βόθρον;
⁴⁰ Δὲν εἶναι μαθητὴς ἀνώτερος τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ· πᾶς δὲ τετελειωποιημένος θέλει εἶσθαι ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

⁴¹ Καὶ διὰ τί βλέπεις τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ σου ὀφθαλμῷ δὲν παρατηρεῖς;
⁴² Ἡ πῶς δύνασαι νὰ λέγῃς πρὸς τὸν ἀδελφόν σου, Ἄδελφέ, ἄφες νὰ ἐκβάλω τὸ ξυλάριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, ἐνῷ σὺ δὲν βλέπεις τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; Ὑποκριτὰ,

ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε θέλεις ἰδεῖ καθαρῶς διὰ τὴν ἐκβάλην τὸ ξυλᾶριον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

⁴³ Διότι δὲν εἶναι δένδρον καλὸν τὸ ὅποιον κάμνει καρπὸν σαπρὸν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν τὸ ὅποιον κάμνει καρπὸν καλόν.

⁴⁴ Ἐπειδὴ ἕκαστον δένδρον ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ γνωρίζεται· διότι δὲν συνάγουσιν ἐξ ἀκαθῶν σῦκα, οὐδὲ τρυγῶσιν ἐκ βάτου σταφύλια. ⁴⁵ Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ κακοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐκφέρει τὸ κακόν. διότι ἐκ τοῦ περισσέυματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

⁴⁶ Διὰ τί δὲ μὲ κράζετε, Κύριε, Κύριε, καὶ δὲν πράττετε ὅσα λέγω; ⁴⁷ Πᾶς ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμὲ, καὶ ἀκούει τοὺς λόγους μου, καὶ κάμνει αὐτοὺς, θέλω σᾶς δεῖξει μὲ ποῖον εἶναι ὅμοιος· ⁴⁸ εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδομοῦντα οἰκίαν, ὅστις ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἐβάλε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· ὅτε δὲ ἔγεινε πλημμύρα, προσέβαλεν ὁ ποταμὸς κατὰ τῆς οἰκίας ἐκείνης, καὶ δὲν ἠδυνήθη τὴν σαλεύσῃ αὐτήν· διότι ἦτο τεθεμελιωμένη ἐπὶ τὴν πέτραν. ⁴⁹ Ὅστις ὅμως ἀκούσῃ καὶ δὲν κάμῃ, εἶναι ὅμοιος μὲ ἄνθρωπον οἰκοδομήσαντα οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμέλιον· κατὰ τῆς ὁποίας προσέβαλεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἔγεινεν ὁ κρημνισμὸς τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγας.

ΚΕΦ. Ζ.

ἌΦΟΤ δὲ ἐτελείωσε πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ.

² Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δούλος, ὅστις ἦτο πολῦτιμος εἰς αὐτὸν, κακῶς ἔχων ἔμελλε τὴν ἀποθάνῃ. ³ Καὶ ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστείλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ νὰ διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ. ⁴ Οἱ δὲ ἔλθόντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν ἐπιμόνως, λέγοντες, Ὅτι εἶναι ἄξιος ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποιον θέλεις κάμει τοῦτο· διότι ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτοῦ ὡκοδόμησεν εἰς ἡμᾶς. ⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν.

Ἐνῷ δὲ ἀπεῖχεν ἤδη οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατοντάρχος φίλους, λέγων πρὸς αὐτὸν, Κύριε, μὴ ἐνοχλεῖσαι· διότι δὲν εἰμαι ἄξιος νὰ εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην

μου· ὅθεν οὐδὲ ἑμαυτὸν ἔκρινα ἄξιον νὰ ἔλθω πρὸς σέ· ἀλλὰ εἶπε λόγον, καὶ θέλει ἰατρευθῇ ὁ δοῦλός μου. ὁ Διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ὑποκείμενος εἰς ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω πρὸς τοῦτον, Ὑπαγε, καὶ ὑπάγει· καὶ πρὸς ἄλλον, Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ πρὸς τὸν δοῦλόν μου, Κάμε τοῦτο, καὶ κάμνει. ὁ Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτὸν, καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν ὄχλον τὸν ἀκολουθοῦντα αὐτὸν εἶπε, Σὺς λέγω, Οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὑρον τοσαύτην πίστιν. ¹³ Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ὀπισθαλαμβύμενοι εἰς τὸν οἶκον, εὑρον τὸν ἀσθενῆ δοῦλον ὑγιαίνοντα.

¹⁴ Τὴν δὲ ἀκολουθοῦν ἡμέραν ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν ὀνομαζομένην Ναὶν· καὶ συνεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ ἱκανοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς. ¹⁵ Ὡς δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πόλιν τῆς πόλεως, ἰδοὺ, ἐφέρετο ἔξω νεκρὸς, υἱὸς μονογενῆς τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦτο χήρα· καὶ ὄχλος πολὺς τῆς πόλεως ἦτο μετ' αὐτῆς. ¹⁶ Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κίριος ἐσπλαγχνίσθη δι' αὐτὴν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μὴ κλαῖε. ¹⁷ Καὶ πλησιάσας ἤγγισεν τὸ νεκροκράββατον· οἱ δὲ βαστάζοντες ἐστάθησαν· καὶ εἶπε, Νεανίσκε, πρὶς σέ λέγω, σηκώθητι. ¹⁸ Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρχισε νὰ λαλή· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ. ¹⁹ Κατέλαβε δὲ ἅπαντας φόβος, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέφθη ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ ἐξηλθεν ὁ λόγος οὗτος περὶ αὐτοῦ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς περιχωροῖς.

²¹ Καὶ ἀπήγγειλαν πρὸς τὸν Ἰωάννην οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.

²² Καὶ προσκαλέσας ὁ Ἰωάννης δύο τινας τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἐπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ²³ Καὶ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, εἶπον, Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ²⁴ Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων, καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ εἰς τυφλοὺς πολλοὺς ἐχάρισε τὸ βλέπειν. ²⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ ἀπαγγείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην ὅσα εἶδετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· ²⁶ καὶ μακάριος εἶναι ὅστις δὲν σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

²⁴ Ἀφοῦ δὲ ἀνεχώρησαν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰωάννου, ἤρχισε νὰ λέγῃ, πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ τοῦ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον νὰ ἴδῃτε; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ²⁵ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδῃτε; ἄνθρωπον ἐνδεδυμένον μαλακὰ ἱμάτια; ἰδοὺ, οἱ λαμπρῶς ἐνδεδυμένοι καὶ τρυφῶντες, εὐρίσκονται ἐν τοῖς βασιλικοῖς παλατίοις. ²⁶ Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε νὰ ἴδῃτε; προφήτην; Ναί, σὰς λέγω, καὶ περισσότερον προφήτου. ²⁷ Οὗτος εἶναι περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι γεγραμμένον, “Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὅστις θέλει κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.” ²⁸ Διότι σὰς λέγω, μεταξὺ τῶν γεννηθέντων ἐκ γυναικῶν οὐδεὶς πρυφῆτης εἶναι μεγαλύτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· πλὴν ὁ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, εἶναι μεγαλύτερος αὐτοῦ.

²⁹ Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελαῖναι, ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. ³⁰ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ, μὴ βαπτισθέντες ὑπ’ αὐτοῦ.

³¹ Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Μὲ τί λοιπὸν νὰ ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ μὲ τί εἶναι ὅμοιοι; ³² Εἶναι ὅμοιοι μὲ παῖδιά καθήμενα ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ φωνάζοντα πρὸς ἄλληλα, καὶ λέγοντα, Αὐτὸν σὰς ἐπαίξαμεν, καὶ δὲν ἐχορεύσατε· σὰς ἐθρηνωδῆσαμεν, καὶ δὲν ἐκλαύσατε. ³³ Διότι ἦλθεν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς μῆτε ἄρτον τρώγων, μῆτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει. ³⁴ Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τρώγων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. ³⁵ Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς.

³⁶ Παρεκάλει δὲ αὐτὸν εἰς ἓκ τῶν Φαρισαίων νὰ φάγῃ μετ’ αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

³⁷ Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ τις ἐν τῇ πόλει, ἣτις ἦτο ἁμαρτωλὴ, μαθοῦσα ὅτι κάθηται εἰς τὴν τράπεζαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἔφερεν ὑλάσαστρον μύρον· ³⁸ καὶ σταθεῖσα πλησίον τῶν ποδῶν αὐτοῦ ὑπὶσω κλαίουσα, ἤρχισε νὰ βρέχῃ τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰ δάκρυα, καὶ ἐσπόγγιζε μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε μὲ τὸ μύρον. ³⁹ Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπε καθ’ ἑαυτὸν, λέγων,

Οὗτος, ἐὰν ᾗτο προφήτης, ἤθελε γνωρίζει τίς καὶ ὅποια εἶναι ἡ γυνή, ἣτις ἐγγίζει αὐτὸν, ὅτι εἶναι ἁμαρτωλή.

⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σίμων, ἔχω γὰρ σοὶ εἶπω τι. Ὁ δὲ λέγει, Διδάσκαλε, εἰπέ. ⁴¹ Εἶχέ τις δανεισθῆς δύο χρεωφειλέτας· ὁ εἰς ἐχρεώσται δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἄλλος πεντήκοντα. ⁴² Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχον νὰ ἀποδώσωσιν, ἐχάρισεν αὐτὰ εἰς ἀμφοτέρους. Τίς λοιπὸν ἐξ αὐτῶν, εἶπέ, θέλει ἀγαπήσει αὐτὸν περισσότερο; ⁴³ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Νομίζω ὅτι ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάρισε τὸ περισσότερο. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὁρθῶς ἔκρινας.

⁴⁴ Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν σου, ὕδωρ διὰ τοὺς πόδας μου δὲν ἔδωκας· αὕτη δὲ μὲ τὰ δάκρυα ἔβρεξε τοὺς πόδας μου, καὶ μὲ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐσπόγγισε. ⁴⁵ Φίλημα δὲν μοι ἔδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, δὲν ἔπαυσε καταφιλοῦσα τοὺς πόδας μου. ⁴⁶ Μὲ ἔλαιον τὴν κεφαλὴν μου δὲν ἠλειψας· αὕτη δὲ μὲ μύρον ἠλειψε τοὺς πόδας μου. ⁴⁷ Διὰ τοῦτο, σοὶ λέγω, συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλάι· διότι ἠγάπησε πολὺ· εἰς ὅτινα δὲ συγχωρεῖται ὀλίγον, ὀλίγον ἀγαπᾷ. ⁴⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν, Συγκεχωρημένοι εἶναι αἱ ἁμαρτίαι σου. ⁴⁹ Καὶ ἤρχισαν οἱ συγκαθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν νὰ λέγωσι καθ' ἑαυτοὺς, Τίς εἶναι οὗτος ὅστις καὶ ἁμαρτίας συγχωρεῖ; ⁵⁰ εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν· ὕπαγε εἰς εἰρήνην.

ΚΕΦ. η'.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα διήρχετο αὐτὸς πᾶσαν πόλιν καὶ κώμην, κηρύττων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα ἦσαν μετ' αὐτοῦ, ² καὶ γυναῖκες τινὲς, αἵτινες ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἐκ τῆς ὁποίας εἶχον ἐκβῆ ἑπτὰ δαιμόνια, ³ καὶ Ἰωάννα ἡ γυνὴ τοῦ Χουζᾶ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἄλλαι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν.

⁴ Ἐπειδὴ δὲ συνέτρεχεν ὄχλος πολὺς, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ἀπὸ πάσης πόλεως, εἶπε διὰ παραβολῆς·

⁵ Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν ἄλλο μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ κατεπατήθη,

καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτό. ⁶ Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ ἀναφυέν, ἐξηράνθη, διότι δὲν εἶχεν ἱκμάδα. ⁷ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυτρῶσασαι αἱ ἄκανθαι, ἀπέπνιξαν αὐτό. ⁸ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἀναφυέν, ἔκαμε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων, ἐφώναζεν, Ὁ ἔχων ὥτα διὰ νὰ ἀκούῃ, ἄς ἀκούῃ.

⁹ Ἡρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη; ¹⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, Εἰς ἐσᾶς ἐδόθη νὰ γνωρίσητε τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς διὰ παραβολῶν, διὰ νὰ μὴ βλέπωσιν ἐνῶ βλέπουσι, καὶ νὰ μὴ καταλαμβάνωσιν ἐνῶ ἀκούουσιν. ¹¹ Αὕτη δὲ εἶναι ἡ παραβολή,

Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. ¹² Οἱ δὲ σπειρόμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν εἶναι οἱ ἀκούοντες· ἔπειτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ πιστεύσωσι καὶ σωθῶσιν. ¹³ Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας εἶναι ἱκεῖνοι οἵτινες ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ρίζαν δὲν ἔχουσιν· οἵτινες πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀποστατοῦσι. ¹⁴ Τὸ δὲ πεσὸν εἰς τὰς ἀκάνθας, οὗτοι εἶναι ἱκεῖνοι οἵτινες ἤκουσαν, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, ὑπάρχουσιν, καὶ συμπνίγονται, καὶ δὲν τελεσφοροῦσι. ¹⁵ Τὸ δὲ εἰς τὴν καλὴν γῆν, οὗτοι εἶναι ἱκεῖνοι οἵτινες ἀκούσαντες τὸν λόγον, κρατοῦσιν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

¹⁶ Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας, σκεπάζει αὐτὸν μὲ σκεῦος, ἢ θέτει ὑποκάτω κλίνης· ἀλλὰ θέτει ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ βλέπωσιν τὸ φῶς οἱ εἰσερχόμενοι. ¹⁷ Διότι δὲν ὑπάρχει κρυπτόν, τὸ ὑποῖον δὲν θέλει γέινει φανερόν· οὐδὲ ἀπόκρυφον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γέινει γνωστόν, καὶ ἐλθεῖ εἰς τὸ φανερόν. ¹⁸ Προσέχετε λοιπὸν πῶς ἀκούετε· διότι ὅστις ἔχει θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν καὶ ὅστις δὲν ἔχει, καὶ ἱκεῖνο τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

¹⁹ Ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ δὲν ἠδύναντο διὰ τὸν ὄχλον νὰ πλησιάσωσιν αὐτόν. ²⁰ Καὶ ἀπηγγέλθη πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τιμῶν, λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἴστανται ἔξω, θέλοντες νὰ σὲ ἴδωσιν. ²¹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου εἶναι οὗτοι, οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ πράττοντες αὐτόν.

²² Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰσῆλθεν εἰς πλοῖον αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄς διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἐσηκώθησαν. ²³ Ἐνῷ δὲ ἔπλεον, ἀπεκοιμήθη. Καὶ κατέβη ἀνεμοστράβιλος εἰς τὴν λίμνην· καὶ ἐγεμίζετο τὸ πλοῖον, καὶ ἐκινδύνουν. ²⁴ Προσελθόντες δὲ ἐξύπνισαν αὐτὸν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, χαλόμεθα. Ὁ δὲ σηκωθείς ἐπετίμησε τὸν ἀνεμον καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος· καὶ ἔπαυσαν, καὶ ἔγεινε γαλήνη. ²⁵ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ποῦ εἶναι ἡ πίστις σας; Καὶ φοβηθέντες ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς λοιπὸν εἶναι οὗτος, ὅτι καὶ τοὺς ἀνέμους προστάζει καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ ὑπακούουσιν εἰς αὐτόν;

²⁶ Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἧτις εἶναι ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας. ²⁷ Καὶ καθὼς ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτὸν ἄνθρωπος τις ἐκ τῆς πόλεως, ὅστις εἶχε δαιμόνια ἀπὸ χρόνων πολλῶν, καὶ ἱμάτιον δὲν ἐνεδύετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ δὲν ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ²⁸ Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέκραξε καὶ προσέπεσεν εἰς αὐτὸν, καὶ μετὰ φωνῆς μεγάλης εἶπε, Τί εἶμι μετὰξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, Ἰησοῦ, Τίε τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ μὲ βασανίσῃς. ²⁹ Διότι προσέταξεν εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν χρόνων εἶχε συναρπάσει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο μὲ αλύσεις, καὶ ἐφυλάττετο μὲ ποδόδεσμα· καὶ διασπῶν τὰ δεσμὰ ἐφέρετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. ³⁰ Καὶ ἠρώτησεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί εἶναι τὸ ὄνομά σου; Ὁ δὲ εἶπε, Λεγεὼν· διότι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθον εἰς αὐτόν. ³¹ Καὶ παρεκάλουν αὐτόν νὰ μὴ προστάξῃ αὐτὰ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν ἄβυσσον. ³² Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὰ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἐκείνους· καὶ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτά. ³³ Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη. ³⁴ Ἰδόντες δὲ οἱ βοσκοὶ τὸ γενόμενον, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ³⁵ Καὶ ἐξῆλθον διὰ νὰ ἰδῶσι τὸ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶρον τὸν ἄνθρωπον, ἐκ τοῦ ὅποιου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, καθήμενον παρά τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἐνδεδυμένον καὶ σφρανοῦντα· καὶ ἐφοβήθησαν. ³⁶ Διηγήθησαν δὲ πρὸς αὐτοὺς καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονιζόμενος.

³⁷ Καὶ ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπ' αὐτῶν, διότι κατεΐχοντο ὑπὸ μεγάλου φόβου· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν.

³⁸ Ὁ δὲ ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ οἴκου εἶχον ἐξέλθει τὰ δαιμόνια, παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἦναι μετ' αὐτοῦ· ὁ Ἰησοῦς ὅμως ἀπέλυσε αὐτὸν, λέγων, ³⁹ Ἐπίστρεψον εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἔκαμεν εἰς σέ ὁ Θεός. Καὶ ἀνεχώρησε κηρύττων καθ' ὅλην τὴν πόλιν ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.

⁴⁰ Ὅτε δὲ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς, ἀπεδέχθη αὐτὸν ὁ ὄχλος· διότι πάντες ἦσαν περιμένοντες αὐτόν.

⁴¹ Καὶ ἰδοῦ, ἦλθεν ἄνθρωπος ἐνομαζόμενος Ἰάειρος, ὅστις ἦτο ἄρχων τῆς συναγωγῆς, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· ⁴² διότι εἶχε θυγατέρα μονογενῆ, ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκει.

Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, οἱ ὄχλοι συνέθλιβον αὐτόν. ⁴³ Καὶ γυνὴ ⁴⁴ ἔχουσα ῥύσιν αἵματος δώδεκα ἔτη, ἣτις δαπανήσασα εἰς ἰατροὺς ὅλον τὸν βίον αὐτῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ θεραπευθῇ ὑπ' οὐδενός, ⁴⁵ πλησιάσασα ὀπισθεν, ἤγγισε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παρευθὺς ἐστάθη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. ⁴⁶ Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς μοῦ ἤγγισε; Καὶ ἐνῶ ἠρνοῦντο πάντες, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι σέ συμπιέζουσι, καὶ σὺ συνθλίβουσι, καὶ λέγεις, Τίς μοῦ ἤγγισεν; ⁴⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μοῦ ἤγγισέ τις· διότι ἐγὼ ἐνόησα ὅτι ἐξῆλθε δύναμις ἀπ' ἐμοῦ. ⁴⁸ Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι δὲν ἐκρύφθη, ἦλθε τρέμουσα, καὶ προσπεσοῦσα εἰς αὐτὸν, ἀπήγγειλε πρὸς αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ διὰ ποίαν αἰτίαν ἤγγισεν αὐτόν, καὶ ὅτι παρευθὺς ἰατρεύθη· ⁴⁹ ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτήν, Θάρρει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν· ὑπάγε εἰς εἰρήνην.

⁵⁰ Ἐνῶ δὲ ἐλάλει ἔτι, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων πρὸς αὐτόν, Ὅτι ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ ἐνόχλει τὸν διδάσκαλον. ⁵¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν, λέγων, Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ θέλει σωθῆ. ⁵² Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἀφῆκεν οὐδένα νὰ εἰσέλθῃ, εἰμὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς κόρης καὶ τὴν μητέρα. ⁵³ Ἐκλαίον δὲ πάντες, καὶ ἐθρηνούν αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται. ⁵⁴ Καὶ κατεγέλων αὐτόν, ἐξεύροντες ὅτι ἀπέθανεν. ⁵⁵ Ἀλλ' αὐτὸς ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ πιάσας τὴν χεῖρα αὐτῆς, ἐφώνηξε

λέγων, Κοράσιον, σηκώθητι. ⁵⁵Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρηνθὺς· καὶ προσέταξε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν νὰ φάγῃ. ⁵⁶Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς, νὰ μὴ εἰπωσιν εἰς μηδένα τὸ γεγονός.

ΚΕΦ. Θ'.

ΣΥΓΚΑΛΕΣΑΣ δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν κατὰ πάντων τῶν δαιμονίων, καὶ νὰ θεραπεύωσι νόσους. ²Καὶ ἀπέστείλεν αὐτοὺς διὰ νὰ κηρύττωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἰατρεύωσι τοὺς ἀσθενούντας. ³Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ βαστάζετε μηδὲν εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ράβδους, μήτε σακκίον, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε νὰ ἔχητε ἀνὰ δύο χιτῶνας. ⁴Καὶ εἰς ἥτινα οἰκίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. ⁵Καὶ ὅσοι δὲν σᾶς δεχθῶσιν, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἀποτινάξατε καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν σας διὰ μαρτυρίαν κατ' αὐτῶν. —⁶Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο ἀπὸ κώμης εἰς κώμην, κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

⁷Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης πάντα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ἦτο ἐν ἀπορίᾳ, διότι ἐλέγετο ὑπὸ τινων, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· ⁸ὑπὸ τινων δὲ, ὅτι ὁ Ἡλίας ἐφάνη· ὑπ' ἄλλων δὲ, ὅτι ἀνέστη εἰς τῶν ἀρχαίων προφητῶν. ⁹Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Τὸν Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ εἶναι οὗτος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει νὰ ἴδῃ αὐτόν.

¹⁰Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήθησαν πρὸς αὐτὸν ὅσα ἔπραξαν· καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ἀπεσύρθη κατ' ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως τινος ὀνομαζομένης Βηθσαϊδᾶ. ¹¹Οἱ δὲ ὄχλοι νοήσαντες, ἠκολούθησαν αὐτόν· καὶ δεχθεὶς αὐτοὺς, ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἔχοντας χρεῖαν θεραπείας ἰατρεινεν.

¹²Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρχισε νὰ κλίνη· καὶ προσελθόντες οἱ δώδεκα εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὰς πέριξ κάμας καὶ τοὺς ἀγρούς, καὶ νὰ καταλύσωσι, καὶ νὰ εὔρωσι τροφάς· διότι ἐδῶ εἴμεθα ἐν ἐρήμῳ τόπῳ. ¹³Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν. Οἱ δὲ εἶπον, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν πλεיותרον παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας,

ἐκτὸς ἐὰν ὑπάγωμεν ἡμεῖς καὶ ἀγοράσωμεν τροφὰς δι' ὅλον τὸν λαὸν τούτου. ¹⁴ Διότι ἦσαν ὡς πεντακισχίλιοι ἄνδρες. Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Καθίσατε αὐτοὺς κατὰ ἑξήκοντα ἑξήκοντα ἀνὰ πεντήκοντα. ¹⁵ Καὶ ἔπραξαν οὕτω, καὶ ἐκάθισαν ἅπαντας. ¹⁶ Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ κατέκοψε, καὶ ἔδιδεν εἰς τοὺς μαθητὰς διὰ νὰ βάλλωσιν ἔμπροσθεν τοῦ ὄχλου. ¹⁷ Καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἐσηκώθη τὸ περισσεύσαν εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνια.

¹⁸ Καὶ ἐνῷ αὐτὸς προσηύχετο καταμόνας, ἦσαν μετ' αὐτοῦ οἱ μαθηταί· καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς, λέγων, Τίνα μὲ λέγουσιν οἱ ὄχλοι ὅτι εἶμαι; ¹⁹ Οἱ δὲ ἀποκριθεὺς εἶπον, Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι ἀνέστη τις τῶν ἀρχαίων προφητῶν. ²⁰ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲ τίνα με λέγετε ὅτι εἶμαι; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. ²¹ Ὁ δὲ προσέταξεν αὐτοὺς σφοδρῶς καὶ παρήγγειλε νὰ μὴ εἰπωσιν εἰς μηδένα τούτο, ²² εἰπὼν, Ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πάθῃ πολλὰ, καὶ νὰ καταφρονηθῇ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ νὰ θανατωθῇ, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ νὰ ἀναστηθῇ.

²³ Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας, Ἐὰν τις θέλῃ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω μου, ἅς ἀπαρνηθῇ ἑαυτὸν, καὶ ἅς σηκώσῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἅς μὲ ἀκολουθῇ. ²⁴ Διότι ὅστις θέλει νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος θέλει σώσει αὐτήν. ²⁵ Ἐπειδὴ τί ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσῃ ἢ ζημιωθῇ; ²⁶ Διότι ὅστις ἐπαισχυνοῦν δι' ἐμὲ καὶ τοὺς λόγους μου, διὰ τούτου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἐπαισχυνοῦν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. ²⁷ Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς ἀληθῶς, Εἶναι τινὲς τῶν ἐδῶ ἱσταμένων, οἵτινες δὲν θέλουσι γευθῇ θάνατον, ἕως οὗ ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

²⁸ Μετὰ δὲ τοὺς λόγους τούτους παρήλθον ἕως ὀκτὼ ἡμέραι, καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ προσευχηθῇ. ²⁹ Καὶ ἐνῷ προσηύχετο, ἡλλοιωθῇ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένοντο λευκὰ ἕξαστράπτοντα. ³⁰ Καὶ ἰδού, ἄνδρες δύο συνέλάλουν μετ' αὐτοῦ,

οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας· ³¹οἵτινες φανέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὸν θάνατον αὐτοῦ, τὸν ὅποιον ἐμέλλε νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν Ἱερουσαλὴμ. ³²Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπὸ τοῦ ὕπνου· καὶ ὅτε ἐξύπνησαν, εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἀνδρας τοὺς ἱσταμένους μετ' αὐτοῦ.

³³Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἐχωρίζοντο ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν εἶναι νὰ ἡμεθα ἐδώ· καὶ ἅς κίμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ σέ, καὶ διὰ τὸν Μωϋσῆν μίαν, καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν· μὴ ἐξεύρων τί λέγει. ³⁴Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, ἦλθε νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὴν νεφέλην. ³⁵Καὶ ἔγεινε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτος εἶναι ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. ³⁶Καὶ ἀφ' οὗ ἔγεινεν ἡ φωνή, εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσιώπησαν, καὶ πρὸς οὐδέναν εἶπον ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ἐξ ὅσων εἶδον.

³⁷Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν, ὅτε κατέβησαν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ὑπήντησεν αὐτὸν ὄχλος πολὺς. ³⁸Καὶ ἰδού, ἀνθρωπὸς τις ἐκ τοῦ ὄχλου ἀνέκραξε, λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, διότι μονογενὴς μου εἶναι. ³⁹Καὶ ἰδού, δαιμόνιον πιάνει αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπαράττει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόλις ἀναχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν. ⁴⁰Καὶ παρεκάλεσα τοὺς μαθητάς σου διὰ νὰ ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν. ⁴¹Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὡ γυνεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε θέλω εἶσθαι μεθ' ὑμῶν, καὶ θέλω ὑπομένει ὑμᾶς; Φέρε τὸν υἱόν σου ἐδώ. ⁴²Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔτι προσήρχετο, ἔρριψεν αὐτὸν κάτω τὸ δαιμόνιον, καὶ κατεσπάραξεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ ἰάτρευσε τὸ παιδίον, καὶ ἀπέδωκεν αὐτό εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ. ⁴³Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες ἐπὶ τὴν μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἐνῶ πάντες ἐθαύμαζον διὰ πάντα ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, ⁴⁴Βύλετε σεῖς εἰς τὰ ᾠτά σας τοὺς λόγους τούτους· διότι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. ⁴⁵Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόουν τὸν λόγον τούτου, καὶ ἦτο ὑποκεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ νοήσωσιν αὐτόν· καὶ ἐφοβοῦντο νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν περὶ τοῦ λόγου τούτου.

⁴⁶Εἰσῆλθε δὲ εἰς αὐτοὺς διαλογισμὸς, τίς τάχα ἐξ αὐτῶν ἦτο μεγαλότερος. ⁴⁷Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς

καρδίας αὐτῶν, ἐπίασε παιδίον, καὶ ἔστησεν αὐτὸ πλησίον ἑαυτοῦ· ⁴⁸ καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ὅστις δεχθῇ τοῦτο τὸ παιδίον εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δεχθῇ ἐμὲ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· διότι ὁ ὑπάρχων μικρότερος μεταξὺ πάντων ἡμῶν, οὗτος θέλει εἰσθαι μέγας.

⁴⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἶδομέν τινα ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ὀνόματί σου· καὶ ἐμποδίσαμεν αὐτόν, διότι δὲν ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. ⁵⁰ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ ἐμποδίζετε· διότι ὅστις δὲν εἶναι καθ' ἡμῶν, εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

⁵¹ Καὶ ὅτε συνεπληροῦντο αἱ ἡμέραι διὰ τὰ ἀναληφθῆναι, τότε αὐτὸς ἔκαμε στερεὰν ἀπόφασιν τὰ ὑπάγει εἰς Ἱερουσαλήμ.

⁵² Καὶ ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ μηνυτὰς, οἵτινες πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, διὰ τὰ κύμωσιν ἐτοιμασίαν εἰς αὐτόν. ⁵³ Καὶ δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν, διότι ἐφαίνετο ὅτι ἐπορεύετο εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵⁴ Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον, Κύριε, θέλεις τὰ εἰπώμεν τὰ καταβῆναι πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ ἀφανίσῃ αὐτούς, καθὼς καὶ ὁ Ἡλίας ἔκαμε; ⁵⁵ Στραφεῖς δὲ ἐπέπληξεν αὐτούς, καὶ εἶπε, Δὲν ἐξεύρετε ποίου πνεύματος εἰσθε σεῖς· ⁵⁶ διότι ὁ Τίος τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε τὰ ἀπολέσῃ ψυχὰς ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὰ σώσῃ. Καὶ ὑπῆγον εἰς ἄλλην κώμην.

⁵⁷ Ἐνῶ δὲ ἐπορεύοντο, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν καθ' ὁδόν, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει ὅπου ἂν ὑπάγῃς, Κύριε. ⁵⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες ἔχουσι φωλεὰς, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατοικίας· ὁ δὲ Τίος τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει ποῦ τὰ κλῖνῃ τὴν κεφαλὴν.

⁵⁹ Εἶπε δὲ πρὸς ἄλλον, Ἀκολουθεῖ μοι. Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, συγχώρησόν μοι τὰ ὑπάγω πρῶτον τὰ θάψω τὸν πατέρα μου.

⁶⁰ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄφες τοὺς νεκροὺς τὰ θάψωσι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν κήρυττε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

⁶¹ Εἶπε δὲ καὶ ἄλλος, Θέλω σὲ ἀκολουθήσει, Κύριε· πρῶτον ὅμως συγχώρησόν μοι τὰ ἀποχαιρετήσω τοὺς εἰς τὸν οἶκόν μου.

⁶² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδεὶς βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εἶναι ἀρμόδιος διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Κεφ. ι'.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα διώρισεν ὁ Κύριος καὶ ἄλλους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον, ὅπου ἔμελλεν αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ.

² Ἐλεγε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, Ὁ μὲν θερισμὸς εἶναι πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· παρακαλέσατε λοιπὸν τὸν Κύριον τοῦ θερισμοῦ νὰ ἀποστείλῃ ἔργατας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ³ Ὑπάγετε· ἰδοὺ, ἐγὼ σᾶς ἀποστέλλω ὡς ἀρνία ἐν μέσῳ λύκων. ⁴ Μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ σακκίον, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μηδὲνα χαιρετήσητε κατὰ τὴν ὁδόν.

⁵ Εἰς ἣντινα δὲ οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη εἰς τὸν οἶκον τοῦτον. ⁶ Καὶ ἐὰν μὲν ἦναι ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, θέλει ἀναπαυθῆ ἔπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη σας· εἰ δὲ μὴ, θέλει ἐπιστρέφει εἰς ἐσᾶς. ⁷ Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε τρώγοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν διδόμενα· διότι ὁ ἐργάτης εἶναι ἄξιος τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ· μὴ μεταβαίνειτε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.

⁸ Καὶ εἰς ἣντινα πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ σᾶς δέχωνται, τρώγετε τὰ παρατιθέμενα εἰς ἐσᾶς, ⁹ καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε πρὸς αὐτοὺς, Ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Εἰς ἣντινα ὅμως πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δὲν σᾶς δέχωνται, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἶπατε, ¹¹ Καὶ τὸν κοινορτὸν ὅστις ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς ἐκ τῆς πόλεώς σας ἐκτινάσσομεν εἰς ἐσᾶς· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἐπλησίασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹² Σᾶς λέγω δὲ, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία εἰς τὰ Σόδομα, παρά εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην.

¹³ Οὐαὶ εἰς σέ, Χοραζίν· οὐαὶ εἰς σέ, Βηθσαιδά· διότι ἐὰν ἐν τῇ Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἤθελον γείνειν τὰ θαύματα τὰ γενόμενα ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, πρὸ πολλοῦ ἤθελον μετανοήσῃ καθήμεναι ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ. ¹⁴ Πλὴν εἰς τὴν Τύρον καὶ Σιδῶνα ἐλαφροτέρα θέλει εἶσθαι ἡ τιμωρία ἐν τῇ κρίσει παρά εἰς ἐσᾶς. ¹⁵ Καὶ σὺ, Καπερναοὺμ, ἣτις ὑψώθης ἕως τοῦ οὐρανοῦ, θέλεις καταβιβασθῇ ἕως ἁδου.

¹⁶ Ὅστις ἀκούει ἐσᾶς, ἐμὲ ἀκούει· καὶ ὅστις ἀθετεῖ ἐσᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἀθετῶν ἐμὲ, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.

¹⁷ Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες,

Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ ὀνόματί σου. ¹⁸ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἄστραπην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ¹⁹ Ἰδοὺ, δίδω εἰς ἐσᾶς τὴν ἐξουσίαν τοῦ νᾶ πατῆτε ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν θέλει σᾶς βλάψει. ²⁰ Πλὴν εἰς τοῦτο μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑποτάσσονται εἰς ἐσᾶς· ἀλλὰ χαίρετε μᾶλλον, ὅτι τὰ ὀνόματά σας ἐγράψαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

²¹ Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσθη κατὰ τὸ πνεῦμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, Εὐχαριστῶ σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ εἰς νῆπια· ναὶ, ὦ Πάτερ, διότι οὕτως ἔγεινεν ἄρεστόν ἐμπροσθέν σου. ²² Πάντα παρεδόθησαν εἰς ἐμέ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς εἶναι ὁ Υἱός, εἰμὴ ὁ Πατήρ· καὶ τίς εἶναι ὁ Πατήρ, εἰμὴ ὁ Υἱός, καὶ εἰς ὅντινα θέλη ὁ Υἱός νᾶ ἀποκαλύψῃ αὐτόν.

²³ Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶπε κατ' ἰδίαν, Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ὅσα βλέπετε. ²⁴ Διότι σᾶς λέγω, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἐπεθύμησαν νᾶ ἴδωσιν ὅσα σεῖς βλέπετε, καὶ δὲν εἶδον· καὶ νᾶ ἀκούσωσιν ὅσα ἀκούετε, καὶ δὲν ἤκουσαν.

²⁵ Καὶ ἰδοὺ, νομικός τις ἐσηκώθη, πειράζων αὐτὸν, καὶ λέγων, Διδάσκαλε, τί πράξας θέλω κληρονομήσει ζωὴν αἰώνιον; ²⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐν τῷ νόμῳ τί εἶναι γεγραμμένον; πῶς ἀναγινώσκεις; ²⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, "Θέλεις ἀγαπᾶ Κύριοι τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου," καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ "τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν." ²⁸ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν, Ὅρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο κάμνε, καὶ θέλεις ζῆσαι. ²⁹ Ἀλλ' ἐκεῖνος θέλων νᾶ δικαιοῦσῃ ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς εἶναι ὁ πλησίον μου;

³⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀνθρωπὸς τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχῶν, καὶ περιέπεσεν εἰς ληστὰς· οἵτινες καὶ γυμνώσαντες αὐτόν, καὶ καταπληγώσαντες, ἀνεχώρησαν ἀφήσαντες αὐτὸν ἡμιθανῆ. ³¹ Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεῖς τις κατέβαινε δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ· καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ ἄλλου μέρους. ³² Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης, φθάσας εἰς τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ ἄλλου μέρους.

³³ Σαμαρείτης δέ τις ὁδοιπορῶν, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη· ³⁴ καὶ πλησιάσας ἔδωσε τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· καὶ ἐπιβιβάσας αὐτὸν ἐπὶ τὸ κτῆνος αὐτοῦ, ἔφερεν αὐτὸν εἰς ξενοδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ τὴν ἐπαύριον ὅτε ἐξήρχετο, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν εἰς τὸν ξενόδοχον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ,τι ἂν δαπανήσης περιπλέον, ἐγὼ, ὅταν ἐπανέλθω, θέλω σοὶ ἀποδώσει. ³⁶ Τίς λοιπὸν ἐκ τῶν τριῶν τούτων σοὶ φαίνεται ὅτι ἔγεινε πλησίον τοῦ ἐμπροσθέντος εἰς τοὺς ληστὰς; ³⁷ Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος εἰς αὐτόν. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅπως, καὶ σὺ κάμνε ὁμοίως.

³⁸ Ἐνῶ δὲ ἀπέρχοντο, αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινὰ καὶ γυνὴ τις ὀνομαζομένη Μάρθα, ὑπεδέχθη αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. ³⁹ Καὶ αὕτη εἶχεν ἀδελφὴν καλουμένην Μαρίαν, ἥτις καὶ καθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. ⁴⁰ Ἡ δὲ Μάρθα ἐνθουσιάζετο εἰς πολλὴν ὑπηρεσίαν· καὶ ἐλθοῦσα ἔμπροσθεν αὐτοῦ, εἶπε, Κύριε, δὲν σέ μέλει ὅτι ἡ ἀδελφή μου μὲ ἀφῆκε μόνην νὰ ἰπηρετῶ; εἰπὲ λοιπὸν πρὸς αὐτὴν νὰ μοὶ βοηθήσῃ. ⁴¹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὴν, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ ἀγωνίζεσαι περὶ πολλὰ· ⁴² πλὴν ἐνὸς εἶναι χρεῖα. Ἡ Μαρία ὅμως ἐξέλεξε τὴν ἀγαθὴν μερίδα, ἥτις δὲν θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτῆς.

ΚΕΦ. ια'.

ΚΑΙ ἐνῶ αὐτὸς προσηύχετο ἐν τόπῳ τινί, καθὼς ἔπαυσε, εἶπε τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Κύριε, διδάξον ἡμᾶς νὰ προσευχώμεθα, καθὼς καὶ ὁ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε,

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. ² Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδε εἰς ἡμῖς καθ' ἡμέραν· ³ καὶ συγχώρησον εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· διότι καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν εἰς πάντα ἁμαρτάνοντα εἰς ἡμᾶς· καὶ μὴ φέρῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλ' ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ἔχῃ φίλον, καὶ ὑπάγῃ πρὸς αὐτὸν τὸ μεσονύκτιον, καὶ εἴπῃ πρὸς αὐτὸν, Φίλε, δάνεισόν μοι τρεῖς ἄρτους, ⁹ ἐπειδὴ ἦλθε φίλος μου πρὸς ἐμὲ ἐξ ὁδοπορίας, καὶ δὲν ἔχω τι νὰ βάλω ἔμπροσθεν αὐτοῦ· ⁷ καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς ἔσωθεν εἶπη, Μὴ μὲ ἐνόχλει· ἡ θύρα εἶναι ἤδη κεκλεισμένη, καὶ τὰ παῖδιά μου εἶναι μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κλίνην· δὲν δύναμαι νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ σοὶ δώσω· ⁸ σὰς λέγω, Καὶ ἂν δὲν σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτὸν, διότι εἶναι φίλος αὐτοῦ, τοῦλάχιστον διὰ τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ θέλει σηκωθῇ καὶ δώσῃ εἰς αὐτὸν ὅσα χρειάζεταιται. ⁹ Καὶ ἐγὼ σὰς λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ θέλει σὰς δοθῇ· ζητεῖτε, καὶ θέλετε εὐρεῖ· κρούετε, καὶ θέλει σὰς ἀνοιχθῇ. ¹⁰ Διότι πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει· καὶ εἰς τὸν κρούοντα θέλει ἀνοιχθῇ.

¹¹ Καὶ ἐάν τις ἐξ ὑμῶν ᾔνῃ πατὴρ, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ζητήσῃ ἄρτον, μήπως θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν λίθον; καὶ ἐάν ὄψαριον, μήπως ἀντὶ ὄψαριον θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν ὄφιν; ¹² ἢ καὶ ἂν ζητήσῃ ὠόν, μήπως θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν σκορπίον; ¹³ Ἐάν λοιπὸν σεῖς, ποιηροὶ ὄντες, ἐξεύρετε νὰ διδῇτε καλὰς δόσεις εἰς τὰ τέκνα σας, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὁ οὐράνιος θέλει δώσῃ Πνεῦμα ἅγιον εἰς τοὺς αἰτοῦντας παρ' αὐτοῦ;

¹⁴ Καὶ ἐξέβαλλε δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦτο κωφόν· ἀφοῦ δὲ ἐξῆλθε τὸ δαιμόνιον, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. ¹⁵ Τινὲς ὅμως ἐξ αὐτῶν εἶπον, Διὰ τοῦ Βεελζεβούλ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ¹⁶ Ἄλλοι δὲ πειράζοντες ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ. ¹⁷ Πλὴν αὐτὸς νοήσας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πᾶσα βασιλεία διαιρεθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ οἶκος διαιρεθεὶς καθ' ἑαυτοῦ, πίπτει. ¹⁸ Ἐάν λοιπὸν καὶ ὁ Σατανᾶς διηρέθῃ καθ' ἑαυτοῦ, πῶς θέλει σταθῇ ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ἐπειδὴ λέγετε ὅτι ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια διὰ τοῦ Βεελζεβούλ. ¹⁹ Ἀλλ' ἐάν ἐγὼ διὰ τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ σας διὰ τίνος ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ θέλουσιν εἰσθαι κριταί σας. ²⁰ Ἀλλ' ἐάν διὰ τοῦ δακτύλου τοῦ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν εἰς ἐσᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ²¹ Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάττῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν, τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ εἶναι ἐν εἰρήνῃ· ²² ὅταν ὅμως ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτὸν, ἀφαιρεῖ τὴν πανοπλίαν

αὐτοῦ εἰς τὴν ὁποίαν ἐθάρρει, καὶ διαμοιράζει τὰ λάφυρα αὐτοῦ.
²³ "Ὅστις δὲν εἶναι μετ' ἐμοῦ, εἶναι κατ' ἐμοῦ καὶ ὅστις δὲν συνάγει
 μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. ²⁴ "Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ
 τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνδρῶν τόπων, καὶ ζητεῖ ἀνάπαυσιν
 καὶ μὴ εὐρίσκει, λέγει, "Ἄς ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου
 ὅθεν ἐξῆλθον. ²⁵ Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει αὐτὸν σεσαρωμένον καὶ
 ἐστολισμένον. ²⁶ Τότε ὑπάγει καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἄλλα
 πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικοῦσιν
 ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρότερα
 τῶν πρώτων.

²⁷ Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, γυνή τις ἐκ τοῦ ὄχλου ὑψώσασα
 φωνήν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακαρία ἡ κοιλία ἣτις σέ ἐβάστασε,
 καὶ οἱ μαστοὶ τοὺς ὁποίους ἐθήλασας. ²⁸ Αὐτὸς δὲ εἶπε, Μα-
 κάριοι μᾶλλον οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάτ-
 τοντες αὐτόν.

²⁹ Καὶ ἐνῶ οἱ ὄχλοι συνηθοῖζοντο, ἤρχισε νὰ λέγῃ, Ἡ γενεὰ
 αὕτη εἶναι ποιηρὰ· σημεῖον ζητεῖ· καὶ σημεῖον δὲν θέλει δοθῇ
 εἰς αὐτήν, εἰμὴ τὸ σημεῖον Ἰωῆ τοῦ προφήτου. ³⁰ Διότι καθὼς
 ὁ Ἰωῆς ἔγεινε σημεῖον εἰς τοὺς Νινευίτας, οὕτω θέλει εἰσθαι
 καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν γενεάν ταύτην. ³¹ Ἡ βασι-
 λισσα τοῦ νότου θέλει σηκωθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνθρώπων
 τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλει κατακρίνει αὐτούς· διότι ἦλθεν ἐκ
 τῶν περάτων τῆς γῆς διὰ νὰ ἀκούσῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶν-
 τος· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Σολομῶντος εἶναι ἐδώ. ³² Οἱ
 ἄνδρες τῆς Νινευὲ θέλουσιν ἀναστηθῇ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς
 γενεᾶς ταύτης, καὶ θέλουσι κατακρίνει αὐτήν· διότι μετενόησαν
 εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωῆ· καὶ ἰδοὺ, πλειότερον τοῦ Ἰωῆ εἶναι
 ἐδώ.

³³ Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἀνάψας θέτει εἰς τόπον ἀπόκρυφον, οὐδὲ
 ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λυχνοστάτην, διὰ νὰ βλέπωσι τὸ
 φῶς οἱ εἰσερχόμενοι. ³⁴ Ὁ λύχνος τοῦ σώματος εἶναι ὁ ὀφθαλ-
 μός· ὅταν λοιπὸν ὁ ὀφθαλμὸς σου ᾖ καθαρός, καὶ ὅλον
 τὸ σῶμά σου εἶναι φωτεινόν· ἀλλ' ὅταν ᾖ πονηρὸς, καὶ τὸ
 σῶμά σου εἶναι σκοτεινόν. ³⁵ Πρόσεχε λοιπὸν μήποτε τὸ φῶς
 τὸ ἐν σοὶ ᾖ σκοτός. ³⁶ Ἐὰν λοιπὸν ὅλον τὸ σῶμά σου ᾖ
 φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, θέλει εἰσθαι φωτεινόν
 ὅλον, καθὼς ὅταν ὁ λύχνος σέ φωτίζῃ διὰ τῆς λάμπφως.

³⁷ Καὶ ἀφοῦ ἐλάλησεν ταῦτα, Φαρισαῖός τις παρεκάλει αὐτόν

να γευματίσῃ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· εἰσελθὼν δὲ ἐκάθισεν εἰς τὴν γράπεζαν.

³⁸ Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν, ὅτι δὲν ἐνίφθη πρῶτον πρὶν τοῦ γεύματος. ³⁹ Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τώρα σεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πινακίου καθαρίζετε· τὸ δὲ ἐσωτερικόν σας γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας.

⁴⁰ Ἀφρονες, ἐκεῖνος ὅστις ἔκαμε τὸ ἔξωθεν, δὲν ἔκαμε καὶ τὸ ἐσωθεν; ⁴¹ Πλὴν δότε ἐλεημοσύνην τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ ἰδοὺ, τὰ πάντα εἶναι καθαρὰ εἰς ἐσᾶς. ⁴² Ἀλλ' οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀποδεκατίζετε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πηγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παραβλέπετε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα ἔπρεπε νὰ κάμητε, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴ ἀφήσητε. ⁴³ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς Φαρισαίους, διότι ἀγαπάτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. ⁴⁴ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, διότι εἰσθε ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ὅποια δὲν φαίνονται, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω δὲν γνωρίζουσιν.

⁴⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει πρὸς αὐτὸν, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ⁴⁶ Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς οὐαὶ, διότι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ σεῖς μὲ ἓνα τῶν δακτύλων σας δὲν ἐγγίζετε τὰ φορτία. ⁴⁷ Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, διότι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες σας ἐφόνευσαν αὐτοὺς.

⁴⁸ Ἀρα μαρτυρεῖτε καὶ συμφωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τῶν πατέρων σας· διότι αὐτοὶ μὲν ἐφόνευσαν αὐτοὺς, σεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα αὐτῶν. ⁴⁹ Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπε, Θέλω ἀποστείλει εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλουσι φονεύσει καὶ ἐκδιώξει. ⁵⁰ Διὰ νὰ ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, ⁵¹ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀβελ, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ φονευθέντος μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ ναοῦ· ναὶ, σᾶς λέγω, θέλει ἐκζητηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ⁵² Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς τοὺς νομικοὺς, διότι ἀφηρέσατε τὸ κλειδίον τῆς γνώσεως· σεῖς δὲν εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐμποδίσατε.

⁵³ Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἤρχισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νὰ διεγείρουν αὐτὸν σφόδρα, καὶ νὰ βιάζωσιν αὐτὸν νὰ ὁμιλήσῃ, ἀντιτάσσοντες περὶ πολλῶν, ⁵⁴ ἐνε-

δρεύοντες αὐτὸν καὶ ζητοῦντες νὰ ἀρπάσωσί τι ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ, διὰ νὰ κατηγορήσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ἘΝ τῷ μεταξὺ ἀφοῦ συνηθροίσθησαν αἱ μυριάδες τοῦ ὄχλου, ὥστε κατεπάτουν ἀλλήλους, ἤρχισε νὰ λέγῃ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Πρῶτον προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἣτις εἶναι ὑπόκρισις. ² Ἀλλὰ δὲν εἶναι οὐδὲν κεκαλυμμένον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀνακαλυφθῆ· καὶ κρυπτὸν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει γνωρισθῆ. ³ Ὅθεν ὅσα εἶπετε ἐν τῷ σκότει, ἐν τῷ φωτὶ θέλουσιν ἀκουσθῆ· καὶ ὅ,τι ἐλαλήσατε πρὸς τὸ ὠτίον ἐν τοῖς ταμείοις, θέλει κηρυχθῆ ἐπὶ τῶν δωματίων.

⁴ Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς τοὺς φίλους μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτείνοντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ δυναμένων περισσώτερόν τι νὰ πράξωσι. ⁵ Θέλω δὲ σᾶς δείξει ποῖον νὰ φοβηθῆτε· φοβήθητε ἐκεῖνον ὅστις ἀφοῦ ἀποκτείνῃ, ἔχει ἐξουσίαν νὰ ῥίψῃ εἰς τὴν γέενναν· ναὶ, σᾶς λέγω, τοῦτον φοβήθητε. ⁶ Δὲν παλοῦνται πέντε στρουθία διὰ δύο ἀσάρια; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι λελησμονημένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· ἅλλα καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν εἶναι πᾶσαι ἡριθμημέναι. Μὴ φοβεῖσθε λοιπόν· ἀπὸ πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

⁷ Σᾶς λέγω δὲ, Πᾶς ὅστις μὲ ὁμολογήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ὁμολογήσῃ αὐτόν ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. ⁸ Ὅστις δὲ μὲ ἀρνηθῇ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει ἀρνηθῇ αὐτόν ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

⁹ Καὶ πᾶς ὅστις θέλει εἰπεῖ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, θέλει συγχωρηθῆ εἰς αὐτόν· ὅστις ὅμως βλασφημήσῃ κατὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἰς αὐτόν δὲν θέλει συγχωρηθῆ.

¹¹ Ὅταν δὲ σᾶς φέρωσιν εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς, ἢ τί νὰ ἀπολογηθῆτε, ἢ τί νὰ εἴπητε. ¹² Διότι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα θέλει σᾶς διδάξῃ ἐν αὐτῇ τῇ ᾧρᾳ τί πρέπει νὰ εἴπητε.

¹³ Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτόν ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδασκαλε, εἶπε πρὸς τὸν ἀδελφόν μου νὰ μοιρασθῇ μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.

¹⁴ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀνθρώπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; ¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε καὶ

φυλάττεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· διότι ἐάν τις ἔχῃ περισσὰ, ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν συνίσταται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

¹⁶ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, λέγων, Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐτύχησαν τὰ χωράφια· ¹⁷ καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί νὰ κάμω; διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς καρποὺς μου. ¹⁸ Καὶ εἶπε, Τοῦτο θέλω κάμει· θέλω χαλάσει τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θέλω οἰκοδομήσει μεγαλητέρας, καὶ συνάξει ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου· ¹⁹ καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς τὴν ψυχὴν μου, Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ ἐναποτεταμειμένα δι' ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. ²⁰ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Θεὸς, Ἄφρονι, ταύτην τὴν νύκτα τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ὅσα δὲ ἡτοίμασας, τινος θέλουσιν εἶσθαι; ²¹ Οὕτω οὖν εἰσθαι ὅστις θησαυρίζει εἰς ἑαυτὸν, καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς Θεόν.

²² Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο λέγω πρὸς ἐσᾶς, Μὴ μεριμνᾶτε διὰ τὴν ζωὴν σας, τί νὰ φάγητε· μηδὲ διὰ τὸ σῶμα, τί νὰ ἐνδυθῆτε. ²³ Ἡ ζωὴ εἶναι τιμιώτερον τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. ²⁴ Παρατηρήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι δὲν σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οὔτινες δὲν ἔχουσι ταμεῖον, οὐδὲ ἀποθήκην, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτοὺς· πόσω μᾶλλον σεῖς διαφέρετε τῶν πτηνῶν; ²⁵ Καὶ τίς ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ ἀνάστημα αὐτοῦ μίαν πῆχυν; ²⁶ Ἐάν λοιπὸν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον δύνασθε, τί μεριμνᾶτε περὶ τῶν λοιπῶν; ²⁷ Παρατηρήσατε τὰ κρίνα, πῶς αὐξάνουσι· δὲν κοπιᾶζουσιν, οὐδὲ κλάθουσι· σᾶς λέγω ὅμως, οὐδὲ ὁ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ ἐνεδίδθη ὡς ἐν ταύτων. ²⁸ Ἀλλ' ἐάν τὸν χόρτον, ὅστις σήμερον εἶναι ἐν τῷ ἁγρῷ, καὶ αὔριον ρίπτεται εἰς κλίβανον, ὁ Θεὸς ἐνδύη οὕτω, πόσω μᾶλλον ἐσᾶς, ὀλιγόπιστοι; ²⁹ Καὶ σεῖς μὴ ζητεῖτε τί νὰ φάγητε, ἢ τί νὰ πίνητε· καὶ μὴ ᾔσθε μετέωροι. ³⁰ Διότι ταῦτα πάντα ζητοῦσι τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου· ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ ἐξεύρει ὅτι ἔχετε χρεῖαν τούτων. ³¹ Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα θέλουσι σᾶς προστεθῆ.

³² Μὴ φοβοῦ, μικρὸν ποίμνιον· διότι ὁ Πατὴρ σας ἐδόκησε νὰ σᾶς δώσῃ τὴν βασιλείαν. ³³ Πωλίσσατε τὰ ὑπάρχοντά σας, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Κάμετε εἰς ἑαυτοὺς βαλάντια τὰ ὁποῖα δὲν παλαιοῦνται, θησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὅστις δὲν ἐκλείπει, ὅπου κλέπτῃς δὲν πλησιάζει, οὐδὲ ὁ σκυλῆξ διαφθείρει. ³⁴ Διότι

ὑποῦν εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδιά σας.

³⁵ Ἄς ᾔναι αἱ ὁσφύες σας περιεζωσμένοι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι·

³⁶ καὶ σεῖς, ὅμοιοι μὲ ἀνθρώπους οἵτινες προσμένουσι τὸν κύριον αὐτῶν, πότε θέλει ἐπιστρέψει ἐκ τῶν γάμων, διὰ νὰ ἀνοίξωσιν εὐθύς εἰς αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ καὶ κρούσῃ. ³⁷ Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἔλθων ὁ κύριος θέλει εὐρεῖ ἀγρυπνοῦντας· ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει περιζωσθῇ, καὶ καθίσει αὐτοὺς εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἔλθων εἰς τὸ μέσον θέλει ὑπηρετήσῃ αὐτούς.

³⁸ Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὕρῃ οὕτω, μακάριοι εἶναι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. ³⁹ Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι, ἐὰν ᾔξυρῃ ὁ οἰκοδεσπότης ποίαν ὥραν ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ἤθελεν ἀγρυπνήσῃ, καὶ δὲν ἤθελεν ἀφήσῃ νὰ διορυχθῇ ὁ οἶκος αὐτοῦ.

⁴⁰ Καὶ σεῖς λοιπὸν γίνεσθε ἑτοιμοὶ διότι καθ' ἣν ὥραν δὲν στοχάζεσθε, ἔρχεται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

⁴¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς λέγεις τὴν παραβολὴν ταύτην, ἥ καὶ πρὸς πάντας; ⁴² Καὶ ὁ Κύριος εἶπε, Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, τὸν ὁποῖον θέλει καταστήσῃ ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ διδῇ ἐν καιρῷ τὴν διωρισμένην τροφήν;

⁴³ Μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἔλθων ὁ κύριος αὐτοῦ θέλει εὐρεῖ πράττοντα οὕτως. ⁴⁴ Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι θέλει καταστήσῃ αὐτὸν ἐπὶ πάντων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

⁴⁵ Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δούλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Βραδύνει νὰ ἔλθῃ ὁ κύριός μου· καὶ ἀρχίσῃ νὰ δέρῃ τοὺς δούλους καὶ τὰς δούλας, καὶ νὰ τρώῃ καὶ νὰ πίνῃ καὶ νὰ μεθύῃ·

⁴⁶ θέλει ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου καθ' ἣν ἡμέραν δὲν προσμένει, καὶ καθ' ἣν ὥραν δὲν ἔξυρει· καὶ θέλει ἀποχωρίσῃ αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ θέλει θέσῃ μετὰ τῶν ἀπίστων.

⁴⁷ Ἐκεῖνος δὲ ὁ δούλος ὅστις γνωρίσας τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, δὲν ἡτοίμασεν, οὐδὲ ἔκαμε κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει δαρθῇ πολὺ. ⁴⁸ Ὅστις ὅμως μὴ γνωρίσας ἔπραξεν ἄξια δαρμῶν, θέλει δαρθῇ ὀλίγον.

Εἰς πάντα δὲ εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη πολὺ, πολὺ θέλει ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ· καὶ εἰς ὅτινα ἐνεπιστεύθη πολὺ, περισσότερον θέλουσιν ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτοῦ.

⁴⁹ Πῦρ ἦλθον νὰ βάλῃ εἰς τὴν γῆν· καὶ τί θέλω, ἐὰν ἤδη ἀνήβῃ;

⁵⁰ Βάπτισμα δὲ ἔχω νὰ βαπτισθῶ, καὶ πῶς στενοχωροῦμαι

ἕωσού ἐκτελεσθῇ; ⁵¹ Νομίζετε ὅτι ἦλθον νὰ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ; οὐχί, σᾶς λέγω, ἀλλὰ διαχωρισμόν. ⁵² Διότι ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσιν εἰσθαί πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διακεχωρισμένοι, οἱ τρεῖς κατὰ τῶν δύο, καὶ οἱ δύο κατὰ τῶν τριῶν. ⁵³ Θέλει διαχωρισθῇ πατὴρ κατὰ υἱοῦ, καὶ υἱὸς κατὰ πατρός· μήτηρ κατὰ θυγατρὸς, καὶ θυγάτηρ κατὰ μητρός· πενθερὰ κατὰ τῆς νύμφης αὐτῆς, καὶ νύμφη κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς.

⁵⁴ Ἐλεγε καὶ πρὸς τοὺς ὄχλους, "Ὅταν ἴδῃτε τὴν νεφέλην ἀνιψουμένην ἀπὸ δυσμῶν, εὐθὺς λέγετε, Βροχὴ ἔρχεται· καὶ γίνεται οὕτω. ⁵⁵ καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, "Ὅτι καύσων θέλει εἰσθαί· καὶ γίνεται. ⁵⁶ Ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐξεύρετε νὰ διακρίνητε· τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς δὲν διακρίνετε;

⁵⁷ Διὰ τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν δὲν κρίνετε τὸ δίκαιον; ⁵⁸ Ἐνῷ λοιπὸν ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου πρὸς τὸν ἄρχοντα, προσπάθησον καθ' ὁδὸν νὰ ἀπαλλαχθῇς ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε σὲ σύρῃ πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σὲ παραδώσῃ εἰς τὸν ὑπηρέτην, καὶ ὁ ὑπηρέτης σὲ βάλῃ εἰς φυλακὴν. ⁵⁹ Σοὶ λέγω, Δὲν θέλεις ἐξέλθει ἐκεῖθεν, ἕωσού ἀποδώσῃς καὶ τὸ ἔσχατον λεπτόν.

ΚΕΦ. ιγ'.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἦλθον· τινὲς ἀπαγγέλλοντες πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν Γαλιλαίων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ὁ Πιλάτος ἔμιξε μὲ τὰς θυσίας αὐτῶν. ² Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Νομίζετε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς Γαλιλαίους, διότι ἔπαθον τοιαῦτα; ³ Οὐχί, σᾶς λέγω· ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοήτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῇ. ⁴ Ἡ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτῶ, ἐπὶ τοὺς ὁποίους ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ, καὶ ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, νομίζετε ὅτι οὗτοι ἦσαν ἁμαρτωλοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλὴμ; ⁵ Οὐχί, σᾶς λέγω· ἀλλ' ἐὰν δὲν μετανοήτε, πάντες ὁμοίως θέλετε ἀπολεσθῇ.

⁶ Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν, Εἶχέ τις συκὴν πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ δὲν εὔρε. ⁷ Καὶ εἶπε πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, Ἴδού, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ δὲν εὗρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· διὰ τί καταργεῖ καὶ τὴν γῆν; ⁸ Ὁ δὲ

ἀποκριθεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν, καὶ βάλω κοπρίαν· ⁹καὶ ἐὰν μὲν κάμη καρπὸν, καλῶς· εἰ δὲ μὴ, θέλεις ἐκκόψῃ αὐτὴν μετὰ ταῦτα.

¹⁰Ἐδίδασκε δὲ ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν τὸ σάββατον· ¹¹καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ¹²ἣ εἶχε πνεῦμα ἀσθενείας δεκαοκτὼ ἔτη, καὶ ἦτο συγκύπτουσα, καὶ δὲν ἠδύνατο παντελῶς νὰ ἀνακίψῃ. ¹³Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς ἐφώναξε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Γύναι, ἡλευθερωμένη εἶσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου. ¹⁴Καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτὴν τὰς χεῖρας· καὶ παρευθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

¹⁵Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι εἰς τὸ σάββατον ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε πρὸς τὸν ὄχλον, Ἐξ ἡμέραι εἶναι, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε· ἐν ταύταις λοιπὸν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.

¹⁶Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, Ὑποκριτὰ, δὲν λύνει ἕκαστος ὑμῶν ἐν τῷ σαββάτῳ τὸν βουν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ φέρων ποτίζει; ¹⁷Αὕτη δὲ, οὕσα θυγάτηρ τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ὁ Σατανᾶς ἔδεσεν ἰδοὺ δεκαοκτὼ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῇ ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

¹⁸Καὶ ἐνῶ αὐτὸς ἔλεγε ταῦτα, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἐναντίοι αὐτοῦ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρε δι' ὅλα τὰ ἐνδοξα ¹⁹ἔργα τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ.

²⁰Ἐλεγε δὲ, Μὲ τί εἶναι ὁμοία ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; καὶ μὲ τί νὰ ὁμοιώσω αὐτὴν; ²¹Εἶναι ὁμοία μὲ κόκκον σινύπεως, τὸν ὅποιον λαβὼν ἄνθρωπος ἐρρίψεν εἰς τὸν κῆπον αὐτοῦ· καὶ ἡὔξησε, καὶ ἔγεινε δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσαν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

²²Καὶ πάλιν εἶπε, Μὲ τί νὰ ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ²³Εἶναι ὁμοία μὲ προζύμιον, τὸ ὅποιον λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς τρία μέτρα ἀλεύρου, ἕως οὗ ἀνέβη ὅλον τὸ φύραμα.

²⁴Καὶ διήρχετο τὰς πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ ὁδοιπορῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

²⁵Εἶπε δὲ τις πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ὀλίγοι ἄρα εἶναι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοῖς, ²⁶Ἀγωνίζεσθε νὰ εἰσέλθητε διὰ τῆς στενῆς πύλης· διότι πολλοὶ, σὰς λέγω, θέλουσι ζητήσῃ νὰ εἰσέλθωσι, καὶ δὲν θέλουσι δυνηθῇ. ²⁷Ἀφοῦ σηκωθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἀρχίσῃ νὰ στέκῃσθε

ἔξω, καὶ νὰ κρούητε τὴν θύραν, λέγοντες, Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον εἰς ἡμᾶς· καὶ ἐκεῖνος ἀποκριθεὶς σὰς εἶπη, Δὲν σὰς ἐξεύρω πόθεν εἰσθε· ²⁶ τότε θέλετε ἀρχίσει νὰ λέγητε, Ἐφάγομεν ἐμπροσθέν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. ²⁷ Καὶ θέλει εἰπεῖ, Σὰς λέγω, δὲν σὰς ἐξεύρω πόθεν εἰσθε· φύγετε ἀπ' ἐμοῦ, πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. ²⁸ Ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὁδόντων, ὅταν ἴδωτε τὸν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφῆτας, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἑαυτοὺς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. ²⁹ Καὶ θέλουσιν ἔλθει ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ θέλουσι καθίσει ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ³⁰ Καὶ ἰδοὺ, εἶναι ἔσχατοι, οἵτινες θέλουσιν εἶσθαι πρῶτοι, καὶ εἶναι πρῶτοι, οἵτινες θέλουσιν εἶσθαι ἔσχατοι.

³¹ Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν προσῆλθον τινὲς Φαρισαῖοι, λέγοντες πρὸς αὐτόν, Ἐξελλθε, καὶ ἀναχώρησον ἐντεῦθεν, διότι ὁ Ἡρώδης θέλει νὰ σὲ θανατώσῃ. ³² Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὑπάγετε καὶ εἶπατε πρὸς τὴν ἀλώπεκα ταύτην, Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ κάμνω θεραπείας σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν τελειοῦμαι. ³³ Πλὴν πρέπει ἐγὼ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τὴν ἑφεξῆς ἡμέραν νὰ ὑπάγω· διότι δὲν εἶναι δυνατόν προφήτης νὰ ἀπολεσθῇ ἔξω τῆς Ἱερουσαλήμ. ³⁴ Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ φονεύουσα τοὺς προφῆτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα νὰ συνάξω τὰ τέκνα σου, καθ' ὃν τρόπον ἡ ὄρνις τὰ ὀρνίθια ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ δὲν ἠθελήσατε; ³⁵ Ἰδοὺ, σὰς ἀφίνεται ὁ οἶκός σας ἔρημος. Ἀληθῶς δὲ σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλετε μὲ ἰδεῖ ἕως οὗ ἔλθῃ ὁ καιρὸς, ὅτε θέλετε εἰπεῖ, Εὐλόγημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. ιδ'.

ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν αὐτὸς εἰς τὸν οἶκον τινὸς τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων τὸ σάββατον διὰ νὰ φάγῃ ὕρτον, ἐκεῖνοι παρετήρουν αὐτόν.

¹ Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ὑδρωπικὸς ἦτο ἐμπροσθεν αὐτοῦ. ² Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, Εἶναι τάχα συγκεχωρημένον νὰ θεραπεύῃ τις ἐν τῷ σαββάτῳ; Οἱ δὲ ἐσιώπησαν. ³ Καὶ πιάσας ἰάτρευσεν αὐτόν, καὶ ἀπέλυσε. ⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, Τίνος

ὑμῶν ὁ ὄνος ἢ ὁ βοῦς θέλει πέσει εἰς φρέαρ, καὶ δὲν θέλει εὐθὺς ἀνασύρει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; ⁶ Καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνταποκριθῶσιν εἰς αὐτὸν πρὸς ταῦτα.

⁷ Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς τοὺς κεκλημένους, ἐπειδὴ παρετήρει πῶς ἐξέλεγεν τὰς πρωτοκαθεδρίας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, ⁸ "Ὅταν προσκληθῇς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ καθίσῃς εἰς τὸν πρῶτον τόπον, μήποτε εἶναι προσκεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ ἐντιμότερός σου, ⁹ καὶ ἔλθων ἐκεῖνος ὅστις ἐκάλεσε σέ καὶ αὐτὸν, σοὶ εἴπῃ, Δός τόπον εἰς τοῦτον καὶ τότε ἀρχίσῃς μὲ αἰσχύνῃ νὰ λαμβάνῃς τὸν ἔσχατον τόπον. ¹⁰ "Αλλ' ὅταν προσκληθῇς, ἵπαγε καὶ κάθισον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, διὰ νὰ σοὶ εἴπῃ, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ὅστις σέ ἐκάλεσε, Φίλε, ἀνάβα ἀνωτέρω. Τότε θέλεις ἔχει δόξαν ἐνώπιον τῶν συγκαθημένων μετὰ σοῦ. ¹¹ Διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν θέλει ταπεινωθῇ καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν θέλει ὑψωθῇ.

¹² Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς ἐκεῖνον ὅστις προσεκάλεσεν αὐτὸν, ¹³ "Ὅταν κάμνης γεῦμα ἢ δεῖπνον, μὴ προσκάλει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ σέ ἀντικαλέσωσι, καὶ γένη εἰς σέ ἀνταπόδοσις. ¹⁴ "Αλλ' ὅταν κάμνης ὑποδοχὴν, προσκάλει πτωχοὺς, βεβλαμμένους, χωλοὺς, τυφλοὺς· ¹⁵ καὶ θέλεις εἰσθαί μακάριος· διότι δὲν ἔχουσι νὰ σοὶ ἀνταποδώσωσιν· ἐπειδὴ ἡ ἀνταπόδοσις θέλει γέινει εἰς σέ ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

¹⁶ Ἀκούσας δὲ ταῦτα εἰς τῶν συγκαθημένων, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Μακάριος ὅστις φάγῃ ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ¹⁷ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν,

"Ανθρωπὸς τις ἔκαμε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλοὺς· ¹⁸ καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ᾠρᾷ τοῦ δεῖπνου, διὰ νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς κεκλημένους, Ἐρχεσθε, ἐπειδὴ πάντα εἶναι ἤδη ἑτοιμα. ¹⁹ Καὶ ἤρχισαν πάντες μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἄγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ ἴδω αὐτόν· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον. ²⁰ Καὶ ἄλλος εἶπεν, Ἠγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ δοκιμάσω αὐτά· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον. ²¹ Καὶ ἄλλος εἶπε, Γυναῖκα ἐνυμφεύθην καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω. ²² Καὶ ἔλθων ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ, Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς

ὁδοὺς τῆς πόλεως, καὶ εἰσάγαγε ἐδῶ τοὺς πτωχοὺς καὶ βεβλαμμένους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς. ²² Καὶ εἶπεν ὁ δούλος, Κύριε, ἔγεινεν ὡς προσέταξας, καὶ εἶναι ἔτι τόπος. ²³ Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον, Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον τὰ εἰσελθῶσι, διὰ τὰ γεμισθῇ ὁ οἶκός μου· ²⁴ διότι σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων θέλει γευθῇ τοῦ δεῖπνον μου.

²⁵ Ἐρχοντο δὲ μετ' αὐτοῦ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ²⁶ Ἐάν τις ἔρχηται πρὸς με, καὶ δὲν μισῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν, δὲν δύναται τὰ ἦναι μαθητῆς μου. ²⁷ Καὶ ὅστις δὲν βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, δὲν δύναται τὰ ἦναι μαθητῆς μου. ²⁸ Διότι τίς ἐξ ὑμῶν, θέλων τὰ οἰκοδομῆσαι πύργον, δὲν κάθηται πρῶτον καὶ λογαριάζει τὴν δαπάνην, ἂν ἔχῃ τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὰ τελειῶσαι αὐτόν; ²⁹ Μήποτε ἀφοῦ βάλῃ θεμέλιον, καὶ δὲν δύνηται τὰ τελειῶσαι αὐτόν, ἀρχίσωσι πάντες οἱ βλέποντες τὰ ἐμπαίζωσιν αὐτόν, λέγοντες, ³⁰ Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρχισε τὰ οἰκοδομῆσαι, καὶ δὲν ἠδυνήθη τὰ τελειῶσαι. ³¹ Ἡ τίς βασιλεὺς ὑπάγων τὰ πολεμῆσαι ἄλλον βασιλέα, δὲν κάθηται πρότερον καὶ σκέπτεται, ἂν ἦναι δυνατὸς με δέκα χιλιάδας τὰ ἀπαντῆσαι τὸν ἐρχόμενον κατ' αὐτοῦ με εἴκοσι χιλιάδας; ³² Εἰ δὲ μὴ, ἐνῶ αὐτὸς εἶναι ἔτι μακρὰν, ἀποστέλλει πρέσβεις καὶ ζητεῖ εἰρήνην. ³³ Οὕτω λοιπὸν πᾶς ὅστις ἐξ ὑμῶν δὲν ἀπαρνέεται πάντα τὰ ἑαυτοῦ ὑπάρχοντα, δὲν δύναται τὰ ἦναι μαθητῆς μου.

³⁴ Καλὸν τὸ ἅλας· ἀλλ' ἂν τὸ ἅλας διαφθάρῃ, με τί θέλει ἀρτυθῇ; ³⁵ Δὲν εἶναι πλέον χρήσιμον οὔτε διὰ τὴν γῆν, οὔτε διὰ τὴν κοπρίαν· ἔξω ῥίπτουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὥτα διὰ τὰ ἀκοῆν, ἂς ἀκοῇ.

ΚΕΦ. ιε'.

ἘΠΛΗΣΙΑΖΟΝ δὲ εἰς αὐτὸν πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, διὰ τὰ ἀκούωσιν αὐτόν. ² Καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες, Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς δέχεται, καὶ συντρώγει μετ' αὐτῶν. ³ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων,

Ἔτις ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, εἰς ἔχῃ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ χάσῃ

ἐν ἐξ αὐτῶν, δὲν ἀφίνει τὰ ἐννενηκονταευνέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ὑπάγει ζητῶν τὸ ἀπολωλός, ἕως οὗ εὕρῃ αὐτό; ⁶ καὶ εὗρών αὐτό, βάλλει ἐπὶ τοὺς ἄμους αὐτοῦ, χαίρων· ⁷ καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων πρὸς αὐτοὺς, Συγχαρήτέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. ⁸ Σὺς λέγω ὅτι οὕτω θέλει εἰσθαι χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα, μᾶλλον παρὰ διὰ ἐννενηκονταευνέα δικαίους, οἵτινες δὲν ἔχουσι χρεῖαν μετανοίας.

⁹ Ἡ τίς γυνὴ ἔχουσα δέκα δραχμας, εἰάν χάσῃ δραχμὴν μίαν, δὲν ἀνάπτει λύχνον, καὶ σαρώνει τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ἵτου εὕρῃ αὐτήν; ¹⁰ καὶ ἀφοῦ εὕρῃ, συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα, Συγχαρήτέ μοι, διότι εὗρον τὴν δραχμὴν τὴν ὅποίαν ἔχασα. ¹¹ Οὕτω, σὺς λέγω, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ διὰ ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα.

¹² Εἶπε δὲ,

* Ἀνθρωπὸς τις εἶχε δύο υἱούς· ¹³ καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα, Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνῆκον μέρος τῆς περιουσίας. Καὶ διμεοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ¹⁴ Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας συνάξας πάντα ὁ νεώτερος υἱός, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. ¹⁵ Αφοῦ δὲ ἑδαπάνησε πάντα, ἔγευε πείνα μεγάλη ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερηθῇ. ¹⁶ Τότε ὑπῆγε καὶ προσεκολλήθη εἰς ἓνα τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης· ὅστις ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγρούς αὐτοῦ διὰ νὰ βόσκη χοίρους. ¹⁷ Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ξυλοκεράτων τὰ ὑποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἔδιδεν εἰς αὐτόν. — ¹⁸ Ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὸν, εἶπε, Πόσοι μισθωτοὶ τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτου, καὶ ἐγὼ χάνομαι ὑπὸ τῆς πείνης! ¹⁹ Σηκωθείς θέλω ὑπάγει πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ θέλω εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· ²⁰ καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου· κάμε με ὡς ἓνα τῶν μισθωτῶν σου. ²¹ Καὶ σηκωθείς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἐνῷ δὲ ἀπείχετο ἔτι μακρὰν, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ²² Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ υἱός, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου. ²³ Καὶ ὁ πατὴρ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Φέρετε ἔξω τὴν στολὴν τὴν πρώτην, καὶ

ἐνδύσατε αὐτὸν, καὶ δότε δακτυλίδιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας. ²³ Καὶ φέροντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, σφάζατε, καὶ φαγόντες ἅς εὐφρανθῶμεν. ²⁴ διότι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται. ²⁵ Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς ἐν τῷ ἀγγρῷ· καὶ καθὼς ἐρχόμενος ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν καὶ χορούς. ²⁶ Καὶ προσκαλέσας ἓνα τῶν δούλων ἠρώτα τί εἶναι ταῦτα. ²⁷ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦλθε· καὶ ἔσφαξεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, διότι ἀπήλαυσεν αὐτὸν ὑγαίνοντα. ²⁸ Καὶ ὠργίσθη, καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν. ²⁹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς τὸν πατέρα, Ἴδου, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ ἐντολήν σου δὲν παρέβην· καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ ἐρίφιον ἔδωκας ποτὲ, διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου. ³⁰ Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔσφαξας δι' αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν. ³¹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶσαι· καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ εἶναι. ³² Ἐπρεπε δὲ νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦτο, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὐρέθη.

ΚΕΦ. ις.

ΕΛΕΓΕ δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,

Ἦτο ἄνθρωπός τις πλούσιος, ὅστις εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος κατηγορήθη πρὸς αὐτὸν ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ² Καὶ κράζας αὐτόν, εἶπε πρὸς αὐτόν, Τί εἶναι τοῦτο τὸ ὁποῖον ἀκούω περὶ σοῦ; δὸς τὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομίας σου· διότι δὲν θέλεις δυνηθῇ πλέον νὰ ἦσαι οἰκονόμος. ³ Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτὸν ὁ οἰκονόμος, Τί νὰ κάμω, ἐπειδὴ ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖ ἀπ' ἐμοῦ τὴν οἰκονομίαν; νὰ σκάπτω δὲν δύναμαι, νὰ ζητῶ ἐντρέπομαι. ⁴ Ἐνόησα τί πρέπει νὰ κάμω, διὰ νὰ μὲ δεχθῶσιν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ὅταν ἀποβληθῶ τῆς οἰκονομίας. ⁵ Καὶ προσκαλέσας ἓνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἶπε πρὸς τὸν πρῶτον, Πόσον χρεωστεῖς εἰς τὸν κύριόν μου; ⁶ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατὸν μέτρα ἐλαίου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ καθίσας ταχέως γράψου

πεντήκοντα. ⁷ Ἐπειτα εἶπε πρὸς ἄλλον, Σὺ δὲ πόσον χρεώ-
στεῖς; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν μόδια σίτου. Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν,
Λάβε τὸ ἔγγραφόν σου, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. ⁸ Καὶ ἐπήνε-
σεν ὁ κύριος τὸν ἄδικον οἰκονόμον, ὅτι φρονίμως ἔπραξε· διότι
οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι φρονιμώτεροι εἰς τὴν ἑαυτῶν
γενεάν, παρὰ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός.

⁹ Καὶ ἐγὼ σὰς λέγω, Καμετε εἰς ἑαυτοὺς φίλους ἐκ τοῦ
μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, διὰ τὸν ὅτι σὰς δεχθῶσιν εἰς τὰς αἰωνίους
σκηνάς, ὅταν ἐκλείψῃτε. ¹⁰ Ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πιστός, καὶ ἐν
τῷ πολλῷ πιστός εἶναι· καὶ ὁ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν τῷ
πολλῷ ἄδικος εἶναι. ¹¹ Ἐὰν λοιπὸν εἰς τὸν ἄδικον μαμωνᾶ δὲν
ἐφάνητε πιστοὶ, τὸν ἀληθινὸν ^{ἐλοῦται} τίς θέλει σὰς ἐμπιστευθῇ;
¹² Καὶ ἐὰν εἰς τὸ ξένον δὲν ἐφάνητε πιστοὶ, τίς θέλει σὰς δώσει
τὸ ἰδικόν σας; ¹³ Οὐδεὶς δούλος δύναται τὴν δουλείᾳ δύο κυρίους·
διότι ἢ τὸν ἓνα θέλει μισήσῃ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει ἀγαπήσῃ·
ἢ εἰς τὸν ἓνα θέλει προσκολληθῇ, καὶ τὸν ἄλλον θέλει κατα-
φροισῇ. Δὲν δύνασθε τὴν δουλείᾳ Θεὸν καὶ μαμωνᾶ.

¹⁴ Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ αἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι
ὄντες· καὶ περιεγέλων αὐτόν.

¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς εἰσθε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς
ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ Θεὸς ὅμως γνωρίζει τὰς καρδίας σας·
διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ὑψηλόν,
βδέλυγμα εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ¹⁶ Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται
ἕως Ἰωάννου ὑπῆρχον· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελιζε-
ται, καὶ πᾶς τις βιάζεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. ¹⁷ Εὐκολώτερον δὲ
εἶναι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ νὰ παρέλθωσι, παρὰ μία κεραία τοῦ
νόμου νὰ πέσῃ. ¹⁸ Πᾶς ὅστις χωρίζεται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
καὶ νυμφεύεται ἄλλην, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὅστις νυμφεύεται
κεχωρισμένην ἀπὸ ἀνδρὸς, μοιχεύει.

¹⁹ Ἦτο δὲ ἄνθρωπός τις πλούσιος, καὶ ἐνεδύετο πορφύρᾳ
καὶ στολὴν βυσσίνην, εἰφραυνόμενος καθ' ἡμέραν μεγαλοπρε-
πῶς. ²⁰ Ἦτο δὲ πτωχὸς τις ὀνομαζόμενος Λάζαρος, ὅστις
ἔκειτο πεπληρωμένος πλησίον τῆς πύλης αὐτοῦ, ²¹ καὶ ἐπεθύμει
νὰ χορτασθῇ ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης
τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐγλείφον τὰς πληγὰς
αὐτοῦ. ²² Ἀπέθανε δὲ ὁ πτωχός, καὶ ἐφέρθη ὑπὸ τῶν ἀγγέλων
εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ
ἐτάφη. ²³ Καὶ ἐν τῷ ᾄδῃ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐνῶ

ἦ-τι ἐν βασάνοις, βλέπει τον Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ τὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ· ²⁴ καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ βάλῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ εἰς ὕδωρ, καὶ νὰ καταδοοσίτῃ τὴν γλῶσσάν μου· διότι βασανίζομαι ἐν τῇ φλογὶ τούτῃ. ²⁵ Εἶπε δὲ ὁ Ἀβραάμ, Τέκνον, ἐνθυμήθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ὁ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· τώρα οὗτος μὲν παρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι. ²⁶ Καὶ ἔκτος τοιῶν πάντων, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα εἶναι ἐστρηγμένον, ὥστε οἱ θέλοντες νὰ διαβῶσιν ἐντεῦθεν πρὸς ἐσᾶς, νὰ μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκείθεν νὰ διαπερῶσι πρὸς ἡμᾶς. ²⁷ Εἶπε δὲ, Παρακαλῶ σε λοιπὸν, πάτερ, νὰ πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ²⁸ διότι ἔχω πέντε ἀδελφοί· διὰ νὰ μαρτυρήσῃ εἰς αὐτοὺς, ὥστε νὰ μὴ ἔλθωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τίπον τοῦτον τῆς βασάνου. ²⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ, Ἐγούσι τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας· ἃς ἀκούσωσιν αὐτοὺς. ³⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν ὑπάγῃ πρὸς αὐτοὺς, θέλουσι μετανοήσει. ³¹ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν, Ἐάν τὸν Μωϋσῆν καὶ τοὺς προφῆτας δὲν ἀκούσωσι, οὐδὲ ἐάν τις ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν, θέλουσι πεισθῇ.

ΚΕΦ. ΙΖ'.

Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς, Ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ ἔλθωσι τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ εἰς ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου ἔρχονται. ² Συμφέρει εἰς αὐτὸν νὰ κρεμασθῇ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ μύλου πέτρα, καὶ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν, παρὰ νὰ σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων. ³ Προσέχετε εἰς ἑαυτούς. Ἐάν δὲ ὁ ἀδελφός σου ἁμαρτήσῃ εἰς σέ, ἐπίπληξον αὐτόν· καὶ ἐάν μετανοήσῃ, συγχώρησον αὐτόν. ⁴ Καὶ ἐάν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σέ, καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ λέγων, Μετανοῶ, θέλεις συγχωρήσει αὐτόν. ⁵ Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Κύριον, Αὐξήσον εἰς ἡμᾶς τὴν πίστιν. ⁶ Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν, Ἐάν εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἠθέλετε εἰπεῖ εἰς τὴν σικάμινον ταύτην, Ἐκρίζωθητι, καὶ φυτεύθητι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἠθελε σᾶς ὑπακούσει. ⁷ Τίς δὲ ἀπὸ σᾶς ἔχων δούλον ἀροτριῶντα, ἢ ποιμαίνοντα, θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, εὐθὺς ἀφοῦ ἔλθῃ ἐκ τοῦ ἀγροῦ, Ὑπαγε κάθισον

νά φάγῃς; *Καὶ δὲν θέλει εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, Ἐτοιμάσων τί νά δειπνήσω, καὶ περιζωσθεὶς ὑπηρετεῖ με, ἕως οὗ φάγω καὶ πίνω, καὶ μετὰ ταῦτα θέλεις φάγει καὶ πίνει σύ; *Μήπως γνωρίζει χήριν εἰς τὸν δοῦλον ἐκεῖνον, διότι ἔκαμε τὰ διαταχθέντα εἰς αὐτόν; Δὲν μοὶ φαίνεται. ¹⁰ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν κάμῃτε πάντα τὰ διαταχθέντα εἰς ἐσᾶς, λέγετε, "Οτι δούλοι ἀχρεῖοι εἴμεθα· ἐπειδὴ ἐκάμαμεν ὅ, τι ἐχρεωστοῦμεν νά κάμωμεν.

¹¹ Καὶ ὅτε αὐτὸς ἐπορεύετο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, διέβαινε διὰ μεσου τῆς Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. ¹² Καὶ ἐνῶ εἰσήρχετο εἰς τινα κώμην, ἀπῆντησαν αὐτόν δέκα ἄνθρωποι λεπροί, οἵτινες ἐστάθησαν μακρὸθεν· ¹³ καὶ αὐτοὶ ὑψωσαν φωνήν, λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. ¹⁴ Καὶ ἰδὼν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐπάγετε καὶ δείξατε ἑαυτοὺς εἰς τοὺς ἱερεῖς, Καὶ ἐνῶ ἐπορεύοντο, ἐκαθαρίσθησαν. ¹⁵ Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ἵτι ἱατροεύθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν. ¹⁶ Καὶ ἔπεσε κατὰ πρόσωπον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρεῖτης. ¹⁷ Αποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Δὲν ἐκαθαρίσθησαν οἱ δέκα; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ εἶναι; ¹⁸ Δὲν εὗρέθησαν ἄλλοι νά ὑποστρέψωσι διὰ νά δοξάσωσι τὸν Θεόν, εἰμὶ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σηκωθείς ὑπάγε· ἡ πίστις σου σέ ἔσωσεν.

²⁰ Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Δὲν ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ οὕτως, ὥστε νά παρατηρῇται· ²¹ οὐδὲ θέλουσιν εἰπεῖν, Ἰδοὺ, ἐδὼ εἶναι, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· διότι ἰδοὺ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐντὸς ὑμῶν.

²² Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Θέλουσιν ἐλθεῖ ἡμέραι, ὅτε θέλετε ἐπιθυμήσει νά ἴδῃτε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ δὲν θέλετε ἰδεῖ. ²³ Καὶ θέλουσι σᾶς εἰπεῖν, Ἰδοὺ, ἐδὼ εἶναι, ἢ, Ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ ὑπάγητε, μὴδ' ἀκολουθήσητε. ²⁴ Διότι ὡς ἡ ἀστρατὴ ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν λάμπει εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. ²⁵ Πρῶτον ὅμως πρέπει αὐτὸς νά πάθῃ πολλὰ, καὶ νά καταφρονηθῇ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ²⁶ Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτω θέλει εἶσθαι καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· ²⁷ ἔτρωγον, ἔπινον, ἐνύμφευον, ἐνυμφεύοντο, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Νῶε εἰσηλθεν εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.

²⁸ Ὁμοίως καὶ καθὼς ἔγεινεν ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Λῶτ· ἔτρωγον, ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὠκοδόμουν·

²⁹ καθ' ἣν δὲ ἡμέραν ἐξῆλθεν ὁ Λῶτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας· ³⁰ ὡσαύτως θέλει εἰσθαι καθ' ἣν ἡμέραν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θέλει φανερωθῇ.

³¹ Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὅστις εὗρεθῇ ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἄς μὴ καταβῇ διὰ τὴν νύκτα λαβεῖν αὐτά· καὶ ὅστις ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁμοίως ἄς μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω.

³² Ἐνθυμεῖσθε τὴν γυναῖκα τοῦ Λῶτ. ³³ Ὅστις ζητήσῃ τὴν σῶσιν τὴν ζωὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις ἀπολέσῃ αὐτήν, θέλει διαφυλάξῃ αὐτήν. ³⁴ Σὰς λέγω, Ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ θέλουσιν εἰσθαι δύο ἐπὶ μιᾷς κλίνης· ὁ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ ἄλλος ἀφίνεται. ³⁵ Δύο γυναῖκες θέλουσιν ἀλῆθει ὁμοῦ· ἡ μία παραλαμβάνεται, καὶ ἡ ἄλλη ἀφίνεται. ³⁶ Δύο θέλουσιν εἰσθαι ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἰς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ ἄλλος ἀφίνεται.

³⁷ Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅπου ἔστι τὸ σῶμα, ἐκεῖ θέλουσι συναχθῇ οἱ αἰετοί.

ΚΕΦ. ΙΗ'.

¹ ἘΛΕΓΕ δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ προσεύχωνται, καὶ νὰ μὴ ἀποκάμνωσι, ² λέγων,

Κριτὴς τις ἦτο ἐν τινὶ πόλει, ὅστις τὸν Θεὸν δὲν ἐφοβεῖτο, καὶ ἀνθρώπων δὲν ἐντρέπετο. ³ Ἦτο δὲ χήρα τις ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. ⁴ Καὶ μέχρι τινὸς δὲν ἠθέλησε· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπε καθ' ἑαυτὸν, Ἄν καὶ τὸν Θεὸν δὲν φοβῶμαι, καὶ ἀνθρώπων δὲν ἐντρέπωμαι, ⁵ τοῦλάχιστον ἐπειδὴ μὲ ἐνοχλεῖ ἡ χήρα αὕτη, ἄς ἐκδικήσω αὐτήν, διὰ τὴν νύκτα μὴ ἔρχεται πάντοτε καὶ μὲ βασανίζει.

⁶ Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, Ἀκούσατε τι λέγει ὁ ἄδικος κριτής. ⁷ Ὁ δὲ Θεὸς δὲν θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα, ἂν καὶ μακροθυμῇ δι' αὐτούς; ⁸ Σὰς λέγω, ὅτι θέλει κάμει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ταχέως. Πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὅταν ἔλθῃ ἀρά γε θέλει εὐρεῖ τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

*Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τινὰς, τοὺς θαρρόντας εἰς ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι δίκαιοι, καὶ καταφρονοῦντας τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην·

¹⁰ Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν διὰ νὰ προσευχηθῶσιν· ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. ¹¹ Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς προσηύχετο καθ' ἑαυτὸν ταῦτα· Εὐχαριστῶ σοι, Θεέ, ὅτι ὁὖν εἰμαι καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἀδικοὶ, μοιχοὶ, ἢ καὶ καθὼς οὗτος ὁ τελώνης. ¹² Νηστεύω δις τῆς ἑβδομάδος, ἀποδεκατίζω πάντα ὅσα ἔχω. ¹³ Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἰστάμενος δὲν ἠθέληεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀλλ' ἐτυπτεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. ¹⁴ Σὰς λέγω, Κατέβη οὗτος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δεδικαιωμένος μᾶλλον παρὰ ἐκεῖνος· διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, θέλει ταπεινωθῇ· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, θέλει ὑψωθῇ.

¹⁵ Ἐφερον δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ τὰ βρέφη, διὰ νὰ ἐγγίξῃ αὐτά· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταί, ἐπέπληξαν αὐτοὺς. ¹⁶ Ὁ Ἰησοῦς ὁμῶς προσκαλέσας αὐτὰ, εἶπεν, Ἀφήσατε τὰ παιδία νὰ ἔρχωνται πρὸς ἐμέ, καὶ μὴ ἐμποδίζετε αὐτά· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁷ Ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὅστις δὲν δεχθῇ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, δὲν θέλει εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν.

¹⁸ Καὶ ἄρχων τις ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Διδάσκαλε ὁγαθέ, τί νὰ πράξω διὰ νὰ κληρονομήσω ζωὴν αἰώνιον; ¹⁹ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τί με λέγεις ὁγαθόν; οὐδεὶς ὁγαθός, εἰμὴ εἰς, ὁ Θεός. ²⁰ Τὰς ἐντολάς ἐξεύρεις, "Μὴ μοιχεύσῃς· Μὴ φονεύσῃς· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου." ²¹ Ὁ δὲ εἶπε, Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου. ²² Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐτι ἐν σοὶ λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διαμοίρασον εἰς πτωχοὺς, καὶ θέλεις ἔχει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ ἔλθε, ἀκολούθει μοι. ²³ Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἔγεινε περίλυπος· διότι ἦτο πλούσιος σφόδρα.

²⁴ Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον, εἶπε, Πῶς δυσκόλως θέλουσιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἱ ἔχοντες τὰ χρήματα· ²⁵ διότι εὐκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ κάμηλος διὰ τρύπης βελόνης, παρὰ πλούσιος νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁶ Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καὶ τίς δύνα-

ται νὰ σωθῇ; ²⁷ Ὁ δὲ εἶπε, Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις εἶναι δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.

²⁸ Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ σὲ ἠκολουθήσαμεν. ²⁹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δὲν εἶναι οὐδεὶς ὅστις ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφούς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ³⁰ ὅστις δὲν θέλει ἀπολαύσει πολλαπλάσια ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζωὴν αἰώνιον.

³¹ Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ θέλουσιν ἐκτελεσθῇ πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· ³² διότι θέλει παραδοθῇ εἰς τὰ ἔθνη, καὶ θέλει ἐμπαιχθῇ, καὶ ὑβρισθῇ καὶ ἐμπτυσθῇ· ³³ Καὶ μαστιγώσαντες θέλουσι θανατώσει αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θέλει ἀναστῆθῃ. ³⁴ Καὶ αὐτοὶ δὲν ἐνόησαν οὐδὲν ἐκ τούτων· καὶ ἦτο ὁ λόγος οὗτος κεκρυμμένος ἀπ' αὐτῶν, καὶ δὲν ἐνόουν τὰ λεγόμενα.

³⁵ Ὅτε δὲ ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Ἱεριχῶν, τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ζητῶν. ³⁶ Ἀκούσας δὲ ὄχλον διαβαίνοντα, ἠρώτα τί εἶναι τοῦτο. ³⁷ Ἀπήγγειλαν δὲ πρὸς αὐτὸν, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος διαβαίνει. ³⁸ Καὶ ἐφώνηξε, λέγων, Ἰησοῦ, Τί ἐ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. ³⁹ Καὶ οἱ προπορευόμενοι ἐπέπληττον αὐτὸν διὰ νὰ σιωπήσῃ· ἀλλ' αὐτὸς πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Τί ἐ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

⁴⁰ Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς προσέταξε νὰ φερθῇ πρὸς αὐτόν· καὶ ἀφ' οὗ ἐπλησίασεν, ἠρώτησεν αὐτόν, ⁴¹ λέγων, Τί θέλεις νὰ σοὶ κόμω; Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, νὰ ἀναβλέψω. ⁴² Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀνάβλεψον ἢ πίστις σου σὲ ἔσωσε. ⁴³ Καὶ παρευθὺς ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτόν δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἤνευσε τὸν Θεόν.

ΚΕΦ. ιθ'.

ΚΑΙ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχῶν.

¹ Καὶ ἰδοὺ ἀνθρώπος ὀνομαζόμενος Ζακχαῖος, ὅστις ἦτο ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦτο πλούσιος· ² καὶ ἐζήτην νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν τίς εἶναι· καὶ δὲν ἠδύνατο διὰ τὸν ὄχλον, διότι ἦτο μικρὸς τὸ ἀνάστημα. ³ Καὶ δραμὼν ἐμπρὸς, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν διὰ νὰ ἴδῃ αὐτόν· ἐπειδὴ δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ ἔμελλε νὰ περάσῃ.

⁸Καὶ ὡς ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὁ Ἰησοῦς, ἀναβλέψας εἶδεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ζακχαῖε, κατάβα ταχέως· διότι σήμερον πρέπει νὰ μείνω ἐν τῷ οἴκῳ σου. ⁹Καὶ κατέβη ταχέως, καὶ ὑπεδέχθη αὐτὸν μετὰ χαρᾶς.

⁷Καὶ ἰδόντες ἅπαντες ἐγόγγυζον, λέγοντες, "Ὅτι εἰς ἁμαρτωλὸν ἄνθρωπον εἰσῆλθε νὰ καταλύσῃ.

⁸Σταθεὶς δὲ ὁ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον Ἰδοῦ, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδω εἰς τοὺς πτωχοὺς· καὶ ἐὰν ἐσυκοφάντησά τινα εἰς τι ἀποδίδω τετραπλαῦν. ⁹Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, "Ὅτι σήμερον ἔγεινε σωτηρία εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ εἶναι. ¹⁰Διότι ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

¹¹Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἤκουον ταῦτα, προσθέσας εἶπε παραβολὴν, διότι ἦτο πλησίον τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτοὶ ἐνόμιζον ὅτι ἡ βασιλεῖα τοῦ Θεοῦ ἐμελλεν εὐθὺς νὰ φανῇ. ¹²Εἶπε λοιπὸν,

"Ἀνθρωπὸς τις εὐγενὴς ὑπῆγεν εἰς χώραν μακράν, διὰ νὰ λάβῃ εἰς ἑαυτὸν βασιλείαν, καὶ νὰ ὑποστρέψῃ. ¹³Καὶ καλέσας δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Πραγματευθήτε ἕωσθ' ἔλθω. ¹⁴Οἱ συμπολιταὶ αὐτοῦ ὁμῶς ἐμίσαν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν κατόπιν αὐτοῦ πρέσβεις, λέγοντες, Δὲν θέλομεν τοῦτον νὰ βασιλεύσῃ ἐφ' ἡμᾶς. ¹⁵Καὶ ἄφ' οὗ ὑπέστρεψε λαβὼν τὴν βασιλείαν, εἶπε νὰ προσκληθῶσι πρὸς αὐτὸν οἱ δούλοι ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἔδωκε τὸ ἀργύριον, διὰ νὰ μάθῃ τί ἐκέρδησεν ἕκαστος. ¹⁶Καὶ ἦλθεν ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐκέρδησε δέκα μνᾶς. ¹⁷Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Εὖγε, ἀγαθὲ δούλε· ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐφάνης πιστός, ἔχε ἐξουσίαν ἐπάνω δέκα πόλεων. ¹⁸Καὶ ἦλθεν ὁ δεῦτερος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἔκαμε πέντε μνᾶς. ¹⁹Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τοῦτον, Καὶ σὺ γενοῦ ἐξουσιαστὴς ἐπάνω πέντε πόλεων. ²⁰Ἦλθε καὶ ἄλλος, λέγων, Κύριε, ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, τὴν ὁποίαν εἶχον πεφυλαγμένην ἐν μανδηλίῳ. ²¹Διότι σὲ ἐφοβούμην· ἐπειδὴ εἶσαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς· λαμβάνεις ὅ,τι δὲν κατέβαλες, καὶ θερίζεις ὅ,τι δὲν ἔσπειρας. ²²Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἐκ τοῦ στόματός σου θέλω σὲ κρίνει, πονηρὲ δούλε· ἤξευρες ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος αὐστηρὸς, λαμβάνων ὅ,τι δὲν κατέβαλον, καὶ θερίζων ὅ,τι δὲν ἔσπειρα. ²³διὰ τί λοιπὸν δὲν ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου εἰς τὴν τράπεζαν, ὥστε ἐγὼ ἐλθὼν ἤθελον συναῖξαι αὐτὸ μετὰ τοῦ τόκου; ²⁴Καὶ εἶπε πρὸς τοὺς

παρεστῶτας. Ἀφαιρέσατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰς δέκα μνᾶς. ²⁵ (Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.) ²⁶ Διότι σὰς λέγω, ὅτι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῇ ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὅτι ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ. ²⁷ Πλὴν τοὺς ἐχθροὺς μου ἐκείνους οἵτινες δὲν με ἠθέλησαν νὰ βασιλεύσω ἐπ' αὐτοὺς, φέρετε ἐδῶ, καὶ κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου.

²⁸ Καὶ εἰπὼν ταῦτα, προεχώρει, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

²⁹ Καὶ ὡς ἐπλησίασεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ³⁰ εἰπὼν, Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην· εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβαίνοντες θέλετε εὑρεῖ πωλᾶριον δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἄνθρωπος ἐκάθισέ ποτε· λύσατε αὐτὸ καὶ φέρετε. ³¹ Καὶ εἰάν τις σὰς ἐρωτήσῃ, Διὰ τί λύετε αὐτό; οὕτω θέλετε εἰπεῖ πρὸς αὐτόν, Ὅτι ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ.

³² Ὑπῆγαν δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι, καὶ εὑρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς. ³³ Καὶ ἐνῶ ἔλυσαν τὸ πωλᾶριον, εἶπον πρὸς αὐτούς οἱ κύριοι αὐτοῦ, Διὰ τί λύετε τὸ πωλᾶριον; ³⁴ Οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Κύριος ἔχει χρεῖαν αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ ἔφεραν αὐτὸ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ῥίψαντες ἐπὶ τὸ πωλᾶριον τὰ ἱμάτια αὐτῶν, ἐπεκάθισαν τὸν Ἰησοῦν. ³⁶ Ἐνῶ δὲ ἐπορεύετο, ὑπέστρωνον τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τὴν ὁδόν.

³⁷ Καὶ ὅτε ἐπλησίαζεν ἤδη εἰς τὴν κατάβασιν τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἤρχισαν ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες νὰ ὑμνῶσι τὸν Θεὸν μεγαλοφώνως διὰ πάντα τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα εἶδον, ³⁸ λέγοντες, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρήνῃ ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

³⁹ Καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐπίπληξον τοὺς μαθητάς σου. ⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Σὰς λέγω, ὅτι εἰάν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι θέλουσι φωνάξει.

⁴¹ Καὶ ὅτε ἐπλησίασεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν, ⁴² λέγων, Εἴθε νὰ ἐγνώριζες καὶ σὺ τοῦλάχιστον ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην σου ἀποβλέποντα· ἀλλὰ τώρα ἐκρύφθησαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου· ⁴³ διότι θέλουσιν ἐλθεῖ ἡμέραι ἐπὶ σέ, καὶ οἱ ἐχθροί σου θέλουσι κάμει χαράκωμα περὶ σέ, καὶ θέλουσι σὲ περικυκλώσει, καὶ θέλουσι σὲ στενοχωρήσει παντα-

χόθεν· ⁴⁴καὶ θέλουσι κατεδαφίσει σέ, καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ δὲν θέλουσιν ἀφήσει ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθον· διότι σεν ἐγνώρισας τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκέψεώς σου.

⁴⁵Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν, ἤρχισε νὰ ἐκβάλλῃ τοὺς πωλυν-
τας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας, ⁴⁶λέγων πρὸς αὐτοὺς, τίνα
γεγραμμένον, ⁴⁷“Ὁ οἶκος μου εἶναι οἶκος προσευχῆς”· σεὶς οὐ
ἐκάμετε αὐτὸν “σπήλαιον ληστῶν.”

⁴⁸Καὶ ἐδίδασκε καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἄρχιερεῖς καὶ
οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ ἐζήτουν νὰ ἀπολεσωσιν
αὐτόν. ⁴⁹καὶ δὲν εὗρισκον τὸ τί νὰ πράξωσιν· διότι πᾶς υἱαὸς
ἦτο προσηλωμένος εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. κ'.

ΚΑΙ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἐνῷ αὐτὸς ἐδίδασκε τὸν λαόν ἐν
τῷ ἱερῷ καὶ ἐνὺγγελλίζετο, ἦλθον ἐξαίφνης οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, ²καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, λέγοντες,
Εἰπέ πρὸς ἡμᾶς, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττεις ταῦτα; ἢ τίς εἰναι
ὅστις σοὶ ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ³Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς
αὐτοὺς, Θέλω σᾶς ἐρωτῆσαι καὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, καὶ εἰπατε μοι·
⁴Τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦτο ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ⁵Οἱ
δὲ ἐσυλλογίσθησαν καθ' ἑαυτοὺς, λέγοντες, “Ὅτι ἐὰν εἰπώμεν,
“Ἐξ οὐρανοῦ, θέλει εἰπεῖ, Διὰ τί λοιπὸν δὲν ἐπιστεύσατε εἰς
αὐτόν; ⁶ἐὰν δὲ εἰπώμεν, “Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς θέλει μᾶς
λιθοβολήσῃ· ἐπειδὴ εἶναι πεπεισμένοι ὅτι ὁ Ἰωάννης εἰναι
προφήτης. ⁷Καὶ ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν ἐξεύρουσι πόθεν ἦτο.
⁸Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οὐδὲ ἐγὼ σᾶς λέγω ἐν παιγ-
ρῇ ἐξουσίᾳ πράττω ταῦτα.

⁹Ἦρχισε δὲ νὰ λέγῃ πρὸς τὸν λαόν τὴν παραβολὴν ταύτην·
“Ἀνθρωπὸς ⁹τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς
γεωργοὺς, καὶ ἀπεδήμησε πολὺν καιρὸν. ¹⁰Καὶ ἐν τῷ καιρῷ
τῶν καρπῶν ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δούλον, διὰ νὰ δώσωσιν
εἰς αὐτόν ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ γεωργοὶ ὅμως
δείραντες αὐτόν ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹¹Καὶ πάλιν ἔπεμψεν ἄλ-
λον δούλον· πλὴν αὐτοὶ δείραντες καὶ ἐκείνον καὶ ἀτιμάσαντες,
ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹²Καὶ πάλιν ἔπεμψε τρίτον· ἀλλ' ἐκεῖνοι
καὶ ταῦτον πληγώσαντες ἀπεδίωξαν. ¹³Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ
ἀμπελῶνος, Τί νὰ κάμω; ἃς πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν·

ἴσως ἰδόντες τοῦτον θέλουσιν ἐντραπή. ¹⁴ Πλὴν ἰδόντες αὐτὸν οἱ γεωργοὶ, διελογίζοντο καθ' ἑαυτοῖς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἃς φονεύσωμεν αὐτὸν, διὰ τὰ γαῖνῃ ἡμῶν ἡ κληρονομία. ¹⁵ Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἐφόρευσαν. Τί λοιπὸν θέλει κόμει εἰς αὐτοὺς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ¹⁶ Θέλει ἐλθεῖ καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ θέλει δώσει τὸν ἀμπελῶνα εἰς ἄλλους.

Ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο! ¹⁷ Ὁ δὲ ἐμβλέψας εἰς αὐτοὺς εἶπε, Τί λοιπὸν εἶναι τοῦτο τὸ γεγραμμένον, "Ὁ λίθος, τὸν ὑποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας;" ¹⁸ Πᾶς ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον ἐκεῖνον θέλει συντριφθῇ· εἰς ὅτινα δὲ ἐπιπέσῃ, θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.

¹⁹ Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ βάλῳσιν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· πλὴν ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· διὰ τὴν ἐνόησαν ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπε τὴν παραβολὴν ταύτην. ²⁰ Καὶ παραφυλάξαντες ἀπέστειλαν ἐνεδρευτάς, ὑποκρινομένους ὅτι εἶναι δίκαιοι, ἐπὶ σκοπῶν τὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου, διὰ τὰ παραδώσωσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἡγεμόνος.

²¹ Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, ἐξεύρομεν ὅτι ὀρθῶς ὁμιλεῖς καὶ διδάσκεις, καὶ δὲν βλέπεις εἰς πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. ²² Εἶναι συγκεχωρημένον εἰς ἡμᾶς τὰ δώσωμεν φόρον εἰς τὸν Καίσαρα, ἢ οὐχί; ²³ Εὐνοήσας δὲ τὴν πανουργίαν αὐτῶν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί μὲ πειράζετε; ²⁴ Δεῖξατέ μοι δηνάριον· τίνος εἰκόνα ἔχει καὶ ἐπιγραφήν; Καὶ ἀποκριθέντες εἶπον, Τοῦ Καίσαρος. ²⁵ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀπόδοτε λοιπὸν τὰ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεόν. ²⁶ Καὶ δὲν ἡδυνήθησαν τὰ πιάσωσιν αὐτὸν ἀπὸ λόγου ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες διὰ τὴν ἀπόκρισιν αὐτοῦ, ἐσιώπησαν.

²⁷ Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἵτινες ἀρνοῦνται ὅτι εἶναι ἀνάστασις, ἠρώτησαν αὐτὸν, ²⁸ λέγοντες, Διδάσκαλε, ὁ Μωϋσῆς μᾶς ἔγραψεν, Ἐάν τις ὁ ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀποθάνῃ ἄτεκνος, τὰ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ ἐξαναστήσῃ σπέρμα εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ²⁹ Ἦσαν λοιπὸν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος. ³⁰ Καὶ ἔλαβεν ὁ δευτερός τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος. ³¹ Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν· ὡσαύ-

τως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ καὶ δὲν ἀφῆκαν τέκνα, καὶ ἀπέθανον. ³¹ Ὅστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ³² Ἐν τῇ ἀναστάσει λοιπὸν τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; διότι καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτὴν γυναικα. ³³ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τοῦτου νυμφεύουσι καὶ νυμφεύονται. ³⁴ οἱ δὲ καταξιοθέντες νὰ ἀπολαύσωσιν ἐκείνον τὸν αἰῶνα καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, οὔτε νυμφεύουσιν, οὔτε νυμφεύονται. ³⁵ διότι οὔτε νὰ ἀποθάνωσι πλέον δύνανται· ἐπειδὴ εἶναι ἰσαγγελοὶ· καὶ εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, ὄντες υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως. ³⁶ Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, καὶ ὁ Μωϋσῆς ἐφανέρωσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὅτε λέγει Κύριον τὸν Θεὸν τοῦ Ἀβραάμ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ. ³⁷ Ὁ δὲ Θεὸς δὲν εἶναι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· διότι πάντες ζῶσιν ἐν αὐτῷ. ³⁸ Ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. ³⁹ Καὶ δὲν ἐτόλμων πλέον νὰ ἐρωτῶσιν αὐτὸν οὐδέν.

⁴⁰ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Δαβὶδ; ⁴¹ καὶ αὐτὸς ὁ Δαβὶδ λέγει ἐν τῇ βίβλῳ τῶν Ψαλμῶν, "Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως οὗ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου." ⁴² Ὁ Δαβὶδ λοιπὸν ὀνομάζει αὐτὸν Κύριον· καὶ πῶς εἶναι υἱὸς αὐτοῦ; ⁴³ Καὶ ἐνῷ ἤκουε πᾶς ὁ λαὸς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ⁴⁴ Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, οἵτινες θέλουσι νὰ περιπατῶσιν ἐστολισμένοι, καὶ ἀγαπῶσιν ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς πρῶτους τόπους ἐν τοῖς δείπνοις. ⁴⁵ Οἵτινες κατατρώγουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προφάσει ὅτι κάμνουσι μακρὰς προσευχάς. Οὗτοι θέλουσι λάβει μεγαλήτεραν καταδίκην.

ΚΕΦ. κα'.

ἌΝΑΒΛΕΨΑΣ δὲ εἶδε τοὺς πλουσίους τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. ¹ Εἶδε δὲ καὶ χήραν τινὰ πτωχήν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, ² καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ πτωχή αὕτη χήρα ἔβαλε περισσότερον πάντων· ³ διότι ἅπαιτες οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύματος αὐτῶν ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη ὅμως ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἔβαλεν ὅλην τὴν περιουσίαν ἣσιν εἶχε.

⁵ Καὶ ἐνῶ τινὲς ἔλεγον περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι εἶναι ἐστολισμένον μὲ λίθους ὠραίους καὶ ἀφιερώματα, εἶπε, "Ταῦτα τὰ ὅποια θεωρεῖτε, θέλουσιν ἔλθῃ ἡμέραι, εἰς τὰς ὁποίας δὲν θέλει ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον, ὅστις δὲν θέλει κατακρημνισθῇ.

⁷ Ἠρώτησαν δὲ αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, πότε λοιπὸν θέλουσι γεῖναι ταῦτα; καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν μέλλωσι ταῦτα νὰ γείνωσιν;

⁸ Ὁ δὲ εἶπε, Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· διότι πολλοὶ θέλουσιν ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, "Ὅτι ἐγὼ εἰμαι· καὶ, Ὁ καιρὸς ἐπλησίασε. Μὴ ὑπάγητε λοιπὸν ὀπίσω αὐτῶν. ⁹ Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ φοβηθῆτε· διότι πρέπει ταῦτα νὰ γείνωσι πρῶτον· ἀλλὰ δὲν εἰναι εὐθὺς τὸ τέλος.

¹⁰ Τότε ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Θέλει ἐγερθῇ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. ¹¹ Καὶ θέλουσι γεῖναι κατὰ τόπους σεισμοὶ μεγάλοι, καὶ πείναι καὶ λοιμοί, καὶ θέλουσιν εἶσθαι φόβητρα καὶ σημεῖα μεγάλα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

¹² Πρὸ δὲ τούτων πάντων θέλουσιν ἐπιβάλλει ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ θέλουσι οὕτως καταδιώξει, παραδίδοντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, φερομένους ἔμπροσθεν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. ¹³ Καὶ τοῦτο θέλει ἀποβῆ εἰς ἑσᾶς πρὸς μαρτυρίαν. ¹⁴ Βάλετε λοιπὸν εἰς τὰς καρδίας σας, νὰ μὴ προμελετᾶτε τί νὰ ἀπολογηθῆτε· ¹⁵ διότι ἐγὼ θέλω σᾶς δώσει στόμα καὶ σοφίαν, εἰς τὴν ὑποίαν δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ ἀντιλογήσωσιν, οὐδὲ νὰ ἀντισταθῶσι πάντες οἱ ἐναντίοι σας.

¹⁶ Θέλετε δὲ παραδοθῇ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων· καὶ θέλουσι θανατώσει τινὰς ἐξ ὑμῶν· ¹⁷ καὶ θέλετε εἶσθαι μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ¹⁸ πλὴν θρῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς σας δὲν θέλει χαθῇ. ¹⁹ Διὰ τῆς ὑπομονῆς σας ἀποκτήσατε τὰς ψυχὰς σας.

²⁰ Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὴν Ἱερουσαλὴμ περικυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων, τότε γνωρίσατε ὅτι ἐπλησίασεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς.

²¹ Τότε οἱ ὄντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἃς φεύγωσιν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἃς ἀναχωρῶσιν ἔξω· καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἃς μὴ ἐμβαίνωσιν εἰς αὐτήν. ²² Διότι ἡμέραι ἐκδικήσεως εἶναι α἗ται, διὰ νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα. ²³ Οὐαὶ δὲ εἰς τὰς ἐγκυμονούσας καὶ τὰς θηλαζούσας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· διότι

θέλει εἶσθαι μεγάλη στενοχωρία ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργή κατὰ τοῦ λαοῦ τούτου. ²⁴ Καὶ θέλουσι πέσει ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ θέλουσι φερθῇ αἰχμάλωτοι, εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἡ Ἱερουσαλὴμ θέλει εἶσθαι πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἕως οὗ ἐκπληρωθῶσιν οἱ καιροὶ τῶν ἐθνῶν.

²⁵ Καὶ θέλουσιν εἶσθαι σημεῖα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς ἀστροῖς· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς στενοχωρία ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, καὶ θέλει ἡχεῖ ἡ θάλασσα καὶ τὰ κύματα· ²⁶ οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ἀποψυχεῖ ἐκ τοῦ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων ἐπιπῶν εἰς τὴν οἰκουμένην· διότι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν θέλουσι σαλευθῇ. ²⁷ Καὶ τότε θέλουσιν ἰδεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ²⁸ Ὅταν δὲ ταῦτα ἀρχίσωσι νὰ γίνωνται, ἀνακύψατε καὶ σηκώσατε τὰς κεφαλὰς σας· διότι πλησιάζει ἡ ἀπολύτρωσίς σας.

²⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν, Ἰδέτε τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα· ³⁰ ὅταν ἤδη ἀνοίξωσι, βλέποντες γνωρίζετε ἀφ' ἑαυτῶν ὅτι ἤδη τὸ θέρος εἶναι πλησίον. ³¹ Οὕτω καὶ σεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, ἐξεύρετε ὅτι εἶναι πλησίον ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ³² Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι δὲν θέλει παρέλθει ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως οὗ γέινωσι πάντα ταῦτα. ³³ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ θέλουσι παρέλθει, οἱ δὲ λόγοι μου δὲν θέλουσι παρέλθει.

³⁴ Προσέχετε δὲ εἰς ἑαυτοὺς, μὴποτε βαρυνθῶσιν αἱ καρδίαι σας ἀπὸ κραιπάλης καὶ μέθης καὶ μεριμνῶν βιωτικῶν, καὶ ἐπέλθῃ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἡ ἡμέρα ἐκείνη· ³⁵ διότι ὡς παγὶς θέλει ἐπέλθει ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ³⁶ Ἀγρυπνεῖτε λοιπὸν δεόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ νὰ καταξιωθῇτε νὰ ἐκφύγητε πάντα ταῦτα τὰ μέλλοντα νὰ γέινωσι, καὶ νὰ σταθῇτε ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

³⁷ Καὶ τὰς μὲν ἡμέρας ἐδίδασκεν ἐν τῷ ἱερῷ· τὰς δὲ νύκτας ἐξ ῥχόμενος διενυκτέρευεν εἰς τὸ ὄρος τὸ ὀνομαζόμενον Ἐλαιῶν. ³⁸ αἱ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ τοῦ ὄρθρου συνήρχετο πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱε. ᾧ διὰ νὰ ἀκούῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. ΚΒ'.

ΕΠΛΗΣΙΑΖΕ δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα. ² Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς νὰ θανατώσωσιν αὐτόν· διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαόν.

³ Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς τὸν Ἰαῦδαν τὸν ἔποιο ἀζόμενον

Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· ⁴καὶ ὑπῆγε καὶ συνελάλησε μετὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν στρατηγῶν τὸ πῶς νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτοὺς. ⁵Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνεφώνησαν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀργύριον. ⁶Καὶ ἔδωκεν ὑπόσχεσιν καὶ ἐζητεῖ εὐκαιρίαν νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς αὐτοὺς χωρὶς θορύβου.

⁷Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ θυσιάσωσιν τὸ πάσχα· ⁸καὶ ἀπέστειλε τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπὼν, Ὑπάγετε καὶ ἐτοιμάσατε εἰς ἡμᾶς τὸ πάσχα, διὰ νὰ φάγωμεν. ⁹Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ποῦ θέλεις νὰ ἐτοιμάσωμεν; ¹⁰Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰδοὺ, ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν πόλιν, θέλει σᾶς συναπαντήσῃ ἄνθρωπος βαστάζων σταμνίου ὕδατος· ἀκολουθήσατε αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου εἰσέρχεται· ¹¹καὶ θέLETE εἰπεῖ πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας, Ὁ διδάσκαλος σοὶ λέγει, Ποῦ εἶναι τὸ κατάλυμα, ὅπου θέλω φάγει τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου; ¹²Καὶ ἐκεῖνος θέλει σᾶς δείξῃ ἀνῳγειν μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. ¹³Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγον, εὔρον καθὼς εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

¹⁴Καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι μετ' αὐτοῦ. ¹⁵Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πολὺ ἐπεθύμησα νὰ φάγω τὸ πάσχα τοῦτο μὲ σᾶς προτοῦ νὰ πάθω· ¹⁶διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω φάγει πλέον ἐξ αὐτοῦ, ἕως οὗ ἐκπληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ¹⁷Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε καὶ εἶπε, Λάβετε τοῦτο καὶ διαμοιράσατε εἰς ἀλλήλους· ¹⁸διότι σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θέλω πίνει ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως οὗ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

¹⁹Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησας ἔκοψε, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς, λέγων, Τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς τὴν ἰδικήν μου ἀνάμνησιν. ²⁰Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον, ἀφοῦ ἐδείπνησαν, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον ἀναί· ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. ²¹Πλὴν ἰδοὺ, ἡ χεὶρ ἐκείνου ὅστις μὲ παραδίδει ἀναί μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. ²²Καὶ ὁ μὲν Τίδς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει κατὰ τὸ ὀρισμένον· πλὴν οὐαὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, δι' οὗ παραδίδεται. ²³Καὶ αὐτοὶ ἤρχισαν νὰ συζητῶσι πρὸς ἀλλήλους, τὸ, ποίος τάχα ἦτο ἐξ αὐτῶν ὅστις ἐμελλε νὰ κάμῃ τοῦτο.

²⁴Ἐγεννε δὲ καὶ φιλονεικία μεταξὺ αὐτῶν περὶ τοῦ, τις ἐξ

αὐτῶν νομίζεται ὅτι εἶναι μεγαλήτερος. ²⁵ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτά· καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτὰ ὀνομάζονται εὐεργεταί. ²⁶ Σεῖς ὅμως οὐχὶ οὕτως· ἀλλ' ὁ μεγαλήτερος μεταξύ σας, ὡς γείνη ὡς ὁ μικρότερος· καὶ ὁ προϊστάμενος ὡς ὁ ὑπηρετῶν. ²⁷ Διότι τίς ἐστὶν μεγαλήτερος, ὁ καθήμενος εἰς τὴν τράπεζαν, ἢ ὁ ὑπηρετῶν; οὐχὶ ὁ καθήμενος; ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ ὑπηρετῶν. ²⁸ Σεῖς δὲ εἰσθε οἱ διαμεῖναντες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· ²⁹ ὅθεν ἐγὼ ἐτοιμάζω εἰς ἐσῆς βασιλείαν, ὡς ὁ Πατήρ μου ἡτοίμασεν εἰς ἐμέ, ³⁰ διὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ νὰ καθίσητε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ.

³¹ Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ Σατανᾶς σᾶς ἐζήτησε, διὰ νὰ σᾶς κοσκινίσῃ ὡς τὸν σῖτον. ³² Πλὴν ἐγὼ ἐδεήθην περὶ σοῦ διὰ νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ, ὅταν ποτὲ ἐπέστρέψῃς, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. ³³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, ἔτοιμος εἶμαι μετὰ σοῦ νὰ ὑπώγω καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον. ³⁴ Ὁ δὲ εἶπε, Σοὶ λέγω, Πέτρε, δὲν θέλει φωναξεῖ σήμερον ὁ ἀλέκτωρ, πρὶν ἀπαρνηθῆς τρίς ὅτι δὲν με γνωρίζεις.

³⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτε σᾶς ἀπέστειλα χωρὶς βαλαντίου καὶ σακκίου καὶ ὑποδημάτων, μήπως ἐστερήθητε τινός; Οἱ δὲ εἶπον, Οὐδενός. ³⁶ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς, Ἀλλὰ τώρα, ὅστις ἔχει βαλάντιον, ὥς λάβῃ αὐτὸ μετ' ἑαυτοῦ· ὁμοίως καὶ σακκίον· καὶ ὅστις δὲν ἔχει, ὥς πωλήσῃ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ὥς ἀγοράσῃ μάχαιραν. ³⁷ Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ εἰς ἐμέ, τὸ, "Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη"· διότι τὰ περὶ ἐμοῦ γεγραμμένα λαμβάνουσι τέλος. ³⁸ Οἱ δὲ εἶπον, Κύριε, ἰδοὺ ἐδῶ δύο μάχαιραι. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἰκανὸν εἶναι.

³⁹ Καὶ ἐξελθὼν ὑπῆγε κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτὸν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ⁴⁰ Ἀφου δὲ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσεύχεσθε διὰ νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

⁴¹ Καὶ αὐτὸς ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν ὡς λίθου βολὴν, καὶ γονατίσας προσηύχετο, ⁴² λέγων, Πάτερ, ἂν θέλῃς ν' ἀπομακρύνῃς τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν οὐχὶ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν ὡς γείνη. ⁴³ Ἐφάνη δὲ εἰς αὐτὸν ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ

ἐνισχύων αὐτόν. ⁴⁴Καὶ ἔλθων εἰς ἀγωνίαν, προσήχετο θερμότερον. Ἐγείνε δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡς θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν.

⁴⁵Καὶ σηκωθείς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἦλθε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης. ⁴⁶Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τί κοιμᾶσθε; σηκώθητε καὶ προσεύχεσθε, διὰ νὰ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν.

⁴⁷Εὐφρὸν δὲ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, ἤρχετο πρὸ αὐτῶν, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἰησοῦν διὰ νὰ φιλήσῃ αὐτόν. ⁴⁸Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

⁴⁹Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτόν τί ἔμελλε νὰ γείνη, εἶπον πρὸς αὐτόν, Κύριε, νὰ κτυπήσωμεν μὲ τὴν μάχαιραν; ⁵⁰Καὶ ἐκτίπησεν εἰς ἕξ αὐτῶν τὸν δούλον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. ⁵¹Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀφήσατε ἕως τουτου καὶ πιάσας τὸ ὠτίον αὐτοῦ, ἰάτρευσεν αὐτόν.

⁵²Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς ἐλθόντας ἐπ' αὐτόν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων; ⁵³καθ' ἡμέραν ἤμην μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ δὲν ἠπλώσατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἀλλ' αὕτη εἶναι ἡ ὥρα σας, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

⁵⁴Συλλαβόντες δὲ αὐτόν, ἔφεραν καὶ εἰσήγαγον αὐτόν εἰς τὸν αἶκον τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.

⁵⁵Ἀφ' οὗ δὲ ἀνέφαντες πῦρ ἐν τῷ μέσῳ τῆς αὐλῆς συνεκάθισαν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. ⁵⁶Ἰδοῦσα δὲ αὐτόν μία τις δούλη καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἐνατενίσασα εἰς αὐτόν, εἶπε, Καὶ οὗτος ἦτο μετ' αὐτοῦ. ⁵⁷Ὁ δὲ ἠρνήθη αὐτόν, λέγων, Γίνοι, δὲν γνωρίζω αὐτόν. ⁵⁸Καὶ μετ' ὀλίγον ἄλλος τις ἰδὼν αὐτόν, εἶπε, Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶσαι. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἀνθρώπε, δὲν εἶμαι. ⁵⁹Καὶ ἀφ' οὗ ἐπέρασεν ὡς μία ὥρα, ἄλλος τις δι' ὀπισθοῦ ἐλάλει, λέγων, Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦτο· διότι Γαλιλαῖος εἶναι. ⁶⁰Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἀνθρώπε, δὲν ἐξεύρω τί λέγεις. Καὶ παρευθὺς ἐνῶ αὐτὸς ἐλάλει ἔτι, ἐφώναξεν ὁ ἀλέκτωρ. ⁶¹Καὶ στραφείς ὁ Κύριος ἐνέβλεψεν εἰς τὸν Πέτρον· καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὅτι πρὶν φωνάξῃ ὁ ἀλέκτωρ, θέλεις μὲ

ἀπαρηθῇ τρίς. ⁶²Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.

⁶³Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ κρατοῦντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτὸν δέροντες· ⁶⁴καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν, ἐρράπιζον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἡρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Προφήτευσον, τίς εἶναι ὅστις σὲ ἐκτύπησε; ⁶⁵Καὶ ἄλλα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

⁶⁶Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, λέγοντες, ⁶⁷Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός; εἰπέ πρὸς ἡμᾶς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Ἐὰν σᾶς εἴπω, δὲν θέλετε πιστεύσει· ⁶⁸ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, δὲν θέλετε μοὶ ἀποκριθῇ, οὐδὲ θέλετε μὲ ἀπολύσει. ⁶⁹Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλει εἰσθαι ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. ⁷⁰Εἶπον δὲ πάντες, Σὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι. ⁷¹Οἱ δὲ εἶπον, Ἰὴ χρειαν ἔχομεν πλέον μαρτυρίας; διότι ἡμεῖς αὐτοὶ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κγ'.

ΤΟΤΕ ἐσηκώθη ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ ἔφεραν αὐτὸν πρὸς τὸν Πιλάτον.

²Καὶ ἤρχισαν νὰ κατηγορῶσιν αὐτὸν, λέγοντες, Τοῦτον εὖρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ ἐμποδίζοντα τὸ νὰ δίδωσι φόρους εἰς τὸν Καίσαρα, λέγοντα ἑαυτὸν ὅτι εἶναι Χριστὸς βασιλεὺς. ³Ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτὸν εἶπε, Σὺ λέγεις.

⁴Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, Οὐδὲν ἔγκλημα εὐρίσκω ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. ⁵Οἱ δὲ ἐπέμενον, λέγοντες, Ὅτι ταραττέι τὸν λαόν, διδάσκων καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ἐδῶ. ⁶Ὁ δὲ Πιλάτος ἀκούσας Γαλιλαίαν, ἠρώτησεν ἂν ὁ ἄνθρωπος εἶναι Γαλιλαῖος. ⁷Καὶ μαθὼν ὅτι εἶναι ἐκ τῆς ἐπικρατείας τοῦ Ἡρώδου, ἔπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδην, ὅστις ἦτο καὶ αὐτὸς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

⁸Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη πολὺ· διότι ἤθελε πρὸ πολλοῦ νὰ ἴδῃ αὐτόν, ἐπειδὴ ἤκουε πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ

ἤλπιζε νὰ ἴδῃ τι θαῦμα γινόμενον ὑπ' αὐτοῦ. *Ἡρώτα δὲ αὐτὸν μὲ λόγους πολλοὺς· πλὴν αὐτὸς δὲν ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν οὐδέν.
 10* Ἰσταντο δὲ οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς κατηγοροῦντες αὐτὸν ἐντόνως. 11* Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἡρώδης μετὰ τῶν στρατευμάτων αὐτοῦ ἐξουθένησεν αὐτὸν, καὶ ἐνέπαιξεν, ἐνέδυσεν αὐτὸν λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν πάλιν πρὸς τὸν Πιλάτον.
 12* Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁ Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐγειναν φίλοι μετ' ἀλλήλων· διότι πρότερον ἦσαν εἰς ἔχθραν πρὸς ἀλλήλους.

13* Ὁ δὲ Πιλάτος συγκαλέσας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, 14* εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐφέρατε πρὸς ἐμὲ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς στασιάζοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐνώπιόν σας ἀνακρίνας, δὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ οὐδὲν ἔγκλημα ἐξ ὧσων κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. 15* ἀλλ' αὐδὲ ὁ Ἡρώδης· διότι σὰς ἐπεμψα πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου εἶναι πεπραγμένου ὑπ' αὐτοῦ. 16* Ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτόν, θέλω ἀπολύσει.

17* Ἐπρεπε δὲ ἀναγκαίως νὰ ἀπολύῃ εἰς αὐτοὺς ἓνα ἐν τῇ ἑορτῇ. 18* Πάντες δὲ ὁμοῦ ἀνέκραξαν, λέγοντες, Σήκωσον τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ εἰς ἡμᾶς τὸν Βαραββᾶν. 19* ὅστις διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ ἐκ φόνον ἦτο βεβλημένος εἰς φυλακὴν.

20* Πάλιν λοιπὸν ὁ Πιλάτος ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, θέλων νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰησοῦν. 21* Οἱ δὲ ἐφώναζον, λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. 22* Ὁ δὲ καὶ τρίτην φορὰν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ τί κακὸν ἔπραξεν οὗτος; οὐδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ· ἀφοῦ λοιπὸν παιδεύσω αὐτόν, θέλω ἀπολύσει.

23* Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἐπέμενον μὲ φωνὰς μεγάλας, ζητοῦντες νὰ σταυρωθῇ· καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων ὑπερίσχυον. 24* Καὶ ὁ Πιλάτος ἀπεφάσισε νὰ γείνῃ τὸ ζήτημα αὐτῶν. 25* Καὶ ἀπέλυσεν εἰς αὐτοὺς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, τὸν ὁποῖον ἐζήτουν, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν εἰς τὸ θέλημα αὐτῶν.

26* Καὶ καθὼς ἔφεραν αὐτὸν ἔξω, ἐπίασαν Σίμωνα τινὰ Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἔθεσαν ἐπάνω αὐτοῦ τὸν σταυρὸν, διὰ νὰ φέρῃ αὐτὸν ἔπισθεν τοῦ Ἰησοῦ.

27* Ἠκολούθει δὲ αὐτὸν πολλὸν πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν αἵτινες καὶ ᾠδύροντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28* Στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Θυγατέρες τῆς Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε

δι' ἐμὲ, ἀλλὰ δι' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ διὰ τὰ τέκνα σας. ²⁹ Διότι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι, καθ' ἃς θέλουσιν εἰπεῖ, Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ αἱ κοιλίαι αἵτινες δὲν ἐγέννησαν, καὶ οἱ μαστοὶ οἵτινες δὲν ἐθήλασαν. ³⁰ Τότε θέλουσιν ἀρχίσει νὰ λέγωσιν εἰς τὰ ὕψη, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ εἰς τὰ βουνὰ, Σκεπάσατε ἡμᾶς. ³¹ Διότι, ἂν εἰς τὸ ὑγρὸν ξύλον πράττωσι ταῦτα, τί θέλει γείνει εἰς τὸ ξηρόν;

³² Ἐφέροντο δὲ καὶ ἄλλοι δύο μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν κακοῦργοι, διὰ νὰ θανατωθῶσι.

³³ Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὸν τόπον τὸν ὀνομαζόμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ τοὺς κακοῦργους, τὸν μὲν ἐκ δεξιῶν, τὸν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ³⁴ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε, Πάτερ, συγχώρησον αὐτούς· διότι δὲν ξεύρουσι τί πράττουσι.

Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον.

³⁵ Καὶ ἵστατο ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐνέπαιζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες μετ' αὐτῶν, λέγοντες, Ἄλλους ἔσωσεν· ἃς σῶσῃ ἑαυτὸν, ἐὰν οὗτος ἦναι ὁ Χριστὸς, ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ. ³⁶ Ἐνέπαιζον δὲ αὐτὸν καὶ οἱ στρατιῶται, πλησιάζοντες καὶ προσφέροντες ὄξος εἰς αὐτὸν, ³⁷ καὶ λέγοντες, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτὸν.

³⁸ Ἦτο δὲ καὶ ἐπιγραφή γεγραμμένη ἐπάνωθεν αὐτοῦ μετὰ γράμματα Ἑλληνικὰ καὶ Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑβραϊκὰ, ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

³⁹ Εἰς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακοῦργῶν ἐβλασφήμει αὐτὸν, λέγων, Ἐὰν σὺ ἦσαι ὁ Χριστὸς, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.

⁴⁰ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄλλος ἐπέπληττεν αὐτὸν, λέγων, Οὐδὲ τὸν Θεὸν δὲν φοβεῖσαι σὺ, ὅστις εἶσαι ἐν τῇ αὐτῇ καταδίκη; ⁴¹ καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· διότι ἄξια τῶν ὅσα ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος ὁμῶς οὐδὲν ἁτοπον ἔπραξε. ⁴² Καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

⁴³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς σοὶ λέγω, σήμερον θέλεις εἶσθαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ παραδείσῳ.

⁴⁴ Ἦτο δὲ ὡς ἕκτη ὥρα, καὶ ἔγινε σκότος ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης. ⁴⁵ Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος· καὶ ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ.

⁴⁶ Καὶ φωνάξας μετὰ φωνῆς μεγάλῃς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραδίδω τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔξπνευσεν.

⁴⁷ Ἰδὼν δὲ ὁ ἐκατόνταρχος τὸ γενόμενον ἐδόξασε τὸν Θεόν, λέγων, Ὅντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο δίκαιος.

⁴⁸ Καὶ πάντες οἱ ὄχλοι οἱ συνελθόντες εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην βλέποντες τὰ γενόμενα, ὑπέστρεφον τύπτοντες τὰ στήθη αὐτῶν.

⁴⁹ Ἰσταντο δὲ μακρόθεν πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ γυναῖκες αἵτινες συνηκολούθησαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἔβλεπον ταῦτα.

⁵⁰ Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο βουλευτὴς, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, ⁵¹ (οὗτος δὲν ἦτο σύμφωνος μὲ τὴν βουλὴν καὶ τὴν πράξιν αὐτῶν,) ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὅστις καὶ αὐτὸς περιέμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

⁵² Οὗτος ἐλθὼν πρὸς τὸν Πιλάτον ἐζήτησε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

⁵³ Καὶ καταβιβάσας αὐτὸ ἐτύλιξεν αὐτὸ μὲ σινδύνα, καὶ ἔθεσεν αὐτὸ ἐν μνημείῳ λελατομημένῳ, ὅπου οὐδεὶς ἔτι εἶχεν ἐνταφιασθῆ. ⁵⁴ Καὶ ἦτο ἡμέρα παρασκευῇ, καὶ ἑξημέρονα σάββατον.

⁵⁵ Ἠκολούθησαν δὲ καὶ γυναῖκες, αἵτινες εἶχον ἐλθεῖ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἶδον τὸ μνημεῖον, καὶ πῶς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. ⁵⁶ Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψαν, ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

ΚΕΦ. κδ'.

ΤΗΝ δὲ πρώτην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἐνῶ ἦτο ὀρθρος βαθύς, ἦλθον εἰς τὸ μνημα, φέρουσαι τὰ ὅποια ἡτοίμασαν ἀρώματα· καὶ ἄλλαι τινὲς μετ' αὐτῶν. ² Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. ³ Καὶ εἰσελθοῦσαι δὲν εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ⁴ Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ περὶ τούτου, ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐστάθησαν ἔμπροσθεν αὐτῶν μὲ ἱμάτια ἀστράπτοντα. ⁵ Καθὼς δὲ αὗται ἐφοβήθησαν, καὶ ἔκλινον τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; ⁶ Δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλ' ἀνέστη. ⁷ Ἐνθυμήθητε πῶς ἐλάλησε πρὸς ἐσᾶς, ἐνῶ ἦτο ἔτι ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ⁸ λέγων, Ὅτι πρέπει ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ παραδοθῇ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, καὶ νὰ σταυρωθῇ, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἀναστηθῇ. ⁹ Καὶ ἐνεθυμήθησαν τοὺς λόγους αὐτοῦ.

¹⁰ Καὶ ἀφοῦ ὑπέστρεψαν ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦ-

τα πάντα πρὸς τοὺς ἑνδεκα καὶ πάντας τοὺς λοιποὺς. ¹⁰ Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ μετ' αὐτῶν, αἵτινες ἔλεγον ταῦτα πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ¹¹ Καὶ οἱ λόγοι αὐτῶν ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡς φλυαρία, καὶ δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτούς.

¹² Ὁ δὲ Πέτρος σηκωθείς ἔδραμεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ σάβανα κείμενα μόνα· καὶ ἀνεχώρησε θαυμάζων καθ' ἑαυτὸν τὸ γεγονός.

¹³ Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν ἐπορεύοντο ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ὀνομαζομένην Ἑμμαοὺς, ἀπέχουσαν ἐξήκοντα στάδια ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ¹⁴ καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. ¹⁵ Καὶ ἐνῶ ὠμίλουν καὶ συνδιελέγοντο, πλησιάσας καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετ' αὐτῶν. ¹⁶ Ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο διὰ τὸ μὴ γνῶρίσωσιν αὐτόν.

¹⁷ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Τίνες εἶναι οἱ λόγοι οὗτοι, τοὺς ὁποίους συναμιλείτε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ εἰσθε σκυθρωποί; ¹⁸ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ὀνομαζόμενος Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ δὲν ἔμαθες τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; ¹⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὅστις ἐστάθη ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. ²⁰ καὶ πῶς παρέδωκαν αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἀρχόντες ἡμῶν εἰς καταδίκην θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ²¹ ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ μέλλων νὰ λυτρώσῃ τὸν Ἰσραὴλ. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῖτοις πᾶσι, τρίτῃ ἡμέρᾳ εἶναι σήμερον αὕτη, ἀφοῦ ἔγειναν ταῦτα. ²² ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέπληξαν ἡμᾶς, αἵτινες ὑπῆγον τὴν αὐγὴν εἰς τὸ μνημεῖον. ²³ καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι ὅτι εἶδον καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων, οἵτινες λέγουσιν ὅτι αὐτὸς ζῇ. ²⁴ Καὶ τινὲς τῶν ἡμετέρων ὑπῆγον εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν ὅμως δὲν εἶδον. ²⁵ Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τὴν καρδίαν εἰς τὸ νὰ πιστεῦντε εἰς πάντα ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται. ²⁶ Δὲν ἔπρεπε νὰ πάθῃ ταῦτα ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; ²⁷ Καὶ ἀρχίσας ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν εἰς αὐτοὺς τὰ περὶ ἑαυτοῦ γεγραμμένα ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς.

²⁸ Καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὴν κώμην ὅπου ἐπορεύοντο· καὶ αὐτοὺς προσποιεῖτο ὅτι ὑπάγει μακρότερα. ²⁹ Καὶ παρεβίασαν αὐτὸν, λέγοντες, Μείνον μεθ' ἡμῶν, διότι πλησιάζει ἡ ἑσπέρα, καὶ ἐκκλινεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσηλθε διὰ νὰ μείνῃ μετ' αὐτῶν. ³⁰ Καὶ ἀφοῦ ἐκάθισε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν τράπεζαν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κόψας ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς. ³¹ Αὐτῶν δὲ διηνοιχθῆσαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐγνώρισαν αὐτὸν καὶ αὐτοὺς ἔγεινεν ἄφαντος ἀπ' αὐτῶν. ³² Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Δὲν ἐκαίετο ἐν ἡμῖν ἡ καρδία ἡμῶν, ὅτε ἐλάλει πρὸς ἡμᾶς καθ' ὁδόν, καὶ μᾶς ἐξηγεῖ τὰς γραφάς;

³³ Καὶ σηκωθέντες τῇ αὐτῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἑνδεκα, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν, ³⁴ οἵτινες ἔλεγον, Ὅτι οὕτως ἀνέστη ὁ Κύριος, καὶ ἐφάνη εἰς τὸν Σίμωνα. ³⁵ Καὶ αὐτοὶ διηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ πῶς ἐγνωρίσθη εἰς αὐτοὺς ἐνῷ ἔκοπτε τὸν ἄρτον.

³⁶ Ἐνῷ δὲ ἐλάλουν ταῦτα, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐστάθη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Εἰρήνῃ ὑμῖν. ³⁷ Ἐκεῖνοι δὲ ἐκπλαγέντες καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι, ἐνόμιζον ὅτι ἐβλεπον πνεῦμα. ³⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί εἰσθε τεταραγμένοι; καὶ διὰ τί ἀναβαίνουσιν εἰς τὰς καρδίας σας διαλογισμοί; ³⁹ Ἰδέτε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμαι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἰδέτε· διότι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα δὲν ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. ⁴⁰ Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. ⁴¹ Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ ἠπίστον ἔτι ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ ἐθαύμαζον, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐχετε τι φαγώσιμον ἐνταῦθα; ⁴² Οἱ δὲ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν μέρος ὀπτοῦ ἰχθύος, καὶ ἀπὸ κηρήθραν μέλιτος.

⁴³ Καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

⁴⁴ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Οὗτοι εἰναι οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς, ὅτε ἤμην ἔτι μεθ' ὑμῶν, ὅτι πρέπει νὰ πληρωθῶσι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. ⁴⁵ Τότε δεινοῖξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, διὰ νὰ καταλάβωσι τὰς γραφάς. ⁴⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι οὕτως εἶναι γεγραμμένοι, καὶ οὕτως ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς, καὶ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ⁴⁷ καὶ νὰ κηρυχθῇ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοια καὶ ἄφεσις ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, γινομένης ἀρχῆς ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ. ⁴⁸ Σεῖς δὲ εἰσθε μάρτυρες τούτων. ⁴⁹ Καὶ ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω

τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς· σεῖς δὲ καθίστατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ, ἕως οὗ ἐνδυθῇτε δυνάμει ἐξ ὕψους.

⁵⁰ Καὶ ἔφερεν αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν· καὶ ὑψώσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτοὺς. ⁵¹ Καὶ ἐνῶ εὐλόγει αὐτοὺς ἀπεχωρίσθη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. ⁵² Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. ⁵³ Καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

ΤΟ

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΚΕΦ. α'.

ἘΝ ἀρχῇ ἦτο ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦτο παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ Θεὸς ἦτο ὁ Λόγος. ² Οὗτος ἦτο ἐν ἀρχῇ παρὰ τῷ Θεῷ. ³ Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένεον· καὶ χωρὶς αὐτοῦ δὲν ἐγένεεν οὐδὲ ἓν τὸ ὅποιον ἐγένεεν. ⁴ Ἐν αὐτῷ ἦτο ζωὴ, καὶ ἡ ζωὴ ἦτο τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. ⁵ Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φέγγει, καὶ ἡ σκοτία δὲν κατέλαβεν αὐτό.

⁶ Ὑπῆρξεν ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὀνομαζόμενος Ἰωάννης. ⁷ Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, διὰ νὰ πιστεύσωσι πάντες δι' αὐτοῦ. ⁸ Δὲν ἦτο ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλὰ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

⁹ Ἦτο τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, τὸ ὅποιον φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ¹⁰ Ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὁ κόσμος ἐγένεεν δι' αὐτοῦ· καὶ ὁ κόσμος δὲν ἐγνώρισεν αὐτόν.

¹¹ Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι δὲν ἐδέχθησαν αὐτόν. ¹² Ὅσοι δὲ ἐδέχθησαν αὐτόν, εἰς αὐτοὺς ἔδωκεν ἐξουσίαν νὰ γένωσι τέκνα Θεοῦ, εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ¹³ οἵτινες οὐχὶ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

¹⁴ Καὶ ὁ Λόγος ἔγεινε σὰρξ, καὶ κατώκησε μεταξὺ ἡμῶν, (καὶ εἶδομεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ τοῦ Πατρὸς,) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

¹⁵ Ὁ Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐφώνηξε, λέγων, Οὗτος ἦτο περὶ οὗ εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου.

¹⁶ Καὶ πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. ¹⁷ Διότι καὶ ὁ νόμος ἐδόθη διὰ τοῦ Μωϋσέως· ἡ δὲ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια ἔγεινε διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁸ Οὐδεὶς εἶδε ποτε τὸν Θεόν· ὁ Μονογενὴς Τίδς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐφάνερωσεν αὐτόν.

¹⁹ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευῖτας, διὰ νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶσαι; ²⁰ Καὶ ὁμολόγησε, καὶ δὲν ἡνέθη· καὶ ὁμολόγησεν, Ὅτι δὲν εἰμαι ἐγὼ ὁ Χριστός. ²¹ Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, Τί λοιπόν; Ἠλίας εἶσαι σύ; καὶ λέγει, Δὲν εἰμαι. Ὁ προφήτης εἶσαι σύ; καὶ ἀπεκρίθη, Οὐχί. ²² Εἶπον λοιπόν πρὸς αὐτόν, Τίς εἶσαι; διὰ νὰ δώσωμεν ἀπόκρισιν εἰς τοὺς ἀποστείλαντας ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ²³ Ἀπεκρίθη, Ἐγὼ εἰμαι "φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου," καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

²⁴ Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· ²⁵ καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Διὰ τί λοιπόν βαπτίζεις, εἰάν σὺ δὲν ἦσαι ὁ Χριστός, οὔτε ὁ Ἠλίας, οὔτε ὁ προφήτης; ²⁶ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· ἐν μέσῳ δὲ ὑμῶν ἵσταται ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν γνωρίζετε· ²⁷ αὐτὸς εἶναι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου· τοῦ ὁποῖου ἐγὼ δὲν εἰμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λωρίον τοῦ ὑποδήματος αὐτοῦ. ²⁸ Ταῦτα ἔγειναν ἐν Βηθαβαρᾷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦτο ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.

²⁹ Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, Ἴδού ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἶρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. ³⁰ Οὗτος εἶναι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὁπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὅστις εἶναι ἀνώτερός μου, διότι ἦτο πρότερός μου. ³¹ Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνωρίζον αὐτόν· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ εἰς τὸν Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ βαπτίζων ἐν τῷ ὕδατι.

³² Καὶ ἐμαρτύρησεν ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ὅτι εἶδον τὸ Πνεῦμα

καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν.
 33 Καὶ ἐγὼ δὲν ἐγνώριζον αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με διὰ τῆς
 βαπτίζω ἐν ὕδατι, ἐκείνος μοι εἶπεν, Εἰς ὅτινα ἴδῃς τὸ Πνεῦμα
 καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτος εἶναι ὁ βαπτίζων ἐν
 Πνεύματι Ἀγίῳ. 34 Καὶ ἐγὼ εἶδον καὶ ἐμαρτύρησα, ὅτι οὗτος
 εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν ἵστατο ὁ Ἰωάννης, καὶ δύο ἐκ τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ· 36 καὶ ἐμβλέψας εἰς τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα,
 λέγει, Ἴδού ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. 37 Καὶ ἤκουσαν αὐτόν οἱ δύο
 μαθηταὶ λαλοῦντα, καὶ ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν. 38 Στραφεῖς
 δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἰδὼν αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει πρὸς αὐτοὺς,
 τί ζητεῖτε; 39 Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, (τὸ ὅποιον
 ἐρμηνευόμενον λέγεται, Διδάσκαλε,) ποῦ μένεις; 40 Λέγει πρὸς
 αὐτοὺς, Ἐλθετε καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει· καὶ
 ἔμειναν παρ' αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ἡ δὲ ὥρα ἦτο ὡς δεκάτη.

41 Ἦτο Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν
 δύο, οἵτινες ἤκουσαν περὶ αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ἰωάννου, καὶ ἠκολού-
 θησαν αὐτόν. 42 Οὗτος πρῶτος εὗρίσκει τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν
 Σίμονα, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Εὗρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, τὸ
 ὅποιον μεθερμηνευόμενον εἶναι ὁ Χριστός. 43 Καὶ ἔφερεν αὐ-
 τὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας δὲ εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς εἶπε,
 Σὺ εἶσαι Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ· σὺ θέλεις ὀνομασθῇ Κηφᾶς,
 τὸ ὅποιον ἐρμηνεύεται Πέτρος.

44 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν Γα-
 λιλαίαν· καὶ εὗρίσκει τὸν Φίλιππον, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν,
 Ἀκολουθεῖ μοι. 45 Ἦτο δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ, ἐκ τῆς
 πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.

46 Εὗρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν,
 Ἐαῖνον τὸν ὅποιον ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφη-
 ται, εὗρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.
 47 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ναθαναὴλ, Ἐκ Ναζαρέτ δύναται νὰ
 προέλθῃ τί ἀγαθόν; Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Φίλιππος, Ἐρχου καὶ
 ἰδέ. 48 Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν,
 καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, Ἴδού ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης, εἰς τὸν ὅποιον
 δόλος δὲν ὑπάρχει. 49 Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ναθαναὴλ, Ποθεν
 με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Πρὶν ὁ
 Φίλιππος σέ φωνάξῃ, ὄντα ὑποκάτω τῆς συκῆς, εἰδὼν σε.
 50 Ἀπεκρίθη ὁ Ναθαναὴλ καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, σὺ

εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.
⁵¹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἐπειδὴ σοὶ εἶπον.
 Εἰδὼν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μεγαλύτερα τούτων
 θέλεις ἰδεῖ. ⁵² Καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς
 λέγω, Ἀπὸ τοῦ νῦν θέλετε ἰδεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ τοὺς
 ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν
 Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. β'.

ΚΑΙ τὴν τρίτην ἡμέραν ἔγεινε γάμος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας·
 καὶ ἦτο ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. ² Προσεκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰη-
 σοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. ³ Καὶ ἐπειδὴ ἔλειψεν
 ὁ οἶνος, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτὸν, Οἶνον δὲν ἔχουσι.
⁴ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ, γύναι;
 δὲν ἦλθεν ἔτι ἡ ὥρα μου. ⁵ Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑπηρε-
 τας, Ὅ,τι σὰς λέγῃ κάμετε. ⁶ Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἕξ
 κείμεναι κατὰ τὴν ἰσχύοντα τοῦ καθαρισμοῦ τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι
 ἑκάστη δύο ἢ τρία μέτρα. ⁷ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
 Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγένισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. ⁸ Καὶ
 λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἀντλήσατε τῶρα καὶ φέρετε πρὸς τὸν ἀρχι-
 τρῖκλινον. Καὶ ἔφεραν. ⁹ Καθὼς δὲ ὁ ἀρχιτρῖκλινος ἐγεύθη
 τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβεβλημένον, καὶ δὲν ἤξευρε πόθεν εἶναι,
 (οἱ ὑπηρεταὶ ὅμως ἤξευρον οἱ ἀντλήσαντες τὸ ὕδωρ,) φωνάζει
 τὸν κυμφλὸν ὁ ἀρχιτρῖκλινος, ¹⁰ καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, Πᾶς ἀν-
 θρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον βάλλει, καὶ ἀφοῦ πῖωσι πολλὴν,
 τότε τὸν κατώτερον· σὺ ἐφύλαξας τὸν καλὸν οἶνον ἕως τῶρα.

¹¹ Ταύτην τὴν ἀρχὴν τῶν θαυμάτων ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ
 τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφάνερωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν
 εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

¹² Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοῦμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ
 αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ
 ἔμειναν οὐχὶ πολλὰς ἡμέρας. ¹³ Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν
 Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

¹⁴ Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα
 καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς ἀργυραμοιβοὺς καθήμενους. ¹⁵ Καὶ
 ποιήσας μάστιγα ἐκ σχοινίων, ἐδίωξε πάντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ
 τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τὰ νομίσματα τῶν ἀργυρα-

μοιβῶν ἔχουσε, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψε· ¹⁶ καὶ πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περισσότερας εἶπε, Σηκώσατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ κάμνετε τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου. ¹⁷ Τότε ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι εἶναι γεγραμμένον, "Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου μὲ κατέφαγεν."

¹⁸ Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τί σημεῖον δεικνύεις εἰς ἡμᾶς διότι κάμνεις ταῦτα; ¹⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Χαλάσατε τὸν ναὸν τούτου, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν θέλω ἐγείρει αὐτόν. ²⁰ Καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἶπον, Εἰς τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτη ὠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ θέλεις ἐγείρει αὐτόν εἰς τρεῖς ἡμέρας; ²¹ Ἐκεῖνος ὁμως ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ²² Ὅτε λοιπὸν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐνεθυμήθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς· καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὴν γραφὴν, καὶ εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

²³ Καὶ ἐνῶ ἦτο ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, βλέποντες αὐτοῦ τὰ θαύματα τὰ ὅποια ἔκαμνεν. ²⁴ Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἐνεπιστεύετο εἰς αὐτοὺς, διότι ἐγνώριζε πάντας· ²⁵ καὶ διότι δὲν εἶχε χρεῖαν διὰ τὴν μαρτυρήσῃ τις περὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ αὐτὸς ἐγνώριζε τί ἦτο ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. γ'.

¹ ἮΤΟ δὲ ἀνθρωπὸς τις ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὀνομαζόμενος, ἀρχὸν τῶν Ἰουδαίων. ² Οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτός, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ῥαββί, ἐξεύρομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἦλθες Διδάσκαλος· διότι οὐδεὶς δύναται τὰ κάμνη ταῦτα σημεῖα ταῦτα τὰ ὅποια σὺ κάμνεις, εἰ μὴ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, εἰ μὴ τις δὲν γεννηθῇ ἄνωθεν, δὲν δύναται τὰ ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

⁴ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Νικόδημος, Πῶς δύναται ἄνθρωπος τὰ γεννηθῇ γέροντων; μήποτε δύναται τὰ εἰσελθῇ δευτέραν φοράν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ τὰ γεννηθῇ;

⁵ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, εἰ μὴ τις δὲν γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, δὲν δύναται τὰ εἰσελθῇ εἰς

τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ὁ γεγενημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, εἶναι σὰρξ· καὶ τὸ γεγενημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος, εἶναι πνεῦμα, Ὁ Μὴ θαυμάσης ὅτι σοὶ εἶπον, Πρέπει νὰ γεννηθῇτε ἄνωθεν. Ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει πνέει, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλὰ δὲν ἐξεύρεις πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως εἶναι πᾶς ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Πνεύματος.

⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Νικόδημος καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Πῶς δύνανται νὰ γείνωσι ταῦτα;

¹⁰ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ εἶσαι ὁ Διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα δὲν ἐξεύρεις;—¹¹ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξεύρομεν λαλοῦμεν, καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶδομεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν δὲν δέχεσθε. ¹² Ἐὰν τὰ ἐπίγεια σὰς εἶπον, καὶ δὲν πιστεῦντε, πῶς, εἰάν σὰς εἶπω τὰ ἐπουράνια, θέλετε πιστεῦσαι; ¹³ Καὶ οὐδεὶς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰμὶ ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. ¹⁴ Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτω πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ¹⁵ διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. ¹⁶ Διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ, διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. ¹⁷ Ἐπειδὴ δὲν ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. ¹⁸ Ὅστις πιστεύει εἰς αὐτὸν, δὲν κρίνεται· ὅστις ὅμως δὲν πιστεύει, εἶναι ἤδη κεκριμένος, διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. ¹⁹ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠγάπησαν τὸ σκότος μᾶλλον παρὰ τὸ φῶς· διότι ἦσαν ποιητὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ²⁰ Ἐπειδὴ πᾶς ὅστις πράττει φαῦλα, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ δὲν ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ ἐλεγχθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ. ²¹ Ὅστις ὅμως πράττει τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὅτι ἐπράχθησαν κατὰ Θεόν.

²² Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν. ²³ Ἦτο δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν πλησίον τοῦ Σαλεῖμ, διότι ἦσαν ἐκεῖ ὕδατα πολλὰ· καὶ ἤρχοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. ²⁴ Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης δὲν ἦτο ἔτι βεβλημένος εἰς τὴν

φυλακὴν. ²⁵ Ἐγένετο λοιπὸν συζήτησις περὶ καθαρισμοῦ παρὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰωάννου μετ' Ἰουδαίους τινάς· ²⁶ καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ῥαββί, ἐκείνος ὅστις ἦτο μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν ὁποῖον σὺ ἐμαρτύρησας, ἰδοὺ αὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

²⁷ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης καὶ εἶπε, Δὲν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνῃ οὐδέν, ἐὰν δὲν ᾖναι δεδομένον εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ²⁸ Σεῖς αὐτοὶ εἰσθε μάρτυρές μου ὅτι εἶπον, Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅτι εἶμαι ἀπεσταλμένος ἐμπροσθεν ἐκείνου. ²⁹ Ὅστις ἔχει τὴν νύμφην, εἶναι νυμφίος· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἰστάμενος καὶ ἀκούων αὐτὸν, χαίρει καθ' ὑπερβολὴν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη λοιπὸν ἡ χαρὰ ἡ ἰδική μου ἐπληρώθη. ³⁰ Ἐκείνος πρέπει νὰ ἀυξάνῃ, ἐγὼ δὲ νὰ ἐλαττώνωμαι. ³¹ Ὁ ἐρχόμενος ἄνωθεν, εἶναι ὑπεράνω πάντων· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς εἶναι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐρχόμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, εἶναι ὑπεράνω πάντων. ³² Καὶ ἐκεῖνος τὸ ὁποῖον εἶδε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ οὐδεὶς δέχεται τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ. ³³ Ὅστις δεχθῇ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, ἐπεσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀληθής. ³⁴ Διότι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δὲν δίδει εἰς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα μετρίον. ³⁵ Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα ἔδωκεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ³⁶ Ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Υἱόν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὅστις ὅμως ἀπειθεῖ εἰς τὸν Υἱόν, δὲν θέλει ἰδεῖ ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΚΑΘΩΣ λοιπὸν ἔμαθεν ὁ Κύριος, ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς πλειότερους μαθητὰς κάμνει καὶ βαπτίζει παρὰ ὁ Ἰωάννης, ² (ἂν καὶ ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς δὲν ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ)· ³ ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴ Ἐπρεπε δὲ νὰ περάσῃ διὰ τῆς Σαμαρείας.

⁵ Ἐρχεται λοιπὸν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχάρ, πλησίον τοῦ ἀγροῦ τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Ἰακώβ εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ⁶ Ἦτο δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκάθητο οὕτως εἰς τὴν πηγὴν. Ὡρα ἦτο περίπου ἕκτη. ⁷ Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὕδωρ. Λέγει πρὸς αὐτήν ὁ Ἰησοῦς,

Δός μοι νὰ πίνω. * Διότι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶχον ὑπάγει εἰς τὴν πόλιν, διὰ νὰ ἀγοράσωσι τροφάς. * Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ, Ἰουδαῖος ὢν, ζητεῖς νὰ πῆς παρ' ἐμοῦ ἥτις εἰμαι γυνὴ Σαμαρεῖτις;—Διότι δὲν συγκαινωνοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τοὺς Σαμαρεῖτας.

¹⁰ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Ἐὰν ᾔξευρες τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς εἶναι ὁ λέγων σοι, Δός μοι νὰ πίνω, σὺ ἠθέλες ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἠθέλε σοὶ δώσει ὕδωρ ζῶν.

¹¹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, οὐτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ εἶναι βαθύ· πόθεν λοιπὸν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; ¹² μήπως σὺ εἶσαι μεγαλύτερος τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὅστις ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἔπιεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; ¹³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν, Πᾶς ὅστις πίνει ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, θέλει διψῆσαι πάλιν· ¹⁴ ὅστις ὅμως πῖνῃ ἐκ τοῦ ὕδατος τὸ ὅποιον ἐγὼ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν, δὲν θέλει διψῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ τὸ ὅποιον θέλω δώσει εἰς αὐτὸν, θέλει γείνει ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀναβλύζοντος εἰς ζωὴν αἰώνιον. ¹⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, διὰ νὰ μὴ διψῶ, μηδὲ νὰ ἔρχωμαι ἐδῶ νὰ ἀντλῶ.

¹⁶ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, κάλεσον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλθε ἐδῶ. ¹⁷ Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπε, Δὲν ἔχω ἄνδρα. Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας, ὅτι δὲν ἔχω ἄνδρα· ¹⁸ διότι πέντε ἄνδρας ἔλαβες, καὶ ἐκεῖνος τὸν ὅποιον ἔχεις τώρα, δὲν εἶναι ἀνὴρ σου τοῦτο ἀληθὲς εἶπας.

¹⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Κύριε, βλέπω ὅτι σὺ εἶσαι προφήτης. ²⁰ Οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς τοῦτο τὸ ὄρος προσεκύνησαν καὶ σεῖς λέγετε ὅτι ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εἶναι ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ προσκυνῶμεν. ²¹ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε εἰς τὸ ὄρος τοῦτο, οὔτε εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα θέλετε προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα. ²² Σεῖς προσκυνεῖτε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἐξεύρετε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐξεύρομεν· διότι ἡ σωτηρία εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων. ²³ Πλὴν ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ θέλουσι προσκυνῆσαι τὸν Πατέρα ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· διότι ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν. ²⁴ Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα· καὶ οἱ προσκυνούντες αὐτὸν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ πρέπει νὰ προσκυνῶσι.

²² Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, Ἐξεύρω ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, θέλει ἀναγγεῖλαι εἰς ἡμᾶς πάντα. ²³ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμαι, ὁ λαλῶν σοι.

²⁴ Καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι ἐλάλει μετὰ γυναικός· οὐδεὶς ὅμως εἶπε, Τί ζητεῖς; ἢ, Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

²⁵ Αἰφῆκε λοιπὸν ἡ γυνὴ τὴν ὑδρίαν αὐτῆς, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ²⁶ Ἐλθετε νὰ ἴδῃτε ἄνθρωπον, ὅστις μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα· μήπως οὗτος εἶναι ὁ Χριστός; ²⁷ Ἐξῆλθον λοιπὸν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

²⁸ Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ οἱ μαθηταὶ παρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες, Ῥαββί, φάγε. ²⁹ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ ἔχω φαγητὸν νὰ φάγω το ὅποῖον σεῖς δὲν ἐξεύρετε. ³⁰ Ἐλεγον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μήπως τις ἔφερε πρὸς αὐτόν νὰ φάγῃ;

³¹ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τὸ ἐμὸν φαγητὸν εἶναι νὰ πράττω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργον αὐτοῦ. ³² Δὲν λέγετε σεῖς, ὅτι τέσσαρες μῆνες εἶναι ἔτι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδού, σᾶς λέγω, ὑψώσατέ τοὺς ὀφθαλμούς σας, καὶ ἰδέτε τὰ χωράφια, ὅτι εἶναι ἤδη λευκὰ πρὸς θερισμόν. ³³ Καὶ ὁ θερίζων λαμβάνει μισθόν, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ νὰ χαίρῃ ὁμοῦ καὶ ὁ σπείρων καὶ ὁ θερίζων. ³⁴ Διότι κατὰ τοῦτο ἀληθεύει ὁ λόγος, Ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ³⁵ Ἐγὼ σᾶς ἀπέστειλα νὰ θερίζητε ἐκεῖ· εἰς τὸ ὅποῖον σεῖς δὲν ἐκοπιάσατε· ἄλλοι ἐκοπίασαν, καὶ σεῖς εἰσῆλθετε εἰς τὸν κόπον αὐτῶν.

³⁶ Ἐξ ἐκείνης δὲ τῆς πόλεως πολλοὶ τῶν Σαμαρειτῶν ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης, Ὅτι μοὶ εἶπε πάντα ὅσα ἔπραξα. ³⁷ Καθὼς λοιπὸν ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Σαμαρεῖται, παρεκάλουν αὐτόν νὰ μένῃ παρ' αὐτοῖς. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. ³⁸ Καὶ πολλὸν πλείτεροι ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ. ³⁹ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ἔλεγον, Ὅτι δὲν πιστεύομεν πλέον διὰ τὸν λόγον σου· ἐπειδὴ ἡμεῖς ἠκούσαμεν, καὶ γνωρίζομεν ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

⁴⁰ Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴¹ Διότι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης

ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ δὲν ἔχει τιμὴν. ⁴⁶ Ὅτε λοιπὸν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέχθησαν αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, ἰδόντες πάντα ὅσα ἔκαμεν ἐν Ἱεροσολύμοις, κατὰ τὴν ἑορτὴν· διότι καὶ αὐτοὶ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτὴν. ⁴⁷ Ἦλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἔκαμε τὸ ὕδωρ οἶνον.

Καὶ ἦτό τις βασιλικὸς ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς ἡσθένει ἐν Καπερναούμ. ⁴⁸ Οὗτος ἀκούσας ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὑπῆγε πρὸς αὐτὸν, καὶ παρεκάλει αὐτὸν νὰ καταβῇ καὶ νὰ ἰατρεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· διότι ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ. ⁴⁹ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν δὲν ἴδῃτε σημεῖα καὶ τέρατα, δὲν θέλετε πιστεύσει. ⁵⁰ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικὸς, Κύριε, κατάβα πρὶν ἀποθάνῃ τὸ παιδίον μου. ⁵¹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, ὁ υἱὸς σου ζῇ. Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνεχώρει. ⁵² Ἐνῶ δὲ οὗτος ἤδη κατέβαινε, ἀπήντησαν αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, Ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῇ. ⁵³ Ἠρώτησε λοιπὸν αὐτοὺς τὴν ὥραν καθ' ἣν ἔγεινε καλῆτερα· καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ὅτι χθὲς τὴν ἐβδόμην ὥραν ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. ⁵⁴ Ἐνόησε λοιπὸν ὁ πατὴρ ὅτι ἐγίνει τοῦτο κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῇ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ οἰκία αὐτοῦ.

⁵⁵ Τοῦτο πάλιν δεύτερον θαῦμα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἦλθεν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

ΚΕΦ. ε.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἦτο ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ² Εἶναι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις πλησίον τῆς προβατικῆς πύλης κολυμβήθρα, ἣ ἐπονομαζομένη Ἑβραϊστὴ Βηθεσδὰ, ἔχουσα πέντε στοάς. ³ Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, οἵτινες περιέμενον τὴν κίνησιν τοῦ ὕδατος. ⁴ Διότι ἄγγελος κατέβαινε κατὰ καιρὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν, καὶ ἐτάραττε τὸ ὕδωρ· ὅστις λοιπὸν εἰσῆρχετο πρῶτος μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ἐγίνετο ὑγιὴς ἀπὸ ὁποιαυδήποτε νόσον ἔπασχεν.

⁵ Ἦτο δὲ ἐκεῖ ἄνθρ πὸς τις τριάκοντα ὅκτω ἔτη πάσχων ἀσθένειαν. ⁶ Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ ἐξέφρων

ὅτι πολὺν ἤδη καιρὸν πάσχει, λέγει πρὸς αὐτὸν, Θέλεις νὰ γείνης ὑγιής; ⁷ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ ἀσθενῶν, Κύριε, ἄνθρωπον δὲν ἔχω, διὰ νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ· ἐνῷ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. ⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγέρθητι, σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. ⁹ Καὶ εὐθὺς ἔγεινεν ὁ ἄνθρωπος ὑγιής, καὶ ἐσήκωσε τὸν κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. Ἦτο δὲ σάββατον ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

¹⁰ Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὸν τεθεραπευμένον, Σάββατον εἶναι· δὲν σοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ σηκώσῃς τὸν κράββατον. ¹¹ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Ὁ ἰατρεύσας με, ἐκεῖνος μοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. ¹² Ἠρώτησαν λοιπὸν αὐτὸν, Τίς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις σοὶ εἶπε, Σήκωσον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; ¹³ Ὁ δὲ ἰατρευθεὶς δὲν ἤξευρε τίς εἶναι· διότι ὁ Ἰησοῦς ὑπεξῆλθεν, ἐπειδὴ ἦτο ὄχλος πολλὸς ἐν τῷ τόπῳ.

¹⁴ Μετὰ ταῦτα εὗρισκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἰδοὺ, ἔγεινες ὑγιής, μηκέτι ἀμάρτανε, διὰ νὰ μὴ, σοὶ γείνη τι χειρότερον. ¹⁵ Τπῆγε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἰατρεύσας αὐτόν.

¹⁶ Καὶ δια τοῦτο κατέτρεχον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν, διότι ἔκαμνε ταῦτα ἐν σαββάτῳ. ¹⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Ὁ Πατὴρ μου ἐργάζεται ἕως τῶρα, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι. ¹⁸ Διὰ τοῦτο λοιπὸν μᾶλλον ἐζήτουν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ θανατώσωσιν αὐτόν, διότι οὐχὶ μόνον παρέβαινε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἑαυτοῦ ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον μὲ τὸν Θεὸν κάμνων ἑαυτόν.

¹⁹ Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν δύναται ὁ Υἱὸς νὰ πράττῃ οὐδὲν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν βλέπῃ τὸν Πατέρα πράττοντα τοῦτο· ἐπειδὴ ὅσα ἐκεῖνος πράττῃ, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς πράττει ὁμοίως. ²⁰ Διότι ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτόν πάντα ὅσα αὐτὸς πράττει· καὶ μεγαλήτερα τούτων ἔργα θέλει δείξει εἰς αὐτόν, διὰ νὰ θαυμάζητε σεῖς. ²¹ Ἐπειδὴ καθὼς ὁ Πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ Υἱὸς οὕστινας θέλει ζωοποιεῖ. ²² Ἐπειδὴ οὐδὲ κρίνει ὁ Πατὴρ οὐδένα, ἀλλ' εἰς τὸν Υἱόν ἔδωκε πᾶσαν τὴν κρίσιν· ²³ διὰ νὰ

τιμῶσι πάντες τὸν Τίον, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Τίον, δὲν τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

²⁴ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λεγώ, ὅτι ὁ ἀκούων τὸν λόγον μου, καὶ πιστεύων εἰς τὸν πέμψαντά με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν δὲν ἔρχεται, ἀλλὰ μετέβη ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. ²⁵ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ ἤδη εἶναι, ὅτε οἱ νεκροὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν τοῦ Τίου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες θέλουσι ζῆσει. ²⁶ Διότι καθὼς ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ εἰς τὸν Τίον νὰ ἔχῃ ζωὴν ἐν ἑαυτῷ. ²⁷ καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν εἰς αὐτόν νὰ κάμνῃ καὶ κρίσιν, διότι εἶναι Τίος ἀνθρώπου. ²⁸ Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· διότι ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ²⁹ καὶ θέλουσιν ἐξέλθει οἱ πράξαντες τὰ ἀγαθὰ εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ πράξαντες τὰ φαῦλα, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

³⁰ Δὲν δύναμαι ἐγὼ νὰ κάμνω ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν. Καθὼς ἀκούω, κρίνω· κατ' ἣ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία εἶναι· διότι δὲν ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρός. ³¹ Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου δὲν εἶναι ἀληθής. ³² Ἄλλος εἶναι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ· καὶ ἐξεύρω ὅτι εἶναι ἀληθής ἡ μαρτυρία τὴν ὅποیان μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ³³ Σεῖς ἀπεστείλατε πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ ἐμαρτύρησεν εἰς τὴν ἀλήθειαν. ³⁴ Ἐγὼ δὲ παρὰ ἀνθρώπου δὲν λαμβάνω τὴν μαρτυρίαν· ἀλλὰ λέγω ταῦτα, διὰ νὰ σωθῇτε σεῖς. ³⁵ Εκείνος ἦτο ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φέγγων· καὶ σεῖς ἠθελήσατε νὰ ἀγαλλιασθῇτε πρὸς ὥραν εἰς τὸ φῶς αὐτοῦ.

³⁶ Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μεγαλητέραν ἢς τοῦ Ἰωάννου· διότι τὰ ἔργα τὰ ὅποια μοι ἔδωκεν ὁ Πατὴρ διὰ νὰ τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα τὰ ὅποια ἐγὼ πράττω, μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ Πατὴρ με ἀπέστειλε. ³⁷ Καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, αὐτὸς ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ. Οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσατε πώποτε, οὔτε ὄψιν αὐτοῦ εἶδετε. ³⁸ Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ δὲν ἔχετε μένοντα ἐν ἑαυτοῖς· διότι σεῖς δὲν πιστεύετε εἰς τοῦτον, τὸν ὅποιον ἐκεῖνος ἀπέστειλεν. ³⁹ Ἐρευνάτε τὰς γραφὰς, διότι σεῖς νομίζετε ὅτι ἐν αὐταῖς ἔχετε ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐκεῖναι εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. ⁴⁰ Πλὴν δὲν θέλετε νὰ ἔλθῃτε πρὸς ἐμέ, διὰ νὰ ἔχητε ζωὴν. ⁴¹ Δόξαν παρὰ ἀν-

θρώπων δὲν λαμβάνω· ⁴² ἀλλὰ σὰς ἐγνώρισα, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ⁴³ Ἐγὼ ἦλθον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, καὶ δὲν μὲ δέχεσθε· εἰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι ἑαυτοῦ, ἐκεῖνον θέλετε δεχθῇ. ⁴⁴ Πῶς δύνασθε σεῖς νὰ πιστεῦσητε, οὔτινες λαμβάνετε δόξαν ὁ εἰς παρὰ τοῦ ἄλλου, καὶ δὲν ζητεῖτε τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ;

⁴⁵ Μὴ νομίζετε ὅτι ἐγὼ θέλω σὰς κατηγορήσει πρὸς τὸν Πατέρα· ὑπάρχει ὁ κατήγορός σας, ὁ Μωϋσῆς, εἰς τὸν ὁποῖον σεῖς ἠλπίσατε. ⁴⁶ Διότι, εἰν ἐπιστεύετε εἰς τὸν Μωϋσῆν, ἠθέλετε πιστεύσει εἰς ἐμέ· ἐπειδὴ περὶ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. ⁴⁷ Εἰν δὲ εἰς τὰ γεγραμμένα ἐκεῖνου δὲν πιστεύητε, πῶς θέλετε πιστεύσει εἰς τοὺς ἰδικούς μου λόγους;

ΚΕΦ. ε'.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἀνεχώρησεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος· ² καὶ ἠκολούθει αὐτὸν ὄχλος πολὺς, διότι ἔβλεπον τὰ θαύματα αὐτοῦ τὰ ὁποῖα ἔκαμνεν ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ³ Ἀνέβη δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθῃτο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

⁴ Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα, ἡ ἐορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

⁵ Ὑψώσας λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἰδὼν ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον, Πόθεν θέλομεν ἀγοράσει ἄρτους, διὰ νὰ φάγωσιν οὗτοι; ⁶ (Ἐλεγε δὲ τοῦτο δοκιμάζων αὐτόν· διότι αὐτὸς ἤξευρε τί ἔμελλε νὰ κάμῃ.) ⁷ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι δὲν ἀρκούσιν εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ λάβῃ ὀλίγον τι ἕκαστος αὐτῶν.

⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, ⁹ Ἐδὼ εἶναι ἐν παιδάριον, τὸ ὁποῖον ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τι εἶναι εἰς τοσούτους;

¹⁰ Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, Κάμετε τοὺς ἄνθρωπος νὰ καθίσωσιν. Ἦτο δὲ χέρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἐκάθισαν λοιπὸν οἱ ἄνδρες τὸν ὀριθμὸν ἕως πεντακισχίλιοι. ¹¹ Καὶ ἔλαβεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἄρτους, καὶ εὐχαριστήσας, διεμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ δὲ μαθηταὶ εἰς τοὺς καθημένους· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἠθελον. ¹² Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν, λέγει πρὸς τοὺς

μαθητὰς αὐτοῦ, Συνάξατε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, διὰ νὰ μὴ χαθῇ τίποτε. ¹⁵ Ἐσύναξαν λοιπὸν, καὶ ἐγένισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, τὰ ὅποια ἐπερίσσευσαν εἰς τοὺς φαγόντας.

¹⁶ Οἱ ἄνθρωποι λοιπὸν, ἰδόντες τὸ θαῦμα τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον, "Ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ μέλλων νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον." ¹⁷ Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν γνωρίσας ὅτι μέλλουσι νὰ ἔλθωσι, καὶ νὰ ἀρπάσωσιν αὐτὸν διὰ νὰ κάμωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

¹⁸ Καθὼς δὲ ἔγεινεν ἑσπέρα, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν. ¹⁹ καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναούμ. Καὶ εἶχεν ἤδη γέινει σκότος, καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχεν ἐλθεῖ πρὸς αὐτούς. ²⁰ καὶ ἡ θάλασσα ὑψάνετο, ἐπεὶδὴ ἔπνεε δυνατὸς ἄνεμος. ²¹ Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκωπηλάτησαν ὡς εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα στάδια, βλέπουσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ πλησιάζοντα εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐφοβήθησαν. ²² Ἐκεῖνος δὲ λέγει πρὸς αὐτούς, Ἐγὼ εἰμαι, μὴ φοβεῖσθε. ²³ Ἦθελον λοιπὸν νὰ λάβωσιν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ παρευθὺς τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὴν γῆν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆγαινον.

²⁴ Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἱστάμενος πέραν τῆς θαλάσσης, ὅτε εἶδεν ὅτι πλοιάριον ἄλλο δὲν ἦτο ἐκεῖ, εἰμὴ ἐν ἐκείνῳ εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἰσῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀνεχώρησαν. ²⁵ (ἦλθον δὲ ἄλλα πλοιάρια ἐκ τῆς Τιβεριάδος πλησίον τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, ἀφοῦ ὁ Κύριος εὐχαρίστησεν) ²⁶ ὅτε λοιπὸν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰσῆλθον καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

²⁷ Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ῥαββὶ, πότε ἦλθες ἐδῶ; ²⁸ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτούς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, με ζητεῖτε, οὐχὶ διότι εἶδετε θαύματα, ἀλλὰ διότι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ²⁹ Ἔργάζεσθε μὴ διὰ τὴν τροφήν τὴν φθειρομένην, ἀλλὰ διὰ τὴν τροφήν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, τὴν ὁποίαν ὁ Πίος τοῦ ἀνθρώπου θέλει σὰς δώσει· διότι τοῦτον ἐσφράγισεν ὁ Πατήρ, ὁ Θεός.

³⁰ Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Τί νὰ κάμωμεν διὰ νὰ ἐργαζώ-

μεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; ²⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, νὰ πιστεύσητε εἰς τούτον τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέστείλε.

³⁰ Τότε εἶπον πρὸς αὐτὸν, Τί σημεῖον λοιπὸν κάμνεις σὺ, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν εἰς σέ; τί ἐργάζεσαι; ³¹ Οἱ πατέρες ἡμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς εἶναι γεγραμμένοι, ³² "Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν." ³³ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Δὲν ἔδωκεν εἰς ἐσᾶς τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Μωϋσῆς· ἀλλ' ὁ Πατήρ μου σὰς δίδει τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ³⁴ Διότι ὁ ἄρτος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δίδων ζωὴν εἰς τὸν κόσμον.

³⁵ Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Κύριε, παντοτε δὸς εἰς ἡμᾶς τὸν ἄρτον τούτον.

³⁶ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὅστις ἔρχεται πρὸς ἐμέ, δὲν θέλει πεινάσει· καὶ ὅστις πιστεύει εἰς ἐμέ, δὲν θέλει διψήσει πώποτε. ³⁷ Πλὴν σὰς εἶπον, ὅτι καὶ μὲ εἶδετε καὶ δὲν πιστεύετε. ³⁸ Πᾶν ὅ,τι μοὶ δίδει ὁ Πατήρ, πρὸς ἐμέ θέλει ἔλθει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμέ δὲν θέλω ἐκβάλλει ἔξω. ³⁹ διότι κατέβην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχὶ διὰ νὰ κάμω τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. ⁴⁰ Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατέρις, πᾶν ὅ,τι μοὶ ἔδωκε, νὰ μὴ ἀπολέσω ^{ὡς} ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴¹ Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, πᾶς ὅστις βλέπει τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύει εἰς αὐτὸν, νὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

⁴² Ἐγόγγυζον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ⁴³ καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ ὁποῖου ἡμεῖς γνωρίζομεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς λοιπὸν λέγει οὗτος, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατέβην;

⁴⁴ Ἀπεκρίθη λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ γογγύζετε μεταξύ σας. ⁴⁵ Οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμέ, ἐὰν δὲν ἔλκυσῃ αὐτὸν ὁ Πατήρ ὁ πέμψας με· καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁶ Εἶναι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, "Καὶ πάντες θέλουσιν εἰσθαι διδασκοὶ τοῦ Θεοῦ." Πᾶς λοιπὸν ὅστις ἀκούσῃ παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μάθῃ, ἔρχεται πρὸς

ἐμέ. ⁴⁴Οὐχὶ ὅτι εἶδε τις τὸν Πατέρα, εἰμὴ ἐκεῖνος ὅστις εἶναι παρὰ τοῦ Θεοῦ· οὗτος εἶδε τὸν Πατέρα. ⁴⁵Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ⁴⁶Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. ⁴⁷Οἱ πατέρες σας ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον. ⁴⁸Οὗτος εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, διὰ νὰ φάγῃ τις ἐξ αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ ἀποθάνῃ. ⁴⁹Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, θέλει ζῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ὁ ἄρτος δὲ τὸν ὁποῖον ἐγὼ θέλω δώσει, εἶναι ἡ σὰρξ μου, τὴν ὁποῖαν ἐγὼ θέλω δώσει ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου.

⁵⁰Ἐμάχοντο λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς δύναται οὗτος νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς νὰ φάγωμεν τὴν σάρκα αὐτοῦ;

⁵¹Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐάν δὲν φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίνητε τὸ αἷμα αὐτοῦ, δὲν ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ⁵²Ὅστις τρώγει τὴν σάρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ θέλω ἀναστήσει αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁵³Διότι ἡ σὰρξ μου ἀληθῶς εἶναι τροφή, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς εἶναι πόσις. ⁵⁴Ὅστις τρώγει τὴν σάρκα μου, καὶ πίνει τὸ αἷμά μου, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. ⁵⁵Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ ζῶν Πατήρ, καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, οὕτως καὶ ὅστις μὲ τρώγει, θέλει ζῆσαι καὶ ἐκεῖνος δι' ἐμέ. ⁵⁶Οὗτος εἶναι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· οὐχὶ καθὼς οἱ πατέρες σας ἔφαγον τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον· ὅστις τρώγει τούτον τὸν ἄρτον, θέλει ζῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα.

⁵⁷Ταῦτα εἶπεν ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καπερναούμ.

⁵⁸Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀκούσαντες εἶπον, Σκληρὸς εἶναι οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται νὰ ἀκούῃ αὐτόν; ⁵⁹Νοήσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τούτο σὰς σκανδαλίζει; ⁶⁰Ἐάν λοιπὸν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦτο τὸ πρότερον; ⁶¹Τὸ πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζωοποιεῖ, ἡ σὰρξ δὲν ὠφελεῖ οὐδέν· οἱ λόγοι τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ἐσᾶς, πνεῦμα εἶναι καὶ ζωὴ εἶναι. ⁶²Πλὴν εἶναι τινὲς ἀπὸ σᾶς οἵτινες δὲν πιστεύουσιν. Διότι ἤξευρεν ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἶναι οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς εἶναι ὁ μέλλων νὰ παραδώσῃ αὐτόν. ⁶³Καὶ ἔλεγε, Διὰ τούτο σὰς

εἶπον, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ, ἐὰν δὲν ᾖναι δεδο-
μένον εἰς αὐτὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς μου.

⁶⁶ Ἐκτοτε πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐστράφησαν εἰς τα
ὀπίσω, καὶ δὲν περιεπάτουν πλέον μετ' αὐτοῦ.

⁶⁷ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς δώδεκα, Μήπως καὶ σεῖς
θέλετε νὰ ὑπάγητε; ⁶⁸ Ἀπεκρίθη λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων
Πέτρος, Κύριε, πρὸς τίνα θέλομεν ὑπάγει; λόγους ζωῆς αἰωνίου
ἔχεις. ⁶⁹ Καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν καὶ ἐγνωρίσαμεν ὅτι σὺ εἶσαι
ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. ⁷⁰ Ἀπεκρίθη πρὸς
αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν ἐκλεξα ἐγὼ ἐσᾶς τοὺς δώδεκα, καὶ εἰς
ἀπὸ σᾶς εἶναι διάβολος; ⁷¹ Ἐλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν τοῦ Σίμωνος
τὸν Ἰσκαριώτην· διότι οὗτος, εἰς ὧν ἐκ τῶν δώδεκα, ἐμελλε νὰ
παραδώσῃ αὐτόν.

ΚΕΦ. 5'.

ΚΑΙ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· διότι
δὲν ᾔθελε νὰ περιπατῇ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι
ἐζήτουν νὰ θανατώσωσιν αὐτόν.

² Ἐπλησίαζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπηγία. ³ Εἶπον
λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ
ὑπάγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, διὰ νὰ ἴδωσι καὶ οἱ μαθηταὶ σου τὰ
ἔργα σου τὰ ὑποῖα κάμνεις· ⁴ διότι οὐδεὶς πράττει τι κρυφίως,
καὶ ζητεῖ αὐτὸς νὰ ᾖναι φανερός. ⁵ Ἐὰν πράττης ταῦτα, φανέ-
ρῳσον σεαυτὸν εἰς τὸν κόσμον. ⁶ Διότι οὐδὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
ἐπίστευον εἰς αὐτόν. ⁷ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ
καιρὸς ὁ ἰδικός μου δὲν ἦλθεν ἔτι, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ἰδικός σας εἶναι
πάντοτε ἑτοιμός. ⁸ Δὲν δύναται ὁ κόσμος νὰ μισῇ ἐσᾶς· ἐμὲ
ὅμως μισεῖ, διότι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ
εἶναι πονηρά. ⁹ Σεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ἐγὼ δὲν
ἀναβαίνω ἔτι εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, διότι ὁ καιρὸς μου δὲν
ἐπληρώθη ἔτι.

¹⁰ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.
¹¹ Ἀφοῦ δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰ
τὴν ἑορτὴν, οὐχὶ φανερώς, ἀλλὰ κρυφίως πως.

¹² Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν ἐζήτουν αὐτόν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον,
Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; ¹³ Καὶ ἦτο πολὺς γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ με-
ταξὺ τῶν ὄχλων· ἄλλοι μὲν ἔλεγον, Ὅτι εἶναι καλός· ἄλλοι

δὲ ἔλεγον, Οὐχί· ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. ¹² Οὐδείς ὅμως ἐλάλει παρρησίᾳ περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

¹⁴ Καὶ ἐνῶ ἡ ἑορτὴ ἦτο ἤδη περὶ τὰ μέσα, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκε. ¹⁵ Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς οὗτος ἐξεύρει γράμματα ἐνῶ δὲν ἔμαθεν;

¹⁶ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἰδική μου διδασχὴ δὲν εἶναι ἐμοῦ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με. ¹⁷ Εάν τις θέλῃ νὰ κάμῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ, θέλει γνωρίσει περὶ τῆς διδασχῆς, ἂν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἢ ἂν ἐγὼ λαλῶ ἀπ' ἐμαντοῦ. ¹⁸ Ὅστις λαλεῖ ἀφ' ἐαυτοῦ, ζητεῖ τὴν δόξαν τὴν ἰδικὴν τοῦ· ὅστις ὅμως ζητεῖ τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος εἶναι ἀληθής, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει. ¹⁹ Ὁ Μωϋσῆς δὲν σᾶς ἔδωκε τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἀπὸ σᾶς ἐκπληροῖ τὸν νόμον. Διὰ τί ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε;

²⁰ Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε, Δαιμόνιον ἔχεις. Τίς ζητεῖ νὰ σέ θανατώσῃ;

²¹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν ἔργον ἔκαμον, καὶ πάντες θαυμάζετε. ²² Διὰ τοῦτο ὁ Μωϋσῆς σᾶς ἔδωκε τὴν περιτομὴν, (οὐχὶ ὅτι εἶναι ἐκ τοῦ Μωϋσέως, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων,) καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. ²³ Εάν λαμβάνῃ ἄνθρωπος περιτομὴν ἐν σαββάτῳ, διὰ νὰ μὴ λυθῇ ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως, ὀργίζεσθε κατ' ἐμοῦ διότι ἔκαμον ὀλόκληρον ἄνθρωπον ὑγιῇ ἐν σαββάτῳ; ²⁴ Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε.

²⁵ Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, Δὲν εἶναι οὗτος τὸν ὁποῖον ζητοῦσι νὰ θανατώσωσι; ²⁶ Καὶ ἰδοὺ, παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ δὲν λέγουσι πρὸς αὐτὸν οὐδέν. Μήπως τρώντι ἐγνώρισαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ Χριστός; ²⁷ Ἀλλὰ τοῦτον ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχεται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν εἶναι.

²⁸ Εὐφώναξε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπε, Καὶ ἐμὲ ἐξεύρετε, καὶ πόθεν εἶμαι ἐξεύρετε· καὶ ἀπ' ἐμαντοῦ δὲν ἦλθον, ἀλλ' εἶναι ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, τὸν ὁποῖον σεῖς δὲν ἐξεύρετε· ²⁹ ἐγὼ ὅμως ἐξεύρω αὐτόν, διότι παρ' αὐτοῦ εἶμαι, καὶ ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλεν.

³⁰ Εξήτουν λοιπὸν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὴν χεῖρα, διότι δὲν εἶχεν ἐλθεῖ ἔτι ἡ ὥρα αὐτοῦ. ³¹ Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον,

"Οτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήπως θέλει κάμει θαύματα πλείω-
τερα τούτων τὰ ὅποια οὗτος ἔκαμεν;

³² "Ηκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τὸν ὄχλον ὅτι ἐγόγγυζε ταῦτα περὶ
αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας,
διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν. ³³ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
"Ἐπὶ ὀλίγον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμ-
ψαντά με. ³⁴ Θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε μὲ εὐρεῖ· καὶ
ὅπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθῃτε. ³⁵ Εἰπὸν λοιπὸν οἱ
Ἰουδαῖοι πρὸς ἀλλήλους, Ποῦ μέλλει οὗτος νὰ ὑπάγῃ, ὥστε
ἡμεῖς δὲν θέλομεν εὐρεῖ αὐτόν; Μήπως μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς
τοὺς διεσπαρμένους μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ διδάσκῃ τοὺς
Ἑλληνας; ³⁶ Τίς εἶναι οὗτος ὁ λόγος τὸν ὅποιον εἶπε, Θέλετε
μὲ ζητήσῃ, καὶ δὲν θέλετε μὲ εὐρεῖ; καὶ, "Οπου εἶμαι ἐγὼ, σεῖς
δὲν δύνασθε νὰ ἔλθῃτε;

³⁷ Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τὴν μεγάλην τῆς ἑορτῆς
ἴστατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέγων, Ἐάν τις διψᾷ, ἄς ἔρχηται
πρὸς ἐμέ, καὶ ἄς πίνῃ. ³⁸ "Οστις πιστεύει εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ
γραφὴ, ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος θέλουσι ρεῦσαι ἐκ τῆς κοιλίας
αὐτοῦ. ³⁹ (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος, τὸ ὅποιον ἐμελλον
νὰ λαμβάνωσιν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· διότι δὲν ἦτο ἔτι
δεδομένον Πνεῦμα Ἅγιον· ἐπειδὴ ὁ Ἰησοῦς ἔτι δὲν ἔδοξάσθη.)

⁴⁰ Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον,
Οὗτος εἶναι ἀληθῶς ὁ προφήτης. ⁴¹ Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτος εἶναι
ὁ Χριστός. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Μήγαρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἔρχεται
ὁ Χριστός; ⁴² δὲν εἶπεν ἡ γραφὴ, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος τοῦ
Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ τῆς κόμης Βηθλεέμ ὅπου ἦτο ὁ Δαβὶδ, ἔρχεται
ὁ Χριστός; ⁴³ Σχίσμα λοιπὸν. ἔγεινε μεταξὺ τοῦ ὄχλου
δι' αὐτόν. ⁴⁴ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἤθελον νὰ πιάσωσιν αὐτόν·
ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

⁴⁵ Ἦλθον λοιπὸν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φα-
ρισαίους, καὶ ἐκεῖνοι εἶπον πρὸς αὐτοὺς, Διὰ τί δὲν ἐφέρετε
αὐτόν; ⁴⁶ Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρω-
πος οὕτω, καθὼς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. ⁴⁷ Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν
πρὸς αὐτοὺς οἱ Φαρισαῖοι, Μήπως καὶ σεῖς ἐπλανήθητε;
⁴⁸ Μήπως τίς ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν
Φαρισαίων; ⁴⁹ Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὅστις δὲν γνωρίζει τὸν
νόμον, εἶναι ἐπικατάρατοι.

⁵⁰ Λέγει ὁ Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς, (ὁ ἔλθων πρὸς αὐτόν διὰ

νικτὸς, εἰς ὧν ἕξ αὐτῶν,) ⁵¹ Μήπως ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, εἰάν δὲν ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ μάθῃ τί πράττει; ⁵² Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἰσαι; ἐρεύνησον καὶ ἰδὲ, ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας δὲν ἠγέρθη.

⁵³ Καὶ ὑπήγγεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Η'.

Ὁ ΔΕ Ἰησοῦς ὑπήγγεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

¹ Καὶ τὴν αὐγὴν ἦλθε πάλιν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.

² Φέρουσι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα συλληφθεῖσαν ἐπὶ μοιχείᾳ, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ, λέγουσι πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ συνελήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη. ³ Ἐν δὲ τῷ νόμῳ ὁ Μωϋσῆς προσέταξεν ἡμᾶς νὰ λιθοβολῶνται αἱ τοιαῦται· σὺ λοιπὸν τί λέγεις; ⁴ Ἔλεγον δὲ τοῦτο δοκιμάζοντες αὐτόν, διὰ νὰ ἔχωσι νὰ κατηγορῶσιν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κύψας κάτω, ἔγραφε διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὴν γῆν. ⁵ Καὶ ἐπειδὴ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακίψας εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅστις ἀπὸ σᾶς εἶναι ἀναμάρτητος, πρῶτος ἄς ρίψῃ τὸν λίθον ἐπ' αὐτήν. ⁶ Καὶ πάλιν κύψας κάτω, ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. ⁷ Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἰς ἕκαστος, ἀρχίσαντες ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων· καὶ ἔμεινε μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἱσταμένη ἐν τῷ μέσῳ. ⁸ Ἀνακίψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μὴ ἰδὼν μηδένα πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπε πρὸς αὐτήν, Γύναι, ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; δὲν σὲ κατεδίκασεν οὐδεὶς; ⁹ Καὶ ἐκεῖνη εἶπεν, Οὐδεὶς, Κύριε. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν, Οὐδὲ ἐγὼ σὲ καταδικάζω· ὕπαγε, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ὑμάρτανε.

¹⁰ Πάλιν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὅστις ἀκολουθεῖ ἐμὲ, δὲν θέλει περιπατήσῃ εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θέλει ἔχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

¹¹ Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ Φαρισαῖοι, Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου δὲν εἶναι ἀληθής. ¹² Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καὶ ἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου εἶναι ἀληθής· διότι ἐξεύρω πόθεν ἦλθον,

καὶ ποῦ ὑπάγω· σεῖς ὅμως δὲν ἐξεύρετε πόθεν ἔρχομαι καὶ ποῦ ὑπάγω. ¹⁵Σεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ δὲν κρίνω οὐδένα. ¹⁶Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐγὼ κρίνω, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ εἶναι ἀληθής· διότι μόνος δὲν εἶμαι, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με. ¹⁷Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ ὑμῶν εἶναι γεγραμμένον, "Ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία εἶναι ἀληθινή. ¹⁸Ἐγὼ εἶμαι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαντοῦ, καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ¹⁹Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ὁ Πατὴρ σου; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε ἐμὲ ἐξεύρετε, οὔτε τὸν Πατέρα μου· ἐὰν ἤξεύρετε ἐμὲ, ἠθέλετε ἐξεύρει καὶ τὸν Πατέρα μου.

²⁰Τούτους τοὺς λόγους ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτὸν, διότι δὲν εἶχεν ἐλθεῖ ἐτι ἡ ὥρα αὐτοῦ.

²¹Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ θέλετε μὲ ζητήσῃ, καὶ θέλετε ἀποθάνει ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν. "Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε.

²²Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Μήπως θέλει θανατώσῃ ἑαυτὸν, καὶ διὰ τοῦτο λέγει, "Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθητε; ²³Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς εἰσθε ἐκ τῶν κάτω, ἐγὼ εἶμαι ἐκ τῶν ἄνω. Σεῖς εἰσθε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. ²⁴Σὰς εἶπον λοιπὸν ὅτι θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· διότι ἐὰν δὲν πιστεύσῃτε ὅτι ἐγὼ εἶμαι, θέλετε ἀποθάνει ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.

²⁵Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "Ὅ,τι σὰς λέγω ἀπ' ἀρχῆς. ²⁶Πολλὰ ἔχω νὰ λέγω καὶ νὰ κρίνω περὶ ὑμῶν· ἀλλ' ὁ πέμψας με εἶναι ἀληθής· καὶ ἐγὼ ὅσα ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον.— ²⁷Δὲν ἐνόησαν ὅτι ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ Πατρὸς.

²⁸Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, "Ὅταν ὑψώσῃτε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε θέλετε γνωρίσῃ ὅτι ἐγὼ εἶμαι, καὶ ἀπ' ἑμαντοῦ δὲν κάμνω οὐδὲν, ἀλλὰ καθὼς μὲ ἐδίδαξεν ὁ Πατὴρ μου, ταῦτα λαλῶ. ²⁹Καὶ ὁ πέμψας με εἶναι μετ' ἐμοῦ· δὲν μὲ ἀφήκεν ὁ Πατὴρ μόνον· διότι ἐγὼ κάμνω πάντοτε τὰ ἀρεστὰ εἰς αὐτόν.

³⁰Ἐνῷ ἐλάλει ταῦτα, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

³¹Ἐλεγε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τοὺς πιστεύσαντας εἰς αὐτόν, Ἐὰν σεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, εἰσθε

ἀληθῶς μαθηταί μου· ³² καὶ θέλετε γνωρίσει τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια θέλει σᾶς ἐλευθερώσει.

³³ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ εἴμεθα, καὶ δεῖ εγείναμεν δούλοι εἰς οὐδένα πώποτε· πῶς σὺ λέγεις, "Ὅτι θέλετε γεῖναι ἐλεύθεροι;" ³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, δούλος εἶναι τῆς ἁμαρτίας. ³⁵ Ὁ δὲ δούλος δὲν μένει πάντοτε ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὁ υἱὸς μένει πάντοτε. ³⁶ Ἐὰν λοιπὸν ὁ Υἱὸς σᾶς ἐλευθερώσῃ, ὅντως ἐλεύθεροι θέλετε εἶσθαι. ³⁷ Ἐξείρω ὅτι εἰσθε σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ· ἀλλὰ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε, διότι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς δὲν χωρεῖ εἰς ἐσᾶς. ³⁸ Ἐγὼ λαλῶ ὅ,τι εἶδον πλησίον τοῦ Πατρὸς μου· καὶ σεῖς ὁμοίως κάμνετε ὅ,τι εἶδετε πλησίον τοῦ πατρὸς σας. ³⁹ Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτῶν, Ὁ πατὴρ ἡμῶν εἶναι ὁ Ἀβραάμ. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τέκνα τοῦ Ἀβραάμ, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἠθέλετε κάμνει. ⁴⁰ Τώρα δὲ ζητεῖτε νὰ μὲ θανατώσητε, ἄνθρωπον ὅστις σᾶς ἐλάλησα τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἑποίαν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο ὁ Ἀβραάμ δὲν ἔκαμε. ⁴¹ Σεῖς κάμνετε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς σας.

Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ἡμεῖς δὲν ἐγεννήθημεν ἐκ πορνείας· εἶνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν. ⁴² Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ὁ Θεὸς ἦτο πατὴρ σας, ἠθέλετε ἀγαπᾶ ἐμέ· διότι ἐγὼ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἔρχομαι· ἐπειδὴ δὲν ἦλθον ἀπ' ἐμαυτοῦ, ἀλλ' ἐκεῖνος μὲ ἀπέστειλε. ⁴³ Διὰ τί δὲν γνωρίζετε τὴν λαλίαν μου; διότι δὲν δύνασθε νὰ ἀκούητε τὸν λόγον μου. ⁴⁴ Σεῖς εἰσθε ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς σας θέλετε νὰ πράττητε. Ἐκεῖνος ἦτο ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος, καὶ δὲν μένει ἐν τῇ ἀληθείᾳ· διότι ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει ἐν αὐτῷ. Ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· διότι εἶναι ψεύστης, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ τοῦ ψεύδους. ⁴⁵ Ἐγὼ δὲ διότι λέγω τὴν ἀλήθειαν, δὲν μὲ πιστεύετε. ⁴⁶ Τίς ἀπὸ σᾶς μὲ ἐλέγχει περὶ ἁμαρτίας; ἐὰν δὲ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί σεῖς δὲν μὲ πιστεύετε; ⁴⁷ Ὅστις εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο σεῖς δὲν ἀκούετε, διότι ἐκ τοῦ Θεοῦ δὲν εἰσθε.

⁴⁸ Ἀπεκρίθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δὲν λέγομεν ἡμεῖς καλῶς, ὅτι Σαμαρείτης εἶσαι σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις; ⁴⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον δὲν ἔχω,

ἀλλὰ τιμῶ τον Πατέρα μου, καὶ σεῖς μὲ ἀτιμάξετε. ⁵⁰ Καὶ ἐγὼ δὲν ζητῶ τὴν δόξαν μου· ὑπάρχει ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. ⁵¹ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, θάνατον δὲν θέλει ἰδεῖ εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵² Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Τώρα κατελάβομεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ὁ Ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις φυλάξῃ τὸν λόγον μου, δὲν θέλει γευθῆ θάνατον εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵³ Μήπως σὺ εἶσαι μεγαλῆτερος τοῦ Πατρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· σὺ τίνα κάμνεις σεαυτὸν; ⁵⁴ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἐάν ἐγὼ δοξάζω ἑμαυτὸν, ἡ δόξα μου εἶναι οὐδέν· ὁ Πατήρ μου εἶναι ὅστις μὲ δοξάζει, τὸν ὑποῖον σεῖς λέγετε ὅτι εἶναι Θεός σας· ⁵⁵ καὶ δὲν ἐγνωρίσατε αὐτὸν, ἐγὼ ὅμως γνωρίζω αὐτόν· καὶ ἐάν εἴπω ὅτι δὲν γνωρίζω αὐτόν, θέλω εἰσθαι ὅμοιός σας, ψεύστης· ἀλλὰ γνωρίζω αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ φυλάττω. ⁵⁶ Ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατήρ σας εἶγεν ἀγαλλίαςιν νὰ ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη.

⁵⁷ Εἶπον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, Πεντήκοντα ἔτη δὲν ἔχεις ἔτι, καὶ εἶδες τὸν Ἀβραὰμ; ⁵⁸ Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Πρὶν γεῖναι ὁ Ἀβραὰμ ἐγὼ εἶμαι.

⁵⁹ Ἐσήκωσαν λοιπὸν λίθους διὰ νὰ ῥίψωσι κατ' αὐτοῦ· πλὴν ὁ Ἰησοῦς ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, περάτας διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ οὕτως ἀνεχώρησε.

ΚΕΦ. Θ'. ι'.

ΚΑΙ ἐνῶ ἀνεχώρει, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. ² Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λεγοντες, Ῥαββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὥστε νὰ γεννηθῇ τυφλός; ³ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐργάζωμαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἕως οὗ εἶναι ἡμέρα· ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται νὰ ἐργάζεται. ⁴ Ἐνόςφω εἶμαι ἐν τῷ κόσμῳ, εἶμαι φῶς τοῦ κόσμου.

⁵ Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἔπτυσσε χαμαί, καὶ ἔκαμε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ

τυφλοῦ· ⁹καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, "Ὑπαγε, νίφθητι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, (τὸ ὅποιον ἐρμηνεύεται Ἀπεσταλμένος). Ὑπῆγε λοιπὸν καὶ ἐνίφθη, καὶ ἦλθε βλέπων. ¹⁰Οἱ δὲ γείτονες, καὶ ὅσοι ἔβλεπον αὐτὸν πρότερον ὅτι ἦτο τυφλός, ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὅστις ἐκάθητο καὶ ἐζήτηι; ¹¹Ἄλλοι ἔλεγον, "Ὅτι οὗτος εἶναι· ἄλλοι δὲ, "Ὅτι ὅμοιος αὐτοῦ εἶναι· ἐκεῖνος ἔλεγεν, "Ὅτι ἐγὼ εἶμαι. ¹²Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Πῶς ἠνοιχθησαν οἱ ὀφθαλμοί σου; ¹³Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλὸν, καὶ ἐπέχρισε τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ μοι εἶπεν, "Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, καὶ νίφθητι. Ἀφοῦ δὲ ὑπῆγα καὶ ἐνίφθην, ἀνέβλεψα. ¹⁴Εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; Λέγει, Δὲν ἐξεύρω.

¹⁵Φέρουσιν αὐτὸν τὸν ποτὲ τυφλὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους. ¹⁶Ἦτε δὲ σάββατον, ὅτε ἔκαμε τὸν πηλὸν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ. ¹⁷Πάλιν λοιπὸν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψε. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Πηλὸν ἔβαλεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνίφθην, καὶ βλέπω. ¹⁸Ἐλεγον λοιπὸν τινὲς ἐκ τῶν Φαρισαίων, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι παρὰ τοῦ Θεοῦ, διότι δὲν φυλάττει τὸ σάββατον. Ἄλλοι ἔλεγον, Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς νὰ κάμνη τοιαῦτα θαύματα; Καὶ ἦτο σχίσμα μεταξὺ αὐτῶν. ¹⁹Λέγουσι πάλιν πρὸς τὸν τυφλόν, Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, "Ὅτι προφήτης εἶναι.

²⁰Δὲν ἐπίστευσαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦτο τυφλός καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέφαντος· ²¹καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς σας, τὸν ὅποιον σεῖς λέγετε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός; πῶς λοιπὸν βλέπει τώρα; ²²Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτοὺς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, Ἐξεύρομεν ὅτι οὗτος εἶναι ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι ἐγεννήθη τυφλός· ²³πῶς δὲ βλέπει τώρα δὲν ἐξεύρομεν· ἢ τίς ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲν ἐξεύρομεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ θέλει λαλῆσαι.

²⁴Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, διότι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἐπειδὴ ἤδη εἶχον συμφωνήσει οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν τις ὁμολογήσῃ αὐτὸν Χριστὸν, νὰ γείνη ἀποσυνάγωγος. ²⁵Διὰ

τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, "Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

²⁴ Ἐφώναξαν λοιπὸν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο τυφλὸς, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Δόξασον τὸν Θεόν· ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἁμαρτωλός. ²⁵ Ἀπεκρίθη λοιπὸν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄν ἦναι ἁμαρτωλός, δὲν ἐξεύρω· ἐν ἐξείρω, ὅτι ἡμην τυφλός, καὶ τώρα βλέπω. ²⁶ Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν πάλιν, Τί σοὶ ἔκαμε; πῶς ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς σου; ²⁷ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, Σᾶς εἶπον ἤδη, καὶ δὲν ἠκούσατε διὰ τί πάλιν θέλετε νὰ ἀκούητε; μήπως καὶ σεῖς θέλετε νὰ γένητε μαθηταὶ αὐτοῦ;

²⁸ Ἐλοιδόρησαν λοιπὸν αὐτὸν, καὶ εἶπον, Σὺ εἶσαι μαθητὴς ἐκεῖνον· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως εἴμεθα μαθηταί. ²⁹ Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι πρὸς τὸν Μωϋσῆν ἐλάλησεν ὁ Θεός· τοῦτον ὅμως δὲν ἐξεύρομεν πόθεν εἶναι. ³⁰ Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐν τούτῳ μάλιστα εἶναι τὸ θαυμαστόν, ὅτι σεῖς δὲν ἐξεύρετε πόθεν εἶναι, καὶ ἠνοιξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. ³¹ Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλὸς ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις ἦναι θεοσεβής, καὶ κάμνη τὸ θέλημα αὐτοῦ, τοῦτον ἀκούει. ³² Ἐκ τοῦ αἰῶνος δὲν ἠκούσθη, ὅτι ἠνοιξέ τις ὀφθαλμούς γεγεννημένου τυφλοῦ. ³³ Εἰδὼς οὗτος δὲν ἦτο παρὰ Θεοῦ, δὲν ἠδύνάτο νὰ κάμῃ οὐδέν. ³⁴ Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Σὺ ἐγεννήθης ὅλος ἐν ἁμαρτίαις, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

³⁵ Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρών αὐτὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ; ³⁶ Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, Τίς εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν; ³⁷ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Καὶ εἶδες αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνος εἶναι. ³⁸ Ὁ δὲ εἶπε, Πιστεύω, Κύριε. Καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

³⁹ Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ διὰ κρίσιν ἦλθον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, διὰ νὰ βλέπωσιν οἱ μὴ βλέποντες, καὶ νὰ γέινωσι τυφλοὶ οἱ βλέποντες. ⁴⁰ Καὶ ἠκουσαν ταῦτα ὅσοι ἐκ τῶν Φαρισαίων ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, Μήπως καὶ ἡμεῖς εἴμεθα τυφλοί; ⁴¹ Εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν ἦσθε τυφλοὶ, δὲν ἠθέλετε ἔχει ἁμαρτίαν· τώρα ὅμως λέγετε, "Ὅτι βλέπουμεν· ἡ ἁμαρτία σας λοιπὸν μένει.

ΚΕΦ. ι'. ¹ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅστις δὲν εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνει ἀλαχόθεν, ἐκεῖνος εἶναι κλέπτης καὶ ληστής. ² Ὅστις ὅμως εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας, εἶναι ποιμὴν τῶν προβάτων. ³ Εἰς τοῦτοι ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει· καὶ τὰ πρόβατα τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούουσι καὶ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα κράζει κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. ⁴ Καὶ ὅταν ἐκβάλῃ τὰ ἑαυτοῦ πρόβατα ὑπάγει ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ τὰ πρόβατα ἀκολουθοῦσιν αὐτόν, διότι γνωρίζουσι τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ⁵ Ξένον ὅμως δὲν θέλουσιν ἀκολουθήσει, ἀλλὰ θέλουσι φύγει ἀπ' αὐτοῦ· διότι δὲν γνωρίζουσι τὴν φωνὴν τῶν ξένων.

⁶ Ταύτην τὴν παραβολὴν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόησαν τί ἦσαν ταῦτα τὰ ὁποῖα ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς.

⁷ Εἶπε λοιπὸν πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἐγὼ εἰμαι ἡ θύρα τῶν προβάτων. ⁸ Πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ ἐμοῦ, κλέπται εἶναι καὶ λησταί· ἀλλὰ δὲν ἤκουσαν αὐτοῖς τὰ πρόβατα. ⁹ Ἐγὼ εἰμαι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ εἴαν τις εἰσέλθῃ, θέλει σωθῇ, καὶ θέλει εἰσελθεῖ καὶ ἐξέλθῃ, καὶ θέλει εὐρεῖ βοσκήν. ¹⁰ Ὁ κλέπτης δὲν ἔρχεται, εἰμὴ διὰ νὰ κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον διὰ νὰ ἔχωσι ζωὴν, καὶ νὰ ἔχωσιν αὐτὴν ἐν ἀφθονίᾳ. ¹¹ Ἐγὼ εἰμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ βάλλει ὑπὲρ τῶν προβάτων.

¹² Ὁ δὲ μισθωτὸς, καὶ μὴ ὢν ποιμὴν, τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι τὰ πρόβατα ἰδικά του, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίνει τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. ¹³ Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, διότι εἶναι μισθωτὸς, καὶ δὲν μέλει αὐτόν περὶ τῶν προβάτων. ¹⁴ Ἐγὼ εἰμαι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γνωρίζω τὰ ἐμὰ, καὶ γνωρίζομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, ¹⁵ καθὼς μὲ γνωρίζει ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ γνωρίζω τὸν Πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν μου βάλλω ὑπὲρ τῶν προβάτων. ¹⁶ Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· καὶ ἐκεῖνα πρέπει νὰ συνάξω· καὶ θέλουσιν ἀκούσει τὴν φωνὴν μου καὶ θέλει γεῖναι μία ποίμνη, εἰς ποιμὴν. ¹⁷ Διὰ τοῦτο ὁ Πατήρ υἱὲ ἀγαπᾷ, διότι ἐγὼ βάλλω τὴν ψυχὴν μου, διὰ νὰ λάβω αὐτὴν πάλιν. ¹⁸ Οὐδεὶς ἀφαιρεῖ αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ βάλλω αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω νὰ βάλω αὐτὴν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν νὰ λάβω αὐτὴν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς μου.

¹⁹ Σχίσμα λοιπὸν ἔγεινε πάλιν μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων διὰ τοῖς λόγους τούτους. ²⁰ Καὶ ἔλεγον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαιμόνιον ἔχει, καὶ εἶναι μαινόμενος· τί ἀκούετε αὐτόν; ²¹ Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτοι οἱ λόγοι δὲν εἶναι δαιμονιζόμενον· μήπως δύναται δαιμόνιον νὰ ἀνοίγῃ ὀφθαλμούς τυφλῶν;

²² Ἐγείναν δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἦτο χειμῶν.

²³ Καὶ ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. ²⁴ Περιεκύκλωσαν λοιπὸν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον πρὸς αὐτόν, Ἔως πότε κρατεῖς ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ψυχὴν ἡμῶν; εἰ μὴ σὺ ᾔσῃ ὁ Χριστὸς, εἰπὲ πρὸς ἡμᾶς παρρησία.

²⁵ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Σὰς εἶπον, καὶ δὲν πιστεύετε. Τὰ ἔργα τὰ ὅποια ἐγὼ κάμνω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ. ²⁶ Ἀλλὰ σεῖς δὲν πιστεύετε· διότι δὲν εἴσθε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. ²⁷ Καθὼς σὰς εἶπον, τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ ἀκούουσι τὴν φωνὴν μου, καὶ ἐγὼ γνωρίζω αὐτὰ· καὶ μὲ ἀκολουθοῦσι. ²⁸ Καὶ ἐγὼ δίδωμι εἰς αὐτὰ ζωὴν αἰώνιον· καὶ δὲν θέλουσιν ἀπολεσθῆ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐδεὶς θέλει ἄρπάσῃ αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. ²⁹ Ὁ Πατήρ μου ὅστις μοὶ ἔδωκεν αὐτά, εἶναι μεγαλύτερος πάντων· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἄρπάσῃ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρὸς μου. ³⁰ Ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ ἐν εἰμένθῃ.

³¹ Ἐπίασαν λοιπὸν πάλιν οἱ Ἰουδαῖοι λίθους, διὰ νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτόν.

³² Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα εἰς ἑσᾶς ἐκ τοῦ Πατρὸς μου· διὰ ποῖον ἔργον ἐξ αὐτῶν μὲ λιθοβολεῖτε; ³³ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Περὶ καλοῦ ἔργου δὲν σὲ λιθοβολοῦμεν, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ διότι σὺ ἄνθρωπος ὢν, κάμνεις σέαυτὸν Θεόν. ³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, Ἐγὼ εἶπα, Θεοὶ εἰσθε; ³⁵ Ἐὰν ἐκείνους εἶπε θεοὺς, πρὸς τοὺς ὑποίους ἔγεινεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναιρεθῇ ἡ γραφή· ³⁶ ἐκείνους τὸν ὅποιον ὁ Πατήρ ἡγάσας, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, σεῖς λέγετε, Ὅτι βλασφημεῖς, διότι εἶπον, Τίος τοῦ Θεοῦ εἶμαι; ³⁷ Ἐὰν δὲν κάμνω τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε εἰς ἐμέ· ³⁸ ἀλλ' ἐὰν κάμνω, ἂν καὶ εἰς ἐμέ δὲν πιστεύητε, πιστεύσατε εἰς τὰ ἔργα· διὰ νὰ γνωρίσητε καὶ πιστεύσητε, ὅτι ὁ Πατήρ ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

²⁹ Ἐξήτουν λοιπὸν πάλιν νὰ πιάσωσιν αὐτόν· καὶ ἐξέφυγεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

³⁰ Καὶ ὑπῆγε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐβάπτιζε καταρχὰς ὁ Ἰωάννης· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. ³¹ Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, Ὅτι ὁ Ἰωάννης μὲν οὐδὲν θαῦμα ἔκαμε· πάντα ὅμως ὅσα εἶπεν ὁ Ἰωάννης περὶ τούτου, ἦσαν ἀληθινά. ³² Καὶ ἐκεῖ ἐπίστευσαν πολλοὶ εἰς αὐτόν.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

¹ ἮΤΟ δε τις ἀσθενὴς, Λάζαρος, ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ² (Ἡ δὲ Μαρία ἦτο ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μὲ μύρον καὶ σπογγίσασα τοὺς πόδας αὐτοῦ μὲ τὰς τρίχας αὐτῆς, τῆς ὁποίας ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει.) ³ Ἀπέστειλαν λοιπὸν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτόν λέγουσαι, Κύριε, ἰδοὺ, ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷς, ἀσθενεῖ.

⁴ Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια δὲν εἶναι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Τίος τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.

⁵ Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. ⁶ Καθὼς λοιπὸν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινε δυο ἡμέρας ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἦτο. ⁷ Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς τοὺς μαθητὰς, Ἀς ὑπάγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. ⁸ Λέγουσι πρὸς αὐτόν οἱ μαθηταί, Ῥαββί, τῶρα ἐξήτουν νὰ σὲ λιθοβολήσωσιν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπαγεῖς ἐκεῖ; ⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶναι δώδεκα αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας, ἐὰν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, δὲν προσκόπτει, διότι βλέπει τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου. ¹⁰ Ἐὰν τις ὅμως περιπατῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκόπτει, διότι τὸ φῶς δὲν εἶναι ἐν αὐτῷ.

¹¹ Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν ἐκοιμήθη· ἀλλὰ ὑπάγω διὰ νὰ ἐξυπνίσω αὐτόν. ¹² Εἶπον λοιπὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Κύριε, ἂν ἐκοιμήθη, θέλει σωθῇ. ¹³ Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εἶχεν εἰπεῖ περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι ὅμως ἐνόμισαν ὅτι λέγει περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου. ¹⁴ Τότε λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ, Ὁ Λάζαρος ἀπέθανε. ¹⁵ Καὶ χαίρω διὰ σᾶς, διὰ νὰ πιστεύσητε, διότι δὲν ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν. ¹⁶ Εἶπε δὲ

ὁ Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, πρὸς τοὺς συμμαθητάς, Ἄς ὑπάγωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ νὰ ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

¹⁷ Ἐλθὼν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἤδη ἐν τῷ μνημείῳ.

¹⁸ Ἦτο δὲ ἡ Βηθανία πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, ἀπέχουσα ἄς δεκαπέντε στάδια. ¹⁹ Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων εἶχον ἐλθεῖ πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαρίαν, διὰ νὰ παρηγορήσωσιν αὐτάς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. ²⁰ Ἡ Μάρθα λοιπὸν καθὼς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτόν· ἡ δὲ Μαρία ἐκάθητο ἐν τῷ οἴκῳ.

²¹ Εἶπε λοιπὸν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει. ²² Πλὴν καὶ τώρα ἐξείρω, ὅτι ὅσα ζητήσης παρὰ τοῦ Θεοῦ θέλει σοὶ δώσει ὁ Θεός.

²³ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ ἀδελφός σου θέλει ἀναστηθῇ.

²⁴ Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ Μάρθα, Ἐξεύρω ὅτι θέλει ἀναστηθῇ ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

²⁵ Εἶπε πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καὶ ἂν ἀποθάνῃ, θέλει ζῆσει.

²⁶ Καὶ πᾶς ὅστις ζῇ καὶ πιστεύει εἰς ἐμέ, δὲν θέλει ἀποθάνει εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστενεῖς τοῦτο;

²⁷ Λέγει πρὸς αὐτόν, Ναί, Κύριε, ἐγὼ ἐπίστευσα, ὅτι σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

²⁸ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ὑπῆγε καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς κρυφίως, καὶ εἶπεν, Ὁ διδάσκαλος ἦλθε, καὶ σὲ κράζει.

²⁹ Ἐκεῖνη καθὼς ἤκουσε, σηκώνεται ταχέως καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. ³⁰ (Δὲν εἶχε δὲ ἐλθεῖ ὁ Ἰησοῦς ἔτι εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦτο ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτὸν ἡ Μάρθα.) ³¹ Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπὸν οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παρηγοροῦντες αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ἐσηκώθη ταχέως καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτήν, λέγοντες, Ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, διὰ νὰ κλαίσῃ ἐκεῖ.

³² Ἡ Μαρία λοιπὸν καθὼς ἦλθεν ὅπου ἦτο ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει. ³³ Ὁ δὲ Ἰησοῦς καθὼς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς ἐλθόντας μετ' αὐτῆς Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐστέναξεν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ ἐταράχθη,

³⁴ καὶ εἶπε, Ποῦ ἐβάλατε αὐτόν; Λέγουσι πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐλθὲ καὶ ἰδέ. ³⁵ Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. ³⁶ Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἰδὲ πόσον ἠγάπα αὐτόν. ³⁷ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον,

Δὲν ἡδύνατο οὗτος ὅστις ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ νὰ κάμῃ ὥστε καὶ οὗτος νὰ μὴ ἀποθάνῃ;

³⁸ Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν πάλιν στενάζων ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦτο δὲ σπήλαιον, καὶ ἔκειτο λίθος ἐπ' αὐτοῦ, ³⁹ λέγει ὁ Ἰησοῦς, Σηκώσατε τὸν λίθον. λέγει πρὸς αὐτὴν ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἀποθανόντος, ἡ Μάρθα, Κύριε, ὅξει ἤδη διότι εἶναι τεσσαρῶν ἡμερῶν. ⁴⁰ λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Δὲν σοὶ εἶπον, ὅτι εἰὰν πιστεύσῃς, θέλεις ἰδεῖ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ; ⁴¹ Ἐσήκωσαν λοιπὸν τὸν λίθον, ὑποῦ ἔκειτο ὁ ἀποθάνων. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐῶ, εἶπε, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι μου ἤκουσας. ⁴² Καὶ ἐγὼ ἐγνώριζον ὅτι πάντοτε μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστώτα εἶπον τοῦτο, διὰ νὰ πιστεῦσωσιν ὅτι σὺ μέ ἀπέστειλας.—⁴³ Καὶ ταῦτα εἰπὼν, μετὰ φωνῆς μεγάλης ἐκραύγασε, Λάzarε, ἐλθέ ἐξω. ⁴⁴ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας μετὰ σάβανα· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο περιδεδωμένον μετὰ σουνδάριον. λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Λίσσατε αὐτὸν, καὶ ἀφήσατε νὰ ὑπάγῃ.

⁴⁵ Πολλοὶ λοιπὸν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες εἶχον ἐλθεῖ εἰς τὴν Μαρίαν, καὶ εἶδον ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. ⁴⁶ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπηήλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶποι πρὸς αὐτοὺς ὅσα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς.

⁴⁷ Συνεκρότησαν λοιπὸν συνέδριον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἔλεγον, Τί κάμνομεν; διότι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ θαύματα κάμνει. ⁴⁸ Εἰὰν ἀφήσωμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες θέλουσι πιστεῦσαι εἰς αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐλθεῖ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀφανίσαι καὶ τὸν τόπον ἡμῶν καὶ τὸ ἔθνος. ⁴⁹ Εἰς δὲ τις ἐξ αὐτῶν, ὁ Καϊάφας, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς δὲν ἐξεύρετε τίποτε· ⁵⁰ οὐδὲ συλλογίζεσθε, ὅτι μᾶς συμφέρεי νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ ὅλον τὸ ἔθνος.—⁵¹ Τοῦτο δὲ ἀφ' ἐαυτοῦ δὲν εἶπεν, ἀλλ' ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἐμελλεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους· ⁵² καὶ οὐχὶ μόνον ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ συναξῇ εἰς ἑνὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα.

⁵³ Ἀπ' ἐκείνης λοιπὸν τῆς ἡμέρας συνεβουλευθήσαν, διὰ νὰ θανατόσωσιν αὐτόν. ⁵⁴ Ὁθεν ὁ Ἰησοῦς δὲν περιεπάτει πλέον παρρησίᾳ μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν εἰς

τὸν τόπον πλησίον τῆς ἐρήμου, εἰς πόλιν λεγομένην Ἐφραΐμ, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

⁵⁵ Ἐπλησίαζε δὲ τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ πολλοὶ ἀρέθισαν ἐκ τοῦ τόπου ἑκείνου εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸ τοῦ πάσχα, διὰ νὰ καθαρίσωσιν ἑαυτοὺς. ⁵⁶ Ἐζήτουν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους ἰστάμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, Τί σῶς φαίνεται; ὅτι δὲν θέλει ἔλθεῖ εἰς τὴν ἑορτὴν; ⁵⁷ Εἶχον δὲ δώσει προσταγὴν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἂν τις μάθῃ ποῦ εἶναι, νὰ μηνύσῃ, διὰ νὰ πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

Ὁ ΙΗΣΟΥΣ λοιπὸν πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦτο ὁ Λάζαρος ὁ ἀποθανὼν, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν. ² Καὶ ἔκαμαν εἰς αὐτὸν δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα ὑπηρέτει· ὁ δὲ Λάζαρος ἦτο εἰς ἐκ τῶν συγκαθημένων μετ' αὐτοῦ.

³ Τότε ἡ Μαρία λαβοῦσα μίαν λίτραν μύρου νάρδου καθαρᾶς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μετὰ τὰς τρίχας αὐτῆς ἐσπόγγισε τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπλήσθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου.

⁴ Λέγει λοιπὸν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ Ἰούδας Σίμωνος ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν, ⁵ Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον δὲν ἐπωλήθη τριακόσια δηνάρια, καὶ ἐδόθη εἰς τοὺς πτωχοὺς; ⁶ Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχὶ διότι ἔμελεν αὐτὸν περὶ τῶν πτωχῶν, ἀλλὰ διότι ἦτο κλέπτης, καὶ εἶχε τὸ γλωσσόκομον, καὶ ἐβύσταζε τὰ βαλλόμενα εἰς αὐτό. ⁷ Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἀφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἐφύλαξεν αὐτό. ⁸ Διότι τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ ὅμως πάντοτε δὲν ἔχετε.

⁹ Ἔμαθε δὲ ὄχλος πολλὸς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι εἶναι ἐκεῖ· καὶ ἦλθον οὐχὶ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἴδωσι καὶ τὸν Λάζαρον, τὸν ὁποῖον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Συνεβουλεύθησαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, διὰ νὰ θανατώσωσι καὶ τὸν Λάζαρον· ¹¹ διότι πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων δι' αὐτὸν ὑπήγγαινον, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹² Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολλὸς, ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ¹³ ἔλαβον τὰ

βαῖα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ καὶ ἔκραζον, Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

¹⁴ Εὐρών δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὸ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, ¹⁵ "Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου." ¹⁶ Ταῦτα ὁμῶς δὲν ἐνόησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἀρχάς· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐνεθυμήθησαν ὅτι ταῦτα ἦσαν γεγραμμένα δι' αὐτὸν, καὶ ταῦτα ἔκαμον εἰς αὐτόν.

¹⁷ Ἐμαρτύρει λοιπὸν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἐφώναξε τὸν Λάζαρον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ¹⁸ διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτὸν ὁ ὄχλος, διότι ἤκουσεν ὅτι ἔκαμε τὸ θαῦμα τοῦτο. ¹⁹ Οἱ Φαρισαῖοι λοιπὸν εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Βλέπετε ἵτι δὲν ὠφελεῖτε οὐδέν; ἰδοὺ, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ὑπήγει.

²⁰ Ἦσαν δὲ τινες Ἕλληνες μεταξὺ τῶν ἀναβαινόντων διὰ τὰ προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. ²¹ Οὗτοι λοιπὸν ἦλθον πρὸς τὸν Φίλιππον τὸν ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν. ²² Ἐρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει πρὸς τὸν Ἀνδρέαν καὶ πάλιν ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Φίλιππος λέγουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ²³ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Ἦλθεν ἡ ὥρα διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ²⁴ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Ἐὰν ὁ κόκκος τοῦ σίτου δὲν πέσῃ εἰς τὴν γῆν καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν ὁμῶς ἀποθάνῃ, πολλὴν καρπὸν φέρει. ²⁵ Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, θέλει ἀπολέσῃ αὐτήν· καὶ ὅστις μισεῖ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον θέλει φυλάξῃ αὐτήν. ²⁶ Ἐὰν ἐμὲ ὑπηρετῇ τις, ἐμὲ ἄς ἀκολουθῇ· καὶ ὅπου εἶμαι ἐγὼ, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ὁ ὑπηρέτης ὁ ἐμός· καὶ ἐὰν τις ἐμὲ ὑπηρετῇ, θέλει τιμῇσιν αὐτὸν ὁ Πατήρ. ²⁷ Τώρα ἡ ψυχὴ μου εἶναι τεταραγμένη· καὶ τί νὰ εἶπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. ²⁸ Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα.

Ἦλθε λοιπὸν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν θέλω δοξάσει. ²⁹ Ὁ ὄχλος λοιπὸν, ὁ παρεστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγεν ὅτι ἔγεινε βροντὴ. Ἄλλοι ἔλεγον, Ἄγγελος ἐλάλησε πρὸς αὐτόν. ³⁰ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ φωνὴ αὕτη δὲν ἔγεινε δι' ἐμὲ, ἀλλὰ διὰ σᾶς. ³¹ Τώρα εἶναι κρίσις τοῦ κόσμου.

σμου τούτου· τώρα ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου θέλει ἐκβληθῇ ἔξω. ³² καὶ ἐγὼ εἰμὶ ὑψωθῶν ἐκ τῆς γῆς, θέλω ἐλκύσει πάντας πρὸς ἑμαυτόν.—³³ (Τοῦτο δὲ ἔλεγε, δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.)

³⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ ὄχλος, Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, Ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, Ὅτι πρέπει νὰ ὑψωθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; τίς εἶναι οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; ³⁵ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐτι ὀλίγον καιρὸν τὸ φῶς εἶναι μεθ' ὑμῶν. Περιπατεῖτε ἐνόςσῳ ἔχετε τὸ φῶς, διὰ νὰ μὴ σᾶς καταφθάσῃ τὸ σκότος· καὶ ὅστις περιπατεῖ ἐν τῷ σκότει, δὲν ἐξεύρει ποῦ ὑπάγει. ³⁶ Ἐνόςσῳ ἔχετε τὸ φῶς, πιστεῖτε εἰς τὸ φῶς, διὰ νὰ γείνητε υἱοὶ τοῦ φωτός.—Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύφθη ἀπ' αὐτῶν.

³⁷ Ἀλλ' ἐνῷ ἔκαμε τόσα θαύματα ἔμπροσθεν αὐτῶν, δὲν ἐπίστευον εἰς αὐτόν· ³⁸ διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, τὸν ὁποῖον εἶπε, «Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίον τοῦ Κυρίου εἰς τίνα ἀπεκαλύφθη;» ³⁹ Διὰ τοῦτο δὲν ἠδύναντο νὰ πιστεύωσι, διότι πάλιν εἶπεν ὁ Ἡσαΐας, ⁴⁰ «Ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυνε τὴν καρδίαν αὐτῶν διὰ νὰ μὴ ἴδωσι μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ νοήσωσι μὲ τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς.» ⁴¹ Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἡσαΐας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.

⁴² Ἀλλ' ὥμως καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· πλὴν διὰ τοὺς Φαρισαίους δὲν ὡμολόγουν, διὰ νὰ μὴ γείνωσιν ἀποσυναγώγοι. ⁴³ Διότι ἠγάπησαν τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον παρὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

⁴⁴ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔκραξε καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, δὲν πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με· ⁴⁵ καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. ⁴⁶ Ἐγὼ ἦλθον φῶς εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μὴ μένῃ ἐν τῷ σκότει πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ. ⁴⁷ Καὶ εἰάν τις ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου, καὶ δὲν πιστεύσῃ, ἐγὼ δὲν κρίνω αὐτόν· διότι δὲν ἦλθον διὰ νὰ κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλὰ διὰ νὰ σῶσω τὸν κόσμον. ⁴⁸ Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ, καὶ μὴ δεχόμενος τοὺς λόγους μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἐλάλησα, ἐκεῖνος θέλει κρίνει αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁹ Διότι ἐνῷ ἀπ' ἑμαυτοῦ δὲν ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με

Πατήρ, αὐτὸς μοὶ ἔδωκεν ἐντολήν, τί νὰ εἶπω, καὶ τί νὰ λαλήσω
³⁰καὶ ἐξεύρω ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ εἶναι ζωὴ αἰώνιος. "Οσα
 λοιπὸν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς μοὶ εἶπεν ὁ Πατήρ, οὕτω λαλῶ.

ΚΕΦ. ιγ'—ις'.

ΠΡΟ δὲ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα, ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν ἡ
 ὥρα αὐτοῦ, διὰ νὰ μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν
 Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδικοὺς του τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, μέχρι
 τέλους ἠγάπησεν αὐτούς.

¹Καὶ ἀφ'οὗ ἔγεινε δείπνος, (ὁ δὲ διάβολος εἶχεν ἤδη βάλει εἰς
 τὴν καρδίαν τοῦ Ἰούδα Σίμωνος τοῦ Ἰσκαριώτου, νὰ παραδώσῃ
 αὐτόν) ²ἐξεύρων ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Πα-
 τὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν
 Θεὸν ὑπάγει, ³ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ ἐκδύεται τὰ ἱμάτια
 αὐτοῦ, καὶ λαβὼν προσόψιον διεζώσθη. ⁴Ἐπειτα βάλλει ὕδωρ
 εἰς τὸν υἱπτῆρα, καὶ ἤρχισε νὰ νίπτῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν,
 καὶ νὰ σπογγίζῃ μὲ τὸ προσόψιον μὲ τὸ ὅποῖον ἦτο διεζω-
 σμένος.

⁵Ἐρχεται λοιπὸν πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει πρὸς
 αὐτὸν ἐκεῖνος, Κύριε, σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ⁶Ἀπεκρίθη ὁ
 Ἰησοῦς καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐάντιν τὸ ὅποῖον ἐγὼ κάμνω σὺ δὲν
 ἐξεύρεις τώρα, θέλεις ὁμως γνωρίσει μετὰ ταῦτα. ⁷Λέγει πρὸς
 αὐτόν ὁ Πέτρος, Δὲν θέλεις νίψῃ τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα.
 Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἐάν δὲν σὲ νίψω, δὲν ἔχεις
 μέρος μετ' ἐμοῦ. ⁸Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε,
 μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κεφαλὴν.
⁹Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ λελουμένος δὲν ἔχει χρεῖαν
 εἶναι τοὺς πόδας νὰ νιφθῇ, ἀλλ' εἶναι ὅλος καθαρὸς· καὶ σεῖς
 εἰσθε καθαροί, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.—¹⁰Διότι ἤξευρεν ἐκεῖνον ὅστις
 ἔμελλε νὰ παραδώσῃ αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπε, Δὲν εἰσθε πάντες
 καθαροί.

¹¹Ἀφ'οὗ λοιπὸν ἐνίψῃ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια
 αὐτοῦ, καθίσας πάλιν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐξεύρετε τί ἔκαμον εἰς
 ἐσᾶς; ¹²σεῖς μὲ φωνάζετε, Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος· καὶ
 καλῶς λέγετε, διότι εἰμαι. ¹³Ἐάν λοιπὸν ἐγὼ, ὁ Κύριος καὶ ὁ
 διδάσκαλος, σὰς ἐνίψα τοὺς πόδας, καὶ σεῖς χρεωστέετε νὰ
 νίπτῃτε τοὺς πόδας ἀλλήλων. ¹⁴Διότι παράδειγμα ἔδωκα εἰς

ἐσᾶς, διὰ τὴν νύκτα κάμνητε καὶ σεῖς, καθὼς ἐγὼ ἔκαμον εἰς ἐσᾶς.
¹⁶ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, δὲν εἶναι δοῦλος ἀνώτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος ἀνώτερος τοῦ πέμψαντος αὐτόν.
¹⁷ Ἐὰν ἐξεύρητε ταῦτα, μακάριοι εἰσθε, ἐὰν κάμνητε αὐτά.
¹⁸ Δὲν λέγω τοῦτο περὶ πάντων ὑμῶν· ἐγὼ ἐξεύρω ποίους ἔκλεξα· ἀλλὰ διὰ τὴν πληρωθῆναι τὴν γραφὴν, "Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐσθήκωσεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρυν αὐτοῦ." ¹⁹ Ἀπὸ τοῦ νῦν σᾶς λέγω τοῦτο πρὶν γείνη, διὰ τὴν πιστεῦσθαι ὅταν γείνη, ὅτι ἐγὼ εἰμαι. ²⁰ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις δέχεται ὅτινα πέμψω, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὅστις δέχεται ἐμὲ, δέχεται τὸν πέμψαντά με.

²¹ Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐταράχθη τὴν ψυχὴν, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν θέλει μὲ παραδώσει. ²² Ἐβλεπον λοιπὸν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀποροῦντες περὶ τίνος λέγει. ²³ Ἐκάθητο δὲ κεκλιμένους εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἰησοῦ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς. ²⁴ Νεύει λοιπὸν πρὸς τοῦτον ὁ Σίμων Πέτρος διὰ τὴν ἐρωτήσιν τίς εἶναι ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποίου λέγει. ²⁵ Καὶ πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, τίς εἶναι; ²⁶ Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνος εἶναι, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον θέλω δώσει. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδει εἰς τὸν Ἰούδαν Σίμωνος τὸν Ἰσκαριώτην. ²⁷ Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ὁ, τι κάμνεις, κάμε ταχύτερον. ²⁸ Τοῦτο ὅμως οὐδεὶς τῶν καθημένων ἐνόησε πρὸς τὸ εἶπε πρὸς αὐτόν. ²⁹ Διότι τινὲς ἐνόμιζον, ἐπειδὴ ὁ Ἰούδας εἶχε τὸ γλωσσόκομον, ὅτι λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀγόρασον ὅσων ἔχομεν χρεῖαν διὰ τὴν ἑορτήν· ἢ τὴν δώσῃ τίς εἰς τοὺς πτωχοὺς.

³⁰ Λαβὼν λοιπὸν ἐκεῖνος τὸ ψωμίον, ἐξῆλθεν εὐθύς· ἦτο δὲ νύξ. ³¹ Ὅτε λοιπὸν ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς, Τώρα ἐδοξάσθη ὁ Τίς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. ³² Ἐὰν ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δοξάσει αὐτόν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθύς θέλει δοξάσει αὐτόν. ³³ Τεκνία, ἔτι ὀλίγον εἰμαι μεθ' ὑμῶν. Θέλετε μὲ ζητήσῃ· καὶ καθὼς εἶπον πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, "Ὅτι, ὅπου ὑπάγω ἐγὼ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθῃτε, καὶ πρὸς ἐσᾶς λέγω τώρα. ³⁴ Εντολὴν καινὴν σᾶς δίδω, Νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἐγὼ σᾶς ἠγάπησα, καὶ

σεῖς νὰ ἀγαπᾶτε ἄλλήλους. ²⁵ Ἐκ τούτου θέλουσι γνωρίσει πάντες ὅτι εἰσθε μαθηταί μου, ἐὰν ἔχητε ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους.

²⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω, δὲν δύνασαι τώρα νὰ με ἀκολουθήσῃς· ὕστερον ὅμως θέλεις με ἀκολουθήσει.

²⁷ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Πέτρος, Κύριε, διατὶ δὲν δύναμαι νὰ σε ἀκολουθήσω τώρα; τὴν ψυχὴν μου θέλω βάλει ὑπὲρ σου.

²⁸ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ψυχὴν σου θέλεις βάλει ὑπὲρ ἐμοῦ; ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, δὲν θέλει φωνάζει ὁ ἀλέκτωρ, ἕως οὗ μὲ ἀπαρνηθῇς τρίς.

ΚΕΦ. ΙΔ'. ¹ Ἀς μὴ ταράττηται ἡ καρδιά σας· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ² Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρὸς μου εἶναι πολλὰ οἰκήματα· εἰ δὲ μὴ, ἤθελον σᾶς εἰπεῖ· ὑπάγω νὰ σᾶς ἐτοιμάσω τόπον. ³ Καὶ ἄφου ὑπάγω καὶ σᾶς ἐτοιμάσω τόπον, πάλιν ἔρχομαι, καὶ θέλω σᾶς παραλάβει πρὸς ἑμαυτὸν, διὰ νὰ ἦσθε καὶ σεῖς ὅπου εἶμαι ἐγώ. ⁴ Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ἐξεύρετε, καὶ τὴν ὁδὸν ἐξείρετε.

⁵ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Θωμᾶς, Κύριε, δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ ἐξεύρωμεν τὴν ὁδόν; ⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμαι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰμὴ δι' ἐμοῦ. Ἐὰν ἐγνωρίζετε ἐμὲ, καὶ τὸν Πατέρα μου ἠθέλετε γνωρίσει· καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν γνωρίζετε αὐτὸν, καὶ εἶδετε αὐτόν.

⁸ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς. ⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Τόσον καιρὸν εἶμαι μεθ' ὑμῶν, καὶ δὲν με ἐγνώρισας, Φίλιππε; ὅστις εἶδεν ἐμὲ, εἶδε τὸν Πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, Δεῖξον εἰς ἡμᾶς τὸν Πατέρα; ¹⁰ Δὲν πιστεύεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί; τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐγὼ λαλῶ πρὸς ὑμᾶς, ἀπ' ἑμαντοῦ δὲν λαλῶ· ἀλλ' ὁ Πατὴρ ὁ μένων ἐν ἐμοί, αὐτὸς ἐκτελεῖ τὰ ἔργα. ¹¹ Πιστεύτέ μοι ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ εἶναι ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύτέ μοι. ¹² Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅστις πιστεῖ εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα κάμνω, καὶ ἐκεῖνος θέλει κάμει, καὶ μεγαλύτερα τούτων θέλει κάμει· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου. ¹³ Καὶ ὅ,τι ἂν ζητήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου,

θέλω κάμει τοῦτο, διὰ τὸ νὰ δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Τίῳ.
 14 Ἐὰν ζητήσητέ τι ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ θέλω κάμει αὐτό.

15 Ἐὰν μὲ ἀγαπᾶτε, τὰς ἐντολάς μου φυλάξατε. 16 Καὶ ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα, καὶ θέλει σὰς δώσει ἄλλον Παράκλητον, διὰ τὸ νὰ μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, 17 τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὅποιον ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ, διότι δὲν βλέπει αὐτὸ, οὐδὲ γνωρίζει αὐτό· σεῖς ὅμως γνωρίζετε αὐτὸ, διότι μένει μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐν ὑμῶν θέλει εἶσθαι. 18 Δὲν θέλω σὰς ἀφήσει ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. 19 Ἐτι ὀλίγον, καὶ ὁ κόσμος πλέον δὲν μὲ βλέπει· σεῖς ὅμως μὲ βλέπετε· διότι ἐγὼ ζῶ, καὶ σεῖς θέλετε ζῆ. 20 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ σεῖς θέλετε γνωρίσει, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῷ Πατρί μου, καὶ σεῖς ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. 21 Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ φυλάττων αὐτάς, ἐκεῖνος εἶναι ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, θέλει ἀγαπηθῇ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου· καὶ ἐγὼ θέλω ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ θέλω φανερώσει ἐμαυτὸν εἰς αὐτόν.

22 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰούδας (οὐχὶ ὁ Ἰσκαριώτης), Κύριε, τι συμβαίνει ὅτι μέλλεις νὰ φανερώσῃς σεαυτὸν εἰς ἡμᾶς, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν κόσμον; 23 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐὰν τις μὲ ἀγαπᾷ, τὸν λόγον μου θέλει φυλάξει, καὶ ὁ Πατὴρ μου θέλει ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν θέλομεν ἐλθεῖν, καὶ ἐν αὐτῷ θέλομεν κατοικήσει. 24 Ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου δὲν φυλάττει. Καὶ ὁ λόγος τὸν ὅποιοι ἀκούετε, δὲν εἶναι ἰδικός μου, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρὸς. 25 Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, ἐνῷ εὐρίσκομαι μεθ' ὑμῶν. 26 Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὅποιον θέλει πέμψῃ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος θέλει σὰς διδάξει πάντα, καὶ θέλει σὰς ὑπενθυμίσει πάντα ὅσα εἶπον πρὸς ἐσᾶς. 27 Εἰρήνην ἀφίνω εἰς ἐσᾶς, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδω εἰς ἐσᾶς· οὐχὶ καθὼς ὁ κόσμος δίδει, σὰς δίδω ἐγὼ. 28 Ἄς μὴ ταραττήται ἡ καρδία σας, μηδὲ ἄς δειλιά. 29 Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ σὰς εἶπον, Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς. Ἐὰν μὲ ἠγαπᾶτε, ἠθέλετε χαρὴν ὅτι εἶπον, Ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα· διότι ὁ Πατὴρ μου εἶναι μεγαλύτερός μου. 30 Καὶ τώρα σὰς εἶπον πρὶν γείνη, διὰ τὸ νὰ πιστεύσητε ὅταν γείνη. 31 Δὲν θέλω πλέον λαλήσει πολλὰ μεθ' ὑμῶν διότι ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, καὶ δὲν ἔχει οὐδὲν ἐν ἐμοί. 32 Ἀλλὰ διὰ τὸ νὰ γνωρίσῃ ὁ κόσμος, ὅτι

ἀγαπᾷ τὸν Πατέρα, καὶ καθὼς με προσέταξεν ὁ Πατὴρ οὕτω κάμνω. Ἐγέρθητε, ἃς ὑπάγωμεν ἐντεῦθεν.

ΚΕΦ. ΙΕ'. Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατὴρ μου εἶναι ὁ γεωργός. Ἐάν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, ἐκκόπτει αὐτὸ καὶ πᾶν τὸ φέρον καρπὸν, καθαρίζει αὐτὸ, διὰ νὰ φέρῃ πλεονέκτερον καρπὸν.

Ἐάν σεῖς εἰσθε καθαροὶ, διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς. Ἐμείνατε ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα δὲν δύναται νὰ φέρῃ καρπὸν ἄφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν δὲν μείνῃ ἐν τῇ ἄμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ σεῖς, ἐὰν δὲν μείνητε ἐν ἐμοί. Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος, σεῖς τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν· διότι χωρὶς ἐμοῦ δὲν δύνασθε νὰ κάμνητε οὐδέν. Ἐάν τις δὲν μείνῃ ἐν ἐμοί, ῥίπτεται ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ξηραίνεται καὶ συναγούσιν αὐτὰ καὶ ῥίπτουσιν εἰς πῦρ, καὶ καίονται. Ἐάν μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ οἱ λόγοι μου μείνωσιν ἐν ὑμῖν, θέλετε ζητεῖν ὅ,τι ἂν θέλητε, καὶ θέλει γεῖναι εἰς ἐσᾶς. Ἐν τούτῳ δοξάζεται ὁ Πατὴρ μου, εἰς τὸ νὰ φέρητε καρπὸν πολύν καὶ οὕτως θέλετε εἰσβαλεῖτε μαθηταὶ μου.

Καθὼς ἐμὲ ἠγαπήσεν ὁ Πατὴρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα ἐσᾶς, μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου. Ἐάν τὰς ἐντολάς μου φυλάξητε, θέλετε μένειν ἐν τῇ ἀγάπῃ μου καθὼς ἐγὼ ἐφύλαξα τὰς ἐντολάς τοῦ Πατρὸς μου, καὶ μένω ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ. Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς διὰ νὰ μείνῃ ἐν ὑμῖν ἡ χαρὰ μου, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν νὰ ᾖ ἡ πληρὴ.

Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή μου, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς σᾶς ἠγάπησα. Μεγαλητέραν ταύτης ἀγάπην δὲν ἔχει οὐδεὶς, τοῦ νὰ βάλῃ τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. Σεῖς εἰσθε φίλοι μου, ἐὰν κάμνητε ὅσα ἐγὼ σᾶς παραγγέλλω. Δὲν σᾶς λέγω πλέον δούλους, διότι ὁ δούλος δὲν ἐξεύρει τί κάμνει ὁ κύριος αὐτοῦ· ἐσᾶς δὲ εἶπον φίλους, διότι πάντα ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ Πατρὸς μου, ἐφανέρωσα εἰς ἐσᾶς. Σεῖς δὲν ἐξελέξατε ἐμὲ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξέλεξα ἐσᾶς, καὶ σᾶς διέταξα, διὰ νὰ ὑπακούητε σεῖς καὶ νὰ κάμνητε καρπὸν, καὶ ὁ καρπὸς σας νὰ μείνῃ ὥστε, ὅ,τι ἂν ζητήσητε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, νὰ σᾶς δώσῃ αὐτό. Ταῦτα σᾶς παραγγέλλω, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

Ἐάν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ, ἐξεύρετε ὅτι ἐμὲ πρότερον ὑμῶν

ἐμίσησεν. ¹⁹ Ἐὰν ᾗσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ὁ κόσμος ᾗθελεν ἀγαπᾶ τὸ ἰδικόν του· ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἰσθε ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐγὼ σᾶς ἐξελέξα ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο σᾶς μισεῖ ὁ κόσμος. ²⁰ Ἐνθυμείσθε τὸν λόγον, τὸν ὅποιον ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς, Δὲν εἶναι δούλος μεγαλύτερος τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Ἐὰν ἐμέ ἐδίωξαν, καὶ σᾶς θέλουσι διωξεί· ἐὰν τὸν λόγον μου ἐφύλαξαν, καὶ τὸν ὑμέτερον θέλουσι φυλάξει. ²¹ Ἀλλὰ ταῦτα πάντα θέλουσι κάμει εἰς ἐσᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, διότι δὲν ἐξείρουσι τὸν πέμψαντά με.

²² Ἐὰν δὲν ᾗλθον καὶ ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς, ἁμαρτίαν δὲν ᾗθελον ἔχει· τώρα ὅμως δὲν ἔχουσι πρόφασιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ²³ Ὁ μισῶν ἐμέ, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. ²⁴ Ἐὰν δὲν ἔκαμν μετὰξὺ αὐτῶν τὰ ἔργα τὰ ὅποια οὐδεὶς ἄλλος ἔλαμν, ἁμαρτίαν δὲν ᾗθελον ἔχει· ἀλλὰ τώρα καὶ εἶδον, καὶ ἐμίσησαν καὶ ἐμέ καὶ τὸν Πατέρα μου. ²⁵ Ἀλλὰ τοῦτο ἔγειν, διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· "Ὅτι ἐμίσησαν με ὧρεάν."

²⁶ Ὅταν ὅμως ἔλθῃ ὁ Παρακλητος, τὸν ὅποιον ἐγὼ θέλω πέμψῃ πρὸς ἐσᾶς παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, τὸ ὅποιον ἐκπορεύεται παρὰ τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος θέλει μαρτυρήσῃ περὶ ἐμοῦ. ²⁷ Ἀλλὰ καὶ σεῖς μαρτυρεῖτε, διότι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ εἰσθε.

ΚΕΦ. ιε'. ¹ Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῇτε. ² Θέλουσι σᾶς κάμει ἀποσυναγώγους· μάλιστα ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν πᾶς ὅστις σᾶς θανατώσῃ θέλει νομίσῃ ὅτι προσφέρει λατρείαν εἰς τὸν Θεόν. ³ Καὶ ταῦτα θέλουσι σᾶς κάμει, διότι δὲν ἐγνώρισαν τὸν Πατέρα, οὐδὲ ἐμέ. ⁴ Ἀλλὰ ταῦτα εἶπον πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἐνθυμῆσθε αὐτὰ, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, ὅτι ἐγὼ εἶπον πρὸς ἐσᾶς. Δὲν εἶπον δὲ ταῦτα πρὸς ἐσᾶς ἐξ ἀρχῆς, διότι ᾗμην μεθ' ὑμῶν.

⁵ Τώρα δὲ ἰπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν μέ ἐρωτᾷ, Ποῦ ὑπάγεις; ⁶ Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς ταῦτα, ἡ λύπη ἐγένετο τὴν καρδίαν σας.

⁷ Ἐγὼ ὅμως τὴν ἀλήθειαν σᾶς λέγω· συμφέρει εἰς ἐσᾶς νὰ ἀπέλθω ἐγώ· διότι, ἐὰν δὲν ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος δὲν θέλει ἔλθῃ πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἀφοῦ ἀπέλθω, θέλω πέμψῃ αὐτὸν πρὸς ἐσᾶς. ⁸ Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος θέλει ἐλέγξῃ τὸν κόσμον περὶ ἁμαρ-

τίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως· *περὶ ἁμαρτίας μὲν, διότι δὲν πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· ¹⁰περὶ δικαιοσύνης δὲ, διότι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ πλέον δὲν με βλέπετε· ¹¹περὶ δὲ κρίσεως, διότι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκρίθη.

¹²Ἐτι πολλὰ ἔχω νὰ εἶπω πρὸς ἐσᾶς, δὲν δύνασθε ὅμως τώρα νὰ βαστάξητε αὐτά· ¹³ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, θέλει σᾶς ὁδηγήσει εἰς πᾶσαν τὴν ἀληθειαν· διότι δὲν θέλει λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ θέλει λαλήσει, καὶ θέλει σᾶς ἀναγγεῖλει τα μέλλοντα. ¹⁴Ἐκεῖνος θέλει δοξάσει ἐμέ, διότι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγεῖλει πρὸς ἐσᾶς. ¹⁵Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἐμοῦ εἶναι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ θέλει λάβει, καὶ ἀναγγεῖλει πρὸς ἐσᾶς.

¹⁶Ὀλίγον ἐτι, καὶ δὲν με βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε με ἰδεῖ· διότι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

¹⁷Τότε τινὲς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Ὅτι εἶναι τοῦτο τὸ ὅποιον μᾶς λέγει, Ὀλίγον, καὶ δὲν με βλέπετε· καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε με ἰδεῖ· καὶ, Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα; ¹⁸Ἐλεγον λοιπὸν, Τοῦτο τί εἶναι τὸ ὅποιον λέγει, τὸ ὀλίγον; Δὲν ἐξεύρομεν τί λαλεῖ.

¹⁹Ἐνόησε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Περὶ τούτου συζητῆτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, Ὀλίγον, καὶ δὲν με βλέπετε, καὶ πάλιν ὀλίγον, καὶ θέλετε με ἰδεῖ; ²⁰Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι σεῖς θέλετε κλαῖσει καὶ θρηνήσει, ὁ δὲ κόσμος θέλει χαρῇ· καὶ σεῖς θέλετε λυπηθῇ· ἡ λύπη σας ὅμως θέλει μεταβληθῇ εἰς χαράν. ²¹Ἡ γυνὴ ὅταν γεννᾷ, λύπην ἔχει, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ἀφοῦ ὅμως γεννήσῃ τὸ παιδίον, δὲν ἐνθυμεῖται πλέον τὴν θλίψιν, διὰ τὴν χαράν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. ²²Καὶ σεῖς λοιπὸν τάρᾳ μὲν ἔχετε λύπην· πάλιν ὅμως θέλω σᾶς ἰδεῖ, καὶ θέλει χαρῇ ἡ καρδιά σας, καὶ τὴν χαράν σας οὐδεὶς ἀφαιρεῖ ὑπὸ σᾶς. ²³Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲν θέλετε ζητήσῃ παρ' ἐμοῦ οὐδέν. Ἀληθῶς, ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ ὀνόματί μου, θέλει σᾶς δώσει. ²⁴Ἐως τώρα δὲν ᾐτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτεῖτε καὶ θέλετε λαμβάνει, διὰ νὰ ᾔναι πλήρης ἡ χαρά σας.

²⁵Ταῦτα διὰ παροιμιῶν ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ὅτε δὲν θέλω σᾶς λαλήσει πλέον διὰ παροιμιῶν, ἀλλὰ

παρρησία θέλω σὰς ἀναγγεῖλαι περὶ τοῦ Πατρὸς. ²⁶ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ θέλετε ζητήσει ἐν τῷ ὀνόματί μου· καὶ δὲν σὰς λέγω, ὅτι ἐγὼ θέλω παρακαλέσει τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν· ²⁷ διότι αὐτὸς ὁ Πατὴρ σὰς ἀγαπᾷ, ἐπειδὴ σεῖς ἠγνύπισατε ἐμέ, καὶ ἐπιστεύσατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. ²⁸ Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἦλθον εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίνω τὸν κόσμον, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα.

²⁹ Λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἰδοὺ, τώρα παρρησία λαλεῖς, καὶ οὐδεμίαν παροιμίαν λέγεις. ³⁰ Τώρα γνωρίζομεν ὅτι ἐξεύρεις πάντα, καὶ δὲν ἔχεις χρεῖαν νὰ σὲ ἐρωτᾷ τις. Ἐκ τούτου πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες.

³¹ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Τώρα πιστεύετε; ³² Ἰδοὺ, ἔρχεται ὥρα καὶ ἤδη ἦλθε, νὰ σκορπισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἀφήσητε ἐμὲ μόνον· ἀλλὰ δὲν εἰμαι μόνος, διότι ὁ Πατὴρ εἶναι μετ' ἐμοῦ. ³³ Ταῦτα ἐλάλησα πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἔχητε εἰρήνην ἐν ἐμοί. Ἐν τῷ κόσμῳ θέλετε ἔχει θλίψιν ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ ἐνίκησα τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ΙΖ.

ΤΑΤΤΑ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε,

Πάτερ, ἦλθεν ἡ ὥρα· δόξασον τὸν Τίόν σου, διὰ νὰ σὲ δοξάσῃ καὶ ὁ Τίός σου· ² καθὼς ἔδωκας εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, διὰ νὰ δώσῃ ζωὴν αἰώνιον εἰς πάντας ὅσους ἔδωκας εἰς αὐτόν. ³ Αὕτη δὲ εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ, τὸ νὰ γνωρίζωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ τὸν ὁποῖον ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. ⁴ Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐτελείωσα τὸ ὁποῖον μοι ἔδωκας διὰ νὰ κάμω. ⁵ Καὶ τώρα δόξασόν με σὺ, Πάτερ, πλησίον σου, μὲ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν εἶχον παρὰ σοὶ πρὶν γεῖναι ὁ κόσμος.

⁶ Ἐφανέρωσα τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας ἐκ τοῦ κόσμου. Ἰδικοὶ σου ἦσαν, καὶ εἰς ἐμέ ἔδωκας αὐτούς, καὶ τὸν λόγον σου ἐφύλαξαν. Ἦν ἔγνωσαν ὅτι πάντα ἴσα μοι ἔδωκας παρὰ σοῦ εἶναι· ⁷ διότι τοῖς λόγοις τοὺς ὁποίους μοι ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· καὶ αὐτοὶ ἐδέχθησαν, καὶ ἐγνώρισαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον· καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. ⁸ Ἐγὼ περὶ αὐτῶν παρακαλῶ· δὲν

παρακαλῶ περὶ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ περὶ *ἐκείνων* τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, διότι ἰδιόκοί σου εἶναι. ¹⁰ Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ εἶναι, καὶ τὰ σὰ ἐμὰ καὶ ἔδοξάσθην ἐν αὐτοῖς. ¹¹ Καὶ δὲν εἶμαι πλέον ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλ' οὗτοι εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐγὼ ἔρχομαι πρὸς σέ. Πάτερ ἅγιε, φύλαξον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι σου, τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, διὰ νὰ ἦναι ἐν καθὼς ἡμεῖς. ¹² Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐφύλαττον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· *ἐκείνους* τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπωλέσθη, εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή. ¹³ Τώρα δὲ ἔρχομαι πρὸς σέ, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, διὰ νὰ ἔχωσι τὴν χαρὰν μου πλήρη ἐν ἑαυτοῖς. ¹⁴ Ἐγὼ ἔδωκα εἰς αὐτοὺς τὸν λόγον σου· καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς, διότι δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου. ¹⁵ Δὲν παρακαλῶ νὰ σηκώσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ νὰ φυλάξῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ¹⁶ Ἐκ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι, καθὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ κόσμου. ¹⁷ Ἀγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ ἰδιόκος σου εἶναι ἀλήθεια. ¹⁸ Καθὼς ἐμέ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. ¹⁹ Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτὸν, διὰ νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν τῇ ἀληθείᾳ. ²⁰ Καὶ δὲν παρακαλῶ μόνον περὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων εἰς ἐμέ διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν· ²¹ διὰ νὰ ἦναι πάντες ἔν· καθὼς σὺ, Πάτερ, εἶσαι ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν σοὶ, νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἔν· διὰ νὰ πιστεύσῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. ²² Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκας, ἔδωκα εἰς αὐτούς· διὰ νὰ ἦναι ἐν, καθὼς ἡμεῖς εἴμεθα ἔν. ²³ Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί· διὰ νὰ ἦναι τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ νὰ γνωρίζῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας, καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμέ ἡγάπησας. ²⁴ Πάτερ, *ἐκείνους* τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, θέλω, ὅπου εἶμαι ἐγὼ, νὰ ἦναι καὶ ἐκεῖνοι μετ' ἐμοῦ· διὰ νὰ θεωρῶσι τὴν δόξαν μου, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδωκας, διότι μὲ ἡγάπησας πρὸ καταβολῆς κόσμου. ²⁵ Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος δὲν σέ ἐγνώρισεν, ἐγὼ δὲ σέ ἐγνώρισα, καὶ οὗτοι ἐγνώρισαν ὅτι σὺ μὲ ἀπέστειλας. ²⁶ Καὶ ἐφάνέρωσα εἰς αὐτοὺς τὸ ὄνομά σου, καὶ θέλω φανερῶσαι, διὰ νὰ ἦναι ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ὁποίαν μὲ ἡγάπησας ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ιη'.

ἌΦΟΤ εἶπε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦτο κῆπος, εἰς τὸν ὁποῖον εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

²Ἦξευρε δὲ τὸν τόπον καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν διότι πολλάκις συνῆλθεν ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

³Ὁ Ἰούδας λοιπὸν λαβὼν τὸ τάγμα, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. Ἄ'Ο δὲ Ἰησοῦς ἐξεύρων πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξῆλθε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Τίνα ζητεῖτε; Ἄπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμαι. Ἰστατο δὲ μετ' αὐτῶν καὶ Ἰούδας ὁ παραδίδων αὐτόν. ἌΚαθὼς λοιπὸν εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ὅτι ἐγὼ εἰμαι, ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεσον χαμαί. ἌΠάλιν λοιπὸν ἠρώτησεν αὐτοὺς, Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ἌΠεκριθῆ ὁ Ἰησοῦς, Σᾶς εἶπον, ὅτι ἐγὼ εἰμαι. Ἐάν λοιπὸν ἐμὲ ζητῆτε, ἀφήσατε τούτους νὰ ὑπάγωσι. Ἄδιὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος, τὸν ὁποῖον εἶπεν, Ὅτι ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους μοὶ ἔδωκας, δὲν ἀπώλεσα οὐδένα.

¹⁰Τότε ὁ Σίμων Πέτρος ἔχων μάχαιραν ἔσυρεν αὐτήν, καὶ ἐκτίπησε τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. Ἦτο δὲ τὸ ὄνομα τοῦ δούλου Μάλχος. ¹¹Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Πέτρον, Βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην. Τὸ ποτήριον τὸ ὁποῖον μοὶ ἔδωκεν ὁ Πατήρ, δὲν θέλω πίνει αὐτό;

¹²Τὸ τάγμα λοιπὸν καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδεσαν αὐτόν, ¹³καὶ ἔφεραν αὐτόν εἰς τὸν Ἀνναν πρῶτον διότι ἦτο πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὅστις ἦτο ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ¹⁴Ἦτο δὲ ὁ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι συμφέρει νὰ ἀπολεσθῇ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

¹⁵Ἠκολούθει δὲ τὸν Ἰησοῦν ὁ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ δὲ μαθητὴς ἐκείνος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως. ¹⁶Ὁ δὲ Πέτρος ἵστατο ἔξω πλησίον τῆς θύρας. Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος, ὅστις ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν ἀρχιερέα, καὶ

ὡμίλησεν εἰς τὴν θυρωρὸν, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον. ¹⁷ Λέγει λοιπὸν ἡ δούλη ἡ θυρωρὸς πρὸς τὸν Πέτρον, Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος, Δὲν εἶμαι. ¹⁸ Ἰσταντο δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρέται, οἵτινες εἶχον κάμει ἀνθρακίαν, διότι ἦτο ψύχος, καὶ ἐθερμαίνοντο· καὶ μετ' αὐτῶν ἴστατο ὁ Πέτρος καὶ ἐθερμαίνεται.

¹⁹ Ὁ ἀρχιερεὺς λοιπὸν ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ²⁰ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ παρῆρσά ἐλάλησα εἰς τὸν κόσμον· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται πάντοτε, καὶ ἐν κρυπτῷ δὲν ἐλάλησα οὐδέν. ²¹ Τί με ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς ἀκούσαντας, τί ἐλάλησα πρὸς αὐτοὺς· ἰδοὺ, οὗτοι ἐξεύρουσιν ὅσα εἶπον ἐγώ.

²² Ὅτε δὲ εἶπε ταῦτα, εἰς τῶν ὑπηρετῶν ἰστάμενος πλησίον ἔδωκε ῥάπισμα εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἰπὼν, Οὕτως ἀποκρίνεσαι πρὸς τὸν ἀρχιερέα; ²³ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· ἂν δὲ καλῶς, τί με δέρεῖς; ²⁴ Εἶχε δὲ ἀποστείλει αὐτὸν ὁ Ἀννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.

²⁵ Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἴστατο καὶ ἐθερμαίνεται· εἶπον λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, Μήπως καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶσαι; Ἠρνήθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπε, Δὲν εἶμαι. ²⁶ Λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις ἦτο συγγενὴς ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ὁ Πέτρος ἀπέκοψε τὸ ὠτίον, Δὲν σὲ εἶδον ἐγὼ ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; ²⁷ Πάλιν λοιπὸν ἠρνήθη ὁ Πέτρος, καὶ εὐθὺς ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ.

²⁸ Φέρουσι λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦτο δὲ πρωὶ, καὶ αὐτοὶ δὲν εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, διὰ νὰ μὴ μιανθῶσιν, ἀλλὰ διὰ νὰ φάγωσι τὸ πᾶσχα.

²⁹ Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε, Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ³⁰ Ἀπεκρίθησαν καὶ εὐκρινέως πρὸς αὐτὸν, Ἐὰν οὗτος δὲν ἦτο κακοποιὸς, δὲν ἠθέλομεν σοὶ παραδώσει αὐτόν. ³¹ Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον σας κρίνατε αὐτόν. Εἶπον δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ θανατώσωμεν οὐδένα.—³² Διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖον εἶπε δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

²³ Εἰσῆλθε λοιπὸν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ²⁴ Ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Ἀφ' ἑαυτοῦ λέγεις σὺ τοῦτο, ἢ ἄλλοι σοὶ εἶπον περὶ ἐμοῦ; ²⁵ Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Μήπως ἐγὼ εἶμαι Ἰουδαῖος; τὸ ἔθνος τὸ ἰδικόν σοι καὶ οἱ ἄρχιερεῖς σέ παρέδωκαν εἰς ἐμέ· τί ἔκαμες; ²⁶ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἐὰν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ ἦτο ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, οἱ ὑπηρέται μου ἠθελον ἀγωνίζεσθαι, διὰ νὰ μὴ παραδοθῶ εἰς τοὺς Ἰουδαίους· τὴν ὥρην δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐντεῦθεν. ²⁷ Καὶ ὁ Πιλάτος εἶπε πρὸς αὐτόν, Δοιπὸν βασιλεὺς εἶσαι σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεὺς εἶμαι ἐγώ. Ἐγὼ διὰ τοῦτο ἐγεννήθην, καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ μαρτυρήσω εἰς τὴν ἀλήθειαν. Πᾶς ὅστις εἶναι ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει τὴν φωνὴν μου. ²⁸ Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Πιλάτος, Τί εἶναι ἀλήθεια;

Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ δὲν εὐρίσκω οὐδὲν ἔγκλημα ἐν αὐτῷ. ²⁹ Εἶναι δὲ συνήθεια εἰς ἐσᾶς, νὰ σᾶς ἀπολύσω ἓνα ἐν τῷ πάσχα· θέλετε λοιπὸν νὰ σᾶς ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ³⁰ Παλιν λοιπὸν ἐκραύγασαν πάντες, λέγοντες, Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν.—Ἦτο δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

ΤΟΤΕ λοιπὸν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαστίγωσε. ² Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαίντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν ἱμάτιον πορφυροῦν, ³ καὶ ἔλεγον, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὸν ράπισματα.

⁴ Ἐξῆλθε δὲ πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἴδου, σᾶς φέρω αὐτὸν ἔξω, διὰ νὰ γνωρίσητε ὅτι οὐδὲν ἔγκλημα εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. ⁵ Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Ἴδε ὁ ἄνθρωπος. ⁶ Ὅτε δὲ εἶδον αὐτὸν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν σεῖς, καὶ σταυρώσατε· διότι ἐγὼ δὲν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ ἔγκλημα. ⁷ Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν,

καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν πρέπει νὰ ἀποθάνῃ, διότι ἔκαμεν ἑαυτὸν
Υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

⁸ Ὅτε δὲ ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφο-
βήθη, ⁹ καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ λέγει πρὸς τὸν
Ἰησοῦν, Πόθεν εἶσαι σὺ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίσιν δὲν ἔδωκε
εἰς αὐτόν. ¹⁰ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Πρὸς ἐμὲ δὲν
λαλεῖς; δὲν ἐξευρεῖς ὅτι ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ σταυρώσω, καὶ
ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ ἀπολύσω; ¹¹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Δὲν εἶχες
οὐδεμίαν ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ, ἐὰν δὲν σοὶ ἦτο δεδομένον ἄνωθεν·
διὰ τοῦτο ὁ παραδίδων με εἰς σέ, ἔχει μεγαλητέραν ἁμαρτίαν.

¹² Ἐκτοτε ἐξῆτε ὁ Πιλάτος νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν· οἱ Ἰουδαῖοι
ὁμῶς ἔκραζον λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, δὲν εἶσαι φίλος
τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὅστις κάμνει ἑαυτὸν βασιλέα, ἀντιλέγει εἰς
τὸν Καίσαρα. ¹³ Ὁ Πιλάτος λοιπὸν ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον,
ἔφερεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τὸν
τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ.

¹⁴ Ἦτο δὲ παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, καὶ ὥρα περίπου ἕκτη·
καὶ λέγει πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σας. ¹⁵ Οἱ δὲ
ἐκραύγασαν, Ἄρου, ἄρου, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει πρὸς αὐτοὺς
ὁ Πιλάτος, Τὸν βασιλέα σας νὰ σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ
ἀρχιερεῖς, Δὲν ἔχομεν βασιλέα εἰμὴ Καίσαρα. ¹⁶ Τότε λοιπὸν
παρέδωκεν αὐτόν εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ σταυρωθῇ. Καὶ παρέλαβον
τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγαγον.

¹⁷ Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγό-
μενον Κρανίου τόπον, ὅστις λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ·
¹⁸ ὅπου ἐσταύρωσαν αὐτόν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν
καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.

¹⁹ Ἐγραψέ δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ σταυ-
ροῦ· ἦτο δὲ γεγραμμένον, ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. ²⁰ Καὶ τοῦτον τὸν τίτλον
ἀνέγνωσαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων διότι ἦτο πλησίον τῆς πόλεως
ὁ τόπος ὅπου ἐσταύρωθῇ ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦτο γεγραμμένον
Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστὶ. ²¹ Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς
τὸν Πιλάτον οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφῃ, Ὁ βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, Βασιλεὺς εἶμαι τῶν
Ἰουδαίων. ²² Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

²³ Οἱ στρατιῶται λοιπὸν, ἀφοῦ ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν,
ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔκαμον τέσσαρα μερίδια, εἰς ἕκα-

στον στρατιώτην ἐν μερίδιον, καὶ τὸν χιτῶνα· ἦτο δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἀπὸ ἁνωθεν ὅλος ὑφαντός. ²⁴ Ἐἶπον λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους, Ἄς μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλ' ἅς ρίψωμεν λαχρὸν περὶ αὐτοῦ, τίμος θέλει εἶσθαι—διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή ἣ λέγουσα, "Διεμερίσθησαν τὰ ἱμάτιά μου εἰς ἑαυτοὺς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κληρὸν." Οἱ μὲν λοιπὸν στρατιῶται ταῦτα ἔκαμον.

²⁵ Ἰσταντο δὲ πλησίον εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ γυνὴ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. ²⁶ Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ὡς εἶδε τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παριστάμενον τὸν ὁποῖον ἠγάπα, λέγει πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου. ²⁷ Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν μαθητὴν, Ἴδου ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

²⁸ Μετὰ τοῦτο γινώσκων ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα ἤδη ἐτελέσθησαν, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, λέγει, Διψῶ. ²⁹ Ἐκεῖτο δὲ ἐκὶ ἀγγεῖον πλήρες ὕδρου· καὶ ἐκεῖνοι γεμίσαντες σπόγγον ἀπὸ ὕδρου, καὶ περιθέσαντες εἰς ὕσσωπον, προσέφεραν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. ³⁰ Ὅτε λοιπὸν ἔλαβε τὸ ὕδρος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Τετέλεσται· καὶ κλῖνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

³¹ Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, διὰ νὰ μὴ μείνωσιν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπειδὴ ἦτο παρασκευὴ, (διότι ἦτο μεγάλη ἐκείνη ἡ ἡμέρα τοῦ σαββάτου,) παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον διὰ νὰ συνθλασθῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ νὰ σηκωθῶσιν.

³² Ἦλθον λοιπὸν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου συνέθλασαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος μετ' αὐτοῦ.

³³ Εἰς δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, δὲν συνέθλασαν αὐτοῦ τὰ σκέλη· ³⁴ ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησε μὲ λόγχην τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. ³⁵ Καὶ ὁ ἰδὼν μαρτυρεῖ, καὶ ἀληθινὴ εἶναι ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἐξεύρει ὅτι ἀλήθειαν λέγει, διὰ νὰ πιστεῦσῃτε σεις. ³⁶ Διότι ἔγειναν ταῦτα, διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ γραφή, "Ὅστούν αὐτοῦ δὲν θέλει συντριφθῇ." ³⁷ Καὶ πάλιν ἄλλη γραφὴ λέγει, "Θέλουσιν ἐπιβλέψαι εἰς ἐκείνον τὸν ὁποῖον ἐξεκέντησαν."

³⁸ Μετὰ δὲ ταῦτα Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας (ὅστις ἦτο μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος ὅμως διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων,) παρεκάλεσε τὸν Πιλάτον νὰ σηκώσῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ

ὁ Πιλάτος ἔδωκεν ἄδειαν. Ἦλθε λοιπὸν καὶ ἐσήκωσε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ³⁹ Ἦλθε δὲ καὶ ὁ Νικόδημος, (ὅστις εἶχεν ἐλθεῖ πρὸς τὸν Ἰησοῦν διὰ νυκτὸς κατ' ἀρχάς,) φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλός ἕως ἑκατὸν λίτρας. ⁴⁰ Ἐλαβον λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδεσαν αὐτὸ μὲ σάβανα μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἐνταφιάζωσιν.

⁴¹ Ἦτο δὲ ἐν τῷ τέπῳ, ὅπου ἐσταυρώθη, κῆπος, καὶ ἐν τῇ κήπῳ μνημεῖον νέον, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἔτι εἶχε τεθῆ. ⁴² Ἐκεῖ λοιπὸν ἔθεσαν τὸν Ἰησοῦν, διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, διότι ἦτο πλησίον τὸ μνημεῖον.

ΚΕΦ. κ'.

ΤΗΝ δὲ πρώτην τῆς ἐβδομάδος Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον τὸ πρῶν, ἐνῶ ἔτι ἦτο σκότος, καὶ βλέπει τὸν λίθον σηκωμένον ἐκ τοῦ μνημείου. ¹ Τρέχει λοιπὸν καὶ ἔρχεται πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν, τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Ἐσήκωσαν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ δὲν ἐξεύρομεν ποῦ ἔθεσαν αὐτόν.

² Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ³ Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέτρεξε ταχύτερον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. ⁴ καὶ παρακύνθας, βλέπει κείμενα τὰ σάβανα· δὲν εἰσῆλθεν ὅμως. ⁵ Ἐρχεται λοιπὸν ὁ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτόν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ σάβανα κείμενα, ⁶ καὶ τὰ σουδάριον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, κείμενον οὐχὶ ὁμοῦ μὲ τὰ σάβανα, ἀλλὰ χωριστὰ τετυλιγμένον εἰς ἓνα τύπον. ⁷ Τότε λοιπὸν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευσεν. ⁸ διότι δὲν ἐνόουν ἔτι τὴν γραφὴν, ὅτι πρέπει αὐτὸς νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. ⁹ Ἀνεχώρησαν λοιπὸν πάλιν εἰς τὰ ἴδια οἱ μαθηταί.

¹¹ Ἡ δὲ Μαρία ἴστατο πλησίον τοῦ μνημείου κλαίουσα ἔξω· ἐνῶ λοιπὸν ἔκλαιεν, ἔκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον. ¹² καὶ βλέπει δύο ἀγγέλους μὲ λευκὰ ἱμάτια καθημένους, ἓνα πρὸς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἓνα πρὸς τοὺς πόδας, ἐκεῖ ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ¹³ Καὶ λέγουσι πρὸς αὐτὴν ἐκεῖνοι, Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει πρὸς αὐτοὺς, Διότι ἐσήκωσαν τὸν Κύριόν μου, καὶ δὲν ἐξεύρω

ποῦ ἔθεσαν αὐτόν. ¹⁴ Καὶ ἀφ' οὗ εἶπε ταῦτα, ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἰστάμενον, καὶ δὲν ἤξευρεν ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς. ¹⁵ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, τί κλαῖεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη νομίζουσα ὅτι εἶναι ὁ κηπουρός, λέγει πρὸς αὐτόν, Κύριε, ἐὰν σὺ ἐσήκωσας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθεσας αὐτόν, καὶ ἐγὼ θέλω σηκώσαι αὐτόν. ¹⁶ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Μαρία. Ἐκείνη στραφεῖσα, λέγει πρὸς αὐτόν, Ῥαββουνί! τὸ ὅποιον λέγεται, Διδάσκαλε. ¹⁷ Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ μου ἅπτου· διότι δὲν ἀνέβην ἔτι πρὸς τὸν Πατέρα μου· ἀλλ' ὕπαγε πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ πρὸς αὐτούς, Ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ Πατέρα σας, καὶ Θεὸν μου καὶ Θεόν σας. ¹⁸ Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἀπαγγέλλει πρὸς τοὺς μαθητάς, ὅτι εἶδε τὸν Κύριον καὶ ὅτι εἶπε ταῦτα πρὸς αὐτήν.

¹⁹ Τὸ ἑσπέρας λοιπὸν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τῆς πρώτης τῆς ἑβδομάδος, ἐνῷ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, ὅπου οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει πρὸς αὐτούς, Εἰρήνη ὑμῖν.

²⁰ Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν εἰς αὐτοὺς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν λοιπὸν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. ²¹ Εἶπε δὲ πάλιν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς με ἀπέστειλεν ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ πέμπω ἐσᾶς. ²² Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε, καὶ λέγει πρὸς αὐτοὺς, Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. ²³ Ἄν τινων συγχωρήσητε τὰς ἁμαρτίας, εἶναι συγκεχωρημένοι εἰς αὐτούς· ἂν τινων κρατῇτε, εἶναι κεκρατημένοι.

²⁴ Θωμᾶς δὲ, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, δὲν ἦτο μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. ²⁵ Ἐλεγον λοιπὸν πρὸς αὐτόν οἱ ἄλλοι μαθηταί, Εἶδομεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐὰν δὲ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευράν αὐτοῦ, δὲν θέλω πιστεύσει.

²⁶ Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς ἐνῷ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμέναι, καὶ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν. ²⁷ Ἐπειτα λέγει πρὸς τὸν Θωμᾶν, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ, καὶ ἰδὲ τὰς χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. ²⁸ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὁ Κύριός μου, καὶ ὁ

Θεός μου. ²⁹ Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐπειδὴ μὲ εἶδες, Θωμᾶ, ἐπίστευσας· μακάριοι ὅσοι δὲν εἶδον, καὶ ἐπίστευσαν.

³⁰ Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, τὰ ὅποια δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ³¹ Ταῦτα δὲ ἐγράφησαν, διὰ νὰ πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ πιστεύοντες νὰ ἔχητε ζωὴν ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΚΕΦ. κα'.

ΜΕΤΑ ταῦτα ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητὰς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφάνέρωσε δὲ οὕτως.

¹ Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ² Λέγει πρὸς αὐτοὺς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω νὰ ἀλιεύσω. Λέγουσι πρὸς αὐτὸν, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς μετὰ σοῦ. Ἐξῆλθον καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς, καὶ κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα δὲν ἐπιάσαν οὐδέν.

³ Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἤδη πρωΐ, ἐστάθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· δὲν ἐγνώριζον ὅμως οἱ μαθηταὶ ὅτι εἶναι ὁ Ἰησοῦς. ⁴ Λέγει λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Παιδιά, μήπως ἔχετε τι προσφάγιον; Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν, Οὐχί. ⁵ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ῥίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου, καὶ θέλετε εὐρεῖ. Ἐρρίψαν λοιπὸν, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν πλέον νὰ σύρωσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. ⁶ Λέγει λοιπὸν πρὸς τὸν Πέτρον ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος, τὸν ὅποιον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, Ὁ Κύριος εἶναι. Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἀκούσας ὅτι εἶναι ὁ Κύριος, ἐξώσθη τὸ ἐπένδυμα, (διότι ἦτο γυμνός,) καὶ ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. ⁷ Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ ἦλθον μὲ τὸ πλοῖάριον, (διότι δὲν ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ἕως διακοσίας πήχας,) σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

⁸ Καθὼς λοιπὸν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον. ⁹ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Φέρετε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων, τὰ ὅποια ἐπιάσατε τώρα. ¹⁰ Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ ἔσυρε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, γέμον ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ ἐνῶ ἦσαν τόσοι, δὲν ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. ¹¹ Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, Ἐλθετε, γευματίσατε. Οὐδεὶς ὅμως τῶν μαθητῶν

ἐτόλμα νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸν, Σὺ τίς εἶσαι; ἐξεύροντες ὅτι εἶναι ὁ Κύριος. ²² Ἐρχεται λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς· καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδει εἰς αὐτοὺς, καὶ τὸ ὄψάριον ὁμοίως.

¹⁴ Αὕτη ἦτο ἡδὴ τρίτη φορὰ καθ' ἣν ὁ Ἰησοῦς ἐφανερώθη εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἀφοῦ ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν.

¹⁵ Ἀφοῦ λοιπὸν ἐγευματίσαν, λέγει πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με περισσότερο τούτων; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Βόσκε τὰ ἄρνια μου. ¹⁶ Λέγει πρὸς αὐτὸν πάλιν δευτέραν φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ναί, Κύριε· σὺ ἐξεύρεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν, Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. ¹⁷ Λέγει πρὸς αὐτὸν τὴν τρίτην φορὰν, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπε πρὸς αὐτὸν τὴν τρίτην φορὰν, Ἀγαπᾷς με; καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις τὰ πάντα· σὺ γνωρίζεις ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Βόσκε τὰ πρόβατά μου. ¹⁸ Ἀληθῶς, ἀληθῶς σοὶ λέγω, ὅτε ἡσο νεώτερος, ἐξῶννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ἀφοῦ ὅμως γηράσῃς, θέλεις ἐκτείνει τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος θέλει σὲ ζῶσει, καὶ θέλει σὶ φέρεи ὅπου δεῖν θέλεις. ¹⁹ Εἶπε δὲ τοῦτο, δεικνύων μὲ ποῖον θάνατον μέλλει νὰ δοξάσῃ τὸν Θεόν.

Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει πρὸς αὐτὸν, Ἀκολουθεῖ μοι. ²⁰ Στραφεῖς δὲ ὁ Πέτρος, βλέπει ἀκολουθοῦντα τὸν μαθητὴν, τὸν ἰποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ὅστις καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δεῖπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ, καὶ εἶπε, Κύριε, τίς εἶναι ὁ παραδίδων σε; ²¹ Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος, λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, οὗτος δὲ τίς; ²² Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω νὰ μένῃ ἕως οὗ ἔλθω, τί πρὸς σέ; σὺ ἀκολουθεῖ μοι. ²³ Διεδόθη λοιπὸν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος δὲν ἀποθνήσκει. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως δὲν εἶπε πρὸς αὐτὸν, ὅτι δεῖ ἀποθνήσκει, ἀλλ', Ἐὰν θέλω αὐτὸν νὰ μένῃ ἕως οὗ ἔλθω, τί πρὸς σέ;

²⁴ Οὗτος εἶναι ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας αὐτὰ· καὶ ἐξεύρομεν, ὅτι εἶναι ἀληθὴς ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

²⁵ Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα ἔκαμει ὁ Ἰησοῦς, τὰ ὁποῖα εἶναι γραφθῶσι καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸς ὁ κόσμος νομίζω θέλει χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

ΠΡΑΞΕΙΣ

ΤΩΝ

ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΚΕΦ. α'.

ΤΟΝ μὲν πρῶτον λόγον ἔκαμον, ὦ Θεόφιλε, περὶ πάντων ὅσα ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ κάμῃ καὶ νὰ διδάσκῃ, ²μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνελήφθη, ἀφοῦ διὰ Πνεύματος Ἁγίου ἔδωκεν ἐντολὰς εἰς τοὺς ἀποστόλους, τοὺς ὁποίους ἐξέλεξεν· ³εἰς τοὺς ὁποίους καὶ ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ πάθος αὐτοῦ διὰ πολλῶν τεκμηρίων, ἐμφανιζόμενος εἰς αὐτοὺς τεσσαράκοντα ἡμέρας, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ⁴Καὶ συνερχόμενος μετ' αὐτῶν παρήγγειλε νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶσιν ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ νὰ περιμένωσι τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς, τὴν ὁποίαν ἠκούσατε, ἀπ., παρ' ἐμοῦ. ⁵Διότι ὁ μὲν Ἰωάννης ἐβάπτισεν ἐν ὕδατι, σεῖς ὅμως θέλετε βαπτισθῆ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, οὐχὶ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.

⁶Ἐκεῖνοι λοιπὸν συνελθόντες ἡρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε, τάχα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν εἰς τὸν Ἰσραὴλ; ⁷Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, Δὲν ἀνήκει εἰς ἐσῶς νὰ γνωρίζητε τοὺς χρόνους ἢ τοὺς καιροὺς, τοὺς ὁποίους ὁ Πατὴρ ἔθεσεν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ· ⁸ἀλλὰ θέλετε λάβει δύναμιν, ὅταν ἐπέλθῃ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς· καὶ θέλετε εἶσθαι εἰς ἐμὲ μάρτυρες καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

⁹Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, βλεπόντων αὐτῶν ἀνελήφθη, καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. ¹⁰Καὶ ἐνῶ ἦσαν ἀτενίζοντες εἰς τὸν οὐρανόν, ὅτε αὐτὸς ἀνέβαινεν, ἰδοὺ, ἄνδρες δύο μὲ ἱμάτια λευκὰ ἐστάθησαν πλησίον αὐτῶν· ¹¹οἵτινες καὶ εἶπον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἴστασθε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὅστις ἀνελήφθη ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, θέλει ἐλθεῖ οὕτω, καθ' ὃν τρόπον εἴδετε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

¹²Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ

καλουμένου Ἐλαιῶνος, τὸ ὅποιον εἶναι πλησίον τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἀπέχον ὁδὸν σαββάτου. ¹³ Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ἀνώγειον, ὅπου εἶχον τὸ κατάλυμα ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. ¹⁴ Οὗτοι πάντες ἐνέμενον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν δέησιν, μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ.

¹⁵ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις σηκωθείς ὁ Πέτρος εἰς τὸ μέσον τῶν μαθητῶν, εἶπεν, (ἦτο δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκεῖ παρόντων ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν)

¹⁶ Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔπρεπε νὰ πληρωθῇ ἡ γραφὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος τοῦ Δαβὶδ περὶ τοῦ Ἰούδα, ὅστις ἔγεινεν ὁδηγὸς εἰς τοὺς συλλαβόντας τὸν Ἰησοῦν· ¹⁷ διότι ἦτο συνηριθμημένος μετ' ἡμᾶς, καὶ ἔλαβε τὴν μερίδα τῆς διακονίας ταύτης.

—¹⁸ Οὗτος λοιπὸν ἀπέκτησεν ἀγρὸν ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πεσὼν πρόμυττα ἐσχίσθη εἰς τὸ μέσον, καὶ ἐξεχύθησαν ὅλα τὰ ἐντόσθια αὐτοῦ· ¹⁹ καὶ ἔγεινε γνωστὸν εἰς πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ὠνομάσθη ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν διαλέκτῳ, Ἀκελδαμὰ, τουτέστιν, Ἀγρὸς αἵματος.—

²⁰ Διότι εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Ψαλμῶν, “Ὅς γείνη ἡ κατοικία αὐτοῦ ἔρημος, καὶ ὅς μὴ ἦναι ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ.” καὶ, “Ἄλλος ὅς λάβῃ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ.” ²¹ Πρέπει λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνδρῶν οἵτινες ἐκλήθησαν μετ' ἡμῶν καθ' ὅλον τὸν καιρὸν καθ' ὃν εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθε πρὸς ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ²² ἀρχίσας ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος τοῦ Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν, εἰς ἐκ τούτων νὰ γείνη μετ' ἡμῶν μάρτυς τῆς ὑπαστάσεως αὐτοῦ.

²³ Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὅστις ἐπωνομάσθη Ἰούστος, καὶ Ματθίαν. ²⁴ Καὶ πορευθέντες εἶπον, Σὺ, Κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ἐκ τῶν δύο τούτων ἓνα ὅντινα ἐξέλεξας, ²⁵ διὰ νὰ λάβῃ τὴν μερίδα τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέπεσεν ὁ Ἰούδας διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ.—²⁶ Καὶ ἔδωκαν τοὺς κλήρους αὐτῶν καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὸν Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.

ΚΕΦ. β'.

ΚΑΙ ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. ² Καὶ ἐξαίφνης ἐγενεεν ἥχος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἀνέμου βιαίως φερομένου, καὶ ἐγένισεν ὅλον τὸν οἶκον ὅπου ἦσαν καθήμενοι. ³ Καὶ ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡς πυρὸς, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ ἓνα ἕκαστον αὐτῶν. ⁴ Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρχισαν νὰ λαλῶσι ξένας γλώσσας, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς νὰ λαλῶσιν.

⁵ Ἦσαν δὲ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. ⁶ Καὶ καθὼς ἐγενευν ἡ φωνὴ αὕτη, συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεταράχθη διότι ἤκουον αὐτοὺς εἰς ἕκαστος λαλοῦντας μὲ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ διάλεκτον. ⁷ Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Ἰδοὺ, πάντες οὗτοι οἱ λαλοῦντες δὲν εἶναι Γαλιλαῖοι; ⁸ Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν διαλέκτῳ ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; ⁹ Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, τὴν Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, τὸν Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, ¹⁰ τὴν Φρυγίαν τε καὶ τὴν Παμφυλίαν, τὴν Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ τὴν Κυρήνην, καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, ¹¹ Κρήτες καὶ Ἀραβες, ἀκούομεν αὐτοὺς λαλοῦντας ἐν ταῖς γλώσσαις ἡμῶν τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;— ¹² Ἐθαίμαζον δὲ πάντες καὶ ἠπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί σημαίνει τοῦτο; ¹³ Ἄλλοι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον, Ὅτι εἶναι μεστοὶ ἀπὸ γλυκὺν οἶνον.

¹⁴ Σταθεῖς δὲ ὁ Πέτρος μετὰ τῶν ἑνδεκα, ὑψωσε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πρὸς αὐτοὺς,

Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἱερουσαλὴμ, τοῦτο ἄς ἦναι γνωστὸν εἰς ἐσᾶς, καὶ ἀκούσατε τοὺς λόγους μου. ¹⁵ Διότι οὗτοι δὲν εἶναι μεθυσμένοι, καθὼς σεῖς νομίζετε· διότι εἶναι τρίτη ὥρα τῆς ἡμέρας· ¹⁶ ἀλλὰ τοῦτο εἶναι τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ· ¹⁷ Καὶ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεός, θέλω ἐκχέει ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σὰρκά· καὶ θέλουσι προφητεῖσαι οἱ υἱοὶ σας καὶ αἱ θυγατέρες σας, καὶ οἱ νεανίσκοι σας θέλουσιν ἰδεῖ ὁράσεις, καὶ οἱ πρεσβύτεροί σας θέλουσιν ἐνυπνιασθῇ ἐνύπνια· ¹⁸ καὶ ἔτι ἐπὶ τοὺς δούλους μου

καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις θέλω ἐκχέει ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ θέλουσι προφητεύσει· ¹⁹ καὶ θέλω δείξει τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ· ²⁰ ὁ ἥλιος θέλει μεταστραφῇ εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα, πρὶν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἡ μεγάλη καὶ ἐπιφανής. ²¹ Καὶ πᾶς ὅστις ἂν ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θέλει σωθῇ."

²² "Ἄνδρες Ἰσραηλίται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· τὸν Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον πρὸς ἐσᾶς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ θαυμάτων καὶ τεραστίων καὶ σημείων, τὰ ὅποια ὁ Θεὸς ἔκαμε δι' αὐτοῦ ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ σεῖς ἐξεύρετε, ²³ τοῦτον λαβόντες παραδεδομένον κατὰ τὴν ὠρισμένην βουλήν καὶ πρόγνωσιν τοῦ Θεοῦ, διὰ χειρῶν ἀνόμων σταυρώσαντες ἐθανατώσατε· ²⁴ τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ῥύτνας τοῦ θανάτου, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κρατῇται ὑπ' αὐτοῦ. ²⁵ Ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ λέγει περὶ αὐτοῦ, "Ἐβλεπον τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διαπαντός, διότι εἶναι ἐκ δεξιῶν μου, διὰ νὰ μὴ σαλευθῶ. ²⁶ Διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλίασεν ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου θέλει ἀναπαυθῇ ἐπ' ἐλπίδι. ²⁷ Διότι δὲν θέλεις ἐγκαταλείψει τὴν ψυχὴν μου ἐν τῷ ᾄδῃ, οὐδὲ θέλεις ἀφήσει τὸν ὅσιόν σου νὰ ἴδῃ διαφθοράν. ²⁸ Ἐφανέρωσας εἰς ἐμέ ὁδοὺς ζωῆς· θέλεις μὲ χορτασῇ ἀπὸ εὐφροσύνης διὰ τοῦ προσώπου σου."

²⁹ "Ἄνδρες ἀδελφοί, δύναμαι νὰ σᾶς εἰπῶ μετὰ παρρησίας περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μῆμα αὐτοῦ εἶναι παρ' ἡμῖν μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. ³⁰ Ἐπειδὴ λοιπὸν ἦτο προφήτης, καὶ ἤξευρεν ὅτι μεθ' ὅρκου ὤμοσε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός, ὅτι ἐκ τοῦ καρποῦ τῆς ὁσφύος αὐτοῦ θέλει ἀναστήσει κατὰ σάρκα τὸν Χριστόν, διὰ νὰ καθίσῃ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ³¹ προῖδὸν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δὲν ἐγκατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῷ ᾄδῃ, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν. ³² Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, τοῦ ὁποίου πάντες ἡμεῖς εἰμεθα μάρτυρες. ³³ Ἀφοῦ λοιπὸν ὑψώθη διὰ τῆς δεξιᾶς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Πατρὸς τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐξέχεε τοῦτο τὸ ὅποιον τώρα σεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. ³⁴ Διότι ὁ Δαβὶδ δὲν ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς· λέγει ὅμως αὐτός, "Ἐῖπεν ὁ Κύριος

πρὸς τὸν Κύριόν μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ²⁵ ἕωσὺ θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου."

²⁶ Βεβαίως λοιπὸν ὡς ἐξεύρη πᾶς ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ὁ Θεὸς Κύριον καὶ Χριστὸν ἔκαμεν αὐτὸν τοῦτον τὸν Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐσταυρώσατε.

²⁷ Αὐτοὺ δὲ ἤκουσαν ταῦτα, ἦλθεν εἰς κατάνυξιν ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, Τι πρέπει νὰ κάμωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί;

²⁸ Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μετανοήσατε, καὶ ὡς βαπτισθῇ ἕκαστος ὑμῶν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· καὶ θέλετε λάβει τὴν δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος·

²⁹ διότι πρὸς ἐσᾶς εἶναι ἡ ἐπαγγελία καὶ πρὸς τὰ τέκνα σας, καὶ πρὸς πάντας τοὺς εἰς μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσῃ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.—⁴⁰ Καὶ μέ ἄλλους πολλοὺς λόγους διεμαρτύρετο καὶ προέτρεπε, λέγων, Σώθητε ἀπὸ τῆς διεστραμμένης ταύτης γενεᾶς.

⁴¹ Ἐκεῖνοι λοιπὸν μετὰ χαρᾶς δεχθέντες τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτίσθησαν· καὶ προστεθήσαν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἕως τρεῖς χιλιάδες ψυχαί.

⁴² Καὶ ἐνέμενον ἐν τῇ διδασχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ ἐν τῇ κοινωσίᾳ, καὶ ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ἐν ταῖς προσευχαῖς.

⁴³ Κατέλαβε δὲ πᾶσαν ψυχὴν φόβος· καὶ πολλὰ τεράστια καὶ σημεῖα ἐγίνοντο διὰ τῶν ἀποστόλων. ⁴⁴ Καὶ πάντες οἱ πιστεύοντες ἦσαν ὁμοῦ, καὶ εἶχον τὰ πάντα κοινά· ⁴⁵ καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἐπώλουν καὶ διεμοίραζον αὐτὰ εἰς πάντας, καθ' ἣν ἕκαστος εἶχε χρεῖαν. ⁴⁶ Καὶ καθ' ἡμέραν ἐμμένοντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κόπτοντες τὸν ἄρτον κατ' οἴκους, μετελάμβανον τὴν τροφὴν ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀπλότῃ καρδίᾳ, ⁴⁷ δοξολογοῦντες τὸν Θεὸν, καὶ εὐρίσκοντες χάριν ἐνώπιον ὅλου τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ Κύριος προσέθετε καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοὺς σωζομένους.

ΚΕΦ. γ'.

¹ ἈΝΕΒΑΙΝΟΝ δὲ ὁμοῦ ὁ Πέτρος καὶ Ἰωάννης εἰς τὸ ἱερὸν, κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς, τὴν ἐνάτην. ² Καὶ ἄνθρωπός τις χωλὸς ὑπάρχων ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ἐβαστάζετο, τὸν ὁποῖον ἔθετον καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομέ-

νην Ὡραίαν, διὰ τὴν ζήτησιν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸ ἱερόν. ⁴ Οὗτος ἰδὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας τὴν εἰσέλθωσιν εἰς τὸ ἱερόν, ἐξήτει τὴν λάβην ἐλεημοσύνης. ⁵ Ἀτεινίσας δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Πέτρος μετὰ τοῦ Ἰωάννου, εἶπε, Βλέψον εἰς ἡμᾶς. ⁶ Καὶ ἐκεῖνος ἐβλεπεύον αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς, προσμένων τὴν λάβην τι παρ' αὐτῶν. ⁷ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἀργύριον καὶ χρυσίου ἐγὼ δὲν ἔχω· ἀλλ' ὅ,τι ἔχω, τοῦτο σοὶ δίδω· Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, σηκώθητι καὶ περιπάτει. ⁸ Καὶ πιάσας αὐτὸν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐσήκωσε· καὶ παρενθὺς ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρὰ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ⁹ καὶ ἀναπηδήσας ἐστάθη ὁρθὸς καὶ περιεπάτει· καὶ εἰσῆλθε μετ' αὐτῶν εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν καὶ πηδῶν καὶ δοξάζων τὸν Θεόν. ¹⁰ Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ δοξάζοντα τὸν Θεόν· ¹¹ καὶ ἐγνώριζον αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦτο ὁ καθηήμενος διὰ ἐλεημοσύνην εἰς τὴν Ὡραίαν πύλην τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπλήσθησαν ἀπὸ θάμβους καὶ ἐκστάσεως διὰ τὸ γεγονός εἰς αὐτόν.

¹² Καὶ ἐνῶ ὁ ἱατρευθεὶς χωλὸς ἐκράτει τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν στοάν τὴν λεγομένην Σολομώντος, ἑκθαμβοί.

¹³ Ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος, ἀπεκρίθη πρὸς τὸν λαόν,

Ἄνδρες Ἰσραηλίται, τί θαυμάζετε διὰ τοῦτο; ἢ τί ἀτενίζετε εἰς ἡμᾶς, ὥς ἐὰν ἐκάμομεν ἀπὸ ἰδίας ἡμῶν δυνάμεως ἢ εὐσεβείας τὴν περιπατῆ αὐτός; ¹⁴ Ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν Τίδιν αὐτοῦ Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς παρεδώκατε, καὶ ἠρνήθητε αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου, ἐνῶ ἐκεῖνος ἔκρινε τὴν ἀπολύσει αὐτόν. ¹⁵ Σεῖς ὅμως τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήθητε, καὶ ἐξητήσατε ἄνδρα φονέα τὴν χάρισθῃ εἰς ἐσᾶς. ¹⁶ Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἐθανατώσατε, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, τοῦ ὁποῖου ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες. ¹⁷ Καὶ διὰ τῆς εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ πίστεως, τοῖτον τὸν ἵποῖον θεωρεῖτε καὶ γνωρίζετε, τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐστερέωσε· καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν τελείαν ταύτην ὑγίαν ἐνάπιον πάντων ὑμῶν.

¹⁸ Καὶ νῦν, ἀδελφοί, ἐξεύρω ὅτι ἐπράξατε κατὰ ἄγνοιαν, καθὼς καὶ οἱ ἄρχοντές σας. ¹⁹ Ὁ δὲ Θεὸς, ὅσα προεῖπε διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, ὅτι ὁ Χριστὸς ἔμελλεν τὴν πάθῃ, ἐξέπληρωσεν οὕτως.

¹⁹ Μετανοήσατε λοιπὸν καὶ ἐπιστρέψατε, διὰ τὴν ἐξαλειφθῶσιν αἱ ἁμαρτίαι σας, διὰ τὴν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψυχῆς ἀπὸ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου, ²⁰ καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον εἰς ἐσᾶς Ἰησοῦν Χριστόν· ²¹ τὸν ὁποῖον πρέπει τὴν δεχθῆ ὁ οὐρανὸς μέχρι τῶν καιρῶν τῆς ἀποκαταστάσεως πάντων ὅσα ἐλάλησεν ὁ Θεὸς ἀπ' αἰῶνος διὰ στόματος πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν.

²² Διότι ὁ Μωϋσῆς εἶπε πρὸς τοὺς πατέρας, "Ὅτι Κύριος ὁ Θεός σας θέλει ἀναστήσει εἰς ἐσᾶς προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σας, ὡς ἐμέ· αὐτοῦ θέλετε ἀκούει κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ἐσᾶς·" ²³ καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἣτις δὲν ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, θέλει ἐξολοθρευθῆ ἐκ τοῦ λαοῦ."—²⁴ Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, προανήγγειλαν καὶ τὰς ἡμέρας ταύτας. ²⁵ Σεῖς εἰσθε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς τὸν Ἀβραάμ, "Καὶ ἐν τῷ σπέρματι σου θέλουσιν εὐλογηθῆ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς." ²⁶ Πρὸς ἐσᾶς πρῶτον ὁ Θεός, ἀναστήσας τὸν Υἱὸν αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν διὰ τὴν σᾶς εὐλογίῃ, ὅταν ἐπιστρέφῃτε ἕκαστος ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. Δ'. Ε'.

¹ ἘΝΩ δὲ αὐτοὶ ἐλάλουν πρὸς τὸν λαόν, ἦλθον ἐπ' αὐτοὺς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, ² ἀγανακτοῦντες, διότι ἐδίδασκον τὸν λαόν, καὶ ἐκήρυττον διὰ τοῦ Ἰησοῦ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν· ³ καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτοὺς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεσαν ὑπὸ φύλαξιν ἕως τῆς αὔριον· διότι ἦτο ἤδη ἑσπέρα. ⁴ Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ ἔγεινεν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡς πέντε χιλιάδες.

⁵ Καὶ τῇ ἐπαύριον συνήχθησαν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς, ⁶ καὶ Ἀννας ὁ Ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. ⁷ Καὶ στήσαντες αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον, ἠρώτων, Διὰ ποίας δυνάμεως, ἢ διὰ ποίου ὀνόματος ἐπράξατε τοῦτο σεῖς; ⁸ Τότε ὁ Πέτρος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ, καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ, ⁹ ἂν ἡμεῖς ἀνακρινώμεθα σήμερον διὰ εὐεργεσίαν πρὸς ἄνθρωπον

ἀσθενοῦντα, διὰ ποίας δυνάμεως οὗτος ἰατρεύθη, ¹⁰ ἃς ἦναι γνωστὸν εἰς πάντας ὑμᾶς καὶ εἰς πάντι τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐσταυρώσατε, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, διὰ τοῦτου παρίσταται οὗτος ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. ¹¹ Οὗτος εἶναι ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὅστις ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας. ¹² Καὶ δὲν ὑπάρχει δι' οὐδενὸς ἄλλου ἢ σωτηρία· διότι οὔτε ὄνομα ἄλλο εἶναι ὑπὸ τὸν οὐρανὸν δεδομένον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοῦ ὁποῖου πρέπει νὰ σωθῶμεν.

¹³ Θεωροῦντες δὲ τὴν παρρησίαν τοῦ Πέτρου καὶ Ἰωάννου, καὶ πληροφορηθέντες ὅτι εἶναι ἄνθρωποι ἀγράμματοι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, καὶ ἀνεγνώριζον αὐτοὺς ὅτι ἦσαν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ.

¹⁴ Βλέποντες δὲ τὸν ἄνθρωπον τὸν τεθεραπευμένον ἰστάμενον μετ' αὐτῶν, δὲν εἶχον οὐδὲν νὰ ἀντείπωσι. ¹⁵ Προστάξαντες δὲ αὐτοὺς νὰ ἀπέλθωσιν ἔξω τοῦ συνεδρίου, συνεβουλεύθησαν πρὸς ἀλλήλους, ¹⁶ λέγοντες, Τί θέλομεν κάμει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τούτους; ἐπειδὴ ὅτι μὲν ἔγεινε δι' αὐτῶν γνωστὸν θαῦμα, ¹⁷ αἶνε φανερόν εἰς πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν τοῦτο. ¹⁸ ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ διαδοθῇ περισσότερον εἰς τὸν λαόν, ὥς ἀπειλήσωμεν αὐτοὺς αὐστηρῶς νὰ μὴ λαλῶσι πλέον ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ πρὸς μηδένα ἄνθρωπον.

¹⁹ Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ λαλῶσι καθόλου, μηδὲ νὰ διδάσκωσιν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. ²⁰ Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς εἶπον, Ἄν ἦναι δίκαιον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀκούωμεν ἐσᾶς μᾶλλον παρὰ τὸν Θεόν, κρίνατε. ²¹ Διότι ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ λαλῶμεν ὅσα εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν. ²² Οἱ δὲ, πάλιν ἀπειλήσαντες αὐτοὺς, ἀπέλυσαν, μὴ εὐρίσκοντες τὸ πῶς νὰ τιμωρήσωσιν αὐτοὺς, διὰ τὸν λαόν· διότι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεόν διὰ τὸ γεγονός. ²³ Ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ἔγεινε τὸ θαῦμα τοῦτο τῆς θεραπείας, ἦτο περισσότερον τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν.

²⁴ Καὶ ἀφοῦ ἀπελύθησαν, ἦλθον πρὸς τοὺς οἰκείους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα εἶπον πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. ²⁵ Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν ὑψώσαν τὴν φωνὴν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπον, Δέσποτα, σὺ αἶσσι ὁ Θεός, ὅστις ἔκαμες τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ²⁶ ὅστις εἶπας διὰ στόματος Δαβὶδ τοῦ δούλου σου, ²⁷ Διὰ τί ἐφρνάξαν τὰ ἔθνη, καὶ οἱ λαοὶ ἐμελέτησαν μάταια;

²² Παρεστάθησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ὁμοῦ, κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ."

²³ Διότι συνήχθησαν ἐπ' ἀληθείας ἐναντίον τοῦ ἁγίου παιδὸς σου Ἰησοῦ τὸν ὁποῖον ἔχρισας, καὶ ὁ Ἡρώδης καὶ ὁ Πόντιος Πιλάτος, μετὰ τῶν ἔθνων καὶ τῶν λαῶν τοῦ Ἰσραὴλ, ²⁴ διὰ νὰ κάμωσιν ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε νὰ γείνωσι. ²⁵ Καὶ τώρα, Κύριε, βλέψον εἰς τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς εἰς τοὺς δούλους σου νὰ λαλῶσι τὸν λόγον σου μετὰ πάσης παρρησίας, ²⁶ ἐκτείνων τὴν χεὶρά σου εἰς θεραπείαν, καὶ γινομένων σημείων καὶ τεραστίων διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδὸς σου Ἰησοῦ.

²⁷ Μετὰ δὲ τὴν δέησιν αὐτῶν ἐσείσθη ὁ τόπος ὅπου ἦσαν συνηγμένοι καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

²⁸ Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ ἦτο μία· καὶ οὐδὲ εἰς ἕλεγεν ὅτι εἶναι ἑαυτοῦ τι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ, ἀλλ' εἶχον τὰ πάντα κοινά. ²⁹ Καὶ μετὰ δυνάμεως μεγάλης ἀπέδιδον οἱ ἀποστολοὶ τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· καὶ χάρις μεγάλη ἦτο ἐπὶ πάντας αὐτοὺς.

³⁰ Ἐπειδὴ οὐδὲ ἦτό τις μεταξὺ αὐτῶν ἐνδεής· διότι ὅσοι ἦσαν κτήτρες ἀγρῶν ἢ οἰκιῶν, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πωλουμένων, ³¹ καὶ ἔθετον εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· καὶ διεμοιράζετο εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν χρεῖαν τὴν ὁποίαν εἶχε.

³² Καὶ ὁ Ἰωσῆς ὁ ἐπονομασθεὶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων Βαρνάβας (τὸ ὁποῖον μεθερμηνευόμενον εἶναι, υἱὸς παρηγορίας), Λευΐτης, Κύπριος τὸ γένος, ³³ ἔχων ἀγρὸν ἐπώλησε, καὶ ἔφερε τὰ χρήματα, καὶ ἔθεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

ΚΕΦ. ε'.—¹ Ἄνθρωπος δέ τις Ἀνανίας τὸ ὄνομα, μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σαπφείρης, ἐπώλησε κτῆμα· ² καὶ ἐκράτησεν ἀπὸ τῆς τιμῆς, ἐν γνώσει καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ φέρων μέρος τι, ἔθεσεν εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων. ³ Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἀνανία, διὰ τί ἐγέμισεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ὥστε νὰ ψευσθῇς εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ νὰ κρατήσῃς ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ ἀγροῦ; ⁴ ἐνῶ ἔμενε, δὲν ἦτο σου; καὶ ἀφοῦ ἐπωλήθη, δὲν ἦτο ἐν τῇ ἐξουσίᾳ σου; διὰ τί ἔβαλες ἐν τῇ καρδίᾳ σου το πρᾶγμα τοῦτο; δὲν ἐψεύσθης εἰς ἀνθρώπους, ἀλλ' εἰς τὸν Θεόν.

⁸ Ἐνῶ δὲ ἤκουεν ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, ἔπεσε καὶ ἐξεψύχησε· καὶ ἐπέπεσε φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. ⁹ Σηκωθέντες δὲ οἱ νεώτεροι ἐτύλιξαν αὐτὸν, καὶ ἐκβαλόντες ἔθαψαν.

¹ Μετὰ δὲ περίπου τρεῖς ὥρας, εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ ἐξεύρουσα τὸ γεγονός. ² Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, διὰ πόσον ἐπωλήσατε τὸν ἀγρόν; Καὶ ἐκεῖνη εἶπε, Ναί, διὰ πόσον. ³ Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτὴν, Διὰ τί συνεφωνήσατε νὰ πειράξητε τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου; ἰδοὺ εἰς τὴν θύραν οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου, καὶ θέλουσιν ἐκβύλει καὶ σέ. ⁴ Καὶ ἔπεσε παρευθὺς εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξεψύχησεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐκβαλόντες ἔθαψαν πλησίον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ⁵ Καὶ ἐπέπεσε φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

⁶ Πολλὰ δὲ σημεῖα καὶ τέρατα ἐγίνοντο ἐν τῷ λαῷ διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. ⁷ Ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ προσκολληθῇ εἰς αὐτούς· ὁ λαὸς ὁμῶς ἐμεγάλυνεν αὐτούς. ⁸ Καὶ προσετίθεντο μᾶλλον πιστεύοντες εἰς τὸν Κύριον, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ⁹ ὥστε ἔφερον ἔξω εἰς τὰς πλατείας τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ ἔθετον ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, διὰ νὰ ἐπισκιάσῃ κἂν ἡ σκιά τοῦ Πέτρου ἐρχομένου τινὰ ἐξ αὐτῶν. ¹⁰ Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν περὶ πόλεων εἰς Ἱερουσαλὴμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ἐνοχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

¹¹ Καὶ σηκωθείς ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ, οἵτινες ἦσαν ἡ αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου· ¹² καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔβαλον αὐτοὺς εἰς δημοσίαν φυλακὴν. ¹³ Ἀγγελος ὁμῶς Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἠνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, καὶ ἐκβαλὼν αὐτούς, εἶπεν, ¹⁴ Ὑπάγετε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ πρὸς τὸν λαὸν πάντας τοὺς λόγους τῆς ζωῆς ταύτης. ¹⁵ Καὶ ἀκούσαντες εἰσῆλθον τὴν ἀγὴν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον. Ἐλθὼν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ ὅλην τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἔστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον, διὰ νὰ φέρωσιν αὐτούς. ¹⁶ Οἱ δὲ ὑπηρέται ἐλθόντες δὲν εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἐπιστρέψαιτες ἀπήγγειλαν,

²³λέγοντες, "Ὅτι τὸ μὲν δεσμοτῆριον εὗρομεν κεκλεισμένον μετὰ πάσης ἀσφαλείας, καὶ τοὺς φύλακας ἵσταμένους ἔξω ἔμπροσθεν τῶν θυρῶν· ἀνοίξαντες δὲ, οὐδὲνα εὗρομεν ἔσω.

²⁴Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους καὶ ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ περὶ αὐτῶν, εἰς τί ἔμελλε νὰ καταστήσῃ τοῦτο. ²⁵Καὶ ἐλθὼν τις ἀπήγγειλε πρὸς αὐτοὺς λέγων, "Ὅτι ἰδοὺ, οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους ἐβάλετε εἰς τὴν φυλακὴν, ἵστανται ἐν τῷ ἱερῷ καὶ διδάσκουσι τὴν λαόν.

²⁶Τότε ἰπῆγεν ὁ στρατηγὸς μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ ἔφερεν αὐτοὺς, οὐχὶ μετὰ βίας· διότι ἐφοβοῦντο τὸν λαὸν μὴ λιθοβοληθῶσι. ²⁷Καὶ ἀφοῦ ἔφεραν αὐτοὺς, ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς, ²⁸λέγων, Δὲν σὺς παρηγγείλαμεν ῥητῶς νὰ μὴ διδάσκητε ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ, ἐγεμίσατε τὴν Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῆς διδαχῆς σας, καὶ θέλετε νὰ φέριτε ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

²⁹Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον, Πρέπει νὰ πειθαρχῶμεν εἰς τὸν Θεὸν μᾶλλον παρὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. ³⁰Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἀνέστησε τὸν Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον σεῖς ἐθανατώσατε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. ³¹Τούτου ὁ Θεὸς ἔψωψε διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα, διὰ νὰ δώσῃ μετάνοιαν εἰς τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἔφεσιν ἁμαρτιῶν. ³²Καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες αὐτοῦ περὶ τῶν λόγων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς πειθαρχοῦντας εἰς αὐτόν.

³³Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔτριζον τοὺς ὀδόντας, καὶ ἐβουλεύοντο νὰ θανατώσωσιν αὐτοὺς. ³⁴Σηκωθεὶς δὲ ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖός τις, Γαμαλιὴλ τὸ ὄνομα, νομοδιδάσκαλος, τιμώμενος ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ, προσέταξε νὰ ἐκβάλωσι τοὺς ἀποστόλους δι' ὀλίγην ὥραν, ³⁵καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς περὶ τῶν ἀνθρώπων τούτων, τί μέλλετε νὰ πράξητε. ³⁶Διότι πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἐσηκώθη ὁ Θεοδᾶς, λέγων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι μέγας τις, εἰς τὸν ὁποῖον προσεκολλήθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ἕως τετρακοσίων· ὅστις ἐφονεύθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπειθοῦτο εἰς αὐτὸν διελύθησαν, καὶ κατήντησαν εἰς οὐδέν. ³⁷Μετὰ τούτον ἐσηκώθη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἔσυρεν ὀπίσω αὐτοῦ ἀρκετὸν λαόν· καὶ ἐκεῖνος ἀπωλέσθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπειθοντο εἰς αὐτὸν διεσκορπίσθησαν.

³⁸ Καὶ τῶρα σᾶς λέγω, ἀπέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἀφήσατε αὐτούς· διότι ἐὰν ἡ βουλή αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο ἦναι ἐξ ἀνθρώπων, θέλει ματαιωθῇ· ³⁹ ἐὰν ὅμως ἦναι ἐκ Θεοῦ, δὲν δύνασθε νὰ ματαιώσητε αὐτὸ, καὶ προσέχετε μήπως εὑρεθῇτε καὶ θεομάχοι.

⁴⁰ Καὶ ἐπείσθησαν εἰς αὐτόν καὶ προσκαλέσαντες τοὺς ἀποστόλους, ἔδειραν, καὶ παρήγγειλαν νὰ μὴ λαλῶσιν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. ⁴¹ Ἐκεῖνοι λοιπὸν ἀνεχώρουν ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου χαίροντες, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἠξιώθησαν νὰ ἀτιμασθῶσι. ⁴² Καὶ πᾶσαν ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον δὲν ἔπανον διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

ΚΕΦ. ε'. ζ.

ἘΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις ὅτε ἐπληθύνοντο οἱ μαθηταί, ἔγεινε γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν κατὰ τῶν Ἑβραίων, ὅτι αἱ χῆραι αὐτῶν παρεβλέποντο ἐν τῇ καθημερινῇ διακονίᾳ. ² Τότε οἱ δώδεκα προσκαλέσαντες τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον, Δὲν εἶναι πρέπον ν' ἀφήσωμεν ἡμεῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ διακονῶμεν εἰς τραπέζας. ³ Σκέφθητε λοιπὸν, ἀδελφοί, νὰ ἐκλέγητε ἐξ ὑμῶν ἑπτὰ ἄνδρας μαρτυρουμένους, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, τοὺς ὁποίους ἂς καταστήσωμεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ⁴ Ἡμεῖς δὲ θέλομεν ἐμμένει ἐν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου.

⁵ Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους· καὶ ἐξέλεξαν τὸν Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα· ⁶ τοὺς ὁποίους ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων· καὶ προσευχηθέντες ἐπέθεσαν ἐπ' αὐτοὺς τὰς χεῖρας. ⁷ Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠύξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα· καὶ πολὺ πλῆθος τῶν ἱερέων ὑπήκουον εἰς τὴν πίστιν.

⁸ Ὁ δὲ Στέφανος, πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως, ἔκαμνε τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ⁹ Καὶ ἐσηκώθησαν τινὲς τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων,

καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας, καὶ Ἀσίας, φιλονεικοῦντες μὲ τὸν Στέφανον· ¹⁰ καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τὴν σοφίαν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα μὲ τὸ ὁποῖον ἐλάλει. ¹¹ Τότε ἔβαλον κρυφίως ἀνθρώπους, λέγοντας, "Ὅτι ἠκούσαμεν αὐτὸν λαλοῦντα λόγια βλάβη κατὰ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Θεοῦ. ¹² Καὶ διήγειραν τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπελθόντες ἤρπασαν αὐτὸν, καὶ ἔφεραν εἰς τὸ συνέδριον. ¹³ Καὶ ἔστησαν μάρτυρας ψευδεῖς, λέγοντας, 'Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν παῖει λαλῶν λόγια βλάβη κατὰ τοῦ ἀγίου τούτου τόπου καὶ τοῦ νόμου. ¹⁴ Διότι ἠκούσαμεν αὐτὸν λεγόντα, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος θέλει καταλύσει τὸν τόπον τούτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθιμα τὰ ὅποια παρέδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Μωϋσής. ¹⁵ Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθήμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς πρόσωπον ἀγγέλου.

ΚΕΦ. Ζ.—¹ Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεὺς, Τρώντι οὕτως ἔχουσι ταῦτα;

² Ὁ δὲ εἶπεν, "Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε· Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐφάνη εἰς τὸν πατέρα ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅτε ἦτο ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὶν κατοικήσῃ ἐν Χαρρὰν, ³ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, "Ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ ἔλθε εἰς τὴν γῆν τὴν ὁποίαν θέλω σοὶ δεῖξει." ⁴ Τότε ἐξελθὼν ἐκ τῆς γῆς τῶν Χαλδαίων, κατέφκησεν ἐν Χαρρὰν. Καὶ ἐκεῖθεν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετώκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν σεῖς κατοικεῖτε τώρα. ⁵ Καὶ δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός· ὑπεσχέθη δὲ ὅτι θέλει δώσει αὐτὴν κτῆμα εἰς αὐτόν, καὶ εἰς τὰ σπέρμα αὐτοῦ μετ' αὐτόν, ἐνῶ δὲν εἶχε τέκνον. ⁶ Ἐλάλησε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Θεὸς οὕτως, "Ὅτι τὸ σπέρμα αὐτοῦ θέλει εἶσθαι πάροις ἐν γῇ ξένη, καὶ θέλουσι δουλώσει αὐτὸ καὶ καταθλίψει τετρακόσια ἔτη. ⁷ Καὶ τὸ ἔθνος, εἰς τὸ ὁποῖον θέλουσι δουλωθῆ, ἐγὼ θέλω κρίνει, εἶπεν ὁ Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα θέλουσιν ἐξέλθει, καὶ θέλουσι μὲ λατρεύσει ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ." ⁸ Καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτόν διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτόν τῇ ὀγδῷ ἡμέρᾳ· καὶ ὁ Ἰσαὰκ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα Πατριάρχας.

⁹ Καὶ οἱ Πατριάρχαι φθονήσαντες τὸν Ἰωσήφ, ἐπώλησαν

εἰς τὴν Αἴγυπτον· ὁ Θεὸς ὅμως ἦτο μετ' αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ ἤλευ-
θέρωσεν αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς
αὐτὸν χάριν καὶ σοφίαν ἐνώπιον Φαραὼ, τοῦ βασιλέως τῆς
Αἰγύπτου, ὅστις κατέστησεν αὐτὸν κυβερνήτην ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου
καὶ ὅλου τοῦ οἴκου αὐτοῦ.

¹¹ Ἦλθε δὲ πείνα ἐφ' ὅλην τὴν γῆν τῆς Αἰγύπτου καὶ Χα-
ναὰν, καὶ θλίψις μεγάλη· καὶ δὲν εὑρίσκον τροφὰς οἱ πατέρες
ἡμῶν. ¹² Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰακώβ ὅτι ὑπῆρχε σῖτος ἐν Αἰγύπτῳ,
ἔξαπέστειλε πρῶτην φορὰν τοὺς πατέρας ἡμῶν. ¹³ Καὶ ἐν τῇ
δευτέρᾳ ἀνεγνωρίσθη ὁ Ἰωσήφ εἰς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ
ἐφανερώθη εἰς τὸν Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ. ¹⁴ Ἀποστείλας
δὲ ὁ Ἰωσήφ ἐκάλεσε πρὸς ἑαυτὸν τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ,
καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, ἐβδομήκοντα πέντε ψυχάς.
¹⁵ Καὶ κατέβη ὁ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελείωτησεν αὐτὸς
καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. ¹⁶ Καὶ μετεκομίσθησαν εἰς Συχέμ, καὶ
ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι τὸ ὁποῖον ἠγόρασεν ὁ Ἀβραὰμ μετὰ
ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Ἐμμὼρ πατρὸς τοῦ Συχέμ.

¹⁷ Καθὼς δὲ ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς τῆς ἐπαγγελίας τὴν ὁποίαν
ᾤμοσεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἀβραὰμ, ἠύξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη
ἐν Αἰγύπτῳ. ¹⁸ Ἔωστού ἐσηκώθη βασιλεὺς ἄλλος, ὅστις δὲν
ᾔξευρε τὸν Ἰωσήφ. ¹⁹ Οὗτος δολιευθεὶς τὸ γένος ἡμῶν, κατέ-
θλιψε τοὺς πατέρας ἡμῶν, ὥστε νὰ κάμῃ νὰ ρίπτωνται τὰ
βρέφη αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ ζωογονῶνται.

²⁰ Ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἐγεννήθη ὁ Μωϋσῆς, καὶ εἶχε θεῖον
κάλλος· ὅστις ἀνετράφη τρεῖς μῆνας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ. ²¹ Ἀφοῦ δὲ ἐρρίφθη, ἀνέλαβεν αὐτὸν ἡ θυγάτηρ τοῦ
Φαραὼ, καὶ ἀνέθρεψεν αὐτὸν διὰ νὰ ᾔῃ υἱὸς αὐτῆς. ²² Καὶ
ἐδιδάχθη ὁ Μωϋσῆς πᾶσαν τὴν σοφίαν τῶν Αἰγυπτίων· καὶ ἦτο
δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.

²³ Ἐνῶ δὲ ἐτελείονε τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας
αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς ἀδελ-
φούς αὐτοῦ, τοὺς υἱούς Ἰσραὴλ. ²⁴ Καὶ ἰδὼν τινὰ ἀδικούμενον,
ὑπερασπίσθη αὐτὸν, καὶ ἔκαμεν ἐκδίκησιν ὑπὲρ τοῦ καταθλι-
βομένου, πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. ²⁵ Ἐνόμιζε δὲ ὅτι οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἠθελον νοήσει ὅτι ὁ Θεὸς διὰ τῆς χειρὸς
αὐτοῦ δίδει εἰς αὐτοὺς σωτηρίαν· ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐνόησαν.
²⁶ Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ἐνῶ ἐμάχοντο, καὶ
παρεκίνησεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν, ἄνθρωποι, ἀδελφοὶ

εἰσθε σεις· διὰ τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; ²⁷ Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπέσπρωξεν αὐτὸν, εἰπὼν, Τίς σέ κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς; ²⁸ Μήπως θέλεις σὺ νὰ μὲ φονεύσης καθ' ὃν τρόπον ἐφόνευσας χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; ²⁹ Τότε ὁ Μωϋσῆς ἔφυγε διὰ τὸν λόγον τοῦτον, καὶ ἔγεινε πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, ὅπου ἐγέννησε δύο υἱούς.

³⁰ Καὶ ἀφοῦ συνεπληρώθησαν τεσσαράκοντα ἔτη, ἐφάνη εἰς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρου Σινᾶ, ἐν μέσῳ φλογὸς καιομένης βάτου. ³¹ Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν, ἐθαύμασε διὰ τὸ ὄραμα· καὶ ἐνῶ ἐπλησίαζε διὰ νὰ παρατηρήσῃ, ἦλθε φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτὸν, ³² Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ. Ἐντρομος δὲ γενόμενος ὁ Μωϋσῆς δὲν ἐτόλμα νὰ παρατηρήσῃ. ³³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, Ἀύσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· διότι ὁ τόπος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἵστασαι, εἶναι γῇ ἁγία. ³⁴ Εἶδον, εἶδον τὴν ταλαιπωρίαν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἤκουσα τὸν στεναγμὸν αὐτῶν, καὶ κατέβην διὰ νὰ ἐλευθερώσω αὐτούς· καὶ τώρα ἐλθὲ, θέλω σὲ ἀποστείλῃ εἰς Αἴγυπτον.

³⁵ Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν τὸν ὁποῖον ἠρνήθησαν εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἀπέστειλεν ἄρχηγόν καὶ λυτρωτὴν διὰ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου τοῦ φανέντος εἰς αὐτὸν ἐν τῇ βάτῳ. ³⁶ Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτούς, ἀφοῦ ἔκαμε τέρατα καὶ σημεῖα, ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη. ³⁷ Οὗτος εἶναι ὁ Μωϋσῆς, ὅστις εἶπε πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰσραὴλ, Προφῆτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σας θέλει σᾶς ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς σας, ὡς ἐμέ· αὐτοῦ θέλετε ἀκούσει. ³⁸ Οὗτος εἶναι ὅστις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστάθῃ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ παρέλαβε λόγια ζωοποιᾶ, διὰ νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς. ³⁹ Εἰς τὸν ὁποῖον οἱ πατέρες ἡμῶν δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑπακούσωσιν, ἀλλ' ἀπέβαλον, καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, ⁴⁰ εἰπόντες πρὸς τὸν Ἀαρὼν, Κάμε εἰς ἡμᾶς θεοὺς, οὔτινες θέλουσι προπορεύεσθαι ἡμῶν· διότι οὗτος ὁ Μωϋσῆς, ὅστις ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δὲν ἐξεύρομεν τί συνέβη εἰς αὐτόν. ⁴¹ Καὶ κατεσκεύασαν μόσχον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ προσέφεραν θυσίαν εἰς τὸ εἶδωλον, καὶ εὐφραίνοντο εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν

αὐτῶν. ⁴⁷“Ὅθεν ἐστράφη ὁ Θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ λατρεύσωσι τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν προφητῶν, “Μήπως προσεφέρατε εἰς ἐμὲ σφάγια καὶ θυσίας τεσσαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ; ⁴⁸Μάλιστα ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὼχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ Θεοῦ σας Ῥεμφάν, τοὺς τύπους, τοὺς ὁποίους ἐκάμετε διὰ νὰ προσκυνῆτε αὐτούς· διὰ τοῦτο θέλω σᾶς μετοικίσει ἐπέκεινα” τῆς Βαβυλῶνος.

⁴⁹“Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦτο μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διέταξεν ἐκεῖνος ὅστις ἐλάλει πρὸς τὸν Μωϋσῆν νὰ κατασκευάσῃ αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον τὸν ὅποιον εἶχεν ἰδεῖ· ⁵⁰τὴν ὁποίαν καὶ παραλαβόντες οἱ πατέρες ἡμῶν, ἔφεραν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν κατακτηθεῖσαν γῆν τῶν ἐθνῶν, τὰ ὅποια ὁ Θεὸς ἔξωσεν ἀπ’ ἐμπροσθεν τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν τοῦ Δαβίδ· ⁵¹ὅστις εὔρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἠνχίθη νὰ εὖρη κατοικίαν διὰ τὸν Θεὸν τοῦ Ἰακώβ. ⁵²“Ὁ Σολομὼν δὲ ᾠκοδόμησεν εἰς αὐτὸν οἶκον. ⁵³“Ἀλλ’ ὁ ὑψιστος δὲν κατοικεῖ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς, καθὼς ὁ προφήτης λέγει, ⁵⁴“Ὁ οὐρανὸς εἶναι θρόνος μου, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον θέλετε οἰκοδομήσει δι’ ἐμέ; λέγει Κύριος· ἡ ποῖος ὁ τόπος τῆς ἀναπαύσεώς μου; ⁵⁵“Ἡ χεὶρ μου δὲν ἔκαμε ταῦτα πάντα;”

⁵⁶Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τὴν καρδίαν καὶ τὰ ὦτα, σεῖς πάντοτε ἀντιφέρεσθε κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου· καθὼς οἱ πατέρες σας, οὕτω καὶ σεῖς. ⁵⁷Τίνα τῶν προφητῶν δὲν ἐδίωξαν οἱ πατέρες σας; μάλιστα ἐφόνευσαν ἐκείνους οἵτινες προκατήγγειλαν περὶ τῆς ἐλευσεως τοῦ Δικαίου, τοῦ ὁποίου σεῖς ἐγείνατε τώρα προδόται καὶ φονεῖς· ⁵⁸οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον ἐκ διαταγῶν ἀγγέλων, καὶ δὲν ἐφυλάξατε.

⁵⁹Ἀκούοντες δὲ ταῦτα κατεκόπτοντο τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἔτριζον τοὺς ὀδόντας κατ’ αὐτοῦ. ⁶⁰Ὁ δὲ Στέφανος πλήρης ὢν Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδε τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν Ἰησοῦν ἱστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, ⁶¹καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ, θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους, καὶ τὸν Τίον τοῦ ἀνθρώπου ἱστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. ⁶²Τότε, φωνάξαντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἔφραξαν τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὤρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ’ αὐτόν. ⁶³Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. Καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐκ

τοὺς πόδας νεανίου ⁵⁹ πνὸς ὀνομαζομένου Σαύλου. ⁶⁰ Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλοῦμενον καὶ λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δεξαι τὸ πνεῦμά μου. ⁶⁰ Καὶ γονατίσας ἐφώνησε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Κύριε, μὴ λογαριάσῃς εἰς αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην· καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη.

ΚΕΦ. Η'.

Ὁ ΔΕ Σαῦλος ἦτο σύμφωνος εἰς τὸν φόνον αὐτοῦ. Καὶ ἔγεινεν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας κατὰ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πάντες διεσπάρησαν εἰς τοὺς τόπους τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλην τῶν ἀποστόλων.

¹ Ἐφεραν δὲ τὸν Στέφανον εἰς τὸν τάφον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἔκαμον θρήνον μέγαν ἐπ' αὐτόν.

² Ὁ δὲ Σαῦλος ἐκακοπολεῖ τὴν ἐκκλησίαν, ἐμβαίνων εἰς πᾶσαν οἰκίαν, καὶ σύρων ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρέδιδεν εἰς τὴν φυλακὴν. ³ Οἱ μὲν λοιπὸν διασπαρέντες διῆλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον.

⁴ Ὁ δὲ Φίλιππος καταβὰς εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυττεν εἰς αὐτοὺς τὸν Χριστόν. ⁵ Καὶ οἱ ὄχλοι προσεῖχον ὁμοθυμαδὸν εἰς τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, ἀκούοντες καὶ βλέποντες τὰ θαύματα τὰ ὅποια ἔκαμνε. ⁶ Διότι ἐκ πολλῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, ἐξήρχοντο αὐτὰ φωνάζοντα μετὰ μεγάλης φωνῆς· καὶ πολλοὶ παραλυτικοὶ καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. ⁷ Καὶ ἔγεινε χαρὰ μεγάλη ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει.

⁸ Ἄνθρωπος δὲ τις Σίμων ὀνομαζόμενος προῦπήρχεν ἐν τῇ πόλει κάμνων μαγείας, καὶ ἐκπλήττων τὸν λαὸν τῆς Σαμαρείας, λέγων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι μέγας τις· ⁹ εἰς τὸν ὅποιον ἔδιδον προσοχὴν πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτος εἶναι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. ¹⁰ Ἐδιδον δὲ προσοχὴν εἰς αὐτόν, διότι εἶχεν ἐκπλήξει αὐτοὺς πολὺν καιρὸν μὲ τὰς μαγείας. ¹¹ Ὅτε ὁμως ἐπίστευσαν εἰς τὸν Φίλιππον εὐαγγελιζόμενον τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ¹² Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἔμενε πάντοτε μετὰ τοῦ Φιλίππου, καὶ θεωρῶν σημεῖα καὶ θαύματα μεγάλα γινόμενα ἐξεπλήττετο.

¹⁴ Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ὅτι ἡ Σαμαρεία ἐδέχθη τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· ¹⁵ οἵτινες καταβάντες προσηυχήθησαν περὶ αὐτῶν, διὰ νὰ λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον. ¹⁶ Διότι δὲν εἶχεν ἔτι ἐπιπέσει ἐπ' οὐδένα ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον ἦσαν βεβαπτισμένοι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ¹⁷ Τότε ἐπέθετον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα Ἅγιον.

¹⁸ Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων, ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσέφερεν εἰς αὐτοὺς χρήματα, ¹⁹ λέγων, Δότε καὶ εἰς ἐμὲ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ὥστε εἰς ὄντινα ἐπιθέσω τὰς χεῖρας, νὰ λαμβάνη Πνεῦμα Ἅγιον. ²⁰ Καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτόν, Τὸ ἀργύριόν σου ὡς ἦναι μετὰ σοῦ εἰς ἀπώλειαν, διότι ἐνόμισας ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ ἀποκτάται διὰ χρημάτων. ²¹ Σὺ δὲν ἔχεις μερίδα οὐδὲ κλῆρον ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· διότι ἡ καρδιά σου δὲν εἶναι εὐθεία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ²² Μετανόησον λοιπὸν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεῖθητι τοῦ Θεοῦ, ἵσως συγχωρηθῇ εἰς σέ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· ²³ ἐπειδὴ σέ βλέπω ὅτι εἶσαι εἰς χολὴν πικρίας καὶ δεσμὸν ἀδικίας. ²⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε, Δειθήντε σεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, διὰ νὰ μὴ ἔλθῃ ἐπ' ἐμὲ μηδὲν ἐξ ὧν εἵπετε.

²⁵ Ἐκεῖνοι λοιπὸν, ἀφοῦ ἐμαρτύρησαν καὶ ἐλάλησαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον καὶ ἐν πολλαῖς κώμαις τῶν Σαμαρειτῶν.

²⁶ Ἀγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς τὸν Φίλιππον, λέγων, Σηκώθητι, καὶ ὑπάγε πρὸς μεσημβρίαν, εἰς τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν· (αὕτη εἶναι ἔρημος). ²⁷ Καὶ σηκωθείς ὑπήγε.

Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος Αἰθίοψ, ἐννοῦχος, ἄρχων τῆς Κανδάκης τῆς βασιλείσης τῶν Αἰθιόπων, ὅστις ἦτο ἐπὶ πάντων τῶν θησαυρῶν αὐτῆς· οὗτος εἶχεν ἐλθεῖ διὰ νὰ προσκυνήσῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ²⁸ Καὶ ὑπέστρεφε, καὶ καθήμενος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. ²⁹ Εἶπε δὲ τὸ Πνεῦμα πρὸς τὸν Φίλιππον, Πλησίασον, καὶ προσκολλήθητι εἰς τὴν ὁδὸν ταύτην. ³⁰ Καὶ ὁ Φίλιππος ἔδραμε πλησίον, καὶ ἤκουσεν αὐτὸν ἀναγινώσκοντα τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν, Ἀρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; ³¹ Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ πῶς

ἤθελον δυνηθῇ, εἰ δὲν μὲ ὁδηγήσῃ τις; Καὶ παρεκάλεσε τὸν Φίλιππον νὰ ἀναβῇ καὶ νὰ καθίσῃ μετ' αὐτοῦ. ³²Τὸ δὲ χωρίον τῆς γραφῆς, τὸ ὅποιον ἀνεγίνωσκειν, ἦτο τοῦτο, "Ἐφέρθη ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν, καὶ ὡς ἀρνίον ἔμπροσθεν τοῦ κείροντος αὐτὸ ἄφωνον, οὕτω δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. ³³Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἀφηρέθη ἡ κρίσις αὐτοῦ· τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς θέλει διηγῆσθαι; διότι σηκώνεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ." ³⁴Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος πρὸς τὸν Φίλιππον, εἶπε, Παρακαλῶ σε, περὶ τίνος λέγει τοῦτο ὁ προφήτης; περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἄλλου τινός; ³⁵Καὶ ἀνοίξας ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρχίσας ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο εἰς αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν.

³⁶Καὶ καθὼς ἐξηκολούθουν τὴν ὁδὸν, ἦλθον εἰς τι ὕδωρ· καὶ λέγει ὁ εὐνοῦχος, Ἰδοὺ ὕδωρ· τί μὲ ἐμποδίζει νὰ βαπτισθῶ; ³⁷Καὶ ὁ Φίλιππος εἶπεν, Ἐὰν πιστεύῃς ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, δύνασαι. Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πιστεύω ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ³⁸Καὶ προσέταξε νὰ σταθῇ ἡ ἄμαξα· καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος· καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ³⁹Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ἤρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ δὲν εἶδεν αὐτὸν πλέον ὁ εὐνοῦχος, ἀλλ' ἐπορεύετο τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. ⁴⁰Ὁ δὲ Φίλιππος εὐρέθη εἰς Ἀζωτον, καὶ διερχόμενος ἐκήρυττεν εἰς πάσας τὰς πόλεις, ἕως οὗ ἦλθεν εἰς Καισάρειαν.

ΚΕΦ. Θ'.

Ὁ ΔΕ Σαῦλος, πνέων ἔτι ἀπειλὴν καὶ φόνον κατὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου, ἦλθε πρὸς τὸν ἀρχιερέα, ²καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως, εἰν εὐρη τινὰς ἐκ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας, φέρῃ δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ. ³Ἐνῶ δὲ πορευόμενος ἐπλησίαζεν εἰς τὴν Δαμασκὸν, ἐξαίφνης ἤστραψε περὶ αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· ⁴καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν πρὸς αὐτόν, Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις; ⁵Καὶ εἶπε, Τί εἶσαι, Κύριε; Καὶ ὁ Κύριος εἶπεν, Ἐγὼ εἰμαι Ἰησοῦς τὸν ὅποιον σὺ διώκεις· σκληρόν σοι εἶναι νὰ λακτίζῃς πρὸς κέντρα. ⁶Ὁ δὲ τρέμων καὶ ἐκθαμβος γενόμενος εἶπε, Κύριε, τί θέλεις νὰ κάμω; Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτόν, Σηκώθητι, καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ

θέλει σοὶ λαληθῇ τί πρέπει νὰ κάμῃς. Ὅι δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτὸν, ἴσταντο ἄφωνοι, ἀκούοντες μὲν τὴν φωνήν, μηδένα ὁμῶς βλέποντες. ⁹ Ἐσηκάθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ ἔχων ἀνεωγμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, δὲν ἔβλεπεν οὐδένα· καὶ χειραγωγοῦντες αὐτὸν, εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. ¹⁰ Καὶ ἦτο τρεῖς ἡμέρας χωρὶς νὰ βλέπῃ· καὶ δὲν ἔφαγεν, οὐδὲ ἔπιεν.

¹⁰ Ἦτο δὲ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ Ἀνανίας ὀνομαζόμενος, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος δι' ὀράματος, Ἀνανία. Ὁ δὲ εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγὼ, Κύριε. ¹¹ Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτὸν, Σηκωθείς ὑπάγε εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ὀνομαζομένην, Εὐθείαν, καὶ ζητήσου ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἰούδα τινὰ Σαῦλον ὀνομαζόμενον, Ταρσεα· διότι ἰδοὺ προσεύχεται. ¹² καὶ εἶδε δι' ὀράματος ἄνθρωπον, Ἀνανίαν ὀνομαζόμενον, ὅτι εἰσήλθε καὶ ἔθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, διὰ νὰ ἀναβλέψῃ. ¹³ Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας, Κύριε, ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἔπραξεν εἰς τοὺς ἁγίους σου ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹⁴ καὶ ἐδῶ ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων νὰ δέσῃ πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. ¹⁵ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, Ὅτι παγε, διότι οὗτος εἶναι σκεῦος ἐκλογῆς εἰς ἐμέ, διὰ νὰ βαστάσῃ τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, καὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹⁶ Ἐπειδὴ ἐγὼ θέλω δείξει εἰς αὐτὸν ὅσα πρέπει νὰ πάθῃ ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου.

¹⁷ Τπῆγε δὲ ὁ Ἀνανίας καὶ εἰσήλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθέσας ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, εἶπε, Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος με ἀπέστειλεν, ὁ Ἰησοῦς ὅστις ἐφάνη εἰς σέ ἐν τῇ ὁδῷ καθ' ἣν ἦρχου, διὰ νὰ ἀναβλέψῃς, καὶ νὰ πλησθῇς Πνεύματος Ἁγίου. ¹⁸ Καὶ εὐθὺς ἔπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡς λέπη, καὶ ἀνέβλεψεν εὐθὺς· καὶ σηκωθείς ἐβαπτίσθη. ¹⁹ Καὶ λαβὼν τροφήν, ἐδυναμάθη.

Διέτριψε δὲ ὁ Σαῦλος ἡμέρας τινὰς μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν. ²⁰ Καὶ εὐθὺς ἐκήρυττεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς τὸν Χριστὸν, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ. ²¹ Ἐξεπλήττοντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, Δὲν εἶναι οὗτος ὅστις ἐξωλόθρευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο; καὶ ἐδῶ διὰ τοῦτο εἶχεν ἐλθεῖν, διὰ νὰ φέρῃ αὐτοὺς δεδεμένους πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς; ²² Ὁ δὲ Σαῦλος μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ

συνέχεε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, ἀποδεικνύων ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Χριστός.

²³ Καὶ ἀφ' οὗ παρῆλθον ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλευθήσαν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ²⁴ Ἐγνωστοποιήθη δὲ εἰς τὸν Σαῦλον ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· καὶ παρεφύλαττον τὰς πύλας ἡμέραν καὶ νύκτα, διὰ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ²⁵ Λαβόντες δὲ αὐτόν οἱ μαθηταὶ διὰ νυκτὸς, κατεβίβασαν διὰ τοῦ τείχους, κρεμάσαντες ἐντὸς σπυρίδος. ²⁶ Καὶ ἐλθὼν ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐπροσπάθει νὰ προσκολληθῇ εἰς τοὺς μαθητάς· πλην πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι εἶναι μαθητῆς. ²⁷ Ὁ Βαρνάβας δὲ παραλαβὼν αὐτόν, ἔφερε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήθη πρὸς αὐτοὺς πῶς εἶδε τὸν Κύριον ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅτι ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐκήρυξε μετὰ παρρησίας ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. ²⁸ Καὶ ἦτο μετ' αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, εἰσερχόμενος καὶ ἐξερχόμενος, καὶ μετὰ παρρησίας κηρύττων ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ²⁹ Καὶ ἐλάλει καὶ ἐφιλονεῖκε μετὰ τῶν Ἑλληνιστῶν· ἐκεῖνοι δὲ κατεγίνοντο εἰς τὸ νὰ θανατώσωσιν αὐτόν. ³⁰ Μαθόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατεβίβασαν αὐτόν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν εἰς Ταρσόν.

³¹ Αἱ μὲν λοιπὸν ἐκκλησίαι καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν καὶ Γαλιλαίαν καὶ Σαμάρειαν εἶχον εἰρήνην, οἰκοδομοῦμεναι καὶ περιπατοῦσαι ἐν τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ διὰ τῆς παρηγορίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο.

³² Ὁ δὲ Πέτρος διερχόμενος διὰ πάντων, κατέβη καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας τὴν Λύδδαν. ³³ Καὶ εὔρεν ἄνθρωπον τινα Λινέαν τὸ ὄνομα, ὅστις ἦτο παραλυτικός, ἀπὸ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενος ἐπὶ κραββάτου. ³⁴ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Πέτρος, Λινέα, σὲ ἰατρεῦει Ἰησοῦς ὁ Χριστός· σηκώθητι, καὶ στρώσον τὴν κλίνην σου. Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη. ³⁵ Καὶ εἶδον αὐτόν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Κύριον.

³⁶ Καὶ ἐν Ἰόππῃ ἦτο τις μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣτις διερμηνευομένη λέγεται Δορκὰς· αὕτη ἦτο πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυῶν τὰς ὁποίας ἔκαμνε. ³⁷ Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας συνέβη ἀσθενήσασα νὰ ἀποθάνῃ· καὶ λούσαντες αὐτὴν ἔθεσαν εἰς ἀνάγχεον. ³⁸ Καὶ ἐπειδὴ ἡ Λύδδα ἦτο πλησίον

τῆς Ἰόππης, ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ὅτι ὁ Πέτρος εἶναι ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν δύο ἄνδρας, παρακαλοῦντες νὰ μὴ βραδύνη νὰ περάσῃ ἕως εἰς αὐτοὺς. ³⁹ Καὶ σηκωθείς ὁ Πέτρος, ὑπῆγε μετ' αὐτῶν· τὸν ὅποιον ἐλθόντα ἀνεβίβασαν εἰς τὴν ἀνώγειον· καὶ παρεστάθησαν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ χήραι κλαίουσαι, καὶ δεικνύουσαι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἡ Δορκὰ εἰργάζετο ὅτε ἦτο μετ' αὐτῶν. ⁴⁰ Ὁ δὲ Πέτρος ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, ἐγονάτισε καὶ προσηυχῆθη· καὶ στραφείς πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε, Ταβιθά, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισεν. ⁴¹ Ὁ δὲ ἔδωκε χεῖρα εἰς αὐτήν, καὶ ἐσήκωσεν αὐτήν· καὶ φωνάξας τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. ⁴² Ἐγένετο δὲ τοῦτο γνωστὸν καθ' ὅλην τὴν Ἰόππην· καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον. ⁴³ Καὶ ὁ Πέτρος ἔμεινεν ἱκανὰς ἡμέρας ἐν Ἰόππῃ, παρά τινι Σίμωνι βυρσοδέφῃ.

ΚΕΦ. ι'.

¹ Ἦτο δὲ τις ἄνθρωπος ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορινήλιος, ἑκατόν-ταρχος ἐκ τοῦ τάγματος τοῦ λεγομένου Ἰταλικοῦ, ² εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν μετὰ πάντος τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἔκαμνεν ἐλεημοσύνας εἰς τὸν λαὸν πολλὰς, καὶ ἐδέετο τοῦ Θεοῦ διαπαντός. ³ οὗτος εἶδε φανερά δι' ὀράματος, περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κορινήλιε. ⁴ Ὁ δὲ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, καὶ ἔμφυβος γενόμενος, εἶπε, Τί εἶναι, Κύριε; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαι εἰς μνημόσυνόν σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁵ Καὶ τώρα πέμψον ἐν Ἰόππῃ ἄνθρώπους, καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα ὅστις ἐπονομάζεται Πέτρος· ⁶ οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσοδέφῃ, ἔχοντι οἰκίαν πλησίον τῆς θαλάσσης· οὗτος θέλει σε λαλήσει τί πρέπει νὰ κάμῃς. ⁷ Καθὼς δὲ ἀνεχώρησεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν πρὸς τὸν Κορινήλιον, ἐφώνηξε δύο ἐκ τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, καὶ ⁸ στρατιώτην εὐσεβὴ ἐκ τῶν διαμενόντων πάντοτε πλησίον αὐτοῦ· ⁹ καὶ διηγηθεὶς πρὸς αὐτοὺς τὰ πάντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.

¹⁰ Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἐνῶ ἐκεῖνοι ὡδοιπόρουν καὶ ἐπλησιάζουν εἰς τὴν πόλιν, ἀνέβη ὁ Πέτρος εἰς τὸ δῶμα διὰ νὰ προσευχηθῇ, περὶ

τὴν ἕκτην ὥραν. ¹⁰ Καὶ πεινάσας ἤθελε νὰ φάγῃ, ἐνῶ δὲ ἡτοιμάζον, ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις. ¹¹ καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεσφγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν, σκευὸς τι ὡς σινδὺνα μεγάλην, τὸ ὅποιον ἦτο δεδεμένον ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἄκρων, καὶ κατεβιβάζετο ἐπὶ τὴν γῆν. ¹² ἐντὸς ταῦ ὅποιου ὑπῆρχον πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἔρπετα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ¹³ Καὶ ἔγεινε φωνὴ πρὸς αὐτὸν, Σηκωθεῖς, Πέτρε, σφάξον καὶ φάγε. ¹⁴ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε, Μὴ γένοιτο, Κύριε· διότι οὐδέποτε ἔφαγον οὐδὲν βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον. ¹⁵ Καὶ πάλιν ἐκ δευτέρου ἔγινε φωνὴ πρὸς αὐτὸν, Ὅσα ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ λέγε βέβηλα. ¹⁶ Ἐγεινε δὲ τοῦτο τρίς· καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκευὸς εἰς τὸν οὐρανόν.

¹⁷ Ἐνῶ δὲ ὁ Πέτρος ἦτο ἐν ἀπορίᾳ καθ' ἑαυτὸν, τί ἐσήμαινε τὸ ὄραμα τὸ ὅποιον εἶδεν, ἰδοὺ, οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀπεσταλμένοι παρὰ τοῦ Κορινθίου, ἐρωτήσαντες καὶ μαθόντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος, ἔφθασαν εἰς τὴν πύλην. ¹⁸ καὶ φωνάζαντες ἡρώτων, ἂν ὁ Σίμων ὁ ἐπονομαζόμενος Πέτρος ξενίζεται ἐνταῦθα.

¹⁹ Καὶ ἐνῶ ὁ Πέτρος διελογίζετο περὶ τοῦ ὁράματος, εἶπε πρὸς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα, Ἴδου, τρεῖς ἄνθρωποι σὲ ζητοῦσι. ²⁰ σηκωθείς λοιπὸν κατάβηθι, καὶ ὕπαγε μετ' αὐτῶν, μηδὸλως διστάζων, διότι ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς. ²¹ Καταβάς δὲ ὁ Πέτρος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Κορινθίου, εἶπεν, Ἴδου, ἐγὼ εἶμαι ἰκέτης τὸν ὅποιον ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἦλθετε; ²² Οἱ δὲ εἶπον, Κορινθίος ὁ ἐκατόνταρχος, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, καὶ μαρτυρούμενος ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, διετάχθη θεόθεν ὑπὸ ἀγίου ἀγγέλου νὰ σὲ προσκαλέσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀκούσῃ λόγους παρὰ σοῦ. ²³ Προσκαλέσας λοιπὸν αὐτοὺς ἔσω, ἐφιλοξένησε. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξῆλθεν ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἰόππης ὑπῆγον μετ' αὐτόν. ²⁴ καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορινθίος περιέμενε αὐτοὺς, συγκαλέσας τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς οἰκείους φίλους.

²⁵ Ὡς δὲ εἰσῆλθεν ὁ Πέτρος, ἐλθὼν ὁ Κορινθίος εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησεν. ²⁶ Ἀλλ' ὁ Πέτρος ἐσήκωσεν αὐτόν, λέγων, Σηκώθητι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπος εἶμαι. ²⁷ Καὶ συνομιλῶν μετ' αὐτοῦ εἰσῆλθε, καὶ εὗρίσκει συναγμένους πολλούς.

²⁸ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς ἐξεύρετε ὅτι εἶναι ἀσυγχώρητον εἰς ἄνθρωπον Ἰουδαῖον νὰ συναναστρέφεται ἢ νὰ πλησιαζῇ εἰς ἀλλόφυλον· ὁ Θεὸς ὅμως ἔδειξεν εἰς ἐμὲ νὰ μὴ λέγω μηδένα ἄνθρωπον βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον. ²⁹ Ὅθεν καὶ προσκληθεὶς ἦλθον χωρὶς ἀντιλογίας· ἐρωτῶ λοιπὸν, διὰ τίνα λόγον μὲ προσκαλέσατε; ³⁰ Καὶ ὁ Κορινθίος εἶπε, Ἀπὸ τεσσάρων ἡμερῶν ἡμῶν νηστεύων μέχρι τῆς ὥρας ταύτης, καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσηυχόμεν ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ ἰδοὺ, ἐστάθη ἐνώπιόν μου ἀνὴρ μὲ ἐνδύματα λαμπρά, ³¹ καὶ λέγει, Κορινθίε, εἰσηκούσθη ἡ προσευχή σου, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνημονεύθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ³² Πέμψον λοιπὸν εἰς Ἰόππην, καὶ προσκαλέσου τὸν Σίμωνα ὅστις ἐπονομάζεται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ βυρσοδέψου πλησίον τῆς θαλάσσης, ὅστις ἐλθὼν θέλει σοὶ λαλήσει. ³³ Εὐθὺς λοιπὸν ἔπεμψα πρὸς σέ· καὶ σὺ ἔκαμες καλὰ ὅτι ἦλθες. Τώρα λοιπὸν ἡμεῖς πάντες παριστάμεθα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀκούσωμεν πάντα ὅσα προσετύχησαν εἰς σέ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

³⁴ Τότε ὁ Πέτρος ἀνοίξας τὸ στόμα εἶπεν, Ἐπ' ἀληθείας γνωρίζω, ὅτι δὲν εἶναι προσωπολήπτης ὁ Θεός· ³⁵ ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὅστις φοβεῖται αὐτὸν, καὶ ἐργάζεται δικαιοσύνην, εἶναι δεκτὸς εἰς αὐτόν. ³⁶ Τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἀπέστειλε πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνῃ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· (οὗτος εἶναι ὁ Κύριος πάντων) ³⁷ τὸν λόγον οὗτοι σεῖς ἐξεύρετε, ὅστις ἐκηρύχθη καθ' ὅλην τὴν Ἰουδαίαν, ἀρχίσας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐκήρυξεν ὁ Ἰωάννης· ³⁸ πῶς ὁ Θεὸς ἔχρισεν τὸν Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρετ μὲ Πνεῦμα Ἅγιον καὶ μὲ δύναμιν, ὅστις διήλθεν εἰς ἐρετῶν καὶ θεραπειῶν πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου· διότι ὁ Θεὸς ἦτο μετ' αὐτοῦ. ³⁹ Καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες πάντων ὅσα ἔκαμε καὶ ἐν τῇ γῇ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ· τὸν ὁποῖον ἐφόνευσαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· ⁴⁰ τοῦτον ὁ Θεὸς ἀνέστησε τὴν τρίτην ἡμέραν, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν νὰ ἐμφανισθῇ, ⁴¹ οὐχὶ εἰς πάντα τὸν λαὸν, ἀλλ' εἰς μάρτυρας τοὺς προδιωρισμένους ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἡμᾶς, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν μετ' αὐτοῦ ἀφοῦ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· ⁴² καὶ παρήγγειλεν εἰς ἡμᾶς νὰ κηρύξωμεν πρὸς τὸν λαόν, καὶ νὰ μαρτυρήσωμεν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν· ⁴³ εἰς τοῦτον πάντες οἱ προφῆται

μαρτυροῦσιν, ὅτι διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ θέλει λάβει ἄφεσιν ἁμαρτιῶν πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν.

⁴⁴ Ἐνῶ ἔτι ἐλάλει ὁ Πέτρος τοὺς λόγους τούτους, ἐπῆλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τον λόγον. ⁴⁵ Καὶ ἐξεπλάγησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοί, ὅσοι ἦλθον μετὰ τοῦ Πέτρου, ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐξεχίθη καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη. ⁴⁶ Διότι ἤκουον αὐτοὺς λαλοῦντας γλώσσας, καὶ μεγαλύνοντας τὸν Θεόν. Τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, ⁴⁷ Μήπως δύναται τις νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ὕδωρ, ὥστε νὰ μὴ βαπτισθῶσιν οἱ τοι, οἵτινες ἔλαβον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ ἡμεῖς; ⁴⁸ Καὶ προσέταξεν αὐτοὺς νὰ βαπτισθῶσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Τότε παρεκάλεσαν αὐτόν νὰ διαμείνῃ ἡμέρας τινάς.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

¹ ἮΚΟΥΣΑΝ δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέχθησαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ² Καὶ ὅτε ἀνέβη ὁ Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐφίλονεῖκουν μετ' αὐτοῦ οἱ ἐκ περιτομῆς, ³ λέγοντες, Ὅτι εἰσῆλθες πρὸς ἀνθρώπους ἀπεριτμήτους, καὶ συνέφαγες μετ' αὐτῶν.

⁴ Ὁ δὲ Πέτρος ἤρχισε, καὶ ἐξέθετε πρὸς αὐτοὺς τὰ γενόμενα κατὰ σειρὰν, λέγων, ⁵ Ἐγὼ ἤμην προσευχόμενος ἐν τῇ πόλει Ἰόππῃ καὶ εἶδον ὄραμα ἐν ἐκστάσει, σκευὸς τι καταβαῖνον ὡς συνδόνα μεγάλην, ἣτις δεδεμένη ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἄκρων κατεβιβάζετο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθε μέχρις ἐμοῦ. ⁶ εἰς τὴν ὁποίαν ἀτενίσας παρετήρουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἔρπετά, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ⁷ Καὶ ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Σηκωθείς, Πέτρε, σφάξον καὶ φάγε. ⁸ Καὶ εἶπον, Μὴ γένοιτο, Κύριε, διότι οὐδὲν βέβηλον ἢ ἀκάθαρτον εἰσῆλθε ποτέ εἰς τὸ στόμα μου. ⁹ Καὶ ἡ φωνὴ μοὶ ἀπεκρίθη ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ὅσα ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ λέγε βέβηλα. ¹⁰ Ἐγένετο δὲ τοῦτο τρίς· καὶ πάλιν ἀνεσείρθησαν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. ¹¹ Καὶ ἰδοὶ, τῇ αὐτῇ ὥρᾳ τρεῖς ἀνθρώποι ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι πρὸς ἐμὲ ἀπὸ Καισαρείας. ¹² Εἶπε δὲ πρὸς ἐμὲ τὸ Πνεῦμα νὰ ὑπάγω μετ' αὐτῶν μηδόλως διαστάζων· ἦλθον δὲ μετ' ἐμοῦ καὶ οἱ ἕξ οἱ τοι ἀδελφοί, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ αἰθιῶπον. ¹³ Καὶ ἀπήγγειλε πρὸς ἡμᾶς, πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ

αὐτοῦ, ὅτι ἐστάθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Ἀπόστειλον ἀνθρώπους εἰς Ἰόππην, καὶ προσκάλεσον τὸν Σίμωνα τὸν ἐπωνομαζόμενον Πέτρον, ὅστις θέλει λαλήσει πρὸς σέ λόγους, δι' ὧν θέλεις σωθῇ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. ¹⁵ Καὶ ἐνῶ ἤρχισα νὰ λαλῶ, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπήλθεν ἐπ' αὐτοὺς, καθὼς καὶ ἐφ' ἡμᾶς κατ' ἀρχάς. ¹⁶ Τότε ἐνεθυμήθη τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὅτι ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ἐν ὕδατι, σεῖς ὅμως θέλετε βαπτισθῇ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ¹⁷ Ἐὰν λοιπὸν ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἴσιν δωρεάν ὡς καὶ εἰς ἡμᾶς, διότι ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐγὼ τίς ἤμην ὥστε νὰ δυνηθῶ νὰ ἐμποδίσω τὸν Θεόν;

¹⁸ Ακούσαντες δὲ ταῦτα, ἡσύχασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Καὶ εἰς τὰ ἔθνη λοιπὸν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν.

¹⁹ Οἱ μὲν λοιπὸν διασκορπισθέντες ἐκ τοῦ διωγμοῦ τοῦ γενομένου διὰ τὸν Στέφανον ἐπέρασαν ἕως Φοινίκης καὶ Κίπρου καὶ Ἀντιοχείας, εἰς μηδὲνα κηρύττοντες τὸν λόγον, εἰμὴ μόνον εἰς Ἰουδαίους. ²⁰ Ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν, ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. ²¹ Καὶ ἦτο χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν· καὶ πολὺ πλῆθος πιστεύσαντες ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Κύριον. ²² Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος περὶ αὐτῶν εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ ἐξαπέστειλαν τὸν Βαρνάβαν διὰ νὰ περάσῃ ἕως Ἀντιοχείας. ²³ Ὅστις ἐλθὼν, καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐχάρη, καὶ παρεκίνει πάντας νὰ ἐμμένωσιν ἐν σταθερότητι καρδίας εἰς τὸν Κύριον. ²⁴ Ἐπειδὴ ἦτο αἰὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως. Καὶ προστετέθη εἰς τὸν Κύριον πλῆθος ἱκανόν.

²⁵ Τότε ἐξῆλθεν εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας διὰ νὰ ἀναζητήσῃ τὸν Σαῦλον, καὶ εὗρὼν αὐτὸν, ἔφερεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν. ²⁶ Καὶ συνελθόντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐν ὁλόκληρον ἔτος, ἐδίδαξαν πλῆθος ἱκανόν, καὶ πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ ὠνομάσθησαν οἱ μαθηταὶ Χριστιανοί.

²⁷ Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις κατέβησαν ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. ²⁸ Σηκωθείς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαθος, ἐφανέρωσε διὰ τοῦ Πνεύματος, ὅτι ἔμελλε νὰ γεύη

μεγάλη πείνα καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἥτις καὶ ἔγεινεν ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. ²⁹ Ὅθεν οἱ μαθηταὶ ἀπεφάσισαν ἕκαστος αὐτῶν, κατὰ τὴν ἑαυτοῦ κατάστασιν, νὰ πέμψωσι βοήθειαν πρὸς τοὺς ἀδελφούς τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· ³⁰ τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμον, ἀποστέλλαντες αὐτὴν πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

ΚΕΦ. ΙΒ.

ΚΑΤ' ἐκείνουν δὲ τὸν καιρὸν ἐπεχείρησεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς νὰ κακοποιήσῃ τινὰς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ² Ἐφόνευσε δὲ διὰ μαχαίρας Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰωάννου. ³ Καὶ ἰδὼν ὅτι ἦτο ἀρεστὸν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, προσέθεσε νὰ συλλάβῃ καὶ τὸν Πέτρον· (ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἀζύμων)· ⁴ τὸν ὁποῖον καὶ πιάσας ἔβαλεν εἰς φυλακὴν, παραδώσας αὐτὸν εἰς τέσσαρας τετράδας στρατιωτῶν διὰ νὰ φυλάττωσιν αὐτὸν, θέλων μετὰ τὸ πάσχα νὰ παραστήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν λαόν. ⁵ Ὁ μὲν λοιπὸν Πέτρος ἐφυλάττετο ἐν τῇ φυλακῇ· ἐγένετο δὲ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἀκατάπαυστος προσευχὴ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

⁶ Ὅτε δὲ ἐμελλεν ὁ Ἡρώδης νὰ παραστήσῃ αὐτὸν, τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ Πέτρος ἐκοιμᾶτο μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος μὲ δύο ἀλύσεις, καὶ φύλακες ἔμπροσθεν τῆς θύρας ἐφύλαττον τὸ δεσμωτήριον. ⁷ Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἦλθεν ἐξαίφνης, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· κτυπήσας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρον, ἐξύπνισεν αὐτόν, λέγων, Σηκώθητι ταχέως. Καὶ ἔπεσον αἱ ἀλύσεις αὐτοῦ ἐκ τῶν χειρῶν. ⁸ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, Περιζώσθητι, καὶ ὑπόδησον τὰ σανδάλιά σου· καὶ ἔκαμεν οὕτω. Καὶ λέγει πρὸς αὐτόν, Φόρεσον τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι. ⁹ Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτόν, καὶ δὲν ᾔσχευεν ὅτι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου ἦτο ἀληθινόν, ἀλλ' ἐνόμιζεν ὅτι βλέπει ὄραμα. ¹⁰ Ἀφοῦ δὲ ἐπέρασαν πρώτην καὶ δευτέραν φρουρὰν, ἦλθον εἰς τὴν πύλιν τὴν σιδηρὰν, τὴν φέρουσιν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις ἀφ' ἑαυτῆς ἠνοίχθη εἰς αὐτούς· καὶ ἐξελθόντες διεπέρασαν ὁδὸν μίαν· καὶ εὐθὺς ὁ ἄγγελος ἀνεχώρησεν ἀπ' αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ὁ Πέτρος συνελθὼν εἰς ἑαυτόν, εἶπε, Τώρα γνωρίζω ἀληθῶς, ὅτι Κύριος ἐξαπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ με ἠλευθέρωσεν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Ἡρώδου, καὶ ὅλης τῆς ἐλπίδος τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. ¹² Καὶ ἀφοῦ ἐσκέ-

φθῇ, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ Ἰωάννου τοῦ ἐπονομαζομένου Μάρκου, ὅπου ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. ¹² Ὅτε δὲ ὁ Πέτρος ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ προαυλίου, προσῆλθε θεράπαινα ὀνομαζομένη Ῥόδη, διὰ τὴν ἀκούσιν· ¹³ καὶ γνωρίσασα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς δὲν ἤνοιξε τὴν πύλην, ἀλλ' ἔτρεξε καὶ ἀπήγγειλεν, "Ὅτι ὁ Πέτρος ἵσταται ἔμπροσθεν τῆς πύλης. ¹⁴ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὴν, Παραφρονεῖς· ἐκείνη ὅμως διΰσχυριζέτο ὅτι αὕτως ἔχει. Οἱ δὲ ἔλεγον, Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ εἶναι. ¹⁵ Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων· καὶ ἀνοίξαντες εἶδον αὐτὸν καὶ ἐξεπλάγησαν. ¹⁶ Καὶ σείσας εἰς αὐτοὺς τὴν χεῖρα διὰ τὴν σιωπήσασιν, διηγήθη πρὸς αὐτοὺς, πῶς ὁ Κύριος ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς· καὶ εἶπεν, Ἀπαγγεῖλατε ταῦτα πρὸς τοὺς Ἰάκωβον καὶ τοὺς ἀδελφούς. Καὶ ἐξελθὼν ὑπῆγεν εἰς ἄλλον τόπον.

¹⁷ Ἀφοῦ δὲ ἐξημέρωσεν, ἦτο παραχῇ οὐκ ὀλίγη μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν τί ἄρα ἔγεινεν ὁ Πέτρος. ¹⁸ Ὁ δὲ Ἡρώδης, ἀφοῦ ἐζήτησεν αὐτὸν, καὶ δὲν εὔρεν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, προσέταξε τὴν θανατωθῶσιν· καὶ καταβὰς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν ἐκεῖ.

¹⁹ Ἦτο δὲ ὁ Ἡρώδης σφόδρα ὀργισμένος κατὰ τῶν Τυρίων καὶ Σιδωνίων· ἦλθον δὲ πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν, καὶ πείσαντες τὸν Βλάστου τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ἐζήτησαν εἰρήνην· διότι ὁ τόπος αὐτῶν ἐτρέφετο ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ. ²⁰ Καὶ ἐν ἡμέρᾳ ὀρισμένη ἐνδυσθεὶς ὁ Ἡρώδης βασιλικὴν στολὴν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ²¹ Ὁ δὲ λαὸς ἐπεφώνει, Θεοῦ φωνή, καὶ οὐχὶ ἀνθρώπου. ²² Καὶ παρευθὺς ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, διότι δὲν ἔδωκε τὴν δόξαν εἰς τὸν Θεόν· καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξεψύχησεν.

²³ Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ἡύξατο καὶ ἐπληθύνετο. ²⁴ Ὁ δὲ Βαρνάβας καὶ ὁ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ἀφοῦ ἐξεπλήρωσαν τὴν διακονίαν αὐτῶν, παραλαβόντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν ἐπονομασθέντα Μάρκον.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

Ἦσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐν τῇ ὑπαρχούσῃ ἐκκλησίᾳ προφῆταί τινες καὶ διδάσκαλοι, ὁ Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, καὶ Μαναῆν ὁ συνανατραφεὶς

μετὰ τοῦ Ἡρώδου τοῦ τετράρχου, καὶ ὁ Σαῦλος. ²Καὶ ἐνῶ ὑπηρετοῦν εἰς τὸν Κύριον καὶ ἐνήστευον, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Χωρήσατε εἰς ἐμὲ τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον διὰ τὸ ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον προσεκάλεσα αὐτούς. ³Τότε ἀφοῦ ἐνήστευσαν καὶ προσευχήθησαν, καὶ ἐπέβησαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, ἀπέστειλαν.

⁴Οἱ τοὶ λοιποὶ πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, κατέβησαν εἰς τὴν Σελεύκειαν, καὶ ἐκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον. ⁵Καὶ ὅτε ἦλθον εἰς τὴν Σαλαμίνα, ἐκήρυττον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ τὸν Ἰωάννην ὑπηρετήν. ⁶Καὶ ἀφοῦ διήλθον τὴν νῆσον μέχρι τῆς Πάφου, εὗρον τινα μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ὀνομαζόμενον Βαρισοῦν, ὅστις ἦτο μετὰ τοῦ ἀνθυπάτου Σεργίου Παύλου, ἀνδρὸς συνετοῦ. Οὗτος προσκαλέσας τὸν Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, ἐζήτησε νὰ ἀκούσῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ⁷Ἀντίστατο δὲ εἰς αὐτοὺς Ἑλύμας ὁ μάγος, (διότι αὐτῷ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ,) ζητῶν νὰ ἀποτρέψῃ τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.

⁸Πλὴν ὁ Σαῦλος, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, ⁹εἶπεν, Ὁ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ τοῦ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, δὲν θέλεις παύσει διαστρέφων τὰς εὐθείας ὁδοὺς τοῦ Κυρίου. ¹⁰καὶ τώρα ἰδοὺ, χεὶρ τοῦ Κυρίου ἐστὶν κατὰ σοῦ· καὶ θέλεις εἶσθαι τυφλός, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον μέχρι καιροῦ. Καὶ παρευθὺς ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀμαύρωσις καὶ σκότος· καὶ περιστρεφόμενος ἐζήτει χειραγωγούς. ¹¹Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός ἐπίστευσεν, ἐκπληττόμενος εἰς τὴν διδαχὴν τοῦ Κυρίου.

¹²Ἀποπλεύσαντες δὲ ἀπο τῆς Πάφου ὁ Παῦλος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, ἦλθον εἰς τὴν Πέργην τῆς Παμφυλίας· ὁ δὲ Ἰωάννης χωρισθεὶς ἀπ' αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

¹³Αὐτοὶ δὲ περάσαντες ἀπὸ τῆς Πέργης, ἔφθασαν εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου, ἐκάθισαν. ¹⁴Καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν εἰς αὐτοὺς οἱ ἀρχισυναγωγοὶ, λέγοντες, Ἄνδρες ἀδελφαί, ἐὰν ἔχητε λόγον πρὸς προτροπῆς εἰς τὸν λαόν, λέγετε.

¹⁵Σηκωθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ σείσας τὴν χεῖρα, εἶπεν,

Ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε.
 17 Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξέλεξε τοὺς Πατέρας
 ἡμῶν, καὶ ἤψωσε τὸν λαὸν παρικοῦντα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ
 μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. 18 Καὶ
 ἕως τεσσαράκοντα ἔτη ὑπέφερε τοὺς τρόπους αὐτῶν ἐν τῇ
 ἐρήμῳ. 19 καὶ ἀφοῦ κατέστρεψεν ἑπτὰ ἔθνη ἐν γῇ Χαναάν,
 διεμέρισεν εἰς αὐτοὺς κατὰ κλῆρον τὴν γῆν αὐτῶν. 20 Καὶ μετὰ
 ταῦτα ὡς τετρακόσια καὶ πεντήκοντα περίπου ἔτη ἔδωκεν
 εἰς αὐτοὺς κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. 21 Καὶ ἔπειτα
 ἐζήτησαν βασιλέα, καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ
 υἱὸν τοῦ Κίς, ἄνδρα ἐκ τῆς φυλῆς Βενιαμὴν, τεσσαράκοντα
 ἔτη. 22 καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἀνέστησεν εἰς αὐτοὺς βασιλέα
 τὸν Δαβίδ, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ εἶπε μαρτυρήσας, "Εὖρον
 Δαβὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὅστις θέλει
 κάμει πάντα τὰ θελήματά μου." 23 Ἀπὸ τοῦ σπέρματος τούτου
 ὁ Θεὸς κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἀνέστησεν εἰς τὸν Ἰσραὴλ
 σωτῆρα τὸν Ἰησοῦν, 24 ἀφοῦ ὁ Ἰωάννης πρὸ τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ
 προεκήρυξε βάπτισμα μετανοίας εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦ
 Ἰσραὴλ. 25 καὶ ἐνῷ ὁ Ἰωάννης ἐτελείωνε τὸν δρόμον αὐτοῦ, ἔλεγε,
 Τίνα μὲ στοχάζεσθε ὅτι εἰμὶ; δὲν εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρ-
 χεται μετ' ἐμὲ ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου δὲν εἰμὶ ἄξιος νὰ λύσω τὸ
 ὑπόδημα τῶν ποδῶν.

26 Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ τοῦ γένους τοῦ Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν
 ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, πρὸς ἐσᾶς ἀπεστάλη ὁ λόγος τῆς
 σωτηρίας ταύτης. 27 Διότι οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ
 οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, μὴ γνωρίσαντες τοῦτον, μηδὲ τὰς ῥήσεις τῶν
 προφητῶν τὰς ἀναγινωσκομένας κατὰ πᾶν σάββατον, ἐπλήρω-
 σαν αὐτὰς κρίναντες τοῦτον. 28 καὶ μὴ εὐρόντες μηδεμίαν αἰτίαν θανα-
 τῶν, ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Πιλάτου νὰ θανατωθῇ. 29 Ἀφοῦ δὲ
 ἐτελείωσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καταβιβάσαντες
 αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθεσαν εἰς μνημεῖον. 30 Ὁ Θεὸς ὅμως
 ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 31 ὅστις ἐφάνη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας
 εἰς τοὺς μετ' αὐτοῦ ἀναβάντας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερου-
 σαλὴμ, ὅτινες εἶναι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 Καὶ
 ἡμεῖς εὐαγγελιζόμεθα πρὸς ἐσᾶς τὴν γενομένην εἰς τοὺς Πα-
 τέρας ἐπαγγελίαν, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐξεπλήρωσεν εἰς ἡμᾶς τὰ
 τέκνα αὐτῶν, ἀναστήσας τὸν Ἰησοῦν. 33 Ὡς εἶναι γεγραμμένον
 καὶ ἐν τῷ Ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ, "Τίός μου εἶσαι σύ· ἐγὼ σήμε-

ρον σέ ἐγέννησα." ³⁴"Οτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μὴ μέλλοιτα πλέον νὰ ὑποστρέψῃ εἰς τὴν διαφθοράν, λέγει οὕτως
 "Ὅτι θέλω σὰς δώσει τὰ ἐλεῖ τοῦ Δαβὶδ τὰ πιστά." ³⁵Διὰ
 τοῦτο καὶ ἐν ἄλλῳ ψαλμῷ λέγει, "Δὲν θέλεις ἀφήσει τὸν ὅσιόν
 σου νὰ ἴδῃ διαφθοράν." ³⁶Διότι ὁ μὲν Δαβὶδ ἀφοῦ ὑπηρέτησε
 τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ, ἐκοιμήθη, καὶ προσε-
 τέθη εἰς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε διαφθοράν. ³⁷Εκεῖνος
 ὅμως τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀνέστησε, δὲν εἶδε διαφθοράν.

³⁸Ἐστὼ λοιπὸν γνωστὸν εἰς ἐσᾶς, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τού-
 του κηρύττεται πρὸς ἐσᾶς ἁφesis ἁμαρτιῶν. ³⁹καὶ ἀπὸ πάντων
 ἀφ' ὧν δὲν ἠδυνήθητε διὰ τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως νὰ δικαιο-
 θῆτε, διὰ τούτου πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. ⁴⁰Βλέπετε λοιπὸν
 μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ λαληθὲν ὑπὸ τῶν προφητῶν. ⁴¹"Ἴδετε,
 οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε· διότι ἔργον
 ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον εἰς τὸ ὅποιον δὲν
 θέλετε πιστεύσει, εἰάν τις διηγηθῇ εἰς ἐσᾶς."

⁴²Ἐνῷ δὲ ἐξήρχοντο ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων παρ-
 εκάλουν τὰ ἔθνη νὰ κηρυχθῶσιν εἰς αὐτοὺς οἱ λόγοι οὗτοι
 τὸ ἀκόλουθον σάββατον. ⁴³Καὶ ἀφοῦ ἐλύθη ἡ συναγωγή,
 πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν εὐσεβῶν προσηλύτων ἠκολού-
 θησαν τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν· οὔτινες λαλοῦντες πρὸς
 αὐτοὺς ἔπειθον αὐτοὺς νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ.
⁴⁴Τὸ δὲ ἐρχόμενον σάββατον σχεδὸν ὅλη ἡ πόλις συνήχθη διὰ
 νὰ ἀκούσωσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ⁴⁵Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τὰ
 πλήθη ἐπλήσθησαν φθόνου, καὶ ἠναντιοῦντο εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ
 Παύλου λεγόμενα, ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. ⁴⁶Ὁ
 Παῦλος δὲ καὶ ὁ Βαρνάβας λαλοῦντες μετὰ παρρησίας, εἶπον,
 Εἰς ἐσᾶς πρῶτον ἦτο ἀναγκαῖον νὰ λαληθῇ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ·
 ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπορρίπτετε αὐτὸν, καὶ δὲν κρίνετε ἑαυτοὺς ἀξίους
 τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. ⁴⁷διότι οὕτω
 προσέταξεν ἡμᾶς ὁ Κύριος, λέγων, "Σὲ ἔθεσα φῶς τῶν ἐθνῶν,
 διὰ νὰ ἦσαι πρὸς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς."

⁴⁸Καὶ οἱ ἐθνικοὶ ἀκούσαντες ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον
 τοῦ Κυρίου· καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν ὠρισμένοι διὰ τὴν
 αἰώνιον ζωὴν. ⁴⁹Καὶ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου διεδίδετο δι' ὅλου
 τοῦ τόπου. ⁵⁰Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρεκίνησαν τὰς εὐλαβεῖς καὶ
 ἐπισήμους γυναῖκας, καὶ τοὺς πρῶτους τῆς πόλεως, καὶ διήγει-
 ραν διωγμὸν κατὰ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Βαρνάβα, καὶ ἐξέβαλον

αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. ²¹ Ἐκεῖνοι δὲ ἐκτινάξαντες τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς, ἦλθον εἰς τὸ Ἰκόνιον. ²² Καὶ οἱ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

ἘΝ δὲ τῷ Ἰκονίῳ, εἰσελθόντες ὁμοῦ εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, ἐλάλησαν οὕτως, ὥστε ἐπίστευσε πολὺ πλῆθος Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων. ² Ὅσοι δὲ Ἰουδαῖοι δὲν ἐπείθοντο, παρώξυναν καὶ διέστρεψαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνικῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ³ Ἰκανὸν λοιπὸν καιρὸν διέτριψαν λαλοῦντες μετὰ παρρησίας περὶ τοῦ Κυρίου, ὅστις ἐμαρτύρει εἰς τὸν λόγον τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ ἔδιδε νὰ γίνωνται σημεῖα καὶ τέρατα διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. ⁴ Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν μετὰ τῶν Ἰουδαίων, οἱ δὲ μετὰ τῶν ἀποστόλων. ⁵ Καὶ ὅτε ὥρμησαν οἱ ἐθνικοὶ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, εἰς τὸ νὰ ὑβρίσωσι καὶ νὰ λιθοβολήσωσιν αὐτοὺς, ⁶ ἐννοήσαντες, κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ τὰ περίχωρα, ⁷ καὶ ἐκεῖ ἐκήρυττον τὸ εὐαγγέλιον.

⁸ Ἐν δὲ τοῖς Λύστροις ἐκάθητο ἀνὴρ τις ἀδύνατος τοὺς πόδας, χωλὸς ὑπάρχων ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὅστις ποτὲ δὲν εἶχε περιπατήσει. ⁹ Οὗτος ἤκουε τὸν Παῦλον λαλοῦντα· ὅστις ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν διὰ νὰ σωθῇ, ¹⁰ εἶπε μετὰ μεγάλης φωνῆς, Σηκώθητι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. Καὶ ἐπήδα καὶ περιεπάτει. ¹¹ Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες τοῦτο τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Παῦλος, ὑψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες Λυκαονιστὶ, Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες μὲ ἀνθρώπους κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. ¹² Καὶ ὠνόμαζον τὸν μὲν Βαρνάβαν Δία· τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τοῦ λόγου. ¹³ Καὶ ὁ ἱερεὺς τοῦ Διὸς, τοῦ οὗτος ἔμπροσθεν τῆς πόλεως αὐτῶν, ἔφερε ταύρους καὶ στέμματα εἰς τὰς πύλας μετὰ τοῦ ὄχλου, καὶ ἤθελε νὰ προσφέρῃ θυσίαν. ¹⁴ Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διέσχισαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπήδησαν εἰς τὸ μέσον τοῦ ὄχλου, κράζοντες, ¹⁵ καὶ λέγοντες, Ἄνδρες, τί κάμνετε ταῦτα; καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἄνθρωποι ὁμοιοπαθεῖς μὲ σᾶς, κηρύττοντες πρὸς ἑσᾶς, νὰ ἐπιστρέψητε ἀπὸ τούτων τῶν μυτημάτων πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὅστις ἔκαμε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν.

σαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· ¹⁶ ὅστις ἐν ταῖς παρελθούσαις γενεαῖς ἀφῆκε πάντα τὰ ἔθνη νὰ περιπατῶσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· ¹⁷ καίτοι δὲν ἀφῆκεν ἁμαρτύρητον ἑαυτὸν, ἀγαθοποιῶν, δίδων εἰς ἡμᾶς οὐρανόθεν βροχὰς καὶ καιροὺς καρποφόρους, γεμίζων τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν.—¹⁸ Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις ἐμπόδισαν τοὺς ὄχλους ὥστε νὰ μὴ προσφέρωσι θυσίαν εἰς αὐτοὺς.

¹⁹ Ἐν τούτῳ δὲ ἦλθον Ἰουδαῖοι ἐξ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθοβολήσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυραν ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες ὅτι ἀπέθανεν. ²⁰ Ὅτε δὲ περιεκύκλωσαν αὐτὸν οἱ μαθηταί, σηκωθείς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε μετὰ τοῦ Βαρνάβα εἰς Δέρβην.

²¹ Καὶ ἀφοῦ ἐκήρυξαν τὸ εὐαγγέλιον ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ ἐμαθήτευσαν ἱκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, ²² ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, προτρέποντες νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὴν πίστιν, καὶ διδάσκοντες ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²³ Καὶ ἀφοῦ ἐχειροτόνησαν εἰς αὐτοὺς πρεσβυτέρους κατὰ πᾶσαν ἐκκλησίαν, προσευχηθέντες μὲ νηστείας, ἀφίερωσαν αὐτοὺς εἰς τὸν Κύριον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον πιστεύσει. ²⁴ Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, ἦλθον εἰς Παμφυλίαν· ²⁵ καὶ κηρύξαντες τὸν λόγον ἐν Πέργῃ, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν. ²⁶ Καὶ ἐκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένα εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ διὰ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐξετέλεσαν.

²⁷ Ἐλθόντες δὲ καὶ συνάξαντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνῆγγειλαν ὅσα ἔκαμεν ὁ Θεὸς δι' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν εἰς τὰ ἔθνη θύραν πίστεως. ²⁸ Καὶ διετριβον ἐκεῖ οὐκ ὀλίγον καιρὸν μετὰ τῶν μαθητῶν.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ΚΑΙ ΤΙΝΕΣ ΚΑΤΕΛΘΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΣ Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ἐὰν δὲν περιτέμνησθε κατὰ τὸ ἔθος τοῦ Μωϋσέως, δὲν δύνασθε νὰ σωθῆτε. ² Γενομένης λοιπὸν ἀντιστάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ ὀλίγης ὑπὸ τοῦ Παύλου καὶ Βαρνάβα πρὸς αὐτοὺς, ἐνέκριναν νὰ ἀναβῇ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας καὶ τινες ἄλλοι ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς

Ἱερουσαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. ³ Ἐκεῖνοι λοιπὸν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν· καὶ ἐπροξένουν χαρὰν μεγάλην εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς. ⁴ Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς Ἱερουσαλὴμ, ὑπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀνήγγειλαν ὅσα ὁ Θεὸς ἔκαμε δι' αὐτῶν. ⁵ Ἐσηκώθησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων, οἵτινες εἶχον πιστεῦσαι, καὶ ἔλεγον, Ὅτι πρέπει νὰ περιτέμνωμεν αὐτοὺς, καὶ νὰ παραγγέλλωμεν νὰ φυλάττωσι τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως.

⁶ Καὶ συνήχθησαν οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι διὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ τοῦ πράγματος τούτου.

⁷ Μετὰ δὲ πολλὴν συζήτησιν σηκωθείς ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες ἀδελφοί, σεῖς ἐξεύρετε ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ Θεὸς ἐξέλεξε μεταξὺ ἡμῶν, διὰ τοῦ στόματός μου νὰ ἀκούσωσι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ νὰ πιστεῦσωσι. ⁸ Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς μαρτυρίαν, χάριτας εἰς αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καθὼς καὶ εἰς ἡμᾶς. ⁹ Καὶ δὲν ἔκαμεν οὐδεμίαν διάκρισιν μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν, καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν διὰ τῆς πίστεως. ¹⁰ Τώρα λοιπὸν διὰ τί πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπιβάλλοντες ζυγὸν εἰς τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, τὸν ὅποιον οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ βαστάσωμεν; ¹¹ Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύομεν ὅτι θέλομεν σωθῆ, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐκεῖνοι.

¹² Ἐσιώπησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Παῦλον ἐξιστοροῦντας ὅσα σημεῖα καὶ τέρατα ἔκαμεν ὁ Θεὸς δι' αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν.

¹³ Καὶ ἀφοῦ αὐτοὶ ἐσιώπησαν, ἀπεκρίθη ὁ Ἰάκωβος, λέγων, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. ¹⁴ Ὁ Συμεὼν ἐφάνέρωσε τίνι τρόπῳ καταρχὰς ὁ Θεὸς ἐπεσκέφθη τὰ ἔθνη, ὥστε νὰ λάβῃ ἐξ αὐτῶν λαὸν διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ μέ τούτο συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς εἶναι γεγραμμένον, ¹⁶ Μετὰ ταῦτα θέλω ἐπιστρέψῃ καὶ θέλω ἀνοικοδομήσει τὴν σκηνὴν τοῦ Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ τὰ κατηδαφισμένα αὐτῆς θέλω ἀνοικοδομήσει, καὶ θέλω ἀνορθῶσαι αὐτήν. ¹⁷ διὰ νὰ ἐκζητήσωσι τὸν Κύριον οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐπὶ τὰ ὅποια καλεῖται τὸ ὄνομά μου, λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα

πάντα." ¹⁸ Ἀπ' αἰῶνος εἶναι γνωστὰ εἰς τὸν Θεὸν πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁹ Ὅθεν ἐγὼ κρίνω νὰ μὴ παρενοχλῶμεν τοὺς ἀποτῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφοντας εἰς τὸν Θεόν· ²⁰ ἀλλὰ νὰ γράφωμεν πρὸς αὐτοὺς νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τῶν μiasμάτων τῶν εἰδώλων, καὶ ἀπὸ τῆς πορνείας, καὶ τοῦ πνικτοῦ, καὶ τοῦ αἵματος. ²¹ Διότι ὁ Μωϋσῆς ἀπὸ γενεᾶς ἀρχαίας ἔχει ἐν πάσῃ πόλει τοὺς κηρύττοντας αὐτὸν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ἀναγινωσκόμενος κατὰ πᾶν σάββατον.

²² Τότε ἐφάνη εὐλογου εἰς τοὺς ἀποστόλους καὶ εἰς τοὺς πρεσβυτέρους μεθ' ὅλης τῆς ἐκκλησίας, νὰ ἐκλέξωσιν ἐξ αὐτῶν ἄνδρας, καὶ νὰ πέμψωσιν εἰς Ἀντιόχειαν μετὰ τοῦ Παύλου καὶ Βαρνάβα, Ἰούδαν τὸν ἐπονομαζόμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σίλαν, ἄνδρας προεστώτας μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν· ²³ καὶ ἔγραψαν διὰ χειρὸς αὐτῶν ταῦτα,

Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοί, πρὸς τοὺς ἐξ ἐθνῶν ἀδελφούς τοὺς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν, χαίρειν. ²⁴ Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τιεὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες σῶς ἐτάραξαν μὲ λόγους, καὶ διαστρέφουσι τὰς ψυχὰς σας, λέγοντες νὰ περιτέμνησθε καὶ νὰ φυλάττητε τὸν νόμον, εἰς τοὺς ὁποίους ἡμεῖς δὲν παρηγγείλαμεν τοῦτο· ²⁵ ἐφάνη εὐλογον εἰς ἡμᾶς συνελθόντας ὁμοθυμαδόν, νὰ ἐκλέξωμεν ἄνδρας, καὶ νὰ πέμψωμεν πρὸς ἐσᾶς μετὰ τῶν ἀγαπητῶν ἡμῶν Βαρνάβα καὶ Παύλου, ²⁶ ἀνθρώπων οἵτινες παρέδωκαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁷ Ἀπεστείλαμεν λοιπὸν τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Σίλαν, διὰ νὰ εἰς ἀπαγγείλωσι καὶ αὐτοὶ διὰ στόματος τὰ αὐτά. ²⁸ Διότι ἐφάνη εὐλογον εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ εἰς ἡμᾶς, νὰ μὴ ἐπιβάλλωμεν εἰς ἐσᾶς μηδὲν πλεיותרον βάρος ἐκτὸς τῶν ἀναγκαίων τούτων, ²⁹ νὰ ἀπέχητε ἀπὸ εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ πνικτοῦ, καὶ πορνείας· ἀπὸ τῶν ὁποίων φυλάττοντες ἑαυτοὺς, θέλετε πράξει καλῶς· Ἐρρώσθε.

³⁰ Οὗτοι μὲν λοιπὸν ἀπολυθέντες, ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν· καὶ συνάξαντες τὸ πλῆθος, ἐνεχείρισαν τὴν ἐπιστολὴν. ³¹ Ἀναγνώσαντες δὲ αὐτὴν ἐχάρησαν διὰ τὴν γενομένην παρηγορίαν. ³² Ὁ Ἰούδας δὲ καὶ ὁ Σίλας ὄντες καὶ αὐτοὶ προφῆται, παρηγόρησαν τοὺς ἀδελφούς διὰ λόγων πολλῶν, καὶ ἐπεστήριξαν αὐτούς. ³³ Καὶ ἀφοῦ διέτριψαν ἱκανὸν καιρὸν ἐκεῖ, ἀπεστάλησαν ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ³⁴ Εἰς τὸν Σίλαν

ὅμως ἐφάνη εὐλογον νὰ μείνῃ ἐτι αὐτοῦ. ²⁶ Ὁ δὲ Παῦλος καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ κηρύττοντες μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

²⁶ Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας εἶπεν ὁ Παῦλος πρὸς τὸν Βαρνάβαν, Ἄς ἐπιστρέψωμεν τῶρα καὶ ἄς ἐπισκεφθῶμεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πάσαν πόλιν, ἐν αἷς ἐκηρύξαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι. ²⁷ Καὶ ὁ μὲν Βαρνάβας ἐστοχάσθη νὰ συμπαραλάβῃ τὸν Ἰωάννην τὸν λεγόμενον Μάρκον· ²⁸ ὁ Παῦλος ὅμως ἔκρινεν ἄξιον, τὸν ἀποχωρισθέντα ἀπὸ αὐτῶν ἀπὸ τῆς Παμφυλίας, καὶ μὴ συνακολουθήσαντα αὐτοὺς εἰς τὸ ἔργον, τοῦτον νὰ μὴ συμπαραλάβωσι. ²⁹ Συνέβη λοιπὸν ἐρεθισμός, ὥστε ἀπεχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων· καὶ ὁ μὲν Βαρνάβας παραλαβὼν τὸν Μάρκον, ἐξέπλευσεν εἰς Κύπρον.

³⁰ Ὁ δὲ Παῦλος ἐκλέξας τὸν Σίλαν, ἐξῆλθε, παραδοθεὶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. ³¹ Καὶ διήρχετο τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. ιε'.

ΚΑΤΗΝΤΗΣΕ δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν· καὶ ἰδοὺ, ἦτο ἐκεῖ μαθητὴς τις ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἑλλήνος· ² ὅστις εἶχε καλὴν μαρτυρίαν ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίᾳ ἀδελφῶν. ³ Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος νὰ ἐξέλθῃ μεθ' αὐτοῦ· καὶ λαβὼν αὐτὸν περιέτεμε, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἐπειδὴ ἐγνώριζον πάντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι ἦτο Ἕλλην. ⁴ Ὡς δὲ διήρχοντο τὰς πόλεις, παρέδιδον εἰς αὐτοὺς διατάγας νὰ φυλάττωσι τὰ δόγματα τὰ ἐγκεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. ⁵ Αἱ μὲν λοιπὸν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο εἰς τὴν πίστιν, καὶ ἠϋξάνοντο τὸν ἀριθμὸν καθ' ἡμέραν.

⁶ Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν γῆν τῆς Γαλατίας, ἐπειδὴ ἐμποδίσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ κηρύξωσι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἦλθον κατὰ τὴν Μυσίαν, καὶ ἐδοκίμαζον νὰ ὑπάγωσι πρὸς τὴν Βιθυνίαν· πλην δὲ ἀφῆκεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα. ⁷ Περάσαντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα.

⁸ Καὶ ὄραμα ἐφάνη διὰ νυκτὸς εἰς τὸν Παῦλον· Ἄνὴρ τις Μακε

δὸν ἵστατο παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, Διάβα εἰς Μακεδονίαν, καὶ βοήθησον ἡμᾶς. ¹⁰ Καὶ ὡς εἶδε τὸ ὄραμα, εὐθὺς ἐζητήσαμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμπεραίνοντες ὅτι ὁ Κύριος προσκαλεῖ ἡμᾶς διὰ νὰ κηρύξωμεν τὸ εὐαγγέλιον πρὸς αὐτοὺς.

¹¹ Αποπλείσαντες λοιπὸν ἀπὸ τῆς Τρωάδος, ἐπεράσαμεν κατ' εὐθείαν εἰς Σαμοθράκην, καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν εἰς Νεάπολιν, ¹² καὶ ἐκεῖθεν εἰς Φιλίππους, ἣτις εἶναι πρώτη πόλις τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Μακεδονίας, ἀποικία Ῥωμαίων καὶ διетρί-
ζομεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἡμέρας τινάς.

¹³ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως πλησίον τοῦ ποταμοῦ, ὅπου ἐσυνειθίζετο νὰ γίνηται προσευχή, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν πρὸς τὰς ἐκτὸς συνελθούσας γυναῖκας. ¹⁴ Καὶ γυνὴ τις Λυδία τὸ ὄνομα, πωλήτρια πορφύρας, ἐκ πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν, ἤκουε· τῆς ὁποίας ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν διὰ νὰ προσέχῃ εἰς τὰ λαλούμενα ὑπὸ τοῦ Παύλου. ¹⁵ Αφουὶ δὲ ἐβαπτίσθη αὐτὴ καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα, Ἐὰν μὲ ἐκρίνατε ὅτι εἰμαι πιστὴ εἰς τὸν Κύριον, εἰσέλθετε εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ μένате· καὶ μᾶς ἐβάσεν.

¹⁶ Ἐνῷ δὲ ἐπορευόμεθα εἰς τὴν προσευχήν, ἀπῆντησεν ἡμᾶς δούλη τις ἔχουσα πνεῦμα Πύθωνος, ἣτις ἐδίδε πολὺ κέρδος εἰς τοὺς κυρίους αὐτῆς μαιτενομένη. ¹⁷ Αὕτη ἀκολουθήσασα τὸν Παῦλον καὶ ἡμᾶς, ἐκραζε λέγουσα, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι δούλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, οἵτινες κηρύττουσι πρὸς ἡμᾶς ἰδὼν σωτηρίας. ¹⁸ Τοῦτο δὲ ἔκαμνεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Βαρυνηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος, καὶ στραφεὶς, εἶπε πρὸς τὸ πνεῦμα, Προστάξω σε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ ἐξέλθῃς ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθε τὴν αὐτὴν ὥραν.

¹⁹ Ἰδόντες δὲ αἱ κύριοι αὐτῆς, ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τοῦ κέρδους αὐτῶν, πιάσαντες τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, ἔσυραν εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς τοὺς ἄρχοντας. ²⁰ καὶ φέροντες αὐτοὺς πρὸς τοὺς στρατηγούς, εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράττουσι τὴν πόλιν ἡμῶν, Ἰουδαῖοι ὄντες. ²¹ καὶ διδάσκουσιν ἔθιμα, τὰ ὅποια δὲν εἶναι εἰς ἡμᾶς συγκεχωρημένον νὰ παραδεχώμεθα, μηδὲ νὰ πράττωμεν, Ῥωμαῖοι ὄντες. ²² Καὶ συνεφώρμησεν ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ διασχίσαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, προσέταττον νὰ ραβδίωσιν αὐτούς. ²³ Καὶ ἀφουὶ ἔδωκαν εἰς αὐτοὺς πολλοὺς ραβδισμούς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγέλλαντες τὸν δεσμοφύλακα νὰ φυλάττῃ αὐτοὺς ἀσφαλῶς. ²⁴ ὅστις

λαβὼν τοιαύτην παραγγελίαν, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ συνέκλεισε τοὺς πόδας αὐτῶν εἰς τὰ ξύλου.

²⁵ Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν· καὶ ἠκροάζοντο αὐτοὺς οἱ δέσμιοι.
²⁶ Καὶ ἐξαίφνης ἔγεινε σεισμὸς μέγας, ὥστε ἐσαλεύθησαν τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου· καὶ παρενθὺς ἠνοίχθησαν πᾶσαι αἱ θύραι, καὶ ἐλύθησαν πάντων τὰ δεσμά. ²⁷ Ἐξυπνήσας δὲ ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἔσυρε μάχαιραν, καὶ ἔμελλε νὰ θανατώσῃ ἑαυτὸν, νομίζων ὅτι ἔφυγον οἱ δέσμιοι. ²⁸ Πλὴν ὁ Παῦλος ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, Μὴ πράξῃς μηδὲν κακὸν εἰς σεαυτὸν· διότι πάντες εἰμεθα ἐδῶ. ²⁹ Ζητήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος ἔπεισεν ἔμπροσθεν τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα. ³⁰ καὶ ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἔξω, εἶπε, Κύριοι, τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ; ³¹ Οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ θέλεις σωθῆ, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. ³² Καὶ ἐλάλησαν πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ³³ Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτός, ἔλουσε τὰς πληγὰς αὐτῶν· καὶ ἑβαπτίσθη εὐθὺς αὐτὸς καὶ πάντες οἱ αὐτοῦ. ³⁴ καὶ ἀναβιβάσας αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν, καὶ εὐφράνθη πανοικί, πιστεύσας εἰς τὸν Θεόν.

³⁵ Ἀφοῦ δὲ ἔγεινεν ἡμέρα, ἔστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους, λέγοντες, Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. ³⁶ Καὶ ὁ δεσμοφύλαξ ἀπήγγειλε τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον λέγων, Ὅτι οἱ στρατηγοὶ ἔστειλαν διὰ νὰ ἀπολυθῇτε· τῶρα λοιπὸν ἐξέλθετε, καὶ ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ. ³⁷ Ἄλλ' ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀφοῦ ἔδειραν ἡμᾶς δημοσίᾳ χωρὶς νὰ καταδικασθῶμεν, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὄντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ τῶρα μᾶς ἐκβάλλουσι κρυφίως; οὐχὶ βεβαίως· ἀλλ' αὐτοὶ ἅς ἔλθωσι καὶ ἅς μᾶς ἐκβάλωσιν. ³⁸ Ἀνήγγειλαν δὲ πρὸς τοὺς στρατηγούς οἱ ῥαβδούχοι τοὺς λόγους τούτους· καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι εἶναι Ῥωμαῖοι. ³⁹ καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἀφοῦ ἐξέβαλον, παρεκάλουν αὐτοὺς νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς πόλεως. ⁴⁰ Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἐκ τῆς φυλακῆς, ὑπῆγον εἰς τὸν οἶκον τῆς Λυδίας· καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφούς, παρηγόρησαν αὐτοὺς, καὶ ἀνεχώρησαν.

ΚΕΦ. ΙΖ.

ΔΙΟΔΕΤΣΑΝΤΕΣ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦτο ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. ² Καὶ κατὰ τὴν συνήθειάν του ὁ Παῦλος εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ τρία σάββατα διελέγετο μετ' αὐτῶν ἀπὸ τῶν γραφῶν, ³ ἐξηγῶν καὶ ἀποδεικνύων, ὅτι ἔπρεπε νὰ πάθῃ ὁ Χριστὸς καὶ νὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτος εἶναι ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον ἐγὼ σᾶς κηρίττω. ⁴ Καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπέσθθησαν, καὶ ἠνώθησαν μετὰ τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα, καὶ ἐκ τῶν θεοσεβῶν Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος καὶ ἐκ τῶν πρώτων γυναικῶν οὐκ ὀλίγαι.

⁵ Φθονήσαντες δὲ οἱ μὴ πειθόμενοι Ἰουδαῖοι, καὶ λαβόντες μεθ' ἑαυτῶν κακοὺς τινὰς ἀνθρώπους ἐκ τῶν χυδαίων, καὶ ὀχλαγωγήσαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν· καὶ ἐφορμήσαντες εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰάσονος, ἐζήτουν αὐτοὺς διὰ νὰ φέρωσιν εἰς τὸν δῆμον. ⁶ Μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυραν τὸν Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες, "Ὅτι οἱ ἀναστατώσαντες τὴν οἰκουμένην, οὗτοι ἦλθον καὶ ἐδῶ, ⁷ τοὺς ὁποίους ὑπέδεχθη ὁ Ἰάσων· καὶ πάντες οὗτοι πράττουσιν ἐναντίον τῶν προσταγμάτων τοῦ Καίσαρος, λέγοντες, "Ὅτι εἶναι βασιλεὺς ἄλλος, ὢ Ἰησοῦς. ⁸ Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. ⁹ Καὶ λαβόντες ἐγγύησιν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.

¹⁰ Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθὺς διὰ τῆς νυκτος, ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέροιαν· οὔτινες ἐλθόντες, ὑπῆγον εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων. ¹¹ Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι παρὰ τοὺς ἐν Θεσσαλονίκη, καθότι ἐδέχθησαν τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, ἐξετάζοντες καθ' ἡμέραν τὰς γραφάς, αὐ οὕτως ἔχωσι ταῦτα. ¹² Πολλοὶ μὲν λοιπὸν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ ἐκ τῶν ἐπισήμων Ἑλληνίδων γυναικῶν, καὶ ἐκ τῶν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. ¹³ Ὡς δὲ ἔμαθον οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐτάραττον τοὺς ὄχλους. ¹⁴ Καὶ εὐθὺς τότε οἱ ἀδελφοὶ ἐξαπέστειλαν τὸν Παῦλον νὰ υπάγῃ ὡς εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ Σίλας δὲ καὶ ὁ Τιμόθεος ἔμειναν ἐκεῖ. ¹⁵ Οἱ δὲ συνοδεύοντες τὸν Παῦλον, ἔφεραν αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν.

καὶ ἀφοῦ ἔλαβον παραγγελίαν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον, νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν ὅσον τάχιστα, ἀνεχώρησαν.

¹⁶ Ἐνῷ δὲ περιέμενεν αὐτοὺς ὁ Παῦλος ἐν ταῖς Ἀθηναῖς, τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρωξύνετο ἐν αὐτῷ, ἐπειδὴ ἔβλεπε τὴν πόλιν γέμουσαν εἰδώλων. ¹⁷ Διελέγετο λοιπὸν ἐν τῇ συναγωγῇ μετὰ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μετὰ τῶν θεοσεβῶν, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετὰ τῶν τυχόντων. ¹⁸ Τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρίων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνήρχοντο εἰς λόγους μετ' αὐτοῦ· καὶ οἱ μὲν ἔλεγον, Τί θέλει τάχα ὁ σπερμολόγος οὗτος νὰ εἴπῃ; οἱ δὲ, Ξένων θεῶν κήρυξ φαίνεται ὅτι εἶναι· διότι ἐκήρυττε πρὸς αὐτοὺς τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν. ¹⁹ Καὶ πιάσαντες αὐτὸν, ἔφεραν εἰς τὸν Ἀρείον Πάγον, λέγοντες, Δυνάμεθα νὰ μάθωμεν, τίς αὕτη ἡ νέα διδασχὴ, ἣτις κηρύττεται ὑπὸ σοῦ; ²⁰ Διότι φέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν παράδοξά τινα. Θέλομεν λοιπὸν νὰ μάθωμεν, τί σημαίνουνσι ταῦτα.—²¹ Πάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἄλλο ἠνυκαίρουν, παρὰ εἰς τὸ νὰ λέγωσι καὶ νὰ ἀκούωσιν τι νεώτερον.

²² Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶπεν, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα σῶς βλέπω εἰς ἄκρον θεολάτρας. ²³ Διότι ἐνῷ διηρχόμην καὶ ἀνεθεώρουν τὰ σεβάσματά σας, εὔρον καὶ βωμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἐπιγεγραμμένον, ΑΓΝΩΣΤῶ ΘΕῶ. Ἐκείνου λοιπὸν τὸν ὁποῖον ἀγνοοῦντες λατρεύετε, τοῦτον ἐγὼ κηρύττω πρὸς ἐσᾶς. ²⁴ Ὁ Θεὸς ὅστις ἔκαμε τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος Κύριος ὦν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, δὲν κατοικεῖ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς, ²⁵ οὐδὲ λατρεύεται ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων, ὡς ἔχων χρεῖαν τινός, ἐπειδὴ αὐτὸς δίδει εἰς πάντας ζῶν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα. ²⁶ Καὶ ἔκαμεν ἐξ ἐνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, διὰ νὰ κατοικῶσιν ἐφ' ὅλου τοῦ προσώπου τῆς γῆς, καὶ διώρισε τοὺς προδιατεταγμένους καιροὺς, καὶ τὰ ὁροθέσια τῆς κατοικίας αὐτῶν. ²⁷ διὰ νὰ ζητῶσι τὸν Κύριον, ἵσως δυνηθῶσι νὰ ψηλαφήσωσιν αὐτὸν καὶ νὰ εὕρωσιν· ἃν καὶ δὲν εἶναι μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν. ²⁸ διότι ἐν αὐτῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ὑπάρχομεν· καθὼς καὶ τινες τῶν παιητῶν σας εἶπον, "Διότι καὶ γένος εἴμεθα τοῦτον." ²⁹ Γένος λοιπὸν ὄντες τοῦ Θεοῦ, δὲν πρέπει νὰ νομίζωμεν τὸν Θεὸν ὅτι εἶναι ὅμοιος μὲ χρυσὸν ἢ ἀργυρον ἢ λίθον, κεχαραγμένα διὰ τέχνης καὶ ἐπινοίας ἀνθρώπου. ³⁰ Τοὺς καιροὺς λοιπὸν τῆς ἀγνοίας παραβλέψας ὁ Θεός, τώρα παραγγέλλει εἰς πάντας

τοὺς ἀνθρώπους πανταχοῦ νὰ μετανοῶσι· ³¹διότι προσδιώρισεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μέλλει νὰ κρίνῃ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ διὰ ἀνδρὸς τὸν ὁποῖον διώρισε, καὶ ἔδωκεν εἰς πάντας βεβαίωσιν περὶ τούτου, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

³²Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον, Περὶ τούτου θέλομεν σὲ ἀκούσει πάλιν. ³³Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. ³⁴Τινὲς δὲ ἄνδρες προσεκολλήθησαν εἰς αὐτὸν, καὶ ἐπίστευσαν· μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ τις ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἄλλοι μετ' αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιη'.

ΜΕΤΑ δὲ ταῦτα ἀναχωρήσας ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον· ²καὶ εὗρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, γεγεννημένον ἐν Πόντῳ, νεωστὶ ἐλθόντα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, (διότι ὁ Κλαύδιος εἶχε διατάξει νὰ ἀναχωρήσωσι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ τῆς Ῥώμης,) προσῆλθε πρὸς αὐτούς· ³καὶ ἐπειδὴ ἦτο ὁμότεχνος, ἔμενε παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο· διότι ἦσαν σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. ⁴Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, καὶ ἐπειθεν Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας. ⁵Ὅτε δὲ κατέβησαν ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὁ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, ὁ Παῦλος συνεσφίγγετο κατὰ τὸ πνεῦμα, διαμαρτυρούμενος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός.

⁶Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἠναντιοῦντο καὶ ἐβλασφήμουν, ἐκτινάξας τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτούς, Τὸ αἷμά σας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σας· ἐγὼ εἰμι καθαρός· ἀπὸ τοῦ νῦν θέλω ὑπάγει εἰς τὸ ἔθνη.

⁷Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τινὸς ὀνομαζομένου Ἰούστου, ὅστις ἐσέβετο τὸν Θεόν, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκία συνείχετο μὲ τὴν συναγωγὴν. ⁸Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν εἰς τὸν Κύριον μεθ' ὅλου τοῦ οἴκου αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. ⁹Καὶ ὁ Κύριος εἶπεν ἐν νυκτὶ πρὸς τὸν Παῦλον δι' ὀρόματος, Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ ὁμίλει καὶ μὴ σιωπήσης· ¹⁰διότι ἐγὼ εἰμαι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς θέλει ἐπιβάλει χεῖρα ἐπὶ σέ διὰ νὰ σέ κακοποιήσῃ· διότι ἔχω λαὸν πολλὸν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. ¹¹Καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ ἐν ἔτος καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων μεταξὺ αὐτῶν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

¹² Ὅτε δὲ ὁ Γαλλίων ἦτο ἀνθύπατος τῆς Ἀχαΐας, οἱ Ἰουδαῖοι ἐσηκώθησαν ὁμοθυμαδὸν κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὸ δικαστήριον, ¹³ λέγοντες, "Ὅτι οὗτος πείθει τοὺς ἀνθρώπους νὰ λατρεύωσι τὸν Θεὸν παρὰ τὸν νόμον. ¹⁴ Καὶ ὅτε ἐμελλεν ὁ Παῦλος ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Ἐὰν μὲν ἦτό τι ἀδίκημα, ἢ ῥαδιούργημα ποιηρὸν, ὧ Ἰουδαῖοι, εὐλόγως ἤθελον σᾶς ὑποφέρει. ¹⁵ Ἐὰν δὲ ἦναι ζήτημα περὶ λέξεων καὶ ὀνομάτων καὶ τοῦ νόμου ὑμῶν, θεωρήσατε σεῖς· διότι ἐγὼ κριτὴς τούτων δὲν θέλω νὰ γείνω. ¹⁶ Καὶ ἀπεδίωξεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου. ¹⁷ Πιάσαντες δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ δικαστηρίου· καὶ παντελῶς δὲν ἔμελε τὸν Γαλλίωνα περὶ τούτων.

¹⁸ Ὁ δὲ Παῦλος ἀφοῦ προσέμεινεν ἔτι ἡμέρας ἱκανὰς, ἀποχαιρετήσας τοὺς ἀδελφούς, ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Συρίαν· καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ Πρίσκιλλα καὶ ὁ Ἀκίλας, ἀφοῦ ἐξύρισε τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς· διότι εἶχεν εὐχήν. ¹⁹ Καὶ κατήντησεν εἰς Ἐφεσον, καὶ ἀφήκεν ἐκείνους αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, συνδιελέχθη μετὰ τῶν Ἰουδαίων. ²⁰ Καὶ παρακαλούμενος ὑπ' αὐτῶν νὰ μείνῃ πλεῖτον καιρὸν παρ' αὐτοῖς, δὲν συγκατένευσεν. ²¹ Ἀλλὰ ἀπεχαιρέτησεν αὐτούς, εἰπὼν, Πρέπει ἐξάπαντος νὰ κάμω τὴν ἐρχομένην ἑορτὴν εἰς Ἱεροσόλυμα, θέλω δὲ ἐπιστρέφει πάλιν πρὸς ἐσᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλοντος. Καὶ ἀπέπλευσεν ἀπὸ τῆς Ἐφέσου. ²² Καὶ ἀποβὰς εἰς Καισάρειαν, ἀνέβη εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ χαιρετήσας τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν. ²³ Καὶ διατρίψας καιρὸν τινα, ἐξῆλθε, καὶ διήρχετο κατὰ σειρὰν τὴν γῆν τῆς Γαλατίας καὶ τὴν Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.

²⁴ Ἰουδαῖος δὲ τις ὀνόματι Ἀπολλῶς, Ἀλεξανδρεὺς τὸ γένος, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἐφεσον, ὅστις ἦτο δυνατὸς ἐν ταῖς γραφαῖς. ²⁵ Οὗτος ἦτο κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων κατὰ τὸ πνεῦμα, ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, γινώσκων μόνον τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. ²⁶ Καὶ οὗτος ἤρχισε νὰ λαλῇ μετὰ παρρησίας ἐν τῇ συναγωγῇ· ἀκοῦσαντες δὲ αὐτὸν ὁ Ἀκίλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα, παρέλαβον αὐτόν, καὶ ἐξέθεσαν εἰς αὐτόν ἀκριβέστερα τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ. ²⁷ Ἐπειδὴ δὲ ἠθέλε νὰ περάσῃ εἰς τὴν Ἀχαΐαν, οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν

πρὸς τοὺς μαθητὰς προτρέποντες νὰ δεχθῶσιν αὐτὸν ὅστις ἔλθων, ὠφέλησε πολὺ τοὺς πιστεύσαντας διὰ τῆς χάριτος. ² Διότι ἐντόνως ἐξήλεγχε τοὺς Ἰουδαίους δημοσίᾳ, ἀποδεικνύων διὰ τῶν γραφῶν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός.

ΚΕΦ. ΙΘ'.

ΕΝΩ δὲ ὁ Ἀπολλῶς ἦτο ἐν Κορίνθῳ, ὁ Παῦλος ἀφοῦ ἐπέρασε τὰ ἀνωτερικὰ μέρη, ἦλθεν εἰς Ἐφεσον· καὶ εὗρων τινὰς μαθητὰς, ² εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἑλάβετε Πνεῦμα Ἅγιον ἀφοῦ ἐπιστεύσατε; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, Ἀλλ' οὐδε ἂν ὑπάρχῃ Πνεῦμα Ἅγιον ἡκούσαμεν. ³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Εἰς τί λοιπὸν ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου. ⁴ Καὶ εἶπεν ὁ Παῦλος, Ὁ Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, λέγων πρὸς τὸν λαὸν νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν, τουτέστιν, εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. ⁵ Ἀκούσαντες δὲ, ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰη οὐ. ⁶ Καὶ ἀφοῦ ὁ Παῦλος ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτῶν τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάλουν γλώσσας καὶ προεφήτευον. ⁷ Ἦσαν δὲ πάντες οὗτοι ἄνδρες ἕως δώδεκα.

⁸ Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐλάλει μετὰ παρρησίας, διαλεγόμενος τρεῖς μῆνας, καὶ πείθων εἰς τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ⁹ Ἐπειδὴ ὅμως τινὲς ἐσκληρύνοντο καὶ δὲν ἐπείθοντο, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀπομακρυνθεὶς ἀπ' αὐτῶν, ἀπεχώρισε τοὺς μαθητὰς, διαλεγόμενος καθ' ἡμέραν ἐν τῷ σχολείῳ τινὸς ὅστις ἐλέγετο Τύραννος. ¹⁰ Ἐγείνε δὲ τοῦτο ἐπὶ δύο ἔτη ὥστε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἀσίαν ἤκουσαν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαῖοί τε καὶ Ἕλληνες. ¹¹ Καὶ ὁ Θεὸς ἔκαμνε διὰ τῶν χειρῶν τοῦ Παύλου θαύματα μεγάλα· ¹² ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἐφέροντο ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ μανδήλια ἢ περιζώματα, καὶ ἔφευγον ἀπ' αὐτῶν αἱ ἀσθένειαι, καὶ τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξήρχοντο ἀπ' αὐτῶν.

¹³ Καὶ τινὲς ἀπὸ τῶν περιερχομένων ἐξορκιστῶν Ἰουδαίων ἐπεχείρησαν νὰ προφέρωσιν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες, Σὺς ὀρκίζομεν εἰς τὸν Ἰησοῦν τὸν ὅποιον ὁ Παῦλος κηρύττει. ¹⁴ Καὶ οἱ πράττοντες τοῦτο ἦσαν ἐπτὰ τινὲς υἱοὶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως

ὀνομαζομένου Σκευᾶ. ¹⁵ Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε, Τὸν Ἰησοῦν γνωρίζω, καὶ τὸν Παῦλον ἐξεύρω· σεῖς δὲ τίνας εἰσθε; ¹⁶ Καὶ πηδῆσας ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸν ὅποιον ἦτο τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ νικήσας αὐτοὺς, ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὶ καὶ τετραυματισμένοι ἔφυγον ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. ¹⁷ Καὶ τοῦτο ἔγεινε γνωστὸν εἰς πάντας, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας, τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἔφεσον· καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ¹⁸ Καὶ πολλοὶ τῶν πιστευσάντων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ φανερόντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ¹⁹ Πολλοὶ δὲ καὶ ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἔκαμνον τὰς μαγείας, φέροντες τὰ βιβλία αὐτῶν, κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ ἀριθμήσαντες τὰς τιμὰς αὐτῶν, εὑρον πεντήκοντα χιλιάδας ἀργυρίου. ²⁰ Οὕτω κραταίως ᾤξανε καὶ ἴσχυεν ὁ λόγος τοῦ Κυρίου.

²¹ Ὡς δὲ ἐτελέσθησαν ταῦτα, ὁ Παῦλος ἀπεφάσισεν ἐν ἑαυτῷ, ἀφοῦ διεῖλθῃ τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν, Ὅτι ἀφοῦ ὑπάγω ἐκεῖ, πρέπει νὰ ἴδω καὶ τὴν Ῥώμην. ²² Καὶ ἀποστείλας εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν ὑπηρετούντων αὐτὸν, Τιμόθεον καὶ Ἐραστον, αὐτὸς ἔμεινε καιρὸν ^{πῶς} ἐν τῇ Ἀσίᾳ.

²³ Ἐγεινε δὲ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ταραχὴ οὐκ ὀλίγη περὶ ταύτης τῆς ὁδοῦ· ²⁴ διότι ἀργυροκόπος τις ὀνόματι Δημήτριος, κατασκευάζων ναοὺς ἀργυροῦς τῆς Ἀρτέμιδος, ἐπροξένει εἰς τοὺς τεχνίτας οὐκ ὀλίγον κέρδος· ²⁵ τοὺς ὁποίους συναθροίσας, καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὰ τοιαῦτα, εἶπεν, Ἄνδρες, ἐξεύρετε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας προέρχεται ἡ εὐπορία ἡμῶν· ²⁶ καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε, ὅτι πολὺν λαὸν οὐ μόνον τῆς Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος ἔπεισε καὶ μετέβαλε, λέγων ὅτι δὲν εἶναι θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν κατασκευαζόμενοι. ²⁷ Καὶ οὐ μόνον ἡ τέχνη ἡμῶν αὕτη κινδυνεύει νὰ ἐξουδενωθῇ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἱερόν τῆς μεγάλης θεῆς Ἀρτέμιδος νὰ λογισθῇ εἰς οὐδέν, καὶ μέλλει μάλιστα νὰ καταστραφῇ ἡ μεγαλειότης αὐτῆς, τὴν ὅποιαν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται.

²⁸ Ἀκούσαντες δὲ, καὶ ἐμπλησθέντες θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις τῶν Ἐφεσίων. ²⁹ Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπλήσθη ταραχῆς· καὶ ὤρμησαν ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, ἀφοῦ συνήρπασαν τὸν Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον τοὺς Μακεδόνας, συνοδοιπόρους

τοῦ Παύλου. ³⁰ Ἐρῶ δὲ ὁ Παῦλος ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν δῆμον, οἱ μαθηταὶ δὲν ἄφινον αὐτόν. ³¹ Τινὲς δὲ καὶ ἐκ τῶν Ἀσι-
αρχῶν, ὄντες φίλοι αὐτοῦ, ἔστειλαν πρὸς αὐτόν, καὶ παρεκάλουν
νὰ μὴ ἐκτεθῇ εἰς τὸ θέατρον. ³² Ἄλλοι μὲν λοιπὸν ἔκραζον ἄλλο
τι, καὶ ἄλλοι ἄλλο· διότι ἡ σύναξις ἦτο συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλειό-
τεροι δὲν ᾔξευρον διὰ τί εἶχον σιναχθῇ.

³³ Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προήγαγον τὸν Ἀλέξανδρον διὰ τὴν λαλήσασ-
ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι ἐπρόβαλον αὐτόν· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος σείσας
τὴν χεῖρα, ἤθελε νὰ ἀπολογηθῇ πρὸς τὸν δῆμον. ³⁴ Ἀφοῦ δὲ
ἐγνώρισαν ὅτι εἶναι Ἰουδαῖος, ἔγεινε μία φωνὴ ἐκ πάντων τῶν
κραζόντων ἕως δύο ὥρας, Μεγάλῃ ἡ Ἀρτεμις τῶν Ἐφεσίων.

³⁵ Καθησυχάσας δὲ ὁ Γραμματεὺς τὸν ὄχλον, λέγει, Ἄνδρες
Ἐφέσιοι, καὶ τίς ἄνθρωπος εἶναι ὅστις δὲν ἐξεύρει ὅτι ἡ πόλις
τῶν Ἐφεσίων εἶναι λάτρις τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ
τοῦ Διοπετοῦς ἀγάλματος; ³⁶ Ἐπειδὴ λοιπὸν ταῦτα εἶναι ἀναν-
τίρρητα, πρέπει σεῖς νὰ ἡσυχάζητε, καὶ νὰ μὴ πράττητε μηδὲν
προπετές. ³⁷ Διότι ἐφέρετε τοὺς ἄνδρας τούτους, οἵτινες οὔτε
ιερόσυλοι εἶναι, οὔτε τὴν θεάν σας βλασφημοῦσιν. ³⁸ Ἐὰν μὲν
λοιπὸν ὁ Δημήτριος καὶ οἱ συντεχνῖται αὐτοῦ ἔχωσι διαφορὰν
μετὰ τινος, ὑπάρχουσι δικάσιμοι ἡμέραι, καὶ ὑπάρχουσιν ἀν-
θύπατοι· ὥς ἐγκαλέσωσιν ἀλλήλους. ³⁹ Ἐὰν δὲ ζητῇτε τι περὶ
ἄλλων πραγμάτων, ἐν τῇ νομίμῳ συνελεύσει θέλει διαλυθῇ. ⁴⁰ Διότι
κινδυνεύομεν νὰ κατηγορηθῶμεν ὥς στασιασταὶ διὰ τὴν ση-
μερινὴν ταραχὴν, χωρὶς νὰ ἵπάρχῃ μηδεμίαν αἰτία, διὰ τῆς ὁποίας
θέλομεν δυνηθῇ νὰ δικαιολογήσωμεν τὴν θύρῳον τοῦτον. ⁴¹ Καὶ
εἰπὼν ταῦτα, ἀπέλυσε τὴν συνέλευσιν.

ΚΕΦ. κ'.

ἈΦΟΤ δὲ ἔπαυσεν ὁ θόρυβος, προσκαλέσας ὁ Παῦλος τοὺς
μαθητάς, καὶ ἀσπασθεὶς, ἐξῆλθε διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Μα-
κεδονίαν. ² Καὶ διαπεράσας τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ προτρέψας
αὐτοὺς διὰ λόγων πολλῶν, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

³ Καὶ ἀφοῦ διέτριψε τρεῖς μῆνας, ἐπειδὴ ἔγεινε κατ' αὐτοῦ
ἐπιβουλὴ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἐνῷ ἔμελλε νὰ ἀποπλεύσῃ εἰς τὴν
Συρίαν, ἐνεκρίθη νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ τῆς Μακεδονίας. ⁴ Συνηκο-
λούθει δὲ αὐτόν μέχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος ὁ Βεροιαῖος· καὶ ἐκ
τῶν Θεσσαλονικέων Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γαῖος ὁ ἐκ

Δέρβης· καὶ ὁ Τιμόθεος· Ἀσιανοὶ δὲ, ὁ Τυχικὸς καὶ ὁ Τρόφιμος. ⁸Οὗτοι ἐλθόντες πρότεροι περιέμενον ἡμᾶς εἰς τὴν Τρωάδα. ⁹Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν ἀπὸ Φιλίππων μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων, καὶ εἰς πέντε ἡμέρας ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα, ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά.

¹Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἐβδομάδος, ἐνῶ οἱ μαθηταὶ ἦσαν συνηγμένοι διὰ τὴν κλάσιν τοῦ ἄρτου, ὁ Παῦλος διελέγετο πρὸς αὐτοὺς, μέλλων νὰ ἀναχωρήσῃ τῇ ἐπαύριον· καὶ παρέτεινε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ²Ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ εἰς τὸ ἀνώγειν ὅπου ἦσαν συνηγμένοι. ³Καὶ νεανίας τις ὀνόματι Εὐτυχὸς καθήμενος ἐπὶ τοῦ παραθύρου, κατεφέρετο εἰς ὕπνου βαθὺν ἐνῶ ὁ Παῦλος διελέγετο ἐκτεταμένως, καὶ κυριευθεὶς ὑπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσε κάτω ἀπὸ τοῦ τρίτου πατώματος· καὶ ἐσήκωσαν αὐτὸν νεκρόν. ¹⁰Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἔπεσεν ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐναγκαλισθεὶς εἶπε, Μὴ θορυβεῖσθε· διότι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἶναι ἐν αὐτῷ. ¹¹Ἀφοῦ δὲ ἀνέβη καὶ ἔκοψεν ἄρτον καὶ ἐγεύθη, καὶ ὠμίλησεν ἱκανῶς μέχρι τῆς αὐγῆς, μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησε. ¹²Τὸν δὲ νέον ἔφεραν ζῶντα, καὶ παρηγορήθησαν καθ' ὑπερβολήν.

¹³Ἡμεῖς δὲ καταβάντες πρότεροι εἰς τὸ πλοῖον, ἀπεπλεύσαμεν εἰς τὴν Ἀσσον, μέλλοντες νὰ ἀναλάβωμεν ἐκεῖθεν τὸν Παῦλον· ἐπειδὴ οὕτως εἶχε διατάξει, μέλλων αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ πέζος. ¹⁴Καὶ καθὼς συνήνηται ἡμᾶς εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην· ¹⁵καὶ ἐκεῖθεν ἀπεπλεύσαντες κατηντήσαμεν τὴν ἐπιούσαν ἀντικρὺ Χίου· τὴν δὲ ἄλλην ἐφθάσαμεν εἰς Σάμον· καὶ μέναντες ἐν τῷ Τρωγυλλίῳ, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἤλθομεν εἰς Μίλητον. ¹⁶Διότι ὁ Παῦλος ἔκρινε νὰ παραπλεύσῃ τὴν Ἐφεσον, διὰ νὰ μὴ συμβῇ εἰς αὐτὸν νὰ χρονοτριβήσῃ ἐν τῇ Ἀσίᾳ· διότι ἔσπευδεν, ἂν ἦτο δυνατόν εἰς αὐτόν, νὰ εὔρεθῇ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς εἰς Ἱεροσόλυμα.

¹⁷Πέμψας δὲ ἀπὸ τῆς Μιλήτου εἰς Ἐφεσον, προσεκάλεσε τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. ¹⁸Καὶ ὅτε ἤλθον πρὸς αὐτόν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Σεῖς ἐξεύρετε, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπάτησα εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς ἐπέρασα μεθ' ὑμῶν ὅλον τὸν χρόνον, ¹⁹δουλεύων τὸν Κύριον μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ μετὰ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν, οἵτινες μοὶ συνέβησαν ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· ²⁰ὅτι δὲν ὑπέκρινα οὐδεὶν

τῶν συμφερόντων, ὥστε νὰ μὴ ἀναγγείλω αὐτὲ πρὸς ἐσᾶς, καὶ νὰ σᾶς διδάξω δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, ²¹ διαμαρτυρόμενος πρὸς Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ τὴν πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. ²² Καὶ τώρα ἰδοὺ, ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι ὑπάγω εἰς Ἱερουσαλὴμ, μὴ γνωρίζων τὰ μέλλοντα νὰ συμβῶσιν εἰς ἐμὲ ἐν αὐτῇ, ²³ πλήν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον μαρτυρεῖ ἐν πάσῃ πόλει, λέγον, Ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με περιμένουσι. ²⁴ δὲν φροντίζω ὅμως περὶ οὐδενὸς τούτου, οὐδὲ ἔχω πολῦτιμον τὴν ζωὴν μου, ὥς τὸ νὰ τελειώσω τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν τὴν ὁποίαν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, νὰ διακηρύξω τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Καὶ τώρα ἰδοὺ, ἐγὼ ἐξεύρω ὅτι πλέον δὲν θέλετε ἰδεῖ τὸ πρόσωπόν μου σεῖς πάντες, μεταξὺ τῶν ὁποίων διήλθον κηρύττων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁶ Ὅθεν μαρτύρομαι πρὸς ἐσᾶς ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι ἐγὼ εἶμαι καθαρὸς ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. ²⁷ διότι δὲν συνεστάλην νὰ ἀναγγείλω πρὸς ἐσᾶς πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ. ²⁸ Προσέχετε λοιπὸν εἰς ἑαυτοὺς, καὶ εἰς ὅλον τὸ ποίμνιον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σᾶς ἔθεσεν ἐπισκόπους, διὰ νὰ ποιμαίνητε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἀπέκτησε διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος. ²⁹ Διότι ἐγὼ ἐξεύρω τούτο, ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου θέλουσιν εἰσελθεῖ εἰς ἐσᾶς λύκοι βαρεῖς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. ³⁰ καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν θέλουσι σηκωθῇ ἄνθρωποι λαλοῦντες διεστραμμένα, διὰ νὰ ἀποσπῶσι τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. ³¹ Διὰ τοῦτο ἀγρυπνεῖτε, ἐνθυμούμενοι ὅτι τρία ἔτη νύκτα καὶ ἡμέραν δὲν ἔπαυσα νουθετῶν μετὰ δακρῶν ἓνα ἕκαστον. ³² Καὶ τώρα, ἀδελφοί, σᾶς ἀφιερόνω εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν λόγον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ὅστις δύναται νὰ ἐποικοδομήσῃ καὶ νὰ δώσῃ εἰς ἐσᾶς κληρονομίαν μεταξὺ πάντων τῶν ἡγιασμένων. ³³ Ἀργύριον ἢ χρυσίον ἢ ἱμάτιον οὐδενὸς ἐπεθύμησα. ³⁴ Σεῖς δὲ αὐτοὶ ἐξεύρετε ὅτι εἰς τὰς χρείας μοι καὶ εἰς τοὺς ὄντας μετ' ἐμοῦ αἱ χεῖρες αὐταὶ ὑπηρέτησαν. ³⁵ Κατὰ πάντα ὑπέδειξα εἰς ἐσᾶς, ὅτι οὕτω κοπιᾶζοντες πρέπει νὰ βοηθῇτε τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ νὰ ἐνθυμῆσθε τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε, Μακάριον εἶναι νὰ δίδῃ μᾶλλον παρὰ νὰ λαμβάνῃ.

³⁶ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, γονατίσας προσηυχήθη μετὰ πάντων αὐτῶν. ³⁷ Ἐγενε δὲ πολλὸς κλαυθμὸς πάντων· καὶ πεσόντες

ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου, κατεφίλουν αὐτόν· ³⁸ ὑπερλυσόμενοι μάλιστα διὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον εἶπεν, "Ὅτι δὲν θέλουσιν ἰδεῖ πλέον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Καὶ προέπεμπον αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

ΚΕΦ. κα'.—κγ'.

ΚΑΘΩΣ δὲ ἀποσπασθέντες ἀπ' αὐτῶν ἐξεπλεύσαμεν, ἤλθομεν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Κῶν, τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Πάταρα. ² Καὶ εὐρόντες πλοῖον μέλλον νὰ περίσῃ εἰς Φοινίκην, ἐπέβημεν εἰς αὐτὸ καὶ ἀπεπλεύσαμεν. ³ Καὶ ἀφοῦ διεκρίναμεν μακρόθεν τὴν Κύπρον, καὶ ἀφήκαμεν αὐτὴν ἀριστερά, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, κατέβημεν εἰς Τύρον· διότι ἐκεῖ ἔμελλε τὸ πλοῖον νὰ ἐκβάλῃ τὸ φορτίον αὐτοῦ. "Καὶ εὐρόντες τοὺς μαθητὰς, ἐμείναμεν αὐτοῦ ἑπτὰ ἡμέρας· οἷτινες ἔλεγον πρὸς τὸν Παῦλον διὰ τοῦ Πνεύματος, νὰ μὴ ἀναβῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ⁵ Αφοῦ δὲ ἐτελειώσαμεν τὰς ἡμέρας ἑκάστας, ἐξεληθόντες ἐπορευόμεθα, καὶ προέπεμπον ἡμᾶς πάντες σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως· καὶ γονατίσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυχήθημεν. ⁶ Καὶ ἀσπασθέντες ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

⁷ Καὶ ἡμεῖς, τελειώσαντες τὸν πλοῖον, ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ἀσπασθέντες τοὺς ἀδελφούς, ἐμείναμεν παρ' αὐτοῖς μίαν ἡμέραν. ⁸ Τῇ δὲ ἐπαύριον, ὁ Παῦλος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἀναχωρήσαντες, ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν· καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ, τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. ⁹ Εἶχε δὲ οὗτος τέσσαρας θυγατέρας παρθένας, αἷτινες προεφήτεον. ¹⁰ Καὶ ἐνῶ διετρίβομεν ἑκατὴν ἡμέρας πολλὰς, κατέβη ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης τις ὀνόματι Ἀγαθος· ¹¹ καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, ἔλαβε τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, καὶ δέσας τὰς χεῖρας ἑαυτοῦ καὶ τοὺς πόδας, εἶπε, Ταῦτα λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Τὸν ἄνδρα, τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω θέλουσι δέσει ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ θέλουσι παραδώσει εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐθνῶν. ¹² Καὶ ὡς ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν αὐτὸν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ἐντόπιοι νὰ μὴ ἀναβῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ. ¹³ Ὁ Παῦλος ὁμῶς ἀπεκρίθη, Τί κάμνετε κλαίοντες καὶ καταθλίβοντες τὴν καρδίαν μου; ἐπεὶδὴ ἐγὼ οὐχὶ μόνον νὰ δεθῶ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπόθάνω εἰς

Ἱερουσαλὴμ εἶμαι ἑτοιμος ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
 14 Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπείθετο, ἠσυχάσαμεν, εἰπόντες, Ἄς γείνη το
 θέλημα τοῦ Κυρίου· 15 μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐτοιμάσαντες
 τὴν ἀποσκευὴν ἡμῶν ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ. 16 Ἦλθον
 δὲ μεθ' ἡμῶν καὶ τινες τῶν μαθητῶν ἐκ τῆς Καισαρείας, φέροντες
 Μνάσωνα τινα Κίπριοι, παλαιὸν μαθητὴν, παρὰ τῷ ὑποίῳ
 ἐμέλλομεν νὰ ξενισθῶμεν.

17 Καὶ ἀφοῦ ἤλθομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, μετὰ χαρᾶς ἐδέχθησαν
 ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. 18 Τὴν δὲ ἀκόλουθον ἡμέραν ὑπῆγεν ὁ Παῦλος
 μεθ' ἡμῶν πρὸς τὸν Ἰάκωβον, καὶ ἤλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι.
 19 Καὶ ἀσπασθεὶς αὐτοὺς, διηγείτο καθ' ἓν ἕκαστον ὅσα ἔκαμεν
 ὁ Θεὸς μετὰ τῶν ἐθνῶν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. 20 Ἐκείνοι
 δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν Κύριον· καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν,
 Βλέπεις, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἶναι ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες
 ἐπίστευσαν· καὶ πάντες εἶναι ζηλωταὶ τοῦ νόμου. 21 Ἐμαθον
 δὲ περὶ σοῦ, ὅτι διδάσκεις πάντας τοὺς μετὰ τῶν ἐθνῶν Ἰου-
 δαίους νὰ ἀποστατήσωσιν ἀπὸ τοῦ Μωϋσέως, λέγων, νὰ μὴ
 περιτέμνωσι τὰ τέκνα αὐτῶν, μηδὲ νὰ περιπατῶσι κατὰ τὰ ἔθιμα.
 22 Τί εἶναι λοιπόν; μέλλει βεβαίως νὰ συναχθῇ πλῆθος, διότι
 θέλουσιν ἀκούσει ὅτι ἤλθες. 23 Κάμε λοιπόν τοῦτο τὸ ὁποῖον
 σοὶ λέγομεν, Εὐρίσκονται παρ' ἡμῖν τέσσαρες ἄνδρες οἵτινες
 ἔχουσιν εὐχήν ἐφ' ἑαυτῶν· 24 παράλαβε τούτους, καὶ καθαρί-
 σθητι μετ' αὐτῶν, καὶ δαπάνησον δι' αὐτοὺς, διὰ νὰ ξυρισθῶσι
 τὴν κεφαλὴν, καὶ νὰ γνωρίσωσι πάντες ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδὲν
 ἐκ τῶν ὅσα ἔμαθον περὶ σοῦ, ἀλλ' ἀκολουθεῖς καὶ σὺ φυλάττων
 τὸν νόμον. 25 Περὶ δὲ τῶν ἐθνῶν τὰ ὑποῖα ἐπίστευσαν, ἡμεῖς
 ἐγράψαμεν, ἀποφασίσαντες νὰ μὴ φυλάττωσι μηδὲν τοιοῦτον,
 παρὰ μόνον νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τοῦ εἰδωλοθύτου καὶ τοῦ αἵματος
 καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας.—26 Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς
 ἄνδρας, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν καθαρισθεὶς μετ' αὐτῶν, εἰσῆλθεν
 εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων πότε ἐκπληροῦνται αἱ ἡμέραι τοῦ
 καθαρισμοῦ, ὅτε θέλει γείνη προσφορὰ ὑπὲρ ἐνὸς ἑκάστου
 αὐτῶν.

27 Ὡς δὲ ἐμέλλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι νὰ συντελεσθῶσιν, οἱ ἀπὸ
 τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι ἰδόντες αὐτόν ἐν τῷ ἱερῷ, ἐτάραξαν πάντα
 τὸν ὄχλον, καὶ ἔβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν, 28 κρᾶζοντες,
 Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις

διδάσκει πάντας πανταχοῦ ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου· πρὸς ταῦτοις δὲ εἰσήγαγε καὶ Ἕλληνας εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐβεβήλωσε τὸν ἅγιον τούτου τόπον.—²⁹ (Διότι εἶχον εἶδεῖ προλαβόντως Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζον ὅτι ὁ Παῦλος εἰσηγαγεν εἰς τὸ ἱερόν.) ³⁰ Καὶ ἐκινήθη ἡ πόλις ἔλη, καὶ ἔγεινε συρῖσος τοῦ λαοῦ· καὶ πιάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθὺς ἐκλείσθησαν αἱ θύραι.

³¹ Ἐνῶ δὲ ἐζήτουν νὰ θανατάσωσιν αὐτὸν, ἀνέβη ἡ φήμη εἰς τὸν χιλιάρχον τοῦ τάγματος, ὅτι ὅλη ἡ Ἱερουσαλήμ εἶναι τεταραγμένη· ³² ὅστις παραλαβὼν εὐθὺς στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους, ἔδραμε κάτω πρὸς αὐτοὺς. Οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἔπαυσαν νὰ τύπτωσι τὸν Παῦλον. ³³ Τότε πλησιάσας ὁ χιλιάρχος ἐπίασεν αὐτὸν, καὶ προσέταξε νὰ δεθῇ μὲ δύο ἀλύσεις, καὶ ἡρώτα, τίς ἦτο, καὶ τι εἶχε πράξει. ³⁴ Καὶ ἐφώναζον μετὰ τοῦ ὄχλου ἄλλοι ἄλλο τι καὶ ἄλλοι ἄλλο· μὴ δυνάμενος δὲ διὰ τὸν θόρυβον νὰ μάθῃ τὸ βέβαιον, προσέταξε νὰ φερθῇ εἰς τὸ φρούριον. ³⁵ Ὅτε δὲ ἐφθασεν εἰς τὰς βαθμίδας, συνέβη νὰ βαστάζηται ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου. ³⁶ Ἐπειδὴ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἤκούθει κρᾶζον, Σήκωσον αὐτόν.

³⁷ Ἐνῶ δὲ ἔμελλεν ὁ Παῦλος νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ φρούριον, λέγει πρὸς τὸν χιλιάρχον, Μοὶ εἶναι συγκεχωρημένοι νὰ σοὶ εἶπω τι· Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐξεύρεις Ἑλληνικά; ³⁸ δὲν εἶσαι σὺ τάχα ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τῶν ἡμερῶν τούτων διεγείρας εἰς ἀποστασίαν καὶ ἐκβαλὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας φονεῖς; ³⁹ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος ἐκ τῆς Ταρσοῦ, πολίτης ἐπισήμου πόλεως τῆς Κιλικίας· καὶ σὲ παρακαλῶ, δός μοι τὴν ἄδειαν νὰ λαλήσω πρὸς τὸν λαόν. ⁴⁰ Καὶ ἀφοῦ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἄδειαν, ὁ Παῦλος σταθεὶς ἐπὶ τῶν βαθμίδων, ἔσεισε τὴν χεῖρα εἰς τὸν λαόν· καὶ γενομένης σιωπῆς μεγάλης, ἐλάλησεν εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, λέγων, ΚΕΦ. ΚΒ'.—¹ Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ με ἀπολογούμενον τῶρα πρὸς ἐσᾶς.

² Ἀκούσαντες δὲ ὅτι ἐλάλει πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν διάλεκτον, ἔδειξαν περισσοτέραν ἡσυχίαν· καὶ εἶπεν,

³ Ἐγὼ μὲν εἶμαι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς

πόδας τοῦ Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ πατροπαραδότου νόμου, ζηλωτὴς ὢν τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάντες σεῖς εἴσθε σήμερον· ὅστις κατέτρεξα μέχρι θανάτου ταύτην τὴν ὁδὸν, δεσμεύων καὶ παραδίδων εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας· καθὼς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ εἰς ἐμὲ, καὶ ὅλον τὸ πρεσβυτέριον· παρὰ τῶν ὁποίων καὶ ἐπιστολὰς λαβὼν πρὸς τοὺς ἀδελφούς, ἐπορευόμην εἰς Δαμασκόν, διὰ νὰ φέρω δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ τοὺς ἐκεῖ ὄντας, διὰ νὰ τιμωρηθῶσιν. Ἐνῷ δὲ ὁδοιπορῶν ἐπλησίαζον εἰς τὴν Δαμασκόν, περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἤστραψε περὶ ἐμὲ φῶς πολὺ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἔπεσον εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί μέ διώκεις; Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ εἶπε πρὸς ἐμὲ, Ἐγὼ εἶμαι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις. Οἱ ὄντες δὲ μετ' ἐμοῦ τὸ μὲν φῶς εἶδον, καὶ κατεφοβήθησαν· τὴν φωνὴν ὅμως τοῦ λαλοῦντος πρὸς ἐμὲ δὲν ἤκουσαν. Καὶ εἶπον, Τί νὰ κάμω, Κύριε; Καὶ ὁ Κύριος εἶπε πρὸς ἐμὲ, Σηκωθείς ὕπαγε εἰς Δαμασκόν· καὶ ἐκεῖ θέλει σοὶ λαληθῇ περὶ πάντων ὅσα εἶναι διωρισμένα νὰ κάμῃς. Καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς λαμπρότητος τοῦ φωτος ἐκείνου δὲν ἔβλεπον, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν ὄντων μετ' ἐμοῦ ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

Ἀνανίας δὲ τις, ἄνθρωπος εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν καὶ κατοικούντων Ἰουδαίων, ἦλθε πρὸς ἐμὲ, καὶ σταθεὶς ἐπάνω μου μοι εἶπε, Σαοὺλ, ἀδελφέ, ἀνάβλεψον· καὶ ἐγὼ τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν σὲ διώρισε νὰ γνωρίσῃς τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ νὰ ἴδῃς τὸν Δίκαιον, καὶ νὰ ἀκούσῃς φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· διότι θέλεις εἶσθαι μάρτυς περὶ αὐτοῦ πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους, τῶν ὅσα εἶδες καὶ ἤκουσας. Καὶ τὰρὰ τί βραδύνεις; σηκωθείς βαπτίσθητι καὶ ἀπολούσθητι ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν σου, ἐπικαλεσθεὶς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

Ἀφοῦ δὲ ὑπέστρεψα εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐνῷ προσηυχόμεν ἐν τῷ ἱερῷ, ἦλθον εἰς ἔκστασιν, καὶ εἶδον αὐτὸν λέγοντα πρὸς ἐμὲ, Σπεῦσον, καὶ ἐξέλθε ταχέως ἐξ Ἱερουσαλὴμ· διότι δὲν θέλουσι παραδεχθῇ τὴν περὶ ἐμοῦ μαρτυρίαν σου. Καὶ ἐγὼ εἶπον, Κύριε, αἱ τοὶ ἐξεύρουσιν, ὅτι ἐγὼ ἐφυλάκιζον καὶ ἔδερον ἐν ταῖς συναγωγαῖς τοῖς πιστευούσας εἰς σέ· καὶ ὅτε ἐχίνετο

τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ ἐγὼ ἤμην παρὼν, καὶ συνεφώνουν εἰς τὸν φόνον αὐτοῦ, καὶ ἐφύλαττον τὰ ἱμάτια τῶν φονευόντων αὐτόν. ²¹ Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ, "Υπαγε· διότι ἐγὼ θέλω σὲ ἐξαποστείλει εἰς ἔθνη μακράν.

²² Καὶ μέχρι τοῦτου τοῦ λόγου ἤκουον αὐτόν· τότε δὲ ἤφωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες, Σήκωσον ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· διότι δὲν πρέπει νὰ ζῇ. ²³ Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ ἐκραύγαζον, καὶ ἐτίναζον τὰ ἱμάτια, καὶ ἔρριπτον κοινορτὸν εἰς τὸν αἶρα, ²⁴ ὁ χιλιάρχος προσέταξε νὰ φερθῇ εἰς τὸ φρουρίον, παραγγείλας νὰ ἐξετασθῇ διὰ μαστίγων, διὰ νὰ γνωρίσῃ διὰ ποίαν αἰτίαν ἐφώναζον οὕτω κατ' αὐτοῦ. ²⁵ Καὶ καθὼς ἐξήπλωσεν αὐτὸν δεδεμένον μὲ τὰ λωρία, ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς τὸν παρεστῶτα ἐκατόνταρχον, Εἶναι τάχα νόμιμον εἰς ἐσᾶς ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον νὰ μαστιγούνητε; ²⁶ Ἀκούσας δὲ ὁ ἐκατόνταρχος, ὑπήγε καὶ ἀπήγγειλε πρὸς τὸν χιλιάρχον, λέγων, Βλέπε τί μέλλεις νὰ κάμῃς· διότι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι Ῥωμαῖος. ²⁷ Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπε πρὸς αὐτόν, Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶσαι; Ὁ δὲ εἶπε, Ναί. ²⁸ Καὶ ἀπεκρίθη ὁ χιλιάρχος, Ἐγὼ διὰ πολλῶν χρημάτων ἀπέκτησα ταύτην τὴν πολιτογράφησιν. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Ἀλλ' ἐγὼ καὶ ἐγεννήθην Ῥωμαῖος. ²⁹ Εὐθὺς λοιπὸν ἀπεσύρθησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες νὰ βασανίσωσιν αὐτόν. Καὶ ὁ χιλιάρχος ἔτι ἐφοβήθη, γνωρίσας ὅτι εἶναι Ῥωμαῖος, καὶ διότι εἶχε δέσει αὐτόν.

³⁰ Τῇ δὲ ἐπαύριον θέλων νὰ μάθῃ τὸ βέβαιον, περὶ τίνος κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτόν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ προσέταξε νὰ ἔλθωσιν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν· καὶ καταβιβάσας τὸν Παῦλον, ἕστησεν ἔμπροσθεν αὐτῶν.

ΚΕΦ. κγ'.—¹ Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος εἰς τὸ συνέδριον εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ ἐξῆσα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μετὰ πάσης καλῆς συνειδήσεως μέχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. ² Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας προσέταξε τοὺς παρεστῶτας πλησίον αὐτοῦ νὰ κτυπήσωσιν τὸ στόμα αὐτοῦ. ³ Τότε ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς αὐτόν, Ὁ Θεὸς μέλλει νὰ σὲ κτυπήσῃ, τοῖχε ἀσβεστωμένε· καὶ σὺ κάθησαι νὰ μὲ κρίνῃς κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν προστάξεις νὰ μὲ κτυπῶσιν; Ὅι δὲ παρεστῶτες εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς; ⁴ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπε, Δὲν ἤξευρον, ἀδελφοί, ὅτι εἶναι

ἀρχιερεὺς· διότι εἶναι γεγραμμένον· “Ἀρχонта τοῦ λαοῦ σου δὲν θέλεις κακολογήσει.”

“Ἐννοήσας δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος εἶναι Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἄλλο Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ εἶμαι Φαρισαῖος, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. Ἐκαὶ ὅτε ἐλάλησε τοῦτο, ἔγεινε διαίρεσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων· καὶ διηρέθη τὸ πλῆθος. “Διότι οἱ μὲν Σαδδουκαῖοι λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις, οὐδὲ ἄγγελος, οὐδὲ πνεῦμα· οἱ δὲ Φαρισαῖοι ὁμολογοῦσιν ἀμφότερα. “Καὶ ἔγεινε κραυγὴ μεγάλη· καὶ σηκωθέντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων, διεμάχοντο λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· ἂν δὲ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν πνεῦμα ἢ ἄγγελος, ἅς μὴ θεομαχῶμεν. “Καὶ ἐπειδὴ ἔγεινε μεγάλη διαίρεσις, φοβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπαραχθῇ ὁ Παῦλος ὑπ’ αὐτῶν, προσέταξε νὰ καταβῇ τὸ στράτευμα καὶ νὰ ἄρπάσῃ αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ νὰ φέρῃ εἰς τὸ φρούριον.

“Τὴν δὲ ἐρχομένην νύκτα ἐπιφανείς εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος, εἶπε, Θάρρει, Παῦλε, διότι καθὼς ἐμαρτύρησας τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, οὕτω πρέπει νὰ μαρτυρήσῃς καὶ εἰς Ῥώμην.

“Καὶ ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, τινὲς τῶν Ἰουδαίων συνομώσαντες, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε νὰ φάγωσι μήτε νὰ πῖωσιν, ἕωσὺ φονεύσωσι τὸν Παῦλον. “Ἦσαν δὲ πλείότεροι τῶν τεσσαράκοντα οἱ πράξαντες τὴν συνωμοσίαν ταύτην· “οἷτινες ἐλθόντες πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς πρεσβυτέρους εἶπον, Μὲ ἀνάθεμα ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, νὰ μὴ γευθῶμεν μηδὲν ἕωσὺ φονεύσωμεν τὸν Παῦλον. “Τώρα λοιπὸν σεῖς μετὰ τοῦ συνεδρίου μηνύσατε πρὸς τὸν χιλιάρχον, νὰ καταβιβάσῃ αὐτὸν αὐριον πρὸς ἐσᾶς, ὡς μέλλοντας νὰ μάθητε ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ, πρὶν αὐτὸς πλησιάσῃ, εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ φονεύσωμεν αὐτόν.

“Ἀκούσας δὲ τὴν ἐνέδραν ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς τοῦ Παύλου, ὑπήγγε, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ φρούριον, ἀπήγγειλε πρὸς τὸν Παῦλον. “Καὶ ὁ Παῦλος προσκαλέσας ἓνα τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπε, Φέρε τὸν νέον τοῦτον πρὸς τὸν χιλιάρχον· διότι ἔχει τι νὰ ἀπαγγεῖλῃ πρὸς αὐτόν. “Ἐκεῖνος λοιπὸν παραλαβὼν αὐτόν, ἔφερε πρὸς τὸν χιλιάρχον, καὶ λέγει, Ὁ δέσμιος Παῦλος με ἔκραξε, καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ φέρω τὸν νέον τοῦτον πρὸς σέ, διότι ἔχει τι νὰ σοὶ λαλήσῃ. “Πιάσας δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῆς

χειρὸς ὁ χιλιάρχος, καὶ ἀποσυρθείς κατ' ἰδίαν, ἠρώτησε, "Τί εἶναι ²⁰καὶ τὸ ὅποιον ἔχεις νὰ μοὶ ἀπαγγεῖλης; ²¹Ὁ δὲ εἶπεν, "Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνεφώνησαν νὰ σὲ παρακαλέσωσι νὰ καταβιβάσῃς αὐριον τὸν Παῦλον εἰς τὸ συνέδριον, ὡς θέλοντες νὰ μάθωσί τι ἀκριβέστερον περὶ αὐτοῦ. ²²σὺ λοιπὸν μὴ πεισθῇς εἰς αὐτοὺς, διότι ἐνεδρεύουσιν αὐτὸν πλείοτεροι τῶν τεσσαράκοντα ἀνδρῶν ἐξ αὐτῶν, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μῆτε νὰ φάγωσι μῆτε νὰ πίωσιν, ἕως οὗ φονεύσωσιν αὐτόν· καὶ τώρα εἶναι ἑτοιμοὶ προσ-
 μένουτες τὴν παρὰ σοῦ ὑπόσχεσιν.

²³Ὁ χιλιάρχος λοιπὸν ἀπέλυσε τὸν νέον, παραγγέλων, Νὰ μὴ εἴπῃς εἰς μηδένα ὅτι ἐφανερώσας ταῦτα εἰς ἐμέ. ²⁴Καὶ προσκαλέσας δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπεν, "Ετοιμάσατε διακοσίους στρατιώτας, διὰ νὰ ὑπάγωσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἑβδομήκοντα ἵππεις, καὶ διακοσίους λογχοφόρους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτὸς. ²⁵Ετοιμάσατε καὶ ζῶα, διὰ νὰ ἐπικαθίσωσι τὸν Παῦλον, καὶ φέρωσιν ἀσφαλῶς πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα.

²⁶Καὶ ἔγραψεν ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον·

²⁷Κλαύδιος Λυσίας πρὸς τὸν κράτιστον ἡγεμόνα Φήλικα χαίρειν. ²⁸Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα νὰ φονευθῇ ὑπ' αὐτῶν, ἐπελθὼν μετὰ τοῦ στρα-
 τεύματος ἔσωσα αὐτόν, μαθὼν ὅτι εἶναι Ῥωμαῖος. ²⁹Θέλων δὲ νὰ μάθω τὴν αἰτίαν διὰ τὴν ὁποίαν ἑκατηγόρουν αὐτόν, κατεβί-
 βασα αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν. ³⁰καὶ εὑρον αὐτὸν ἐγκα-
 λούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μὴ ἔχοντα ὅμως
 μηδὲν ἔγκλημα ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν. ³¹Καὶ ἐπειδὴ ἐμνησίθη
 πρὸς ἐμέ ὅτι μέλλει νὰ γείνη εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπιβουλὴ ὑπὸ τῶν
 Ἰουδαίων, εὐθὺς ἔπεμψα ³²ἐπὶ σοὶ πρὸς σέ, παραγγέλων καὶ εἰς τοὺς
 κατηγόρους νὰ εἴπωσιν ἐνώπιόν σου τὰ κατ' αὐτοῦ· ὑγίαινε."

³³Οἱ μὲν λοιπὸν στρατιῶται, κατὰ τὴν δοθείσαν εἰς αὐτοὺς
 προσταγὴν, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἔφεραν διὰ τῆς νυκτὸς εἰς
 τὴν Ἀντιπατρίδα. ³⁴Τὴν δὲ ἐπαύριον ἀφήσαντες τοὺς ἵππεις νὰ
 ὑπάγωσι μετ' αὐτοῦ, ὑπέστρεψαν εἰς τὸ φρούριον. ³⁵οἵτινες
 εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἐγχειρίσαντες τὴν ἐπιστο-
 λὴν εἰς τὸν ἡγεμόνα, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον εἰς αὐτοῦ.
³⁶Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἀφ' οὗ ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἠρώτησεν ἐκ
 ποίας ἐπαρχίας εἶναι, καὶ ἤκουσεν ὅτι εἶναι ἀπὸ Κιλικίας, ³⁷Θέλων
 σὲ ἀκροασθῆ, εἶπεν, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου ἔλθωσι. Καὶ
 προσέταξε νὰ φυλάττηται ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου.

ΚΕΦ. κδ'.

ΜΕΤΑ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ μετὰ τινος Τερτύλλου ῥήτορος, οἵτινες ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν ἡγεμόνα κατὰ τοῦ Παύλου. ² Προσκληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρχισε νὰ κατηγορῇ ὁ Τέρτυλλος, λέγων, ³ Ἐπειδὴ ἀπολαμβάνομεν διὰ σοῦ πολλὴν ἡσυχίαν, καὶ γίνονται εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο λαμπρὰ πράγματα διὰ τῆς προνοίας σου κατὰ πάντα καὶ πανταχοῦ, εὐγνωμονοῦμεν, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ⁴ Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ σὲ ἀπασχολῶ περισσότερο, παρακαλῶ νὰ ἀκούσῃς ἡμᾶς συντόμως μετὰ τῆς ἐπιείκειάν σου. ⁵ Ἐπειδὴ εὔρομεν τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὅτι εἶναι φθοροποιὸς, καὶ διεγείρει στάσιν μεταξὺ ὄλων τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἰουδαίων, καὶ εἶναι πρωτοστάτης τῆς αἵρέσεως τῶν Ναζωραίων, ⁶ ὅστις καὶ τὸν ναὸν ἐδοκίμασε νὰ βεβηλώσῃ τὸν ὁποῖον καὶ ἐκρατήσαμεν, καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν νὰ κρίνωμεν. ⁷ Ἐλθὼν ὅμως Λυσίας ὁ χιλιάρχος, ἀπέσπασεν αὐτὸν μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν, ⁸ προστάξας τοὺς κατηγοροὺς αὐτοῦ νὰ ἔλθωσιν ἐνώπιόν σου· παρὰ τοῦ ὁποίου θέλεις δυνηθῇ, ἐξετάσας αὐτὸς, νὰ μάθῃς περὶ πίντων τούτων, περὶ τῶν ὁποίων ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτόν.— ⁹ Συνωμολόγησαν δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχουσι.

¹⁰ Τότε ὁ Παῦλος ἀφοῦ ὁ ἡγεμὼν ἐνευσεν εἰς αὐτόν νὰ ὁμιλήσῃ, ἀπεκρίθη, Ἐπειδὴ σὲ γνωρίζω ὅτι ἐκ πολλῶν ἐτῶν εἶσαι κριτὴς εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο, ἀπολογοῦμαι περὶ ἑμαυτοῦ εὐθυμότερον· ¹¹ διότι δύνασαι νὰ πληροφορηθῇς, ὅτι δὲν εἶναι πλείότεραι τῶν δώδεκα ἡμερῶν, ἀφοῦ ἐγὼ ἀνέβην διὰ νὰ προσκυνήσω ἐν Ἱερουσαλὴμ. ¹² Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὔρον ἐμὲ διαλεγόμενον μετὰ τινος ἢ ὀχλαγωγοῦντα, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε ἐν τῇ πόλει· ¹³ οὐδὲ δύνανται νὰ φέρωσιν ἀποδείξεις περὶ ὧσιν ἐμὲ κατηγοροῦσι τώρα. ¹⁴ Ομολογῶ δὲ τοῦτο εἰς σέ, ὅτι κατὰ τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτω λατρεύω τὸν Θεὸν τῶν πατέρων μου, πιστεύων εἰς πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς προφήταις· ¹⁵ ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσμένουσιν, ὅτι μέλλει νὰ γείνη ἀνάστασις νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ¹⁶ Εἰς τοῦτο δὲ ἐγὼ

σπουδάξω, εἰς τὸ νὰ ἔχω ἁπταίστον συνείδησιν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διαπαιτός. ¹⁷ Μετὰ πολλὰ δὲ ἔτη ἦλθον διὰ νὰ κάμω εἰς τὸ ἔθνος μου ἐλεημοσύνας καὶ προσφοράς. ¹⁸ Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτων Ἰουδαῖοι τινὲς ἐκ τῆς Ἀσίας εὗρον με κεκαθαρισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐχὶ μετὰ ὄχλοι οἱδὲ μετὰ θορύβου. ¹⁹ οἷτινες ἔπρεπε νὰ παρασταθῶσιν ἐνώπιόν σου, καὶ νὰ μὲ κατηγορήσωσιν, εἰάν εἶχον τί κατ' ἐμοῦ. ²⁰ Ἡ αὐτοὶ οὗτοι ἂς εἴπωσιν, εἰάν εὗρον ἐν ἐμοὶ τί ἁδίκημα, ὅτε παρεστάθην ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου. ²¹ ἐκτὸς ἰδὼ ἵνα περὶ ταύτης τῆς μιᾶς φωνῆς, τὴν ὅποιαν ἐφώνησα ἰστάμενος μεταξὺ αὐτῶν, ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἀπὸ σῶς.

²² Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνέβαλε τὴν κρίσιν αὐτῶν, ἐπειδὴ ἤξευρεν ἀκριβέστερα τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης, καὶ εἶπεν, Ὅταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος καταβῇ, θέλω ἀποφασίσαι περὶ τῆς διαφορᾶς σας. ²³ Καὶ διέταξε τὸν ἐκατόνταρχον νὰ φυλάττηται ὁ Παῦλος, καὶ νὰ ἔχη ἄνεσιν, καὶ νὰ μὴ ἐμποδίζωσι μηδὲνα ἐκ τῶν οἰκείων αὐτοῦ νὰ ὑπηρετῇ ἢ νὰ ἔρχηται πρὸς αὐτόν.

²⁴ Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς ἐλθὼν ὁ Φῆλιξ μετὰ τῆς Δρουσίλλης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἥτις ἦτο Ἰουδαία, μετεκάλεσε τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσε παρ' αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. ²⁵ Ἐνῷ δὲ αὐτὸς ὠμίλει περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως, ὁ Φῆλιξ γενόμενος ἔμφοβος ἀπεκρίθη, Κατὰ τὸ παρὸν ὕπαγε, καὶ ὅταν λάβω καιρὸν, θέλω σὲ μετακαλέσει. ²⁶ ἐν ταυτῷ δὲ καὶ ἠλπίξεν ὅτι θέλουσι δοθῇ εἰς αὐτὸν χρήματα ὑπὸ τοῦ Παύλου, διὰ νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν. ὕθει καὶ συχνότερα μετακαλῶν αὐτόν, ὠμίλει μετ' αὐτοῦ.

²⁷ Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν δύο ἐτῶν, ὁ Φῆλιξ ἔλαβε διάδοχον τὸν Πόρκιον Φῆστον· καὶ θέλων νὰ κάμῃ χάριν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὁ Φῆλιξ, ἀφῆκε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

ΚΕΦ. κέ', κς'.

Ὁ ΦΗΣΤΟΣ λοιπὸν ἀφοῦ ἦλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱερσόλυμα ἀπὸ τῆς Καισαρείας. ² Ἐνεφανίσθησαν δὲ εἰς αὐτόν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτόν, ³ ζητοῦντες χάριν κατ' αὐτοῦ, νὰ μεταφέρῃ αὐτόν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐνεδρεύοντες νὰ φονεύσωσιν αὐτόν καθ' ὁδόν. ⁴ Ὁ δὲ Φῆστος ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ

Παῦλος φυλάττεται ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ὅτι αὐτὸς ταχέως μέλλει νὰ ἀναχωρήσῃ ^{ἰεῖται}. ⁹ "Ὅθεν οἱ δυνατοὶ μεταξύ σας, εἶπεν, ἄς καταβῶσι μετ' ἐμοῦ, καὶ εἰάν ἰπάρχη τι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, ἄς κατηγορήσωσιν αὐτόν.

⁶ Καὶ ἀφοῦ διέτριψε μεταξύ αὐτῶν ἰπέρ τὰς δέκα ἡμέρας, κατέβη εἰς Καισάρειαν, καὶ τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, προσέταξε νὰ φερθῇ ὁ Παῦλος. ⁷ Καὶ ἀφοῦ ἦλθε, παρεστάθησαν οἱ καταβάντες ἀπὸ Ἱεροσολίμων Ἰουδαῖοι, ἐπιφέροντες κατὰ τοῦ Παύλου πολλὰς καὶ βαρεῖας κατηγορίας, τὰς ὁποίας δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποδείξωσιν, ⁸ ἀπολογουμένου ἐκείνου, "Ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς τὸν Καίσαρα ἔπραξά τι ἁμάρτημα. ⁹ Ὁ δὲ Φῆστος θέλων νὰ κάμῃ χάριν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ἵποκριθεὶς πρὸς τὸν Παῦλον εἶπε, Θέλεις νὰ ἀναβῇς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐκεῖ νὰ κριθῇς περὶ τούτων ἐνώπιόν μου; ¹⁰ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Καίσαρος παρίσταμαι, ὅπου πρέπει νὰ κριθῶ. Δὲν ἠδίκησα κατ' οὐδέν τοὺς Ἰουδαίους, καθὼς καὶ σὺ γνωρίζεις κάλλιστα. ¹¹ διότι, εἰάν ἀδικῶ, καὶ ἔπραξά τι ἄξιον θανάτου, δὲν φεύγω τὸν θάνατον· ἀλλ' εἰάν δὲν ὑπάρχη οὐδὲν ἐξ ὧσων οὗτοι μὲ κατηγοροῦσιν, οὐδεὶς δύναται νὰ μὲ χαρίσῃ εἰς αὐτούς· τὸν Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. ¹² Τότε ὁ Φῆστος, συνομιλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, ἀπεκρίθη, Τὸν Καίσαρα ἐπικαλεῖσαι; πρὸς τὸν Καίσαρα θέλεις ὑπάγει.

¹³ Καὶ ἀφοῦ παρῆλθον ἡμέραι τινές, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ Βερνίκη ἦλθον εἰς Καισάρειαν, διὰ νὰ χαιρετήσωσι τὸν Φῆστον. ¹⁴ Ἐνῶ δὲ διέτριβον ἐκεῖ ἡμέρας πολλὰς, ὁ Φῆστος ἀνέφερε πρὸς τὸν βασιλέα τὰ περὶ τοῦ Παύλου, λέγων, Εἶναι τις ἄνθρωπος ἀφημέρος καὶ δέσμιος ὑπὸ τοῦ Φίλικος, ¹⁵ περὶ τοῦ ὁποίου, ὅτε ἱπῖγγα εἰς Ἱεροσόλυμα, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων ἐνεφανίσθησαν εἰς ἐμὲ, ζητοῦντες καταδίκην ἐναντίον αὐτοῦ. ¹⁶ πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπεκρίθην, ὅτι δὲν εἶναι συνήθεια εἰς τοὺς Ῥωμαίους νὰ παραδίδωσι κατὰ χάριν οὐδένα ἄνθρωπον εἰς θάνατον, πρὶν ὁ κατηγορούμενος ἔχῃ τοὺς κατηγοροὺς κατὰ πρόσωπον, καὶ λάβῃ καιρὸν ἀπολογίας περὶ τοῦ ἐγκλήματος. ¹⁷ ἀφοῦ λοιπὸν αὐτοὶ συνῆλθον ἐδῶ, χωρὶς νὰ κάμω μηδεμίαν ἀναβολὴν, τὴν ἀκέλουθον ἡμέραν καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, προσέταξα νὰ φερθῇ ὁ ἄνθρωπος. ¹⁸ Περὶ τοῦ ὁποίου οἱ κατήγοροι παρασταθέντες δὲν ἐπέφεραν οὐ-

δεμίαν κατηγορίαν ἐξ ὧσων ἐγὼ ὑπενόουν· ¹⁹ ἄλλ' εἶχον κατ' αὐτοῦ ζητήματά τινα περὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν δεισудαιμονίας, καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ ἀποθανόντος, τὸν ὁποῖον ὁ Παῦλος ἔλεγεν ὅτι ζῇ. ²⁰ Ἀπορών δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλεγον, ἂν θέλῃ νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐκεῖ νὰ κριθῇ περὶ ταύτῃ. ²¹ Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Παῦλος ἐπεκαλέσθη νὰ φυλαχθῇ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Σεβαστοῦ, προσέταξα νὰ φυλάττηται ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς τὸν Καίσαρα. ²² Ὁ δὲ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Φῆστον, Ἦθελον καὶ ἐγὼ νὰ ἀκούσω τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἐκεῖνος, Αὔριον, εἶπε, θέλεις ἀκούσει αὐτόν.

²³ Τὴν ἐπαύριον λοιπὸν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἀγρίππας καὶ ἡ Βερνίκη, μετὰ μεγάλης πομπῆς, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀκροατήριον μετὰ τῶν χιλιάρχων καὶ τῶν ἐξόχων ἀνδρῶν τῆς πόλεως, προσέταξεν ὁ Φῆστος καὶ ἐφέρθη ὁ Παῦλος. ²⁴ Τότε λέγει ὁ Φῆστος, Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαραευσκόμενοι μεθ' ἡμῶν, θεωρεῖτε τοῦτον, περὶ τοῦ ὁποῖου ἔλουν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων μὲ ὠμίλησαν καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἐδῶ, καταβοῶντες ὅτι αὐτὸς δὲν πρέπει πλεόν νὰ ζῇ. ²⁵ Ἐγὼ δὲ ἐπειδὴ εὔρον ὅτι δὲν ἔπραξεν οὐδὲν ἄξιον θανάτου, καὶ αὐτὸς οὗτος ἐπεκαλέσθη τὸν Σεβαστὸν, ἀπεφάσισα νὰ πέμψω αὐτόν. ²⁶ Περὶ τοῦ ὁποῖου δὲν ἔχω οὐδὲν βέβαιον νὰ γράψω πρὸς τὸν κύριόν μου· ὅθεν ἔφερα αὐτὸν ἐνώπιόν σας, καὶ μάλιστα ἐνώπιον σου, βασιλεῦ Ἀγρίππα, διὰ νὰ ἔχω τι νὰ γράψω, ἀφοῦ γαίνη ἡ ἀνάκρισις· ²⁷ διότι μοὶ φαίνεται ἄλογον, πέμπων δέσμιον, νὰ μὴ φανερώσω καὶ τὰ κατ' αὐτοῦ ἐγκλήματα.

ΚΕΦ. κς'.—¹ Ὁ δὲ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον, Ἐχεις τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλήσῃς ὑπὲρ σεαυτοῦ. Τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο·

² Μακαριον νομίζω ἑμαυτὸν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, μέλλων νὰ ἀπολογηθῶ ἐνώπιόν σου σήμερον περὶ πάντων εἰς ὅσα ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ³ μάλιστα ἐπειδὴ γνωρίζεις πάντα τὰ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἔθιμα καὶ ζητήματα· ὅθεν δέομαί σου νὰ μὲ ἀκούσῃς μετὰ μακροθυμίας. ⁴ Τὴν ἐκ νεότητος λοιπὸν ζωὴν μου, τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς ἔζησα μεταξὺ τοῦ ἔθνους μου ἐν Ἱεροσολύμοις ἐξεύρουσι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ⁵ ἐπειδὴ μὲ γνωρίζουσιν ἐξ ἀρχῆς, (ἐὰν θέλωσι νὰ μαρτυρήσωσιν,) ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς θρησκείας ἡμῶν ἔζησα Φαρισαῖος.

⁶Καὶ τῶρα παρίσταμαι κρινόμενος διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐπαγγελίας τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν· ⁷εἰς τὴν ὁποίαν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν γένος, λατρεῦον ἐκτενῶς τὸν Θεὸν νύκτα καὶ ἡμέραν, ἐλπίζει νὰ καταστήσῃ· περὶ ταύτης τῆς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων. ⁸Τί; ἀπίστευτον κρίνεται εἰς ἐσᾶς, ὅτι ὁ Θεὸς ἀνιστᾷ νεκρούς; ⁹Εγὼ μὲν ἐστοχάσθην κατ' ἐμαυτὸν, ὅτι ἔπρεπε νὰ πράξω πολλὰ ἐναντία εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. ¹⁰Τὸ ὁποῖον καὶ ἔπραξα ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ κατέκλεισα εἰς φυλακὰς, λαβὼν τὴν ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων· καὶ ὅτε ἐφονεύοντο, ἔδωκα ψῆφον κατ' αὐτῶν. ¹¹Καὶ ἐν πάσαις ταῖς συναγωγαῖς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον νὰ βλασφημῶσι· καὶ καθ' ὑπερβολὴν μαινόμενος ἐναντίον αὐτῶν, κατεδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις.

¹²Ἐν τούτοις δὲ ὅτε ἤρχόμην εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς, τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, ¹³ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμέρας εἶδον καθ' ὁδόν, βασιλεῦ, φῶς οὐρανόθεν, ὑπερβαῖνον τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, τὸ ὑποῖον ἔλαμψε περὶ ἐμὲ καὶ τοὺς ὁδοιποροῦντας μετ' ἐμοῦ. ¹⁴Καὶ ἐνῷ κατεπέσομεν πάντες εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με, καὶ λέγουσαν εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν δι᾿ ἡμετέρων, Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; σκληρὸν σοι ἔσται νὰ λακτίξῃς πρὸς κείτρα. ¹⁵Εγὼ δὲ εἶπον, Τίς εἶσαι, Κύριε; Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν, Ἐγὼ εἰμαι Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον σὺ διώκεις. ¹⁶Ἀλλὰ σηκώθητι, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· ἐπεὶ διὰ τοῦτο ἐφάνην εἰς σέ, διὰ νὰ σέ καταστήσω ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα καὶ ὅσων εἶδες, καὶ περὶ ὧν θέλω φανερωθῇ εἰς σέ, ¹⁷ἐκλέγων σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς τὰ ὁποῖα τῶρα σὺ ἀποστέλλω, ¹⁸διὰ νὰ ἀνοίξῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, ἵνα ἐπιστρέψωσιν ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς, καὶ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ λάβωσιν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κληρονομίαν μετὰ τῶν ἁγιασμένων, διὰ τῆς εἰς ἐμὲ πίστεως.

¹⁹Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, δὲν ἔγεινα ἀπειθὴς εἰς τὴν οὐράνιον ὀψτασίαν, ²⁰ἀλλ' ἐκήρυττον πρῶτον εἰς τοὺς ἐν Δαμασκῷ καὶ Ἱεροσολύμοις, καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἔπειτα εἰς τὰ ἔθνη, νὰ μετανοῶσι, καὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν Θεόν, πράττοντες ἔργα ἀξία τῆς μετανοίας. ²¹Διὰ ταῦτα οἱ

Ἰουδαῖοι συλλαβόντες με ἐν τῷ ἱερῷ ἐπεχείρουν νὰ μὲ φονεύσωσιν. ²² Ἀξιωθεὶς ὅμως τῆς βοηθείας τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἵσταμαι ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, μαρτυρῶν πρὸς μικρὸν τε καὶ μέγαλον, μὴ λέγων μηδὲν ἐκτὸς τῶν ὅσα ἐλάλησαν οἱ προφῆται καὶ ὁ Μωϋσῆς ὅτι ἔμελλον νὰ γείνωσιν. ²³ ὅτι ὁ Χριστὸς ἔμελλε νὰ πάθῃ, ὅτι πρῶτος ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν μέλλει νὰ κηρύξῃ φῶς εἰς τὸν λαὸν καὶ εἰς τὰ ἔθνη.

²⁴ Ἐνῶ δὲ αὐτὸς ἀπελογεῖτο ταῦτα, ὁ Φῆστος εἶπε μετὰ μεγάλῃ φωνῇ, Μαίνεσαι, Παῦλε· τὰ πολλὰ γράμματα σὲ καταφέρουσιν εἰς μανίαν. ²⁵ Ὁ δὲ, Δὲν μαίνομαι, εἶπε, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ προφέρω λόγους ἀληθείας καὶ νοὸς ὑγιαίνοντος. ²⁶ Διότι ἔχει γινῶσιν περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς τὸν ὁποῖον καὶ λαλῶ μετὰ παρρησίας· ἐπειδὴ εἰμαι πεπεισμένος, ὅτι δὲν λανθάνει αὐτὸν οὐδὲν τούτων· διότι τοῦτο δὲν εἶναι πεπραγμένον ἐν γωνίᾳ.

²⁷ Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, εἰς τοὺς Προφῆτας; ἐξεύρω ὅτι πιστεύεις. ²⁸ Καὶ ὁ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Παῦλον, Παρ' ὀλίγον μὲ πείθεις νὰ γείνω Χριστιανός. ²⁹ Καὶ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἦθελον εὔχεσθαι πρὸς τὸν Θεόν, οὐχὶ μόνον σὺ, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ σήμερον ἀκούοντές με νὰ γείνωσι καὶ παρ' ὀλίγον καὶ παρὰ πολὺ τοιοῦτοι, ὁποῖος καὶ ἐγὼ εἰμαι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων.

³⁰ Καὶ ἀφοῦ αὐτὸς εἶπε ταῦτα, ἐσηκώθη ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἡγεμῶν, καὶ ἡ Βερνίκη, καὶ οἱ συγκαθήμενοι μετ' αὐτῶν. ³¹ Καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Ὅτι οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν πράττει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. ³² Ὁ δὲ Ἀγρίππας εἶπε πρὸς τὸν Φῆστον, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἡδύναται νὰ ἀπολυθῇ, ἐὰν δὲν εἶχεν ἐπικαλεσθῇ τὸν Καίσαρα.

ΚΕΦ. κς'. κη'.

ΑΦΟΥ δὲ ἀπεφασίσθη νὰ ἀποπλεύσωμεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρέδωκαν τὸν Παῦλον καὶ τινὰς ἄλλους δεσμῖους εἰς ἑκατόνταρχον, Ἰούλιον ὀνυμαζόμενον, ἐκ τοῦ τάγματος τοῦ Σεβαστοῦ λεγομένου. ² Καὶ ἀφοῦ ἐπέβημεν εἰς πλοῖον Ἀδραμυττηνόν, ἐσηκώθημεν μέλλοντες νὰ παραπλεύσωμεν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους, ἔχοντες μεθ' ἡμῶν Ἀρίσταρχον τὸν Μακεδόνα τὸν ἐκ Θεσσαλονίκης. ³ Καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐφθάσαμεν εἰς Σιδῶνα· καὶ ὁ Ἰούλιος φιλανθρώπως φερόμενος πρὸς τὸν Παῦλον, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν νὰ

υπαγῇ πρὸς τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ νὰ λάβῃ περίθαλψιν. *Καὶ ἔκειθεν σηκωθέντες, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, ἐπειδὴ ἦσαν ἐναντίοι οἱ ἄνεμοι. *Καὶ διαπλεύσαντες τὸ πέλαγος τῆς Κιλικίας καὶ Παμφυλίας, ἤλθομεν εἰς τὰ Μύρα τῆς Λυκίας. *Καὶ ἐκεῖ εὐρὰν ὁ ἑκατόνταρχος πλοῖον Ἀλεξανδρινὸν, τὸ ὅποιον ἔπλεεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. Ἐβραδυπλοοῦντες δὲ ἱκανὰς ἡμέρας, καὶ μόλις φθάσαντες εἰς τὴν Κνίδον, ἐπειδὴ δὲν μᾶς ἄφινει ὁ ἄνεμος, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ τὴν Σαλμώνην. *καὶ μόλις παραπλεύσαντες αὐτήν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ ὀνομαζόμενον Καλοὺς Λιμένας, πλησίον τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ πόλις Λασαία.

*Ἐπειδὴ δὲ παρήλθεν ἱκανὸς καιρὸς, καὶ ὁ πλοῦς ἦτο ἤδη ἐπικίνδυνος, διότι καὶ ἡ νηστεία εἶχεν ἤδη παρέλθει, συνεβούλευεν ὁ Παῦλος, ¹⁰λέγων πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες, βλέπω ὅτι ὁ πλοῦς μέλλει νὰ γείνη μὲ κακοπάθειαν καὶ πολλὴν ζημίαν, οὐχὶ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. ¹¹Ἀλλ' ὁ ἑκατόνταρχος ἐπειθετο μᾶλλον εἰς τὸν κυβερνήτην καὶ εἰς τὸν ναύκληρον, παρὰ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγόμενα. ¹²Καὶ ἐπειδὴ ὁ λιμὴν δὲν ἦτο ἐπιτήδειος εἰς παραχειμασίαν, οἱ πλείότεροι ἐγνωμοδότησαν νὰ σηκωθῶσι καὶ ἐκεῖθεν, ὥστε φθάσαντες, ἂν ἡδύναντο, εἰς Φοῖνικα, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα πρὸς τὸν Λίβα ἄνεμον καὶ πρὸς τὸν Χῶρον, νὰ παραχειμάσωσιν ἐκεῖ. ¹³Καὶ ὅτε ἔπνευσεν ὀλίγον νότος, νομίσαντες ὅτι ἐπέτυχον τοῦ σκοποῦ, ἀνέσυραν τὴν ἀγκυράν, καὶ παρέπλεον πλησίον τὴν Κρήτην.

¹⁴Πλὴν μετ' ὀλίγον προσέβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος Τυφωνικός, ὁ λεγόμενος Εὐροκλύδων. ¹⁵Καὶ ἐπειδὴ τὸ πλοῖον συνηρπάσθη, καὶ δὲν ἡδύνατο νὰ ἀντέχῃ πρὸς τὸν ἄνεμον, ἀφθεντὲς ἐφερόμεθα. ¹⁶Καὶ τρέξαντες ὑπὸ νησιδίου τι ὀνομαζόμενον Κλαύδην, μόλις ἡδυνήθημεν νὰ βάλωμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν μας τὴν λέμβον. ¹⁷Τὴν ὅποιαν ἀφοῦ ἀνέλαβον, μετεχειρίζοντο βοηθήματα, ζῶντες ὑποκάτωθεν τὸ πλοῖον· καὶ φοβούμενοι μὴ ἐκπέσωσιν εἰς τὴν Σύρτιν, κατεβίβασαν τὰ πανία, καὶ ἐφέροντο οὕτως. ¹⁸Καὶ ἐπειδὴ ἐχειμαζόμεθα σφοδρῶς, τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἔκαμνον χύσιν· ¹⁹καὶ τὴν τρίτην μὲ τὰς ιδίας ἡμῶν χεῖρας ἐρρίψαμεν τὰ σκεύη τοῦ πλοίου. ²⁰Καὶ ἐπειδὴ διὰ πολλῶν ἡμερῶν δὲν ἐφαίνοντο οὔτε ἥλιος οὔτε ἄστρα, καὶ χειμὼν βαρὺς ἐπέκειτο, πᾶσα ἐλπίς σωτηρίας ἀφῆρετο πλέον ἀφ' ἡμῶν.

²¹ Μετὰ δὲ πολυήμερον ἀσιτίαν, σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, Ἐπρεπευ, ὦ ἄνδρες, νὰ μοῦ ὑπακούσητε, καὶ νὰ μὴ σηκωθῆτε ἀπὸ τῆς Κρήτης, καὶ οὕτως ἠθέλομεν ἀποφύγει τὴν κακοπάθειαν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. ²² Ἀλλὰ καὶ ἤδη σὰς παλαιῶ νὰ ἔχητε θάρρος· διότι ἐξ ὑμῶν οὐδεμία ψυχὴ δὲν θέλει χαθῆ, εἰμὴ μόνον τὸ πλοῖον. ²³ Διότι τὴν νύκτα ταύτην ἐφάνη εἰς ἐμὲ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποῖου εἰμαι, τὸν ὁποῖον καὶ λατρεύω, ²⁴ λέγων, Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· πρέπει νὰ παρασταθῆς ἐνώπιον τοῦ Καίσαρος· καὶ ἰδού, ὁ Θεὸς σοὶ ἐχάρισε πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. ²⁵ Διὰ τοῦτο θαρρῆτε, ἄνδρες· διότι πιστεύω εἰς τὸν Θεόν, ὅτι οὕτω θέλει γείνει καθ' ὃν τρόπον ἐλαλήθη πρὸς ἐμέ. ²⁶ Πρέπει δὲ νὰ πέσωμεν εἰς νησὸν τινα.

²⁷ Ὅτε δὲ ἦλθεν ἡ δεκάτη τετάρτη νύξ, ἐνῶ παρεφερόμεθα ἐν τῇ Ἀδριατικῇ θαλάσῃ, περὶ τὸ μέσον τῆς νυκτὸς ἐσυμπέραινον οἱ ναῦται ὅτι πλησιάζουσιν εἰς τόπον τινα. ²⁸ Καὶ ῥίψαντες τὴν βολίδα, εὗρον εἴκοσι ὀργυιάς· καὶ ἀφοῦ ἐπροχώρησαν ὀλίγον διάστημα, ῥίψαντες καὶ πάλιν τὴν βολίδα, εὗρον ὀργυιάς δεκαπέντε· ²⁹ καὶ φοβούμενοι μήπως πέσωμεν ἔξω εἰς τραχεῖς τόπους, ῥίψαντες τέσσαρας ἀγκύρας ἀπὸ τῆς πρύμνης, ἤχοντο νὰ γείνη ἡμέρα.

³⁰ Ἐπειδὴ δὲ οἱ ναῦται ἐζήτουν νὰ φύγωσιν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ κατεβίβασαν τὴν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν, ἐπὶ προφάσει ὅτι ἐμελλοῦ νὰ ἐκτείνωσιν ἀγκύρας ἐκ τῆς πῶρας, ³¹ ὁ Παῦλος εἶπε πρὸς τὸν ἐκατόνταρχον καὶ πρὸς τοὺς στρατιώτας, Ἐὰν οὗτοι δὲν μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, σεῖς δὲν δύνασθε νὰ σωθῆτε. ³² Τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς λέμβου, καὶ ἀφήκαν αὐτὴν νὰ πέσῃ ἔξω.

³³ Ἔως δὲ νὰ ἐξημερώσῃ ὁ Παῦλος παρεκάλει πάντας νὰ λάβωσι τροφήν· ³⁴ λέγων, Δεκατέσσαρας ἡμέρας σήμερον προσδοκῶντες, διαμένετε νηστικοὶ, καὶ δὲν ἐφάγετε οὐδέν. ³⁵ Διὰ τοῦτο σὰς παρακαλῶ νὰ λάβητε τροφήν· διότι τοῦτο εἶναι ἀσφαλὲς πρὸς τὴν σωτηρίαν σας· ἐπειδὴ οὐδενὸς ἀπὸ σᾶς δὲν θέλει πέσει θρῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς. ³⁶ Ἀφοῦ δὲ εἶπε ταῦτα, καὶ ἔλαβεν ἄρτον, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν ἐνώπιον πάντων, καὶ κόψας ἤρchiσε νὰ τρώγῃ. ³⁷ Λαβόντες δὲ πάντες θάρρος, ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τροφήν. ³⁸ Ἡμεθα δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ψυχὰι ὅλαι διακίσειαι ἐβδομήκοντα ἔξ. ³⁹ Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθησαν ἀπὸ τροφῆς, ἐλάφρυνον τὸ πλοῖον ῥίπτοντες τὸν σίτον εἰς τὴν θάλασσαν. ⁴⁰ Καὶ

ὅτε ἔγεινεν ἡμέρα, δὲν ἐγνώριζον τὴν γῆν· παρετήρουν ὅμως κόλπον τινὰ ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐβουλεύθησαν, ἂν ἠδύναντο, νὰ ἐξώσωσι τὸ πλοῖον. ⁴⁰ Καὶ κόψαντες τὰς ἀγκύρας, ἀφῆκαν τὸ πλοῖον εἰς τὴν θάλασσαν, λύσαντες ἐν ταυτῷ τοὺς δεσμούς τῶν πηδαλίων· καὶ ὑψώσαντες τὸν ἀρτέμονα πρὸς τὸν ἄνεμον, κατευθύνοντο εἰς τὸν αἰγιαλόν. ⁴¹ Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον ὅπου συνήρχοντο δύο θάλασσαι, ἔρριψαν ἔξω τὸ πλοῖον· καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐκάθισε καὶ ἔμεινεν ἀσάλευτος· ἡ δὲ πρύμνη διελύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. ⁴² Ἐβουλεύθησαν δὲ οἱ στρατιῶται νὰ θανατώσωσι τοὺς δεσμίους, διὰ νὰ μὴ φύγῃ μηδεὶς κολυμβήσας. ⁴³ Ἀλλ' ὁ ἐκατόνταρχος θέλων νὰ διασώσῃ τὸν Παῦλον, ἐμπόδισεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ σκοποῦ, καὶ προσέταξεν, ὅσοι ἠδύναντο νὰ κολυμβῶσι, νὰ ῥιφθῶσι πρῶτοι καὶ νὰ ἐκβῶσιν εἰς τὴν γῆν· ⁴⁴ οἱ δὲ λοιποὶ, ἄλλοι μὲν ἐπὶ σανιδίων, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τινων λειψάνων τοῦ πλοίου.

Καὶ οὕτω διεσώθησαν πάντες εἰς τὴν γῆν.

ΚΕΦ. κη'.—¹ Καὶ ἀφοῦ διεσώθησαν, τότε ἐγνώρισαν ὅτι ἡ νῆσος ὀνομάζεται Μελίτη. ² Οἱ δὲ βαρβαροὶ ἔδειξαν εἰς ἡμᾶς οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν· διότι ἀνάψαντες πυρὰν, ὑπέδεχθησαν πάντας ἡμᾶς διὰ τὴν ἐπικειμένην βροχὴν, καὶ διὰ τὸ ψύχος.

³ Ὅτε δὲ ὁ Παῦλος συσσωρεύσας πλῆθος φρυγάνων, ἔβαλεν ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἐξελθοῦσα ἐκ τῆς θερμότητος προσεκολλήθη εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ⁴ Ὡς δὲ εἶδον οἱ βαρβαροὶ τὸ θηρίον κρεμάμενον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Βιβαίως φονεὺς εἶναι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, τὸν ὁποῖον διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ θεὸς δίκη δὲν ἀφῆκε νὰ ζῇ. ⁵ Καὶ αὐτὸς μὲν ἀπετίναξε τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, καὶ δὲν ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. ⁶ Ἐκεῖνοι δὲ ἐπρόσμενον ὅτι ἔμελλε νὰ πρησθῇ, ἡ ἐξαίφνης νὰ πέσῃ κάτω νεκρός· ἀφοῦ ὅμως ἐπρόσμενον πολλὴν ὥραν, καὶ ἔβλεπον ὅτι οὐδὲν κακὸν ἐγίνετο εἰς αὐτὸν, μεταβαλόντες στοχασμὸν ἔλεγον ὅτι εἶναι θεός.

⁷ Εἰς τὰ περίξ δὲ τοῦ τόπου ἐκείνου ἦσαν κτήματα τοῦ πρώτου τῆς νήσου ὀνομαζομένου Ποπλίου, ὅστις ἀναδεχθεὶς ἡμᾶς ἐξένισε φιλοφρόνως τρεῖς ἡμέρας. ⁸ Συνέβη δὲ νὰ ᾔναι κατάκειτος ὁ πατήρ τοῦ Ποπλίου πάσχωιν πυρετὸν καὶ δυσεντερίαν· πρὸς τὸν ὁποῖον εἰσελθὼν ὁ Παῦλος καὶ προσευχηθεὶς, ἐπέθεσεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, καὶ ἰάτρευσεν αὐτόν. ⁹ Τοῦ-

του λοιπὸν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ ὅσοι εἶχον ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο· ¹⁰ οἷτινες καὶ μὲ τιμὰς πολλὰς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ὅτε ἐμέλλομεν νὰ ἀναχωρήσωμεν, ἐφωδίασαν μὲ τὰ χρειώδη.

¹¹ Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀπεπλεύσαμεν ἐπὶ πλοίου Ἀλεξανδρινοῦ, μὲ σημαίαν τῶν Διοσκούρων, τὸ ὅποιον εἶχε παραχειμάσει ἐν τῇ νήσῳ· ¹² καὶ φθάσαντες εἰς τὰς Συρακούσας, ἐμείναμεν τρεῖς ἡμέρας. ¹³ Ἐκεῖθεν δὲ περιπλεύσαντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον· καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν πνεύσαντος νότου, τὴν δευτέραν ἡμέραν ἦλθομεν εἰς Ποτιόλους· ¹⁴ ὅπου εὐρόντες ἀδελφούς, παρεκαλέσθημεν νὰ μείνωμεν παρ' αὐτοῖς ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ οὕτως ἦλθομεν εἰς τὴν Ῥώμην. ¹⁵ Ἐκεῖθεν δὲ ἀκούσαντες οἱ ἀδελφοὶ τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῶν ἕως τοῦ Ἀππίου φόρου καὶ τῶν Τριῶν Ταβερνῶν· τοὺς ὁποίους ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαρίστησε τὸν Θεὸν, καὶ ἔλαβε θάρρος.

¹⁶ Ὅτε δὲ ἦλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκε τοὺς δεσμίους εἰς τὸν στρατοπεδάρχην· εἰς τὸν Παῦλον ὅμως συνχωρήθη νὰ μένῃ καθ' ἑαυτὸν μετὰ τοῦ στρατιώτου ὅστις ἐφύλαττεν αὐτόν. ¹⁷ Μετὰ δὲ τρεῖς ἡμέρας συνεκάλεσεν ὁ Παῦλος τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· καὶ ἀφοῦ συνῆλθον, ἔλεγε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον πράξας εἰς τὸν λαόν, ἢ εἰς τὰ ἔθιμα τὰ πατρῶα, παρεδόθην ἐξ Ἱεροσολύμων δέσμιος εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων· ¹⁸ οἷτινες ἀφοῦ μὲ ἀνέκριναν, ἤθελον νὰ μὴ ἀπολύσωσι, διότι οὐδεμία αἰτία θανάτου ὑπῆρχεν ἐν ἐμοί. ¹⁹ Ἐπειδὴ δὲ ἀντέλεγον οἱ Ἰουδαῖοι, ἠναγκάσθη νὰ ἐπικαλεσθῶ τὸν Καίσαρα· οὐχὶ ὡς ἔχων νὰ κατηγορήσω κατὰ τι τὸ ἔθνος μου. ²⁰ Διὰ ταύτην λοιπὸν τὴν αἰτίαν σὰς ἐκάλεσα διὰ νὰ ᾄδῃς ἰδῶ καὶ ὁμιλήσω· διότι ἕνεκα τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ φορῶ ταύτην τὴν ἄλυσιν.

²¹ Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἡμεῖς οὔτε γράμματα ἐλάβομεν περὶ σοῦ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε ἐλθὼν τις ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ τι κακὸν περὶ σοῦ. ²² Ἐπιθυμοῦμεν δὲ νὰ ἀκούσωμεν παρὰ σοῦ τί φρονεῖς· διότι περὶ τῆς αἰρέσεως ταύτης εἶναι γνωστὸν εἰς ἡμᾶς, ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.

²³ Καὶ ἀφοῦ διώρισαν εἰς αὐτὸν ἡμέραν, ἦλθον πρὸς αὐτὸν πολλοὶ εἰς τὸ κατάλυμα· εἰς τοὺς ὁποίους ἐξέθεσε διὰ μαρτυριῶν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔπειθεν αὐτοὺς εἰς τὰ περὶ τοῦ

Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου τοῦ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ
 πρωτῆ ἕως ἑσπέρας. ²⁴ Καὶ ἄλλοι μὲν ἐπέβηοντο εἰς τὰ λεγόμενα,
 ἄλλοι δὲ ἠπίσταντο. ²⁵ Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους,
 ἀνεχώρουν, ἀφοῦ ὁ Παῦλος εἶπεν ἕνα λόγον, "Ὅτι καλῶς ἐλάλησε
 τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν διὰ Ἰησοῦ τοῦ
 προφήτου, ²⁶ λέγον, "Ῥπαγε πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπέ,
 Μὲ τὴν ἀκοήν θέλετε ἀκούσει, καὶ δὲν θέλετε ἐννοήσει· καὶ
 βλέποντες θέλετε ἰδεῖ, καὶ δὲν θέλετε καταλάβει. ²⁷ Διότι
 ἐπαχύνθη ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὲ τὰ ὦτα βαρέως
 ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔκλεισαν· μήποτε ἴδωσι
 μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀκούσωσι μὲ τὰ ὦτα, καὶ νοήσωσι μὲ
 τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰατρεύσω αὐτούς." ²⁸ Γνωστὸν
 λοιπὸν ἔστω εἰς ἑσᾶς, ὅτι εἰς τὰ ἔθνη ἀπεστάλη τὸ σωτήριον
 τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ καὶ θέλουσιν ἀκούσει.—²⁹ Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα,
 ἀνεχώρησαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἔχοντες πολλὴν συζήτησιν πρὸς ἀλ-
 λήλους.

³⁰ Ἐμείνε δὲ ὁ Παῦλος δύο ὁλόκληρα ἔτη ἐν ἰδιαιτέρᾳ μι-
 σθωτῇ οἰκίᾳ· καὶ ἐδέχετο πάντας τοὺς ἐρχομένους πρὸς αὐτὸν,
³¹ κηρύττων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων μετὰ πάσης
 παρρησίας ἀκωλύτως τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΤΛΟΣ, δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, προσκεκλημένος ἀπόστολος,
 κεχωρισμένος διὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ² (τὸ ὅποιον προῦπε-
 σχέθη διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν ταῖς ἀγίαις γραφαῖς), ³ περὶ
 τοῦ Τιοῦ αὐτοῦ, ὅστις ἐγεννήθη ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ
 σάρκα, ⁴ καὶ ἀπεδείχθη Τίος Θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ τὸ πνεῦμα
 τῆς ἀγιωσύνης, διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, Ἰησοῦ Χριστοῦ
 τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ⁵ διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀπο-

στολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως πάντων τῶν ἐθνῶν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ· ⁶μεταξὺ τῶν ὁπαίων εἰσθε καὶ σεῖς, προσκεκλημένοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ—⁷πρὸς πάντας τοὺς ὄντας ἐν Ῥώμῃ, ἀγαπητοὺς τοῦ Θεοῦ, προσκεκλημένους ἁγίους, χάρις αἰ ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁸Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διότι ἡ πίστις σας κηρύττεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ· ⁹ἐπειδὴ μάρτυς μου εἶναι ὁ Θεὸς, τὸν ὁποῖον λατρεύω διὰ τοῦ πνεύματός μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἀδιαλείπτως σὰς ἐνθυμοῦμαι, ¹⁰δεόμενος πάντοτε ἐν ταῖς προσευχαῖς μου ν' ἀξιωθῶ ἤδη ποτὲ διὰ τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς. ¹¹Διότι ἐπιποθῶ νὰ σὰς ἴδω, διὰ νὰ σὰς μεταδώσω χάρισμά τι πνευματικὸν πρὸς στήριξιν ὑμῶν· ¹²τοῦτο δὲ εἶναι, τὸ νὰ συμπαραγορηθῶ μεταξὺ σας διὰ τῆς κοινῆς πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.

¹³Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοήτε, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις ἐμελέτησα νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, (ἐμποδίσθην ὅμως μέχρι τοῦδε,) διὰ νὰ ἀπολαύσω καρπὸν τινα καὶ μεταξὺ σας, καθὼς καὶ μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν. ¹⁴Χρεώστης εἶμαι πρὸς Ἕλληνας τε καὶ βαρβάρους, σοφοὺς τε καὶ ἀσόφους· ¹⁵αὐτῷ πρόθυμος εἶμαι, τὸ κατ' ἐμὲ, νὰ κηρίξω τὸ εὐαγγέλιον καὶ πρὸς ἐσᾶς τοὺς ἐν Ῥώμῃ.

¹⁶Διότι δὲν αἰσχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· ἐπειδὴ εἶναι δύναμις Θεοῦ πρὸς σωτηρίαν εἰς πάντα τὸν πιστεύοντα, Ἰουδαῖον τε πρῶτον καὶ Ἕλληνα· ¹⁷διότι δι' αὐτοῦ ἀποκαλύπτεται ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ὁ δὲ δίκαιος θέλει ζῆσει ἐκ πίστεως.”

¹⁸Διότι ὀργὴ Θεοῦ ἀποκαλύπτεται ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων, οἵτινες κατακρατοῦσι τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ, ¹⁹Επειδὴ ὅ,τι δύναται νὰ γνωρισθῇ περὶ Θεοῦ, εἶναι φανερόν ἐν αὐτοῖς· διότι ὁ Θεὸς ἐφάνερωσε τοῦτο πρὸς αὐτοὺς. ²⁰Επειδὴ τὰ αὐράτα αὐτοῦ βλέπονται φανερώς ἀπὸ κτίσεως κόσμου νοούμενα διὰ τῶν ποιημάτων, ἧ τε αἰδίου αὐτοῦ δύναμις καὶ ἡ θεϊότης, ὥστε αὐτοὶ εἶναι ἀναπολόγητοι. ²¹Διότι γνωρίσαντες τὸν Θεόν, δὲν ἐδόξασαν ὡς Θεόν, οὐδὲ εὐχαρίστησαν· ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. ²²Λέγοντες ὅτι εἶναι

σοφοὶ ἐμωράνθησαν. ²² Καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθαρτοῦ Θεοῦ εἰς ὁμοίωμα εἰκόνης φθαρτοῦ ἀνθρώπου, καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν.

²⁴ Διὰ τοῦτο καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς διὰ τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, ὥστε νὰ ἀτιμάζωνται τὰ σώματα αὐτῶν μεταξὺ αὐτῶν. ²⁵ Οἷτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ψεῦδος, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τὴν κτίσιν μᾶλλον παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅστις εἶναι εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. ²⁶ Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· διότι καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν μετέλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν. ²⁷ Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄνδρες ἀφήσαντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς γυναικὸς, ἐξεκαύθησαν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους, πράττοντες τὴν ἀσχημοσύνην, ἄρσενες εἰς ἄρσενας, καὶ ἀπολαμβάνοντες εἰς ἑαυτοὺς τὴν πρέπουσαν ἀντιμισθίαν τῆς πλάνης αὐτῶν. ²⁸ Καὶ καθὼς ἀπεδοκίμασαν τὸ νὰ ἔχωσιν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ὥστε νὰ πρίπτωσι τὰ μὴ πρέποντα. ²⁹ Πλήρεις οὖντες πάσης ἀδικίας, πορνείας, ποιηρίας, πλεονεξίας, κακίας· γέμοντες φθόνου, φόβου, ἔριδος, δύλου, κακοηθείας. ³⁰ Ψιθυρισταὶ, κατάλαλοι, μισόθεοι, ὕβρισται, ὑπερήφανοι, ἀλαζόνες, ἐφευρεταὶ κακῶν, ἀπειθεῖς εἰς τοὺς γονεῖς, ³¹ ἀσύνετοι, παραβάται συνθηκῶν, ἀσπλαγχνοί, ἀδιάλλακτοί, ἀνελεήμονες. ³² Οἷτινες, ἐνῶ γνωρίζουσι τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ὅτι οἱ πράττοντες τὰ τοιαῦτα εἶναι ἄξιοι θανάτου, οὐχὶ μόνον πρίπτουσιν αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν εἰς τοὺς πρίπτοντας.

ΚΕΦ. Β'. Γ'.

ΔΙΑ τοῦτο ἀναπολόγητος εἶσαι, ὦ ἄνθρωπε, πᾶς ὅστις κρίνεις· διότι εἰς ὅ,τι κρίνεις τὸν ἄλλον, σεαυτὸν κατακρίνεις· ἐπεὶ δὲ τὰ αὐτὰ πρίπτεις σὺ ὁ κρίνων. ² Εἰσεύρομεν εἰ ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ εἶναι κατὰ ἀλήθειαν ἐναντιον τῶν πραττόντων τὰ τοιαῦτα. ³ Καὶ νομίζεις τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε, σὺ ὁ κρίνων τοὺς πράττοντας τὰ τοιαῦτα, καὶ πράττων αὐτὰ, ὅτι θέλεις ἐκφύγει τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ; ⁴ Ἡ καταφρονεῖς τὸν πλοῦτον τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς μακροθυμίας, ἀγνοῶν ὅτι ἡ χρηστότης τοῦ Θεοῦ σὲ φέρει εἰς μετάνοιαν; ⁵ Διὰ δὲ τὴν

σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις εἰς σεαυτὸν ὀργὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ὅστις θέλει ἀποδώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ἑῖς μὲν τοὺς ζητοῦντας δι' ὑπομοιῆς ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν, ζῶν αἰώνιον· ἑῖς δὲ τοὺς φιλονείκους, καὶ ἀπειθοῦντας μὲν εἰς τὴν ἀλήθειαν, πειθομένους δὲ εἰς τὴν ἀδικίαν ὅτι εἰσὶν θυμὸς καὶ ὀργή, ὀλιψίς καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ ἐργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνος· ¹⁰ δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη εἰς πάντα τὸν ἐργαζόμενον τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίον τε πρῶτον καὶ Ἕλληνα. ¹¹ Ἐπειδὴ δὲ εἶναι προσωπολήψια παρὰ τῷ Θεῷ· ¹² διότι ὅσοι ἡμάρτησαν χωρὶς νόμου, θέλουσι καὶ ἀπολεσθῆ χωρὶς νόμου· καὶ ὅσοι ἡμάρτησαν ὑπὸ νόμον, θέλουσι κριθῆ διὰ νόμον, ¹³ (διότι δὲν εἰναι δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου, ἀλλ' οἱ ἐκτελεσταὶ τοῦ νόμου θέλουσι δικαιωθῆ. ¹⁴ Ἐπειδὴ ὅταν οἱ ἔθνικοι, οἱ μὴ ἔχοντες νόμον, πράττωσιν ἐκ φύσεως τὰ τοῦ νόμου, οἵτοι νόμον μὴ ἔχοντες, εἶναι νόμος εἰς ἑαυτούς· ¹⁵ οἵτινες δεικνύουσι τὸ ἔργον τοῦ νόμου γεγραμμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ἔχοντες συμμαρτυροῦσαν τὴν συνείδησιν αὐτῶν, καὶ τοὺς λογισμοὺς κατηγοροῦντας, ἢ καὶ ἀπολογουμένους μεταξὺ ἀλλήλων·) ¹⁶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅτε θέλει κρίνει ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου.

¹⁷ Ἰδοὺ, σὺ ἐπονομάζεσαι Ἰουδαίος, καὶ ἐπαναπαύεσαι εἰς τὸν νόμον, καὶ καυχᾶσαι εἰς τὸν Θεόν, ¹⁸ καὶ γνωρίζεις τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ διακρίνεις τὰ διαφέροντα, διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου· ¹⁹ καὶ ἔχεις πεποιθήσιν εἰς σεαυτὸν, ὅτι εἶσαι ὁδηγὸς τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, ²⁰ παιδευτὴς ἀφρόνων, διδάσκαλος νηπίων, ἔχων τὸν τύπον τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. ²¹ Ὁ διδάσκων λοιπὸν ἄλλον, σεαυτὸν δὲν διδάσκεις; ὁ κηρύττων νὰ μὴ κλέπτωσι, κλέπτεις; ²² Ὁ λέγων νὰ μὴ μοιχεύωσι, μοιχεύεις; ὁ βδελυττόμενος τὰ εἰδῶλα, ἱεροσυλεῖς; ²³ Ὁ καυχώμενος εἰς τὸν νόμον, ἀτιμάζεις τὸν Θεόν διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου; ²⁴ διότι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐξ αἰτίας σας βλασφημεῖται μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καθὼς εἶναι γεγραμμένον.

²⁵ Ἐπειδὴ ὠφελεῖ μὲν ἡ περιτομή, εἰάν ἐκτελῆς τὸν νόμον· εἰάν ὅμως ἦσαι παραβάτης τοῦ νόμου, ἡ περιτομή σου ἔγεινεν ἀκρο-

βυστία. ²⁶ Ἐὰν λοιπὸν ὁ ἀπερίτμητος φυλάττῃ τὰ διατάγματα τοῦ νόμου, ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ δὲν θέλει λογισθῇ ἀντὶ περιτομῆς; ²⁷ Καὶ ὁ ἐκ φύσεως ἀπερίτμητος ἐκτελὼν τὸν νόμον θέλει κρίνει σέ, ὅστις ἔχων τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ τὴν περιτομὴν εἶσαι παραβάτης τοῦ νόμου; ²⁸ Διότι Ἰουδαῖος δὲν εἶναι ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖος, οὐδὲ περιτομὴ ἡ ἐν τῷ φανερῷ, ἡ γινόμενη ἐν σαρκί· ²⁹ ἀλλ' Ἰουδαῖος εἶναι ὁ ἐν κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ ἡ τῆς καρδίας, κατὰ πνεῦμα, οὐχὶ κατὰ γράμμα, τοῦ ὁποίου ὁ ἔπαινος εἶναι οὐχὶ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Τίς λοιπὸν ἡ ὑπεροχὴ τοῦ Ἰουδαίου; ἡ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς;—² Πολλὴ κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν, διότι εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἐνεπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. ³ Ἐπειδὴ ἂν τινες δὲν ἐπίστευσαν, τί ἐκ τούτου; μήπως ἡ ἀπιστία αὐτῶν θέλει καταργήσῃ τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ; ⁴ Μὴ γένοιτο· ἀλλ' ἔστω ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης· καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Διὰ τὰ δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ τὰ νικήσῃς ὅταν κρίνησαι.”

⁵ Ἐὰν δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν δεικνύῃ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, τί θέλομεν εἰπεῖ; μήπως εἶναι ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; (ὡς ἄνθρωπος λαλῶ·)—⁶ Μὴ γένοιτο· ἐπειδὴ πῶς θέλει κρίνει ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; ⁷ Διότι ἂν ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐπερίσσευσεν πρὸς δόξαν αὐτοῦ διὰ τοῦ ἐμοῦ ψεύσματος, διὰ τί πλέον ἐγὼ κρίνομαι ὡς ἁμαρτωλός; ⁸ Καὶ, (καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθὼς κηρύττουσιν τινες ὅτι ἡμεῖς λέγομεν,) Διὰ τί νὰ μὴ πράττωμεν τὰ κακά, διὰ νὰ ἔλθωσι τὰ ἀγαθὰ;—τῶν ὁποίων ἡ κατάκρισις εἶναι δικαία.

⁹ Τί λοιπὸν; ὑπερέχομεν τῶν ἐθνικῶν; Οὐχὶ βεβαίως· διότι προεξηλέξαμεν Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας ὅτι εἶναι πάντες ὑπὸ ἁμαρτίαν. ¹⁰ Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ὅτι δὲν ὑπάρχει δίκαιος οὐδὲ εἷς· ¹¹ δὲν ὑπάρχει τις ἔχων σύνεσιν· δὲν ὑπάρχει τις ἐκζητῶν τὸν Θεόν. ¹² Πάντες ἐξέκλιναν, ὁμοῦ ἐξηχρεώθησαν· δὲν ὑπάρχει ὁ πράττων ἀγαθόν· δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἷς.” ¹³ “Τάφος ἀνεργημένος εἶναι ὁ λάρυγξ αὐτῶν· μετὰ τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐλάλουν δόλια.” “φαρμάκιον ἀσπίδων εἶναι ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν.” ¹⁴ τῶν ὁποίων “τὸ στόμα γέμει κατάρας καὶ πικρίας.” ¹⁵ “Οἱ πόδες αὐτῶν εἶναι ταχεῖς εἰς τὸ νὰ χύσωσιν

αἷμα.” ¹⁸“ἐρήμωσις καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.” ¹⁹καὶ ὁδὸν εἰρήνης δὲν ἐγνώρισαν.” ¹⁸“Δὲν εἶναι φόβος Θεοῦ ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.”—¹⁹“Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὅσα λέγει ὁ νόμος, λαλεῖ πρὸς τοὺς ὑπὸ τὸν νόμον· διὰ τὴν ἐμφραχθῆ παῖν στόμα, καὶ τὴν γαῖαν πᾶς ὁ κόσμος ὑπόδικος εἰς τὸν Θεόν.

²⁰Διότι ἐξ ἔργων νόμου δὲν θέλει δικαιοθῆ οὐδεμία σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· ἐπειδὴ διὰ τοῦ νόμου γίνεται ἡ γνώρισις τῆς ἁμαρτίας.

²¹Τώρα δὲ χωρὶς νόμου ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐφανερώθη, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν· ²²δικαιοσύνη δὲ τοῦ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας· διότι δὲν ὑπάρχει διαφορὰ· ²³ἐπειδὴ πάντες ἥμαρτον, καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ· ²⁴δικαιοῦνται δὲ δωρεὰν μὲ τὴν χάριν αὐτοῦ, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ²⁵τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς προέθετο μέσον ἐξιλεώσεως διὰ τῆς πίστεως, ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, πρὸς φανέρωσιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν ἀφεσιν τῶν προγενομένων ἁμαρτημάτων, διὰ τῆς μακροθυμίας τοῦ Θεοῦ· ²⁶πρὸς φανέρωσιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, διὰ τὴν ἡμῶν αὐτῶν δικαιοσύνη, καὶ τὴν δικαιοσύνην τὸν πιστεύοντα εἰς τὸν Ἰησοῦν.

²⁷Ποῦ λοιπὸν ἡ καύχησις; Ἐκλείσθη ἔξω. Διὰ ποίου νόμου; τῶν ἔργων; Οὐχί· ἀλλὰ διὰ τοῦ νόμου τῆς πίστεως

²⁸Συμπεραίνομεν λοιπὸν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δικαιοῦται διὰ τῆς πίστεως, χωρὶς τῶν ἔργων τοῦ νόμου.

²⁹Ἡ τῶν Ἰουδαίων μόνον εἶναι ὁ Θεός; Οὐχί δὲ καὶ τῶν ἐθνῶν; Ναὶ καὶ τῶν ἐθνῶν· ³⁰ἐπειδὴ εἰς εἶναι ὁ Θεός, ὅστις θέλει δικαιώσει τὴν περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ τὴν ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. ³¹Νόμον λοιπὸν καταργούμεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον συνιστῶμεν.

ΚΕΦ. Δ΄.

ΤΙ λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ ὅτι ἀπῆλυσεν Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν κατὰ σάρκα;

²Διότι ἐὰν ὁ Ἀβραὰμ ἐδικαιώθη ἐκ τῶν ἔργων, ἔχει καύχημα· ἀλλ’ οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ³Ἐπειδὴ τί λέγει ἡ γραφή; “Καὶ ἐπίστευσεν Ἀβραὰμ εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς

δικαιοσύνην." *Εἰς δὲ τὸν ἐργαζόμενον ὁ μισθὸς δὲν λογίζεται ὡς χάρις, ἀλλ' ὡς χρέος· *εἰς τὸν μὴ ἐργαζόμενον ὅμως, πιστεύοντα δὲ εἰς τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, ἡ πίστις αὐτοῦ λογίζεται εἰς δικαιοσύνην.

*Καθὼς καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων·
 "Μακάριοι ἐκείνοι τῶν ὁποίων συνεχωρήθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ τῶν ὁποίων ἐσκεπάσθησαν αἱ ἁμαρτίαι. *Μακάριος ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος δὲν θέλει λογίζεσθαι ἁμαρτίαν."

*Οὗτος λοιπὸν ὁ μακαρισμὸς γίνεται διὰ τοὺς περιτετμημένους, ἢ καὶ διὰ τοὺς ἀπεριτμήτους; διότι λέγομεν ὅτι ἡ πίστις ἐλογίσθη εἰς τὸν Ἀβραάμ εἰς δικαιοσύνην. ¹⁰ Πῶς λοιπὸν ἐλογίσθη; ὅτε ἦτο ἐν περιτομῇ, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐχὶ ἐν περιτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ. ¹¹ Καὶ ἔλαβε τὸ σημεῖον τῆς περιτομῆς, σφραγιδα τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐκ πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ· διὰ τὴν ἡναι αὐτὸς πατὴρ πάντων τῶν πιστευόντων ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, διὰ τὴν ἡναι αὐτοὺς ἢ δικαιοσύνη· ¹² καὶ πατὴρ τῆς περιτομῆς, οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς περιτετμημένους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς περιπατοῦντας εἰς τὴν ἰχνη τῆς πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ.

¹³ Ἐπειδὴ ἡ ἐπαγγελία πρὸς τὸν Ἀβραάμ ἢ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, ὅτι ἐμελλε τὴν ἡναι κληρονόμος τοῦ κόσμου, δὲν ἔστιν διὰ τοῦ νόμου, ἀλλὰ διὰ τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐκ πίστεως. ¹⁴ Διότι ἐὰν ἦσαν κληρονόμοι οἱ ἐκ τοῦ νόμου, ἡ πίστις ἐματαιώθη καὶ καθηργήθη ἡ ἐπαγγελία. ¹⁵ Ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐπιφέρει ὀργήν· διότι ὅπου δὲν ὑπάρχει νόμος, οὐδὲ παράβασις ὑπάρχει· ¹⁶ διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως ἡ κληρονομία, διὰ τὴν ἡναι κατὰ χάριν, ὥστε ἡ ἐπαγγελία τὴν ἡναι βεβαία εἰς ἅπαν τὸ σπέρμα, οὐχὶ μόνον τὸ ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τῆς πίστεως τοῦ Ἀβραάμ, ὅστις εἶναι πατὴρ πάντων ἡμῶν, ¹⁷ (καθὼς εἶναι γεγραμμένον, "Ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν σὺ κατέστησα,") ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ὁποῖον ἐπίστευσε, τοῦ ζωοποιούντος τοὺς νεκροὺς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. ¹⁸ Ὅστις καίτοι μὴ ἔχων ἐλπίδα ἐπίστευσε ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι ἐμελλε τὴν γείνη πατὴρ πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ λαληθὲν, "Οὕτω θέλει εἶσθαι τὸ σπέρμα σου" ¹⁹ καὶ μὴ ἀσθενήσας κατὰ τὴν πίστιν, δὲν ἐσυλλογίσθη τὸ σῶμα αὐτοῦ ὅτι ἦτο ἤδη νεκρωμένον, ἑκατονταετῆς περίπου ὢν, καὶ τὴν νεκρῶσιν τῆς μητρὸς τῆς Σάρρας· ²⁰ οὐδὲ ἐδίστασεν εἰς τὴν

ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἀπιστίας, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη εἰς τὴν πίστιν, δοξάσας τὸν Θεόν, ²¹ καὶ πεποιθώς ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ὑπέσχέθη, εἶναι δυνατόν καὶ νὰ ἐκτελέσῃ. ²² Διὰ τοῦτο καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην.

²³ Δὲν ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν, ²⁴ ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, εἰς τοὺς ὁποίους μέλλει νὰ λογισθῇ, τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸν ἀναστήσαντα ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν. ²⁵ ὅστις παρεδόθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ ἀνέστη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

ΚΕΦ. ε'.

ΔΙΚΑΙΩΘΕΝΤΕΣ λοιπὸν ἐκ πίστεως, ἔχομεν εἰρήνην πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ² διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν καὶ τὴν εἰσοδὸν διὰ τῆς πίστεως εἰς τὴν χάριν ταύτην εἰς τὴν ὁποίαν ἰστάμεθα· καὶ καυχώμεθα εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. ³ Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα εἰς τὰς θλίψεις· γνωσκόντες ὅτι ἡ θλίψις ἐργάζεται ὑπομονήν, ⁴ ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ⁵ ἡ δὲ ἐλπίς δὲν κατασχίνει, διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐκκεχυμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος εἰς ἡμᾶς. ⁶ Ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς, ὅτε ἦμεθα ἔτι ἀσθενεῖς, ἀπέθανε κατὰ τὸν ὁρισμένον καιρὸν ὑπὲρ τῶν ἀσεβῶν. ⁷ Διότι μόλις ὑπὲρ δικαίου θέλει ἀποθάνει τις· ἐπειδὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ ἴσως καὶ τολμᾷ τις νὰ ἀποθάνῃ. ⁸ Ἀλλ' ὁ Θεὸς δεικνύει τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς, διότι ἐνῶ ἡμεῖς ἦμεθα ἔτι ἁμαρτωλοὶ, ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν. ⁹ πολλῶ μᾶλλον λοιπὸν, ἀφοῦ ἐδικαιώθημεν τώρα διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, θέλομεν σωθῇ ἀπὸ τῆς ὀργῆς δι' αὐτοῦ. ¹⁰ Διότι, ἐὰν ἐχθροὶ ὦντες ἐφιλιώθημεν μὲ τὸν Θεὸν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλὰ μᾶλλον φιλιωθέντες θέλομεν σωθῇ διὰ τῆς ζωῆς αὐτοῦ.

¹¹ Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι εἰς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐλάβομεν τάρτα τὴν φιλίωσιν.

¹² Διὰ τοῦτο καθὼς δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτω διήλθεν ὁ θάνατος εἰς πάντας ἀνθρώπους, ἐπειδὴ πάντες ἥμαρτον· ¹³ (διότι μέχρι τοῦ ἰοῦμοις ἦτο ἐν τῷ κόσμῳ ἡ ἁμαρτία· ἁμαρτία

ὥμως δὲν λογίζεται ὅταν δὲν ἦναι νόμος. ¹⁶ Ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας κατὰ τὴν ὁμοιοτητα τῆς παραβάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ὅστις εἶναι τύπος τοῦ μέλλοντος.

¹⁸ Πλὴν δὲν εἶναι καθὼς τὸ ἁμάρτημα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα· διότι ἂν διὰ τὸ ἁμάρτημα τοῦ ἑνὸς ἀπέθανον οἱ πολλοὶ, πολὺ περισσότερον ἢ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπερίσσευσεν εἰς τοὺς πολλούς.

¹⁸ Καὶ ἡ δωρεὰ δὲν εἶναι καθὼς ἡ δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος γενομένη κατάκρισις· διότι ἡ κρίσις ἐκ τοῦ ἑνὸς ἐγίνειν εἰς κατάκρισιν τῶν πολλῶν· τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν ἁμαρτημάτων ἐγίνειν εἰς δικαίωσιν. ¹⁷ Διότι ἂν καὶ διὰ τὸ ἁμάρτημα τοῦ ἑνὸς ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἑνὸς, πολὺν περισσότερον οἱ λαμβάνοντες τὴν ἀφθούαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης, θέλουσι βασιλεύσει ἐν ζωῇ διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ.)

¹⁸ Καθὼς λοιπὸν δι' ἑνὸς ἁμαρτήματος ἦλθε κατάκρισις εἰς πάντας ἀνθρώπους, οὕτω καὶ διὰ μιᾶς δικαιοσύνης ἦλθεν εἰς πάντας ἀνθρώπους δικαίωσις εἰς ζωὴν. ¹⁹ Διότι καθὼς διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου οἱ πολλοὶ κατεστάθησαν ἁμαρτωλοὶ, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς οἱ πολλοὶ θέλουσι κατασταθῇ δίκαιοι.

²⁰ Παρεῖσηλθε δὲ ὁ νόμος διὰ νὰ περισσεύσῃ τὸ ἁμάρτημα. Καὶ ὅπου ἐπερίσσευσεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις· ²¹ ἵνα, καθὼς ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία διὰ τοῦ θανάτου, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ τῆς δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

ΚΕΦ. ε'.

ΤΙ λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; θέλομεν ἐπιμένει ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ, διὰ νὰ περισσεύσῃ ἡ χάρις;

Ἐννοεῖται· ἡμεῖς οἵτινες ἀπεθάνομεν κατὰ τὴν ἁμαρτίαν, πῶς θέλομεν ζῆσαι πλέον ἐν αὐτῇ; ³ Ἡ ἀγνωεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; ⁴ Συνετέφθημεν λοιπὸν μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα καθὼς ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς περιπατήσωμεν εἰς νέαν ζωὴν.

⁶ Διότι εὖν ἐγείναμεν σύμφυτοι με αὐτὸν κατὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ θανάτου αὐτοῦ, θέλουμεν εἶσθαι καὶ κατὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς ἀναστάσεως· ⁷ τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, διὰ νὰ καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, ὥστε νὰ μὴ ἡμεῖς πλέον δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας. ⁸ Διότι ὁ ἀποθανὼν ἠλευθερώθη ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. ⁹ Ἐὰν δὲ ἀπεθάνομεν μετὰ τοῦ Χριστοῦ, πιστεύομεν ὅτι καὶ θέλομεν συζῆσει μετ' αὐτοῦ· ¹⁰ γινώσκοντες ὅτι ὁ Χριστὸς ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, δὲν ἀποθνήσκει πλέον· θάνατος αὐτὸν δὲν κυριεύει πλέον. ¹¹ Διότι καθ' ὃ ἀπέθανεν, ἀπέθανεν ἅπαξ διὰ τὴν ἁμαρτίαν· ἀλλὰ καθ' ὃ ζῇ, ζῇ εἰς τὸν Θεόν. ¹² Οὕτω καὶ σεῖς φρονεῖτε ἑαυτοὺς ὅτι εἰσθε νεκροὶ μὲν κατὰ τὴν ἁμαρτίαν, ζῶντες δὲ εἰς τὸν Θεόν, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

¹³ Ἄς μὴ βασιλεύῃ λοιπὸν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι, ὥστε κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτοῦ νὰ ὑπακούητε εἰς αὐτήν· ¹⁴ μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη σας ὅπλα ἀδικίας εἰς τὴν ἁμαρτίαν· ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς εἰς τὸν Θεόν ὡς ζῶντας ἐκ νεκρῶν, καὶ τὰ μέλη σας ὅπλα δικαιοσύνης εἰς τὸν Θεόν. ¹⁵ Διότι ἡ ἁμαρτία δὲν θέλει σᾶς κυριεύσει· ἐπειδὴ δὲν εἰσθε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.

¹⁶ Τί λοιπόν; θέλομεν ἁμαρτήσῃ, διότι δὲν εἴμεθα ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο.

¹⁷ Δὲν ἐξεύρετε ὅτι εἰς ὅτινα παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους πρὸς ὑπακοήν, εἰσθε δούλοι ἐκείνου εἰς τὸν ὅποιον ὑπακούετε, ἢ τῆς ἁμαρτίας πρὸς θάνατον, ἢ τῆς ὑπακοῆς πρὸς δικαιοσύνην; ¹⁸ Χάρις ὅμως εἰς τὸν Θεόν, διότι ὑπῆρχετε δούλοι τῆς ἁμαρτίας, πλὴν ὑπηκούσατε ἐκ καρδίας εἰς τὸν τύπον τῆς διδαχῆς εἰς τὸν ὅποιον παρεδόθητε. ¹⁹ Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε εἰς τὴν δικαιοσύνην. ²⁰ Ἀνθρωπίνως λέγω διὰ τὴν ὑσθένειαν τῆς σαρκὸς σας. Διότι καθὼς παρεστήσατε τὰ μέλη σας δούλα εἰς τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ εἰς τὴν ἀνομίαν πρὸς τὴν ἀνομίαν, οὕτω τώρα παραστήσατε τὰ μέλη σας δούλα εἰς τὴν δικαιοσύνην πρὸς ἁγιασμόν. ²¹ Διότι ὅτε ὑπῆρχετε δούλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπῆρχετε ἐλεύθεροι ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης. ²² Τίνα λοιπὸν καρπὸν εἶχετε τότε ἐξ ἐκείνων τῶν ἔργων διὰ τὰ ὅποια τώρα αἰσχύνεσθε; διότι τὸ τέλος ἐκείνων εἶναι θάνατος. ²³ Ἀλλὰ τώρα ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, καὶ δουλωθέντες εἰς τὸν Θεόν, ἔχετε τὸν καρπὸν σας εἰς ἁγιασμόν· τὸ δὲ τέλος, ζωὴν

αἰώνιον. ²⁵ Διότι ὁ μισθὸς τῆς ἁμαρτίας εἶναι θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

ΚΕΦ. Ζ'.

* Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, (διότι λαλῶ πρὸς γινώσκοντας τὸν νόμον,) ὅτι ὁ νόμος ἔχει κυριότητα ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; ² Διότι ἡ ὑπανδρος γυνὴ εἶναι δεδεμένη διὰ τοῦ νόμου μετὰ τὸν ἄνδρα ζῶντα· εἰ δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἀπαλλάττεται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ³ Ἀρα λοιπὸν, εἰ, ζῶντος τοῦ ἀνδρός, συζευχθῇ μετὰ ἄλλον ἄνδρα, θέλει εἶσθαι μοιχαλὶς· εἰ ὅμως ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, εἶναι ἐλευθέρα ἀπὸ τοῦ νόμου, ὥστε νὰ μὴ ᾔναι μοιχαλὶς, εἰ συζευχθῇ μετὰ ἄλλον ἄνδρα. ⁴ Λοιπὸν, ἀδελφοί μου, καὶ σεῖς ἐθανατώθητε ὡς πρὸς τὸν νόμον διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ συζευχθῆτε μετὰ ἄλλον, τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, διὰ νὰ καρποφορήσωμεν εἰς τὸν Θεόν. ⁵ Διότι ὅτε ἡμεθα ἐν τῇ σαρκί, τὰ πάθη τῶν ἁμαρτιῶν, τὰ διὰ τοῦ νόμου, ἐνηργοῦντο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, διὰ νὰ καρποφορήσωμεν εἰς τὸν θάνατον· ⁶ τῶρα ὅμως ἀπηλλάχθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐκεῖνου ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐκρατούμεθα· διὰ νὰ δουλεύωμεν κατὰ τὸ νέον πνεῦμα, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ παλαιὸν γράμμα.

⁷ Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; ὁ νόμος εἶναι ἁμαρτία; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν δὲν ἐγνώρισα, εἰμὴ διὰ τοῦ νόμου· διότι καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δὲν ᾔθελον γνωρίσει, εἰ ὁ νόμος δὲν ἔλεγε, "Μὴ ἐπιθυμήσης." ⁸ Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς, ἐγέννησεν ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· διότι χωρὶς τοῦ νόμου ἡ ἁμαρτία εἶναι νεκρά. ⁹ Καὶ ἐγὼ ἔζων ποτὲ χωρὶς νόμου· ἀλλ' ὅτε ἦλθεν ἡ ἐντολή, ἀνέζησεν ἡ ἁμαρτία, ἐγὼ δὲ ἀπέθανον· ¹⁰ καὶ ἡ ἐντολή ἦτις ἔδωκε πρὸς ζωὴν, αὕτη εἰρέθη ἐν ἐμοὶ πρὸς θάνατον. ¹¹ Διότι ἡ ἁμαρτία λαβοῦσα ἀφορμὴν διὰ τῆς ἐντολῆς, μετέξηπάτησε, καὶ δι' αὐτῆς μετέθανάτωσεν. ¹² Ὡστε ὁ μὲν νόμος εἶναι ἁγίος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή.

¹³ Τὸ ἀγαθὸν λοιπὸν ἔγεινεν εἰς ἐμὲ θάνατος; Μὴ γένοιτο· ἀλλ' ἡ ἁμαρτία, διὰ νὰ φανῇ ἁμαρτία, προξενούσα εἰς ἐμὲ θάνατον.

τον διὰ τοῦ ἀγαθοῦ, ὥστε νὰ γείνη καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἢ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.

¹⁴ Διότι ἐξείρομεν ὅτι ὁ νόμος εἶναι πνευματικός· ἐγὼ δὲ εἶμαι σαρκικός, πεπωλημένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. ¹⁵ Διότι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον πράττω, δὲν γνωρίζω· ἐπειδὴ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θέλω, τοῦτο δὲν πράττω, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μισῶ, τοῦτο πράττω. ¹⁶ Ἐὰν δὲ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν θέλω, τοῦτο πράττω, συμφωνῶ μὲ τὸν νόμον, ὅτι εἶναι καλός. ¹⁷ Τώρα δὲ δὲν πράττω πλέον τοῦτο ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἁμαρτία ἢ κατοικοῦσα ἐν ἐμοί. ¹⁸ Διότι ἐξεύρω ὅτι δὲν κατοικεῖ ἐν ἐμοί, (τουτέστιν ἐν τῇ σαρκὶ μου,) ἀγαθόν· ἐπειδὴ τὸ θέλειν πάρεστιν εἰς ἐμὲ, τὸ πραττεῖν ὅμως τὸ καλὸν δὲν εὐρίσκω. ¹⁹ Διότι δὲν πράττω τὸ ἀγαθόν, τὸ ὅποιον θέλω· ἀλλὰ τὸ κακὸν τὸ ὅποιον δὲν θέλω, τοῦτο πράττω. ²⁰ Ἐὰν δὲ ἐγὼ πράττω ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν θέλω, δὲν ἐργάζομαι αὐτὸ πλέον ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἁμαρτία ἢ κατοικοῦσα ἐν ἐμοί. ²¹ Εὐρίσκω λοιπὸν τὸν νόμον τοῦτον, ὅτι, ἐνῶ ἐγὼ θέλω νὰ πράττω τὸ καλόν, πάρεστιν εἰς ἐμὲ τὸ κακόν. ²² Διότι ἡδύνομαι μὲν εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον· ²³ βλέπω ὅμως ἐν τοῖς μέλεσί μου ἄλλον νόμον ἀντιμαχόμενον εἰς τὸν νόμον τοῦ νοός μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά με εἰς τὸν νόμον τῆς ἁμαρτίας τὸν ὄντα ἐν τοῖς μέλεσί μου. ²⁴ Ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἐγώ· τίς θέλει μὲ ἐλευθερώσει ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; ²⁵ Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἀρα λοιπὸν αὐτὸς ἐγὼ μὲ τὸν νοῦν μὲν δουλεύω εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ· μὲ τὴν σάρκα δὲ εἰς τὸν νόμον τῆς ἁμαρτίας.

ΚΕΦ. η'.

ΔΕΝ εἶναι τώρα λοιπὸν οὐδεμία κατάκρισις εἰς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς μὴ περιπατοῦντας κατὰ τὴν σάρκα, ἀλλὰ κατὰ τὸ Πνεῦμα· ² Διότι ὁ νόμος τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μὲ ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. ³ Ἐπειδὴ τὸ ἀδύνατον εἰς τὸν νόμον, καθότι ἦτο ἀνίσχυρος διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεὸς πέμψας τὸν ἑαυτοῦ Υἱόν μὲ ὁμοίωμα σαρκὸς ἁμαρτίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί· ⁴ διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ νόμου εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ περιπατοῦντας κατὰ τὴν σάρκα, ἀλλὰ κατὰ τὸ Πνεῦμα. ⁵ Διότι οἱ ζῶντες κατὰ τὴν σάρκα, τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν· οἱ δὲ κατὰ τὸ Πνεῦμα, τὰ τοῦ Πνεύματος. ⁶ Ἐπειδὴ τὸ φρόνημα τῆς

σαρκὸς ^{ἐστὶν} θάνατος· τὸ δὲ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη. ⁹ Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ^{ἐστὶν} ἔχθρα εἰς τὸν Θεόν· ἐπειδὴ εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ δὲν ὑποτάσσεται, ἀλλ' οὐδὲ δύναται. ¹⁰ Ὅσοι δὲ εἶναι τῆς σαρκὸς, δὲν δύνανται νὰ ἀρέσωσιν εἰς τὸν Θεόν.

² Σεῖς ὅμως δὲν εἰσθε τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ τοῦ Πνεύματος, εἴαν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικῇ ἐν ὑμῖν. Ἀλλ' εἴαν τις δὲν ἔχῃ τὸ Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, οὗτος δὲν εἶναι αὐτοῦ. ¹⁰ Εἴαν δὲ ὁ Χριστὸς ^{ᾔνῃ} ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα ^{ἐστὶν} νεκρὸν δια τὴν ἁμαρτίαν· τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ τὴν δικαιοσύνην. ¹¹ Εἴαν δὲ κατοικῇ ἐν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα τοῦ ἀναστήσαντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν, ὁ ἀναστήσας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν θέλει ζωοποιήσῃ καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ τοῦ κατοικοῦντος ἐν ὑμῖν.

¹² Ἀρα λοιπὸν, ἀδελφοί, εἴμεθα χρεώσται, οὐχὶ εἰς τὴν σάρκα, ὥστε νὰ ζῶμεν κατὰ σάρκα. ¹² Διότι εἴν ζῆτε κατὰ τὴν σάρκα, μέλλετε νὰ ἀποθάνητε, ἀλλ' εἴαν διὰ τοῦ Πνεύματος θανατόνητε τὰς πράξεις τοῦ σώματος, θέλετε ζῆσει. ¹⁴ Ἐπειδὴ ὅσοι διοικούνται ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, οὗτοι εἶναι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ.

¹⁵ Διότι δὲν ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας διὰ νὰ φοβῆσθε πάλιν, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, διὰ τοῦ ὁποίου κράζομεν, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ. ¹⁶ Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ μὲ τὸ πνεῦμα ἡμῶν, ὅτι εἴμεθα τέκνα Θεοῦ. ¹⁷ Εἴαν δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ· εἴαν συμπάσχωμεν, διὰ νὰ γείνωμεν καὶ συμμέτοχοι τῆς δόξης αὐτοῦ.

¹⁸ Ἐπειδὴ φρονῶ ὅτι τὰ παθήματα τοῦ παρόντος καιροῦ δὲν εἶναι ἄξια νὰ συγκριθῶσι μὲ τὴν δόξαν τὴν μέλλουσαν νὰ ἀποκαλυφθῇ εἰς ἡμᾶς. ¹⁹ Διότι ἡ μεγάλη προσδοκία τῆς κτίσεως προσμένει τὴν φανέρωσιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Ἐπειδὴ ἡ κτίσις ὑπετάχθη εἰς τὴν ματαιότητα, οὐχὶ ἐκουσίως, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα αὐτήν, ²¹ ἐπ' ἐλπίδι ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις θέλει ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, καὶ μεταβῇ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. ²² Ἐπειδὴ ἐξέυρομεν ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις στεναάζει καὶ συναγωνιᾷ ἕως τοῦ νῦν. ²³ Καὶ οὐχὶ μόνον αὕτη, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἵτινες ἔχομεν τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ στεναζόμεν ἐν ἑαυτοῖς, περιμένοντες τὴν υἱοθεσίαν, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. ²⁴ Διότι μὲ τὴν ἐλπίδα ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ ἥτις βλέπεται, δὲν εἶναι ἐλπίς· διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον βλέπει τις, διὰ τί καὶ ἐλπίζει; ²⁵ Εἴαν δὲ

ἐλπίζομεν ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον δὲν βλέπομεν, διὰ τῆς ὑπομονῆς περι-
μένομεν αὐτό.

²⁶ Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συμβοηθεῖ εἰς τὰς ἀσθενείας
ἡμῶν· ἐπειδὴ τὰ τί νὰ προσευχηθῶμεν ὡς πρέπει, δὲν ἐξεύρομεν,
ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ἱκετεύει ὑπὲρ ἡμῶν διὰ στεναγμῶν ἀλαλή-
των. ²⁷ Ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας ἐξεύρει τί εἶναι τὸ φρόνημα
τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἱκετεύει ὑπὲρ τῶν ἁγίων.

²⁸ Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι πάντα συνεργοῦσι πρὸς τὸ ἀγαθὸν εἰς
τοὺς ἀγαπῶντας τὸν Θεόν, εἰς τοὺς κεκλημένους κατὰ τὸν
προορισμὸν αὐτοῦ. ²⁹ Διότι ὅσους προεγνώρισε, τούτους καὶ προώ-
ρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Τιού αὐτοῦ, διὰ νὰ ᾔναι αὐτοὺς
πρωτότοκος μετὰ τῶν πολλῶν ἀδελφῶν. ³⁰ Ὅσους δὲ προώρισε,
τούτους καὶ ἐκάλεσε· καὶ ὅσους ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσε·
καὶ ὅσους ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε.

³¹ Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ πρὸς ταῦτα; Ἐὰν ὁ Θεὸς ᾔναι ὑπὲρ
ἡμῶν, τίς θέλει εἰσθαι καθ' ἡμῶν; ³² Ἐπειδὴ ὅστις τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ
Τιόν δὲν ἐφείσθη, ἀλλὰ παρέδωκεν αὐτὸν ὑπὲρ πάντων ἡμῶν,
πῶς καὶ μετ' αὐτοῦ δὲν θέλει χαρίσει εἰς ἡμᾶς τὰ πάντα; ³³ Τίς
θέλει ἐγκαλέσει τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ; Θεὸς εἶναι ὁ δικαίων.
³⁴ Τίς θέλει εἰσθαι ὁ κατακρίνων; Χριστὸς ὁ ἀποθανὼν, μᾶλλον δὲ
καὶ ἀναστὰς, ὅστις καὶ εἶναι ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὅστις καὶ
μεσιτεύει ὑπὲρ ἡμῶν. ³⁵ Τίς θέλει μᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ Χριστοῦ; Θλίψις, ἡ στενοχωρία, ἡ διωγμὸς, ἡ πείνα, ἡ
γυμνότης, ἡ κίνδυνος, ἡ μάχαιρα; ³⁶ (Καθὼς εἶναι γεγραμμένον,
"Ὅτι ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν
ὡς πρόβατα σφαγῆς.") ³⁷ Ἀλλ' εἰς πάντα ταῦτα ὑπερνικῶμεν
διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. ³⁸ Ἐπειδὴ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι
οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ, οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις,
οὔτε παρόντα οὔτε μέλλοντα, ³⁹ οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος, οὔτε
ἄλλη τις κτίσις, θέλει δυνηθῇ νὰ χωρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

ἌΛΗΘΕΙΑΝ λέγω ἐν Χριστῷ, δὲν ψεύδομαι, (ἔχων συμμαρ-
τυροῦσαν μὲ ἐμὲ τὴν συνείδησίν μου ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ,) ² ὅτι
ἔχω λύπην μεγάλην καὶ ἀδιάλειπτον ὀδύνην ἐν τῇ καρδίᾳ
μου. ³ Διότι πηρόμενος αὐτὸς ἐγὼ νὰ ᾔμαι ἀνάθεμα ἀπὸ τοῦ
Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν κατὰ σάρκα συγγενῶν μου·

‘οἷτινες εἶναι Ἰσραηλίται, τῶν ὁποίων εἶναι ἡ υἱοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ αἱ διαθήκαι, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ λατρεία, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι· ⁹ τῶν ὁποίων εἶναι αἱ πατέρες, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων γεννήθη ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

¹⁰ Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατόν ὅτι ἐξέπεσει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Διότι πάντες οἱ ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ, δὲν εἶναι οὗτοι Ἰσραὴλ. Οὐδὲ διότι εἶναι σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ, διὰ τοῦτο εἶναι πάντες τέκνα· ἀλλ’ “ἐν τῷ Ἰσαὰκ θέλει κληθῆ εἰς σέ σπέρμα.” ¹¹ Τούτέστι, τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα δὲν εἶναι τέκνα Θεοῦ· ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζονται διὰ σπέρμα. ¹² Διότι ὁ λόγος τῆς ἐπαγγελίας εἶναι οὗτος, “Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον θέλω ἐλθεῖν, καὶ ἡ Σάρρα θέλει ἔχει υἱόν.”

¹³ Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα, ὅτε συνέλαβε διὰ ἐξ ἑνὸς ἀνδρός, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· ¹⁴ (διότι πρὶν ἔτι γεννηθῶσι τὰ παῖδια, καὶ πρὶν πράξωσί τι ἀγαθὸν ἢ κακόν, διὰ τὰ μένη ὁ κατ’ ἐκλογὴν προορισμὸς τοῦ Θεοῦ οὐχὶ ἐκ τῶν ἔργων, ἀλλ’ ἐκ τοῦ καλοῦντος,) ¹⁵ ἐρρέθη πρὸς αὐτήν, “Ὅτι ὁ μεγαλύτερος θέλει δουλεύσει εἰς τὸν μικρότερον.” ¹⁶ Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαὺ ἐμίσησα.”

¹⁷ Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; Μήπως εἶναι ἀδικία εἰς τὸν Θεόν; Μὴ γένοιτο. ¹⁸ Διότι πρὸς τὸν Μωϋσῆν λέγει, “Θέλω ἐλεῆσαι ὄντινα ἐλεῶ, καὶ θέλω οἰκτερῆσαι ὄντινα οἰκτείρω.” ¹⁹ Ἀρα λοιπὸν δὲν εἶναι τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεούντος Θεοῦ. ²⁰ Διότι ἡ γραφὴ λέγει πρὸς τὸν Φαραὼ, “Ὅτι δι’ αὐτὸ τοῦτο σὲ ἐξήγειρα, διὰ τὰ δεῖξω ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ διὰ τὰ διαγγελθῆ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.”

²¹ Ἀρα λοιπὸν ὄντινα θέλει, ἐλεεῖ· καὶ ὄντινα θέλει, σκληρύνει.

²² Θέλεις λοιπὸν μοι εἰπεῖ, Διὰ τί πλέον μέμφεται; εἰς τὸ θέλημα αὐτοῦ τίς ἐναντιοῦται; ²³ Ἀλλὰ μάλιστα, σὺ, ὃ ἄνθρωπε, τίς εἶσαι ὅστις ἀνταποκρίνεσαι πρὸς τὸν Θεόν; Μήπως τὸ πλάσμα θέλει εἰπεῖ πρὸς τὸν πλάσαντα, Διὰ τί μέ ἔκαμες οὕτως; ²⁴ Ἡ δὲν ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ μίγματος τὰ κάμη ἄλλο μὲν σκεῦος εἰς τιμὴν, ἄλλο δὲ εἰς αἰμίαν; ²⁵ Τι εἰ, ἂν ὁ Θεὸς θέλων τὰ δεῖξη τὴν ὀργὴν αὐτοῦ καὶ τὰ κάμη γνωστὴν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὑπέφερε μετὰ πολλῆς μακροθυμίας σκευὴ ὀργῆς κατεσκευασμένα εἰς ἀπώλειαν; ²⁶ Καὶ διὰ τὰ γνωστοποιῆσαι τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκευῇ

ἐλέους, τὰ ὅποια προητοίμασεν εἰς δόξαν, ²⁴ ἡμᾶς, τοὺς ὀποίους ἐκάλεσεν, οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἔθνων;

²⁵ Καθὼς καὶ ἐν τῷ Ὠσηὲ λέγει, "Θέλω καλέσει λαόν μου, τὸν οὐ λαόν μου, καὶ ἡγαπημένον, τὴν οὐκ ἡγαπημένην."
²⁶ "Καὶ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐρρέθη πρὸς αὐτοὺς, Δὲν εἴσε λαός μου, ἐκεῖ θέλουσι καλεσθῇ υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος." ²⁷ Ὁ δὲ Ἡσαΐας κρᾶζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, "Ἄν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἦναι ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλοιπον αὐτῶν θέλει σωθῇ." ²⁸ Διότι θέλει τελειώσει καὶ συντέμει λογαριασμὸν μετὰ δικαιοσύνης, ἐπειδὴ συντετμημένον λογαριασμὸν θέλει κάμει ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς." ²⁹ Καὶ καθὼς προεῖπεν ὁ Ἡσαΐας, "Ἐὰν ὁ Κύριος Σαβαώθ δὲν ᾔθελεν ἀφήσει εἰς ἡμᾶς σπέρμα, ὡς τὰ Σόδομα ἠθέλομεν γείνει, καὶ μὲ τὰ Γόμορρα ἠθέλομεν ὁμοιωθῇ."

³⁰ Τί λοιπὸν θέλομεν εἰπεῖ; "Ὅτι τὰ ἔθνη τὰ μὴ ζητοῦντα δικαιοσύνην, ἔφθασαν εἰς δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως." ³¹ Ὁ δὲ Ἰσραὴλ ζητῶν νόμον δικαιοσύνης, εἰς νόμον δικαιοσύνης δὲν ἔφθασε. ³² Διὰ τί; Ἐπειδὴ δὲν ἐζητεῖ αὐτὴν ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν ἔργων τοῦ νόμου. Διότι προσέκοψαν εἰς τὸν λίθον τοῦ προσκόμματος. ³³ καθὼς εἶναι γεγραμμένον, "Ἰδοὺ, θέτω ἐν Σιών λίθον προσκόμματος, καὶ πέτραν σκανδαλον, καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτὸν δὲν θέλει καταισχυνθῇ."

ΚΕΦ. ι'.

ἈΔΕΛΦΟΙ, ἡ ἐπιθυμία τῆς καρδίας μου, καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, εἶναι διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτῶν.
² Διότι μαρτυρῶ περὶ αὐτῶν, ὅτι ἔχουσι ζῆλον Θεοῦ, ἀλλ' οὐχὶ κατ' ἐπίγνωσιν. ³ Ἐπειδὴ μὴ γνωρίζοντες τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, καὶ ζητοῦντες νὰ συστήσωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν δικαιοσύνην, δὲν ὑπετάχθησαν εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ. ⁴ Ἐπειδὴ τὸ τέλος τοῦ νόμου εἶναι ὁ Χριστὸς πρὸς δικαιοσύνην εἰς πάντα τὸν πιστεύοντα.

⁵ Διότι ὁ Μωϋσῆς γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, λέγων, "Ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁ κάμνων ταῦτα, θέλει ζῆσει δι' αὐτῶν." ⁶ Ἡ ἐκ πίστεως ὁμως δικαιοσύνη λέγει οὕτω, "Μὴ εἶπης ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Τίς θέλει ἀναβῆ εἰς τὸν οὐρανόν;" τουτέστι

διὰ τὰ καταβιάσῃ τὸν Χριστόν· ἢ, Τίς θέλει καταβῇ εἰς τὴν ἄβυσσον; τουτέστι, διὰ τὰ ἀναβιάσῃ τὸν Χριστέν ἐκ νεκρῶν. ⁸ Ἀλλὰ τί λέγει; "Πλησίον σου εἶναι ὁ λόγος, ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου" τουτέστιν ὁ λόγος τῆς πίστεως τὸν ὅποιον κηρύττομεν· ⁹ ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς διὰ τοῦ στόματός σου τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, θέλεις σωθῇ· ¹⁰ διότι μὲ τὴν καρδίαν πιστεύει τις πρὸς δικαιοσύνην, καὶ μὲ τὸ στόμα γίνεταί ὁμολογία πρὸς σωτηρίαν· ¹¹ διότι λέγει ἡ γραφή, "Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτὸν, δὲν θέλει κατασχνυθῇ."

¹² Ἐπειδὴ δὲν εἶναι διαφορὰ Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλληνος· διότι ὁ αὐτὸς Κύριος εἶναι πάντων, πλούσιος πρὸς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. ¹³ Διότι "πᾶς ὅστις ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θέλει σωθῇ."

¹⁴ Πῶς λοιπὸν θέλουσιν ἐπικαλεσθῇ ἐκεῖνοι εἰς τὸν ὅποιον δὲν ἐπίστευσαν; καὶ πῶς θέλουσι πιστεύσει εἰς ἐκεῖνον περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἤκουσαν, καὶ πῶς θέλουσιν ἀκούσει χωρὶς τῆς ὑπάρχει ὁ κηρύττων; ¹⁵ Καὶ πῶς θέλουσι κηρύξει, ἐὰν δὲν ἀποσταλῶσι; Καθὼς εἶναι γεγραμμένοι, "Πόσον ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ!" ¹⁶ Ἀλλὰ δὲν ὑπήκουσαν πάντες εἰς τὸ εὐαγγέλιον· διότι ὁ Ἡσαΐας λέγει, "Κύριε, τίς ἐπίστευσεν εἰς τὸ κήρυγμα ἡμῶν;"

¹⁷ Ἀρα ἡ πίστις εἶναι ἐξ ἀκοῆς· ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. ¹⁸ Λέγω ὅμως, Μὴ δὲν ἤκουσαν; Μάλιστα, "εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης οἱ λόγοι αὐτῶν." ¹⁹ Ἀλλὰ λέγω, Μὴ δὲν ἐγνώρισεν ὁ Ἰσραὴλ; Πρῶτος ὁ Μωϋσῆς λέγει, "Ἐγὼ θέλω σᾶς παροξύνει εἰς ζηλοτυπίαν μὲ τοὺς μὴ ἔθνος, θέλω σᾶς παροργίσει μὲ ἔθνος ἀσύνετον." ²⁰ Ὁ δὲ Ἡσαΐας ἀποτολμᾷ καὶ λέγει, "Εὐρέθην παρὰ τῶν μὴ ζητούντων μὲ, ἐφανερώθην εἰς τοὺς μὴ ἐρωτῶντας περὶ ἐμοῦ." ²¹ Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει, "Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξέτεινα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα."

ΚΕΦ. ΙΑ'.

ΛΕΓΩ λοιπὸν, Μήπως ἀπερρίψεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γένοιτο· διότι καὶ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἶμαι, ἐκ σπέρματος Ἀ-

βραάμ, ἐκ φυλῆς Βενιαμίν. ² Δὲν ἀπερρίψεν ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ τὸν ὁποῖον προεγνώρισεν. ³ Ἡ δὲν ἐξεύρετε τί λέγει ἡ γραφὴ περὶ τοῦ Ἰησῆ; πῶς ὁμιλεῖ πρὸς τὸν Θεὸν κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, λέγων, ⁴ "Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἐθανάτωσαν, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν· καὶ ἐγὼ ἐναπελειφθὴν μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου." ⁵ Ἀλλὰ τί ἀποκρίνεται πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός; ⁶ "Ἀφῆκα εἰς ἑμαυτὸν ἑπτὰ χιλιάδας ἀνδρῶν, οἵτινες δὲν ἐκλιναν γόνυ εἰς τὸν Βάαλ." ⁷ Οὕτω λοιπὸν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος καιροῦ ἀπέμεινε κατὰλοιπὸν κατ' ἐκλογὴν χάριτος. ⁸ Ἐὰν δὲ κατὰ χάριν, δὲν εἶναι πλέον ἐξ ἔργων· ἐπειδὴ τότε ἡ χάρις δὲν γίνεται πλέον χάρις. Ἐὰν δὲ ἐξ ἔργων, δὲν εἶναι πλέον χάρις· ἐπειδὴ τὸ ἔργον δὲν εἶναι πλέον ἔργον. ⁹ Τί λοιπὸν; Ὁ Ἰσραὴλ δὲν ἐπέτυχεν ἐκείνο τὸ ὁποῖον ζητεῖ· οἱ ἐκλεκτοὶ ὅμως ἐπέτυχον, οἱ δὲ λοιποὶ ἐτυφλώθησαν. ¹⁰ (Καθὼς εἶναι γεγραμμένον, "Ἐδωκεν εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς πνεῦμα νυσταγμοῦ, ὀφθαλμοὺς διὰ τὰ μὴ βλέπωσι, καὶ ὦτα διὰ τὰ μὴ ἀκούωσιν") ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. ¹¹ Καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει, "Ἄς γείνη ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς βρόχον, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα εἰς αὐτοὺς." ¹² Ἄς σκοτισθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν διὰ τὰ μὴ βλέπωσι· καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς κύρτωσον."

¹³ Λέγω λοιπὸν, Μήπως ἔπταισαν, διὰ τὰ πέσωσι; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ διὰ τῆς πτώσεως αὐτῶν ἐγένετο ἡ σωτηρία εἰς τὰ ἔθνη, διὰ τὰ κινήσῃ αὐτοὺς εἰς ζηλοτυπίαν. ¹⁴ Καὶ εἰάν ἡ πτώσις αὐτῶν ᾖται πλοῦτος τοῦ κόσμου, καὶ ἡ ἐλάττωσις αὐτῶν πλοῦτος τῶν ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν;

¹⁵ Διότι πρὸς ἐσᾶς τὰ ἔθνη λέγω, (ἐφ' ὅσον μὲν εἶμαι ἐγὼ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν, τὴν διακονίαν μου δοξάζω,) ¹⁶ ὥσως κινήσω εἰς ζηλοτυπίαν αὐτοὺς οἵτινες εἶναι σὰρξ μου, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. ¹⁷ Διότι εἰάν ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν ᾖται φιλίωσις τοῦ κόσμου, τί θέλει εἶσθαι ἡ πρόσληψις αὐτῶν, εἰμὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν;

¹⁸ Καὶ εἰάν ἡ ζύμη ᾖται ἁγία, εἶναι καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰάν ἡ ρίζα ᾖται ἁγία, εἶναι καὶ οἱ κλάδοι. ¹⁹ Ἄλλ' εἰάν τινες τῶν κλάδων ἀπεκόπησαν, σὺ δὲ ἀγριελαία οὕσα ἐνεκεντρίσθης μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ἔγεινες συγκοινωνὸς τῆς ρίζης καὶ τῆς παχύτητος τῆς ἐλαίας, ²⁰ μὴ κατακαυχᾶσαι ἐναντίον τῶν κλάδων· εἰάν δὲ κατακαυχᾶσαι, σὺ δὲν βαστάξεις τὴν ρίζαν, ἀλλ' ἡ ρίζα σέ. ²¹ Θέλεις εἰπεῖ λοιπὸν, Ἀπεκόπησαν οἱ κλάδοι, διὰ τὰ ἐγκεν-

τρισθῶ ἐγώ. ²⁰ Καλῶς· διὰ τὴν ἀπιστίαν ἀπεκόπησαν, σὺ δὲ διὰ τῆς πίστεως ἴστασαι. Μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ· ²¹ διότι ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν ἐφείσθη τοὺς φυσικοὺς κλάδους, πρόσθε μὴπως δὲν φείσθῃ μηδὲ σέ.

²² Ἰδὲ λοιπὸν τὴν χρηστότητα καὶ τὴν αὐστηρότητα τοῦ Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσύντας, τὴν αὐστηρότητα· ἐπὶ σέ δὲ, τὴν χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμείνης εἰς τὴν χρηστότητα· διότι ἄλλως καὶ σὺ θέλεις ἀποκοπῇ. ²³ Καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν δὲν ἐπιμείνωσιν εἰς τὴν ἀπιστίαν, θέλουσιν ἐγκεντρισθῇ· διότι δυνατὸς εἶναι ὁ Θεὸς πάλιν νὰ ἐγκεντρίσῃ αὐτοὺς. ²⁴ Ἐπειδὴ ἐὰν συ ἀπεκόπησ ἀπὸ τῆς φυσικῆς ἀγριελαιας καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθῃς εἰς καλλιελαιαν, πόσω μᾶλλον οὗτοι οἱ φυσικοὶ θέλουσιν ἐγκεντρισθῇ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἐλαίαν;

²⁵ Διότι δὲν θέλω νὰ ἀγνοῇτε, ἀδελφοὶ, τὸ μυστήριον τοῦτο, (διὰ νὰ μὴ ὑψηλοφρονῇτε), ὅτι τύφλωσις κατὰ μέρος ἔγεινεν εἰς τὸν Ἰσραὴλ, ἕως οὗ εἰσέλθῃ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν. ²⁶ καὶ οὕτω πῶς Ἰσραὴλ θέλει σωθῇ, καθὼς εἶναι γεγραμμένοι, “Θέλει ἐλθεῖ ἐκ Σιών ὁ Λυτρωτὴς, καὶ θέλει ἀποστρέψει τὰς ἀσεβείας ἀπὸ τοῦ Ἰακώβ. ²⁷ Καὶ αἴτη εἶναι ἡ παρ’ ἐμοῦ διαθήκη πρὸς αὐτοὺς,” ὅταν ἀφαιρέσω τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

²⁸ Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον εἶναι ἐχθροὶ διὰ σᾶς· κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. ²⁹ Διότι ἀνεπίδεκτα μεταμελείας εἶναι τὰ χαρίσματα καὶ ἡ πρόσκλησις τοῦ Θεοῦ. ³⁰ Διότι καθὼς καὶ σεῖς ἠπειθήσατέ ποτε εἰς τὸν Θεόν, τώρα ὅμως ἠλεήθητε ἐν τῇ ἀπειθείᾳ τούτων, ³¹ οὕτω καὶ οὗτοι ἠπειθήσαν τώρα ἐν τῇ ὑμετέρῳ ἐλέει, διὰ νὰ ἐλεηθῶσι καὶ αὐτοί. ³² Διότι ὁ Θεὸς συνέκλεισε τοὺς πάντας εἰς τὴν ἀπειθειαν, διὰ νὰ ἐλεήσῃ τοὺς πάντας.

³³ Ω βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ! πόσον ἀνεξερεύνητοι εἶναι αἱ κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ! ³⁴ Διότι “τίς ἐγνώρισε τὸν νοῦν τοῦ Κυρίου; ἢ τίς ἔγεινε σύμβουλος αὐτοῦ;” ³⁵ Ἡ “τίς ἔδωκε τὴν πρῶτον εἰς αὐτὸν, διὰ νὰ γένη εἰς αὐτὸν ἀνταπόδοσις;” ³⁶ Ἐπειδὴ ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι’ αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν εἶναι τὰ πάντα· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΣΑΣ παρακαλῶ λοιπὸν, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, νὰ παραστήσητε τὰ σώματά σας θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν, ἣτις εἶναι ἡ λογικὴ σας λατρεία. ²Καὶ μὴ συμμορφόνεσθε μὲ τὸν αἰῶνα τοῦτον· ἀλλὰ μεταμορφόνεσθε διὰ τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ νοῦς σας, ὥστε νὰ δοκιμάζητε τί εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

³Διότι λέγω, διὰ τῆς χάριτος τῆς εἰς ἐμὲ δοθείσης, πρὸς πάντα ὅστις εἶναι μεταξύ σας, νὰ μὴ φρονῇ ὑψηλότερα παρ' ὅ,τι πρέπει νὰ φρονῇ· ἀλλὰ νὰ φρονῇ ὥστε νὰ σωφρονῇ, κατὰ τὸ μέτρον τῆς πίστεως τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐμοίρασεν εἰς ἕκαστον.

⁴Διότι καθὼς ἔχομεν ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη δὲν ἔχουσι τὸ αὐτὸ ἔργον· ⁵οὕτω καὶ ἡμεῖς οἱ πολλοὶ ἐν σώμα εἴμεθα ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθεὶς μέλη ἀλλήλων. ⁶Ἐχοντες δὲ χαρίσματα διάφορα κατὰ τὴν δοθείσαν εἰς ἡμᾶς χάριν· εἴτε προφητείαν, ἥς προφητεύωμεν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως· ⁷εἴτε διακονίαν, ἥς καταγινώμεθα εἰς τὴν διακονίαν· εἴτε διδάσκει τις, ἥς καταγινῆται εἰς τὴν διδασκαλίαν· ⁸εἴτε προτρέπει τις, εἰς τὴν προτροπήν· ὁ μεταδίδων, ἥς μεταδίδῃ ἐν ἀπλότητι· ὁ προεστάμενος, ἥς προϊστάται μετ' ἐπιμελείας· ὁ ἐλεῶν, ἥς ἐλεῇ ἐν ἰλαρότητι.

⁹Ἡ ἀγάπη ἥς ἵνα ἀνυποκριτος· ἀποστρέφεσθε τὸ ποιηρὸν, προσκολλᾶσθε εἰς τὸ ἀγαθόν. ¹⁰Γίνεσθε πρὸς ἀλλήλους φιλόστοργοι διὰ τῆς φιλαδελφίας, προλαμβάνοντες νὰ τιμᾶτε ἀλλήλους, ¹¹εἰς τὴν σπουδὴν ἄοκνοι· κατὰ τὸ πνεῦμα ζέοντες· τὸν Κύριον δουλεύοντες· ¹²εἰς τὴν ἐλπίδα χαίροντες· εἰς τὴν θλίψιν ὑπομένοντες· εἰς τὴν προσευχὴν προσκαρτεροῦντες· ¹³εἰς τὰς χρείας τῶν ἁγίων μεταδίδοντες· τὴν φιλοξενίαν ἀκολουθοῦντες. ¹⁴Εὐλογεῖτε τοὺς καταδιώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. ¹⁵Χαίρετε μετὰ χαιρόντων, καὶ κλαίετε μετὰ κλαίωντων. ¹⁶Ἐχετε πρὸς ἀλλήλους τὸ αὐτὸ φρόνημα· μὴ ὑψηλοφρονεῖτε, ἀλλὰ συγκαταβαίνετε εἰς τοὺς ταπεινούς· μὴ φαντάζεσθε ἑαυτοὺς φρονίμους.

¹⁷Εἰς ἡδύνα μὴ ἀνταποδίδετε κακὸν ἀντὶ κακοῦ· προνοεῖτε τὰ καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. ¹⁸Εἰ δυνατόν, ὅσον τὸ ἀφ' ὑμῶν, εἰρηνεύετε μετὰ πάντων ἀνθρώπων. ¹⁹Μὴ ἐκδικῆτε

ἐαυτοὺς, ἀγαπητοὶ· ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ· διότι εἶναι γεγραμμένον, "Εἰς ἐμέ ἀγίται ἡ ἐκδίκησις· ἐγὼ θέλω κάμει ἀνταπόδοσιν, λέγει Κύριος." ²⁰ Ἐὰν λοιπὸν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, τρέφε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· διότι πράττων τοῦτο, θέλεις σωρεύσει ἄνθρακας πυρὸς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ²¹ Μὴ νικᾶσαι ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νικά διὰ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ κακόν.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

ΠΑΣΑ ψυχὴ ἃς ὑποτάσσεται εἰς τὰς ἀνωτέρας ἐξουσίας· διότι δὲν ὑπάρχει ἐξουσία, εἰμὴ ἀπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὐσαι ἐξουσίαι, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἶναι τεταγμέναι. ² Ὅστε ὁ ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἐναντιοῦται εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ ἐναντιούμενοι θέλουσι λάβει εἰς ἐαυτοὺς καταδίκην. ³ Διότι οἱ ἄρχοντες δὲν εἶναι φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλεις δὲ νὰ μὴ φοβῇσαι τὴν ἐξουσίαν; πράττε τὸ καλόν, καὶ θέλεις ἔχει ἔπαινον παρ' αὐτῆς· ⁴ ἐπειδὴ ὁ ἄρχων εἶναι τοῦ Θεοῦ ὑπηρέτης εἰς σὲ πρὸς τὸ καλόν. Ἐὰν ὅμως πράττης τὸ κακόν, φοβοῦ· διότι δὲν φορεῖ ματαίως τὴν μάχαιραν· ἐπειδὴ τοῦ Θεοῦ ὑπηρέτης εἶναι ἐκδικητὴς διὰ νὰ ἐκτελέῃ τὴν ὀργὴν κατὰ τοῦ πράττοντος τὸ κακόν. ⁵ Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποτάσσησθε, οὐχὶ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνειδήσιν. ⁶ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο πληροῦντε καὶ φόρους· διότι ὑπηρεταὶ τοῦ Θεοῦ εἶναι, εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐνασχολούμενοι. ⁷ Ἀπόδοτε λοιπὸν εἰς πάντας τὰ ὀφειλόμενα· εἰς ὅτινα ὀφείλετε τὸν φόρον, τὸν φόρον· εἰς ὅτινα τὸν δασμόν, τὸν δασμόν· εἰς ὅτινα τὸν φόβον, τὸν φόβον· εἰς ὅτινα τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν.

⁸ Εἰς μηδὲνα μὴ ὀφείλετε μηδὲν, εἰμὴ τὸ νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· διότι ὁ ἀγαπῶν τὸν ἄλλον, ἐκπληροῖ τὸν νόμον. ⁹ Ἐπειδὴ τὸ, "Μὴ μοιχεύσης, Μὴ φονεύσης, Μὴ κλέψης, Μὴ ψευδομαρτυρήσης, Μὴ ἐπιθυμήσης," καὶ πᾶσα ἄλλη ἐντολὴ, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ συμπεριλαμβάνεται, ἐν τῷ, "Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν." ¹⁰ Ἡ ἀγάπη κακὸν δὲν κάμνει εἰς τὸν πλησίον· εἶναι λοιπὸν ἐκπλήρωσις τοῦ νόμου ἢ ἀγάπη.

¹¹ Καὶ μάλιστα ἐξεύροντες τὸν καιρὸν, ὅτι εἶναι ἤδη ὄρα νὰ ἐγερθῶμεν ἐκ τοῦ ὕπνου· διότι εἶναι πλησιεστέρα εἰς ἡμᾶς ἡ σωτηρία παρ' ὅτε ἐπιστεῦσαμεν. ¹² Ἡ νύξ προεχώρησεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἐπλησίασεν· ἃς ἀπορρίψωμεν λοιπὸν τὰ ἔργα τοῦ σκό-

τους, καὶ ἃς ἐνδυθῶμεν τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. ^{13*} Ἄς περιπατήσωμεν εὐσχημόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ· μὴ εἰς συμπόσια καὶ μέθας, μὴ εἰς κοίτας καὶ ἀσελγείας, μὴ εἰς ἔριδα καὶ φθόνον. ^{14*} Ἀλλ' ἐνδύθητε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ μὴ φροντίζετε περὶ τῆς σαρκός, εἰς τὸ νὰ ἐκτελέητε τὰς ἐπιθυμίας αὐτῆς.

ΚΕΦ. ιδ'.

ΤΟΝ δὲ ἀσθενοῦντα κατὰ τὴν πίστιν προσδέχεσθε, οὐχὶ εἰς φιλονεικίας διαλογισμῶν. ^{2*} Ἄλλος μὲν πιστεύει ὅτι δύναται νὰ τρώγῃ πάντα· ὁ δὲ ἀσθενῶν τρώγει λάχανα. ^{3*} Ὁ τρώγων, ἃς μὴ καταφρονῇ τὸν μὴ τρώγοντα· καὶ ὁ μὴ τρώγων, ἃς μὴ κρίνῃ τὸν τρώγοντα· διότι ὁ Θεὸς προσεδέχθη αὐτόν. ^{4*} Σὺ τίς εἶσαι ὅστις κρίνεις ξένον δούλον; εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ κύριον ἴσταται ἡ πίπτει· θέλει ὅμως σταθῇ· διότι ὁ Θεὸς εἶναι δυνατὸς νὰ στήσῃ αὐτόν.

^{5*} Ἄλλος μὲν κρίνει μίαν ἡμέραν ἡγιαστέραν παρὰ ἄλλην ἡμέραν, ἄλλος δὲ κρίνει ἰσὴν πᾶσαν ἡμέραν. ^{6*} Ἄς ᾗναι ἕκαστος πεπληροφορημένος εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ νοῦν. ^{7*} Ὁ παρατηρῶν τὴν ἡμέραν παρατηρεῖ αὐτὴν διὰ τὸν Κύριον, καὶ ὁ μὴ παρατηρῶν τὴν ἡμέραν, διὰ τὸν Κύριον δὲν παρατηρεῖ αὐτήν. ^{8*} Ὁ τρώγων, διὰ τὸν Κύριον τρώγει· διότι εὐχαριστεῖ εἰς τὸν Θεόν· καὶ ὁ μὴ τρώγων, διὰ τὸν Κύριον δὲν τρώγει, καὶ εὐχαριστεῖ εἰς τὸν Θεόν. ^{9*} Διότι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ζῇ δι' ἑαυτόν, καὶ οὐδεὶς ἀποθνήσκει δι' ἑαυτόν. ^{10*} Ἐπειδὴ εἶναι τε ζῶμεν, διὰ τὸν Κύριον ζῶμεν· εἶναι τε ἀποθνήσκωμεν, διὰ τὸν Κύριον ἀποθνήσκομεν. ^{11*} Ἐάν τε λοιπὸν ζῶμεν, εἶναι τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου εἴμεθα. ^{12*} Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο ὁ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέζησε, διὰ νὰ ᾗναι Κύριος καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων.

^{13*} Σὺ δὲ, διὰ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ, διὰ τι ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; ἐπειδὴ πάντες ἡμεῖς θέλομεν παρασταθῇ εἰς τὸ βῆμα τοῦ Χριστοῦ. ^{14*} Διότι εἶναι γεγραμμένον, “Ζῶ ἐγὼ,” λέγει Κύριος, “ὅτι εἰς ἐμέ θέλει κάμψαι πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα θέλει δοξολογήσῃ τὸν Θεόν.” ^{15*} Ἄρα λοιπὸν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ θέλει δώσει λόγον εἰς τὸν Θεόν.

^{16*} Λοιπὸν ἃς μὴ κρίνωμεν πλέον ἀλλήλους· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μῦλλον, τὸ νὰ μὴ βάλλητε πρόσκομμα εἰς τὸν ἀδελφόν, ἢ σκάνδαλον. ^{17*} Εἰσεύρω καὶ εἶμαι πεπεισμένος ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει ἀκάθαρτον ἀφ' ἑαυτοῦ, εἴμῃ εἰς τὸν

ὅστις στοχάζεται τι ὅτι εἶναι ἀκάθαρτον, εἰς ἐκείνον εἶναι ἀκάθαρτον. ¹⁵ Ἐάν ὅμως ὁ ἀδελφός σου λυπηταί διὰ φαγητόν, δὲν περιπατεῖς πλέον κατὰ ἀγάπην. Μὴ φέρε εἰς ἀπώλειαν μὲ τὸ φαγητόν σου ἐκείνον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν. ¹⁶ Ἄς μὴ βλασφημηῇται λοιπὸν τὸ ἀγαθὸν σας. ¹⁷ Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι βρώσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ¹⁸ Ἐπειδὴ ὁ δουλεύων ἐν τούτοις τὸν Χριστὸν, εὐαρεστεῖ εἰς τὸν Θεόν, καὶ εὐδοκμεῖ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις.

¹⁹ Ἀρα λοιπὸν ἄς ζητῶμεν τὰ πρὸς τὴν εἰρήνην, καὶ τὰ πρὸς τὴν οἰκοδομὴν ἀλλήλων. ²⁰ Μὴ καταστρεφε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ διὰ φαγητόν. Πάντα μὲν εἶναι καθαρὰ· κακὸν ὅμως εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅστις τρώγει μὲ σκάνδαλον. ²¹ Καλὸν εἶναι τὸ νὰ μὴ φάγῃς κρέας, μηδὲ νὰ πῖῃς οἶνον, μηδὲ νὰ πράξῃς τι εἰς τὸ ὅποιον ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ. ²² Σὺ πιστὶν ἔχεις· ἔχε αὐτὴν ἐντὸς σου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· μακάριος ὅστις δὲν κατακρίνει ἑαυτὸν εἰς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἀποδέχεται. ²³ Ὅστις ὅμως ἀμφιβάλλει, κατακρίνεται, εἰάν φάγῃ· διότι δὲν τρώγει ἐκ πίστεως· καὶ πᾶν ὅ,τι δὲν γίνεται ἐκ πίστεως, εἶναι ἁμαρτία.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ὉΦΕΙΛΟΜΕΝ δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ νὰ βαστάζωμεν τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων, καὶ νὰ μὴ ἀρέσκωμεν εἰς ἑαυτούς· ² ἀλλ' ἕκαστος ἡμῶν ἄς ἀρέσκη εἰς τὸν πλησίον διὰ τὸ καλὸν πρὸς οἰκοδομήν. ³ Ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἤρесе εἰς ἑαυτὸν, ἀλλὰ καθὼς εἶναι γεγραμμένον, "Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ." ⁴ Διότι ὅσα προεγράφησαν, διὰ τὴν διδασκαλίαν ἡμῶν προεγράφησαν, διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν ἐλπίδα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρηγορίας τῶν γραφῶν. ⁵ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρηγορίας εἶθε νὰ σᾶς δώσῃ νὰ φρονῆτε τὸ αὐτὸ ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν· ⁶ διὰ νὰ δοξάζητε ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁷ Διὰ τοῦτο προσδέχεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσεδέχθη ἡμᾶς εἰς δύξαν Θεοῦ.

⁸ Λέγω δὲ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔγεινε διάκονος τῆς περιτομῆς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὰς πρὸς τοὺς

πατέρας ἐπαγγελίας· ⁹καὶ διὰ τὰ δοξάσωσι τὰ ἔθνη τὸν Θεὸν διὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Διὰ τοῦτο θέλω σὲ ἱμνεῖ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, καὶ εἰς τὸ ὄνομά σου θέλω ψάλλει.” ¹⁰Καὶ πάλιν λέγει, “Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.” ¹¹Καὶ πάλιν, “Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔθνη, καὶ δοξαλογεῖτε αὐτὸν, πάντες οἱ λαοί.” ¹²Καὶ πάλιν ὁ Ἡσαΐας λέγει, “Θέλει εἰσθαι ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσσαί,” καὶ “ὁ ἀνιστάμενος διὰ τὰ βασιλεύει ἐπὶ τὰ ἔθνη· εἰς αὐτὸν τὰ ἔθνη θέλουσιν ἐλπίσει.”

¹²Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος εἴθε νὰ σᾶς ἐμπλήσῃ πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης διὰ τῆς πίστεως, ὥστε νὰ περισσεύητε εἰς τὴν ἐλπίδα διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου.

¹³Εἶμαι δὲ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ πεπεισμένος διὰ σᾶς, ὅτι καὶ σεῖς εἴσθε πλήρεις ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νὰ νουθετήτε. ¹⁴Σᾶς ἔγραψα ὅμως, ἀδελφοί, τολμηρότερον ὅπως οὖν, ὡς ὑπενθυμίζω ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμὲ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ¹⁵εἰς τὸ νὰ ἦμαι ὑπρέτης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρὸς τὰ ἔθνη, ἱεουργῶν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰ γένη ἢ προσφορά τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου. ¹⁶Ἐχω λοιπὸν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τὰ πρὸς τὸν Θεόν. ¹⁷Διότι δὲν θέλω τολμήσει νὰ εἶπω τι ἐξ ἐκείνων τὰ ὅποια δὲν ἔκαμην ὁ Χριστὸς δι' ἐμοῦ, πρὸς ὑπακοὴν τῶν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, ¹⁸μὲ δυνάμιν σημείων καὶ τεράτων, μὲ δυνάμιν τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· ὥστε ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τῆς Ἰλλυρίας ἐξεπλήρωσα τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. ¹⁹Οὕτω δὲ ἐφιλοτιμήθημι νὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον, οὐχὶ ὅπου ἀνομάσθη ὁ Χριστὸς, διὰ τὰ μὴ οἰκοδομῶ ἐπὶ ξένου θεμελίου. ²⁰ἀλλὰ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, “Ἐκεῖνοι πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ἀνηγγέλθη περὶ αὐτοῦ, θέλουσιν ἰδεῖ· καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν ἤκουσαν, θέλουσι νοῆσει.”

²¹Διὰ τοῦτο καὶ ἐμποδιζομένη πολλάκις νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς. ²²Τώρα ὅμως μὴ ἔχων πλέον τόπον ἐν ταῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθῶν δὲ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, ²³ἔτι νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Ἰσπανίαν, θέλω ἐλθεῖ πρὸς ἐσᾶς· διότι ἐλπίζω διαβαίνων νὰ σᾶς ἴδω, καὶ νὰ προπεμφθῶ ἐκεῖ ἀπὸ σᾶς, ἀφοῦ πρῶτον ὅπως οὖν σᾶς χορτασθῶ. ²⁴Τώρα δὲ ὑπάγω εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐκπληρᾶν τὴν διακονίαν εἰς τοὺς ἁγίους· ²⁵διότι εὐη-

ρεστήθησαν ἡ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα νὰ κάμωσι τινὰ βοήθειαν εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁷ Εὐηρεσθήθησαν τῶνδ' αὖτις, καὶ εἶναι ὀφειλέται αὐτῶν· διότι ἐὰν τὰ ἔθνη ἔγειναν συγκοινωνοὶ αὐτῶν εἰς τὰ πνευματικά, χρεωστοῦσι νὰ ὑπηρετήσωσιν αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ σωματικά. ²⁸ Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκτελέσω τοῦτο, καὶ ἐπισφραγίσω εἰς αὐτοὺς τὸν καρπὸν τοῦτον, θέλω περάσει δι' ὑμῶν εἰς τὴν Ἰσπανίαν. ²⁹ Ἐξεύρω δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ἐσᾶς, θέλω ἔλθει μὲ ἀφθονίαν τῆς εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

³⁰ Σᾶς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος, νὰ συναγωνισθῆτε μετ' ἐμοῦ προσευχόμενοι ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν· ³¹ διὰ νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπειθούντων, καὶ διὰ νὰ γείνη εὐπρόσδεκτος εἰς τοὺς ἁγίους ἢ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ διακονία μου. ³² διὰ νὰ ἔλθω μετὰ χαρᾶς πρὸς ἐσᾶς διὰ θελήματος τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ συναναπαυθῶ μὲ σᾶς. ³³ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης εἰη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΚΕΦ. ιε'.

ΣΤΗΝΙΣΤΩ δὲ εἰς ἐσᾶς Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, ἣτις εἶναι διάκονος τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς· ² διὰ νὰ δεχθῆτε αὐτὴν ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων, καὶ νὰ παρασταθῇτε εἰς αὐτὴν εἰς ὅ,τι πρᾶγμα ἔχει χρεῖαν ὑμῶν· διότι καὶ αὕτη ἐστάθη προστάτις πολλῶν, καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ.

³ Ἀσπάσθητε τὴν Πρίσκιλλαν καὶ τὸν Ἀκύλαν, τοὺς συνεργοὺς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ⁴ (οἵτινες ὑπὲρ τῆς ζωῆς μου ὑπέβαλον ὑπὸ τὴν μάχαιράν τὸν τράχηλον αὐτῶν· τοὺς ὁποίους οὐχὶ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν) ⁵ ἀσπάσθητε καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσθητε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητὸν μου, ὅστις εἶναι ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς τὸν Χριστόν. ⁶ Ἀσπάσθητε τὴν Μαριάμ, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασε δι' ἡμᾶς. ⁷ Ἀσπάσθητε τὸν Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου, καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινες εἶναι ἐπίσημοι μετὰ τῶν ἀπυστόλων, οἵτινες καὶ πρὸ ἐμοῦ ἦσαν εἰς τὸν Χριστόν. ⁸ Ἀσπάσθητε τὸν Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητὸν μου ἐν Κυρίῳ. ⁹ Ἀσπάσθητε τὸν Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ τὸν Στάχυν τὸν ἀγαπητὸν μου. ¹⁰ Ἀσπάσθητε τὸν Ἀπελλὴν τὸν δεδοκιμασμένον ἐν Χριστῷ. Ἀσπάσθητε τοὺς ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἀριστοβούλου. ¹¹ Ἀσπάσθητε τὸν

Ἡρωδίωνα τὸν συγγενὴ μου. Ἀσπάσθητε τοὺς ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ναρκίσσου, τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. ¹² Ἀσπάσθητε τὴν Τρύφαιναν καὶ τὴν Τρυφῶσαν, αἵτινες κοπιᾶζουσιν ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσθητε Περσίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. ¹³ Ἀσπάσθητε τὸν Ρούφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ¹⁴ Ἀσπάσθητε τὸν Ἀσίγκριτον, τὸν Φλέγοντα, τὸν Ἑρμᾶν, τὸν Πατρόβαν, τὸν Ἑρμῆν, καὶ τοὺς μετ' αὐτῶν ἀδελφοὺς. ¹⁵ Ἀσπάσθητε τὸν Φιλόλογον καὶ τὴν Ἰουλίαν, τὸν Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ τὸν Ὀλυμπᾶν, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους τοὺς μετ' αὐτῶν. ¹⁶ Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Σὰς ἀσπάζονται αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.

¹⁷ Σὰς παρακαλῶ δέ, ἀδελφοί, νὰ προσέχητε τοὺς ποιοῦντας τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα ἐναντίον τῆς διδαχῆς τὴν ὑποίαν σεῖς ἐμάθετε, καὶ ἀπομακρύνεσθε ἀπ' αὐτῶν. ¹⁸ Διότι οἱ τοιοῦτοι δὲν δουλεύουσι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἀλλὰ τὴν ἐαυτῶν κοιλίαν· καὶ διὰ λόγων καλῶν καὶ κολακευτικῶν ἑξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ¹⁹ Διότι ἡ ὑπακοή σας διεφημίσθη εἰς πάντας. Ὅσον λοιπὸν διὰ σὰς, χαίρω· θέλω δέ νὰ ἦσθε σοφοὶ μὲν εἰς τὸ ἀγαθὸν, ἀπλοὶ δὲ εἰς τὸ κακόν. ²⁰ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης ταχέως θέλει συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας σας. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰ μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

²¹ Σὰς ἀσπάζονται ὁ Τιμόθεος ὁ συνεργὸς μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου.

²² Σὰς ἀσπάζομαι ἐν Κυρίῳ ἐγὼ ὁ Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολήν.

²³ Σὰς ἀσπάζεται ὁ Γάιος ὁ φιλοξενῶν ἐμὲ καὶ τὴν ἐκκλησίαν ὅλην. Σὰς ἀσπάζεται Ἐραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός.

²⁴ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

²⁵ Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον νὰ σὰς στηρίξῃ κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ μυστηρίου τοῦ σεσιωπημένου μὲν ἀπὸ χρόνων αἰωνίων, ²⁶ φανερωθέντος δὲ τώρα διὰ προφητικῶν γραφῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, καὶ γνωρισθέντος εἰς πάντα τὰ ἔθνη, πρὸς ὑπακοὴν πίστεως· ²⁷ εἰς τὸν μόνον σοφὸν Θεόν, ἔστω ἡ δόξα διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, προσκεκλημένος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τὴν οὖσαν ἐν Κορίνθῳ, τοὺς ἡγιασμένους ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς προσκεκλημένους ἁγίους, μετὰ πάντων τῶν ἐπι-καλουμένων ἐν παντὶ τόπῳ τὸ ὄνομα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν. ²Χάρις εἰς ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³Εὐχαριστῶ πάντοτε εἰς τὸν Θεόν μου διὰ σᾶς, διὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐσᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ⁴ὅτι κατὰ πάντα ἐπλουτίσθητε δι' αὐτοῦ, κατὰ πάντα λόγον καὶ πᾶσαν γνῶσιν· ⁵καθὼς ἡ μαρτυρία τοῦ Χριστοῦ ἐστηρίχθη μεταξύ σας· ⁶ὥστε δὲν μένετε ὀπίσω εἰς οὐδὲν χάρισμα, προσ-μένοντες τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ⁷ὅστις καὶ θέλει σᾶς στηρίξει ἕως τέλους ἀμέμπτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁸Πιστὸς ὁ Θεός, διὰ τοῦ ὁποίου προσεκληθήτε εἰς τὸ νὰ ἦσθε συγκοινωνοὶ τοῦ Τιᾶου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

⁹Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ λέγητε πάντες τὸ αὐτὸ, καὶ νὰ μὴ ἦναι σχίσματα μεταξύ σας, ἀλλὰ νὰ ἦσθε ἐντελῶς ἡνωμένοι, ἔχοντες τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην. ¹⁰Διότι ἐφανερώθη εἰς ἐμέ παρὰ τῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῆς Χλόης περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὅτι εἶναι ἔριδες μεταξύ σας. ¹¹Λέγω δὲ τοῦτο, διότι ἕκαστος ἀπὸ σᾶς λέγει, Ἐγὼ μὲν εἶμαι τοῦ Παύλου, ἐγὼ δὲ τοῦ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ τοῦ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ τοῦ Χριστοῦ. ¹²Διμερίσθη ὁ Χριστός; Μήπως ὁ Παῦλος ἐσταυρώθη διὰ σᾶς; ἢ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου ἐβαπτίσθητε; ¹³Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεὸν ὅτι οὐδένα ἀπὸ σᾶς ἐβάπτισα, εἰμὴ Κρίσπον καὶ Γαῖον· ¹⁴διὰ νὰ μὴ εἴπῃ τις ὅτι εἰς τὸ ὄνομά μου ἐβάπτισα. ¹⁵Εβάπτισα δὲ καὶ τὸν οἶκον τοῦ Στεφανᾶ· ἐκτὸς τούτων δὲν ἐξεύρω ἐὰν ἐβάπτισα ἄλλον τινα.

¹⁷ Διότι δὲν μὲ ἀπέστειλεν ὁ Χριστὸς διὰ νὰ βαπτίζω, ἀλλὰ διὰ νὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον· οὐχὶ ἐν σοφίᾳ λόγου, διὰ νὰ μὴ ματαιωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. ¹⁸ Διότι ὁ λόγος τοῦ σταυροῦ εἰς μὲν τοὺς ἀπολλυμένους εἶναι μωρία, εἰς ἡμᾶς δὲ τοὺς σωζομένους εἶναι δύναμις Θεοῦ. ¹⁹ Ἐπειδὴ εἶναι γεγραμμένον, "Θέλω ἀπολέσει τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ θέλω ἀθετήσει τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν." ²⁰ Ποῦ ὁ σοφός; ποῦ ὁ γραμματεὺς; ποῦ ὁ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Δὲν ἐμώρανε ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; ²¹ Διότι, ἐπειδὴ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ ὁ κόσμος δὲν ἐγνώρισε τὸν Θεὸν διὰ τῆς σοφίας, ἠδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος νὰ σώσῃ τοὺς πιστεύοντας· ²² ἐπειδὴ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ οἱ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν· ²³ ἡμεῖς δὲ κηρύττομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, εἰς μὲν τοὺς Ἰουδαίους σκάνδαλον, εἰς δὲ τοὺς Ἕλληνας μωρίαν· ²⁴ εἰς αὐτοὺς ὅμως τοὺς προσκεκλημένους, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν. ²⁵ Διότι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων· καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.

²⁶ Ἐπειδὴ βλέπετε τὴν πρὸς κλησίν σας, ἀδελφοί, ὅτι εἰσθε οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοὶ, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς. ²⁷ Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξέλεξεν ὁ Θεός, διὰ νὰ καταισχύνῃ τοὺς σοφοὺς· καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξέλεξεν ὁ Θεός, διὰ νὰ καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά· ²⁸ καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξέλεξεν ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, διὰ νὰ καταργήσῃ τὰ ὄντα. ²⁹ Διὰ νὰ μὴ καυχῇθῇ οὐδεμία σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ. ³⁰ Ἀλλὰ σεῖς εἰσθε ἐξ αὐτοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅστις ἐγενήθη εἰς ἡμᾶς σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις· ³¹ ὥστε, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, "ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ ᾧς καυχᾶται."

ΚΕΦ. Β'.

ΚΑΙ ἐγὼ, ἀδελφοί, ὅτε ἦλθον πρὸς ἐσᾶς, ἦλθον οὐχὶ μὲ ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, κηρύττων εἰς ἐσᾶς τὴν μαρτυρίαν τοῦ Θεοῦ. ² Διότι ἀπεφάσισα νὰ μὴ ἐξεύρω μεταξὺ σας ἄλλο τι, εἰμὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. ³ Καὶ ἐγὼ ἦλθον πρὸς ἐσᾶς μὲ ἀσθένειαν, καὶ μὲ φόβον, καὶ μὲ τρόμον πολύν. ⁴ Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου δὲν ἐκίνησε μὲ

καταπειστικούς λόγους ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ μὲ ἀποδείξιν Πνεύματος καὶ δυνάμεως· ⁵διὰ τὴν ἡμῶν πίστιν οὐκ ἀπὸ τῆς σοφίας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

⁶Λαλοῦμεν δὲ σοφίαν μεταξὺ τῶν τελείων· σοφίαν ὅμως οὐκ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν φθιρομένων· ⁷ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ μυστηριώδη, τὴν ἀποκεκρυμμένην, τὴν ἣν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· ⁸τὴν ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἐγνώρισε· διότι ἂν ᾔθελον γνώρισε, δὲν ᾔθελον σταυρώσει τὸν Κύριον τῆς δόξης· ⁹ἀλλὰ, καθὼς εἶναι γεγραμμένον, ¹⁰“Εκεῖνα τὰ ὅποια ὀφθαλμὸς δὲν εἶδε, καὶ ὠτίον δὲν ἤκουσε, καὶ εἰς καρδίαν ἀνθρώπου δὲν ἀνέβησαν, τὰ ὅποια ὁ Θεὸς ἡτοίμασεν εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν.” ¹¹Εἰς ἡμᾶς δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν αὐτὰ διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ· ἐπειδὴ τὸ Πνεῦμα ἐρευνᾷ τὰ πάντα, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ. ¹²Διότι τίς τῶν ἀνθρώπων γινώσκει τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰμὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς γινώσκει, εἰμὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. ¹³Ἀλλ’ ἡμεῖς δὲν ἐλάβομεν τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἡμῶν γνώσιν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα εἰς ἡμᾶς. ¹⁴Τὰ ὅποια καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἔστιν ἐκ διδακτοῦ λόγους ἀνθρωπίνης σοφίας, ἀλλὰ μὲ διδακτοῦ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, συγκρίνοντες τὰ πνευματικὰ πρὸς τὰ πνευματικά.

¹⁵Ὁ φυσικὸς ὅμως ἄνθρωπος δὲν δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· διότι εἶναι μωρία εἰς αὐτόν, καὶ δὲν δύναται τὴν ἀλήθειαν εἰσελθεῖν· διότι πνευματικῶς ἀνακρίνονται. ¹⁶Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπὸ οὐδενὸς ἀνακρίνεται. ¹⁷Διότι ¹⁸“τίς ἐγνώρισε τὸν νοῦν τοῦ Κυρίου, ὥστε νὰ διδάξῃ αὐτόν;” ἡμεῖς ὅμως ἔχομεν νοῦν Χριστοῦ.

ΚΕΦ. γ'.

ΚΑΙ ἐγὼ, ἀδελφοί, δὲν ἠδυνήθην νὰ λαλήσω πρὸς ὑμᾶς, ὡς πρὸς πνευματικούς, ἀλλ’ ὡς πρὸς σαρκικούς, ὡς πρὸς νήπια ἐν Χριστῷ. ²Γάλα σᾶς ἐπότισα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν στερῇ τὸ σιτοῦν· διότι δὲν ἠδύνασθε ἔτι νὰ δεχθῆτε αὐτόν· ἀλλ’ οὐδὲ τῶρα δύνασθε ἔτι· ³ἐπειδὴ ἔτι σαρκικοὶ εἰσθε· διότι ἐνῷ εἶναι μεταξὺ σας φθόνος καὶ ἔρις καὶ διχόνοια, δὲν εἰσθε σαρκικοὶ, καὶ περιπατεῖτε κατὰ

ἄνθρωπον; ⁴Διότι ὅταν λέγῃ τις, Ἐγὼ μὲν εἶμαι τοῦ Παύλου· ἄλλος δὲ, Ἐγὼ τοῦ Ἀπολλῶ· δὲν εἰσθε σαρκικοί;

⁵Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ Παῦλος, καὶ τίς ὁ Ἀπολλῶς, παρὰ ὑπηρεταί διὰ τῶν ὑποίων ἐπιστεύσατε, καὶ ὅπως ὁ Κύριος ἔδωκεν εἰς ἕκαστον; ⁶Ἐγὼ ἐφύτευσα, ὁ Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἡξήσῃ. ⁷Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων εἶναι τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ αὐξάνων. ⁸Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων εἶναι ἓν· καὶ ἕκαστος θέλει λάβει τὸν ἑαυτοῦ μισθὸν κατὰ τὸν κόπον αὐτοῦ. ⁹Διότι τοῦ Θεοῦ εἴμεθα συνεργοί· σεῖς εἰσθε τοῦ Θεοῦ ἀγροί, τοῦ Θεοῦ οἰκοδομή.

¹⁰Ἐγὼ κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθείσαν εἰς ἐμέ, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθεσα· ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ἕκαστος ὅμως ὡς βλέπῃ πῶς ἐποικοδομεῖ. ¹¹Διότι θεμέλιον ἄλλο οὐδεὶς δύναται νὰ θέσῃ παρὰ τὸ τεθὲν, τὸ ὅποιον εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. ¹²Εἰάν δέ τις ἐποικοδομῇ ἐπὶ τὸ θεμέλιον τοῦτο, χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην· ¹³ἕκαστου τὸ ἔργον θέλει φανερωθῇ· διότι ἡ ἡμέρα θέλει φανερώσει αὐτό· ἐπεὶ διὰ πυρὸς ἀνακαλύπτεται· καὶ τὸ πῦρ θέλει δοκιμάσῃ τὸ ἔργον ἕκαστου ὁποῖον εἶναι. ¹⁴Εἰάν τὸ ἔργον τινὸς τὸ ὅποιον ἐποικοδόμησε μένη, θέλει λάβει μισθόν· ¹⁵εἰάν τὸ ἔργον τινὸς κατακαῇ, θέλει ζημιωθῇ· αὐτὸς ὅμως θέλει σωθῇ, πλὴν οὕτως ὡς διὰ πυρός.

¹⁶Δὲν ἐξεύρετε ὅτι εἰσθε ναὸς Θεοῦ, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατοικεῖ ἐν ὑμῖν; ¹⁷Εἰάν τις φθείρῃ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, τοῦτον θέλει φθεῖρει ὁ Θεός· διότι ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἅγιος, ὅστις εἰσθε σεῖς. ¹⁸Μηδεὶς ἂς μὴ ἐξαπατᾷ ἑαυτόν· εἰάν τις μεταξύ σας νομίζῃ ὅτι εἶναι σοφὸς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς γεῖνη μωρὸς, διὰ νὰ γεῖνη σοφός. ¹⁹Διότι ἡ σοφία τοῦ κόσμου τούτου εἶναι μαρὶα παρὰ τῷ Θεῷ. Ἐπεὶ εἶναι γεγραμμένον, "Ὅστις συλλαμβάνει τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν." ²⁰Καὶ πάλιν, "Ὁ Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἶναι μάταιοι."

²¹Ὡστε μηδεὶς ἂς μὴ καυχᾶται εἰς ἀνθρώπους· διότι τὰ πάντα εἶναι ὑμῶν· εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε παρόντα εἴτε μέλλοντα· τὰ πάντα εἶναι ὑμῶν· ²²σεῖς δὲ, τοῦ Χριστοῦ· ὁ δὲ Χριστός, τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΟΤΤΩΣ ἄς μᾶς θεωρῇ πᾶς ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας τοῦ Χριστοῦ, καὶ οἰκονόμους τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ. ²Τὸ δὲ ἐπιλοιπον ζητεῖται μεταξὺ τῶν οἰκονόμων νὰ εὐρεθῇ ἕκαστος πιστός. ³Εἰς ἐμὲ δὲ ἐλάχιστον εἶναι νὰ ἀνακριθῶ ὑφ' ὑμῶν, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης κρίσεως· ἀλλ' οὐδὲ ἀνακρίνω ἐμαυτὸν. ⁴Διότι ἡ συνείδησίς μου δὲν μὲ ἐλέγχει εἰς οὐδέν· πλὴν μὲ τοῦτο δὲν εἶμαι δεδικαιωμένος· ἀλλ' ὁ ἀνακρίνων με εἶναι ὁ Κύριος. ⁵Ὡστε μὴ κρίνετε μηδὲν πρὸ καιροῦ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος· ὅστις καὶ θέλει φέρει εἰς τὸ φῶς τὰ κρυπτὰ τοῦ σκοτούς, καὶ θέλει φανερώσει τὰς βουλάς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος θέλει γείνῃ εἰς ἕκαστον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

⁶Ταῦτα δὲ, ἀδελφοί, μετέφερα παραδειγματικῶς εἰς ἐμαυτὸν καὶ εἰς τὸν Ἀπολλῶ, διὰ σᾶς· διὰ νὰ μάθητε διὰ τοῦ παραδείγματος ἡμῶν νὰ μὴ φρονῶτε ὑπὲρ ὅ,τι εἶναι γεγραμμένον, διὰ νὰ μὴ ἐπαίρησθε εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς κατὰ τοῦ ἄλλου. ⁷Διότι τίς σὲ διακρίνει ἀπὸ τοῦ ἄλλου; καὶ τί ἔχεις τὸ ὅποῖον δὲν ἔλαβες; Ἐὰν δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών;

⁸Τώρα εἰσθε κεχορτασμένοι, τώρα ἐπλουτήσατε, ἐβασίλευσατε χωρὶς ἡμῶν· καὶ εἴθε νὰ ἐβασιλεύητε, διὰ νὰ συμβασιλεύσωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ σᾶς. ⁹Διότι νομίζω ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέδειξεν ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους, ὡς καταδεδικασμένους εἰς θάνατον· διότι ἐγεῖναμεν θέατρον εἰς τὸν κόσμον, καὶ εἰς ἀγγέλους καὶ εἰς ἀνθρώπους. ¹⁰Ἡμεῖς μωροὶ διὰ τὸν Χριστὸν, σείς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, σείς δὲ ἰσχυροί· σείς ἐνδοξοί, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ¹¹Ἔως τῆς παρουσίας ὥρας καὶ πεινωμένοι, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ ῥαπιζόμεθα, καὶ περιπλανώμεθα, ¹²καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι μὲ τὰς ἰδίας ἡμῶν χεῖρας· λοιδορούμενοι, εὐλογοῦμεν· διωκόμενοι, ὑποφέρομεν· ¹³βλασφημούμενοι, παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθύρματα τοῦ κόσμου ἐγεῖναμεν, σκύβαλον πάντων ἕως τῆς σήμερον.

¹⁴Δὲν γράφω ταῦτα πρὸς ἐντροπὴν σας, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. ¹⁵Διότι ἐὰν ἔχητε μυρίους παιδαγωγούς ἐν Χριστῷ, δὲν ἔχετε ὅμως πολλοὺς πατέρας· ἐπειδὴ ἐγὼ σᾶς ἐγέννησα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου. ¹⁶Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν, γίνεσθε μιμηταί μου. ¹⁷Διὰ τοῦτο σᾶς ἐπεμψα

τὸν Τιμόθεον, ὅστις εἶναι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὅστις θέλει σᾶς ἐνθυμίσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθὼς διδάσκω πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ.

¹⁸Τινὲς ὅμως ἐφυσιώθησαν, ὡς εἰάν ἐγὼ δὲν ἐμελλον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς· ¹⁹πλὴν θέλω ἐλθεῖ ταχέως πρὸς ἐσᾶς, εἰάν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ θέλω γνωρίσει οὐχὶ τὸν λόγον τῶν πεφύσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν. ²⁰Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἐν λόγῳ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. ²¹Τί θέλετε; μὲ ῥάβδον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, ἢ μὲ ἀγάπην καὶ μὲ πνεῦμα πραότητος;

ΚΕΦ. Ε'. 5'.

ΓΕΝΙΚΩΣ ἀκούεται ὅτι εἶναι μεταξύ σας πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἣτις οὐδὲ μεταξύ τῶν ἐθνῶν ὀνομάζεται, ὥστε νὰ ἔχη τις τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ²Καὶ σεῖς εἰσθε πεφυσιωμένοι, καὶ δὲν ἐπενθήσατε μᾶλλον, διὰ νὰ ἐκβληθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ πράξας τὸ ἔργον τοῦτο; ³Διοτι ἐγὼ, ὡς ἀπὼν κατὰ τὸ σῶμα, παρὼν ὅμως κατὰ τὸ πνεῦμα, ἔκρινα ἤδη ὡς παρὼν τὸν οὕτω πράξαντα τοῦτο, ⁴ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ συναχθῇτε σεῖς καὶ τὸ ἐμὸν πνεῦμα μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⁵νὰ παραδώσῃτε τὸν τοιοῦτον εἰς τὸν Σατανᾶν πρὸς ὄλεθρον τῆς σαρκὸς, διὰ νὰ σωθῇ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

⁶Δὲν εἶναι καλὸν τὸ καύχημά σας· δὲν ἐξεύρετε ὅτι ὀλίγη ζύμη κάμνει ὅλον τὸ φύραμα ἐνζυμον; ⁷Καθαρίσθητε λοιπὸν ἀπὸ τῆς παλαιᾶς ζύμης, διὰ νὰ ᾗσθε νέον φύραμα, καθὼς εἰσθε ἄζυμοι· διότι τὸ πάσχα ἡμῶν ἐθυσιάσθη ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ Χριστός. ⁸Ὡστε ἅς ἐορτάζωμεν, οὐχὶ μὲ ζύμην παλαιάν, οὐδὲ μὲ ζύμην κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλὰ μὲ ἄζυμα εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας.

⁹Σᾶς ἔγραψα ἐν τῇ ἐπιστολῇ, νὰ μὴ συναναστρεφῃσθε μὲ πόρνους. ¹⁰Καὶ οὐχὶ διόλου μὲ τοὺς πόρνους τοῦ κόσμου τούτου, ἢ μὲ τοὺς πλεονέκτας ἢ ἄρπαγας, ἢ εἰδωλολάτρας· ἐπειδὴ τότε πρέπει νὰ ἐξέλθῃτε ἀπὸ τοῦ κόσμου. ¹¹Ἀλλὰ τῶρα σᾶς ἔγραψα, νὰ μὴ συναναστρεφῃσθε, εἰάν τις, ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος, ἢναὶ πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδόρος, ἢ μέθυσος, ἢ ἄρπαξ· μὲ τὸν τοιοῦτον μηδὲ νὰ συντρώγητε· ¹²διότι τί μὲ μέλει νὰ κρίνω καὶ τοὺς ἕξω; Δὲν κρίνετε σεῖς τοὺς

ἔσω; ¹⁸Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς θέλει κρίνει· ὅθεν ἐκβάλετε τὸν κακὸν ἐκ μέσου ὑμῶν.

ΚΕΦ. ς'.—¹Τολμᾷ τις ἀπὸ σᾶς, ὅταν ἔχη διαφορὰν πρὸς τὸν ἄλλον, νὰ κρίνηται ἐνώπιον τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐνώπιον τῶν ἀγίων; ²Δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἄγιοι θέλουσι κρίνει τὸν κόσμον; Καὶ ἐὰν ὁ κόσμος κρίνηται ἀπὸ σᾶς, ἀνάξιοι εἰσθε νὰ κρίνητε ἐλάχιστα πράγματα; ³Δὲν ἐξεύρετε ὅτι ἀγγέλους θέλομεν κρίνει; πόσῳ μᾶλλον βιωτικά; ⁴Βιωτικὰς λοιπὸν κρίσεις ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθειημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε ^{κριτάς}. ⁵Πρὸς ἐντροπὴν σας λέγω τοῦτο· οὕτω δὲν ὑπάρχει μεταξύ σας οὐδὲ εἰς σοφὸς, ὅστις θέλει δυνηθῆ νὰ κρίνῃ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ; ⁶Ἀλλὰ ἀδελφὸς κρίνεται μὲ ἀδελφόν, καὶ τοῦτο ἐνώπιον ἀπίστων; ⁷Τώρα λοιπὸν εἶναι διόλου ἐλάττωμα εἰς ἐσᾶς, ὅτι ἔχετε κρίσεις μεταξύ σας· διὰ τί μᾶλλον δὲν ἀδικεῖσθε; διὰ τί μᾶλλον δὲν ἀποστερεῖσθε; ⁸Ἀλλὰ σεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ μάλιστα ἀδελφούς.

⁹Ἡ δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἄδικοι δὲν θέλουσι κληρονομήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοί, οὔτε μαλακοί, οὔτε ἀρσενοκοῦται, ¹⁰οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὔτε λοιδοροί, οὔτε ἄρπαγες, δὲν θέλουσι κληρονομήσει τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ¹¹Καὶ τοιοῦτοι ὑπήρχετε τινές· ἀλλὰ ἀπελούσθητε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. ¹²Πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, πλην πάντα δὲν συμφέρουσι· πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλ' ἐγὼ δὲν θέλω ἐξουσιασθῆ ἱπ' οὐδενός. ¹³Τὰ φαγητὰ εἶναι διὰ τὴν κοιλίαν, καὶ ἡ κοιλία διὰ τὰ φαγητὰ· πλην ὁ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα θέλει καταργήσει· τὸ δὲ σῶμα δὲν εἶναι διὰ τὴν πορνείαν, ἀλλὰ διὰ τὸν Κύριον, καὶ ὁ Κύριος διὰ τὸ σῶμα. ¹⁴ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἀνέστησε, καὶ ἡμᾶς θέλει ἀναστήσει διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ¹⁵Δὲν ἐξεύρετε ὅτι τὰ σώματά σας εἶναι μέλη τοῦ Χριστοῦ; Νὰ λάβω λοιπὸν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ κάμω αὐτὰ μέλη πόρνῃς; Μὴ γένοιτο! ¹⁶Ἡ δὲν ἐξεύρετε ὅτι ὁ προσκολλώμενος μὲ τὴν πόρνην, εἶναι ἐν σώμα; διότι “θέλουσιν εἶσθαι,” λέγει, “αἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” ¹⁷Ὅστις ὅμως προσκολλᾶται μὲ τὸν Κύριον, εἶναι ἐν πνεύμα. ¹⁸Φεύγετε τὴν πορνείαν· πᾶν ἁμάρ-

τημα το ὁποῖον ἤθελε πράξει ὁ ἄνθρωπος, εἶναι ἐκτὸς τοῦ σώματος· ὁ πορνέων ὅμως ἁμαρτάνει εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα.
^{19*} Ἡ δὲν ἐξεύρετε, ὅτι τὸ σῶμά σας εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τοῦ ἐν ὑμῖν, τὸ ὁποῖον ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ δὲν εἰσθε κύριοι ἑαυτῶν· ²⁰ Διότι ἡγοράσθητε διὰ τιμῆς· δοξάσατε λοιπὸν τὸν Θεὸν διὰ τοῦ σώματός σας, καὶ διὰ τοῦ πνεύματος σας, τὰ ὅποια εἶναι τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. 5.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν ὅσων μοὶ ἐγράψατε, καλὸν εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ μὴ ἐγγίσῃ εἰς γυναικα. ² Διὰ τὰς πορνείας ὅμως ἃς ἔχη ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναικα, καὶ ἐκάστη ἃς ἔχη τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα. ³ Ὁ ἄνθρωπος ἃς ἀποδίδῃ εἰς τὴν γυναικα τὴν ὀφειλομένην εὐνοίαν· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ εἰς τὸν ἄνδρα. ⁴ Ἡ γυνὴ δὲν ἐξουσιάζει τὸ ἑαυτῆς σῶμα, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ δὲν ἐξουσιάζει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα, ἀλλ' ἡ γυνή. ⁵ Μὴ ἀποστερέετε ἀλλήλους, ἐκτὸς ἐὰν ᾖαι τι ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, διὰ νὰ καταγίνησθε εἰς τὴν νηστείαν καὶ εἰς τὴν προσευχήν· καὶ πάντως συνέρχεσθε ἐπὶ τὸ αὐτὸ, διὰ νὰ μὴ σᾶς πειράξῃ ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκράτειάν σας. ⁶ Λέγω δὲ τοῦτο κατὰ συγγνώμην, οὐχὶ κατὰ προσταγὴν. ⁷ Διότι θέλω πάντας τοὺς ἀνθρώπους νὰ ᾖαι καθὼς καὶ ἑμαυτόν· ἀλλ' ἕκαστος ἔχει ἰδιαιτέρον χάρισμα ἐκ Θεοῦ, ἄλλος μὲν οὕτως, ἄλλος δὲ οὕτως.

⁸ Λέγω δὲ πρὸς τοὺς ἀγάμους καὶ πρὸς τὰς χήρας, καλὸν εἶναι εἰς αὐτοὺς, ἐὰν μείνωσι καθὼς καὶ ἐγώ· ⁹ ἀλλ' ἐὰν δὲν ἐγκρατεῖωνται, ἃς νυμφευθῶσι· διότι καλῆτερον εἶναι νὰ νυμφευθῶσι παρὰ νὰ ἐξάπτωνται.

¹⁰ Εἰς δὲ τοὺς νευνυμφευμένους παραγγέλλω, οὐχὶ ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Κύριος, νὰ μὴ χωρισθῇ ἡ γυνὴ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ¹¹ Ἀλλ' ἐὰν καὶ χωρισθῇ, ἃς μένῃ ἄγαμος, ἢ ἃς συνδιαλλαγῇ μετ' ἄνδρα καὶ ὁ ἀνὴρ νὰ μὴ ἀφίμῃ τὴν ἑαυτοῦ γυναικα.

¹² Πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς ἐγὼ λέγω, οὐχὶ ὁ Κύριος, Ἐὰν τις ἀδελφὸς ἔχη γυναικα ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συγκατανεύῃ νὰ συνοικῇ μετ' αὐτοῦ, ἃς μὴ ἀφίμῃ αὐτήν. ¹³ Καὶ γυνὴ ἣτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συγκατανεύει νὰ συνοικῇ μετ' αὐτῆς, ἃς μὴ ἀφίμῃ αὐτόν. ¹⁴ Διότι ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἡγιάσθη διὰ τῆς ἡλικίας· καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἡγιάσθη διὰ τοῦ ἀνδρὸς· ἐπειδὴ

ἄλλως τὰ τέκνα σας ἤθελον εἶσθαι ἀκάθαρτα· ἀλλὰ τώρα εἶναι ἅγια. ¹⁵ Εἴαν δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, ἅς χωρισθῇ. Ὁ ἀδελφός ἢ ἡ ἀδελφή δὲν εἶναι δεδουλωμένοι εἰς τὰ τοιαῦτα· ὁ Θεὸς ὅμως προσεκάλεσεν ἡμᾶς εἰς εἰρήνην. ¹⁶ Διότι τί ἐξεύρεις, γύναι, ἂν μέλλης νὰ σώσῃς τὸν ἄνδρα; ἢ τί ἐξεύρεις, ἄνερ, ἂν μέλλης νὰ σώσῃς τὴν γυναῖκα; ¹⁷ Ἀλλὰ καθὼς ὁ Θεὸς ἐμοίρασεν εἰς ἕκαστον, καὶ καθὼς ὁ Κύριος προσεκάλεσεν ἕκαστον, οὕτως ἅς περιπατῇ· καὶ οὕτω διατάττω εἰς πάσας τὰς ἐκκλησίας.

¹⁸ Προσεκλήθη τις εἰς τὴν πίστιν περιτετμημένος; Ἄς μὴ καλύπτῃ τὴν περιτομήν. Προσεκλήθη τις ἀπερίτμητος; Ἄς μὴ περιτέμνηται. ¹⁹ Ἡ περιτομή εἶναι οὐδέν, καὶ ἡ ἀκροβυστία εἶναι οὐδέν· ἀλλ' ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει καθ' ἣν ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ ἅς μένῃ. ²¹ Ἐκλήθη δούλος; Μὴ σὲ μέλῃ· ἀλλ' ἐὰν δύνασαι νὰ γέλῃς ἐλεύθερος, μεταχειρίσου τοῦτο καλλίτερα. ²² Διότι ὅστις δούλος ἐκλήθη εἰς τὸν Κύριον, εἶναι ἀπελεύθερος τοῦ Κυρίου· ὁμοίως καὶ ὅστις ἐλεύθερος ἐκλήθη, δούλος εἶναι τοῦ Χριστοῦ. ²³ Διὰ τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δούλοι ἀνθρώπων. ²⁴ Ἐκαστος, ἀδελφοί, εἰς ὃ, τι ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ ἅς μένῃ παρὰ τῷ Θεῷ.

²⁵ Περὶ δὲ τῶν παρθένων προσταγὴν τοῦ Κυρίου δὲν ἔχω· ἀλλὰ γνώμην δίδω, ὡς ἡλεημένος ὑπὸ τοῦ Κυρίου νὰ ἦμαι πιστός. ²⁶ Τοῦτο λοιπὸν νομίζω ὅτι εἶναι καλὸν διὰ τὴν παρούσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἦναι οὕτως. ²⁷ Εἶσαι δεδεμένος μὲ γυναῖκα; Μὴ ζητεῖ λύσιν. Εἶσαι λευμένος ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζητεῖ γυναῖκα. ²⁸ Πλὴν καὶ ἐὰν νυμφευθῇς, δὲν ἡμάρτησας· καὶ ἐὰν ἡ παρθένος νυμφευθῇ, δὲν ἡμάρτησεν· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι θέλουσιν ἔχει θλίψιν ἐν τῇ σαρκί· ἐγὼ δὲ σὰς φειδομαι.

²⁹ Λέγω δὲ τοῦτο, ἀδελφοί, ὅτι ὁ ἐπίλοιπος καιρὸς εἶναι σύντομος· ὥστε καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας νὰ ἦναι ὡς μὴ ἔχοντες· ³⁰ καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες· καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ ἔχοντες κατοχήν· ³¹ καὶ οἱ μεταχειριζόμενοι τὸν κόσμον τοῦτον, ὡς μηδὲν μεταχειριζόμενοι· διότι τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου παρέρχεται. ³² Θέλω δὲ νὰ ἦσθε ἀμεριμνοὶ· ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν Κύριον· ³³ ὁ δὲ νενυμφευμένος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὴν γυναῖκα. ³⁴ Διαφέρει ἡ γυνὴ καὶ

ἡ παρθένος· ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ ἦναι ἁγία καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα· ἡ δὲ νενυμφευμένη μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν ἄνδρα.

³⁵ Λέγω δὲ τοῦτο διὰ τὸ συμφέρον ὑμῶν αὐτῶν· οὐχὶ διὰ νὰ βάλω εἰς ἐσᾶς παγίδα, ἀλλὰ διὰ τὸ σεμνοπρεπὲς, καὶ διὰ νὰ ᾔσθε προσκεκολλημένοι εἰς τὸν Κύριον χωρὶς περισπασμούς.

³⁶ Ἀλλ' ἐὰν τις νομίζῃ ὅτι ἀσχημονεῖ πρὸς τὴν παρθένον αὐτοῦ, ἂν παρήλθεν ἡ ἀκμὴ αὐτῆς, καὶ πρέπη νὰ γείνη οὕτως, ὥς κάμῃ ὅ,τι θέλει, δὲν ἁμαρτάνει· ὥς ὑπανδρεύονται. ³⁷ Ὅστις ὅμως στέκει στερεὸς ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἔχει ὅμως ἐξουσίαν περὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ θελήματος, καὶ ἀπεφάσισε τοῦτο ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, νὰ φυλάττῃ τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, πράττει καλῶς. ³⁸ Ὡστε καὶ ὅστις ὑπανδρεύει, πράττει καλῶς· ἀλλ' ὁ μὴ ὑπανδρεύων, πράττει καλῆτερα.

³⁹ Ἡ γυνὴ εἶναι δεδεμένη διὰ τοῦ νόμου ἐφ' ὅσον καιρὸν ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἀποθάνῃ, εἶναι ἐλευθέρα νὰ ὑπανδρευθῇ μὲ ὅντινα θέλει, μόνον νὰ γίνῃαι τοῦτο ἐν Κυρίῳ.

⁴⁰ Μακαριωτέρα ὅμως εἶναι, ἐὰν μείνῃ οὔτω, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· νομίζω δὲ ὅτι καὶ ἐγὼ ἔχω Πνεῦμα Θεοῦ.

ΚΕΦ. η.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, ἐξεύρομεν ὅτι πάντες ἔχομεν γνώσιν· ἡ γνώσις ὅμως φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. ² Καὶ ἐὰν τις νομίζῃ ὅτι ἐξεύρει τί, δὲν ἔμαθεν ἔτι οὐδὲν καθὼς πρέπει νὰ μάθῃ· ³ ἀλλ' ἐὰν τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος γνωρίζεται ὑπ' αὐτοῦ. ⁴ Περὶ τῆς βρώσεως λοιπὸν τῶν εἰδωλοθύτων, ἐξεύρομεν ὅτι τὸ εἶδωλον εἶναι οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς ἄλλος Θεὸς εἰμὴ εἰς. ⁵ Διότι ἂν καὶ ἦναι λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε ἐν τῷ οὐρανῷ, εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς· (καθὼς καὶ εἶναι θεοὶ πολλοὶ, καὶ κύριοι πολλοί)· ⁶ ἀλλ' εἰς ἡμᾶς εἶναι εἰς Θεὸς ὁ Πατὴρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἰς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ· ⁷ ἀλλὰ δὲν εἶναι εἰς πάντας ἡ γνώσις αὕτη· τινὲς δὲ διὰ τὴν συνείδησιν τοῦ εἰδώλου ἕως σήμερον τρώγουσι τὰ εἰδωλόθυτον ὡς εἰδωλόθυτον, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὕσα μολύνεται.

⁸ Τὸ φαγητὸν ὅμως δὲν συνιστᾷ ἡμᾶς εἰς τὸν Θεόν· διότι οὔτε ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν· οὔτε ἐὰν δὲν φάγωμεν, ἐλαττούμεθα.

⁹ Πλὴν προσέχετε μήπως αὕτη ἡ ἐξουσία σας γεῖνῃ πρόσκομμα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς. ¹⁰ Διότι ἐὰν τις ἴδῃ σέ τὸν ἔχοντα γινώσκῃ, ὅτι κάθησαι εἰς τράπεζαν ἐντὸς ναοῦ εἰδώλων, δὲν θέλει ἐνθαρρυνθῇ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος, εἰς τὸ νὰ τρώγῃ τὰ εἰδωλόθυτα; ¹¹ καὶ διὰ τὴν γινῶσίν σου θέλει ἀπολεσθῇ ὁ ἀσθενὴς ἀδελφός, διὰ τὸν ὅποιον ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν. ¹² Ἀμαρτάνουντες δὲ οὕτως εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ προσβάλλοντες τὴν ἀσθεينῇ συνείδησιν αὐτῶν, εἰς τὸν Χριστὸν ἀμαρτάνετε. ¹³ Διὰ τοῦτο, ἐὰν τὸ φαγητὸν σκανδαλίζῃ τὸν ἀδελφόν μου, δὲν θέλω φάγει κρέας εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσω τὸν ἀδελφόν μου.

ΚΕΦ. Θ'.

ΔΕΝ εἶμαι ἀπόστολος; Δὲν εἶμαι ἐλεύθερος; Δὲν εἶδον τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν; Δὲν εἰσθε σεῖς τὸ ἔργον μου ἐν Κυρίῳ; ² Ἄν δὲν ἡμεῖς εἰς ἄλλους ἀπόστολος, ἀλλ' εἰς ἐσᾶς τοῦλάχιστον εἶμαι· διότι ἡ σφραγὶς τῆς ἀποστολῆς μου σεῖς εἰσθε ἐν Κυρίῳ. ³ Ἡ ἀπολογία μου εἰς τοὺς ἀνακρίνοντάς με εἶναι αὕτη· ⁴ Μὴ δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ φάγωμεν καὶ νὰ πίνωμεν; ⁵ Μὴ δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ συμπεριφέρωμεν ἀδελφὴν γυναῖκα, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ ὁ Κηφᾶς; ⁶ Ἡ μόνος ἐγὼ καὶ ὁ Βαρνάβας δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νὰ μὴ ἐργαζώμεθα; ⁷ Τίς ποτὲ ἐκτρατεύει μὲ ἴδια αὐτοῦ ἔξοδα; ⁸ Τίς φυτεύει ἀμπελῶνα, καὶ δὲν τρώγει ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ; ⁹ Ἡ τίς ποιμαίνει ποίμνιον, καὶ δὲν τρώγει ἐκ τοῦ γάλακτος τοῦ ποιμνίου; ¹⁰ Μήπως κατὰ ἄνθρωπον λαλῶ ταῦτα; ἢ δὲν λέγει ταῦτα καὶ ὁ νόμος; ¹¹ Διότι ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως εἶναι γεγραμμένον, "Δὲν θέλεις ἐμφράξει τὸ στόμα βοῶς ἀλωνίζοντος." Μήπως μέλει τὸν Θεὸν περὶ τῶν βοῶν; ¹² Ἡ δι' ἡμᾶς βεβαίως λέγει τοῦτο· διότι δι' ἡμᾶς ἐγράφη, ὅτι ὁ ἀροτριῶν, μὲ ἐλπίδα πρέπει νὰ ἀροτριᾷ· καὶ ὁ ἀλωνίζων, μὲ ἐλπίδα νὰ μετέχῃ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ. ¹³ Ἐὰν ἡμεῖς ἐσπείραμεν εἰς ἐσᾶς τὰ πνευματικά, μέγα εἶναι ἐὰν ἡμεῖς θερίσωμεν τὰ σαρκικά σας; ¹⁴ Ἐὰν ἄλλαι μετέχωσι τῆς ἐφ' ὑμᾶς ἐξουσίας, δὲν πρέπει μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλὰ δὲν μετεχειρίσθημεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἀλλ' ὑποφέρομεν πάντα, διὰ νὰ μὴ προξενήσωμεν ἐμπόδιόν τι εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

¹⁵ Δὲν ἐξεύρετε ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι τὰ ἱερὰ, ἐκ τοῦ ἱεροῦ τρώγου-

σιν; οἱ ἐνασχολούμενοι εἰς τὸ θυσιαστήριον, μετὰ τοῦ θυσιαστηρίου λαμβάνουσι μερίδιον; ¹⁴Οὕτω καὶ ὁ Κύριος διέταξεν, οἱ κηρύττοντες τὸ εὐαγγέλιον νὰ ζῶσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου.

¹⁵Πλὴν ἐγὼ οὐδὲν τούτων μετεχειρίσθην, οὐδὲ ἔγραφα ταῦτα, διὰ νὰ γείνη οὕτως εἰς ἐμέ· διότι καλὸν ἐστὶ εἰς ἐμέ νὰ ἀποθίγω μᾶλλον, παρὰ νὰ ματαιώσῃ τις τὸ καύχημά μου. ¹⁶Διότι ἂν κηρίττω τὸ εὐαγγέλιον, δὲν εἶναι εἰς ἐμέ καύχημα· ἐπειδὴ ἀνάγκη ἐπικεῖται εἰς ἐμέ· οὐαὶ δὲ εἶναι εἰς ἐμέ ἂν δὲν κηρίττω. ¹⁷Ἐπειδὴ ἂν κάμνω τοῦτο ἐκουσίως, ἔχω μισθόν· ἂν δὲ ἀκουσίως, εἶμαι ἐμπεπιστευμένος οἰκονομίαν. ¹⁸Τίς λοιπὸν εἶναι ὁ μισθός μου; Τὸ νὰ κάμω ἀδάπανον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς κηρύξεώς μου, ὥστε νὰ μὴ κάμνω κατάρχησιν τῆς ἐξουσίας μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

¹⁹Διότι ἐλεύθερος ὢν πάντων, εἰς πάντας ἐδούλωσα ἑμαυτὸν, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς πλείονους. ²⁰Καὶ ἔγεινα εἰς τοὺς Ἰουδαίους ὡς Ἰουδαῖος, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς Ἰουδαίους· εἰς τοὺς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς ὑπὸ νόμον· ²¹εἰς τοὺς ἀνόμους ὡς ἄνομος, (μὴ ὢν ἄνομος εἰς τὸν Θεόν, ἀλλ' ἔννομος εἰς τὸν Χριστόν,) διὰ νὰ κερδήσω ἀνόμους· ²²ἔγεινα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ὡς ἀσθενής, διὰ νὰ κερδήσω τοὺς ἀσθενεῖς· εἰς πάντας ἔγεινα τὰ πάντα, διὰ νὰ σώσω παντὶ τρόπῳ τινάς. ²³Κάμνω δὲ τοῦτο διὰ τὸ εὐαγγέλιον, διὰ νὰ γείνω συγκοινωνὸς αὐτοῦ.

²⁴Δὲν ἐξεύρετε, ὅτι οἱ τρέχοντες ἐν τῷ σταδίῳ, πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς ὅμως λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτω τρέχετε, ὥστε νὰ λάβητε αὐτό. ²⁵Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, εἰς πάντα ἐγκρατεῖται· ἐκεῖνοι μὲν, διὰ νὰ λάβωσι φθαρτὸν στέφανον, ἡμεῖς δὲ ἀφθαρτον. ²⁶Εγὼ λοιπὸν οὕτω τρέχω, οὐχὶ ὡς ἀβεβαίως· οὕτω πυγμαχῶ, οὐχὶ ὡς κτυπῶν τὸν ἀέρα· ²⁷ἀλλὰ δαμάζω τὸ σῶμά μου καὶ δουλαγωγῶ, μήπως εἰς ἄλλους κηρύξας, ἐγὼ γείνω ἀδόκιμος.

ΚΕΦ. ι'. ια'.

ΔΕΝ θέλω δὲ νὰ ἀγνοῇτε, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν ἦσαν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον· ²καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ· ³καὶ πάντες τὴν αὐτὴν πνευματικὴν βρῶσιν ἔφαγον· ⁴καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ποτὸν ἔπιον· διότι

ἔπινον ἀπὸ πνευματικῆς πέτρας ἀκολουθοῦσης· ἡ δὲ πέτρα ἦτο ὁ Χριστός. ⁸ Ἀλλὰ δὲν εὐηρεστήθη ὁ Θεὸς εἰς τοὺς πλειότερους ἐξ αὐτῶν· διότι κατεστρώθησαν ἐν τῇ ἔρημῳ.

⁹ Ταῦτα δὲ ἔγειναν παραδείγματα ἡμῶν διὰ νὰ μὴ ἡμεθα ἡμεῖς ἐπιθυμηταὶ κακῶν, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι ἐπεθύμησαν. ¹⁰ Μηδὲ γίνεσθε εἰδωλολάτραι, καθὼς τινὲς ἐξ αὐτῶν· ὥς εἶναι γεγραμμένον, "Ἐκάθισεν ὁ λαὸς διὰ νὰ φάγῃ καὶ νὰ πῖνῃ, καὶ ἐσηκώθησαν νὰ παίζωσι." ¹¹ Μηδὲ ἅς πορνεύωμεν, καθὼς τινὲς αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. ¹² Μηδὲ ἅς πειράζωμεν τὸν Χριστὸν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπειρασαν, καὶ ἀπωλέσθησαν ὑπὸ τῶν ὀφειῶν. ¹³ Μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπωλέσθησαν ὑπὸ τοῦ ἐξολοθρευτοῦ. ¹⁴ Ταῦτα δὲ πάντα ἐγίνοντο εἰς ἐκείνους παραδείγματα, καὶ ἐγράφησαν πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους τὰ τέλη τῶν αἰώνων ἐφθασαν. ¹⁵ Ὡστε ὁ νομίζων ὅτι ἴσταται, ἅς βλέπῃ μὴ πέσῃ.

¹⁶ Πειρασμὸς δὲν σᾶς κατέλαβεν εἰμὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς ὅμως εἶναι ὁ Θεός, ὅστις δὲν θέλει σᾶς ἀφήσῃ νὰ πειρασθῆτε ὑπὲρ τὴν δύναμίν σας, ἀλλὰ μετὰ τοῦ πειρασμοῦ θέλει κάμει καὶ τὴν ἔκβασιν, ὥστε νὰ δύνασθε νὰ ὑποφέρετε.

¹⁷ Διὰ τοῦτο, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.

¹⁸ Λέγω ὥς πρὸς φρονίμους· κρίνατε σεῖς τοῦτο τὸ ὅποιον λέγω· ¹⁹ τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας τὸ ὅποιον εὐλογοῦμεν, δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ; Ὁ ἄρτος τὸν ὅποιον κόπτομεν, δὲν εἶναι κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ; ²⁰ Διότι εἰς ἄρτος, ἐν σῶμα εἴμεθα οἱ πολλοί· ἐπεὶ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. ²¹ Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οἱ τρώγοντες τὰς θυσίας, δὲν εἶναι κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου; ²² Τί λοιπὸν λέγω; ὅτι τὸ εἰδωλὸν εἶναι τι; ἢ ὅτι τὸ εἰδωλόθυτον εἶναι τι; οὐχί· ²³ ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὅποια θυσιάζουσι τὰ ἔθνη, εἰς τὰ δαιμόνια θυσιάζουσι, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν Θεόν· καὶ δὲν θέλω πεῖς νὰ γίνεσθε κοινωνοὶ τῶν δαιμονίων. ²⁴ Δὲν δύνασθε νὰ πίνετε τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ποτήριον τῶν δαιμονίων· δὲν δύνασθε νὰ ἦσθε μέτοχοι τῆς τραπέζης τοῦ Κυρίου καὶ τῆς τραπέζης τῶν δαιμονίων. ²⁵ Ἡ τὸν Κύριον θέλομεν νὰ διεγείρωμεν εἰς ζῆλον; μήπως εἴμεθα ἰσχυρότεροι αὐτοῦ;

²⁶ Πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλὰ πάντα δὲν συμφέρουσι· πάντα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, ἀλλὰ πάντα δὲν οἰκοδομοῦσι. ²⁷ Μηδεὶς ἅς μὴ ζητῇ τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον· ἀλλ' ἕκα-

στος τὰ τοῦ ἄλλου. ²⁸ Πάν τὸ πωλούμενον ἐν τῷ μακελλίῳ τρώγετε, μηδὲν ἐξετάζοντες διὰ τὴν συνειδήσιν· ²⁹ διότι "τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς." ³⁰ Καὶ ἐὰν τις τῶν ἀπίστων σᾶς προσκαλῇ, καὶ θέλετε νὰ ὑπάγητε, τρώγετε, ὅ,τι βάλλεται ἔμπροσθέν σας, μηδὲν ἐξετάζοντες διὰ τὴν συνειδήσιν. ³¹ Ἐὰν δέ τις σᾶς εἴπῃ, Τοῦτο εἶναι εἰδωλόθυτον· μὴ τρώγετε, δι' ἐκεῖνον τὸν φανερώσαντα, καὶ διὰ τὴν συνειδήσιν· διότι "τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς." ³² Συνειδήσιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἰδικὴν σου, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἄλλου· ἐπειδὴ διὰ τί ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; ³³ Καὶ ἐὰν ἐγὼ μετ' εὐχαριστίας μετέχω, διὰ τί βλασφημοῦμαι δι' ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὅποιον ἐγὼ εὐχαριστῶ; ³⁴ Εἴτε λοιπὸν τρώγετε, εἴτε πίνετε, εἴτε πράττετέ τι, πάντα πράττετε εἰς δόξαν Θεοῦ. ³⁵ Μὴ γίνεσθε πρόσκομμα μήτε εἰς Ἰουδαίους μήτε εἰς Ἕλληνας, μήτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ· ³⁶ καθὼς καὶ ἐγὼ κατὰ πάντα ἀρέσκω εἰς πάντας, μὴ ζητῶν τὸ ἰδικόν μου συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν διὰ νὰ σωθῶσι.

ΚΕΦ. ΙΑ'.—¹ Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καὶ ἐγὼ τοῦ Χριστοῦ.

² Σᾶς ἐπαινῶ δὲ, ἀδελφοί, ὅτι εἰς πάντα μὲ ἐνθυμείσθε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις, καθὼς παρέδωκα εἰς ἐσᾶς.

³ Θέλω δὲ νὰ ἐξεύρητε, ὅτι ἡ κεφαλὴ παντὸς ἀνδρὸς εἶναι ὁ Χριστός· κεφαλὴ δὲ τῆς γυναικὸς, ὁ ἀνὴρ· κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ, ὁ Θεός. ⁴ Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων, ἐὰν ἔχῃ κεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ⁵ Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα μὲ τὴν κεφαλὴν ἀσκεπῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς, διότι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι μὲ τὴν ἐξουσιωμένην. ⁶ Ἐπειδὴ ἂν δὲν καλύπτεται ἡ γυνή, ὥς κουρεύσῃ καὶ τὰ μαλλία αὐτῆς· ἀλλ' ἐὰν ἦν αἰσχρὸν εἰς γυναῖκα νὰ κουρεύῃ τὰ μαλλία αὐτῆς, ἢ νὰ ξυρίζηται, ὥς καλύπτεται. ⁷ Διότι ὁ μὲν ἀνὴρ δὲν χρεωστεῖ νὰ καλύπτῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶναι εἰκὼν καὶ δόξα τοῦ Θεοῦ· ἡ δὲ γυνὴ εἶναι δόξα τοῦ ἀνδρὸς. ⁸ Διότι ὁ ἀνὴρ δὲν εἶναι ἐκ τῆς γυναικὸς, ἀλλ' ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς· ⁹ ἐπειδὴ δὲν ἐκτίσθη ὁ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλ' ἡ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. ¹⁰ Διὰ τοῦτο ἡ γυνὴ χρεωστεῖ νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους. ¹¹ Πλὴν οὔτε ὁ ἀνὴρ χωρὶς τῆς γυναικὸς, οὔτε

ἡ γυνὴ χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ὑπάρχει, ἐν Κυρίῳ. ¹⁵ Διότι καθὼς ἡ γυνὴ εἶναι ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ εἶναι διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ πάντα δὲ ἐκ τοῦ Θεοῦ.

¹³ Κρίνατε σεῖς καθ' ἑαυτοὺς· εἶναι πρέπον γυνὴ νὰ προσεύχεται εἰς τὸν Θεὸν ἁσκεπῆς; ¹⁴ Ἡ οὐδὲ αὕτη ἡ φύσις δὲν σῶς διδάσκει, ὅτι ἀνὴρ μὲν εἰν ἔχη κόμην, εἶναι εἰς αὐτὸν ἀτιμία; ¹⁵ Γυνὴ δὲ εἰν ἔχη κόμην, εἶναι δόξα εἰς αὐτήν· διότι ἡ κόμη ἐδόθη εἰς αὐτήν ἀντὶ καλύμματος.

¹⁶ Ἐάν τις ὅμως φαίηται ὅτι εἶναι φιλόνεικος, ἡμεῖς τοιαύτην συνηθειαν δὲν ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

¹⁷ Ἐγὼ δὲ παραγγέλλω τοῦτο, δὲν ἐπαινῶ, ὅτι συνέρχεσθε οὐχὶ διὰ τὸ καλῆτερον, ἀλλὰ διὰ τὸ χειρότερον. ¹⁸ Διότι πρῶτον μὲν, ὅταν συνέρχησθε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀκούω ὅτι ὑπάρχουσι σχίσματα μεταξύ σας· καὶ μέρος τι πιστεῖω. ¹⁹ Διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσι καὶ αἱρέσεις μεταξύ σας, διὰ νὰ γένωσι φανεροὶ μεταξύ σας οἱ δόκιμοι.

²⁰ Ὅταν λοιπὸν συνέρχησθε ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τοῦτο δὲν εἶναι νὰ φάγητε Κυριακὸν δεῖπνον· ²¹ διότι ἕκαστος λαμβάνει πρὸ τοῦ ἄλλου τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ δεῖπνον ἐν τῷ καιρῷ τοῦ τρώγειν, καὶ ἄλλος μὲν πεινᾷ, ἄλλος δὲ μεθύει, ²² Μὴ δὲν ἔχετε οἰκίας διὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε; ἢ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ κατασιχνύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί νὰ σᾶς εἰπω; νὰ σᾶς ἐπαινέσω εἰς τοῦτο; δὲν σᾶς ἐπαινῶ.

²³ Διότι ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ἐκεῖνο τὸ ὅποιον καὶ παρέδωκα εἰς ἐσᾶς, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ καθ' ἣν παρεδίδετο, ἔλαβεν ἄρτον, ²⁴ καὶ εὐχαριστήσας ἔκοψε, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε· τοῦτο εἶναι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον· τοῦτο κάμνετε εἰς τὴν ἀνάμνησίν μου. ²⁵ Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον, ἀφοῦ ἐδέειπνε, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον εἶναι ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου· τοῦτο κάμνετε, ὡσάκισ πίνητε, εἰς τὴν ἀνάμνησίν μου. ²⁶ Διότι ὡσάκισ ἂν τρώγητε τὸν ἄρτον τοῦτου, καὶ πίνητε τὸ ποτήριον τοῦτου, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, μέχρι τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ.

²⁷ Ὅστε ὅστις τρώγῃ τὸν ἄρτον τοῦτου ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἐνοχος θέλει εἶσθαι τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου. ²⁸ Ἄς δοκιμάξῃ δὲ ἑαυτὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ οὕτως ἄς τρώγῃ ἐκ τοῦ ἄρτου, καὶ ἄς πίνῃ ἐκ τοῦ ποτηρίου. ²⁹ Διότι ὁ τρώγων καὶ πίνων ἀναξίως, τρώγει καὶ πίνει κατὰκρι-

σιν εἰς ἑαυτὸν, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. ³⁰ Διὰ τοῦτο ὑπάρχουσιν μεταξύ σας πολλοὶ ἰσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ ἀποθνήσκουσιν ἱκανοί. ³¹ Διότι ἐὰν διεκρίνομεν ἑαυτοὺς, δὲν ἠθέλομεν κρίνεσθαι. ³² Ἀλλ' ὅταν κρινώμεθα, παιδεύομεθα ὑπὲρ τοῦ Κυρίου, διὰ νὰ μὴ κατακριθῶμεν μετὰ τοῦ κόσμου. ³³ Ὡστε, ἀδελφοί μου, ὅταν συνέρχησθε διὰ νὰ φάγητε, περιμένετε ἀλλήλους. ³⁴ Εἰδὼν δὲ τις πεινῆ, ἅς τρώῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ συνέρχησθε πρὸς κατάρκισιν. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὅταν ἔλθω, θέλω διατάξει.

ΚΕΦ. ΙΒ'.—ΙΔ'.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, δὲν θέλω νὰ ἀγνοῇτε. ¹ Ἐξεύρετε ὅτι ἦσθε ἐθνικοί, συρόμενοι ὅπως ἐσύρεσθε πρὸς τὰ εἶδωλα τὰ ἄφωνα. ² Διὰ τοῦτο σὰς γνωστοποιῶ, ὅτι οὐδεὶς λαλῶν διὰ Πνεύματος Θεοῦ, λέγει ἀνάθεμα τὸν Ἰησοῦν· καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ Κύριον Ἰησοῦν, εἰμὴ διὰ Πνεύματος Ἁγίου.

³ Εἶναι δὲ διαιρέσεις χαρισμάτων, τὸ Πνεῦμα ὅμως τὸ αὐτό· ⁴ εἶναι καὶ διαιρέσεις διακονιῶν, ὁ Κύριος ὅμως ὁ αὐτός· ⁵ εἶναι καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων, ὁ Θεὸς ὅμως εἶναι ὁ αὐτός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι. ⁶ Δίδεται δὲ εἰς ἕκαστον ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ⁷ Διότι εἰς ἄλλον μὲν δίδεται διὰ τοῦ Πνεύματος λόγος σοφίας, εἰς ἄλλον δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα· ⁸ εἰς ἄλλον δὲ πίστις, διὰ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος· ⁹ εἰς ἄλλον δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, διὰ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος· ¹⁰ εἰς ἄλλον δὲ ἐνέργειαι θαυμάτων, εἰς ἄλλον δὲ προφητεία, εἰς ἄλλον δὲ διακρίσεις πνευμάτων, εἰς ἄλλον δὲ εἶδη γλωσσῶν, εἰς ἄλλον δὲ ἐρμηνεῖα γλωσσῶν· ¹¹ πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διανέμον ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον καθὼς θέλει.

¹² Διότι καθὼς τὸ σῶμα εἶναι ἓν, καὶ ἔχει μέλη πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἐνός, πολλὰ ὄντα, εἶναι ἐν σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χριστός. ¹³ Διότι ἡμεῖς πάντες διὰ τοῦ ἐνός Πνεύματος ἐβαπτίσθημεν εἰς ἓν σῶμα, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλληνες, εἴτε δούλοι εἴτε ἐλεύθεροι· καὶ πάντες εἰς ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν.

¹⁴ Διότι τὸ σῶμα δὲν εἶναι ἐν μέλος, ἀλλὰ πολλά. ¹⁵ Εἰδὼν εἴπῃ ὁ ποὺς, Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι χεῖρ, δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ σώματος·

διὰ τοῦτο τάχα δὲν εἶναι ἐκ τοῦ σώματος; ¹⁶ Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ ὠτίον, Ἐπειδὴ δὲν εἶμαι ὀφθαλμὸς, δὲν εἶμαι ἐκ τοῦ σώματος· διὰ τοῦτο δὲν εἶναι τάχα ἐκ τοῦ σώματος; ¹⁷ Ἐὰν ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμὸς, ποῦ ἡ ἀκοή; Ἐὰν ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὁσφρησις; ¹⁸ Ἀλλὰ τώρα ὁ Θεὸς ἔθεσε τὰ μέλη ἐν ἑκαστον αὐτῶν εἰς τὸ σῶμα, καθὼς ἠθέλησεν. ¹⁹ Ἐὰν ὅμως πάντα ἦσαν ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; ²⁰ Ἀλλὰ τώρα εἶναι μὲν πολλὰ μέλη, ἐν ὅμως σῶμα. ²¹ Καὶ δὲν δύναται ὁ ὀφθαλμὸς νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν χεῖρα, Δὲν ἔχω χρεῖαν σοῦ· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ πρὸς τοὺς πόδας, Δὲν ἔχω χρεῖαν ὑμῶν. ²² Ἀλλὰ πολὺ περισσότερον τὰ μέλη τοῦ σώματος τὰ ὁποῖα φαίνονται ὅτι εἶναι ἀσθενέστερα, ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖα· ²³ καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα νομίζομεν ὅτι εἶναι τὰ ἀτιμότερα τοῦ σώματος, εἰς ταῦτα ἀποδίδομεν τιμὴν περισσότεραν· καὶ τὰ ἄσχημα ἡμῶν ἔχουσι περισσότεραν εὐσχημοσύνην. ²⁴ Τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν δὲν ἔχουσι χρεῖαν. Ἄλλ' ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, δόσας περισσότεραν τιμὴν εἰς τὸ εὐτελέστερον, ²⁵ διὰ νὰ μὴ ἦναι σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ νὰ φροντίζωσι τὰ μέλη τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων. ²⁶ Καὶ εἴτε πᾶσχει ἐν μέλος, πάντα τὰ μέλη συμπάσχουσιν· εἴτε τιμᾶται ἐν μέλος, πάντα τὰ μέλη συγχαίρουσι.

²⁷ Καὶ σεῖς εἰσθε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη κατὰ μέρος. ²⁸ Καὶ ἄλλους μὲν ἔθεσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα θαύματα, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, βοηθείας, κυβερνήσεις, εἶδη γλωσσῶν. ²⁹ Μὴ πάντες εἶναι ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες ἐνεργοῦσι θαύματα; ³⁰ μὴ πάντες ἔχουσι χαρίσματα ἰαμάτων; μὴ πάντες λαλοῦσι γλώσσας; μὴ πάντες διερμηνεύουσι;

³¹ Ζητεῖτε δὲ μετὰ ζήλου τὰ καλλήτερα χαρίσματα· καὶ ἔτι πολὺ ὑπερέχουσιν ὁδὸν σαῶς δεικνύω.

ΚΕΦ. ιγ'.—¹ Ἐὰν λαλῶ τὰς γλώσσας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ἔγεινα χαλκὸς ἢ ἥχων, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. ² Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν, καὶ ἐξεύρω πάντα τὰ μυστήρια καὶ πᾶσαν τὴν γνώσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ἄστε νὰ μετατοπίζω ὄρη, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, εἶμαι οὐδέν. ³ Καὶ ἐὰν πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου διανείμω, καὶ ἐὰν

δὲν δώσητε διὰ τῆς γλώσσης φωνὴν εὐκατάληπτον, πῶς θέλει γνωρισθῇ το λαλούμενον; διότι θέλετε λαλεῖ εἰς τὸν αέρα.
¹⁰ Τόσα εἶδη φωνῶν εἶναι τυχόν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀσήμαντον. ¹¹ Ἐὰν λοιπὸν δὲν γνωρίσω τὴν σημασίαν τῆς φωνῆς, θέλω εἶσθαι πρὸς τὸν λαλοῦντα βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν, βάρβαρος πρὸς ἐμέ.

¹² Οὕτω καὶ σεις, ἐπειδὴ εἰσθε ζηλωταὶ πνευματικῶν, ζητεῖτε μὴ περισσεύητε ἐν αὐτοῖς πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας.
¹³ Διὰ τοῦτο ὁ λαλῶν γλώσσαν ἀγνώριστον, ἥς προσεύχεται διὰ τὴν γλῶσσαν ἑαυτοῦ καὶ διερμηνεύη. ¹⁴ Διότι ἐὰν προσεύχωμαι μὲ γλώσσαν ἀγνώριστον, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ἀλλ' ὁ νοῦς μου εἶναι ἀκαρποφόρητος. ¹⁵ Τί πρέπει λοιπόν; Θέλω προσευχηθῇ μὲ τὸ πνεῦμα, θέλω δὲ προσευχηθῇ καὶ μὲ τὸν νοῦν· θέλω ψάλλει μὲ τὸ πνεῦμα, θέλω δὲ ψάλλει καὶ μὲ τὸν νοῦν. ¹⁶ Διότι ἐὰν δοξολογήσῃς μὲ τὸ πνεῦμα, ἐκεῖνος ὅστις ἔχει τάξιν ἰδιώτου, πῶς θέλει εἰπεῖ τὸ Ἀμήν εἰς τὴν εὐχαριστίαν σου, μὴ ἐξέυρων τί λέγεις; ¹⁷ Διότι σὺ μὲν καλῶς εὐχαριστεῖς, ὁ ἄλλος ὅμως δὲν οἰκοδομεῖται. ¹⁸ Εὐχαριστῶ εἰς τὸν Θεόν μου, ὅτι λαλῶ πλειότερας γλώσσας παρὰ πάντας ὑμᾶς· ¹⁹ πλὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πέντε λόγους προτιμῶ νὰ λαλήσω διὰ τοῦ νοός μου, διὰ νὰ κατηχήσω καὶ ἄλλους, παρὰ μυρίους λόγους μὲ γλώσσαν ἀγνώριστον.

²⁰ Ἀδελφοί, μὴ γίνεσθε παιδία κατὰ τὰς φρένας· ἀλλὰ γίνεσθε νήπια μὲν εἰς τὴν κακίαν, τέλειοι ὅμως εἰς τὰς φρένας.
²¹ Ἐν τῷ νόμῳ εἶναι γεγραμμένον, "Ὅτι δι' ἑτερογλώσσω, καὶ διὰ ξένων χειλέων θέλω λαλήσει πρὸς τὸν λαόν τοῦτον· καὶ οὐδὲ οὕτω θέλουσι μὲ εἰσακούσει," λέγει Κύριος. ²² Ὡστε αἱ γλώσσαι εἶναι διὰ σημείου, οὐχὶ πρὸς τοὺς πιστεύοντας, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἀπίστους· ἡ προφητεία ὅμως εἶναι οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀπίστους, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πιστεύοντας. ²³ Ἐὰν λοιπὸν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ λαλῶσι πάντες γλώσσας ἀγνώριστους, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, δὲν θέλουσιν εἰπεῖ ὅτι εἰσθε μαινόμενοι; ²⁴ Ἀλλ' ἐὰν πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων· ²⁵ καὶ οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ γίνονται φανερά· καὶ οὕτω πεσὼν κατὰ πρόσωπον, θέλει προσκυνήσῃ τὸν Θεόν, κηρύττων ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι τῶνόντι ἐν μέσῳ ὑμῶν.

²⁰ Τί πρέπει λοιπον, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει· πάντα ἅς γίνονται πρὸς οἰκοδομὴν· ²¹ ἢ ἂν τις λαλῇ γλῶσσαν ἀγνωρίστον, ὥς κάμωσι τοῦτο ἀνὰ δύο, ἢ τὸ περισσότερον ἀνὰ τρεῖς, καὶ ἐκ διαδοχῆς· καὶ εἰς ἅς διερμηνεύη· ²² ἀλλ' ἐὰν δὲν ᾔηται διερμηνευτὴς, ἅς σιωπᾷ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἢ λαλῇ δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν Θεόν. ²³ Προφῆται δὲ ἂν λαλῶσι δύο ἢ τρεῖς, καὶ οἱ ἄλλοι ἅς διακρίνωσιν. ³⁰ Ἐὰν δὲ ἔλθῃ ἀποκάλυψις εἰς ἄλλον καθήμενον, ὁ πρῶτος ἅς σιωπᾷ· ³¹ Διότι δύνασθε ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον νὰ προφητεύητε πάντες διὰ νὰ μαυθάνωσι πάντες, καὶ πάντες νὰ παρηγορῶνται. ³² Κατὰ τὰ πνεύματα τῶν προφητῶν ὑποτάσσονται εἰς τοὺς προφήτας· ³³ διότι ὁ Θεὸς δὲν εἶναι ἀκαταστασίας, ἀλλ' εἰρήνης, καθὼς εἰ πόσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

²⁴ Αἱ γυναῖκες ἅς σιωπῶσιν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· διότι δεῖ εἶναι συγκεχωρημένον εἰς αὐτάς νὰ λαλῶσιν, ἀλλὰ νὰ ὑποτάσσονται, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. ²⁵ Ἀλλ' ἐὰν θέλωσι νὰ μάθωσί τι, ἅς ἐρωτῶσιν ἐν τῷ οἴκῳ τοὺς ἄνδρας αὐτῶν· διότι αἰσχρὸν εἶναι εἰς γυναῖκας νὰ λαλῶσιν ἐν ἐκκλησίᾳ. ³⁶ Μήπως ἀπὸ σᾶς ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ; ἢ εἰς σᾶς μόνον κατήντησεν;

²⁷ Ἐὰν τις νομίζῃ ὅτι εἶναι προφήτης, ἢ πνευματικὸς, ἅς μάθῃ ἐκεῖνα τὰ ὅποια γράφω πρὸς ἐσᾶς, ὅτι εἶναι ἐντολαὶ τοῦ Κυρίου· ²⁸ ἀλλ' ἐὰν τις ἀγνοῇ, ἅς ἀγνοῇ. ²⁹ Ὡστε, ἀδελφοί, ζητεῖτε μετὰ ζήλου τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσας μὴ ἐμποδίζετε. ³⁰ Πάντα ἅς γίνονται εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν.

ΚΕΦ. ΙΕ'.

ΣΑΣ φανερόν· δὲ, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ ὅποιον ἐκήρυξα πρὸς ἐσᾶς, τὸ ὅποιον καὶ παρελάβετε, εἰς τὸ ὅποιον καὶ ἵστασθε· ² διὰ τοῦ ὁποίου καὶ σώζεσθε τίνι τρόπῳ σᾶς ἐκήρυξα αὐτό, ἂν φυλάττητε αὐτό· ἐκτὸς ἐὰν ἐπιστεύσατε ματαίως. ³ Διότι παρέδωκα εἰς ἐσᾶς ἐν πρώτοις ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον καὶ παρέλαβον, ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπέθανε διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς· ⁴ καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἀνέστη τὴν τρίτην ἡμέραν, κατὰ τὰς γραφάς· ⁵ καὶ ὅτι ἐφάνη εἰς τὸν Κηφᾶν, ἔπειτα εἰς τοὺς δώδεκα· ⁶ μετὰ ταῦτα ἐφάνη εἰς πεντακοσίους καὶ ἐπέκεινα ἀδελφούς διὰ μιᾶς, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ πλείότεροι μένουσιν

ἕως τώρα, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν· ἔπειτα ἐφάνη εἰς τὸν Ἰάκωβον, ἔπειτα εἰς πάντας τοὺς ἀποστόλους·⁸ τελευταῖον δὲ πάντων, ἐφάνη καὶ εἰς ἐμὲ, ὡς εἰς ἑκτρωμα.⁹ Διότι ἐγὼ εἰμαι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων· ὅστις δὲν εἰμαι ἄξιος νὰ ὀνομάζωμαι ἀπόστολος, διότι κατεδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ.¹⁰ Ἀλλὰ χάριτι Θεοῦ εἰμαι ὅ,τι εἰμαι· καὶ ἡ εἰς ἐμὲ χάρις αὐτοῦ δὲν ἔγεινε ματαία, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα· πλὴν οὐχὶ ἐγὼ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ μετ' ἐμοῦ.¹¹ Εἴτε λοιπὸν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύττομεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

¹² Ἐὰν δὲ ὁ Χριστὸς κηρύττηται ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, πῶς τινὲς μεταξύ σας λέγουσιν, ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν δὲν εἶναι;¹³ Καὶ ἂν ἀνάστασις νεκρῶν δὲν ἦναι, οὐδ' ὁ Χριστὸς ἀνέστη·¹⁴ καὶ ἂν ὁ Χριστὸς δὲν ἀνέστη, μάταιον ἄρα εἶναι τὸ κήρυγμα ἡμῶν, ματαία δὲ καὶ ἡ πίστις σας·¹⁵ εὕρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, διότι ἐμαρτυρήσαμεν περὶ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἀνέστησε τὸν Χριστόν· τὸν ὑποῖον δὲν ἀνέστησεν, ἐὰν καθ' ὑπόθεσιν δὲν ἀνασταίνωνται νεκροί.¹⁶ Διότι ἐὰν δὲν ἀνασταίνωνται νεκροί, οὐδ' ὁ Χριστὸς ἀνέστη.¹⁷ Ἀλλ' ἐὰν ὁ Χριστὸς δὲν ἀνέστη, ματαία ἡ πίστις σας· ἔτι εἰσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.¹⁸ Ἀρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπωλέσθησαν.¹⁹ Ἐὰν ἐν ταύτῃ τῇ ζωῇ μόνον ἐλπίζομεν εἰς τὸν Χριστόν, εἴμεθα ἐλεεινότεροι πάντων τῶν ἀνθρώπων.

²⁰ Ἀλλὰ τώρα ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· ἔγεινεν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων.²¹ Διότι ἐπειδὴ ὁ θάνατος ἦλθε δι' ἀνθρώπου, οὕτω καὶ δι' ἀνθρώπου ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν.²² Ἐπειδὴ καθὼς πάντες ἀποθνήσκουσιν ἐν τῷ Ἀδὰμ, οὕτω καὶ πάντες θέλουσι ζωοποιηθῆ ἐν τῷ Χριστῷ·²³ ἕκαστος ὅμως κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ τάξιν· ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀπαρχὴ, ἔπειτα ὅσοι εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ·²⁴ ὕστερον οἶκει εἶσθαι τὸ τέλος, ὅταν παραδώσῃ τὴν βασιλείαν εἰς τὸν Θεόν καὶ Πατέρα· ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν.²⁵ Διότι πρέπει νὰ βασιλεύῃ, ἕως οὗ θέσῃ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ·²⁶ ἕσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος.²⁷ Διότι “πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ” ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα εἶναι ὑποτεταγμένα, φανερόν ὅτι ἐξαιρεῖται ὁ ὑποτάξας εἰς αὐτὸν τὰ πάντα.²⁸ Ὅταν δὲ ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς θέλει ὑποταχθῆ εἰς τὸν

ὑποτάζαντα εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, διὰ τὸ ἦναι ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι.

²⁹ Ἐπειδὴ τί θέλουσι κάμει οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; ἂν τῶντι οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνονται, διὰ τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; ³⁰ Διὰ τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; ³¹ Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, μὰ τὴν εἰς ἐσθὺς καύχησίν μου τὴν ὅποιαν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. ³² Ἐὰν κατὰ ἄνθρωπον ἐπολέμησα μὲ θηρία ἐν Ἐφέσῳ, τί τὸ ὄφελος εἰς ἐμέ, ἂν οἱ νεκροὶ δὲν ἀνασταίνονται; ἄς φάγωμεν καὶ ἄς πῖωμεν διότι αὐριοι ἀποθνήσκομεν. ³³ Μὴ πλανᾶσθε·

ἴΦθειρουσι τὰ καλὰ ἤθη αἱ κακαὶ συναναστροφαί.

³⁴ Συνέλθετε εἰς ἑαυτοὺς κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε διότι τινὲς ἔχουσιν ἀγνωσίαν Θεοῦ· πρὸς ἐντροπὴν σας λέγω τοῦτο.

³⁵ Ἀλλὰ θέλει τις εἰπεῖ, Πῶς ἀνασταίνονται οἱ νεκροί; καὶ με ποῖον σῶμα ἔρχονται; ³⁶ Ἀφρον, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον σὺ σπεῖρεις, δὲν ζωογονεῖται, ἂν δὲν ἀποθάνῃ. ³⁷ Καὶ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον σπεῖρεις, δὲν σπεῖρεις τὸ σῶμα τὸ ὅποιον μέλλει νὰ γένηται, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, σίτου τυχόν, ἢ τινὸς τῶν λοιπῶν. ³⁸ Ὁ δὲ Θεὸς δίδει εἰς αὐτὸ σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ εἰς ἕκαστον τῶν σπερμάτων τὸ ἰδιαίτερον αὐτοῦ σῶμα. ³⁹ Πᾶσα σὰρξ δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ σὰρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν σὰρξ τῶν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ τῶν κτηνῶν, ἄλλη δὲ τῶν ἰχθύων, καὶ ἄλλη τῶν πτηνῶν. ⁴⁰ Εἶναι καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· πλὴν ἄλλη μὲν ἡ δόξα τῶν ἐπουρανίων, ἄλλη δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. ⁴¹ Ἀλλη δόξα εἶναι τοῦ ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα τῆς σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα τῶν ἀστέρων· διότι ἀστὴρ διαφέρει ἀστέρος κατὰ τὴν δόξαν.

⁴² Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν· σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἀνίσταται ἐν ἀφθαρσίᾳ. ⁴³ Σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἀνίσταται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἀνίσταται ἐν δυνάμει. ⁴⁴ Σπείρεται σῶμα ζωϊκόν, ἀνίσταται σῶμα πνευματικόν. Εἶναι σῶμα ζωϊκόν, καὶ εἶναι σῶμα πνευματικόν. ⁴⁵ Οὕτως εἶναι καὶ γεγραμμένοι, Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ ἔγεινεν εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιούν. ⁴⁶ Πλὴν οὐχὶ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ζωϊκόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ⁴⁷ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος εἶναι ἐκ τῆς γῆς, χοϊκός· ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. ⁴⁸ Ὅποιος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί·

καὶ ὅποιος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. ⁴⁹ Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, θέλομεν φορέσει καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. ⁵⁰ Τοῦτο δὲ λέγω, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ δὲν δύναται νὰ κληρονομήσωσιν, οὐδὲ ἡ φθορὰ κληρονομεῖ τὴν ἀφθαρσίαν.

⁵¹ Ἴδού, μυστήριον λέγω πρὸς ἐσᾶς· πάντες μὲν δὲν θέλομεν κοιμηθῇ, πάντες ὅμως θέλομεν μεταμορφωθῇ, ⁵² ἐν μιᾷ στιγμῇ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· διότι θέλει σαλπίζει, καὶ οἱ νεκροὶ θέλουσιν ἀναστηθῇ ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς θέλομεν μεταμορφωθῇ. ⁵³ Διότι πρέπει τὸ φθαρτὸν τοῦτο νὰ ἐνδυθῇ ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο νὰ ἐνδυθῇ ἀθανασίαν.

⁵⁴ Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδυθῇ ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδυθῇ ἀθανασίαν, τότε θέλει γείνει ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, “Κατεπόθη ὁ θάνατος ἐν νίκῃ.” ⁵⁵ “Ποῦ, θάνατε, τὸ κέντρον σου; ποῦ, ἄδη, ἡ νίκη σου;” ⁵⁶ Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἁμαρτία· καὶ ἡ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. ⁵⁷ Ἀλλὰ χάρις εἰς τὸν Θεόν, ὅστις δίδει εἰς ἡμᾶς τὴν νίκην διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁵⁸ Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, γίνεσθε στερεοί, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες πάντοτε εἰς τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, γινώσκοντες ὅτι ὁ κόπος σας δὲν εἶναι μάταιος ἐν Κυρίῳ.

ΚΕΦ. ιε'.

ΠΕΡΙ δὲ τῆς συνεισφορᾶς τῆς ὑπὲρ τῶν ἀγίων, καθὼς διαταξα εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας, οὕτω κάμετε καὶ σεῖς. ¹ Κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἐβδομάδος ἕκαστος ὑμῶν ἅς ἐραποθέτη παρ' ἐαυτῷ, θησαυρίζων ὅ,τι ἂν εὐπορῇ ὥστε ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ συναγῶνται τότε συνεισφοραί. ² Καὶ ὅταν ἔλθω, ὁποίους ἐγκρίνητε δι' ἐπιστολῶν, τούτους θέλω πέμψει διὰ νὰ φέρωσι τὴν δωρεάν σας εἰς Ἱερουσαλήμ. ³ Καὶ εἰς ἡμᾶς ἄξιον νὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ, θέλουσιν ἐλθεῖ μετ' ἐμοῦ.

⁴ Θέλω δὲ ἐλθεῖ πρὸς ἐσᾶς, ἀφοῦ διέλθω τὴν Μακεδονίαν, (διότι τὴν Μακεδονίαν διέρχομαι) ⁵ καὶ ἴσως θέλω παραμείνει πλησίον σας, ἢ καὶ παραχειμάσει, διὰ νὰ μὲ προπέμψητε εἰς ὅπου ἂν ὑπάγω. ⁶ Διότι δὲν θέλω νὰ σᾶς ἴδω τώρα ἐν παρόδῳ·

ἀλλ' ἐλπίζω νὰ μένω πλησίον σας καιρὸν τινα, ἐὰν ὁ Κύριος συγχωρήσῃ τοῦτο. ⁸ Θέλω δὲ μένειν ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς· ⁹ διότι ἠνολίχθη εἰς ἐμὲ θύρα μεγάλη καὶ ἐνεργητικὴ, καὶ εἶναι πολλοὶ ἐναντίοι.

¹⁰ Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ὁ Τιμόθεος, προσέχετε νὰ ἦναι ἄφοβος μεταξὺ σας· διότι τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου ἐργάζεται καθὼς καὶ ἐγὼ· ¹¹ Μηδεὶς λοιπὸν ἄς μὴ ἐξουθενήσῃ αὐτόν· προπέμψατε δὲ αὐτόν ἐν εἰρήνῃ, διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμέ· διότι προσμένω αὐτόν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. ¹² Περὶ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ Ἀπολλῶ, παρεκάλεσα αὐτόν πολλὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐσᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ δὲν ἤθελε παντάπασιν νὰ ἔλθῃ τώρα· θέλει ὅμως ἐλθεῖ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

¹³ Ἀγρυπνεῖτε, στέκεσθε ἐν τῇ πίστει· ἀνδρίξεσθε, ἐνδυναμοῦσθε. ¹⁴ Πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν ἄς γίνωνται ἐν ἀγάπῃ.

¹⁵ Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοί, (ἐξεύρετε τὴν οἰκίαν τοῦ Στεφανῶ, ὅτι εἶναι ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ ἀφιέρωσαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν διακονίαν τῶν ἁγίων)· ¹⁶ νὰ ὑποτάσσησθε καὶ σεῖς εἰς τοὺς τοιοῦτους, καὶ εἰς πάντα τὸν συνεργοῦντα καὶ κοπιῶντα. ¹⁷ Χαίρω δὲ διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Στεφανῶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, διότι τὴν ἑλλειψίν σας οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· ¹⁸ ἐπειδὴ ἀνέπασαν τὸ ἰδικόν μου πνεῦμα καὶ τὸ ἰδικόν σας· τιμᾶτε λοιπὸν τοὺς τοιοῦτους.

¹⁹ Σᾶς ἀσπάζονται αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Σᾶς ἀσπάζονται πολλὰ ἐν Κυρίῳ ὁ Ἀκύλας καὶ ἡ Πρίσκιλλα, μετὰ τῆς κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίας. ²⁰ Σᾶς ἀσπάζονται οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.

²¹ Ὁ ἀσπασμὸς ἐγράφη μὲ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου. ²² Ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἄς ᾖ ἀνάθεμα, Μαράν ἀθά. ²³ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μεθ' ὑμῶν. ²⁴ Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ τὴν οὖσαν ἐν Κορίνθῳ, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ὄντων ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ. ²Χάρις ὑμῶν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρηγορίας, ⁴ὁ παρηγορῶν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, διὰ τὴν δύναμιν ἡμεῖς τὴν παρηγορούμεθα τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρηγορίας μετὰ τὴν ὁποίαν παρηγορούμεθα ἡμεῖς αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. ⁵διότι καθὼς περισσεύουσι τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παρηγορία ἡμῶν. ⁶Καὶ εἴτε θλιβόμεθα, ⁷θλιβόμεθα ὑπὲρ τῆς παρηγορίας σας καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης διὰ τῆς ὑπομονῆς τῶν αὐτῶν παθημάτων, τὰ ἵποια καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· εἴτε παρηγορούμεθα, ⁸παρηγορούμεθα ὑπὲρ τῆς παρηγορίας σας καὶ σωτηρίας· καὶ ἡ ἐλπίς τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἶναι βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν. ⁹Ἐπειδὴ ἐξεύρομεν, ὅτι καθὼς εἴσθε κοινωνοὶ τῶν παθημάτων, οὕτω καὶ τῆς παρηγορίας.

¹⁰Διότι δὲν θέλομεν τὴν ἀγνοῆτε, ἀδελφοί, περὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν ἥτις συνέβη εἰς ἡμᾶς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐστενοχωρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἀπηλπίσθημεν καὶ τοῦ ζῆν. ¹¹Ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἐλάβομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου, διὰ τὴν μὴ ἔχωμεν τὴν πεποίθησιν εἰς ἑαυτοὺς, ἀλλ' εἰς τὸν Θεὸν τὸν ἐγείροντα τοὺς νεκρούς· ¹²ὅστις ἡλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ τοσοῦτου μεγάλου θανάτου, καὶ ἐλευθερώνει εἰς τὸν ὅποιον ἐλπίζομεν ὅτι καὶ ἔτι θέλει ἐλευθερώσει. ¹³Ἐνῶ καὶ σεῖς συνεργεῖτε ὑπὲρ ἡμῶν διὰ τῆς δεήσεως, διὰ τὴν γέννην ἐκ πολλῶν προσώπων εὐχαριστία ὑπὲρ ἡμῶν διὰ τὸ εἶναι εἰς ἡμᾶς

χάρισμα διὰ πολλῶν. ¹² Διότι τὸ καύχημα ἡμῶν εἶναι τοῦτο, ἡ μαρτυρία τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότῃ καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐχὶ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ, ἐπολιτεῖσθμεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσότερον δὲ πρὸς ἐσᾶς. ¹³ Διότι δὲν σᾶς γράφομεν ἄλλο, παρ' ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἀναγινώσκετε, ἢ καὶ γνωρίζετε· ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους θέλετε γνωρίσει. ¹⁴ Καθὼς καὶ μᾶς ἐγνωρίσατε κατὰ μέρος, ὅτι εἴμεθα καύχημα εἰς ἐσᾶς, καθὼς σεῖς εἰς ἡμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

¹⁵ Καὶ μὲ ταύτην τὴν πεποιθήσιν ἤθελον νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς πρότερον, διὰ νὰ ἔχητε δευτέραν χάριν, ¹⁶ καὶ δι' ὑμῶν νὰ διαβῶ εἰς Μακεδονίαν· καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ ἀπὸ σᾶς νὰ προπεμφθῶ εἰς τὴν Ἰουδαίαν. ¹⁷ Τοῦτο λοιπὸν βουλευόμενος μήπως τάχα μετεχειρίσθην ἐλαφρότητα; ἢ ὅσα βουλεύομαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι, διὰ νὰ ᾗναι εἰς ἐμὲ τὸ ναὶ ναὶ, καὶ τὸ οὐ οὐ; ¹⁸ Ἀλλ' ὅμως πιστὸς ὁ Θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ λεληθεῖς πρὸς ἐσᾶς δὲν ἔγινε ναὶ καὶ οὐ.

¹⁹ Διότι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ κηρυχθεὶς μετὰ ξύ σας δι' ἡμῶν, δι' ἐμοῦ καὶ τοῦ Σιλουανοῦ καὶ τοῦ Τιμοθέου, δὲν ἔγινε ναὶ καὶ οὐ, ἀλλὰ ναὶ ἔγινεν ἐν αὐτῷ. ²⁰ Διότι πᾶσαι αἱ ἐπαγγελίαι τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμήν, πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ δι' ἡμῶν. ²¹ Ὁ δὲ βεβαιὸν ἡμᾶς μεθ' ὑμῶν εἰς Χριστὸν, καὶ ὁ χρίσας ἡμᾶς, εἶναι ὁ Θεός. ²² Ὅστις καὶ ἐσφράγισεν ἡμᾶς, καὶ ἔδωκε τὸν ἀρράβωνά τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

²³ Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι εἰς τὴν ψυχὴν μου, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν δὲν ἦλθον ἔτι εἰς Κόρινθον· ²⁴ οὐχὶ διότι ἔχομεν ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς πίστεώς σας, ἀλλ' εἴμεθα συνεργοὶ τῆς χαρᾶς σας· ἐπειδὴ ἐν τῇ πίστει στέκεσθε.

ΚΕΦ. Β'.—¹ Ἀπεφάσισα δὲ τοῦτο κατ' ἐμαυτὸν, τὸ νὰ μὴ ἔλθω πάλιν πρὸς ἐσᾶς με λύπην. ² Διότι εἰάν ἐγὼ σᾶς λυπῶ, καὶ τίς εἶναι ὁ εὐφραίνων ἐμὲ, εἰμὶ ὁ λυπούμενος ὑπ' ἐμοῦ; ³ Καὶ ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς τοῦτο αὐτὸ, ὥστε, ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ ἔχω λύπην ἀπ' ἐκείνων ἀφ' ὧν ἔπρεπε νὰ ἔχω χαράν· ἔχω πεποιθήσιν εἰς πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ χαρά μου εἶναι πάντων ὑμῶν. ⁴ Διότι ἐκ πολλῆς θλίψεως καὶ στενοχωρίας καρδίας

ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς μετὰ πολλῶν δακρύων, οὐχὶ διὰ νὰ λυπηθῇτε, ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρισητε τὴν ἀγάπην ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ἐσᾶς.

⁵ Ἀλλ' εἰάν τις ἐλύπησε, δὲν ἐλύπησεν ἐμὲ, εἰμὴ κατὰ μέρος, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνω πάντας ὑμᾶς. ⁶ Ἀρκετὸν εἶναι εἰς τὸν τοιοῦτον αὐτὴ ἡ ἐπίπληξις ἡ ὑπὸ τῶν πλειοτέρων. ⁷ Ὡστε το ἐναντίον, πρέπει μᾶλλον νὰ συγχωρήσητε αὐτὸν, καὶ νὰ παρηγορήσητε, διὰ νὰ μὴ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος ὑπὸ τῆς ὑπερβαλλούσης λύπης. ⁸ Διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ βεβαιώσητε πρὸς αὐτὸν τὴν ἀγάπην σας. ⁹ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο καὶ ἔγραψα, διὰ νὰ γνωρίσω τὴν δοκιμασίαν σας, ἂν ἦσθε κατὰ πάντα ὑπήκοοι. ¹⁰ Εἰς ὅτινα δὲ συγχωρεῖτέ τι, συγχωρᾶ καὶ ἐγὼ· διότι ἂν ἐγὼ συνεχώρησά τι, εἰς ὅτινα συνεχώρησα, διὰ σᾶς ἔκαμον τοῦτο, ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ μὴ ὑπερισχύσῃ καθ' ἡμῶν ὁ Σατανᾶς· ¹¹ διότι δὲν ἀγνοοῦμεν τὰ διανοήματα αὐτοῦ.

¹² Ὅτε δὲ ἦλθον εἰς τὴν Τρωάδα διὰ νὰ κηρύξω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἠνοίχθη εἰς ἐμὲ θύρα ἐν Κυρίῳ, δὲν ἔλαβον ἄνεσιν εἰς τὸ πνεῦμά μου, διότι δὲν εὔρον Τίτον τὸν ἀδελφόν μου· ¹³ ἀλλ' ἀποχαιρετήσας αὐτοὺς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.

¹⁴ Πλὴν, χάρις εἰς τὸν Θεὸν ὅστις πάντοτε κάμνει ἡμᾶς νὰ θριαμβεύωμεν διὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ φανερόναι ἐν παντὶ τόπῳ δι' ἡμῶν τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ. ¹⁵ Διότι τοῦ Χριστοῦ εὐωδία εἴμεθα πρὸς τὸν Θεὸν εἰς τοὺς σωζομένους καὶ εἰς τοὺς ἀπολλυμένους· ¹⁶ εἰς τούτους μὲν, ὁσμὴ θανάτου διὰ θάνατον· εἰς ἐκείνους δὲ, ὁσμὴ ζωῆς διὰ ζωὴν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς εἶναι ἱκανός; ¹⁷ Διότι ἡμεῖς, καθὼς οἱ πολλοὶ, δὲν καπηλεύομεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἀπὸ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἀπὸ Θεοῦ, κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, λαλοῦμεν ἐν Χριστῷ.

ΚΕΦ. γ'.—ζ'.

ἈΡΧΙΖΟΜΕΝ πάλιν νὰ συνιστῶμεν ἑαυτούς; ἡ μήπως ἔχομεν χρεῖαν, καθὼς τινὲς, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ἐσᾶς, ἡ συστατικῶν ἀπὸ σᾶς; ² Σεῖς εἰσθε ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γνωσκομένη καὶ ἀναγνωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων· ³ καὶ φανερόνεσθε ὅτι εἰσθε ἐπιστολὴ Χριστοῦ, γενομένη διὰ τῆς διακονίας ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐχὶ μὲ μελάνην, ἀλλὰ μὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τοῦ

ζώντος, οὐχὶ εἰς πλάκας λιθίνας, ἀλλ' εἰς πλάκας σαρκίνας τῆς καρδίας.

⁴Τοιαύτην δὲ πεποιθήσιν ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν. ⁵Οὐχὶ διότι εἴμεθα ἱκανοὶ ἀφ' ἑαυτῶν νὰ νοήσωμεν τι, ὡς ἐξ ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ. ⁶Ὅστις καὶ ἔκαμεν ἡμᾶς ἱκανοὺς νὰ ἡμεθα διάκονοι τῆς καινῆς διαθήκης, οὐχὶ τοῦ γράμματος, ἀλλὰ τοῦ πνεύματος· διότι τὸ γράμμα θανατόνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.

⁷Ἀλλ' ἐὰν ἡ διακονία τοῦ θανάτου, ἡ ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη εἰς λίθους, ἔγεινεν ἔνδοξος, ὥστε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐντενίσωσιν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν μέλλουσαν νὰ καταργηθῇ, ⁸πῶς ἡ διακονία τοῦ Πνεύματος δὲν θέλει εἶσθαι μᾶλλον ἔνδοξος; ⁹Διότι ἂν ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως ἦναι δόξα, πολλῶ μᾶλλον ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ὑπερέχει κατὰ τὴν δόξαν. ¹⁰Διότι οὐδὲ ἐδοξάσθη ἐν τούτῳ τῷ μέρει τὸ δεδοξασμένον, ἐνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. ¹¹Ἐπειδὴ ἐὰν τὸ μέλλον νὰ καταργηθῇ ἦτο ἔνδοξον, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον εἶναι ἔνδοξον.

¹²Ἐχόντες λοιπὸν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλὴν παρρησίαν μεταχειρίζομεθα. ¹³καὶ οὐχὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἔβαλλε κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ ἀτενίσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ μέλλοντος νὰ καταργηθῇ. ¹⁴ἀλλ' ἐτυφλώθησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν· διότι ἕως τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα μένει ἐν τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης, μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ἐπειδὴ καταργεῖται διὰ τοῦ Χριστοῦ. ¹⁵Ἀλλ' ἕως σήμερον, ὅταν ἀναγινώσκηται ὁ Μωϋσῆς, κάλυμμα κεῖται ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτῶν. ¹⁶Ὅταν ὅμως ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Κύριον θέλει ἀφαιρεθῇ τὸ κάλυμμα. ¹⁷Ὁ δὲ Κύριος εἶναι τὸ πνεῦμα· καὶ ὅπου εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. ¹⁸Ἡμεῖς δὲ πάντες βλέποντες ὡς ἐν κατόπτρῳ τὴν δόξαν τοῦ Κυρίου με ἀνακαλυμμένον πρόσωπον, μεταμορφούμεθα εἰς τὴν αὐτὴν εἰκόνα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθὼς ἀπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Κυρίου.

ΚΕΦ. Δ'.—¹Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἡλεήθημεν, δὲν ἀποκάμνομεν· ²ἀλλ' ἀπηρνήθημεν τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν παιουργίᾳ, μηδὲ δολοφονοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μὲ τὴν φανέρωσιν τῆς ἀληθείας

συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ³ Ἐὰν δὲ καὶ ἦναι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν κεκαλυμμένον, εἰς τοὺς ἀπολλυμένους εἶναι κεκαλυμμένον· ⁴ τῶν ὁποίων, ἀπίστων ὄντων, ὁ θεὸς τοῦ κόσμου τούτου ἐτύφλωσε τὸν νοῦν, διὰ νὰ μὴ ἐπιλάβῃ εἰς αὐτοὺς ὁ φωτισμὸς τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶναι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. ⁵ Διότι ἡμεῖς δὲν κηρύττομεν ἑαυτοὺς, ἀλλὰ τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον· ἑαυτοὺς δὲ, δούλους ὑμῶν διὰ τὸν Ἰησοῦν. ⁶ Διότι ὁ Θεός, ὁ εἰπὼν νὰ λάμψῃ φῶς ἐκ τοῦ σκότους, αἶναι ὅστις ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁷ Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον εἰς ὀστράκινα σκεύη, διὰ νὰ ἦναι ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐχὶ ἐξ ἡμῶν· ⁸ κατὰ πάντα θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ στενοχωρούμενοι· ἀποροῦμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἀπελπιζόμενοι· ⁹ διωκόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἐγκαταλειπόμενοι· καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐχὶ ἀπολλύμενοι· ¹⁰ πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ περιφέροντες ἐν τῷ σώματι, διὰ νὰ φανερωθῇ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ. ¹¹ Διότι ἡμεῖς οἱ ζῶντες παραδιδόμεθα πάντοτε εἰς τὸν θάνατον διὰ τὸν Ἰησοῦν, διὰ νὰ φανερωθῇ καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ θνητῇ ἡμῶν σαρκί. ¹² Ὅστε ὁ μὲν θάνατος ἐνεργεῖται ἐν ἡμῖν, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ¹³ Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, "Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα," καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν· ¹⁴ ἐξεύροντες ὅτι ὁ ἀναστήσας τὸν Κύριον Ἰησοῦν, θέλει ἀναστήσει καὶ ἡμᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ παραστήσει μεθ' ὑμῶν. ¹⁵ Διότι τὰ πάντα αἶναι διὰ σῶς· ὥστε ἡ χάρις πλεονάσασα, διὰ τὴν εὐχαριστίαν τῶν πλειοτέρων νὰ περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. ¹⁶ Διὰ τοῦτο δὲν ἀποκάμνομεν· ἀλλ' ἐὰν καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἡμῶν ἄνθρωπος φθειρῇται, ὁ ἐσωτερικὸς ὁμως ἀνανεοῦται καθ' ἐκάστην ἡμέραν. ¹⁷ Διότι ἡ προσωρινὴ ἐλαφρὰ θλίψις ἡμῶν ἐργάζεται εἰς ἡμᾶς καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης· ¹⁸ ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν ἐνατενίζομεν εἰς τὰ βλεπόμενα, ἀλλ' εἰς τὰ μὴ βλεπόμενα· διότι τὰ βλεπόμενα αἶναι πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

ΚΕΦ. ε'. — ¹ Διότι ἐξεύρομεν, ὅτι, ἐὰν ἡ ἐπίγειος οἰκία τοῦ σκηνώματος ἡμῶν χαλασθῇ, ἔχομεν ἐκ τοῦ Θεοῦ οἰκοδομήν,

οἰκίαν ἀχειροποιήτων, αἰώνιον, ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ² Ἐπειδὴ ἐν τούτῳ στενάζομεν, ἐπιποθοῦντες νὰ ἐπενδυθῶμεν τὸ κατασκευαστικὸν ἡμῶν τὸ οὐράνιον· ³ ἂν, καὶ ἐνδυθέντες αὐτὸ, δέν θέλωμεν εὐρεθῇ γυμνοί· ⁴ διότι ὅσοι εἴμεθα ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, στενάζομεν ὑπὸ τὸ βάρος αὐτοῦ· ἐπειδὴ θέλομεν οὐχὶ νὰ ἐκδυθῶμεν, ἀλλὰ νὰ ἐπενδυθῶμεν, διὰ νὰ καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ⁵ Ἐκεῖνος δὲ ὅστις ἔπλασεν ἡμᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, εἶναι ὁ Θεὸς, ὅστις καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος. ⁶ ἔχοντες λοιπὸν τὸ θάρρος πάντοτε, καὶ ἐξεύροντες, ὅτι ἐν ὁσῷ ἐνδημοῦμεν ἐν τῷ σώματι, ἀποδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου· (διότι περιπατοῦμεν διὰ πίστεως, οὐχὶ διὰ τῆς ὁψέως)· ⁷ θάρροῦμεν δέ, καὶ ἐπιθυμοῦμεν μᾶλλον νὰ ἀποδημήσωμεν ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ νὰ ἐνδημήσωμεν πρὸς τὸν Κύριον. ⁸ Ὅθεν καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες, εἴτε ἀποδημοῦντες, νὰ ἡμεθα εὐάρεστοι εἰς αὐτόν.

¹⁰ Διότι πρέπει πάντες νὰ ἐμφανισθῶμεν ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, διὰ νῇ ἀνταμειφθῇ ἕκαστος κατὰ τὰ πεπραγμένα διὰ τοῦ σώματος, καθ' ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν.

¹¹ Ἐξεύροντες λοιπὸν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, τοὺς μὲν ἀνθρώπους καταπαύομεν, εἰς τὸν Θεὸν δὲ εἴμεθα φανεροί· ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ εἰς τὰς συνειδήσεις σας εἴμεθα φανεροί. ¹² Διότι δὲν συνιστῶμεν πάλιν ἑαυτοὺς εἰς ἐσᾶς, ἀλλὰ σᾶς διδομεν ἀφορμὴν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, διὰ νὰ ἔχητε λόγον πρὸς τοὺς καυχωμένους μὲ τὸ πρόσωπον, καὶ οὐχὶ μὲ τὴν καρδίαν. ¹³ Διότι εἴτε ἔξω ἑαυτῶν εἴμεθα, διὰ τὸν Θεὸν εἴμεθα, εἴτε ἔμφρονες εἴμεθα, διὰ σᾶς εἴμεθα. ¹⁴ Ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συσφίγγει ἡμᾶς· διότι κρίνομεν τοῦτο, ὅτι ἐὰν εἰς ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· ¹⁵ καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ πάντων, διὰ νὰ μὴ ζῶσι πλέον δι' ἑαυτοὺς οἱ ζῶντες, ἀλλὰ διὰ τὸν ἀποθανόντα καὶ ἀναστάντα ὑπὲρ αὐτῶν. ¹⁶ Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν δὲν γνωρίζομεν οὐδέν· κατὰ σάρκα· ἂν δὲ καὶ ἐγνωρίσαμεν κατὰ σάρκα τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ τώρα πλέον δὲν γνωρίζομεν. ¹⁷ Ὅθεν ἐὰν τις ἴπαι ἐν Χριστῷ, εἶναι νέον κτίσμα· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθον, ἰδοὺ τὰ πάντα ἐγείναι νέα. ¹⁸ Τὰ δὲ πάντα εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὅστις διήλλαξεν ἡμᾶς πρὸς ἑαυτὸν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὴν διακονίαν τῆς διαλλαγῆς· ¹⁹ δηλονότι ὁ Θεὸς ἦτο ἐν τῷ Χριστῷ, διαλλάσσων τὸν κόσμον

πρὸς ἑαυτὸν, μὴ λογαριάζων εἰς αὐτοὺς τὰ πταίσματα αὐτῶν· καὶ ἐνεπιστεύθη εἰς ἡμᾶς τὸν λόγον τῆς διαλλαγῆς.

²⁰ Ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ λοιπὸν εἰμεθα πρέσβεις, ὡς ἐὰν σὺς παρεκάλει ὁ Θεὸς δι' ἡμῶν· δεόμεθα λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, διαλλάγητε πρὸς τὸν Θεόν. ²¹ Διότι τὸν μὴ γνωρίσαντα ἁμαρτίαν ἔκαμεν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν, διὰ τὴν γαίνωμεν ἡμεῖς δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ δι' αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ε'. — ¹ Ὅντες δὲ συνεργοὶ αὐτοῦ, παρακαλοῦμεν ἐν ταυτῷ τὴν μὴ δεχθῆτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ματαίως· ² (διότι λέγει, "Ἐν καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας σὲ ἐβοήθησα" ἰδοὺ τώρα καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ τώρα ἡμέρα σωτηρίας·) ³ μὴ δίδοντες μηδὲν πρόσκομμα κατ' αὐδέν, διὰ τὴν μὴ προσαφθῇ μῶμος εἰς τὴν διακονίαν· ⁴ ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς ὑπηρεταὶ Θεοῦ, ἐν ἵπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ⁵ ἐν ῥαβδισμοῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις· ⁶ ἐν καθαρότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ, ἀνυποκρίτῳ· ⁷ ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ· διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν· ⁸ διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι, ὅμως ἀληθεῖς· ⁹ ὡς ἀγνωστοί, ἀλλὰ καλῶς γνωριζόμενοι· ὡς ἀποθνήσκοντες, ἀλλ' ἰδοὺ ζῶμεν· ὡς παιδευόμενοι, ἀλλὰ μὴ θανατούμενοι· ¹⁰ ὡς λυπούμενοι, πάντοτε ὅμως χαίροντες· ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς ὅμως πλουτίζοντες· ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ τὰ πάντα κατέχοντες.

¹¹ Τὸ στόμα ἡμῶν ἠνοιχθῇ πρὸς ἐσᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν ἐπλατύνθη. ¹² Δὲν ἔχετε στενοχωρίαν ἐν ἡμῖν, ἀλλ' ἔχετε στενοχωρίαν ἐν τοῖς σπλάγχχνοις ὑμῶν. ¹³ Τὴν αὐτὴν λοιπὸν ἀντιμισθίαν ἀποδίδοντες, (ὡς πρὸς τέκνα λαλῶ·) πλατύνθητε καὶ σεῖς.

¹⁴ Μὴ ὁμοζυγεῖτε μὲ τοὺς ἀπίστους· διότι τίνα μετοχὴν ἔχει ἡ δικαιοσύνη μὲ τὴν ἀνομίαν; τίνα δὲ κοινωνίαν τὸ φῶς πρὸς τὸ σκότος; ¹⁵ Τίνα δὲ συμφωνίαν ὁ Χριστὸς μὲ τὸν Βελιάλ; ἡ τίνα μερίδα ὁ πιστὸς μὲ τὸν ἄπιστον; ¹⁶ Τίνα δὲ συμβίβασιν ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ μὲ τὰ εἰδῶλα; διότι σεῖς εἰσθε ναὸς Θεοῦ ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεός, "Ὅτι θέλω κατοικεῖ ἐν αὐτοῖς καὶ περιπατεῖ· καὶ θέλω εἶσθαι Θεὸς αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν

εἶσθαι λαός μου." ¹⁷ Διὰ τοῦτο "ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀποχωρίσθητε," λέγει Κύριος, "καὶ μὴ ἐγγίσητε ἀκάρητον" καὶ "ἐγὼ θέλω σᾶς δεχθῆ, ¹⁸ καὶ θέλω εἶσθαι Πατὴρ σας, καὶ σεῖς θέλετε εἶσθαι υἱοὶ μου καὶ θυγατέρες," λέγει Κύριος Παντοκράτωρ.

ΚΕΦ. Ζ. — ¹ Ἐχοντες λοιπὸν, ἀγαπητοὶ, ταύτας τὰς ἐπαγγελίας, ὥς καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντός μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐκπληροῦντες ἀγωνσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ.

² Δέχθητε ἡμᾶς ἐν ὑμῖν οὐδένα ἡδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, εἰς οὐδένα ἐστάθημεν πλεονέκται. ³ Δὲν λέγω τοῦτο πρὸς κατάκρισίν σας· διότι προεῖπον ὅτι εἰσθε ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, ὥστε νὰ συναποθάνωμεν καὶ νὰ συζῶμεν. ⁴ Πολλὴν παρρησίαν ἔχω πρὸς ἐσᾶς, πολλὴν καύχησιν ἔχω διὰ σᾶς· εἶμαι πλήρης παρηγορίας, ἔχω ὑπερπερισσεύουσαν τὴν χαρὰν εἰς ὅλην τὴν γλῶσσαν ἡμῶν.

⁵ Διότι ἀφοῦ ἤλθομεν εἰς Μακεδονίαν, οὐδεμίαν ἀνεσιν ἔλαβεν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ πάντα ἐβλιβόμεθα· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. ⁶ Ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ παρηγορῶν τοὺς ταπεινοὺς, παρηγόρησεν ἡμᾶς διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Τίτου. ⁷ Καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς παρηγορίας τὴν ὁποίαν παρηγορήθη διὰ σᾶς, ἀναγγέλλων πρὸς ἡμᾶς τὸν μέγαν πόθον σας, τὸν ὁδυρμόν σας, τὸν ζῆλόν σας ὑπὲρ ἐμοῦ· ὥστε περισσότερον ἐχάρην. ⁸ Διότι ἐὰν καὶ σᾶς ἐλύπησα διὰ τῆς ἐπιστολῆς, δὲν μετανῶω, ἅν καὶ μετενόουν· ἐπειδὴ βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, ἅν καὶ πρὸς ὥραν, σᾶς ἐλύπησε. ⁹ Τώρα χαίρω, οὐχὶ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε πρὸς μετάνοιαν· διότι ἐλυπήθητε κατὰ Θεόν, διὰ νὰ μὴ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν εἰς οὐδέν. ¹⁰ Διότι ἡ κατὰ Θεὸν λύπη γεννᾷ μετάνοιαν πρὸς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον· ἡ λύπη ὅμως τοῦ κόσμου γεννᾷ θάνατον. ¹¹ Διότι ἰδοὺ, αὐτὸ τοῦτο, τὸ ὅτι ἐλυπήθητε κατὰ Θεόν, πόσην σπουδὴν ἐγέννησεν εἰς ἐσᾶς! ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ πόθον, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν! κατὰ πάντα ἀπεδείξατε ἑαυτοὺς ὅτι εἰσθε καθαροὶ εἰς τοῦτο τὸ πρᾶγμα. ¹² Λοιπὸν, ἅν καὶ σᾶς ἔγραψα, δὲν ἱκαμον τοῦτο διὰ τὸν ἀδικήσαντα, οὐδὲ διὰ τὸν ἀδικηθέντα, ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ πρὸς ἐσᾶς ἡ σπουδὴ ἡμῶν τὴν ὁποίαν ἔχομεν διὰ σᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

¹³ Διὰ τοῦτο παρηγορήθημεν διὰ τὴν παρηγορίαν σας· καὶ ἔτι περισσότερον ἐχόρημεν διὰ τὴν χάριν τοῦ Τίτου, ὅτι ἀνεπαύθη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ παρὰ πάντων ὑμῶν· ¹⁴ διότι ἐὰν ἐκαυχῆσθην τι πρὸς αὐτοὺς διὰ σᾶς, δὲν κατασχύνθην· ἀλλὰ καθὼς σᾶς ἐγαλίσσαμεν πάντα ἐν ἀληθείᾳ, οὕτω καὶ ἡ καυχῆσις ἡμῶν ἢ πρὸς τὸν Τίτον ἔγεινεν ἀλήθεια· ¹⁵ καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ ἀξάνει περισσότερον πρὸς ἐσᾶς, ὅταν ἐνθυμῆται τὴν ὑπακοὴν πάντων ὑμῶν, πῶς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέχθητε αὐτὸν.

¹⁶ Χαίρω λοιπὸν ὅτι κατὰ πάντα ἔχω θάρρος εἰς ἐσᾶς.

ΚΕΦ. η'.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΟΥΜΕΝ δὲ εἰς ἐσᾶς, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Μακεδονίας· ² ὅτι ἡ περισσεία τῆς χάριτος αὐτῶν, ἐνῶ ἐδοκίμαζον μεγάλην θλίψιν, καὶ ἡ βαθεῖα πτωχεία αὐτῶν ἀνέδειξαν ἐκ περισσοῦ τὸν πλοῦτον τῆς ἐλευθερότητος αὐτῶν. ³ Διότι ὑπῆρξαν κατὰ δύναμιν, (μαρτυρῶ τοῦτο,) καὶ ὑπὲρ δύναμιν, αὐτοπροαίρετοι· ⁴ παρακαλοῦντες ἡμᾶς μετὰ πολλῆς παρακλήσεως νὰ δεχθῶμεν τὴν χάριν, καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους· ⁵ καὶ οὐχὶ μόνον καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλ' ἐαυτοῖς ἔδωκαν πρῶτον εἰς τὸν Κύριον, ἔπειτα εἰς ἡμᾶς διὰ θελήματος τοῦ Θεοῦ· ⁶ ὥστε παρεκάλεσαμεν τὸν Τίτον, καθὼς ἤρχισεν, οὕτω καὶ νὰ τελειώσῃ πρὸς ἐσᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην.

⁷ Καθὼς λοιπὸν περισσεуетε ἐν παντὶ, ἐν πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πίστῃ σπουδῇ, καὶ τῇ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπῃ σας, οὕτω σπουδάσατε νὰ περισσεύσητε καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι. ⁸ Δὲν λέγω τοῦτο κατ' ἐπιταγὴν, ἀλλὰ διὰ νὰ δοκιμάσω διὰ τῆς σπουδῆς τῶν ἄλλων καὶ τὴν γνησιότητα τῆς ἀγάπης σας· ⁹ διότι ἐξεύρετε τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι πλούσιος ὢν, ἐπτώχευσεν διὰ σᾶς, διὰ νὰ πλουτήσητε σεῖς μετὰ τὴν πτωχείαν ἐκείνου. ¹⁰ Καὶ εἰς τοῦτο γνώμην δίδω· διότι τοῦτο συμφέρει εἰς ἐσᾶς, οἷτινες ἤρχισατε ἀπὸ πέρυσι οὐχὶ μόνον τὸ νὰ κάμητε, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ θέλητε. ¹¹ Τώρα δὲ τελειώσατε καὶ τὸ νὰ κάμητε, ὥστε καθὼς ὑπῆρξεν ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω νὰ ὑπάρχῃ καὶ τὸ τελειᾶσαι ἀφ' ἧσα ἔχετε. ¹² Διότι ἐὰν προῦπαρξῃ ἡ προθυμία, εἶναι τις εἰσπρόσδεκτος, καθ' ὅσα ἔχει, οὐχὶ

καθ' ὅσα δὲν ἔχει. ¹³ Ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ ἴηαι εἰς ἄλλους ἀνεσις, εἰς ἐσᾶς δὲ στενοχωρία. ¹⁴ ἀλλὰ νὰ γείνη ἐν ἰσότητι, ὥστε ἐν τῷ παρόντι καιρῷ τὸ περίσσευμά σας νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν στέρησιν ἐκείνων· διὰ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ τὸ περίσσευμα ἐκείνων εἰς τὴν στέρησίν σας, ὥστε νὰ γείνη ἰσότης. ¹⁵ καθὼς εἶναι γεγραμμένοι, "Ὅστις ἐχέει συνάξει πολὺν, δὲν ἐλάμβανε πλείοτερον· καὶ ὅστις ὀλίγον, δὲν ἐλάμβανεν ὀλιγώτερον."

¹⁶ Χάρις δὲ εἰς τὸν Θεὸν τὸν δίδοντα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Τίτου τὴν αὐτὴν σπουδὴν διὰ σᾶς. ¹⁷ διότι τὴν μὲν προτροπὴν ἐδέχθη· προθυμότερος δὲ ὢν, ἀνεχώρησε πρὸς ἐσᾶς αὐτοπροαίρετος. ¹⁸ Ἐπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν, τοῦ ἐποίου ὁ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἔπαινος γίνεται κατὰ πάσας τὰς ἐκκλησίας. ¹⁹ (Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνοδοιπόρος ἡμῶν μετὰ τῆς δωρεᾶς ταύτης τῆς διακονουμένης ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν δόξαν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, καὶ πρὸς ἐνδοξίαν τῆς προθυμίας σας.) ²⁰ φοβούμενοι τοῦτο, μὴ προσάψῃ τις εἰς ἡμᾶς μῶμον ἐν τῇ ἀφθονίᾳ ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν. ²¹ προσοοῦντες τὰ καλὰ οὐχὶ μόνον ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. ²² Ἐπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτῶν τὸν ἀδελφόν ἡμῶν, τὸν ὅποιον πολλάκις ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς ὅτι εἶναι πρόθυμος, τώρα δὲ πολὺ προθυμότερος διὰ τὴν πολλὴν πεποίθησιν τὴν πρὸς ἐσᾶς. ²³ Ὅσον μὲν περὶ Τίτου, εἶναι κοινωνὸς ἐμοῦ καὶ εἰς ἐσᾶς συνεργός· ὅσον δὲ περὶ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, εἶναι ἀπόστολοι τῶν ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. ²⁴ Τὴν ἐνδειξιν λοιπὸν τῆς ἀγάπης σας, καὶ τῆς καυχήσεως ἡμῶν ἐν ὁποίαν ἔχομεν διὰ σᾶς, δείξατε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐνώπιον τῶν ἐκκλησιῶν.

ΚΕΦ. Θ'.

ΔΙΟΤΙ περὶ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους περιττὸν εἶναι εἰς ἐμὲ νὰ σᾶς γράφω. ² Ἐπειδὴ ἐξεύρω τὴν προθυμίαν σας, τὴν ὁποίαν καυχῶμαι περὶ ὑμῶν πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὅτι ἡ Ἀχαΐα ἡτοιμάσθη ἀπὸ πέρυσι· καὶ ὁ ζῆλος σας διήγειρε πολλούς. ³ Ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς διὰ νὰ μὴ ματαιωθῇ ὡς πρὸς τοῦτο ἡ διὰ σᾶς καύχησις ἡμῶν· διὰ νὰ ἦσθε (καθὼς ἔλεγον,) ἡτοιμασμένοι. ⁴ μήπως, ἐὰν ἔλθωσι μετ' ἐμοῦ Μακεδόνες, καὶ σᾶς εὕρωσιν ἀνετοίμους, κατασχυνθῶμεν ἡμεῖς, (διὰ νὰ μὴ λέγωμεν σεῖς,) εἰς τὴν πεποίθησιν ταύτην τῆς καυχήσεως.

⁶ Ἀναγκαῖον λοιπὸν ἐστοχάσθην νὰ παρακαλέσω τοὺς ἀδελφοὺς νὰ ἔλθωσι πρότερον εἰς ἐσᾶς, καὶ νὰ προετοιμάσωσι τὴν προὔποσχεθεῖσαν ἐλεημοσύνην σας, ὥστε νὰ ἦναι ἐτοίμη αὕτη οὕτως ὡς ἐλεημοσύνη, καὶ οὐχὶ ὡς πλεονεξία.

⁷ Τοῦτο δὲ λέγω, ὅτι ὁ σπείρων μὲ φειδωλίαν, καὶ μὲ φειδωλίαν θέλει θερίσει· καὶ ὁ σπείρων μὲ ἀφθονίαν, καὶ μὲ ἀφθονίαν θέλει θερίσει. ⁸ Ἐκαστος κατὰ τὴν προαίρεσιν τῆς καρδίας αὐτοῦ, οὐχὶ μὲ λύπην, ἢ ἐξ ἀνάγκης· διότι τὸν ἱλαρὸν δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός. ⁹ Δυνατὸς δὲ ἐστὶν ὁ Θεὸς νὰ περισσεύσῃ πᾶσαν χάριν εἰς ἐσᾶς, ὥστε ἔχοντες πάντοτε ἐν παντὶ πᾶσαν αὐτάρκειαν, νὰ περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· ¹⁰ (καθὼς εἶναι γεγραμμένον, «Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν εἰς τοὺς πένητας· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.» ¹⁰ Ὁ δὲ χορηγῶν σπόρου εἰς τὸν σπείροντα, καὶ ἄρτον πρὸς τροφήν, εἴθε νὰ χορηγήσῃ καὶ νὰ πληθύνῃ τὸν σπόρον σας, καὶ νὰ αὐξήσῃ τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης σας·) ¹¹ πλουτιζόμενοι κατὰ πάντα εἰς πᾶσαν ἐλευθεριότητα, ἥτις ἐργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν εἰς τὸν Θεόν. ¹² Διότι ἡ διακονία τῆς ὑπηρεσίας ταύτης οὐχὶ μόνον προσαναπληροῖ τὰς στερήσεις τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύει διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Θεόν, ¹³ (ἐπειδὴ δοκιμάζοντες τὴν διακονίαν ταύτην, δοξάζουσι τὸν Θεὸν διὰ τὴν ὑποταγὴν τῆς εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ὁμολογίας σας, καὶ διὰ τὴν ἐλευθεριότητα τῆς πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πάντας μεταδόσεως,) ¹⁴ καὶ διὰ τῆς ὑπὲρ ὑμῶν δεήσεως αὐτῶν, οἵτινες σᾶς ἐπιποθοῦσι διὰ τὴν πρὸς ἐσᾶς ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ.

¹⁵ Χάρις δὲ εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἀνεκδιύγητον αὐτοῦ δωρεάν.

ΚΕΦ. ι'.—ιν'.

ΑΤΤΟΣ δὲ ἐγὼ ὁ Παῦλος σᾶς παρακαλῶ διὰ τῆς πρᾶξης καὶ ἐπιεικειᾶς τοῦ Χριστοῦ, ὅστις παρὼν μὲν εἶμαι ταπεινὸς μεταξύ σας, ἀπὼν δὲ λαμβάνω θάρρος πρὸς ἐσᾶς· ² σᾶς παρακαλῶ δὲ, ὅταν ἔλθω, νὰ μὴ λάβω θάρρος μὲ τὴν πεποίθησιν ἰκετήν, μὲ τὴν ὁποίαν στοχάζομαι νὰ τολμήσω ἐναντίον τινῶν, οἵτινες θεωροῦσιν ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας· ³ διότι ἂν καὶ περιπατῶμεν ἐν σαρκί, δὲν πολεμοῦμεν ὁμῶς κατὰ σάρκα. ⁴ Διότι τὰ ὅπλα τοῦ πολέμου ἡμῶν δὲν εἰναι

σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ σὺν Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων·
³ ἐπεὶ καθαιρούμεν λογισμοὺς, καὶ πᾶν ἵψωμα ἐπαιρόμενοι
 ἐναντίον τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζομεν πᾶν νόημα
 εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ· ⁴ καὶ εἰμεθα ἑτοιμοὶ νὰ ἐκδικη-
 σωμεν πᾶσαν παρακοὴν, ὅταν γένη πλήρης ἡ ὑπακοή σας.

⁵ Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Ἐάν τις ἔχῃ πεποιθήσῃ εἰς
 ἑαυτὸν ὅτι εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἃς συλλογίζεται τοῦτο παλιν
 ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς εἶναι τοῦ Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς
 εἰμεθα τοῦ Χριστοῦ. ⁶ Διότι ἂν καὶ περισσώτερόν τι καυχῆθῃ
 διὰ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Κύριος
 εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐχὶ εἰς καθαίρεσίν σας, δὲν θέλω αἰσχυρῆθαι·
⁷ διὰ νὰ μὴ φανῶ ὅτι θέλω νὰ σᾶς ἐκφοβίσω διὰ τῶν ἐπιστολῶν.
⁸ Διότι αἱ μὲν ἐπιστολαὶ, λέγει τις, εἶναι βαρεῖαι καὶ ἰσχυραὶ ἢ
 δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενῆς, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.
⁹ Τοῦτο ἃς παρατηρῇ ὁ τοιοῦτος, ὅτι ὁποῖοι εἰμεθα εἰς τὸν λόγον
 διὰ τῶν ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες εἰς τὸ ἔργον.
¹⁰ Διότι δὲν τολμῶμεν νὰ συναριθμήσωμεν ἢ νὰ συγκρίνωμεν
 ἑαυτοὺς πρὸς τινὰς ἐκ τῶν συνιστάντων ἑαυτοὺς· ἀλλ' αὐτοὶ
 καθ' ἑαυτοὺς μετροῦντες ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἑαυτοὺς συγκρίνοντες
 ἑαυτοὺς, ἀνοηταίνουσιν. ¹¹ Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν θέλομεν καυχῆθῃ εἰς
 τὰ ἄμετρα· ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος τὸ ὁποῖον ἐμοί-
 ρασεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, μέτρον, ὥστε νὰ φθάσωμεν ἕως καὶ εἰς
 ἐσᾶς· ¹² διότι δὲν ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς, ὡς μὴ φθάσαντες εἰς
 ἐσᾶς· ἐπεὶ ἕως καὶ εἰς ἐσᾶς ἐφθάσαμεν διὰ τοῦ εὐαγγελίου
 τοῦ Χριστοῦ. ¹³ Καὶ δὲν καυχώμεθα εἰς τὰ ἄμετρα, εἰς ξένους
 κόπους, ἀλλ' ἔχομεν ἐλπίδα, ὅτι, αὐξανομένης τῆς πίστεώς σας,
 θέλομεν μεγαλυνθῆ εἰς ἐσᾶς ἐκ περισσοῦ κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν·
¹⁴ ὥστε νὰ κηρύξωμεν τὸ εὐαγγέλιον καὶ εἰς τοὺς ἐπέκεινα ὑμῶν
 τόπους, οὐχὶ νὰ καυχῆθῃμεν εἰς τὰ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι ἑτοιμα·
¹⁵ ἀλλ' ὅστις καυχᾶται, ἐν Κυρίῳ ἃς καυχᾶται· ¹⁶ διότι δὲν
 εἶναι δόκιμος ὅστις συνιστᾷ αὐτὸς ἑαυτὸν, ἀλλ' ἐκεῖνος τῶν
 ὁποίων ὁ Κύριος συνιστᾷ.

ΚΕΦ. ΙΑ'.—¹ Εἶθε νὰ ὑποφέρητε ὀλίγον τι τὴν ἀφροσύνην μου·
 ἀλλὰ καὶ ὑποφέρετέ με· ² διότι εἶμαι ζηλότυπος πρὸς ἐσᾶς
 κατὰ ζηλοτυπίαν Θεοῦ· ἐπεὶ σᾶς ἡρραβώνισα μὲ ἓνα ἄνδρα,
 διὰ νὰ σᾶς παραστήσω παρθένον ἀγνὴν εἰς τὸν Χριστόν·
³ φοβοῦμαι ὅπως μήπως, καθὼς ὁ ὄφις ἐξηπάτησε τὴν Εὐάν διὰ

τῆς πανουργίας αἰτοῦ, διαφθορῇ οὕτως ὁ νοῦς σας ἐκτεταται ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν. ⁴ Διότι ἐάν ὁ ἐρχόμενος κηρύττῃ πρὸς ἰσᾶς ἄλλον Ἰησοῦν, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς δὲν ἐκηρύξαμεν, ἢ λαμβάνητε ἄλλο πνεῦμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐλάβετε, ἢ ἄλλο εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον δὲν ἐδέχθητε, καλῶς ἠθέλετε ὑποφέρει αὐτόν.

⁵ Ἀλλὰ στοχαζομαι ὅτι δὲν εἶμαι εἰς οὐδὲν κατώτερος τῶν πρωτίστων ἀποστόλων. ⁶ Ἐάν δὲ καὶ ἡμεῖς ἰδιώτης κατὰ τὸν λόγον, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὴν γνώσιν· ἀλλ' ἐν παντὶ τρόπῳ ἐφανερώθημεν κατὰ πάντα εἰς ἐσᾶς. ⁷ Ἡ ἐπραξα ἁμαρτίαν, ταπεινόνων ἐμαυτὸν διὰ νὰ ὑψωθῇτε σείς, διότι σᾶς ἐκήρυξα δωρεὰν τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ; ⁸ Ἀλλας ἐκκλησίας ἐγύμνωσα, λαβὼν τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν σας· ⁹ καὶ ὅτε ἤμην παρὼν εἰς ἐσᾶς καὶ ἐστερήθην, δὲν κατεβάρυνα οὐδένα· διότι τὴν στέρησίν μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ κατὰ πάντα ἐφύλαξα ἐμαυτὸν, καὶ θέλω φυλάξει, ἀβαρῇ πρὸς ἐσᾶς. ¹⁰ Εἶναι ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη δὲν θέλει ἀποκλεισθῇ εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς τόποις τῆς Ἀχαΐας. ¹¹ Διὰ τί; διότι δὲν σᾶς ἀγαπῶ; ὁ Θεὸς γινώσκει. ¹² Ὅ,τι δὲ κάμνω, τοῦτο καὶ θέλω κόμνει, διὰ νὰ ἐκκέψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμὴν· ἵνα εὑρεθῶσιν εἰς ἐκεῖνα διὰ τὸ ὁποῖον καυχῶνται τοιοῦτοι καθ' ὡς καὶ ἡμεῖς.

¹³ Ὅτι οἱ τοιοῦτοι εἶναι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. ¹⁴ Καὶ οὐδὲν θαυμαστόν· διότι αὐτὸς ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. ¹⁵ Δὲν εἶναι λοιπὸν μέγα ἂν καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται εἰς διακόνους δικαιοσύνης· τῶν ὁποίων τὸ τέλος θέλει εἶσθαι κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

¹⁶ Πάλιν λέγω, Μηδεὶς ἄς μὴ με στοχασθῇ ὅτι εἶμαι ἄφρων· εἰ δὲ μὴ, δέχθητέ με κἂν ὡς ἄφρονα, διὰ νὰ καυχῇθῶ καὶ ἐγὼ ὀλίγον τί. ¹⁷ Ὅ,τι λαλῶ εἰς τοῦτο τὸ θάρρος τῆς καυχήσεως, δὲν λαλῶ κατὰ τὸν Κύριον ἀλλ' ὡς ἄφρων. ¹⁸ Ἐπειδὴ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, θέλω καυχῇθῇ καὶ ἐγώ. ¹⁹ Διότι σείς εὐχαρίστως ὑποφέρετε τοὺς ἄφρονας, ὄντες φρόνιμοι. ²⁰ Ἐπειδὴ ὑποφέρετε, ἐάν τις σᾶς καταδουλόνη, ἐάν τις σᾶς καὶ τατρῶγῃ, ἐάν τις λαμβάνῃ τὰ ἡμῶν, ἐάν τις ἐπαίρηται, ἐάν τις σᾶς κτυπᾷ εἰς τὸ πρόσωπον. ²¹ Κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ἄς νὰ ἔμεθα ἡμεῖς ἀσθενεῖς· ἀλλ' εἰς ὅ,τι τολμᾷ τις, (ἄφρόνως ἐμίλῳ)

τολμῶ καὶ ἐγώ· ²²Ἐβραῖοι εἶναι; καὶ ἐγώ· Ἰσραηλίται εἶναι; καὶ ἐγώ· σπέρμα Ἀβραάμ εἶναι; καὶ ἐγώ· ²³Τηγνῆται τοῦ Χριστοῦ εἶναι; (παραφρονῶν λαλῶ,) πλειότερον ἐγώ· εἰς κόπους περισσότερον, εἰς πληγὰς καθ' ὑπερβολὴν, εἰς φυλακὰς περισσότερον, εἰς θανάτους πολλάκις· ²⁴ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων πεντάκις ἔλαβον πληγὰς τεσσαράκοντα παρὰ μίαν· ²⁵τρίς ἔρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθοβολήθην, τρίς ἐνανάγησα, ἐν ἡμερονύκτιον ἐν τῷ βυθῷ ἔκαμον· ²⁶εἰς ὁδοπορίας πολλάκις, εἰς κινδύνους ποταμῶν, κινδύνους ληστῶν, κινδύνους ἐκ τοῦ γένους, κινδύνους ἐξ ἐθνῶν, κινδύνους ἐν πόλει, κινδύνους ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνους ἐν θαλάσῃ, κινδύνους ἐν ψευδαδέλφοις· ²⁷ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν πείνῃ καὶ δίψῃ, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι· ²⁸ἐκτὸς τῶν ἑξωτερικῶν, ὁ καθ' ἡμέραν ἐπικείμενος εἰς ἐμὲ ἀγὼν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· ²⁹Τίς ἀσθενεῖ, καὶ δὲν ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ ἐγώ δὲν φλέγομαι;

³⁰Ἐὰν πρέπη νὰ καυχῶμαι, θέλω καυχηθῆ εἰς τὰ τῆς ἀσθενείας μου· ³¹Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, γνωρίζει ὅτι δὲν ψεύδομαι.

³²Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης τοῦ βασιλείως Ἀρέτα ἐφρούρει τὴν πόλιν τῶν Δαμασκηνῶν, θέλων νὰ με πιάσῃ· ³³καὶ διὰ θυρίδος ἀπὸ τοῦ τείχους κατεβιβάσθην ἐν κοφίνῳ, καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΒ'.—¹Νὰ καυχῶμαι βέβαια δὲν μοὶ συμφέρει· διότι θέλω ἐλθεῖ εἰς ὀπτασίαν καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου,

²Γνωρίζω ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων, (εἴτε ἐντὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· ὁ Θεὸς ἐξεύρει) ὅτι ἡρπάγη ὁ τοιοῦτος ἕως τρίτον οὐρανοῦ· ³Καὶ γνωρίζω τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, (εἴτε ἐντὸς τοῦ σώματος, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, δὲν ἐξεύρω· ὁ Θεὸς ἐξεύρει)

⁴ὅτι ἡρπάγη εἰς τὴν παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἀνεκλάλητα λόγια, τὰ ὅποια δὲν συγχαρεῖται εἰς ἄνθρωπον νὰ λαλήσῃ.

⁵Τπὲρ τοῦ τοιοῦτου θέλω καυχηθῆ· ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ δὲν θέλω καυχηθῆ, εἰμὶ εἰς τὰς ἀσθενείας μου· ⁶Διότι ἐὰν θελήσω νὰ καυχηθῶ, δὲν θέλω εἶσθαι ἄφρων· ἐπειδὴ ἀλήθειαν θέλω εἰπεῖ· συστέλλομαι ὅμως, μὴ στοχασθῇ τις εἰς ἐμὲ ἀνώτερόν τι ἀφ' ὅ,τι με βλέπει, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.

Καὶ διὰ τὴν μὴ ὑπεραίρωμαι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀποκαλύψεων, μοι ἐδόθη σκίλονς εἰς τὴν σάρκα, ἄγγελος Σατῶν, διὰ τὴν μὴ ῥαπίζῃ, διὰ τὴν μὴ ὑπεραίρωμαι. ⁸ Περὶ τοῦτου τρίς παρεκάλεσα τὸν Κύριον, διὰ τὴν ἀπομακρυνθῆ ἅπ' ἐμοῦ. ⁹ καὶ μοι εἶπεν, Ἄρκεῖ εἰς σέ ἡ χάρις μου· διότι ἡ δύναμις μου ἐν ἀδυναμίᾳ δεικνύεται τελεία. Μὲ ἄκραν λοιπὸν εὐχαρίστησιν θέλω καυχηθῆ μᾶλλον εἰς τὰς ἀδυναμίας μου, διὰ τὴν κατοικήσῃ ἐν ἐμοὶ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. ¹⁰ Ὅθεν εὐαρεστοῦμαι εἰς τὰς ἀδυναμίας, εἰς τὰς ὑβρεῖς, εἰς τὰς ἀνάγκας, εἰς τοὺς διωγμούς, εἰς τὰς στενοχωρίας ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· διότι ὅταν ἡμεῖς ἀδύνατος, τότε εἶμαι δυνατός.

¹¹ Ἐγὼ εἶμαι ἀφρων καυχώμενος· σεῖς μὲ ἠναγκάσατε· διότι ἔπρεπεν ἐγὼ τὴν συνιστῶμαι ἀπὸ σᾶς· ἐπειδὴ εἰς οὐδὲν ὑπῆρξα κατώτερος τῶν πρωτίστων ἀποστόλων, ἃν καὶ ἡμεῖς μὴδέν. ¹² Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου ἐνηργήθησαν μεταξύ σας ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, διὰ θαυμάτων καὶ τεραστίων καὶ δυνάμεων. ¹³ Διότι κατὰ τί ἐμείνατε κατώτεροι τῶν λοιπῶν ἐκκλησιῶν, εἰμὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ δὲν σᾶς κατεβάρυνα; συγχωρήσατέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

¹⁴ Ἴδου, τρίτην φοράν εἶμαι ἔτοιμος τὴν ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ δὲν θέλω σᾶς καταβαρύνει· διότι δὲν ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς· διότι δὲν χρεωστοῦσι τὰ τέκνα τὴν θησαυρίζωσι διὰ τοὺς γονεῖς, ἀλλ' οἱ γονεῖς διὰ τὰ τέκνα. ¹⁵ Ἐγὼ δὲ μὲ ἄκραν χαρὰν θέλω δαπανῆσαι καὶ ὅλως δαπανηθῆ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν σας, ἃν καὶ, ἐνῷ σᾶς ἀγαπῶ περισσότερον, ἀγαπῶμαι ὀλιγώτερον. ¹⁶ Ἐστω ὅμως, ἐγὼ δὲν σᾶς κατεβάρυνα· ἀλλὰ πανούργος ὢν, σᾶς ἐπίασα μὲ δόλον. ¹⁷ Μήπως διὰ τίνος ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἔστειλα πρὸς ἐσᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ἀπὸ σᾶς; ¹⁸ Παρεκάλεσα τὸν Τίτον, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μήπως ὁ Τίτος ἐπλεονέκτησε τί ἀπὸ σᾶς; οὐχὶ μὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα περιεπατήσαμεν; οὐχὶ εἰς τὰ αὐτὰ ἔχνη;

¹⁹ Πάλιν νομίζετε ὅτι ἀπολογούμεθα πρὸς ἐσᾶς; ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ λαλοῦμεν ἐν Χριστῷ· πρόττομεν δὲ τὰ πάντα, ἀγαπητοί, διὰ τὴν οἰκοδομήν σας. ²⁰ Διότι φοβοῦμαι μήπως ἐλθὼν, δὲν σᾶς εὕρω ὁποίους θέλω, καὶ ἐγὼ εὐρεθῶ εἰς ἐσᾶς ὁποῖον δὲν θέλετε μήπως ἦναι μεταξύ σας ἔριδες, ζηλοτυπίαί, θυμοί, μάχαι, καταλαλῖαι, ψιθυρισμοί, ἀλαζονεῖαι, ἀκαταστασίαι. ²¹ μήπως πάλιν ὅταν ἐλθῶ πρὸς ἐσᾶς, μὲ ταπεινώσῃ ὁ Θεὸς μου, καὶ πενθήσω

πολλοὺς τῶν προσημαρτησάντων καὶ μὴ μετανοησάντων διὰ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ πορνείαν καὶ ἀσέλγειαν τὴν ὁποίαν ἔπραξαν.

ΚΕΦ. ιγ'. —¹ Τρίτην ταύτην φοράν ἔρχομαι πρὸς ἐσᾶς·
 “ἐπὶ στόματος δι’ οὗ μαρτύρων καὶ τριῶν θέλει βεβαιοῦσθαι πᾶς λόγος.” ² Προεῖπον, καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὴν δευτέραν φοράν, καὶ τώρα ἀπὼν γράφω πρὸς τοὺς προσημαρτήσαντας καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας, ὅτι ἂν ἔλθω πάλιν, δὲν θέλω φεισθῆ·
³ ἐπεὶδὴ ζητεῖτε δοκιμὴν τοῦ δι’ ἐμοῦ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὅστις δὲν εἶναι ἀσθενὴς πρὸς ἐσᾶς, ἀλλ’ εἶναι δυνατὸς μεταξύ σας.
⁴ Διότι ἂν ἐσταυρώθῃ ἐξ ἀσθενείας, ζῇ ὅμως ἐκ δυνάμεως Θεοῦ· διότι καὶ ἡμεῖς ἀσθενούμεν ἐν αὐτῷ, πλην ἐκ δυνάμεως Θεοῦ θέλομεν ζῆσαι μετ’ αὐτοῦ εἰς ἐσᾶς. ⁵ Ἐαυτοὺς ἐξετάζετε, ἂν ἦσθε ἐν τῇ πίστει· ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ δὲν γνωρίζετε ἑαυτοὺς, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ἐν ὑμῖν; ἐκτὸς ἂν ἦσθε ἀδόκιμοι κατὰ τι. ⁶ Ἐλπίζω δὲ ὅτι θέλετε γνωρίσει ὅτι ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ἀδόκιμοι. ⁷ Ἐύχομαι δὲ εἰς τὸν Θεὸν νὰ μὴ πράξητε μηδὲν κακόν· οὐχὶ διὰ νὰ φανῶμεν ἡμεῖς δόκιμοι, ἀλλὰ διὰ νὰ πράττητε σεῖς τὸ καλόν, ἡμεῖς δὲ ὥς ἡμεθα ὡς ἀδόκιμοι. ⁸ Διότι δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. ⁹ Ἐπειδὴ χαίρομεν ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, σεῖς δὲ ἦσθε δυνατοί· τοῦτο μάλιστα καὶ εὐχόμεθα, τὴν τελειοποίησίν σας. ¹⁰ Διὰ τοῦτο ταῦτα γράφω ἀπὼν, διὰ νὰ μὴ φερθῶ ἀποτομῶς παρὼν, κατὰ τὴν ἐξουσίαν τὴν ὁποίαν μοι ἔδωκεν ὁ Κύριος πρὸς οἰκοδομὴν, καὶ οὐχὶ πρὸς καθαίρεσιν.

¹¹ Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε, τελειοποιεῖσθε, παραμυθεῖσθε, φρονεῖτε τὸ αὐτὸ, εἰρηνεύετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης θέλει εἶσθαι μεθ’ ὑμῶν. ¹² Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ· σᾶς ἀσπάζονται πάντες οἱ ἅγιοι.

¹³ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος αἰ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος οὐχὶ ἀπὸ ἀνθρώπων, οὐδὲ δι ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ ἀναστήσαντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, ²καὶ πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ ἀδελφοί, πρὸς τὰς ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας· ³χάρις εἰς ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⁴ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, διὰ τὴν ἑλευθερώσιν ἡμᾶς ἐκ τοῦ παρόντος ποιηροῦ αἰῶνος, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν· ⁵εἰς τὸν ὁποῖον ἔσται ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

⁶Θαυμάζω ὅτι τόσον ταχέως μεταφέρεσθε ἀπὸ ἐκείνου ὅστις σᾶς ἐκάλεσε διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄλλο εὐαγγέλιον· τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄλλο· ἀλλ' ὑπάρχουσι τινὲς οἱ ὁποῖοι σᾶς ταραττοῦσι, καὶ θέλουσι νὰ μετατρέψωσι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ⁷Ἀλλὰ καὶ εἰάν ἡμεῖς, ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ σᾶς κηρύττῃ ἄλλο εὐαγγέλιον παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον σᾶς ἐκηρύξαμεν, ὥς ἦναι ἀνάθεμα. ⁸Καθὼς προείπομεν καὶ τώρα πάλιν λέγω, Ἐάν τις σᾶς κηρύττῃ ἄλλο εὐαγγέλιον παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρελάβετε, ὥς ἦναι ἀνάθεμα. ⁹Διότι τώρα ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ νὰ ἀρέσκω εἰς ἀνθρώπους; διότι ἐάν ἀκόμη ἤρεσκον εἰς ἀνθρώπους, δὲν ἤθελον εἶσθαι δούλος Χριστοῦ.

¹¹Ἀλλὰ σᾶς γνωστοποιῶ, ἀδελφοί, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τὸ κηρυχθὲν ὑπ' ἐμοῦ δὲν εἶναι ἀνθρώπινον· ¹²διότι οὐδ' ἐγὼ παρέλαβον αὐτὸ παρὰ ἀνθρώπου, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹³Διότι ἠκούσατε τὴν ποτὲ διαγωγὴν μου ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκακοποιοῦν αὐτήν· ¹⁴καὶ προέκοπτον εἰς τὸν Ἰουδαϊσμόν ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσότερον ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων.

¹⁵Ὅτε δὲ ἠνέδοκhesen ὁ Θεός, ὁ προσδιορίσας με ἐκ κοιλίας

μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ¹⁶ νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν Τίτον αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ, διὰ νὰ κηρύττω αὐτὸν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, εὐθὺς δὲν συνεβουλεύθην σάρκα καὶ αἷμα· ¹⁷ οὐδὲ ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν.
¹⁸ Ἐπειτα μετὰ ἑτῆ τρία ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ γνωρίσω προσωπικῶς τὸν Πέτρον· καὶ ἔμεινα παρ' αὐτῷ ἡμέρας δεκαπέντε· ¹⁹ ἄλλον δὲ τῶν ἀποστόλων δὲν εἶδον, εἰμὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου.
²⁰ Ὅσα δὲ σὰς γράφω, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὁμολογῶ, ὅτι δὲν ψεύδομαι.
²¹ Ἐπειτα ἦλθον εἰς τοὺς τόπους τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας· ²² καὶ ἡμην προσωπικῶς ἀγνοούμενος εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἰουδαίας τὰς ἐν Χριστῷ· ²³ ἤκουον δὲ μόνον, ὅτι ὁ ποτὲ διώκων ἡμᾶς, τῶρα κηρύττει τὴν πίστιν τὴν ὁποίαν ποτὲ κατεπολέμει.
²⁴ Καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν δι' ἐμέ.

ΚΕΦ. β'.—¹ Ἐπειτα μετὰ δεκατέσσαρα ἔτη πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ τοῦ Βαρνάβα, συμπαραλαβὼν καὶ τὸν Τίτον· ² ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ παρέστησα πρὸς αὐτοὺς τὸ εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον κηρύττω μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, κατ' ἰδίαν δὲ πρὸς τοὺς ἐπισημοτέρους, μήπως τρέχω, ἢ ἔτρεξα εἰς μάτην.
³ Ἀλλ' οὐδὲ ὁ Τίτος ὁ μετ' ἐμοῦ, Ἕλλην ὢν, ἠναγκάσθη νὰ περιτμηθῇ· ⁴ ἀλλὰ διὰ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδελφους, οἵτινες παρεισῆλθον διὰ νὰ κατασκοπεύσωσι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διὰ νὰ μᾶς καταδουλώσωσιν· ⁵ εἰς τοὺς ὑποίους οὐδὲ πρὸς ὥραν ὑπεχωρήσαμεν ὑποτασσόμενοι, διὰ νὰ διαμείνῃ εἰς ἐσᾶς ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου.
⁶ Περὶ δὲ τῶν νομιζομένων ὅτι εἶναι τι, ὅποιοι ποτὲ καὶ ἂν ἦσαν, οὐδὲ ὧς φροντίζω· ὁ Θεὸς δὲν βλέπει εἰς πρόσωπον ἀνθρώπου· διότι εἰς ἐμέ οἱ ἐπισημότεροι δὲν προσέθεσαν οὐδέν· ⁷ ἀλλὰ τὸ ἐναντίον, ἀφοῦ εἶδον ὅτι ἐνεπιστεύθην νὰ κηρύττω τὸ εὐαγγέλιον πρὸς τοὺς ἀπεριτμήτους, καθὼς ὁ Πέτρος πρὸς τοὺς περιτετμημένους· ⁸ (διότι ὁ ἐνεργήσας εἰς τὸν Πέτρον ὥστε νὰ ἀποσταλῇ πρὸς τοὺς περιτετμημένους, ἐνήργησε καὶ εἰς ἐμέ πρὸς τοὺς ἐθνικούς)· ⁹ καὶ ἀφοῦ ἐγνωρίσαν τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμέ, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ θεωρούμενοι ὅτι εἶναι στυλοὶ, δεξιὰς ἔδωκαν κοινωνίας εἰς ἐμέ καὶ εἰς τὸν Βαρνάβαν, διὰ νὰ ὑπάγωμεν ἡμεῖς μὲν εἰς τὰ

ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τοὺς περιτετμημένους· ¹⁰ μόνον μὲς παρήγγειλαν νὰ ἐνθυμώμεθα τοὺς πτωχοὺς· τὸ ὁποῖον καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο νὰ κάμω.

¹¹ Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ Πέτρος εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ἡναντιώθην εἰς αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, διότι ἦτο ἀξιόμειπτος· ¹² ἐπειδὴ πρὶν ἔλθωσι τινὲς ἀπὸ τοῦ Ἰακώβου, συνέτρωγε μὲ τοὺς ἐθνικοὺς· ὅτε δὲ ἦλθον, συνεστέλλετο καὶ ὁπεχώριζεν ἑαυτὸν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. ¹³ Καὶ μετ' αὐτοῦ συνυπεκρίθησαν καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι· ὥστε καὶ ὁ Βαρνάβας συμπαρασύρθη εἰς τὴν ὑπόκρισιν αὐτῶν. ¹⁴ Ἀλλ' ὅτε ἐγὼ εἶδον, ὅτι δὲν ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον πρὸς τὸν Πέτρον ἔμπροσθεν πάντων, Ἐὰν σὺ Ἰουδαῖος ὦν, ζῇς ἐθνικῶς, καὶ οὐχὶ Ἰουδαϊκῶς, διὰ τί ἀναγκάζεις τοὺς ἐθνικοὺς νὰ Ἰουδαῖζωσιν; ¹⁵ Ἡμεῖς ἐκ γεννησεως Ἰουδαῖοι ἐσμεν, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν ἁμαρτωλοὶ, ¹⁶ ἐξεύροντες ὅτι δὲν δικαιούται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, εἰμὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς ἐπιστευσάμεν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, διὰ νὰ δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ οὐχὶ ἐξ ἔργων νόμου· διότι δὲν θέλει δικαιωθῇ ἐξ ἔργων νόμου οὐδεὶς ἄνθρωπος. ¹⁷ Ἀλλ' εἰς ζητοῦντες νὰ δικαιωθῶμεν εἰς τὸν Χριστὸν, εὐρέθημεν καὶ ἡμεῖς ἁμαρτωλοὶ, ἄρα ὁ Χριστὸς ἁμαρτίας εἶναι διάκονος; Μὴ γένοιτο.

¹⁸ Διότι εἰς ὅσα κατέστρεψα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην δεικνύω ἑμαυτόν. ¹⁹ Διότι ἐγὼ διὰ τοῦ νόμου ἀπέθανον εἰς τὸν νόμον, διὰ νὰ ζήσω εἰς τὸν Θεόν. ²⁰ Μετὰ τοῦ Χριστοῦ συνεσταυρώθη· ζῶ δὲ οὐχὶ πλέον ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Χριστὸς ζῇ ἐν ἐμοί· καθ' ὃ δὲ τώρα ζῶ ἐν σαρκί, ζῶ ἐν τῇ πίστει τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅστις μὲ ἠγάπησε, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. ²¹ Δὲν ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· διότι ἂν ἡ δικαιοσύνη γίνηται διὰ τοῦ νόμου, ἄρα ὁ Χριστὸς εἰς μάτην ἀπέθανε.

ΚΕΦ. γ'. δ'.

¹ Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς σᾶς ἐβάσκανεν, ὥστε νὰ μὴ πείθησθε εἰς τὴν ἀλήθειαν σαῶς, ἔμπροσθεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ὁποίων ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διεγράφη ἐσταυρωμένος μεταξύ σας; ² Τοῦτο μόνον θέλω νὰ μάθω ἀπὸ σας, Ἐξ ἔργων νόμου ἐλάβετε τὸ Πνεῦμα, ἢ ἐξ ἀκοῆς τῆς πίστεως; ³ Τόσον ἀνόητοι εἰσθε; ἀφοῦ ἠρχίσαστε μὲ τὸ Πνεῦμα, τώρα τελειοῦντε μὲ τὴν σάρκα; ⁴ Εἰς

μάτην ἐπάθετε τόσα; ἂν μόνον εἰς μάτην. ⁶ Ἐκεῖνος λοιπὸν ὅστις χορηγῇ εἰς ἑσᾶς τὸ Πνεῦμα, καὶ ἐνεργῇ θαύματα μεταξὺ σας, ἐξ ἔργων νόμου κάμει ταῦτα, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;

⁷ Καθὼς ὁ Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην. ⁸ Ἐξεύρετε λοιπὸν ὅτι οἱ ὄντες ἐκ πίστεως, οὗτοι εἶναι υἱοὶ τοῦ Ἀβραάμ. ⁹ Προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῦναι τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς, προήγγειλεν εἰς τὸν Ἀβραάμ, "Ὅτι θέλουσιν εὐλογηθῇ ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη." ¹⁰ Ὡστε οἱ ὄντες ἐκ πίστεως, εὐλογοῦνται μετὰ τοῦ πιστοῦ Ἀβραάμ.

¹¹ Διότι ὅσοι εἶναι ἐξ ἔργων νόμου, ὑπὸ κατάραν εἶναι· ἐπεὶ δὲ εἶναι γεγραμμένον, "Ἐπικατάρατος πᾶς ὅστις δὲν ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, ὥστε νὰ πράξῃ αὐτά." ¹² Ὅτι δὲ οὐδεὶς δικαιοῦνται διὰ τοῦ νόμου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, εἶναι φανερόν· διότι "ὁ δίκαιος θέλει ζῆσει ἐκ πίστεως." ¹³ Ὁ δὲ νόμος δὲν εἶναι ἐκ πίστεως· ἀλλ' "ὁ ἄνθρωπος ὁ πράττων αὐτά, θέλει ζῆσει δι' αὐτῶν." ¹⁴ Ὁ Χριστὸς ἐξηγόρασεν ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος κατὰ ὑπὲρ ἡμῶν· διότι εἶναι γεγραμμένον, "Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμᾶμενος ἐπὶ ξύλου." ¹⁵ Διὰ τὸ ἔλθῃ εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὥστε νὰ λάβωμεν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος διὰ τῆς πίστεως.

¹⁶ Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον ὁμιλῶ· ὅμως καὶ ἀνθρώπου διαθήκην κεκυρωμένην οὐδεὶς ἀθετεῖ, ἢ προσθέτει εἰς αὐτήν. ¹⁷ Πρὸς δὲ τὸν Ἀβραάμ ἐλαλήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ πρὸς τὸ σπέρμα αὐτοῦ· δὲν λέγει, Καὶ πρὸς τὰ σπέρματα, ὡς περὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς περὶ ἑνός, "Καὶ πρὸς τὸ σπέρμα σου," ὅστις εἶναι ὁ Χριστός. ¹⁸ Τοῦτο δὲ λέγω, ὅτι διαθήκην προκεκυρωμένην εἰς τὸν Χριστὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια τριάκοντα γενόμενος νόμος δὲν ἀκυρόναι, ὥστε νὰ καταργήσῃ τὴν ἐπαγγελίαν. ¹⁹ Διότι ἐὰν ἡ κληρονομία ᾖ ἐκ νόμου, δὲν εἶναι πλεον ἐξ ἐπαγγελίας· ἀλλ' εἰς τὸν Ἀβραάμ δι' ἐπαγγελίας ἐχάρισε ταύτην ὁ Θεός.

²⁰ Διὰ τί λοιπὸν ὁ νόμος; Ἐξ αἰτίας τῶν παραβάσεων προστετέθη, ἕως οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα πρὸς τὸ ὁποῖον ἔγεινεν ἡ ἐπαγγελία, διαταχθεὶς δι' ἀγγέλων διὰ χειρὸς μεσίτου. ²¹ Ὁ δὲ μεσίτης δὲν εἶναι ἑνός· ὁ Θεὸς ὅμως εἶναι εἷς.

²² Ὁ νόμος λοιπὸν ἐναντίος τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ εἶναι·

Μὴ γένοιτο! διότι εἴαν ἤθελε δοθῇ νόμος δυνάμενος νὰ ζωοποιήσῃ, ἢ δικαιοσύνη ἤθελεν εἶσθαι τῷ ὄντι ἐκ τοῦ νόμου· ²² ἢ γραφὴ ὅμως συνέκλεισε τὰ πάντα ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν, διὰ νὰ δοθῇ ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πιστεύοντας. ²³ Πρὶν δὲ ἔλθῃ ἡ πίστις, ἐφρουρούμεθα ὑπὸ τὸν νόμον, συγκλεισμένοι εἰς τὴν πίστιν ἣτις ἐμελλε νὰ ἀποκαλυφθῇ. ²⁴ Ὡστε ὁ νόμος ἔγεινε παιδαγωγὸς ἡμῶν εἰς τὸν Χριστόν, διὰ νὰ δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως. ²⁵ Ὡφ' οὗ ὅμως ἦλθεν ἡ πίστις, δὲν εἴμεθα πλέον ὑπὸ παιδαγωγόν.

²⁶ Διότι πάντες εἰσθε υἱοὶ Θεοῦ διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ²⁷ Ἐπειδὴ ὅσοι ἐβαπτίσθητε εἰς Χριστόν, Χριστόν ἐνεεύθητε. ²⁸ Δὲν εἶναι πλέον Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην· δὲν εἶναι δούλος οὐδὲ ἐλευθέρους· δὲν εἶναι ἄρσεν καὶ θῆλυ· διότι πάντες σεῖς εἰσθε εἰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ²⁹ Εἴαν δὲ ἦσθε τοῦ Χριστοῦ, ἄρα εἰσθε σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ. καὶ κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ΚΕΦ. Δ'.—¹ Λέγω δὲ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος εἶναι νηπίος, δὲν διαφέρει δούλου, ἂν καὶ ἦναι κύριος πάντων. ² Ἄλλ' εἶναι ὑπὸ ἐπιτρόπους καὶ οἰκονόμους, μέχρι τῆς προθεσμίας ὑπὸ τοῦ πατρὸς. ³ Οὕτω καὶ ἡμεῖς ὅτε ἦμεθα νήπιοι, ὑπὸ τα στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἡμεθα δεδουλωμένοι. ⁴ Ὅτε ὅμως ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ὅστις ἐγεννήθη ἐκ γυναικὸς καὶ ὑπετάγη εἰς τὸν νόμον. ⁵ διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τοὺς ὑπὸ νόμον, διὰ νὰ λάβωμεν τὴν υἰοθεσίαν. ⁶ Καὶ ἐπειδὴ εἰσθε υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας σας, τὸ ὑποῖον κράζει, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ. ⁷ Ὅθεν δὲν εἶσαι πλέον δούλος, ἀλλ' υἱός· εἴαν δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Χριστοῦ.

⁸ Ἀλλὰ τότε μὲν, μὴ γνωρίζοντες τὸν Θεόν, ἐδουλεύσατε εἰς τοὺς μὴ φύσει ὄντας θεούς. ⁹ Τώρα δὲ, ὡφ' οὗ ἐγνωρίσατε τὸν Θεόν, μᾶλλον δὲ ἐγνωρίσθητε ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν εἰς τὰ ὡσθενῇ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, εἰς τὰ ὅποια πάλιν ὡς πρότερον θέλετε νὰ δουλεύητε; ¹⁰ Ἡμέρας παρατηρεῖτε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτούς. ¹¹ Φοβοῦμαι διὰ σᾶς, μήπως ματαιῶς ἐκοπίασα εἰς ἐσᾶς.

¹² Γινεσθε ὡς ἐγὼ, διότι καὶ ἐγὼ εἶμαι καθὼς σεῖς, ἀδελφοί, σᾶς παρακαλῶ· οὐδόλως μὲ ἡδικήσατε. ¹³ Ἐξεύρετε δὲ ὅτι πρότερον

σᾶς ἐκήρυξα τὸ εὐαγγέλιον ἐν ἀσθενείᾳ τῆς σαρκός. ¹⁴ Καὶ δὲν ἐξουθενήσατε οὐδ' ἀπερρίψατε τὸν πειρασμὸν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀλλὰ μὲ ἐδέχθητε ὡς ἄγγελον Θεοῦ, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. ¹⁵ Τίς λοιπὸν ἦτο ὁ μακαρισμὸς σας; Ἐπειδὴ μαρτυρῶ πρὸς ἐσᾶς ὅτι, εἰ δυνατόν, τοὺς ὀφθαλμοὺς σας ἠθέλετε ἐκβάλλει καὶ δώσει εἰς ἐμέ. ¹⁶ Ἐχθρὸς σας ἔγεινα λοιπὸν, διότι σᾶς λέγω τὴν ἀλήθειαν;

¹⁷ Δεικνύουσι ζῆλον πρὸς ἐσᾶς, οὐχὶ ὁμῶς καλόν· ἀλλὰ θέλουσι νὰ σᾶς ἀποκλείσωσι, διὰ νὰ ἔχητε σείς ζῆλον πρὸς αὐτοὺς. ¹⁸ Καλὸν δὲ εἶναι νὰ ἦσθε ζηλωταὶ πρὸς τὸ καλὸν πάντοτε, καὶ οὐχὶ μόνον ὅταν εὐρίσκωμαι μεταξύ σας. ¹⁹ Τεκνία μου, διὰ τοὺς ὁποίους πάλιν εἶμαι εἰς ὠδίνας, ἕως οὗ μορφωθῇ ὁ Χριστὸς ἐν ὑμῖν· ²⁰ ἤθελον δὲ νὰ παρενρίσκωμαι μεταξύ σας τώρα, καὶ νὰ ἀλλάξω τὴν φωνήν μου· διότι ἀπορῶ διὰ σᾶς.

²¹ Εἶπατέ μοι, οἱ θέλοντες νὰ ἦσθε ὑπὸ νόμον, τὸν νόμον δὲν ἀκούετε; ²² Διότι εἶναι γεγραμμένον, ὅτι ὁ Ἀβραὰμ ἐγέννησε δύο υἱούς· ἓνα ἐκ τῆς δούλης, καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας· ²³ ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς δούλης ἐγεννήθη κατὰ σάρκα· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας, διὰ τῆς ἐπαγγελίας. ²⁴ Τὰ ὑποῖα εἶναι κατὰ ἀλληγορίαν· διότι αἴται εἶναι αἱ δύο διαθήκαι· μία μὲν ἀπὸ τοῦ ὅρους Σινᾶ, ἡ γεννώσα πρὸς δουλείαν, ἥτις εἶναι ἡ Ἄγαρ. ²⁵ (Διότι τὸ Ἄγαρ εἶναι τὸ ὄρος Σινᾶ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, καὶ ταυτίζεται μὲ τὴν σημερινὴν Ἱερουσαλήμ· εἶναι δὲ εἰς δουλείαν μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς.) ²⁶ Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ εἶναι ἐλευθέρα, ἥτις εἶναι μήτηρ πάντων ἡμῶν. ²⁷ Διότι εἶναι γεγραμμένον, "Εὐφράνθητι στεῖρα ἡ μὴ τίκτουσα, ἐκβαλε φωνὴν καὶ βόησον ἡ μὴ ὠδίνουσα· διότι τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου εἶναι πλείοντα παρὰ τὰ τέκνα τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα." ²⁸ Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, καθὼς ὁ Ἰσαὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα εἴμεθα. ²⁹ Ἀλλὰ καθὼς τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδῶκε τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτω καὶ τώρα. ³⁰ Ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; "Ἐκβαλε τὴν δούλην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· διότι δὲν θέλει κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς δούλης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας."

³¹ Λοιπὸν, ἀδελφοί, δὲν εἴμεθα τῆς δούλης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

ΚΕΦ. ε'.

ἘΝ τῇ ἐλευθερίᾳ λοιπὸν, μὲ τὴν ὁποίαν ἡλευθέρωσεν ἡμᾶς ὁ Χριστὸς, μένετε σταθεροί, καὶ μὴ ὑποβληθῆτε πάλιν εἰς ζυγὸν δουλείας.

¹ Ἴδου, ἐγὼ ὁ Παῦλος σὰς λέγω ὅτι, εἰν περιτέμνησθε, ὁ Χριστὸς δὲν θέλει σὰς ὠφελήσῃ οὐδέν. ² Μαρτίρομαι δὲ πύλιν πρὸς πάντα ἄνθρωπον περιτεμνόμενον, ὅτι εἶναι χρεώσσης νὰ ἐκτελῇ ὅλον τὸν νόμον. ³ Ἀπεχωρίσθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὅσοι δικαιοῦσεσθε διὰ τοῦ νόμου· ἐξεπέσατε ἀπὸ τῆς χάριτος. ⁴ Διότι ἡμεῖς διὰ τοῦ Πνεύματος προσδοκῶμεν ἐκ πίστεως τὴν ἐλπίδα τῆς δικαιοῦσεως. ⁵ Διότι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ ἔχει ἰσχύν τινά, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

⁷ Ἐτρέχετε καλῶς· τίς σὰς ἐμπόδισεν ὥστε νὰ μὴ πειθῇσθε εἰς τὴν ἀλήθειαν; ⁸ Ἡ κατὰπεισις αὕτη δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνου ὅστις σὰς καλεῖ. ⁹ Ὀλίγη ζύμη καθιστᾷ ὅλον τὸ φύραμα ἐνζυμον. ¹⁰ Ἐγὼ ἔχω πεποιθήσιν εἰς ἐσὰς διὰ τοῦ Κυρίου, ὅτι δὲν θέλετε φρονήσει οὐδὲν ἄλλο· ὅστις ὅμως σὰς ταραττεῖ. αὐτὸς θέλει ὑποφέρει τὴν ποινὴν, ὁποῖος καὶ ἂν ᾖ. ¹¹ Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοί, εἰν ἀκόμη κηρύττω περιτομὴν, διὰ τί πλέον κατατρέχομαι; ἄρα κατηργήθη τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ¹² Εἴθε νὰ ἀποκοπῶσιν οἱ ταραττοντές σας.

¹³ Διότι σεῖς, ἀδελφοί, προσεκληθήτε εἰς ἐλευθερίαν· μόνον μὴ μεταχειρίζεσθε τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῆς σαρκός, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλους. ¹⁴ Διότι ὅλος ὁ νόμος εἰς ἓνα λόγον συμπληροῦται, εἰς τὸν, "Θέλεις ἀγαπᾷ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν." ¹⁵ Ἐὰν ὅμως δάκητε καὶ κατατρώγητε ἀλλήλους, προσέχετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀφανισθῆτε.

¹⁶ Λέγω λοιπὸν, Περιπατεῖτε κατὰ τὸ Πνεῦμα, καὶ δὲν θέλετε ἐκπληροῖ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σαρκός. ¹⁷ Διότι ἡ σὰρξ ἐπιθυμεῖ ἐναντία τοῦ Πνεύματος, τὸ δὲ Πνεῦμα ἐναντία τῆς σαρκός· ταῦτα δὲ ἀντίκεινται πρὸς ἀλλήλα, ὥστε ἐκεῖνα τὰ ὅποια θέλετε, νὰ μὴ πράττητε. ¹⁸ Ἀλλ' εἰν ὁδηγήσθε ὑπὸ τοῦ Πνεύματος δὲν εἰσθε ὑπὸ νόμον.

¹⁹ Φανερά δὲ εἶναι τὰ ἔργα τῆς σαρκός· τὰ ὅποια εἶναι μοιχεῖα, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, ²⁰ εἰδωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔριδες, ζηλοτυπία, θυμοί, μάχαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, ²¹ φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτων· περὶ τῶν ὁποίων σὰς προλέγω, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράττοντες βασιλείαν Θεοῦ δὲν θέλουσι κληρονομήσει.

²² Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια· ²³ κατὰ τῶν τοιούτων δὲν ὑπάρχει νόμος.

²¹ "Οσοι δὲ εἶναι τοῦ Χριστοῦ, ἐσταύρωσαν τὴν σάρκα ἑαυτοῦ μετὰ τὰ πάθη καὶ τὰς ἐπιθυμίας. ²² Ἐὰν ζῶμεν κατὰ τὸ Πνεῦμα, ὡς περιπατῶμεν καὶ κατὰ τὸ Πνεῦμα.

²³ Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους ἐρεθίζοντες, ἀλλήλους φθονοῦντες.

ΚΕΦ. ε'.

¹ ΑΔΕΛΦΟΙ, καὶ ἂν ἄνθρωπος ἀπερισκέπτως πέσῃ εἰς κακὴν ἁμαρτίαν, σεῖς οἱ πνευματικοὶ διορθόνετε τὸν τοιοῦτον μετὰ πνεῦμα πραότητος· προσέχων εἰς σεαυτὸν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς. ² Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἐκπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. ³ Διότι ἂν τις νομίζῃ ὅτι εἶναι τι, ἐνῶ εἶναι μηδὲν, ἑαυτὸν ἐξαπατᾷ. ⁴ Ἀλλ' ἕκαστος ὡς ἐξετάξῃ τὸ ἑαυτοῦ ἔργον, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον θέλει ἔχει τὸ καύχημα, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἄλλον. ⁵ Διότι ἕκαστος τὸ ἑαυτοῦ φορτίον θέλει βαστάσει.

⁶ Ὁ δὲ κατηχούμενος τὸν λόγον, ὡς κάμνῃ τὸν κατηχοῦντα μέτοχον εἰς πάντα τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ. ⁷ Μὴ πλανᾶσθε· ὁ Θεὸς δὲν ἐμπαίζεται· ἐπεὶ δὲ ὅ,τι ἂν σπείρῃ ὁ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θέλει θερίσει· ⁸ διότι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, θέλει θερίσει ἐκ τῆς σαρκὸς φθοράν· ἀλλ' ὁ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα, θέλει θερίσει ἐκ τοῦ Πνεύματος ζωὴν αἰώνιον. ⁹ Ἄς μὴ ἀποκάμνωμεν δὲ πράττοντες τὸ καλόν· διότι ἂν δὲν ἀποκάμνωμεν, θέλομεν θερίσει ἐν τῷ δέοντι καιρῷ. ¹⁰ Ἀρα λοιπὸν ἐνύσσω ἔχομεν καιρὸν, ὡς ἐργαζώμεθα τὸ καλὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

¹¹ Ἰδέτε πόσον μακρὰν ἐπιστολὴν σᾶς ἔγραψα μετὰ τὴν χεῖρά μου.—¹² Ὅσοι θέλουσι νὰ ἀρέσκωσι κατὰ τὴν σάρκα, οὗτοι σᾶς ἀναγκάζουσι νὰ περιτέμνησθε, μόνον διὰ νὰ μὴ διώκωνται διὰ τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ. ¹³ Διότι οὐδὲ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ φυλάττουσι τὸν νόμον· ἀλλὰ θέλουσι νὰ περιτέμνησθε σεῖς, διὰ νὰ ἔχωσι καύχησιν εἰς τὴν σάρκα σας. ¹⁴ Εἰς ἐμὲ δὲ μὴ γένοιτο νὰ καυχῶμαι, εἴμῃ εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ κόσμος ἐσταυρώθη ὡς πρὸς ἐμέ, καὶ ἐγὼ ὡς πρὸς τὸν κόσμον. ¹⁵ Διότι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ ἰσχύει τι, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ νέα κτίσις. ¹⁶ Καὶ ὅσοι περιπατήσωσι κατὰ τὸν κανόνα τούτου, εἰρήνῃ ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.

¹⁷ Εἰς τὸ ἐξῆς μηδεὶς ἂς μὴ δίδῃ εἰς ἐμὲ ἐνόχλησιν· διότι ἐγὼ βαστάζω τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου.

¹⁸ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς ὄντας ἐν Ἐφέσῳ, καὶ πιστοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ² χάρις εἰ ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ εἰς τὰ ἐπουράνια διὰ Χριστοῦ· ⁴ καθὼς ἐξέλεξεν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ πρὸ καταβολῆς κόσμου, διὰ τὴν ἡμεῶν ἁγιοὶ καὶ ἁμωμοὶ ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ τῆς ἀγάπης· ⁵ προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἑαυτὸν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, ⁶ εἰς ἔπαινον τῆς δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, μὲ τὴν ὁποίαν ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς διὰ τοῦ ἡγαπημένου αὐτοῦ· ⁷ διὰ τοῦ ὁποίου ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτημάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ· ⁸ καθ' ἣν ἐπερίσσεισεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, ⁹ γνωστοποιήσας εἰς ἡμᾶς τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν προέθετο ἐν ἑαυτῷ, ¹⁰ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἵνα συγκεφαλαιώσῃ τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ¹¹ ἐν αὐτῷ, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐλάβομεν κληρονομίαν, προορισθέντες κατὰ τὴν πρόθεσιν τοῦ ἐνεργούντος τὰ πάντα κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ· ¹² διὰ τὴν ἡμεῶν εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ ἡμεῖς οἱ προελπίσαντες εἰς τὸν Χριστόν· ¹³ εἰς τὸν ὁποῖον καὶ σεῖς ἠλπίσατε, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον

τῆς σωτηρίας σας· εἰς τὸν ὁποῖον καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τῆς ἐπαγγελίας· ¹⁴ ὅστις εἶναι ὁ ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, μέχρι τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀποκτηθέντος λαοῦ αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

¹⁵ Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ, ἀκούσας τὴν εἰς τον Κύριον Ἰησοῦν πίστιν σας, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀγάπην, ¹⁶ δεῖξαι παύομαι εὐχαριστῶν τὸν θεόν ὑπὲρ ὑμῶν, μνημονεύων ὑμᾶς ἐν ταῖς προσευχαῖς μου· ¹⁷ διὰ τὴν χάριν τὴν ἡμεῖς ἔχουσιν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, εἰς ἐπίγνωσιν αὐτοῦ· ¹⁸ ὥστε τὴν χάριν φωτισθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ νοῦς σας, εἰς τὸ τὴν χάριν γνωρίσητε ποία εἶναι ἡ ἐλπίς τῆς προσκλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ εἰς τοὺς ἁγίους· ¹⁹ καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ²⁰ τὴν ὁποίαν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ²¹ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· ²² καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν κεφαλὴν ὑπεράνω πάντων εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ²³ ἣτις εἶναι τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πάσι πληροῦντος.

ΚΕΦ. β.—¹ Καὶ ἐσῶς ὄντας νεκροὺς διὰ τὰς παραβάσεις καὶ τὰς ἁμαρτίας ζωοποίησεν· ² εἰς τὰς ὁποίας περιεπατήσατε ποτὲ κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ αἵρος, τοῦ πνεύματος τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ τὴν σήμερον εἰς τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· ³ μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημεν ποτὲ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς ἡμῶν, πράττοντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διαλογισμῶν· καὶ ἡμεθεὶς ἐκ φύσεως τέκνα ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί.
⁴ Ὁ Θεὸς ὅμως πλούσιος ὢν εἰς ἔλεος, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ μὲ τὴν ὁποίαν ἡγάπησεν ἡμᾶς, ⁵ καὶ ἐνῷ ἡμεθεὶς νεκροὶ διὰ τὰ ἁμαρτήματα, ζωοποίησεν ἡμᾶς μετὰ τοῦ Χριστοῦ· (κατὰ χάριν εἰσθε σεσωσμένοι)· ⁶ καὶ συνανέστησε, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ⁷ διὰ τὴν χάριν δεῖξαι εἰς τοὺς

ἐπερχομένους αἰῶνας τὸν ὑπερβάλλοντα πλούτον τῆς χάριτος αὐτοῦ διὰ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγαθότητος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ⁸ Διότι κατὰ χάριν εἰσθε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀπὸ σᾶς· Θεοῦ τὸ δῶρον· ⁹ οὐχὶ ἐξ ἔργων, διὰ νὰ μὴ καυχηθῇ τις. ¹⁰ Διότι αὐτοῦ ποίημα εἴμεθα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸς ἔργα καλὰ, τὰ ὅποια προητοίμασεν ὁ Θεὸς, διὰ νὰ περιπατήσωμεν ἐν αὐτοῖς.

¹¹ Διὰ τοῦτο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι σεῖς οἱ ποτὲ ἐθνικοὶ κατὰ σάρκα, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς τῆς χειροποιήτου ἐν τῇ σαρκί· ¹² ὅτι ἦσθε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι ἀπὸ τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ὄντες ἐν τῷ κόσμῳ χωρὶς Θεοῦ· ¹³ τῶρα ὅμως διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, σεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν, ἐγείνετε πλησίον διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ. ¹⁴ Διότι αὐτὸς εἶναι ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὅστις ἔκαμε τὰ δύο ἓν, καὶ ἔλυσε τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, ¹⁵ καταργήσας τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ¹⁶ ἐν τοῖς διατάγμασι, διὰ νὰ κτίσῃ εἰς ἑαυτὸν τοὺς δύο εἰς ἓνα νέον ἄνθρωπον, φέρων εἰρήνην· ¹⁷ καὶ νὰ συνδιαλλάξῃ ἀμφοτέρους εἰς ἓν σῶμα πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ σταυροῦ, θανατώσας δι' αὐτοῦ τὴν ἔχθραν. ¹⁸ Καὶ ἔλθων ἐκήρυξεν εὐαγγέλιον εἰρήνης εἰς ἑσᾶς τοὺς μακρὰν, καὶ εἰς τοὺς πλησίον· ¹⁹ διότι δι' αὐτοῦ ἔχομεν ἀμφοτέροι τὴν εἰσοδὸν πρὸς τὸν Πατέρα δι' ἑνὸς Πνεύματος.

²⁰ Ἀρα λοιπὸν δὲν εἰσθε πλέον ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ²¹ ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τὸ θεμέλιον τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὅντος ἀκρογωνιαίου λίθου αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ²² ἐν τῷ ὁποίῳ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὐξάνεται εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· ²³ ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ σεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Πνεύματος.

ΚΕΦ. γ'.

ΔΙΑ τοῦτο ἐγὼ ὁ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνικῶν, ² (ἐπειδὴ ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης εἰς ἐμέ ὑπὲρ ὑμῶν, ³ ὅτι δι' ἀποκαλύψεως ἐφανερώσειν εἰς ἐμέ τὸ μυστήριον, (καθὼς

προέγραψα συντόμως· ⁴ἐξ ὧν δύνασθε ἀναγινώσκοντες νὰ νοήσητε τὴν ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ γνωσίν μου· ⁵τὸ ὁποῖον ἐν ἄλλαις γενεαῖς δὲν ἐγνωστοποιήθη εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, καθὼς τὰρᾶ ἀπεκαλύφθη διὰ Πνεύματος εἰς τοὺς ἀγίους αὐτοῦ ἀποστόλους καὶ προφῆτας, ⁶νὰ ἦναι τὰ ἔθνη συγκληρονομα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου· ⁷τοῦ ὁποῖου ἔγεινα ὑπηρετῆς κατὰ τὴν δωρεάν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τὴν δοθεῖσαν εἰς ἐμέ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ⁸Εἰς ἐμέ τὸν πλέον ἐλάχιστον πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, νὰ εὐαγγελίσω μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ, ⁹καὶ νὰ φωτίσω πάντας, ποία εἴη ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, ὅστις ἔκτισε τὰ πάντα διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ¹⁰διὰ νὰ γνωρισθῇ τὰρᾶ διὰ τῆς ἐκκλησίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἡ πολυτοίκιος σοφία τοῦ Θεοῦ· ¹¹κατὰ τὴν αἰώνιον πρόθεσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ¹²διὰ τοῦ ὁποῖου ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν εἰσοδὸν μετὰ πεποιθήσιν διὰ τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως.—¹³Διὰ τοῦτο σὰς παρακαλῶ νὰ μὴ ἀθυμῇτε διὰ τὰς ὑπὲρ ὑμῶν θλίψεις μου, τὸ ὁποῖον εἶναι δόξα ὑμῶν.)

¹⁴Διὰ τοῦτο κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹⁵ἐκ τοῦ ὁποῖου πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται· ¹⁶διὰ νὰ δώσῃ εἰς ἐσᾶς κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, νὰ κραταιωθῇτε ἐν δυνάμει διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον· ¹⁷διὰ νὰ κατοικήσῃ ὁ Χριστὸς διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ¹⁸ὥστε νὰ δυνηθῇτε, ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι ἐν ἀγάπῃ, νὰ καταλάβητε μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος, καὶ βάθος καὶ ὕψος· ¹⁹καὶ νὰ γνωρίσητε τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὑπερβαίνουσαν πᾶσαν γνώσιν, διὰ νὰ πληρωθῇτε μετὰ ὅλον τὸ πλῆρωμα τοῦ Θεοῦ.

²⁰Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον ὑπερεκπερισσοῦ νὰ κάμῃ ὑπὲρ πάντα ὅσα ζητοῦμεν ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, ²¹εἰς αὐτὸν ἵστω ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΦ. δ'.—ε'.

ΣΑΣ παρακαλῶ λοιπὸν ἐγὼ, ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, νὰ περιπατήσητε ἀξίως τῆς προσκλήσεως καθ' ἣν προσεκλήθητε, ²μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ὑποφέροντες ἀλλήλους ἐν ἀγάπῃ, ³σπουδάζοντες νὰ διατηρῆτε τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος διὰ τοῦ συνδέσμου τῆς εἰρήνης. ⁴Ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεῦμα, καθὼς καὶ προσεκλήθητε με μίαν ἐλπίδα τῆς προσκλήσεώς σας· ⁵εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· ⁶εἰς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν.

⁷Εἰς ἓνα δὲ ἕκαστον ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. ⁸Διὰ τοῦτο λέγει, “Ἀναβὰς εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, καὶ ἔδωκε χαρίσματα εἰς τοὺς ἀνθρώπους.” ⁹Τὸ δὲ, ἀνέβη, τί εἶναι, εἰμὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τα κατώτερα μέρη τῆς γῆς; ¹⁰Ο καταβὰς, αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, διὰ νὰ πληρώσῃ τὰ πάντα. ¹¹Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν ἄλλους μὲν ἀποστόλους, ἄλλους δὲ προφῆτας, ἄλλους δὲ εὐαγγελιστάς, ἄλλους δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, ¹²πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῶν ἁγίων, διὰ τὸ ἔργον τῆς διακονίας, διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ· ¹³ἕως οὗ καταστήσωμεν πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ· ¹⁴διὰ νὰ μὴ ἡμεθα πλέον νήπιοι, κυματιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι μετὰ πάντα ἄνεμον τῆς διδασκαλίας, διὰ τῆς δολιότητος τῶν ἀνθρώπων, διὰ τῆς πανουργίας εἰς τὸ μεθοδεύεσθαι τὴν πλάνην· ¹⁵ἀλλὰ ἀληθεύοντες εἰς τὴν ἀγάπην, νὰ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν κατὰ πάντα, ὅστις εἶναι ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός· ¹⁶ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συνδεόμενον διὰ πάσης συναφείας τῶν συνεργούντων μελῶν, κατὰ τὴν ἀνάλογον ἐνέργειαν ἐνὸς ἑκάστου μέρους, κήμει τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος, πρὸς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ, ἐν ἀγάπῃ.

¹⁷Τοῦτο λοιπὸν λέγω καὶ μαρτύρομαι διὰ τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ περιπατῆτε πλέον, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατοῦσιν, ἐν τῇ ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ¹⁸ἐσκοτισμένοι τὴν διάνοιαν, ὑπηλλοτριωμένοι ὄντες ἀπὸ τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἀγνοίαν

τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν·
¹⁹ οἵτινες ἀναισθητοῦντες, παρέδωκαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀσέλ-
 γειαν, διὰ τὴν ἐργάζωνται πᾶσαν ἀκαθαρσίαν ὑποκόρευσης.
²⁰ Σεῖς ὁμως δὲν ἐμάθετε οὕτω τὸν Χριστὸν, ²¹ ἐπειδὴ αὐτὸν
 ἠκούσατε, καὶ εἰς αὐτὸν ἐδιδάχθητε, καθὼς εἶναι ἡ ἀλήθεια
 ἐν τῷ Ἰησοῦ· ²² τὰ ὑπεκδύθητε τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον κατὰ
 τὴν προτέραν διαγωγήν, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ὑπατηλὰς
 ἐπιθυμίας· ²³ καὶ τὰ ἀνανέωσθε εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νοός σας,
²⁴ καὶ τὰ ἐνδυθῆτε τὸν νέον ἄνθρωπον, τὸν κτισθέντα κατὰ
 Θεὸν ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὑσιώτητι τῆς ἀληθείας.

²⁵ Ὅθεν ἀπορρίψαντες τὸ ψεῦδος, "λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκα-
 στος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ." διότι εἴμεθα μέλη ἀλλήλων.—
²⁶ "Ὁργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε" ὁ ἥλιος ὅς μὴ δύῃ ἐπὶ
 τὸν παροργισμόν σας· ²⁷ μήτε διδετε τόπον εἰς τὸν διάβολον.—
²⁸ Ὁ κλέπτων, ὅς μὴ κλέπτῃ πλέον, μᾶλλον δὲ ὅς κοπιᾷ
 ἐργαζόμενος τὸ καλὸν μετὰ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, διὰ τὴν ἔχῃ τὰ με-
 ταδιδοῦν εἰς τὸν χρεῖαν ἔχοντα.—²⁹ Μηδεὶς λόγος σαπρὸς ὅς
 μὴ ἐξέρχεται ἐκ τοῦ στόματός σας, ἀλλ' ὅστις ἀγαθὸς καλὸς
 πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, διὰ τὴν δώσῃ χάριν εἰς τοὺς ἀ-
 κούοντας.

³⁰ Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, μετὰ τὸ
 ὅποιον ἐσφραγίσθητε διὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολυτράσεως.

³¹ Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασ-
 φημία, ὅς ἀφαιρεθῇ ἀπὸ σῶς μετὰ πίσσης κακίας· ³² γίνεσθε
 δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ, εὖσπλαγχοι, συγχωροῦντες ἀλλή-
 λους, καθὼς ὁ Θεὸς συνεχώρησεν ἐς ἡμᾶς διὰ τοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. Ε'.—¹ Γίνεσθε λοιπὸν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα
 ἀγαπητά· ² καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
 ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν
 καὶ θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

³ Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία, ἡ πλεονεξία, μηδὲ ὅς
 ὀνομάζεται μεταξὺ σας, καθὼς πρέπει εἰς ἁγίους· ⁴ μηδὲ
 αἰσχροπότης καὶ μωρολογία ἢ βωμολοχία, τὰ ὅποια εἶναι ἀπρεπῆ
 ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. ⁵ Διότι τοῦτο ἐξείρετε, ὅτι πᾶς
 πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὅστις εἶναι εἰδωλολάτρης,
 δὲν ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.
⁶ Μηδεὶς ὅς μὴ σᾶς ἀπατᾷ με ματαίους λόγους· ἐπειδὴ διὰ
 ταῦτα ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

ἢ Μὴ γίνεσθε λοιπὸν συμμέτοχοι αὐτῶν. ⁸ Διότι ἦσθε ποτὲ σκότος, τῶρα ὅμως φῶς ἐν Κυρίῳ περιπατεῖτε ὡς τέκνα φωτός· ⁹ (διότι ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ ἀγαθωσίῃ, καὶ δικαιοσίῃ, καὶ ἀληθείᾳ)· ¹⁰ ἐξετάζοντες τί εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Κύριον· ¹¹ καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε εἰς τὰ ἔργα τὰ ἄκαρπα τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. ¹² Διότι τὰ κρυφίως γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, αἰσχρὸν ἐστὶ καὶ λέγειν· ¹³ τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτός, γίνονται φανερά· ἐπεὶ δὴ πᾶν τὸ φανερούμενον φῶς εἶναι. ¹⁴ Διὰ τοῦτο λέγει, Σηκώθητι ὁ κοιμώμενος, καὶ ἀνάστηθι ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ θέλει σὲ φωτίσει ὁ Χριστός.

¹⁵ Προσέχετε λοιπὸν πῶς νὰ περιπατῆτε ἀκριβῶς· μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, ¹⁶ ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, διότι αἱ ἡμέραι εἶναι πονηραί. ¹⁷ Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ νοεῖτε τί αὐτοῦ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. ¹⁸ Καὶ μὴ μεθύσκεσθε μετ' οἶνον, εἰς τὸν ὅποιον εἶναι ἀσωτία· ἀλλὰ πληροῦσθε διὰ τοῦ Πνεύματος, ¹⁹ λαλοῦντες μεταξύ σας μετ' ᾠδῶν καὶ ὕμνων καὶ ᾠδῶν πνευματικῶν, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν εἰς τὸν Κύριον· ²⁰ εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ²¹ ὑποτασσόμενοι εἰς ἀλλήλους ἐν φόβῳ Θεοῦ.

²² Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας σας ὡς εἰς τὸν Κύριον· ²³ διότι ὁ ἀνὴρ εἶναι κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτὸς εἶναι σωτὴρ τοῦ σώματος. ²⁴ Ἀλλὰ καθὼς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται εἰς τὸν Χριστὸν, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες ὡς ὑποτάσσονται εἰς τοὺς ἄνδρας αὐτῶν κατὰ πάντα.

²⁵ Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας σας, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ αὐτῆς, ²⁶ διὰ νὰ ἁγιάσῃ αὐτήν, καθαρίσας μετὰ τὸ λουτρὸν τοῦ ὕδατος διὰ τοῦ λόγου· ²⁷ διὰ νὰ παραστήσῃ αὐτὴν εἰς ἑαυτὸν ἕνδοξον ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν κηλίδα, ἢ ρυτίδα, ἢ τί τῶν τοιούτων, ἀλλὰ διὰ νὰ ᾔναι ἁγία καὶ ἁμωμος. ²⁸ Οὕτω χρεωστοῦσιν οἱ ἄνδρες νὰ ἀγαπῶσι τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ²⁹ Ὅστις ἀγαπᾷ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· ³⁰ διότι οὐδεὶς ἐμίσησε ποτὲ τὴν ἑαυτοῦ σάρκα, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ περιθάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν. ³¹ Ἐπεὶ δὴ μέλη εἰμεθα τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς

σαρκίς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ³¹“Διὰ τοῦτο θέλει ἀφήσει ὁ ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ θέλει προσκολληθῇ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ θέλουσιν εἶσθαι οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” ³²Τὸ μυστήριον τοῦτο εἶναι μέγα· ἐγὼ δὲ λέγω τοῦτο περὶ Χριστοῦ καὶ περὶ τῆς ἐκκλησίας.

³³Πλὴν καὶ σεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ὥς ἡγαπᾷ ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ ὥς σέβηται τὸν ἄνδρα.

ΚΕΦ. ε'.—¹Τὰ τέκνα, ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς σας ἐν Κυρίῳ· διότι τοῦτο εἶναι δίκαιον. ²“Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα,” ἣτις εἶναι ἐντολὴ πρώτη μὲ ἐπαγγελίαν· ³“Διὰ τὸ γείνη εἰς σέ καλόν, καὶ τὸ ἦσαι μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.”

⁴Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα σας, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ Κυρίου.

⁵Οἱ δούλοι, ὑπακούετε εἰς τοὺς κατὰ σάρκα κυρίους σας μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας σας, ὡς εἰς τὸν Χριστόν· ⁶μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἄνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δούλοι τοῦ Χριστοῦ· ἐκπληροῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, ⁷μετ' εὐνοίας δουλεύοντες εἰς τὸν Κύριον, καὶ οὐχὶ εἰς ἄνθρώπους· ⁸ἐξεύροντες ὅτι ἕκαστος ὅ,τι καλὸν πράξῃ, τοῦτο θέλει λῆβει παρὰ τοῦ Κυρίου, εἴτε δούλος, εἴτε ἐλεύθερος.

⁹Καὶ οἱ κυριοὶ, τὰ αὐτὰ πραττετε πρὸς αὐτοὺς, ἀφίνοντες τὴν ἀπειλήν· ἐξεύροντες ὅτι καὶ σεῖς αὐτοὶ ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία δὲν ὑπάρχει παρ' αὐτῶ.

¹⁰Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κρᾷ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ¹¹ἐνδύθητε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ νὰ δυνηθῇτε νὰ σταθῇτε ἐναντίον εἰς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· ¹²διότι δὲν εἶναι ἡ πάλη ἡμῶν ἐναντίον εἰς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλ' ἐναντίον εἰς τὰς ἀρχάς, ἐναντίον εἰς τὰς ἐξουσίας, ἐναντίον εἰς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, ἐναντίον εἰς τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. ¹³Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ νὰ δυνηθῇτε νὰ ἀντισταθῇτε ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἀφ' οὗ καταπολεμήσητε τὰ πάντα, νὰ σταθῇτε. ¹⁴Σταθῇτε λοιπόν περιεζωσμένοι τὴν ὀσφύν σας μὲ ἀλήθειαν, καὶ ἐνδεδυμένοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, ¹⁵καὶ ἔχοντες ὑποδημένους τοὺς πόδας μετὰ τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· ¹⁶ἐπὶ

πᾶσι δὲ, ἀναλάβετε τὴν ἀσπίδα τῆς πίστεως, διὰ τῆς ὁποίας θέλετε δυνηθῆναι νὰ σβέσητε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα· ¹⁷ καὶ λάβετε τὴν περικεφαλαίαν τῆς σωτηρίας, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ἥτις εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· ¹⁸ προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ μετὰ πάσης προσευχῆς καὶ δέησεως διὰ τοῦ Πνεύματος, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες μὲ πᾶσαν προσκαρτέρησιν καὶ δέησιν ὑπὲρ πάντων τῶν ἁγίων. ¹⁹ Καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, διὰ νὰ δοθῇ εἰς ἐμὲ λόγος νὰ ἀνοίξω τὸ στόμα μου μετὰ παρρησίας, διὰ νὰ κάμω γνωστὸν τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ²⁰ ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εἶμαι πρέσβυς φορῶν ἄλυσιν, διὰ νὰ λαλήσω περὶ αὐτοῦ μετὰ παρρησίας, καθὼς πρέπει νὰ λαλήσω.

²¹ Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐξεύρητε καὶ σεῖς τὰ κτ' ἐμὲ, τί καμνω, τὰ πάντα θέλει σὺς φανερῶσαι ὁ Τυχικός, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ· ²² τὸν ὁποῖον ἔπεμψα πρὸς ἐσᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, διὰ νὰ μάθητε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας.

²³ Εἰρήνη εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁴ Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν καθαρότητι. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμόθεος, δούλοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς πάντας τοὺς ἁγίους ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοὺς ὄντας ἐν Φιλίπποις, μετὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ διακόνων· ² χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου ὡς ἂν ἐνθυμούμαι, πάντοτε ἐν πάσῃ προσευχῇ μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν δεόμενος μετὰ χαρᾶς, ⁴ διὰ τὴν εἰς τὸ εὐαγγέλιον κοινωνίαν σας ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας μέχρι τοῦ νῦν· ⁵ βέβαιος ὢν εἰς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ἐκεῖνος

ὅστις ἤρχισεν εἰς ἐσᾶς καλὸν ἔργον, θέλει ἐπιτελέσει αὐτὸ μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁷Καθὼς εἶναι δίκαιον εἰς ἐμὲ νὰ φρονῶ τοῦτο περὶ πάντων ὑμῶν, διότι σᾶς ἔχω ἐν τῇ καρδίᾳ μου, καὶ εἰσθε πάντες σεῖς, καὶ εἰς τὰ δεσμά μου, καὶ εἰς τὴν ἀπολογία, καὶ εἰς τὴν βεβαίωσιν τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνοὶ μου τῆς χάριτος· ⁸διότι μάρτυς μου εἶναι ὁ Θεός, ὅτι σᾶς ἐπιποθῶ πάντας μὲ σπλάγχνα Ἰησοῦ Χριστοῦ· ⁹καὶ τοῦτο προσεύχομαι, νὰ περισσέυσῃ ἡ ἀγάπη σας ἐτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς ἐπίγνωσιν καὶ εἰς πάσαν νόησιν· ¹⁰διὰ νὰ διακρίνητε τὰ διαφέροντα, ὥστε νὰ ἦσθε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ Χριστοῦ, ¹¹πλήρεις καρπῶν δικαιοσύνης, τῶν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ.

¹²Θέλω δὲ νὰ ἐξεύρητε, ἀδελφοί, ὅτι τὰ συμβάντα εἰς ἐμὲ συνετρεξαν μᾶλλον εἰς πρόοδον τοῦ εὐαγγελίου· ¹³ὥστε τὰ διὰ τὸν Χριστὸν δεσμά μου ἔγειναν φανερά εἰς ὅλον τὸ πραιτώριον, καὶ εἰς πάντας τοὺς λοιπούς· ¹⁴καὶ οἱ πλείότεροι τῶν ἐν Κυρίῳ ἀδελφῶν, πεποιθότες εἰς τὰ δεσμά μου, τολμῶσι περισσύτερον νὰ κηρύττωσιν ἀφόβως τὸν λόγον· ¹⁵Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνου καὶ ἔριδα, τινὲς δὲ καὶ ἀπὸ καλῆς θελήσεως κηρύττουσι τὸν Χριστόν· ¹⁶Οἱ μὲν κηρύττουσιν ἐξ ἀντιζηλίας τὸν Χριστόν, οὐχὶ ἐν καθαρότητι, νυμίζοντες ὅτι προσθέτουσι θλίψιν εἰς τὰ δεσμά μου· ¹⁷οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, ἐξεύροντες ὅτι εἶμαι τεταγμένος εἰς ἀπολογία τοῦ εὐαγγελίου· ¹⁸Τί λοιπόν; πλὴν κατὰ πάντα τρόπον, εἴτε ἐπὶ προφάσει, εἴτε τῇ ἀληθείᾳ, ὁ Χριστὸς κηρύττεται, καὶ εἰς τοῦτο χαίρω, ἀλλὰ καὶ θέλω χαίρει· ¹⁹Διότι ἐξεύρω ὅτι τοῦτο θέλει ἀποβῆ εἰς ἐμὲ πρὸς σωτηρίαν, διὰ τῆς δεήσεώς σας, καὶ διὰ τῆς βοηθείας τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ²⁰κατὰ τὴν σταθερὰν προσδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι δὲν θέλω αἰσχυρῆ εἰς ὑδὲν, ἀλλὰ μετὰ πάσης παρρησίας, ὡς πάντοτε, καὶ τὰρ θέλει μεγαλυνθῆ ὁ Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου· ²¹διότι εἰς ἐμὲ τὸ ζῆν εἶναι ὁ Χριστός, καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.

²²Ἄλλ' ἐὰν τὸ νὰ ζῶ ἐν σαρκί, τοῦτο συμβῶσιν εἰς καρποφορίαν τοῦ ἔργου μου, καὶ τί νὰ ἐκλέξω δὲν γνωρίζω· ²³διότι στενοχωροῦμαι ὑπὸ τῶν δύο, ἔχων μὲν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀναχωρήσω, καὶ νὰ ᾔμαι μὲ τὸν Χριστόν· διότι εἶναι πολὺ πλεον καλῆτερον· ²⁴τὸ νὰ μένω ὅμως ἐν τῇ σαρκί, εἶναι ἀναγκαϊότερον διὰ σᾶς· ²⁵Καὶ τοῦτο ἐξεύρω ἐν πεποιθήσει, ὅτι θέλω μένει καὶ συμ-

παραμένει μετὰ πάντων ὑμῶν, διὰ τὴν εἰς τὴν πίστιν προκοπὴν
 σας καὶ χαράν· ²⁵ διὰ τὴν περισσεύειν δι' ἐμοῦ τὸ καύχημά σας
 εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ τῆς ἐμῆς πάλιν παρουσίας πρὸς
 ἐσᾶς. ²⁶ Μόνον πολιτεύεσθε ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ,
 διὰ τὸ ἀκούσω, εἴτε ὅταν ἔλθω καὶ σᾶς ἴδω, εἴτε ἐν ἡμέραις ἀπῶν,
 τὴν κατάστασίν σας, ὅτι στέκεσθε εἰς ἓν πνεῦμα, συναγωνιζόμε-
 νοι ἐν μιᾷ ψυχῇ διὰ τὴν πίστιν τοῦ εὐαγγελίου· ²⁷ καὶ μὴ
 φοβιζόμενοι εἰς οὐδὲν ἀπὸ τῶν ἐναντίων· τὸ ὅποῖον εἰς αὐτοὺς
 μὲν εἶναι ἔνδειξις ἀπωλείας, εἰς ἐσᾶς δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο
 ἀπὸ Θεοῦ· ²⁸ διότι εἰς ἐσᾶς ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον
 τὸ νὰ πιστεύητε εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ πάσχητε ὑπὲρ αὐτοῦ·
²⁹ ἔχοντες τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ὅποιον εἶδετε ἐν ἐμοί, καὶ τώρα
 ἀκούετε ἐν ἐμοί.

ΚΕΦ. β'. — ¹ Ἐὰν λοιπὸν ὑπάρχῃ τις παρηγορία ἐν Χριστῷ, ἢ
 τις παραμυθία ἀγάπης, ἢ τις κοινωνία Πνεύματος, ἢ σπλάγχνα
 πινὰ καὶ οἰκτιρμοί, ² κάμετε πλήρη τὴν χαράν μου, νὰ φρονῆτε
 τὰ αὐτὰ, ἔχοντες τὴν αὐτὴν ἀγάπην, ὥστε ὁμόψυχοι, καὶ ὁμόφρονες·
³ μὴ πράττοντες μηδὲν ἐξ ἀντιζηλίας ἢ κενοδοξίας, ἀλλ' ἐν ταπεινο-
 φροσύνῃ, θεωροῦντες ἀλλήλους ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. ⁴ Μὴ ἀπο-
 βλέπετε ἕκαστος τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἕκαστος καὶ τὰ τῶν ἄλλων.

⁵ Τὸ αὐτὸ δὲ φρόνημα ἔστω ἐν ὑμῖν τὸ ὅποιον ἦτο καὶ ἐν τῷ
 Χριστῷ Ἰησοῦ· ⁶ ὅστις ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, δὲν ἐνόμισεν
 ἄρπαγὴν τὸ νὰ ἦναι ἴσα μετὰ τὸν Θεόν· ⁷ ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε,
 λαβὼν δούλου μορφὴν, γενόμενος ὅμοιος μετὰ τοὺς ἀνθρώπους·
⁸ καὶ εὐρεθεὶς κατὰ τὸ σχῆμα ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν,
 γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. ⁹ Διὰ
 τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς ὑπερέψωσεν αὐτόν, καὶ ἐχαρίσεν εἰς αὐτόν
 ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ¹⁰ διὰ τὸ κλίῃ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
 Ἰησοῦ πᾶν γόνυ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων·
¹¹ καὶ πᾶσα γλῶσσα νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐστὶν
 Κύριος, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. ¹² Ὡστε, ἀγαπητοί μου,
 καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, οὐχὶ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον,
 ἀλλὰ τώρα πολὺ περισσότερον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου
 καὶ τρόμου ἐργάζεσθε τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν· ¹³ διότι ὁ Θεὸς
 εἶναι ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ ἐνεργεῖν, κατὰ τὴν
 εὐδοκίαν αὐτοῦ. ¹⁴ Πράττετε τὰ πάντα χωρὶς γογγυσμῶν καὶ
 ἀμφισβητήσεων· ¹⁵ διὰ τὸ νὰ γίνησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα

Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης μεταξὺ τῶν ὁποίων λάμπετε ὡς φωστῆρες ἐν τῷ κόσμῳ, ¹⁶ κρατοῦντες τὸν λόγον τῆς ζωῆς, διὰ καύχημά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δὲν ἔτρεξα εἰς μάτην, οὐδὲ εἰς μάτην ἐκοπίασα. ¹⁷ Ἀλλ' ἐὰν καὶ προσφέρω ἑμαυτὸν σποιδὴν ἐπὶ τῆς θυσίας καὶ λειτουργίας τῆς πίστεώς σας, χαίρω καὶ συγχαίρω μετὰ πάντων ὑμῶν. ¹⁸ Ὅσαύτως δὲ καὶ σεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετε μετ' ἐμοῦ.

¹⁹ Ἐλπίζω δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν, νὰ πέμψω πρὸς ἐσᾶς ταχέως τὸν Τιμόθεον, διὰ νὰ εὐφραίνωμαι καὶ ἐγὼ μαθὼν τὴν κατάστασίν σας. ²⁰ Διότι δὲν ἔχω οὐδένα ἰσόψυχον, ὅστις νὰ μεριμνήσῃ γηισίως περὶ τῆς καταστάσεώς σας. ²¹ Ἐπειδὴ πάντες ζητοῦσι τὰ ἑαυτῶν, οὐχὶ τὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²² Γνωρίζετε δὲ τὴν δοκιμασίαν αὐτοῦ, ὅτι ὡς τέκνον μετὰ τοῦ πατρὸς ἐδούλευσε μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ εὐαγγέλιον. ²³ Τοῦτον λοιπὸν ἐλπίζω νὰ πέμψω εὐθύς, καθὼς ἴδω τὸ τέλος τῶν ὑποθέσεών μου. ²⁴ Πέποιθα δὲ ἐπὶ τὸν Κύριον ὅτι καὶ ἐγὼ θέλω ἔλθει ταχέως.

²⁵ Ἐστοχάσθην ὁμως ἀναγκαῖον νὰ πέμψω πρὸς ἐσᾶς τὸν Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ἀπεσταλμένον δὲ ἀπὸ σᾶς, καὶ ὑπηρετήσαντα εἰς τὴν χρείαν μου. ²⁶ Ἐπειδὴ ἐπεπόθει ὅλους ἐσᾶς, καὶ ἐλυπεῖτο, διότι ἤκουσατε ὅτι ἡσθένησε. ²⁷ Καὶ τῶνόντι ἡσθένησε μέχρι θανάτου· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἡλέησεν αὐτόν· οὐχὶ δὲ αὐτὸν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, διὰ νὰ μὴ λάβω λύπην ἐπὶ λύπην. ²⁸ Ὅθεν ἔπεμψα αὐτὸν μετὰ περισσοτέρας σπουδῆς, διὰ νὰ χαρῇτε ἰδόντες αὐτὸν πάλιν καὶ ἐγὼ νὰ ἔχω ὀλιγωτέραν λύπην. ²⁹ Δέχθητε λοιπὸν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τιμᾶτε τοὺς τοιούτους. ³⁰ Ἐπειδὴ διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ ἐπλησίασε μέχρι θανάτου, καταφρονήσας τὴν ζωὴν αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἑλλειψιν ὑμῶν τῆς εἰς ἐμέ ὑπηρεσίας.

ΚΕΦ. γ'. δ'.

ΤΟ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ· τὸ νὰ σᾶς γράφω τὰ αὐτὰ, εἰς ἐμέ μὲν δὲν ἵκει ὀχληρὸν, εἰς ἐσᾶς δὲ ἀσφαλές.

² Προσέχετε τοὺς κύνας, προσέχετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, προσέχετε τὴν κατατομήν· ³ διότι ἡμεῖς εἴμεθα ἡ περιτομὴ οἱ λατρεύοντες τὸν Θεόν ἐν πνεύματι, καὶ καυχώμενοι εἰς τὸν

Χριστὸν Ἰησοῦν, καὶ μὴ ἔχοντες τὴν πεποιθήσιν ἐν τῇ σαρκί·
 ἂν καὶ ἐγὼ ἔχω πεποιθήσιν καὶ ἐν τῇ σαρκί. Ἐάν τις ἄλλος
 νομίζῃ ὅτι ἔχει πεποιθήσιν ἐν τῇ σαρκί, ἐγὼ περισσότερον·
 περιτετμημένος τὴν ὀγδόην ἡμέραν, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, ἐκ φυλῆς
 Βενιαμὴν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, κατὰ
 ζῆλον διώκτης τῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὴν δικαιοσύνην τὴν διὰ τοῦ
 νόμου διατελέσας ἀμεμπτος· πλὴν ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἦσαν εἰς
 ἐμὲ κέρδη, ταῦτα εὐόμισα ζημίαν διὰ τὸν Χριστόν. Μάλιστα
 δὲ καὶ νομίζω τὰ πάντα ὅτι εἶναι ζημία διὰ τὸ ἔσοχον τῆς
 γνώσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μου· διὰ τὸν ὅποιον
 ἐζημιώθην τὰ πάντα, καὶ λογίζομαι ὅτι εἶναι σκύβαλα, διὰ νὰ
 κερδήσω τὸν Χριστόν, καὶ νὰ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἰδικήν
 μου δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως τοῦ
 Χριστοῦ, τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ Θεοῦ διὰ τῆς πίστεως· διὰ
 νὰ γνωρίσω αὐτόν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ
 τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος μὲ τὸν
 θάνατον αὐτοῦ· ἵσως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν
 νεκρῶν.

Οὐχὶ ὅτι ἔλαβον ἤδη τὸ βραβεῖον, ἢ ἔγεινα ἤδη τέλειος· τρέχω
 ὅμως κατόπιν, ἵσως λάβω αὐτό, διὰ τὸ ὅποιον καὶ ἐλήφθην ὑπὸ
 τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀδελφοί, ἐγὼ δὲν στοχαζομαι ἐμαυτὸν
 ὅτι ἔλαβον αὐτό. Ἀλλ' ἐν πρώτῳ, τὰ μὲν ὀπίσω λησμονῶν,
 εἰς δὲ τὰ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, τρέχω πρὸς τὸν σκοπὸν
 διὰ τὸ βραβεῖον τῆς ἁνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ.

Ὅσοι λοιπὸν ἐμὲ τέλειοι, τοῦτο ἅς φρονῶμεν· καὶ ἐὰν
 φρονῇτέ τι ἄλλως πῶς, καὶ τοῦτο θέλει ἀποκαλύψει εἰς ἑσᾶς ὁ
 Θεός. Πλὴν εἰς ἐκεῖνο εἰς τὸ ὅποιον ἐφθάσαμεν, ἅς περιπα-
 τῶμεν κατὰ τὸν αὐτὸν κανόνα, ἅς φρονῶμεν τὸ αὐτό. Ἀδελ-
 φοί, συμμιμηταί μου γίνεσθε, καὶ παρατηρεῖτε τοὺς ὅσοι περι-
 πατοῦσιν οὕτω, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. Διότι περιπατοῦσι
 πολλοί, τοὺς ὁποίους σᾶς ἔλεγον πολλάκις, τὰρὰ δὲ καὶ κλαίων
 λέγω, ὅτι εἶναι οἱ ἐχθροὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ· τῶν ὁποίων
 τὸ τέλος εἶναι ἀπώλεια, τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς εἶναι ἡ κοιλία, καὶ ἡ
 δόξα αὐτῶν εἶναι ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἵτινες φρονοῦσι τὰ ἐπίγεια.
 Διότι τὸ πολίτευμα ἡμῶν εἶναι ἐν οὐρανοῖς, ὅπουθεν καὶ
 προσμένομεν Σωτῆρα, τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν· ὅστις θέλει
 μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ὥστε νὰ γείνη

σύμμορφον μετὸ σῶμα τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν διὰ τῆς ὁποίας δύναται καὶ νὰ ὑποτάξῃ τὰ πάντα εἰς ἑαυτὸν.

ΚΕΦ. δ'.—¹Ὁθεν, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στέκεσθε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί.

²Παρακαλῶ τὴν Εὐωδίαν, παρακαλῶ καὶ τὴν Συντύχημ, νὰ φρονῶσι τὸ αὐτὸ ἐν Κυρίῳ. ³Καὶ παρακαλῶ καὶ σέ, σύντροφε γνήσιε, βοήθει αὐτὰς, αἵτινες συνηγωνίσθησαν μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ὁμοῦ καὶ μετὸν Κλήμεντα καὶ τοὺς λοιποὺς συνεργούς μου, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἰσὶ ἐν βιβλίῳ ζωῆς.

⁴Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν θέλω εἰπεῖ, Χαίρετε. ⁵Ἡ ἐπιείκειά σας ὡς γαίην γνωστὴ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους· ὁ Κύριος εἰναι πλησίον. ⁶Μὴ μεριμνᾶτε περὶ μηδενός· ἀλλ' ἐν παντὶ πράγματι ὡς γνωρίζονται τὰ ζητήματά σας πρὸς τὸν Θεὸν μετ' εὐχαριστίας διὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς δεήσεως. ⁷Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, θέλει διαφυλάξῃ τὰς καρδίας σας καὶ τὰ διανοήματά σας διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁸Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα εἶναι ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα καθαρὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, ἂν ὑπάρχῃ τις ἀρετὴ, καὶ ἐάν τις ἔπαινος, ταῦτα συλλογίζεσθε. ⁹Ἐκεῖνα τὰ ὅποια καὶ ἐμάθετε, καὶ παρελάβετε, καὶ ἠκούσατε, καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράττετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης θέλει εἶσθαι μεθ' ὑμῶν.

¹⁰Ἐχαρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως, ὅτι τῶρα τέλος πάντων ἐδείξατε ἀναβάλλουσιν τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ φροντίδα, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ ἐφροντίζετε, πλὴν δὲν εἶχετε εὐκαιρίαν. ¹¹Οὐχὶ ὅτι λέγω τοῦτο διότι ὑστεροῦμαι· ἐπειδὴ ἐγὼ ἔμαθον νὰ ἦμαι αὐτόρκης εἰς ὅσα ἔχω. ¹²Ἐξείρω νὰ ταπεινώνομαι, ἐξείρω καὶ νὰ περισμεύωμαι ἐν παντί τόπῳ καὶ κατὰ πάντα εἶμαι δεδιδαγμένος, καὶ νὰ χορτάζωμαι καὶ νὰ πεινῶ, καὶ νὰ περισσεύωμαι καὶ νὰ ὑστερῶμαι. ¹³Τὰ πάντα δύναμαι διὰ τοῦ ἐνδυναμοῦντός με Χριστοῦ.

¹⁴Πλὴν καλῶς ἐπράξατε γενόμενοι συγκοινωνοὶ εἰς τὴν θλίψιν μου. ¹⁵Ἐξείρετε δὲ καὶ σεῖς, Φιλιππησίοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία ἐκκλησία συνεκοινώνησε μετ' ἐμοῦ περὶ δόσεως καὶ λήψεως, εἰμὶ σείς μόνος. ¹⁶διότι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δις μοὶ ἐπέυ-

ψατε εἰς τὴν χρείαν μου· ¹⁷ οὐχὶ ὅτι ζητῶ τὸ δῶρον, ἀλλὰ ζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λογαρισμὸν σας· ¹⁸ Ἐχω ὅμως πάντα, καὶ περισσεύομαι· ἐνεπλήσθην δέχθεις παρὰ τοῦ Ἐπαφροδίτου τὰ σταλέντα ἀπὸ σᾶς, ὁσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν· ¹⁹ Ὁ δὲ Θεὸς μου θέλει ἐκπληρώσει πᾶσαν χρείαν σας κατὰ τὴν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

²⁰ Εἰς δὲ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα ἡμῶν ἵστω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

²¹ Ἀσπάσθητε πάντα ἁγίου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· σᾶς ὑσπάζονται οἱ μετ' ἐμοῦ ἀδελφοί· ²² Σᾶς ὑσπάζονται πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Καίσαρος.

²³ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, ² πρὸς τοὺς ἁγίους καὶ πιστοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς τοὺς ἐν Κολοσσαῖς· χάρις εἰ ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, προσευχόμενοι πάντοτε ὑπὲρ ὑμῶν, ⁴ ἀκούσαντες τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστιν σας, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀγάπην, ⁵ διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποτεταμιευμένην διὰ σᾶς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· τὴν ὁποίαν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, ⁶ τὸ ὁποῖον ἦλθεν εἰς ἐσᾶς, καθὼς καὶ εἰς Ἴλυν τὸν κόσμον· καὶ καρποφορεῖ, καθὼς καὶ εἰς ἐσᾶς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐγνωρίσατε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· ⁷ καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅστις εἶναι διὰ σᾶς πιστὸς διάκονος τοῦ Χριστοῦ, ⁸ ὅστις καὶ ἐφανερώσεν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐν Πνεύματι ἀγάπην σας

⁸ Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, δὲν παύομεν προσευχόμενοι διὰ σᾶς, καὶ δεόμενοι νὰ ἐμπλησθῇτε ἀπὸ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ θελήματος αὐτοῦ μετὰ πάσης σοφίας καὶ πνευματικῆς συνέσεως· ¹⁰ διὰ νὰ περιπατήσητε ἀξίως τοῦ Κυρίου εὐαρεστούντες κατὰ πάντα, καρποφοροῦντες εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ· ¹¹ εἰδυναμούμενοι ἐν πάσῃ δυνάμει κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς· ¹² εὐχαριστοῦντες τὸν Πατέρα, ὅστις ἔκαμεν ἡμᾶς ἀξίους τῆς μερίδος τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί· ¹³ ὅστις ἠλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκοτοῦς, καὶ μετέφερεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτοῦ Υἱοῦ· ¹⁴ εἰς τὸν ὁποῖον ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· ¹⁵ ὅστις εἶναι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως· ¹⁶ ἐπειδὴ δι' αὐτοῦ ἐκτίσθησαν τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι, τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτίσθησαν· ¹⁷ καὶ αὐτὸς εἶναι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα συντηροῦνται δι' αὐτοῦ· ¹⁸ καὶ αὐτὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας· ὅστις εἶναι ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, διὰ νὰ γένη αὐτὸς πρωτεύων εἰς τὰ πάντα.

¹⁹ Διότι ἐν αὐτῷ ἠυδόκησεν ὁ πατὴρ νὰ κατοικήσῃ πᾶν τὸ πλῆρωμα, ²⁰ καὶ δι' αὐτοῦ, νὰ συνδιαλλάξῃ τὰ πάντα πρὸς ἑαυτὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

²¹ Καὶ σᾶς, οἵτινες ἦσθε ποτὲ ἀπηλλοτριωμένοι καὶ ἐχθροὶ καὶ α τὴν διάνοιαν μὲ τὰ ἔργα τὰ πονηρά, ²² τὴν ὁμῶς διήλλαξε πρὸς ἑαυτὸν, διὰ τοῦ σώματος τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διὰ τοῦ θανάτου, διὰ νὰ σᾶς παραστήσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους· ²³ ἐὰν ἐπιμένητε εἰς τὴν πίστιν τεθεμελιωμένοι καὶ στερεοί, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου τὸ ὁποῖον ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος εἰς πᾶσαν τὴν κτίσιν τὴν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· τοῦ ὁποίου ἐγὼ ὁ Παῦλος ἔγεινα ὑπηρέτης.

²⁴ Τώρα χαίρω εἰς τὰ παθήματά μου διὰ σᾶς, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκὶ μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ἐκκλησία· ²⁵ τῆς ὁποίας ἐγὼ ἔγεινα ὑπηρέτης κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν εἰς ἐμὲ δοθείσαν διὰ σᾶς, διὰ νὰ ἐκπληρώσω τὸ κήρυγμα τοῦ

λόγον τοῦ Θεοῦ, ²⁶ τὸ μυστήριον το ὁποῖον ἦτο ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, τῶρα δὲ ἐφανερώθη εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ· ²⁷ εἰς τοὺς ὁποίους ἠθέλησεν ὁ Θεὸς νὰ φανερώσῃ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου εἰς τὰ ἔθνη, ὅστις εἶναι ὁ Χριστὸς εἰς ἐσῆς ἡ ἐλπίς τῆς δόξης· ²⁸ τὸν ὁποῖον ἡμεῖς κηρύττομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, διὰ νὰ παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ²⁹ εἰς τὸ ὁποῖον καὶ κοπιᾶζω, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ μετὰ δυνάμεως.

ΚΕΦ. β.—δ.

ΔΙΟΤΙ θέλω νὰ ἐξεύρητε ὁποῖον μέγαν ἀγῶνα ἔχω διὰ σῆς καὶ τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τοὺς ὅσοι δὲν εἶδον τὸ πρόσωπόν μου ὡματικῶς· ² διὰ νὰ παρηγορηθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἐνωθέντων ὁμοῦ ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, ὥστε νὰ γνωρίσωσι τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ· ³ ἐν τῷ ὁποίῳ εἶναι κεκρυμμένοι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως. ⁴ Λέγω δὲ τοῦτο, διὰ νὰ μὴ σῆς ἐξαπατᾷ τις με πιθανολογίαν· ⁵ διότι ἂν καὶ κατὰ τὸ σῶμα ἡμαι ἀπὼν, μετὰ τὸ πνεῦμα ὅμως εἶμαι μεθ' ὑμῶν, χαίρων καὶ βλέπων τὴν τάξιν σας, καὶ τὴν σταθερότητα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεώς σας. ⁶ Καθὼς λοιπὸν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ⁷ ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ στερεούμενοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ μετὰ εὐχαριστίας.

⁸ Βλέπετε μὴ σῆς ἐξαπατήσῃ τις διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ματαίας ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐχὶ κατὰ Χριστόν. ⁹ Διότι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς· ¹⁰ καὶ εἰσθε πλήρεις ἐν αὐτῷ, ὅστις εἶναι ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας· ¹¹ εἰς τὸν ὁποῖον καὶ περιετμήθητε μετὰ περιτομῆν ἀχειροποίητον, ἀπεκδυθέντες τὸ σῶμα τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς διὰ τῆς περιτομῆς τοῦ Χριστοῦ, ¹² συνταφέντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ βαπτίσματι διὰ τοῦ ὁποίου καὶ συνανέστητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν.
¹³ Καὶ ἐσῆς ὄντας νεκροὺς εἰς τὰ ἁμαρτήματα καὶ τὴν ἀκρο-

ἀπεκδύθητε τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον μετὰ τῶν πράξεων αὐτοῦ·
¹⁰ καὶ ἐνδύθητε τὸν νέον, τὸν ἀνακαινιζόμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατὰ
 τὴν εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν· ¹¹ ὅπου δὲν εἶναι Ἑλλήν καὶ
 Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δαῦλος,
 ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν ἡμεῖς ὁ Χριστός.

¹² Ἐνδύθητε λοιπὸν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἡγαπη-
 μένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην,
 πραότητα, μακροθυμίαν· ¹³ ὑποφέροντες ἀλλήλους, καὶ συγχω-
 ροῦντες εἰς ἀλλήλους, ἐάν τις ἔχη παράπονον κατὰ τινος·
 καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς συνεχώρησεν εἰς ἐσᾶς, οὕτω καὶ σεῖς.
¹⁴ Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις ἠγάπητε τὴν ἀγάπην, ἥτις εἶναι σύνδεσμος
 τῆς τελειότητος. ¹⁵ Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἧς βασιλεύει ἐν ταῖς
 καρδίαις ὑμῶν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ προσεκληθήτε εἰς ἓν σῶμα·
 καὶ γίνεσθε ἐγνώμονες.

¹⁶ Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἧς κατοικῇ ἐν ὑμῖν πλουσίως, μετὰ
 πάσης σοφίας· διδάσκοντες καὶ νοουθετοῦντες ἀλλήλους μέ-
 ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ ᾠδὰς πνευματικάς, ἐν χάριτι ψάλλον-
 τες ἐκ τῆς καρδίας ὑμῶν πρὸς τὸν Κύριον. ¹⁷ Καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν
 πράττῃτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου
 Ἰησοῦ πράττετε, εὐχαριστοῦντες δι' αὐτοῦ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα.

¹⁸ Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας σας, καθὼς πρέ-
 πει ἐν Κυρίῳ.

¹⁹ Οἱ ἄνδρες, ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας σας, καὶ μὴ ἦσθε πικροὶ
 πρὸς αὐτάς.

²⁰ Τὰ τέκνα, ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς κατὰ πάντα· διότι
 τοῦτο εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Κύριον.

²¹ Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα σας, διὰ τὸ μὴ μικρο-
 ψυχῶσιν.

²² Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα εἰς τοὺς κατὰ σάρκα
 κυρίου σας, οὐχὶ μὲ ὀφθαλμοδουλείας, ὡς ἄνθρωπάρεσκοι, ἀλλὰ
 μὲ ἀπλότητα καρδίας, φοβούμενοι τὸν Θεόν. ²³ Καὶ πᾶν ὅ, τι
 πράττῃτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς εἰς τὸν Κύριον, καὶ οὐχὶ εἰς
 ἄνθρώπους· ²⁴ ἐξεύροντες ὅτι ἀπὸ τοῦ Κυρίου θέλετε λάβει τὴν
 ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· διότι εἰς τὸν Κύριον Χριστὸν
 δουλεύετε· ²⁵ ὅστις ὅμως ἀδικεῖ, θέλει λάβει τὴν ἀμοιβὴν τῆς
 ἀδικίας αὐτοῦ, καὶ δὲν ὑπάρχει προσωποληψία.

ΚΕΦ. Δ'.—¹ Οἱ κύριοι, ἀποδίδετε εἰς τοὺς δούλους σας τὸ δι-
 καιον καὶ τὸ ἴσον, ἐξεύροντες ὅτι καὶ σεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς.

² Ἐμμένετε εἰς τὴν προσευχὴν, ἀγρυπνοῦντες εἰς αὐτὴν μετὰ εὐχαριστίας· ³ προσευχόμενοι ἑνταυτῷ καὶ περὶ ἡμῶν, νὰ ἀνοίξῃ εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς θύραν τοῦ λόγου, διὰ νὰ λαλήσωμεν τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ εἶμαι δεδεμένος· ⁴ διὰ νὰ φανερῶσω αὐτὸ, καθὼς πρέπει νὰ λαλήσω.

⁵ Περιπατεῖτε ἐν φρονήσει πρὸς τοὺς ἔξω, ἑξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν. ⁶ Ὁ λόγος σας ὡς ἦναι πάντοτε μετὰ χάριν, ἡρτυμένος μετὰ ἀλας, διὰ νὰ ἐξεύρητε πῶς πρέπει νὰ ἀποκρίνησθε πρὸς ἕνα ἕκαστον.

⁷ Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα θέλει σᾶς φανερῶσαι ὁ Τυχικὸς, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφός, καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ· ⁸ τὸν ὁποῖον ἐπεμψα πρὸς ἐσᾶς δι' αὐτὸ τοῦτο, διὰ νὰ μάθῃ τὴν κατάστασίν σας, καὶ νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας· ⁹ μετὰ τοῦ Ὀνησίμου τοῦ πιστοῦ καὶ ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ, ὅστις εἶναι ἀπὸ σᾶς· θέλουσι σᾶς φανερῶσαι πάντα τὰ ἐδῶ.

¹⁰ Σᾶς ἀσπάζεται Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Βαρνάβα, (περὶ τοῦ ὁποῖου ἐλάβετε παραγγελίας· ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ἐσᾶς, ὑποδέχθητε αὐτόν)· ¹¹ καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰούστος, οἵτινες εἶναι ἐκ τῆς περιτομῆς· οὗτοι μόνοι εἶναι συνεργοί μου εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἔγειναν εἰς ἐμὲ παρηγορία. ¹² Σᾶς ἀσπάζεται ὁ Ἐπαφρᾶς ὅστις εἶναι ἀπὸ σᾶς, ὁ δοῦλος τοῦ Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος διὰ σᾶς ἐν ταῖς προσευχαῖς, διὰ νὰ σταθῇτε τέλειοι καὶ πλήρεις εἰς πᾶν θέλημα τοῦ Θεοῦ. ¹³ Διότι μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἔχει ζῆλον πολλὸν διὰ σᾶς, καὶ τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τοὺς ἐν Ἱερραπόλει. ¹⁴ Σᾶς ἀσπάζεται Λουκάς ὁ ἰατρός, ὁ ἀγαπητὸς, καὶ ὁ Δημᾶς.

¹⁵ Ἀσπᾶσθητε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς, καὶ τὸν Νυμφᾶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. ¹⁶ Καὶ ἀφοῦ ἀναγνωσθῇ μεταξύ σας ἡ ἐπιστολὴ, κάμετε νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Λαοδικέων· καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας νὰ ἀναγνώσῃ καὶ σεῖς. ¹⁷ Καὶ εἶπατε πρὸς τὸν Ἀρχιππον, Πρόσεχε εἰς τὴν διακονίαν τὴν ὁποίαν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ διὰ νὰ ἐκπληροῖς αὐτήν. ¹⁸ Ὁ ἀσπασμὸς ἡγάφη μετὰ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου· ἐνθυμείσθε τὰ δεσμά μου. Ἡ χάρις ᾧ μετ' ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος, πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ τῷ Πατρὶ, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· χάρις εἰς ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

²Εὐχαριστοῦμεν πάντοτε τὸν Θεὸν περὶ πάντων ὑμῶν, καὶ σὰς μνημονεύομεν ἐν ταῖς προσευχαῖς ἡμῶν, ³ἀδιαλείπτως ἐνθυμούμενοι τὸ εἰς τὴν πίστιν ἔργον σας, καὶ τὸν κόπον τῆς ἀγάπης, καὶ τὴν ὑπομονὴν τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν· ⁴ἐξεύροντες, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν σας· ⁵διότι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν δὲν ἔγεινεν εἰς ἐσᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς ἐξεύρετε ὅποιοι ὑπῆρξαμεν μεταξὺ σας διὰ σᾶς. ⁶Καὶ σεῖς ἐγείνετε μιμηταὶ ἡμῶν καὶ τοῦ Κυρίου, δεχθέντες τὸν λόγον ἐν μέσῳ πολλῆς θλίψεως, μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου· ⁷ὥστε ἐγείνετε τύποι εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ. ⁸Διότι ἀπὸ σᾶς ἐξήχησεν ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, οὐχὶ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἔφθασεν ἡ φήμη τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεώς σας· ὥστε ἡμεῖς δὲν ἔχομεν χρεῖαν νὰ λαλῶμεν τι· ⁹διότι αὐτοὶ διηγοῦνται περὶ ἡμῶν ὅποιαν εἰσοδὸν ἐλάβομεν πρὸς ἐσᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, διὰ νὰ δουλεύητε Θεὸν ζῶντα καὶ ἀληθινόν, ¹⁰καὶ νὰ προσμένητε τὸν Τίον αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, τὸν ὅποιον ἀνέστησεν ἐκ νεκρῶν, τὸν Ἰησοῦν, ὅστις ἐλευθερόνει ἡμᾶς ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς.

ΚΕΦ. β'. γ'.

ΔΙΟΤΙ σεῖς ἐξεύρετε, ἀδελφοί, τὴν πρὸς ἐσᾶς εἰσοδὸν ἡμῶν, ὅτι δὲν ἔγεινε ματαία· ²ἀλλὰ καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρι-

σθέντες, καθὼς ἐξεύρετε, ἐν Φιλίπποις, ἐλάβομεν θάρρος εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν νὰ λαλήσωμεν πρὸς ἐσᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ μὲ πολλὴν ἀγῶνα. ³ Διότι ἡ προτροπὴ ἡμῶν δὲν ἔκ πλαγῆς, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε μετὰ δόλου· ⁴ ἀλλὰ καθὼς ἐδοκιμάσθημεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχὶ ὡς ἀρέσκοιτες εἰς ἀνθρώπους, ἀλλ' εἰς τὸν Θεὸν τὸν δοκιμάζοντα τὰς καρδίας ἡμῶν. ⁵ Διότι οὔτε λόγον κολακείας μετεχειρίσθημεν ποτὲ, καθὼς ἐξεύρετε, οὔτε πρόφασιν πλεονεξίας· μάρτυς ὁ Θεός· ⁶ οὔτε ἐζητήσαμεν δόξαν ἐξ ἀνθρώπων, οὔτε ἀφ' ὑμῶν, οὔτε ἀπ' ἄλλων, καίτοι δυνάμενοι νὰ δίδωμεν βάρος, ὡς ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ· ⁷ ἀλλ' ἐστάθημεν γλυκεῖς ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν· καθὼς ἡ τροφὸς περιθάλλει τὰ ἑαυτῆς τέκνα· ⁸ οὕτως ἔχοντες ἑνθερμον ἀγάπην πρὸς ἐσᾶς, εὐχαριστοῦμεθα νὰ μεταδώσωμεν οὐχὶ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἐπειδὴ ἐστάθητε ἀγαπητοὶ εἰς ἡμᾶς. ⁹ Διότι ἐνθυμείσθε, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· ἐπειδὴ νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν τινὰ ἐξ ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ἐσᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Σεῖς εἰσθε μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ὅτι ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ἐφέρθημεν πρὸς ἐσᾶς τοὺς πιστεύοντας· ¹¹ καθὼς ἐξεύρετε, ὅτι ἕνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, σᾶς προετρέπομεν καὶ παρηγοροῦμεν· ¹² καὶ διεμαρτυροῦμεθα, διὰ νὰ περιπατήσητε ἀξίως τοῦ Θεοῦ, τοῦ προσκαλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

¹³ Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τὸν ὑπόιον ἠκούσατε παρ' ἡμῶν, ἐδέχθητε αὐτὸν οὐχὶ ὡς λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ, (καθὼς εἶναι ἀληθῶς), λόγον Θεοῦ, ὅστις καὶ ἐνεργεῖται μεταξὺ ὑμῶν τῶν πιστευόντων. ¹⁴ Διότι σεῖς ἐγείνετε, ἀδελφοί, μιμηταὶ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, αἵτινες εἶναι ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἐπειδὴ καὶ σεῖς ἐπάθετε τὰ αὐτὰ ὑπὸ τῶν ἰδίων ὑμῶν ὁμοειδῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· ¹⁵ οἵτινες καὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν ἐθανάτωσαν καὶ τοὺς ἰδίους αὐτῶν προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐξεδίωξαν, καὶ εἰς τὸν Θεὸν δὲν ἀρέσκουσι, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους εἶναι ἐναντίοι· ¹⁶ ἐμποδίζοντες ἡμᾶς νὰ λαλήσωμεν πρὸς τὰ ἔθνη διὰ νὰ σωθῶσι, διὰ νὰ ἀναπληρώσωσι τὰς ἀμαρτίας ἑαυτῶν πάντοτε· ἐφθασε δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ μέχρι τέλους.

¹⁷ Ἄλλ' ἡμεῖς, ἀδελφοί, ὀρφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς ὀλίγον καιρὸν προσωπικῶς, οὐχὶ κατὰ τὴν καρδίαν, ἐσπονδάσαμεν περισσότερον μετὰ πολλῆς ἐπιθυμίας νὰ ἴδωμεν τὸ πρόσωπόν σας. ¹⁸ Διὰ τοῦτο ἠθελήσαμεν νὰ ἔλθωμεν πρὸς ἐσᾶς, (ἐγὼ μάλιστα ὁ Παῦλος), καὶ ὑπαξ καὶ δις, καὶ ἐμπέδισεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. ¹⁹ Διότι τίς ἡ ἐλπίς ἡμῶν, ἡ ἡ χαρὰ, ἡ ὁ στέφανος τῆς καυχήσεως; ἡ οὐχὶ καὶ σεῖς ἐμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ; ²⁰ Διότι σεῖς εἴσθε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Διὰ τοῦτο μὴ ὑποφέροντες πλεον, ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ ἀπομείνωμεν μόνοι ἐν Ἀθήναις, ² καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ, καὶ συνεργὸν ἡμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ σᾶς στηριξῇ, καὶ νὰ σᾶς παρηγορήσῃ περὶ τῆς πίστεώς σας· ³ διὰ νὰ μὴ κλονίζηται μηδεὶς ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις· διότι σεῖς ἐξεύρετε ὅτι εἰς τοῦτο εἴμεθα τεταγμένοι. ⁴ Διότι, ὅτε ἤμεθα παρ' ὑμῖν, προελέγομεν πρὸς ἐσᾶς ὅτι μέλλομεν νὰ ὑποφέρωμεν θλίψεις, καθὼς καὶ ἔγενε, καὶ ἐξεύρετε. ⁵ Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ μὴ ὑποφέρων πλεον, ἔπεμψα διὰ νὰ μάθω τὴν πίστιν σας, μήπως σᾶς ἐπέειπεν ὁ πειράζων, καὶ ἀποβῇ εἰς μάτην ὁ κόπος ἡμῶν.

⁶ Ἦδη δὲ ὅτε ἦλθεν ὁ Τιμόθεος ἀπὸ σᾶς πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἔφερε πρὸς ἡμᾶς καλὰς ἀγγελίας περὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης σας, καὶ ὅτι ἔχετε πάντοτε ἀγαθὴν ἐνθύμησιν ἡμῶν, ἐπιποθοῦντες νὰ ἴδῃτε ἡμᾶς, καθὼς καὶ ἡμεῖς ἐσᾶς· ⁷ διὰ τοῦτο παρηγορήθημεν, ἀδελφοί, διὰ σᾶς ἐν ὅλῃ τῇ θλίψει καὶ στενοχωρίᾳ ἡμῶν, διὰ τῆς πίστεώς σας· ⁸ διότι τώρα ζῶμεν, ἐὰν σεῖς μένητε σταθεροὶ εἰς τὸν Κύριον. ⁹ Ἐπειδὴ τίνα εὐχαριστίαν δυνάμεθα νὰ ἀνταποδώσωμεν εἰς τὸν Θεὸν διὰ σᾶς δι' ὅλην τὴν χαρὰν τὴν ὅποιαν χαίρομεν διὰ σᾶς ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ¹⁰ νύκτα καὶ ἡμέραν δεόμενοι καθ' ὑπερβολὴν νὰ ἴδωμεν τὸ πρόσωπόν σας, καὶ νὰ ἀναπληρώσωμεν τὰς ἐλλείψεις τῆς πίστεώς σας;

¹¹ Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, εἴθε νὰ κατευθύνῃ τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ἐσᾶς. ¹² Ἐσᾶς δὲ ὁ Κύριος νὰ ἀυξήσῃ καὶ νὰ περισσεύσῃ εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς πάντας, καθὼς καὶ ἡμεῖς

περισσεύομεν πρὸς ἐσᾶς· ¹² διὰ τὴν στηρίξιν τὰς καρδίας σας ἀμέμπτους εἰς τὴν ἀγιασύνην, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Δ'.

ὉΘΕΝ τοῦ λοιποῦ, ἀδελφοί, σᾶς παρακαλοῦμεν καὶ σᾶς προτρέπομεν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς πρέπει νὰ περιπατῆτε καὶ νὰ ἀρέσκητε εἰς τὸν Θεόν, οὕτω νὰ περισσεύητε εἰς τὸ μᾶλλον. ² Διότι ἐξεύρετε ποίας παραγγελίας ἐδώκαμεν εἰς ἐσᾶς διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ³ Ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός σας, νὰ ἀπέχῃσθε ἀπὸ τῆς πορνείας· ⁴ νὰ ἐξεύρῃ ἕκαστος ὑμῶν νὰ κρατῇ τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ· ⁵ οὐχὶ εἰς πάθος ἐπιθυμίας, καθὼς καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ γνωρίζοντα τὸν Θεόν. ⁶ Νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τις καὶ ἀδικῇ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ εἰς τὸ πρᾶγμα τοῦτο· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἐκδικητὴς διὰ πάντα ταῦτα, καθὼς καὶ σᾶς προείπομεν, καὶ διὰ μαρτυριῶν ἐβεβαιώσαμεν. ⁷ Διότι ὁ Θεὸς δὲν ἐκάλεσεν ἡμᾶς πρὸς ὑκαθαρσίαν, ἀλλὰ πρὸς ἁγιασμόν. ⁸ Ὁθεν ὁ ἀθετῶν ταῦτα, δὲν ἀθετεῖ ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν Θεόν, ὅστις καὶ ἔδωκε τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ἡμᾶς.

⁹ Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας, δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ σᾶς γράφω· διότι σεῖς αὐτοὶ εἰσθε θεοδίδακτοι εἰς τὸ νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· ¹⁰ ἐπειδὴ καὶ πράττετε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς καθ' ὅλην τὴν Μακεδονίαν. Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, νὰ περισσεύητε κατὰ τοῦτο ἐπὶ τὸ μᾶλλον· ¹¹ καὶ νὰ φιλοτιμῆσθε εἰς τὸ νὰ ἡσυχάζητε, καὶ νὰ καταγίνησθε εἰς τὰ ἴδια, καὶ νὰ ἐργάζησθε μὲ τὰς ἰδίας ὑμῶν χεῖρας, καθὼς σᾶς παρηγγείλαμεν· ¹² διὰ νὰ περιπατῆτε μὲ εὐσχημοσύνην πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ νὰ μὴ ἔχητε χρεῖαν μηδενός.

¹³ Δὲν θέλω δὲ νὰ ἀγνοῆτε, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, διὰ νὰ μὴ λυπηθῆτε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. ¹⁴ Διότι ἐὰν πιστεύωμεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ θέλει φέρει μετ' αὐτοῦ. ¹⁵ Διότι τοῦτο σᾶς λέγομεν διὰ τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες ὅσοι ἀπομένομεν εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, δὲν θέλομεν προλάβει τὰς κοιμηθέντας· ¹⁶ ἐπειδὴ

αὐτὸς ὁ Κύριος θέλει καταβῆ ἀπ' οὐρανοῦ με ἐκελευσμα, με φωτὴν ἀρχαγγέλου, καὶ με σάλπιγγα Θεοῦ, καὶ οἱ ἀποθανόντες ἐν Χριστῷ θέλουσιν ἀναστηθῆ πρώτον· ¹⁷ ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες ὅσοι ἀπομένομεν, θέλομεν ἀρπαχθῆ μετ' αὐτῶν ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς τὸν αἴρα· καὶ οὕτω θέλομεν εἶσθαι πάντοτε μετὰ τοῦ Κυρίου. ¹⁸ Λοιπὸν παρηγορεῖτε ἀλλήλους με τοὺς λόγους τούτους.

ΚΕΦ. Ε'.

ΠΕΡΙ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ σᾶς γράφῃ τις· ² διότι σεῖς ἐξεύρετε ἀκριβῶς, ὅτι ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ, οὕτως ἔρχεται. ³ Ἐπειδὴ ὅταν λέγωσιν, Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε ἐπέρχεται ἐπ' αὐτοὺς αἰφνίδιος ὄλεθρος, καθὼς αἱ ὠδῖνες εἰς τὴν ἐγκυμονοῦσαν· καὶ δὲν θέλουσιν ἐκφύγει. ⁴ Ἀλλὰ σεῖς, ἀδελφοί, δὲν εἰσθε ἐν σκότει, ὥστε ἡ ἡμέρα νὰ σᾶς καταφθάσῃ ὡς κλέπτῃς. ⁵ Πάντες σεῖς εἰσθε υἱοὶ φωτὸς καὶ υἱοὶ ἡμέρας· δὲν εἴμεθα νυκτὸς, οὐδὲ σκοτους. ⁶ Ἀρα λοιπὸν ὥς μὴ κοιμώμεθα ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλ' ὥς ἀγρυπνώμεν, καὶ ὥς ἐγκρατευώμεθα. ⁷ Διότι οἱ κοιμώμενοι, τὴν νύκτα κοιμῶνται· καὶ οἱ μεθύοντες, τὴν νύκτα μεθύουσιν· ⁸ ἀλλ' ἡμεῖς, ὄντες τῆς ἡμέρας, ὥς ἐγκρατευώμεθα, ἐνδυθέντες τὸν θάρακα τῆς πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας. ⁹ Διότι ὁ Θεὸς δὲν προσδιώρισεν ἡμᾶς εἰς ὀργήν, ἀλλ' εἰς ἀπόλαυσιν σωτηρίας, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹⁰ ὅστις ἀπέθανεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα, εἴτε ἀγρυπνοῦμεν, εἴτε κοιμώμεθα, ζήσωμεν μετ' αὐτοῦ. ¹¹ Διὰ τοῦτο παρηγορεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε ὁ εἰς τὸν ἄλλον, καθὼς καὶ κάμνετε.

¹² Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, νὰ γνωρίζητε τοὺς ὅσοι κοπιᾶζουσι μεταξὺ σας, καὶ εἶναι προεστῶτές σας ἐν Κυρίῳ, καὶ σᾶς νουθετοῦσι· ¹³ καὶ νὰ τιμᾶτε αὐτοὺς ἐν ἀγάπῃ ὑπερεκπρισσοῦ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε μεταξὺ σας.

¹⁴ Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παρηγορεῖτε τοὺς ὀλιγοψύχους, περιθάλπετε τοὺς ἀσθενεῖς, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας.

¹⁵ Προσέχετε μὴ ἀποδίδῃ τις εἰς τινὰ κακὸν ἀντὶ κακοῦ· ἀλλὰ ζητεῖτε πάντοτε τὸ ἀγαθὸν καὶ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας.

¹⁶ Πάντοτε χαίρετε. ¹⁷ Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε. ¹⁸ Κατὰ πάντα εὐχαριστεῖτε· διότι τοῦτο εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ πρὸς ἑσᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

¹⁹ Τὸ Πνεῦμα μὴ σβύnete· ²⁰ προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. ²¹ Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε.

²² Ἀπὸ παντὸς εἵδους κακοῦ ἀπέχεσθε.

²³ Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης εἴθε νὰ σᾶς ἀγιώσῃ ὁλοκλήρως· καὶ νὰ διατηρηθῇ ἡλόκληρον τὸ πνεῦμά σας, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα, ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁴ Πιστὸς εἶναι ἐκεῖνος ὅστις σᾶς καλεῖ, ὅστις καὶ θέλει ἐκτελέσει.

²⁵ Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. ²⁶ Ἀσπάσθητε τοὺς ἀδελφούς πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ²⁷ Σᾶς ὀρκίζω εἰς τὸν Κύριον, νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἐπιστολὴ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀδελφούς.

²⁸ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΤΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Θεσσαλονικέων, ἐν Θεῷ τῷ Πατρὶ ἡμῶν, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· ² χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Ὅφειλομεν νὰ εὐχαριστῶμεν πάντοτε τὸν Θεὸν διὰ σᾶς, ἀδελφοί, καθὼς εἶναι ἄξιον, διότι ὑπερανέχει ἡ πίστις σας, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους· ⁴ ὥστε ἡμεῖς αὐτοὶ καυχώμεθα διὰ σᾶς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ὑπομονὴν σας καὶ πίστιν ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσι τὰς ὁποίας ὑποφέρετε· ⁵ τὸ ὅποιον εἶναι ἔνδειξις τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀξιωθῇτε τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας καὶ πάσχετε. ⁶ Ἐπειδὴ εἶναι δίκαιον

Κεφ. α', 7. ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'. Κεφ. β', 8.

ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ νὰ ἀνταποδώσῃ θλίψιν εἰς τοὺς ἕσοι σὰς θλίβουσιν· εἰς ἐσὰς δὲ τοὺς θλιβομένους ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ὅταν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀποκαλυφθῇ ἀπ' οὐρανοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ἐν πυρὶ φλογὸς, κάμνων ἐκδίκησιν εἰς τοὺς μὴ γνωρίζοντας Θεόν, καὶ εἰς τοὺς μὴ ὑπακούοντας εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· οἷτινες θέλουσι τιμωρηθῇ μὲ ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ¹⁰ ἕταν ἔλθῃ νὰ ἐνδοξασθῇ ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ νὰ θαυμασθῇ ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν, (ἐπεὶδὴ σεῖς ἐπιστεῦσατε εἰς τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν,) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

¹¹ Διὰ τὸ ὅποιον καὶ προσευχόμεθα πάντοτε διὰ σᾶς, διὰ νὰ σᾶς καταστήσῃ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀξίους τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ τὸ ἔργον τῆς πίστεως ἐν δυνάμει· ¹² διὰ νὰ ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. β'.

ΣΑΣ παρακαλοῦμεν δὲ, ἀδελφοί, περὶ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπισυναΐξεως ἡμῶν, ² νὰ μὴ σαλευθῇτε ταχέως ἀπὸ τοῦ φρονήματός σας, μηδὲ νὰ θορυβήσθε, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς γραφομένης ὑφ' ἡμῶν, ὅτι τάχα ἐπλησίασεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ. ³ Ἄς μὴ σᾶς ἐξαπατήσῃ τις κατ' οὐδένα τρόπον· διότι ὃν θελεῖ ἔλθεῖ ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἐὰν δὲν ἔλθῃ πρῶτον ἡ ἀποστασία, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ⁴ ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρούμενος ἐναντίον εἰς πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε νὰ καθίσῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς Θεὸς, ἀποδεικνύων ἑαυτὸν ὅτι εἶναι Θεός.

⁵ Δὲν ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐνῶ ἡμῖν ἔτι παρ' ὑμῖν, σᾶς ἔλεγον ταῦτα; ⁶ Καὶ τώρα γνωρίζετε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον κωλύει αὐτὸν, ὥστε νὰ ἀποκαλυφθῇ ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. ⁷ Διότι τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας ἤδη ἐνεργεῖται· μόνον ἕως νὰ ἐκβληθῇ ἐκ μέσου ὁ κωλύων τώρα· ⁸ καὶ τότε θέλει ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνομος, τὸν ὅποιον ὁ Κύριος θέλει ἀπολέσει μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ θέλει ἐξαφανίσῃ μὲ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς παρουσίας

αὐτοῦ· ⁹ ὅστις θέλει ἐλθεῖ κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους, ¹⁰ καὶ ἐν πόσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας, μεταξύ τῶν ἀπολλυμένων· διότι δὲν ἐδέχθησαν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας διὰ νὰ σωθῶσι. ¹¹ Καὶ διὰ τοῦτο θέλει πέμψει ἐπ' αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, ὥστε νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὸ ψεῦδος· ¹² διὰ νὰ κατακριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' εὐαρεστηθέντες εἰς τὴν ἀδικίαν.

¹³ Ἡμεῖς ὅμως ὀφείλομεν νὰ εὐχαριστῶμεν πάντοτε τὸν Θεὸν διὰ σᾶς, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ὅτι σᾶς ἐξέλεξεν ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ Πνεύματος, καὶ τῆς πίστεως τῆς ἀληθείας· ¹⁴ εἰς τὸν ὅποιον σᾶς ἐκάλεσε διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

¹⁵ Λοιπὸν, ἀδελφοὶ, μένετε σταθεροὶ, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις τὰς ὁποίας ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγον, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. ¹⁶ Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, ὅστις μᾶς ἠγάπησε καὶ ἔδωκεν αἰωνίαν παρηγορίαν καὶ ἀγαθὴν ἐλπίδα διὰ τῆς χάριτος, ¹⁷ εἴθε νὰ παρηγορήσῃ τὰς καρδίας σας, καὶ νὰ σᾶς στηρίξῃ εἰς πάντα λόγον καὶ ἔργον ἀγαθόν.

ΚΕΦ. γ'.

ΤΟ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοὶ, περὶ ἡμῶν, διὰ νὰ τρέχῃ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου καὶ νὰ δοξάζεται, καθὼς καὶ εἰς ἐσᾶς, ² καὶ διὰ νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τῶν παραλόγων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· διότι ἡ πίστις δὲν ὑπάρχει εἰς πάντας. ³ Πιστὸς ὅμως εἶναι ὁ Κύριος, ὅστις θέλει σᾶς στηρίξει καὶ φυλάξῃ ἀπὸ τοῦ ποιηροῦ. ⁴ Ἐχομεν δὲ πεποίθησιν διὰ τοῦ Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὅποια σᾶς παραγγέλλομεν, καὶ πράττετε καὶ θέλετε πράττει. ⁵ Ὁ δὲ Κύριος εἴθε νὰ κατευθύνῃ τὰς καρδίας σας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν προσδοκίαν τοῦ Χριστοῦ.

⁶ Σᾶς παραγγέλλομεν δὲ, ἀδελφοὶ, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ ἀπομακρύνησθε ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν παράδοσιν τὴν ὑποῦν παρέλαβε παρ' ἡμῶν. ⁷ Ἐπειδὴ σεῖς ἐξεύρετε πῶς πρέπει νὰ μιμῆσθε ἡμᾶς· διότι δὲν ἐφέρθημεν ἀτάκτως μεταξύ σας, ⁸ οἷδε ἐφάγομεν δωρεὰν ἄρτον παρά τινος, ἀλλὰ μετὰ κόπου καὶ μὴ

Κεφ. γ', 9. ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'. Κεφ. γ', 18.

χθον, νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, διὰ τὸ μὴ ἐπιβαρύνωμεν
μηδένα ὑμῶν. ⁹ Οὐχὶ διότι δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλὰ διὰ τὸ
σᾶς δώσωμεν ἑαυτοὺς τύπον εἰς τὸ τὸ μὴ μῆσθε ἡμᾶς. ¹⁰ Διότι
καὶ ὅτε ἡμεῖς παρ' ὑμῶν, τοῦτο σᾶς παρηγγέλλομεν, ὅτι εἴαν τις
δὲν θέλῃ τὸ ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἄς τρώγῃ. ¹¹ Ἐπειδὴ ἀκούομεν
τινὰς ὅτι περιπατοῦσι μεταξὺ σας ἀτάκτως, μὴ ἐργαζόμενοι μη-
δὲν, ἀλλὰ περιεργαζόμενοι. ¹² Παραγγέλλομεν δὲ εἰς τοὺς
τοιούτους, καὶ προτρέπομεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, τὸ τρώγωσι τὸν ἄρτον αὐτῶν ἐργαζόμενοι μετὰ ἡσυχίας.

¹³ Σεῖς δὲ, ἀδελφοί, μὴ ἀποκάμῃτε πράττοντες τὸ καλόν.
¹⁴ Καὶ εἴαν τις δὲν ὑπακούῃ εἰς τὸν λόγον ἡμῶν τὸν διὰ τῆς ἐπι-
στολῆς, τοῦτον σημειοῦντε· καὶ μὴ συναναστρέφεσθε μετ' αὐτοῦ,
διὰ τὸ ἐντραπή. ¹⁵ Πλήν μὴ θεωρεῖτε αὐτὸν ὡς ἐχθρὸν, ἀλλὰ
νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν.

¹⁶ Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης εἴθε τὸ σᾶς δώσῃ τὴν
εἰρήνην διαπαντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ Κύριος εἰ μετὰ πάντων
ὑμῶν.

¹⁷ Ὁ ἀσπασμὸς ἐγράφη μὲ τὴν χεῖρα ἐμοῦ τοῦ Παύλου, τὸ ὅποῖον
εἶναι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω.—¹⁸ Ἡ χάρις
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰ μετὰ πάντων ὑμῶν.
Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος
ἡμῶν, ² πρὸς Τιμόθεον τὸ γνήσιον τέκνον εἰς τὴν πίστιν, εἰ
χάρις, εὐεως, εἰρήνη, ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ Ἰη-
σοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³ Καθὼς σὲ παρεκάλεσα ἀπερχόμενος εἰς Μακεδονίαν, τὸ
προσμεῖναις ἐν Ἐφέσῳ, διὰ τὸ παραγγεῖλαις εἰς τινὰς τὸ μὴ
ἐτεροδιδασκαλῶσι, ⁴ μηδὲ τὸ προσέχωσιν εἰς μύθους καὶ γενεα-

λογίας ἀπεράντους, αἵτινες προξενούσι φιλονεικίας μᾶλλον παρὰ τὴν εἰς τὴν πίστιν οἰκοδομὴν τοῦ Θεοῦ, οὕτω πράττει.

⁸Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας εἶναι ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου· ⁹ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀποπλανηθέντες τινὲς ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, ⁷θέλοντες νὰ ᾖναι νομοδιδάσκαλοι, ἐνῶ δὲν νοοῦσιν οὔτε ὅσα λέγουσιν, οὔτε περὶ τίνων διῶχουρίζονται. ⁸Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὁ νόμος ἀναι καλὸς, ἐάν τις μεταχειρίζεται αὐτὸν νομίμως, ⁹γνωρίζων τοῦτο, ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐτέθη διὰ τὴν δίκαιον, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀνόμους καὶ ἀνυποτάκτους, τοὺς ἀσεβεῖς καὶ ἁμαρτωλοὺς, τοὺς ἀνοσίους καὶ βεβήλους, τοὺς πατροκτόνους καὶ μητροκτόνους, τοὺς ἀνδροφόνους, ¹⁰πόρνους, ἀρσενικοίτας, ἀνδραποδιστάς, ψεύστας, ἐπιόρκους, καὶ εἴ τι ἄλλο ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν, ¹¹κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, τὸ ὅποιον ἐγὼ ἐνεπιστεύθην.

¹²Καὶ εὐχαριστῶ τὸν ἐνδυναμώσαντά με Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐνέκρινε πιστὸν, καὶ ἔταξεν εἰς τὴν διακονίαν ἐμέ, ¹³τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον, καὶ διώκτην καὶ ὑβριστὴν· ἡλεήθην ὅμως διότι ἐγνοῶν ἔπραξα ἐν ἀπιστίᾳ· ¹⁴ἀλλ' ὑπερεπερίσσειεν ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁵Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, τῶν ὁποίων πρῶτος εἶμαι ἐγώ· ¹⁶ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡλεήθην, διὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς ἐμέ πρῶτον τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, εἰς παράδειγμα τῶν μελλόντων νὰ πιστεῦωσιν εἰς αὐτὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον. ¹⁷Εἰς δὲ τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων, τὸν ἄφθαρτον, τὸν ἀόρατον, τὸν μόνον σοφὸν Θεόν, εἰς τιμὴν καὶ δόξαν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹⁸Ταύτην τὴν παραγγελίαν παραδίδω εἰς σέ, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προγενομένας προφητείας περὶ σοῦ, νὰ στρατεύῃς κατ' αὐτάς τὴν καλὴν στρατείαν, ¹⁹ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, τὴν ὁποίαν τινὲς ἀποβαλόντες, ἐναυάγησαν εἰς τὴν πίστιν· ²⁰ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Ὑμέβαιος καὶ Ἀλέξανδρος, τοὺς ὁποίους παρέδωκα εἰς τὸν Σατανᾶν, διὰ νὰ μάθωσι νὰ μὴ βλασφημῶσι.

ΚΕΦ. β'.

ΠΑΡΑΚΑΛΩ λοιπὸν πρῶτον πάντων νὰ κάμνητε δεήσεις, προσευχὰς, παρακλήσεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ὑπὲρ βασιλέων, καὶ πάντων τῶν ὄντων ἐν ἀξιώμασι, διὰ νὰ διάγωμεν βίον ἀτάραχον καὶ ἡσυχίον ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. ² Διότι τοῦτο εἶναι καλὸν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ. ³ ὅστις θέλει νὰ σωθῶσι πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ νὰ ἔλθωσιν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας. ⁴ Διότι εἶναι εἰς Θεὸς, εἰς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός, ⁵ ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, μαρτυρίαν γενομένην ἐν ὀρισμένοις καιροῖς, ⁶ εἰς τὸ ὁποῖον ἐτάχθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, (ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, δὲν ψεύδουμαι,) διδάσκαλος τῶν ἔθνων εἰς τὴν πίστιν καὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν.

⁷ Θέλω λοιπὸν νὰ προσεύχωνται οἱ ἄνδρες ἐν παντὶ τόπῳ, ἰψόνοντες καθαρὰς χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ δισταγμοῦ. ⁸ Ὡσαύτως καὶ αἱ γυναῖκες μὲ στολὴν σεμνήν, μὲ αἰδῶ καὶ σωφροσύνην νὰ στολίζωσιν ἑαυτάς, οὐχὶ μὲ πλέγματα, ἢ χρυσὸν, ἢ μαργαρίτας, ἢ ἐνδυμασίαν πολυτελεῖ. ¹⁰ Ἐλλὰ, (τὸ ὁποῖον πρέπει εἰς γυναῖκας ἐπαγγελλομένης θεοσέβειαν), μὲ ἔργα ἀγαθὰ. ¹¹ Ἡ γυνὴ ἅς μαυθάνῃ ἐν ἡσυχίᾳ μετὰ πάσης ὑποταγῆς. ¹² εἰς γυναῖκα ὅμως δὲν συγχωρῶ νὰ διδάσκη, μηδὲ νὰ αὐθεντεῖ ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ νὰ ἡσυχάζῃ. ¹³ Διότι ὁ Ἀδὰμ πρῶτος ἐπλάσθη, ἔπειτα ἡ Εὐὰ. ¹⁴ Καὶ ὁ Ἀδὰμ δὲν ἠπατήθη· ἀλλ' ἡ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἔγεινε παραβάτις. ¹⁵ θέλει ὅμως σωθῇ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείωσιν εἰς τὴν πίστιν καὶ ἀγάπην καὶ ἀγασμοὺν μετὰ σωφροσύνης.

ΚΕΦ. γ'.

ΠΙΣΤΟΣ ὁ λόγος· Ἐάν τις ὀρέγῃται ἐπισκοπὴν, καλὸν ἔργον ἐπιθυμεῖ. ² Πρέπει λοιπὸν ὁ ἐπίσκοπος νὰ ᾔηται ἄμemptos, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, ἄγρυπνος, σώφρων, κόσμιος, φιλόξενος, διδακτικός· ³ οὐχὶ μέθυσος, οὐχὶ πλήκτης, οὐχὶ αἰσχροκερδής· ἀλλ' ἐπεικὴς, ἁμαχος, ἀφιλάργυρος· ⁴ κυβερνῶν καλῶς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, ἔχων τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ὑποταγὴν μετὰ πάσης σεμνότητος· ⁵ (διότι ἐάν τις δὲν ἐξεύρῃ νὰ κυβερνᾷ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον, πῶς θέλει ἐπιμεληθῇ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ;) ⁶ Νὰ μὴ ᾔηται νεοκατήχητος, διὰ νὰ μὴ ὑπερηφανευθῇ καὶ πέσῃ εἰς τὴν καταδίκην τοῦ διαβόλου. ⁷ Πρέπει δὲ αὐτὸς νὰ ἔχη καὶ παρὰ τῶν ἑξωθεν

μαρτυρίαν καλήν, διὰ τὸ μὴ πέσῃ εἰς ὀνειδισμόν καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.

⁸ Οἱ διάκονοι ὡσαύτως πρέπει νὰ ᾔναι σεμνοὶ, οὐχὶ δίγλωσσοι, οὐχὶ δεδομένοι εἰς οἶνον πολὺν, οὐχὶ αἰσχροκερδεῖς, ⁹ ἔχοντες τὸ μυστήριον τῆς πίστεως μετὰ καθαρᾶς συνειδήσεως· ¹⁰ καὶ οὗτοι δὲ ἂς δοκιμάζωνται πρῶτον, ἔπειτα ἂς γίνωνται διάκονοι, εἴναι ἄμεμπτοι. ¹¹ Αἱ γυναῖκες ὡσαύτως, σεμναί, οὐχὶ κατάλαλοι, ἐγκρατεῖς, πισταὶ κατὰ πάντα· ¹² οἱ διάκονοι ἂς ᾔναι μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, κυβερνῶντες καλῶς τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν. ¹³ Διότι οἱ καλῶς διακονήσαντες, ἀποκτώσιν εἰς ἑαυτοὺς βαθμὸν καλόν, καὶ πολλὴν παρρησίαν εἰς τὴν πίστιν τὴν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

¹⁴ Ταῦτα σοὶ γράφω, ἐλπίζων νὰ ἔλθω πρὸς σὲ ταχύτερον· ¹⁵ ἀλλ' εἴαν βραδύνω, διὰ τὸ ἐξεύρης πῶς πρέπει νὰ πολιτεύησαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶναι ἡ ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ στύλος καὶ τὸ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας.

¹⁶ Καὶ ἀναντιρρήτως τὸ μυστήριον τῆς εὐσεβείας εἶναι μέγα· ὁ Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ἐφάνη εἰς ἀγγέλους, ἐκηρύχθη εἰς τὰ ἔθνη, ἐπιστεύθη εἰς τὸν κόσμον, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

ΚΕΦ. Δ'.

ΤΟ Δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς θέλουσιν ἀποστατήσῃ τινὲς ἀπὸ τῆς πίστεως, προσέχοντες εἰς πνεύματα πλάνης, καὶ εἰς διδασκαλίας δαιμονίων, ² διὰ τῆς ὑποκρίσεως ψευδολόγων, ἐχόντων τὴν ἑαυτῶν συνείδησιν κεκαυτηριασμένην, ³ ἐμποδιζόντων τὸν γάμον, προσταζόντων ἀποχὴν βρωμάτων, τὰ ὅποια ὁ Θεὸς ἔκτισε διὰ νὰ μεταλαμβάνωσι μετὰ εὐχαριστίας οἱ πιστοὶ καὶ οἱ γνωρίσαντες τὴν ἀλήθειαν. ⁴ Διότι πᾶν κτίσμα Θεοῦ εἶναι καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπορρήξιμον, ὅταν λαμβάνηται μετὰ εὐχαριστίας· ⁵ διότι ἁγιάζεται διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῆς προσευχῆς.

⁶ Ταῦτα συμβουλεύω εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, θέλεις εἶσθαι καλὸς διάκονος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος ἐν τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας τὴν ὅποιαν παρηκολούθησας. ⁷ Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ· καὶ γυμναζεσθε αὐτὸν εἰς τὴν εὐσέβειαν. ⁸ Διότι ἡ σωματικὴ γυμνασία εἶναι πρὸς ὀλίγον ὠφέλιμος· ἀλλ' ἡ εὐσέβεια εἶναι πρὸς πάντα ὠφέλιμος, ἔχουσα ἐπαγγελίαν τῆς παρούσης ζωῆς καὶ τῆς μελλού-

σης. ⁹ Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. ¹⁰ Ἐπειδὴ διὰ τοῦτο καὶ κοπιᾶζομεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, διότι ἐλπίζομεν εἰς τὸν ζῶντα Θεόν, ὅστις εἶναι ὁ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα τῶν πιστῶν.—¹¹ Παράγγελλε ταῦτα καὶ διδάσκει.

¹² Μηδεὶς ἄς μὴ καταφρονῇ τὴν νεότητά σου, ἀλλὰ γίνου τύπος τῶν πιστῶν εἰς λόγον, εἰς συναναστροφὴν, εἰς ἀγάπην, εἰς πνεῦμα, εἰς πίστιν, εἰς καθαρότητα. ¹³ Ἔως νὰ ἔλθω, καταγίνου εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, εἰς τὴν προτροπὴν, εἰς τὴν διδασκαλίαν.

¹⁴ Μὴ ἀμέλει τὸ χάρισμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν σοὶ, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς σέ διὰ προφητείας, μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. ¹⁵ Ταῦτα μελέτα, εἰς ταῦτα μένε, διὰ νὰ ἦναι φανερά εἰς πάντας ἡ προκοπή σου. ¹⁶ Πρόσεχε εἰς σεαυτὸν καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν· ἐπίμενε εἰς αὐτά. Διότι τοῦτο πράττων, καὶ σεαυτὸν θέλεις σώσει καὶ τοὺς ἀκούοντάς σε.

ΚΕΦ. Ε'.

ΠΡΕΣΒΥΤΤΕΡΟΝ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ πρότρεπε ὡς πατέρα· τοὺς νεωτέρους, ὡς ἀδελφούς· ² τὰς πρεσβυτέρας, ὡς μητέρας· τὰς νεωτέρας, ὡς ἀδελφάς, μετὰ πάσης καθαρότητος.

³ Τὰς χήρας τίμα, τὰς ἀληθῶς χήρας. ⁴ Ἐὰν δέ τις χήρα ἔχῃ τέκνα ἢ ἔκγονα, ἃς μαυθάνωσι πρῶτον νὰ καθιστῶσιν εὐσεβῇ τὸν ἴδιον αὐτῶν οἶκον, καὶ νὰ ἀποδίδωσιν ἰσομίσθας εἰς τοὺς προγόνους αὐτῶν· διότι τοῦτο εἶναι καλὸν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁵ Ἡ δὲ ἀληθῶς χήρα καὶ μεμονωμένη ἐλπίζει ἐπὶ τὸν Θεόν, καὶ ἐμμένει εἰς τὰς δεήσεις καὶ τὰς προσευχὰς νύκτα καὶ ἡμέραν· ⁶ ἡ δεδομένη ὅμως εἰς τὰς ἡδονάς, ἐνῷ ζῇ εἶναι νεκρά. ⁷ Καὶ ταῦτα παρόγγελλε, διὰ νὰ ἦναι ἀμεμπτοί. ⁸ Ἀλλ' ἐάν τις δὲν προνοῇ περὶ τῶν ἑαυτοῦ, καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων, ἠρνήθη τὴν πίστιν, καὶ εἶναι ἀπίστου χειρότερος.

⁹ Ὡς καταγράφεται χήρα οὐχὶ ὀλιγώτερον τῶν ἐξήκοντα ἐτῶν, ἣτις ὑπῆρξεν ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, ¹⁰ ἣτις μαρτυρεῖται διὰ τὰ καλὰ αὐτῆς ἔργα· ἐὰν ἀνέθρεψε τέκνα, ἐὰν περιέθαλψε ξένους, ἐὰν πόδας ἀγίων ἐνίσφεν, ἐὰν θλιβομένους ἐβοήθησεν, ἐὰν ἐπηκολούθησεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. ¹¹ Τὰς δὲ νεωτέρας χήρας ἀπόβαλλε· διότι ἀφοῦ ἐντροφήσωσι κατὰ τοῦ Χριστοῦ, θέλουσι νὰ ὑπανδρεύονται· ¹² ἔχουσai τὴν καταδίκην, διότι ἠθέτησαν

τὴν πρώτην πίστιν. ¹² Καὶ ἐνταντῷ μαρθάνουσι τὰ ἴσθαι ἄργαι, περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· καὶ οὐχὶ μόνον ἄργαι, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περιέργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ πρέποντα. ¹³ Θέλω λοιπὸν αἱ νεώτεραι τὰ ὑπανδρεύωνται, τὰ τεκνοποιῶσι, τὰ κυβερνῶσιν οἶκον, τὰ μὴ δίδωσι μηδεμίαν ἀφορμὴν εἰς τὸν ἐναντίον τὰ λοιδορῆ. ¹⁴ Διότι ἐξετράπησαν ἤδη τινὲς ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. ¹⁵ Ἐάν τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχῃ χήρας, ὥς προμηθεύῃ εἰς αὐτὰς τὰ ἀναγκαῖα, καὶ ὥς μὴ ἐπιβαρύνηται ἡ ἐκκλησία διὰ τὰ ἔσθαι τὰ βοηθῆ τὰς ἀληθῶς χήρας.

¹⁶ Οἱ καλῶς προϊστάμενοι πρεσβύτεροι ὥς ἀξιόνωνται διπλῆς τιμῆς· μάλιστα ὅσοι κοπιᾶζουσιν εἰς λόγον καὶ διδασκαλίαν. ¹⁷ Διότι λέγει ἡ γραφή, "Δὲν θέλεις ἐμφράξῃς τὸ στόμα βοῆς ἀλωιζόντος;" καὶ, "Ἄξιός ἐστιν ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ." ¹⁸ Κατηγορίαν ἐναντίον πρεσβυτέρου μὴ παραδέχου, ἐκτὸς διὰ στόματος δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. ¹⁹ Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἔλεγε ἐνώπιον πάντων, διὰ τὰ ἔχουσι φόβον καὶ οἱ λοιποί. ²⁰ Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, τὰ φυλάξῃς ταῦτα χωρὶς προτιμήσεως, μηδὲν πράττων κατὰ χάριν.

²¹ Μὴ ἐπιθετε χεῖρας ταχέως εἰς μηδένα, μηδὲ γίνου κοινωνὸς ἁλλοτρίων ἁμαρτιῶν· φύλαττε σεαυτὸν καθαρὸν.—²² Μὴ ὑδροπότηι πλέον, ἀλλὰ μεταχειρίζου ὀλίγον οἶνον διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς συχνὰς σου ἀσθενείας.

²³ Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι εἶναι φανεραὶ, καὶ προπορεύονται αὐτῶν εἰς τὴν κρίσιν· εἰς τινὰς δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. ²⁴ Ὅσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα τινῶν εἶναι φανερά· καὶ ὅσα εἶναι κατ' ἄλλον τρόπον, δὲν δύνανται τὰ κρυφθῶσι.

ΚΕΦ. ε'.

¹ ὍΣΟΙ εἶναι ὑπὸ ζυγὸν δουλείας, ὥς νομίζωσι τοὺς κυρίους αὐτῶν ἀξιόους πάσης τιμῆς, διὰ τὰ μὴ βλασφημῆται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία. ² Οἱ δὲ ἔχοντες πιστοὺς κυρίους, ὥς μὴ καταφρονῶσιν αὐτοὺς, διότι εἶναι ἀδελφοί· ἀλλὰ προθυμότερον ὥς δουλεύωσι, διότι εἶναι πιστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ οἱ ἀπολαμβάνοντες τὴν εὐεργεσίαν. Ταῦτα δίδασκε καὶ νουθετεῖ.

³ Ἐάν τις ἑτεροδιδασκαλῇ, καὶ δὲν ἀκολουθῇ τοὺς ὑγιαίνοντας λόγους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν διδασκαλίαν

τὴν κατ' εὐσέβειαν, ⁴εἶναι τετυφωμένος, καὶ δὲν ἐξεύρει οὐδὲν, ἀλλὰ νοσεῖ περὶ συζητήσεις καὶ λογομαχίας· ἐκ τῶν ὁποίων προέρχεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραὶ, ⁵μάταιαι συνδιαλέξεις ἀνθρώπων διεφθαρμένων τὸν νοῦν, καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων τὴν εὐσέβειαν ὅτι εἶναι πλουτισμός. Ἀπομακρύνου ἀπὸ τῶν τοιούτων.

⁶Μέγας δὲ πλουτισμός ἐστίν ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας. ⁷Διότι δὲν ἐφέραμεν οὐδὲν εἰς τὸν κόσμον· φανερόν ὅτι οὐδὲ δυνάμεθα νὰ ἐκφέρωμέν τι. ⁸Ἐχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, ἃς ἀρκώμεθα εἰς ταῦτα. ⁹Ὅσοι δὲ θέλουσι νὰ πλουτῶσι, πίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ εἰς ἐπιθυμίας, πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὀλεθρον καὶ ἀπώλειαν. ¹⁰Διότι ῥίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστίν ἡ φιλαργυρία· τὴν ὁποίαν τινὲς ὀρεγόμενοι, ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ διεπέρασαν ἑαυτοὺς μὲ ὀδύνας πολλὰς.

¹¹Σὺ ὅμως, ὦ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· ζήτηε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραότητα. ¹²Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, κράτει τὴν αἰώνιον ζωὴν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ προσεκληθῆς, καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. ¹³Σὲ παραγγέλλω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιούντος τὰ πάντα, καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐνώπιον τοῦ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, ¹⁴νὰ φυλάξης τὴν ἐντολὴν ἀμόλυντον, ἄμεμπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁵τὴν ὁποίαν ἐν τοῖς ὀρισμένοις καιροῖς θέλει δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος Δεσπότης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευνόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ¹⁶ὅστις μόνος ἔχει τὴν ἀθανασίαν, κατοικῶν φῶς ἀπρόσιτον, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων εἶδεν, οὐδὲ δύναται νὰ ἴδῃ· εἰς τὸν ὁποῖον ἔστι τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. Ἀμήν.

¹⁷Εἰς τοὺς πλουσίους τοῦ κόσμου τούτου παράγγελλε νὰ μὴ ὑψηλοφρονῶσι, μηδὲ νὰ ἐλπίζωσιν ἐπὶ τὴν ἀδηλότητα τοῦ πλούτου, ἀλλ' ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὅστις δίδει εἰς ἡμᾶς πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν· ¹⁸νὰ ἀγαθοεργῶσι, νὰ πλουτῶσιν εἰς ἔργα καλὰ, νὰ ἦναι εὐμετάδοτοι, κοινωνικοὶ, ¹⁹θησαυρίζοντες εἰς ἑαυτοὺς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, διὰ νὰ ἀπολαύσωσι τὴν αἰώνιον ζωὴν.

²⁰ Ὁ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἀποστρεφόμενος τὰς βεβήλους ματαιολογίας, καὶ τὰς ἀντιλογίας τῆς ψευδωνύμου γνώσεως· ²¹ τὴν ὁποίαν τινὲς ἐπαγγελλόμενοι, ἐπλανήθησαν κατὰ τὴν πίστιν.

Ἡ χάρις εἴη μετὰ σοῦ. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τῆς ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἡ πρὸς Τιμόθεον τὸ ἀγαπητὸν τέκνον, εἰς χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

¹ Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον λατρεύω ἀπὸ προγόνων μετὰ καθαρᾶς συνειδήσεως, ὅτι ἀδιαλείπτως σὲ ἐνθυμούμαι ἐν ταῖς δεήσεσί μου νύκτα καὶ ἡμέραν, ἔπιποθὼν νὰ σὲ εἶδω, ἐνθυμούμενος τὰ δάκρυά σου, διὰ νὰ ἐμπλησθῶ χαρᾶς ἡ ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην μου τὴν ἐν σοὶ ἀνυπόκριτον πίστιν, ἣτις πρῶτον κατόφκησεν ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωῶδι, καὶ ἐν τῇ μητρί σου Εὐνίκη· εἶμαι δὲ πεπεισμένος ὅτι καὶ ἐν σοὶ.

² Διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν σὲ ὑπενθυμίζω νὰ ἀναζωπυρῇς τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. Ἐπίτι δὲν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ.

³ Μὴ αἰσχυνθῇς λοιπὸν τὴν μαρτυρίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἀλλὰ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ· ἀλλὰ συγκακοπάθησον μετὰ τοῦ εὐαγγελίου μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ· ὅστις ἔσωσεν ἡμᾶς, καὶ ἐκάλεσε μὲ κλήσιν ἁγίαν, οὐχὶ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐαυτοῦ πρόθεσιν, καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν εἰς ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, ⁴ φανερωθεῖσαν δὲ τώρα διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις κατήργησε μὲν τὸν θάνατον, ἔφερε δὲ εἰς φῶς τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀφθαρσίαν

διὰ τοῦ εὐαγγελίου. ¹¹ Εἰς τὸ ὅποιον ἐτάχθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν. ¹² διὰ τὴν ὅποιαν αἰτία καὶ πάσχω ταῦτα· πλὴν δὲν ἐπαισχύνομαι· διότι ἐξεύρω εἰς τίνα ἐπίστευσα, καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι εἶναι δυνατὸς νὰ φυλάξῃ τὴν παρακαταθήκην μου μέχρι ἐκείνης τῆς ἡμέρας.

¹³ Κράτει τὸ ὑπόδειγμα τῶν ὑγιαίνοντων λόγων, τοὺς ὁποίους ἤκουσας παρ' ἐμοῦ, μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁴ Τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξον διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.

¹⁵ Ἐξεύρεις τοῦτο, ὅτι μὲ ἀπεστράφησαν πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Φύγελλος καὶ ὁ Ἑρμογένης, ¹⁶ εἶθε ὁ Κύριος νὰ δώσῃ ἔλεος εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ὀνησιφόρου· διότι πολλάκις με παρηγόρησε, καὶ δὲν ἐπησχύνθη τὴν ἄλυσίν μου, ¹⁷ ἀλλ' ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν Ῥώμην, μ' ἐξήτησε μετὰ σπουδῆς πολλῆς, καὶ με εὗρεν. ¹⁸ Εἶθε ὁ Κύριος νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν νὰ εὕρῃ ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Καὶ ὅσας διακονίας ἔκαμεν ἐν Ἐφέσῳ, σὺ ἐξεύρεις καλλήτερα.

ΚΕΦ. Β'.

ΣΤ λοιπὸν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ διὰ τῆς χάριτος τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ² καὶ ὅσα ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράδος εἰς πιστοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες θέλουσιν εἶσθαι ἱκανοὶ καὶ ἄλλους νὰ διδάξωσι. ³ Σὺ λοιπὸν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁴ Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται εἰς τὰς βιωτικὰς ὑποθέσεις, διὰ νὰ ἀρέσῃ εἰς τὸν στρατολογησάντα. ⁵ Ἐὰν δὲ καὶ ἀγωνίζηται τις, δὲν στεφανοῦται, ἐὰν νομίμως δὲν ἀγωνισθῇ. ⁶ Ὁ κοπιᾷζων γεωργὸς πρέπει πρῶτος νὰ μεταλαμβάνῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν· ⁷ ἐννοεῖ ἐκεῖνα τὰ ὅποια λέγω· εἶθε δὲ νὰ σοὶ δώσῃ ὁ Κύριος σύνεσιν εἰς πάντα· ⁸ ἐνθυμοῦ τὸν ἐκ σπέρματος Δαβὶδ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου· ⁹ διὰ τὸ ὅποιον κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δὲν δεσμεύεται. ¹⁰ Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, διὰ νὰ ἀπολαύσωσι καὶ αὐτοὶ τὴν σωτηρίαν τὴν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου. ¹¹ Πιστὸς ὁ λόγος· διότι ἐὰν συναπεθάνομεν, θέλομεν καὶ συζήσῃ· ¹² ἐὰν ὑπομένωμεν, θέλομεν καὶ συμβασιλεύσει· ἐὰν ἀρνώμεθα αὐτὸν, καὶ ἐκεῖνος

θέλει ἀρνηθῇ ἡμᾶς· ¹² ἂν ἀπιστῶμεν, ἐκεῖνος μένει πιστός·
 νὰ ἀρνηθῇ ἑαυτὸν δὲν δύναται.

¹⁴ Ταῦτα ὑπενθύμιζε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, νὰ
 μὴ λογομαχῶσι, τοῖς ὁποίοις δὲν εἶναι εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἀλλὰ φέρει
 καταστροφὴν τῶν ἀκούοντων. ¹⁵ Σπουδάσων νὰ παραστήσῃς
 σεαυτὸν δόκ μιν εἰς τὸν Θεόν, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτο-
 μούντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

¹⁶ Τὰς δὲ βεβήλους ματαιοφωνίας φεῦγε· διότι θέλουσι προ-
 χωρήσει εἰς πλειότεραν ἀσέβειαν· ¹⁷ καὶ ὁ λόγος αὐτῶν θέλει
 κατατρώγει ὡς γάγγραινα· ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Ἰσχυρὸς καὶ
 ὁ Φιλητὸς, ¹⁸ οἵτινες ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς ἀληθείας, λέγον-
 τες ὅτι ἔγεινεν ἡδὴ ἡ ἀνάστασις· καὶ ἀνατρέπουσι τὴν πίστιν
 τινῶν.

¹⁹ Τὸ στερεὸν ὅμως θεμέλιον τοῦ Θεοῦ μένει, ἔχον τὴν σφρα-
 γίδα ταύτην· Γνωρίζει ὁ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ καί, ὡς
 ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τῆς ἀδικίας πᾶς ὅστις ὀνομάζει τὸ ὄνομα τοῦ
 Χριστοῦ.

²⁰ Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ δὲν εἶναι μόνον σκευὴ χρυσᾶ καὶ
 ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα· καὶ ἄλλα μὲν πρὸς
 χρῆσιν τιμίαν, ἄλλα δὲ πρὸς ἄτιμον. ²¹ Ἐὰν λοιπὸν καθαρῶς
 τις ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, θέλει εἶσθαι σκευὸς τιμίας χρήσεως, ἡγια-
 σμένον, καὶ εὐχρηστον εἰς τὸν δεσπότην, ἡτοιμασμένον εἰς πᾶν
 ἔργον ἀγαθόν.

²² Τὰς δὲ νεανικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε· καὶ ζῇ τὴν δικαιοσύνην,
 τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην, τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων
 τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. ²³ Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους
 φιλονεικίας παραιτοῦ, ἐξεύρων ὅτι γεννῶσι μάχας. ²⁴ Ὁ δὲ
 δοῦλος τοῦ Κυρίου δὲν πρέπει νὰ μάχηται, ἀλλὰ νὰ ᾔνῃ πρῶτος
 πρὸς πάντας, διδακτικὸς, ἀνεξίκακος, ²⁵ διδάσκων μετὰ πραότητος
 τοὺς ἀντιφρονούντας· μήποτε δώσῃ εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς μετάνοιαν,
 ὥστε νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν, ²⁶ καὶ νὰ ἀναήψωσιν ἀπὸ
 τῆς παγίδος τοῦ διαβόλου, ὑπὸ τοῦ ὁποίου εἶναι πεπαγιδευμένοι
 εἰς τὸ θέλημα ἐκείνου.

ΚΕΦ. γ'.

ΓΙΝΩΣΚΕ δὲ τοῦτο, ὅτι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις θέλουσιν
 ἐλθεῖ καιροὶ κακοί· ² διότι θέλουσιν εἰσθαι οἱ ἄνθρωποι φίλαντοι,
 φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, ἀπειθεῖς εἰς

τούς γονεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ³ ἄσπλαγχοι, ἀδιάλλακτοι, συκοφάνται, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, ⁴ προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον παρὰ φιλόθεοι, ⁵ ἔχοντες μὲν μορφήν εὐσεβείας, ἡρνημένοι δὲ τὴν δύναμιν αὐτῆς· καὶ τούτους φεῖγε. ⁶ Διότι ἐκ τούτων εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες εἰσχωροῦσιν εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτίζουσι τὰ γυναικάρια τὰ πεφορτισμένα ἁμαρτίας, συρόμενα ὑπὸ διαφόρων ἐπιθυμιῶν, ⁷ τὰ ὅποια πάντοτε μαυθάνουσι, καὶ ποτὲ δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας. ⁸ Καὶ καθ' ὃν τρόπον ὁ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν εἰς τὸν Μωϋσῆν, οὕτω καὶ αὐτοὶ ὀιθίστανται εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἄνθρωποι διεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἄδοκιμοι εἰς τὴν πίστιν. ⁹ Ἀλλὰ δὲν θέλουσι προκόψει πλείοτερον· διότι ἡ ἀνοησία αὐτῶν θέλει γείνει κατάδηλος εἰς πάντας, καθὼς καὶ ἡ ἐκείνων ἔγεινε.

¹⁰ Σὺ ὅμως παρηκολούθησας τὴν διδασκαλίαν μου, τὴν διαγωγὴν, τὴν πρόθεσιν, τὴν πίστιν, τὴν μακροθυμίαν, τὴν ἀγάπην, τὴν ὑπομοιήν, ¹¹ τοὺς διωγμοὺς, τὰ παθήματα, ὅποια μοὶ συνέβησαν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, ὁποίους διωγμοὺς ἰπέφερα· καὶ ἐκ πάντων μὲ ἠλευθέρωσεν ὁ Κύριος. ¹² Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες νὰ ζῶσιν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ θέλουσι διωχθῆ. ¹³ Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γοῆτες θέλουσι προκόψει εἰς τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι.

¹⁴ Ἀλλὰ σὺ μένε εἰς ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔμαθες καὶ ἐπιστάθης, ἐξεύρων παρὰ τίνος ἔμαθες· ¹⁵ καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους γνωρίζεις τὰ ἱερὰ γράμματα, τὰ δυνάμενα νὰ σὲ σοφίσωσιν εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁶ Ὁλη ἡ γραφή ἐστὶ θεόπνευστος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς ἐκπαίδευσιν τὴν μετὰ τῆς δικαιοσύνης· ¹⁷ διὰ νὰ ᾗναι τέλειος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένος εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

ΚΕΦ. Δ'.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΑΙ λοιπὸν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις μέλλει νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκροὺς ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· ² κήρυξον τὸν λόγον· ἐπίμενε ἐγκαίρως, ἀκαίρως· ἔλεγχον, ἐπιπλήξον, πύτρεψον μετὰ πάσης μακροθυμίας καὶ διδαχῆς.

³ Διότι θέλει ἔλθῃ καιρὸς, ὅτε δὲν θέλουσιν ὑποφέρει τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν· ἀλλὰ θέλουσιν ἐπισωρεύσει εἰς ἑαυτοὺς διδασκάλους κατὰ τὰς ἰδίας οὐπὼν ἐπιθυμίας, γαργαλιζόμενοι τὴν ἀκοήν· ⁴ καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας θέλουσιν ἀποστρέψει τὴν ἀκοήν αὐτῶν, εἰς δὲ τοὺς μύθους θέλουσιν ἐκτραπῇ. ⁵ Σὺ δὲ ὑγρύνει εἰς πάντα, κακοπάθησον, ἐργάσθητι ἔργον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου κάμε πλήρη.

⁶ Διότι ἐγὼ γίνομαι ἤδη σπουδῇ, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἔφθασε. ⁷ Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἡγωνίσθην, τὸν δρόμον ἐτελείωσα, τὴν πίστιν διέτηρησα· ⁸ τοῦ λοιποῦ μένει εἰς ἐμέ ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος θέλει μοὶ ἀποδώσει ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτῆς· καὶ οὐ μόνον εἰς ἐμέ, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας ὅσοι ἐπιποθοῦσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

⁹ Σπούδασον νὰ ἔλθῃς πρὸς ἐμέ ταχέως. ¹⁰ Διότι ὁ Δημῆς μὲ ἐγκατέλιπεν, ἀγαπήσας τὸν παρόντα κόσμον, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Θεσσαλονίκην· ὁ Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, ὁ Τίτος εἰς Δαλματίαν· ¹¹ ὁ Λουκᾶς εἶναι μόνος μετ' ἐμοῦ. Τὸν Μάρκον παραλαβὼν φέρε μετὰ σοῦ· διότι μοὶ εἶναι χρήσιμος εἰς τὴν διακονίαν. ¹² Τὸν δὲ Τυχικὸν ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον.

¹³ Τὸν φελόνην, τὸν ὁποῖον ἀφῆκα ἐν Τρωάδι παρὰ τῷ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας.

¹⁴ Ὁ Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ κακὰ μοὶ ἔκαμεν· ὁ Κύριος νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ¹⁵ τὸν ὁποῖον καὶ σὺ φυλάττον· διότι πολὺ ἀνθίσταται εἰς τοὺς λόγους ἡμῶν.

¹⁶ Ἐν τῇ πρώτῃ ἀπολογίᾳ μου δὲν μὲ παρεστάθη οὐδεὶς, ἀλλὰ πάντες μὲ ἐγκατέλιπον· (εἴθε νὰ μὴ λογαριασθῇ εἰς αὐτούς)· ¹⁷ ἀλλ' ὁ Κύριος μὲ παρεστάθη, καὶ μὲ ἐνεδυνάμωσε, διὰ νὰ πληρωθῇ δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα, καὶ νὰ ἀκούσωσι πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἡλευθερώθην ἐκ τοῦ στόματος τοῦ λέοντος. ¹⁸ Καὶ θέλει μὲ ἐλευθερώσει ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ θέλει μὲ διασώσει διὰ τὴν ἐπουράνιον βασιλείαν αὐτοῦ· εἰς τὸν ὁποῖον ἔστω ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹⁹ Ἀσπάσθητι τὴν Πρίσκαν καὶ τὸν Ἀκύλαν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ Ὀνησιφόρου. ²⁰ Ὁ Ἑραστός ἐμεινεν ἐν Κορίνθῳ· τὸν δὲ Τρόφιμον ἀφῆκα ἐν Μιλήτῳ ἀσθενῇ. ²¹ Σπούδασον νὰ ἔλθῃς

πρὸ τοῦ χειμῶνος. Ἀσπάζεται σε ὁ Εὐβουλος, καὶ Ποΐδης, καὶ Λῖνος, καὶ ἡ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

²² Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰ μετὰ τοῦ πνεύματος σου.

Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΠΑΥΛΟΣ, δούλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν πίστιν τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν ² ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, τὴν ὁποίαν ὑπεσχέθη ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, ³ ἐφανερώσε δὲ ἐν καιροῖς ὀρισμένοις τὸν λόγον αὐτοῦ, διὰ τοῦ κηρύγματος, τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ. ⁴ πρὸς Τίτον γνήσιον τέκνον κατὰ κοινὴν ἡμῶν πίστιν· εἰ χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

⁵ Διὰ τοῦτο σὲ ἀφήκα ἐν Κρήτῃ, διὰ νὰ διορθώσῃς τὰ ἑλλείποντα, καὶ νὰ καταστήσῃς ἐν πάσῃ πόλει πρεσβυτέρους, καθὼς ἐγὼ σὲ διέταξα· ⁶ ὅστις ἦναι ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, ἔχων τέκνα πιστὰ, μὴ κατηγορούμενα ὡς ἄσωτα, ἢ ἀνυπότακτα. ⁷ Διότι πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ ἦναι ἀνέγκλητος, ὡς οἰκονόμος Θεοῦ· μὴ αὐθάδης, μὴ ὀργίλος, μὴ μέθυσος, μὴ πλήκτης, μὴ αἰσχροκερδής· ⁸ ἀλλὰ φιλόξενος, φιλάγαθος, σώφρων, δίκαιος, ὅσιος, ἐγκρατής· ⁹ προσκεκολλημένος εἰς τὸν πιστὸν λόγον τῆς διδασκαλίας, διὰ νὰ ἦναι δυνατὸς καὶ νὰ προτρέπῃ διὰ τῆς ὑγαινουμένης διδασκαλίας, καὶ νὰ ἐξελεγχῇ τοὺς ἀντιλέγοντας.

¹⁰ Διότι ὑπάρχουσι πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι καὶ

φρενοπλάνοι, μάλιστα οί ἐκ τῆς περιτομῆς· ¹¹ τοὺς ὑποίους πρέπει νὰ ἀποστομόνωμεν· οὔτινες ἀνατρέπουσιν ὀλοκλήρους οἴκους, διδάσκοντες ὅσα δὲν πρέπει, χάριν αἰσχροῦ κέρδους.
¹² Εἰπέ τις ἐξ αὐτῶν, προφήτης ἴδιος αὐτῶν,

·Οἱ Κρήτες εἶναι πάντοτε ψεύσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί·

¹³· Ἡ μαρτυρία αὕτη εἶναι ἀληθινή· διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν ἔλεγε αὐτοὺς ἀποτόμως, διὰ νὰ ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει·
¹⁴ καὶ νὰ μὴ προσέχωσιν εἰς Ἰουδαϊκοὺς μύθους, καὶ ἐντολὰς ἀνθρώπων ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. ¹⁵ Εἰς μὲν τοὺς καθαρούς πάντα εἶναι καθαρὰ· εἰς δὲ τοὺς μεμιασμένους καὶ ἀπίστους οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ καὶ ὁ νοὺς αὐτῶν καὶ ἡ συνειδησις εἶναι μεμιασμένα. ¹⁶· Ὁμολογοῦσιν ὅτι γνωρίζουσι τὸν Θεόν, μὲ τὰ ἔργα ὅμως ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

ΚΕΦ. Β'.

ΣΤ ὅμως λάλει ὅσα πρέπει εἰς τὴν ὑγιαίνουσαν διδασκαλίαν· — ² οἱ γεροντες νὰ ᾔναι ἄγρυπνοι, σεμνοὶ, σώφρονες, ὑγιαίνοντες ἐν τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ· ³ αἱ γυναῖκες ὡσαύτως νὰ ἔχωσι τρόπον ἱεροπρεπῆ, μὴ κατάλαλοι, μὴ δεδουλωμένοι εἰς πολλὴν οἰνοποσίαν, νὰ ᾔναι διδάσκαλοι τῶν καλῶν, ⁴ διὰ νὰ νουθετῶσι τὰς νέας, νὰ ᾔναι φίλανδροι, φιλότεκνοι, ⁵ σώφρονες, καθαραί, οἰκοφύλακες, ἀγαθαί, εὐπειθεῖς εἰς τοὺς ἰδίους αὐτῶν ἀνδρας, διὰ νὰ μὴ βλασφημῇται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· — ⁶ τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως νουθετεῖ νὰ σωφρονῶσι· — ⁷ δεικνύνων κατὰ πάντα σεαυτὸν τύπον τῶν καλῶν ἔργων, φυλάττων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ⁸ λόγον ὑγιῆ καὶ ἀκατάκριτον· διὰ νὰ ἐντραπῇ ὁ ἐναντίος, μὴ ἔχων νὰ λέγῃ διὰ σῶς μηδὲν κακόν· — ⁹ τοὺς δούλους νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς ἑαυτῶν δεσπότης, νὰ εὐαρεστῶσιν εἰς αὐτοὺς κατὰ πάντα, νὰ μὴ ἀντιλέγωσι· ¹⁰ νὰ μὴ σφετερίζωνται τὰ ἀλλότρια, ἀλλὰ νὰ δεικνύωσι πᾶσαν πίστιν ἀγαθὴν· διὰ νὰ στολίζωσι κατὰ πάντα τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ.

¹¹ Διότι ἐφανερώθη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος εἰς πάντας ἀνθρώπους, ¹² διδάσκουσα ἡμᾶς νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, καὶ νὰ ζήσωμεν σωφρόνως καὶ δικαίως

καὶ εὐσεβῶς ἐν τῇ παρόντι αἰῶνι, ¹³ προσμένοντες τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁴ ὅστις ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, διὰ τὴν μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ τὴν μᾶς καθαρῶς εἰς ἑαυτὸν λαὸν ἐκλεκτὸν, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

¹⁵ Ταῦτα λαλεῖ, καὶ πρότρεπε, καὶ ἔλεγε μετὰ πάσης ἐξουσίας· ἅς μὴ σὲ περιφρονῇ μηδεὶς.

ΚΕΦ. γ'.

ΤΙΠΕΝΘΤΙΜΙΖΕ αὐτοὺς νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας, νὰ πειθαρχῶσι, νὰ ᾗναι ἔτοιμοι εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ² νὰ μὴ βλασφημῶσι μηδένα, νὰ ᾗναι ἄμαχοι, συμβιβαστικοί, νὰ δεικνύωσι πρὸς πάντας ἀνθρώπους πᾶσαν πραότητα. ³ Διότι ἡμεθα ποτὲ καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες εἰς διαφόρους ἐπιθυμίας καὶ ἡδονὰς, ζῶντες ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ, μισητοὶ καὶ μισοῦντες ἀλλήλους.

⁴ Ἀλλ' ὅτε ἐφανερώθη ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, ⁵ οὐχὶ ἐξ ἔργων δικαιοσύνης, τὰ ὅποια ἐπράξαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας, καὶ ἀνακαινίσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ⁶ τὸ ὅποιον ἐξέχεε πλουσίως ἐφ' ἡμᾶς, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. ⁷ ἵνα δικαιωθέντες διὰ τῆς χάριτος ἐκείνου, γείνωμεν κληρονόμοι κατὰ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς.

⁸ Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ θέλω ταῦτα νὰ διαβεβαιοῖς, διὰ νὰ φροντίζωσιν οἱ πιστεύσαντες εἰς τὸν Θεὸν νὰ προΐστανται καλῶν ἔργων. Ταῦτα εἶναι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα εἰς τοὺς ἀνθρώπους. ⁹ Μωρὰς δὲ φιλονεικίας καὶ γενεαλογίας, καὶ ἔριδας, καὶ μάχας νομικὰς, φεύγε· διότι εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ μάταιαι.

¹⁰ Αἵρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ· ¹¹ ἐξεύρων ὅτι διεφθάρη ὁ τοιοῦτος, καὶ ἁμαρτάνει, ὃν αὐτοκατάκριτος.

¹² Ὅταν πέμψω πρὸς σὲ τὸν Ἀρτεμῆαν ἢ τὸν Τυχικόν, σπούδασον νὰ ἔλθῃς πρὸς με εἰς Νικόπολιν· διότι ἐκεῖ ἀπεφάσισα

να παραχειμάσω. ¹³ Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ τὸν Ἀπολλῶ πρό-
πεμψον ἐπιμελῶς, διὰ νὰ μὴ λείπῃ εἰς αὐτοὺς μηδέν.

¹⁴ Ἀς μαρθάνωσι δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι νὰ προΐστανται κυ-
λῶν ἔργων εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, διὰ νὰ μὴ ᾖναι ἄκαρποι.

¹⁵ Ἀσπάζονται σε πάντες οἱ μετ' ἐμοῦ· ἀσπάζητι τοὺς
ἀγαπῶντας ἡμᾶς ἐν πίστει.

Ἡ χάρις εἰ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΠΑΥΛΟΣ δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελ-
φός, πρὸς Φιλήμονα τὸν ἀγαπητὸν καὶ συνεργὸν ἡμῶν, ² καὶ
τὴν Ἀφφίαν τὴν ἀγαπητὴν, καὶ Ἀρχιππον τὸν συστρατιώτην
ἡμῶν, καὶ τὴν κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίαν· ³ χάρις εἰς ὑμῖν καὶ
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁴ Εὐχαριστῶ τὸν Θεόν μου, καὶ μνημονεύω σε πάντοτε ἐν
ταῖς προσευχαῖς μου, ⁵ ἀκούων τὴν ἀγάπην σου καὶ τὴν πίστιν,
τὴν ὅποιαν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ εἰς πάντας τοὺς
ἀγίους· ⁶ διὰ νὰ γείνῃ ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὸς διὰ
τῆς φανερώσεως παντὸς καλοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν, εἰς Χριστὸν Ἰη-
σοῦν. ⁷ Διότι χαρὰν πολλὴν ἔχομεν καὶ παρηγορίαν διὰ τὴν
ἀγάπην σου, ἐπειδὴ τὰ σπλάγχνα τῶν ἀγίων ἀνεπαύθησαν διὰ
σοῦ, ἀδελφέ.

⁸ Ὅθεν ἂν καὶ ἔχω ἐν Χριστῷ πολλὴν παρρῆσίαν νὰ ἐπι-
τάττω εἰς σέ τὸ πρέπον, ⁹ ὅμως διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον σε
παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν, ὡς Παῦλος ὁ γέρων, τῶρα δὲ καὶ
δέσμιος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁰ Σὲ παρακαλῶ ὑπὲρ τοῦ
τέκνου μου, τὸν ὁποῖον ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, ὑπὲρ
τοῦ Ὀυησίμου· ¹¹ ὅστις ἦτο ποτὲ ἄχρηστος εἰς σέ, τῶρα δὲ εἰς
σὲ καὶ εἰς ἐμέ εἶναι χρήσιμος, τὸν ὁποῖον πέμπω ὀπίσω. ¹² Σὺ δὲ
αὐτὸν, τουτέστι, τὰ σπλάγχνα μου, δέχθητι. ¹³ Τὸν ὁποῖον
ἐγὼ ᾔθελον νὰ κρατῶ πλησίον μου, διὰ νὰ μὲ ὑπηρετῇ αὐτὸς

σοῦ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου· ¹⁴ χωρὶς ὅμως τῆς γνώμης σου δὲν ἠθέλησα νὰ κάμω οὐδέν, διὰ νὰ μὴ ᾔηται τὸ ἀγαθὸν σου ὡς κατ' ἀνάγκην, ἀλλ' ἐκουσίως. ¹⁵ Διότι ἴσως διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὕψος, διὰ νὰ ἀπολάβῃς αὐτὸν διαπαντός· ¹⁶ οὐχὶ πλεον ὡς δούλον, ἀλλ' ὑπὲρ δούλον, ἀδελφὸν ἀγαπητὸν, μάλιστα εἰς ἐμέ, πόσῳ δὲ μᾶλλον εἰς σέ καὶ κατὰ σάρκα καὶ ἐν Κυρίῳ. ¹⁷ Ἐὰν λοιπὸν ἔχῃς ἐμέ κοινωνόν, δέχθητι αὐτὸν ὡς ἐμέ. ¹⁸ Καὶ εἰάν σέ ἡδίκησεν εἰς τί, ἢ χρεωστῇ, λογαρίαζε τοῦτο εἰς ἐμέ. ¹⁹ Ἐγὼ ὁ Παῦλος ἔγραψα μὲ τὴν χεῖρά μου, ἐγὼ θέλω πληρώσει· διὰ νὰ μὴ σοὶ λέγω ὅτι καὶ σεαυτὸν ἔτι μοὶ χρεωστεῖς. ²⁰ Ναί, ἀδελφε, εἴθε νὰ λάβω ἐγὼ ταύτην τὴν χάριν παρὰ σοῦ ἐν Κυρίῳ· ἀνάπαυσέν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ. ²¹ Πεποιθὼς εἰς τὴν ὑπακοήν σου, ἔγραψα πρὸς σέ, ἐξεύρων ὅτι καὶ πλειότερον ἂν ὅ, τι λέγω θέλεις κάμει. ²² Ἐνταυτῷ δὲ ἐτοίμαζέ μοι καὶ κατάλυμα· ἐπειδὴ ἐλπίζω ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν σας θέλω χαρισθῇ εἰς ἐσᾶς. ²³ Ἀσπάζονται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμαλώτης μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ²⁴ Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. ²⁵ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ

ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

Ο ΘΕΟΣ ἀφ' οὗ ἐλάλησε τὸ πάλαι πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν διὰ τῶν προφητῶν πολλάκις καὶ πολυτρόπως, ἐν ταῖς ἐσχάταις ταύταις ἡμέραις ἐλάλησε πρὸς ἡμᾶς διὰ τοῦ Υἱοῦ, ² τὸν ὁποῖον ἔθεσε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ ἔκαμε καὶ τοὺς αἰῶνας· ³ ὅστις, ὡν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, καὶ βαστάζων τὰ πάντα μὲ τὸν λόγον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ἀφ' οὗ δι' ἐαυτοῦ ἔκαμε καθαρισμόν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ

τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς· ¹ τοσοῦτον ἀνώτερος τῶν ἀγγέλων γενόμενος, ὅσον ἐξοχώτερον ὑπὲρ αὐτοὺς ὄνομα ἐκληρανόμησε.

² Διότι πρὸς τίνα τῶν ἀγγέλων εἶπε ποτὲ, "Τίός μου εἶσαι σὺ, ἐγὼ σήμερον σὲ ἐγέννησα;" Καὶ πάλιν, "Ἐγὼ θέλω εἶσθαι εἰς αὐτὴν Πατὴρ, καὶ αὐτὸς θέλει εἶσθαι εἰς ἐμέ Τίός;" ³ "Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, "Καὶ ἃς προσκυνήσωσιν εἰς αὐτὸν πάντες οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ." ⁴ Καὶ περὶ μὲν τῶν ἀγγέλων λέγει, "Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα." ⁵ Περὶ δὲ τοῦ Τιού, "Ὁ θρόνος σου, ὦ Θεέ, εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· σκῆπτρον εὐθύτητος εἶναι τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλείας σου." ⁶ Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἐχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως ὑπὲρ τοὺς μετόχους σου." ⁷ Καὶ, "Σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἶναι οἱ οὐρανοί." ⁸ Αὐτοὶ θέλουσιν ἀπολεσθῆ, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον θέλουσι παλαιωθῆ, ⁹ καὶ ὡς περιένδυμα θέλεις τυλίξει αὐτοὺς, καὶ θέλουσιν ἀλλαχθῆ· σὺ ὅμως εἶσαι ὁ αὐτός, καὶ τὰ ἔτη σου δὲν θέλουσιν ἐκλείπειν."

¹⁰ Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶπε ποτὲ, "Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕωσού θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;" ¹¹ Δὲν εἶναι πάντες λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενα, διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ κληρονομήσωσι σωτηρίαν;

ΚΕΦ. Β'. — ¹ Διὰ τοῦτο πρέπει ἡμεῖς νὰ προσέχωμεν περισσό-
τερον εἰς ὅσα ἠκούσαμεν, διὰ νὰ μὴ ἐκπέσωμεν ποτέ. ² Διότι
ἐὰν ὁ λόγος ὁ λαληθεὶς δι' ἀγγέλων ἔγεινε βέβαιος, καὶ πᾶσα
παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβε δικαίαν μισθαποδοσίαν, ³ πῶς
ἡμεῖς θέλομεν ἐκφύγει, ἐὰν ἀμελήσωμεν τόσον μεγάλην σω-
τηρίαν; ἥτις ἀρχίσασα νὰ λαλῆται διὰ τοῦ Κυρίου, ἐβεβαιώθη
εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων· ⁴ καὶ ὁ Θεός συνεπεμαρτύρει
μὲ σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ μὲ διάφορα θαύματα, καὶ μὲ διανο-
μὰς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ.

⁵ Διότι δὲν ὑπέταξεν εἰς ἀγγέλους τὴν οἰκουμένην τὴν μέλ-
λουσαν περὶ τῆς ὁποίας λαλοῦμεν. ⁶ Ἐμαρτύρησε δέ τις ἐν
τινὶ μέρει, λέγων, "Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὥστε νὰ ἐνθυμῆσαι

αὐτόν· ἢ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε νὰ ἐπισκέπτηται αὐτόν;
 7 Ἐκαμες αὐτόν ὀλίγον τι κατώτερον τῶν ἀγγέλων· μὲ δόξαν
 καὶ τιμὴν ἐστεφάνωσας αὐτόν, καὶ κατέστησας αὐτόν ἐπὶ τὰ
 ἔργα τῶν χειρῶν σου· 8 πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν
 αὐτοῦ· 9 διότι ὑποτάξας εἰς αὐτόν τὰ πάντα, δὲν ἀφήκεν
 αὐδὲν ἀνυπότακτον εἰς αὐτόν. Τώρα ὅμως δὲν βλέπομεν ἔτι
 τὰ πάντα ὑποτεταγμένα εἰς αὐτόν. 10 Τὸν δὲ ὀλίγον τι παρὰ
 τοὺς ἀγγέλους ἡλαττωμένον Ἰησοῦν βλέπομεν, διὰ τὸ πάθημα
 τοῦ θανάτου μὲ δόξαν καὶ τιμὴν ἐστεφανωμένον, διὰ νὰ γενθῇ
 θάνατον ὑπὲρ παντός ἀνθρώπου διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. 10 Διότι
 ἔπρεπεν εἰς αὐτόν, διὰ τὸν ὅποιον εἶναι τὰ πάντα, καὶ διὰ τοῦ
 ὁποίου ἔγειναι τὰ πάντα, φέρων εἰς τὴν δόξαν πολλοὺς υἱούς,
 νὰ κάμῃ τέλειον τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ τῶν
 παθημάτων.

11 Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς εἶναι
 πάντες· δι' ἣν αἰτίαν δὲν ἐπαισχύνεται νὰ ὀνομάξῃ αὐτοὺς
 ἀδελφούς, 12 λέγων, “Θέλω ἀπαγγέλλει τὸ ὄνομά σου πρὸς
 τοὺς ἀδελφούς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας θέλω σὲ ὑμνήσῃ.”
 13 Καὶ πάλιν, “Ἐγὼ θέλω ἔχει τὴν πεποιθήσίν μου ἐπ’ αὐ-
 τόν.” Καὶ πάλιν, “Ἴδου ἐγὼ, καὶ τὰ παιδία τὰ ὅποια μοὶ
 ἔδωκεν ὁ Θεός.” 14 Ἐπειδὴ λοιπὸν τὰ παιδία ἐμέθεξαν ἀπὸ
 σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παρομοίως μετέλαβεν ἀπὸ τῶν
 αὐτῶν, διὰ νὰ καταργήσῃ διὰ τοῦ θανάτου τὸν ἔχοντα τὸ κράτος
 τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον, 15 καὶ ἐλευθερώσῃ ἐκείνους,
 ὅσοι διὰ τὸν φόβον τοῦ θανάτου ἦσαν διὰ παντός τοῦ βίου ὑποκείμε-
 νοι εἰς τὴν δουλείαν, 16 διότι βεβαίως δὲν ἀνέλαβεν ἀγγέλων
 φύσιν, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἀνέλαβεν. 17 Ὅθεν ἔπρεπε νὰ
 ὁμοιωθῇ κατὰ πάντα μὲ τοὺς ἀδελφούς, διὰ νὰ γείνη ἐλεῆμων
 καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ κάμῃ ἐξι-
 λέωσιν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ λαοῦ. 18 Ἐπειδὴ καθ’ ὅ,τι αὐτὸς
 ἔπαθε πειρασθεὶς, δύναται νὰ βοηθήσῃ τοὺς πειραζομένους.

ΚΕΦ. γ'.—ε'.

19 Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι, οὐρανίου προσκλήσεως μέτοχοι, κατα-
 νοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν, τὸν
 Ἰησοῦν Χριστόν· 2 ὅστις ἦτο πιστὸς εἰς τὸν καταστησαντα
 αὐτόν, καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς εἰς ὕλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. 3 Ἐπειδὴ

οὗτος ἡξιώθη πλειοτέρας δόξης παρὰ τὸν Μωϋσῆν, καθ' ὅσον ἔχει τιμὴν πλειοτέραν παρὰ τὸν οἶκον ὃ κατασκευάσας αὐτόν· ⁴διότι πᾶς οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος· ὃ δὲ κατασκευάσας τὰ πάντα, εἶναι ὁ Θεός. ⁵Καὶ ὁ μὲν Μωϋσῆς ὑπῆρξε πιστὸς εἰς ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ ὡς θεράπων, εἰς μαρτυρίαν τῶν λαληθησομένων· ⁶ὃ δὲ Χριστὸς, ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· τοῦ ὑποίου ἡμεῖς εἶμεθα οἶκος, ἐὰν κρατήσωμεν μέχρι τέλους βεβαίαν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος.

⁷Διὰ τοῦτο, καθὼς λέγει τὸ Ἅγιον, "Σήμερον, ἐὰν ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ⁸μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας σας, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ· ⁹ὅπου οἱ πατέρες σας μὲ ἐπείρασαν, μὲ ἐδοκίμασαν, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου, τεσσαράκοντα ἔτη· ¹⁰διὰ τοῦτο δυσηρεστήθην εἰς τὴν γενεάν ἐκείνην, καὶ εἶπον, Πάντοτε πλανῶνται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν· καὶ αὐτοὶ δὲν ἐγνώρισαν τὰς ὁδοὺς μου. ¹¹Οὕτως ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Δὲν θέλουσιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσίν μου."

¹²Προσέχετε, ἀδελφοὶ, νὰ μὴ ὑπάρχη εἰς μηδένα ἀπὸ σᾶς ποιηρὰ καρδιά ἀπιστίας, ὥστε νὰ ἀποστατήσῃ ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος· ¹³ἀλλὰ προτρέπετε ἀλλήλους καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐν ὧν ὀνομάζεται τὸ "σήμερον·" διὰ νὰ μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν διὰ τῆς ἀπάτης τῆς ἁμαρτίας· ¹⁴διότι μετοχοὶ ἐγενήναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐὰν κρατήσωμεν μέχρι τέλους βεβαίαν τὴν ἀρχὴν τῆς πεποιθήσεως· ¹⁵ἐνῷ λέγεται, "Σήμερον, ἐὰν ἀκούσητε τῆς φωνῆς αὐτοῦ, μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας σας, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ." ¹⁶Διότι τινὲς, ἀφοῦ ἤκουσαν, παρεπίκραναν αὐτόν· ἀλλ' οὐχὶ πάντες οἱ ἐξεληθύντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ τοῦ Μωϋσέως. ¹⁷Εἰς τίνας δὲ παρωργίσθη τεσσαράκοντα ἔτη; Οὐχὶ εἰς τοὺς ἁμαρτήσαντας, τῶν ὁποίων τὰ κῶλα ἔπεσον ἐν τῇ ἐρήμῳ; ¹⁸Πρὸς τίνας δὲ ὤμοσεν ὅτι δὲν θέλουσιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰμὴ πρὸς τοὺς ἀπειθήσαντας; ¹⁹Καὶ βλέπομεν ὅτι διὰ ἀπιστίαν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εἰσελθῶσι.

ΚΕΦ. Δ'. — ¹Ἐς φοβηθῶμεν λοιπὸν, μήποτε, ἐνῷ μένει εἰς ἡμᾶς ἐπαγγελία νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, φανῇ τις ἐξ ὑμῶν ὅτι ὑστερήθῃ αὐτῆς. ²Διότι ἡμεῖς εὐηγγελίσθημεν, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι· ἀλλὰ δὲν ὠφέλησεν ἐκείνους ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἤκουσαν, ἐπειδὴ δὲν ἦτο εἰς τοὺς ἀκούσαντας ἠνωμένος μὲ τὴν πίστιν. ³Διότι εἰσερχόμεθα εἰς

τὴν κατάπαυσιν ἡμῶν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶπεν, "Οὕτως ὤμωσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Δὲν θέλουσιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσίν μου." ἂν καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐγελεῖωσαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ⁴ Διότι εἶπεν ἐν μέρει τινὶ περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτω, "Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ." ⁶ Καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, "Δὲν θέλουσιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσίν μου."

⁹ Ἐπειδὴ λοιπὸν μένει νὰ εἰσελθῶσι τινὲς εἰς αὐτὴν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες δὲν εἰσῆλθον δι' ἀπειθείαν, ἴπάλιν διορίζει ἡμέραν τινὰ, "Σήμερον," λέγων διὰ τοῦ Δαβίδ, μετὰ τοσοῦτον καιρόν· καθὼς εἴρηται, "Σήμερον, ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας σας."

⁸ Διότι ἐὰν ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυὴ εἶχε δώσει εἰς αὐτοὺς κατάπαυσιν, δὲν ἤθελε μετὰ ταῦτα λαλεῖν περὶ ἄλλης ἡμέρας. ⁹ Ἀρα μένει κατάπαυσις εἰς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ.

¹⁰ Διότι ὁ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, καθὼς ὁ Θεὸς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ.

¹¹ Ἄς σπουδάσωμεν λοιπὸν νὰ εἰσελθῶμεν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, διὰ νὰ μὴ πέσῃ τις εἰς τὸ αὐτὸ παράδειγμα τῆς ἀπειθείας. ¹² Διότι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ζῶν, καὶ ἐνεργὸς, καὶ κοπτερώτερος ὑπὲρ πᾶσαν δίστομον μάχαιραν, καὶ διέρχεται μέχρι διαιρέσεως ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἁρμόν τε καὶ μυελῶν, καὶ διερευνᾷ τοὺς διαλογισμοὺς καὶ τὰς ἐννοίας τῆς καρδίας.

¹³ Καὶ δὲν εἶναι οὐδὲν κτίσμα ἀφανὲς ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀλλὰ πάντα εἶναι γυμνά καὶ τετραχλησμένα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, πρὸς οὓς ἔχομεν νὰ δώσωμεν λόγον.

¹⁴ Ἐχοιτες λοιπὸν ἀρχιερέα μέγαν, ὅστις διῆλθε τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ, ὡς κρατῶμεν τὴν ὁμολογίαν.

¹⁵ Διότι δὲν ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον νὰ συμπαθήσῃ εἰς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἀλλὰ πειρασθέντα κατὰ πάντα καθ' ὁμοίότητα ἡμῶν, χωρὶς ἁμαρτίας. ¹⁶ Ἄς πλησιάσωμεν λοιπὸν μετὰ παρρησίας εἰς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, διὰ νὰ λάβωμεν ἔλεος, καὶ νὰ εὐρωμεν χάριν πρὸς βοήθειαν ἐν καιρῷ χρείας.

ΚΕΦ. Ε'. — ¹ Διότι πᾶς ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, διὰ νὰ προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. ² δυνάμενος νὰ συμπαθῇ εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας καὶ πλανωμένους· διότι καὶ αὐτὸς

εἶναι περιενδεδυμένους ἀσθένειαν. ³ Καὶ διὰ ταύτην χρεωστέῃ, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ νὰ προσφέρῃ ^{ἑωσὶς} ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. ⁴ Καὶ οὐδεὶς λαμβάνει τὴν τιμὴν ταύτην εἰς ἑαυτὸν, ἀλλ' ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθὼς καὶ ὁ Ἀαρὼν. ⁵ Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἐδόξασεν ἑαυτὸν διὰ νὰ γείνη ἀρχιερεὺς, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτὸν, "Τίός μου εἶσαι σὺ, ἐγὼ σήμερον σὲ ἐγέννησα." ⁶ Καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ λέγει, "Σὺ ἄσπιλον ἱερὲς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ."

⁷ "Ὅστις ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ἀφοῦ μετὰ κραυγῆς δυνατῆς καὶ δακρῶν προσέφερε δεήσεις καὶ ἰκεσίας πρὸς τὸν δυνάμενον νὰ σώξῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ θανάτου, καὶ εἰσηκούσθη διὰ τὴν εὐλάβειαν αὐτοῦ, ⁸ καίτοι ὢν υἱὸς, ἔμαθε τὴν ὑπακοὴν ἀφ' ὧσων ἔπαθε. ⁹ Καὶ γενόμενος τέλειος κατεστάθη αἷτιος σωτηρίας αἰωνίου εἰς πάντας τοὺς ὑπακούοντας εἰς αὐτὸν, ¹⁰ ὀνομασθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. ¹¹ Περὶ τοῦ ὁποίου πολλὰ ἔχομεν νὰ εἴπωμεν, καὶ δυσερμήνευτα· διότι ἐγείνετε νωθροὶ τὰς ἀκοάς.

¹² Ἐπειδὴ ἐνῶ ὡς πρὸς τὸν καιρὸν ἔπρεπε νὰ ᾔσθε διδάσκαλοι, πάλιν ἔχετε χρεῖαν τοῦ νὰ σᾶς διδάσκῃ ^ἡ τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ· καὶ κατηντήσατε νὰ ἔχητε χρεῖαν γάλακτος, καὶ οὐχὶ στερεᾶς τροφῆς. ¹³ Διότι πᾶς ὁ μετέχων γάλακτος, εἶναι ἄπειρος τοῦ λόγου τῆς δικαιοσύνης· ἐπειδὴ εἶναι νήπιος. ¹⁴ Τῶν τελείων ὅμως εἶναι ἡ στερεὰ τροφή, οὔτινες διὰ τὴν ἔξιν ἔχουσι τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα εἰς τὸ νὰ διακρίνωσι τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν.

ΚΕΦ. ε'.—¹ Διὰ τοῦτο ἀφήσαντες τὴν ἀρχικὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, ἃς φερώμεθα πρὸς τὴν τελειότητα, χωρὶς νὰ βάλωμεν ἐκ νέου θεμέλιον μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως εἰς Θεόν, ² τῆς διδαχῆς τῶν βαπτισμῶν, καὶ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν, καὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, καὶ τῆς κρίσεως τῆς αἰωνίου. ³ Καὶ τοῦτο θέλομεν κάμει, ἐὰν ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός· ⁴ διότι ἀδύνατον εἶναι οἱ ἅπαξ φωτισθέντες, καὶ γευθέντες τῆς ἐπουρανίου δωρεᾶς, καὶ γενόμενοι μέτοχοι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ⁵ καὶ γευθέντες τὸν καλὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, ⁶ καὶ ἔπειτα παραπεσόντες, ἀδύνατον νὰ ἀνακαινισθῶσι πάλιν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντες εἰς ἑαυτοὺς τὸν Τίτιν τοῦ Θεοῦ, καὶ κατασχίνοντες.

⁷ Διότι γῆ ἥτις πίνει τὴν πολλάκις ἐρχομένην ἐπ' αὐτῆς βροχὴν, καὶ γεννᾷ βοτάνην ὠφέλιμον εἰς ἐκείνους διὰ τοὺς ὁποίους καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίαν παρὰ Θεοῦ.
⁸ Όταν ὁμως ἐκφύῃ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, εἶναι ἄδοκιμος καὶ πλησίον κατάρας, τῆς ὁποίας τὸ τέλος εἶναι νὰ καυθῇ.

⁹ Περὶ ὑμῶν δέ, ἂν καὶ λαλῶμεν οὕτως, ἀγαπητοί, εἰμεθα πεπεισμένοι ὅτι ἔχετε τὰ καλλήτερα καὶ συνεχόμενα μὲ τὴν σωτηρίαν. ¹⁰ Διότι δὲν εἶναι ἄδικος ὁ Θεός, ὥστε νὰ λησμονήσῃ τὸ ἔργον σας, καὶ τὸν κόπον τῆς ἀγάπης τὴν ὁποίαν ἐδείξατε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὑπηρετήσαντες τοὺς ἁγίους καὶ ὑπηρετοῦντες.
¹¹ Επιθυμοῦμεν δὲ νὰ δεικνύῃ ἕκαστος ὑμῶν τὴν αὐτὴν σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφориαν τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους· ¹² διὰ νὰ μὴ γείνητε νωθοί, ἀλλὰ μιμηταὶ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομοῦντων τὰς ἐπαγγελίας.

¹³ Διότι ὁ Θεός δίδων ἐπαγγελίαν εἰς τὸν Ἀβραάμ, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ ὁμώσῃ εἰς οὐδένα μεγαλῆτερον, ὡμοσεν εἰς ἑαυτὸν, ¹⁴ λέγων, ¹⁵ «Βεβαίως εὐλογῶν θέλω σὲ εὐλογήσῃ, καὶ πληθύνων θέλω σὲ πληθύνει.» ¹⁶ Καὶ οὕτω προσμείνας μὲ ὑπομονὴν, ἀπῆλause τὴν ἐπαγγελίαν. ¹⁷ Διότι οἱ μὲν ἄνθρωποι ὁμνῶσιν εἰς τὸν μεγαλῆτερον, καὶ ὁ ὕρκος εἶναι εἰς αὐτοὺς τέλος πάσης ἀντιλογίας πρὸς βεβαίωσιν. ¹⁸ Εἰς τὸ ὅποιον ὁ Θεός θέλων νὰ δείξῃ περισσότερον πρὸς τοὺς κληρονόμους τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, μετεχειρίσθη μέσον τῶν ὕρκων· ¹⁹ ὥστε διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, εἰς τὰ ὅποια εἶναι ἀδύνατον νὰ ψευσθῇ ὁ Θεός, νὰ ἔχωμεν ἰσχυρὰν παρηγορίαν οἱ καταφυγόντες εἰς τὸ νὰ κρατήσωμεν τὴν προκειμένην ἐλπίδα· ²⁰ τὴν ὁποίαν ἔχομεν, ὡς ἄγκυραν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καταπετάσματος· ²¹ ὅπου ὁ Ἰησοῦς εἰσῆλθεν ὑπὲρ ἡμῶν πρόδρομος, γενόμενος ἀρχιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

ΚΕΦ. ζ.—ί.

ΔΙΟΤΙ οὗτος ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὅστις συνήντησε τὸν Ἀβραάμ ἐπιστρέφοντα ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν· ² εἰς ὃν ὁ Ἀβραάμ ἐχώρισε καὶ δέκατον ἀπὸ πάντων τῶν λαφύρων· ὅστις πρῶτον μὲν ἐρμηνεύεται βασιλεὺς δικαιοσύνης. ἔπειτα δὲ βασι-

λεὺς Σαλήμ, τὸ ὅποιον εἶναι, βασιλεὺς εἰρήνης· ² ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος· μὴ ἔχων μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε τέλος ζωῆς· ἀλλ' ἀφωμοιωμένος μετὰ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, μένει ἱερεὺς πάντοτε.

³ Στοχασθῆτε δὲ πόσον μέγας ἦτο οὗτος, εἰς ὃν ὁ Ἀβραάμ πατριάρχης ἔδωκε καὶ δέκατον ἐκ τῶν λαφύρων. ⁴ Καὶ ὅσοι μετὰ ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Λευὶ λαμβάνουσι τὴν ἱερατείαν, ἔχουσιν ἐντολὴν νὰ ἀποδεκατόνωσι τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τουτέστι, τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν, καίτοι ἐξεληθόντας ἐκ τῆς ὁσφύος τοῦ Ἀβραάμ· ⁵ ἐκεῖνος δὲ ὅστις δὲν ἐγενεαλογεῖτο ἐξ αὐτῶν, ἐδεκάτωσε τὸν Ἀβραάμ, καὶ εὐλόγησε τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας. ⁷ Χωρὶς δὲ τινος ἀντιλογίας, τὸ μικρότερον εὐλογεῖται ὑπὸ τοῦ μεγαλητέρου.

⁸ Καὶ ἐδῶ μὲν θνητοὶ ἄνθρωποι λαμβάνουσι δέκατα· ἐκεῖ δὲ λαμβάνει ὁ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. ⁹ Καὶ, διὰ νὰ εἰπω οὕτω, διὰ τοῦ Ἀβραάμ καὶ ὁ Λευὶ ὅστις ἐλάμβανε δέκατα, ἀπεδεκατώθη. ¹⁰ Διότι ἐν τῇ ὁσφύϊ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἦτο ἔτι, ὅτε συνήντησεν αὐτὸν ὁ Μελχισεδέκ.

¹¹ Ἐὰν λοιπὸν ἡ τελειότης ὑπῆρχε διὰ Λευϊτικῆς ἱερωσύνης, (διότι ὁ λαὸς ἐπ' αὐτῆς ἔλαβε τὸν νόμον,) τίς χρεῖα πλέον νὰ ἐγερθῇ ἄλλος ἱερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, καὶ οὐχὶ νὰ λέγεται κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρών; ¹² Διότι μετατιθεμένης τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετὰθεσις γίνεται. ¹³ Ἐπειδὴ ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποίου λέγονται ταῦτα, ἄλλης φυλῆς μετείχεν, ἐξ ἧς οὐδεὶς ἐπλησίασεν εἰς τὰ θυσιαστήριον. ¹⁴ Ἐπειδὴ αὐτὸς πρόδηλον, ὅτι ἐξ Ἰουδα ἀνέτειλεν ὁ Κύριος ἡμῶν· εἰς τὴν ὁποίαν φυλὴν ὁ Μωϋσῆς οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης ἐλάλησε. ¹⁵ Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλον εἶναι, διότι κατὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ Μελχισεδέκ ἐγείρεται ἄλλος ἱερεὺς, ¹⁶ ὅστις δὲν ἔγινε κατὰ νόμον σαρκικῆς ἐντολῆς, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀτελευτήτου. ¹⁷ Διότι μαρτυρεῖ, λέγων, “Ὅτι σὺ εἶσαι ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.”

¹⁸ Διότι ἀθέτησις μὲν γίνεται τῆς προηγουμένης ἐντολῆς διὰ τὸ ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελὲς αὐτῆς· ¹⁹ (ἐπειδὴ ὁ νόμος οὐδὲν ἔφερεν εἰς τὸ τέλειον)· ἔγινε δὲ ἐπεισαγωγὴ ἐλπίδος καλητέρας, διὰ τῆς ὁποίας πλησιάζομεν εἰς τὸν Θεόν.

²⁰ Καὶ καθ' ὅσον δὲν ἔγινεν ἱερεὺς χωρὶς ὀρκωμοσίας· ²¹ (διότι ἐκεῖνοι ἔγειναν ἱερεῖς χωρὶς ὀρκωμοσίας, οὗτος δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας, διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτὸν, “Ὡμοσε Κύριος καὶ δὲν

θέλει μεταμεληθῇ, Σὺ ἴσως ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ") ²² κατὰ τοσοῦτον ἀνωτέρας διαθήκης ἐγγυητὴς ἔγεινεν ὁ Ἰησοῦς.

²³ Καὶ ἐκεῖνοι μὲν ἔγειναν πολλοὶ ἱερεῖς, ἐπεὶδὴ ἐμποδίζοντο ὑπὸ τοῦ θανάτου νὰ παραμένωσιν· ²⁴ ἐκεῖνος ὅμως, ἐπεὶδὴ μένει εἰς τὸν αἰῶνα, ἔχει ἀμετάθετον τὴν ἱερωσύνην. ²⁵ Ὅθεν δύναται καὶ νὰ σώῃ ἐντελῶς τοὺς προσερχομένους εἰς τὸν Θεὸν δι' αὐτοῦ, ζῶν πάντοτε διὰ νὰ μεσιτεύσῃ ὑπὲρ αὐτῶν.

²⁶ Διότι τοιοῦτος ἀρχιερεὺς ἔπρεπεν εἰς ἡμᾶς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ²⁷ ὅστις δὲν ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὡς οἱ ἀρχιερεῖς, νὰ προσφέρῃ πρότερον θυσίας ὑπὲρ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἁμαρτιῶν, ἔπειτα ὑπὲρ τῶν τοῦ λαοῦ· διότι ἡπαξ ἔκαμε τοῦτο, ὅτε προσέφερεν ἑαυτόν· ²⁸ διότι ὁ νόμος καθιστᾷ ἀρχιερεῖς ἀνθρώπους, ἔχοντας ἀδυναμίαν· ὁ λόγος ὅμως τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, κατέστησε τὸν Υἱόν, ὅστις εἶναι τετελειωμένος εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΕΦ. η'. —¹ Κεφάλαιον δὲ τῶν λεγομένων εἶναι τοῦτο, Τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὅστις ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλυσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ² λειτουργὸς τῶν ἁγίων, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, τὴν ὁποίαν κατασκεύασεν ὁ Κύριος, καὶ οὐχὶ ἄνθρωπος.

³ Διότι πᾶς ἀρχιερεὺς καθίσταται διὰ νὰ προσφέρῃ δῶρα καὶ θυσίας· ὅθεν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἔχῃ καὶ αὐτός τι, τὸ ὁποῖον νὰ προσφέρῃ. ⁴ Ἐπεὶδὴ εἴαν ἦτο ἐπὶ γῆς, οὐδὲ ἤθελεν εἰσθαῖ ἱερεὺς, διότι ὑπῆρχον οἱ ἱερεῖς οἱ προσφέροντες τὰ δῶρα κατὰ τὸν νόμον· ⁵ οἵτινες λειτουργοῦσιν εἰς ὑπόδειγμα καὶ σκιὰν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς τὸν Μωϋσῆν, ὅτε ἐμελλε νὰ κατασκευάσῃ τὴν σκηνήν· διότι "Πρόσεχε," λέγει, "νὰ κάμῃς πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα εἰς σέ ἐν τῷ ὄρει." ⁶ Τώρα ὅμως ὁ Χριστὸς ἔλαβεν ἐξοχωτέραν λειτουργίαν, καθόσον εἶναι καὶ ἀνωτέρας διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐνομοθετήθη μετ' ἀνωτέρας ἐπαγγελίας.

⁷ Διότι εἴαν ἡ πρώτη ἐκείνη ἦτο ἄμεμπτος, δὲν ἤθελε ζητεῖσθαι τόπος διὰ τὴν δευτέραν· ⁸ διότι μεμφόμενος αὐτοὺς, λέγει, "Ἴδου, ἔρχονται ἡμέραι, λέγει Κύριος, καὶ θέλω συντελέσει ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰουδα διαθήκη

καινήν· ⁹ οὐχὶ κατὰ τὴν διαθήκην τὴν ὁποίαν ἔκαμον πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν καθ' ἣν ἡμέραν ἐπίασα αὐτοὺς ἀπὸ τῆς χειρὸς, διὰ τὴν ἐξαγάγω αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· διότι αὐτοὶ δὲν ἐνέμειναν εἰς τὴν διαθήκην μου, καὶ ἐγὼ ἡμέλησα αὐτοῖς, λέγει Κύριος. ¹⁰ Διότι αὕτη εἶναι ἡ διαθήκη τὴν ὁποίαν θέλω κάμει πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει Κύριος, Θέλω δώσει τοῖς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ θέλω γράψαι αὐτοὺς ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ θέλω εἰσθαι εἰς αὐτοὺς Θεός, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἰσθαι εἰς ἐμὲ λαός. ¹¹ Καὶ δὲν θέλουσι διδάσκει ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων, Γνώρισον τὸν Κύριον· διότι πάντες θέλουσι μὲ γνωρίζει ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν. ¹² Διότι θέλω εἰσθαι ἱλαρὸς εἰς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἀνομίας αὐτῶν δὲν θέλω ἐνθυμείσθαι πλέον."

¹³ Λέγων δὲ "καινήν," ἔκαμε πάλαν τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον, εἶναι πλήσιον ἀφανισμοῦ.

ΚΕΦ. Θ'. — ¹ Εἶχε μὲν λοιπὸν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ διατάξεις λατρείας, καὶ τὸ ἅγιον τὸ κοσμικόν· ² διότι κατεσκευάσθη σκηνὴ ἡ πρώτη, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο καὶ ἡ λυχνία, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἁγία. ³ Μετὰ δὲ τὸ δευτέρον καταπέτασμα ἦτο σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἁγία ἁγίων, ⁴ ἔχουσα χρυσοῦν θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης πανταχόθεν περικεκαλυμμένην μὲ χρυσίον, ἐν ᾗ ἦτο στάμνος χρυσῇ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης· ⁵ ὑπεράνω δὲ αὐτῆς ἦσαν Χερουβεὶμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ τῶν ὑποίων δὲ εἶναι τῶρα χρειαὶ νὰ λέγωμεν κατὰ μέρος.

⁶ Ὅντων δὲ τούτων οὕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν εἰσέρχονται διαπαντὸς οἱ ἱερεῖς ἐκτελοῦντες τὰς λατρείας· ⁷ εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰσέρχεται μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐχὶ χωρὶς αἵματος, τὸ ὁποῖον προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἐξ ἀγνοίας ἀμαρτημάτων τοῦ λαοῦ· ⁸ καὶ τοῦτο ἐδηλοποιεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅτι δὲν ἦτο πεφανερωμένη ἡ εἰς τὰ ἅγια ὁδός, ἐπειδὴ ἡ πρώτη σκηνὴ ἴστατο ἔτι· ⁹ ἥτις ἦτο τύπος εἰς τὸν αἰῶνα παρόντα καιρὸν καθ' ὃν προσεφέροντο δῶρα καὶ θυσίαι, αἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ κάμωσι τέλειον κατὰ τὴν συνείδησιν τὸν λατρεῦντα, ¹⁰ ἐπειδὴ ἦσαν διατεταγμένα μόνον εἰς βρώματα καὶ

πόματα, καὶ διαφόρους βαπτισμοὺς, καὶ διατάξεις σαρκικὰς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως.

¹¹ Ἐλθὼν δὲ ὁ Χριστὸς, ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μεγαλητέρας καὶ τελειότερας σκηνῆς, οὐχὶ χειροποιήτου, τουτέστιν, οὐχὶ ταύτης τῆς κατασκευῆς, ¹² οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος εἰσῆλθεν ἅπαξ εἰς τὰ ἅγια, ἀποκτήσας αἰώνιαν λύτρωσιν. ¹³ Διότι ἐὰν τὸ αἷμα τῶν ταύρων καὶ τράγων, καὶ ἡ σποδὸς τῆς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς μεμολυσμένους, ἀγιάζη πρὸς τὴν καθαρότητα τῆς σαρκὸς, ¹⁴ πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὅστις διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ αἰωνίου προσέφερεν ἑαυτὸν ἁμωμον εἰς τὸν Θεόν, θέλει καθαρίσει τὴν συνείδησίν σας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ νὰ λατρεύητε τὸν ζῶντα Θεόν;

¹⁵ Καὶ διὰ τοῦτο εἶναι μεσίτης διαθήκης καινῆς, ἵνα, διὰ τοῦ θανάτου ὅστις ἔγεινε πρὸς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῆς πρώτης διαθήκης παραβάσεων, λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τὴν ἐπαγγελίαν τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ¹⁶ Διότι ὅπου εἶναι διαθήκη, ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ θάνατος ἐκείνου ὅστις ἔκαμε τὴν διαθήκην· ¹⁷ διότι ἡ διαθήκη ἐπὶ τεθνεώτων εἶναι βεβαία· ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἰσχύει ἐνὸς ζῆ ὁ διαθέτης. ¹⁸ Ὅθεν οὐδὲ ἡ πρώτη δὲν ἦτο ἐγκαινισμένη χωρὶς αἵματος· ¹⁹ διότι, ἀφοῦ πᾶσα ἐντολὴ τοῦ νόμου ἐλαλήθη ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως πρὸς πάντα τὸν λαόν, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τῶν τράγων, μὲ ὕδωρ καὶ μαλλίον κόκκινον καὶ ὕσσωπον, ἑρράντισε καὶ αὐτὸ τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαόν, ²⁰ λέγων, "Τοῦτο εἶναι τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, τὴν ὅποιαν διέταξεν εἰς ἐσᾶς ὁ Θεός." ²¹ Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεῖα τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸ αἷμα ὁμοίως ἑρράντισε. ²² Καὶ σχεδὸν μὲ αἷμα καθαρίζονται πάντα κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς χύσεως αἵματος δὲν γίνεται ἄφεσις.

²³ Ἀνάγκη λοιπὸν ἦτο οἱ μὲν τύποι τῶν ἐπουρανίων νὰ καθαρίζονται διὰ τούτων· αὐτὰ ὅμως τὰ ἐπουράνια μὲ θυσίας ἀνωτέρας παρὰ ταύτας. ²⁴ Διότι ὁ Χριστὸς δὲν εἰσῆλθεν εἰς χειροποίητα ἅγια, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, διὰ νὰ ἐμφανισθῇ τώρα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν· ²⁵ οὐδὲ διὰ νὰ προσφέρῃ πολλάκις ἑαυτὸν, καθὼς ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν μὲ ξένον αἷμα· ²⁶ (διότι ἔπρεπε τότε πολλάκις νὰ πάθῃ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου)· τώρα δὲ ἅπαξ εἰς τὸ τέλος τῶν αἰώνων ἐφανερώθη, διὰ νὰ ἀβηθήσῃ τὴν ἁμαρτίαν διὰ

τῆς θυσίας ἑαυτοῦ. ²⁷ Καὶ καθὼς εἶναι ἀποφασισμένον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἅπαξ νὰ ἀποθάνωσι, μετὰ δὲ τοῦτο εἶναι κρίσις· ²⁸ οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς, ἅπαξ προσφερθεὶς διὰ νὰ σηκώσῃ τὰς ἁμαρτίας πολλῶν, θέλει φανῇ ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας εἰς τοὺς προσμένοντας αὐτὸν διὰ σωτηρίαν.

ΚΕΦ. Ι'.—¹ Διότι ὁ νόμος ἔχων σκιὰν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐχὶ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, δὲν δύναται ποτὲ διὰ τῶν αὐτῶν θυσιῶν τὰς ὁποίας προσφέρουσι κατ' ἐνιαυτὸν πάντοτε, νὰ τελειοποιήσῃ τοὺς προσερχομένους. ² Ἐπειδὴ τότε ἤθελον παύσει νὰ προσφέρωνται· διότι οἱ λατρευταί, ἅπαξ καθαρισθέντες, δὲν ἤθελον ἔχει πλέον οὐδεμίαν συνείδησιν ἁμαρτιῶν. ³ Ἀλλ' ἐν αὐταῖς γίνεται κατ' ἐνιαυτὸν ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν. ⁴ Διότι ἀδύνατον εἶναι αἷμα ταύρων καὶ τράγων νὰ ἀφαιρῇ ἁμαρτίας. ⁵ Διὰ τοῦτο εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον, λέγει, "Θυσίαν καὶ προσφοράν δὲν ἠθέλησας, ἀλλ' ἡτοίμασας εἰς ἐμέ σῶμα. ⁶ Εἰς ὀλοκαυτώματα καὶ προσφοράς περὶ ἁμαρτίας δὲν εὐηρεστήθης. ⁷ Τάτε εἶπον, Ἴδού, ἔρχομαι, (ἐν τῷ τόμῳ τοῦ βιβλίου εἶναι γεγραμμένον περὶ ἐμοῦ,) διὰ νὰ κάμω, ὦ Θεέ, τὸ θέλημά σου." ⁸ Ἀφοῦ εἶπεν ἀνωτέρω, "Ὅτι θυσίαν καὶ προσφοράν καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ προσφοράς περὶ ἁμαρτίας, δὲν ἠθέλησας, οὐδὲ εὐηρεστήθης εἰς αὐτάς" (αἵτινες προσφέρονται κατὰ τὸν νόμον) ⁹ τότε εἶπεν, "Ἴδού, ἔρχομαι, διὰ νὰ κάμω, ὦ Θεέ, τὸ θέλημά σου." Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, διὰ νὰ συστήσῃ τὸ δεύτερον. ¹⁰ Μὲ τὸ ὅποιον θέλημα εἴμεθα ἡγιασμένοι διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἅπαξ γενομένης.

¹¹ Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἴσταται καθ' ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες ποτὲ δὲν δύνανται νὰ ἀφαιρέσωσιν ἁμαρτίας. ¹² Ἀλλ' αὐτὸς ἀφοῦ προσέφερε μίαν θυσίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, ἐκάθισε διαπαντὸς ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ¹³ προσμένων τοῦ λοῦποῦ ἑωσοῦ τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ¹⁴ Διότι μὲ μίαν προσφοράν ἐτελειοποίησε διαπαντὸς τοὺς ἁγιαζομένους.

¹⁵ Μαρτυρεῖ δὲ εἰς ἡμᾶς καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· διότι, ἀφοῦ εἶπε πρότερον, ¹⁶ "Αὕτη εἶναι ἡ διαθήκη, τὴν ὁποίαν θέλω κάμει πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, Θέλω δώσει τοὺς νόμους μου εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ θέλω γράψῃ αὐτοὺς ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν," προσθέτει, ¹⁷ "Καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν

καὶ τὰς ἀνομίας αὐτῶν δὲν θέλω ἐνθυμεῖσθαι πλέον¹⁸ ὅπου δὲ εἶναι ἄφεσις τούτων, δὲν εἶναι πλέον προσφορά περὶ ἁμαρτίας.

¹⁹ Ἐχόντες λοιπὸν, ἀδελφοί, παρρησίαν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ ἄγια διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ, ²⁰ διὰ νέας καὶ ζωῆς οδοῦ τὴν ὅποιαν καθιέρωσε εἰς ἡμᾶς, διὰ τοῦ καταπέτάσματος, τουτέστι, τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ²¹ καὶ ἔχοντες ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, ²² ὡς πλησιάζομεν μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ἔχοντες τὰς καρδίας ἡμῶν κεκαθαρμέναις ἀπὸ συνειδήσεως ποινηρᾶς· ²³ καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα με ὕδωρ καθαρὸν, ὡς κρατῶμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀσάλευτον· διότι πιστὸς ὁ ὑποσχεθεὶς· ²⁴ καὶ ὡς φροντίζομεν περὶ ἀλλήλων, παρακινούντες εἰς ἀγάπην καὶ καλὰ ἔργα· ²⁵ μὴ ἀφίνοντες τε νὰ συνερχώμεθα ὁμοῦ, καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τινάς, ἀλλὰ προτρέποντες ἀλλήλους· καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσον βλέπετε πλησιάζουσιν τὴν ἡμέραν.

²⁶ Διότι ἐὰν ἡμεῖς ἁμαρτάνωμεν ἑκουσίως, ἀφοῦ ἐλάβομεν τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας, δὲν ἀπολείπεται πλέον θυσία περὶ ἁμαρτιῶν· ²⁷ ἀλλὰ φοβερὰ τις ἀπεκδοχὴ κρίσεως, καὶ ἔξαψις πυρὸς, τὸ ὅποιον μέλλει νὰ κατατρώγῃ τοὺς ἐναντίους. ²⁸ Ἐὰν τις ἀθετήσῃ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων ἀποθνήσκει χωρὶς ἔλεος· ²⁹ πόσον, στοχάζεσθε, χειροτέρας τιμωρίας θέλει κριθῇ ἄξιός ὁ καταπατήσας τὸν Τίον τοῦ Θεοῦ, καὶ νομίσας κοινὸν τὸ αἷμα τῆς διαθήκης με τὸ ὅποιον ἡγιασθῇ, καὶ ὑβρίσας τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος; ³⁰ Διότι ἐξεύρομεν τὸν εἰπόντα, “Εἰς ἐμὲ ἀνέκει ἡ ἐκδίκησις, ἐγὼ θέλω κάμει ἀνταπόδοσιν,” λέγει Κύριος. Καὶ πάλιν, “Ὁ Κύριος θέλει κρίνει τὸν λαὸν αὐτοῦ.” ³¹ Φοβερόν εἶναι τὸ νὰ πέσῃ τις εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος.

³² Ἀναφέρετε δὲ εἰς τὴν μνήμην σας τὰς προτέρας ἡμέρας, ἐν αἷς ἀφοῦ ἐφωτίσθητε, ὑπεμείνατε μέγαν ἀγῶνα παθημάτων· ³³ ποτὲ μὲν, θεατριζόμενοι με ὀνειδισμοὺς καὶ θλίψεις· ποτὲ δὲ, γινόμενοι κοινωνοὶ τῶν τὰ τοιαῦτα παθόντων. ³⁴ Διότι ἐδείξατε συμπάθειαν εἰς τὰ δεσμά μου, καὶ ἐδέχθητε μετὰ χαρᾶς τὴν ὑρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων σας, ἐξείροντες ὅτι ἔχετε εἰς ἑαυτοὺς περιουσίαν ἐν οὐρανοῖς καλλιτέραν καὶ διαμένουσιν. ³⁵ Μὴ υποβάλητε λοιπὸν τὴν παρρησίαν σας, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν μεγάλην.

³⁶ Διότι ἔχετε χρεῖαν ὑπομονῆς, διὰ τὴν κάμψαι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν λάβῃ τὴν ἐπαγγελίαν. ³⁷ Διότι ἐστὶ ὀλίγον καιρὸν, καὶ θέλει ἔλθῃ ὁ ἐρχόμενος καὶ δὲν θέλει βραδύνει. ³⁸ ὁ δὲ δίκαιος θέλει ζῆσαι ἐκ πίστεως" καὶ "ἐάν τις συρτῇ ὀπίσω, ἡ ψυχὴ μου δὲν εὐαρεστεῖται εἰς αὐτόν." ³⁹ Ἡμεῖς ὁμῶς δὲν εἴμεθα ἐκ τῶν συρομένων ὀπίσω πρὸς ἀπώλειαν, ἀλλ' ἐκ τῶν πιστευόντων πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς.

ΚΕΦ. ΙΑ'.

ΕΙΝΑΙ δὲ ἡ πίστις, ἐλπιζομένων πεποιθήσις, βεβαίωσις πραγμάτων μὴ βλεπομένων.

¹ Διότι διὰ ταύτης ἔλαβον καλὴν μαρτυρίαν οἱ πρεσβύτεροι.

² Διὰ πίστεως ἐννοοῦμεν ὅτι οἱ αἰῶνες ἐκτίσθησαν μετὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὥστε τὰ βλεπόμενα δὲν ἔχειαν ἐκ φαινομένων.

³ Διὰ πίστεως ὁ Ἀβελ προσέφερε πρὸς τὸν Θεὸν καλῆτεραν θυσίαν παρὰ τὸν Κάιν, διὰ τῆς ὁποίας ἐμαρτυρήθη ὅτι ἦτο δίκαιος, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔδωκε μαρτυρίαν περὶ τῶν δώρων αὐτοῦ καὶ δι' αὐτῆς, καίτοι ἀποθανὼν, ἐτι λαλεῖ.

⁴ Διὰ πίστεως μετετέθη ὁ Ἐνῶχ διὰ τὴν μὴ ἶδῃ θάνατον, καὶ δὲν εὗρίσκετο, διότι μετέθεσεν αὐτὸν ὁ Θεός· ἐπειδὴ πρὸ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ ἐμαρτυρήθη ὅτι εὐηρέστησεν εἰς τὸν Θεόν.

⁵ Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εἶναι τὴν εὐαρεστήσῃ τις εἰς αὐτόν· διότι ὁ προσερχόμενος εἰς τὸν Θεόν, πρέπει τὴν πιστεύσῃ, ὅτι εἶναι, καὶ γίνεται μισθαποδότης εἰς τοὺς ἐκζητοῦντας αὐτόν.

⁶ Διὰ πίστεως ὁ Νῶε εἰδοποιηθεὶς θεόθεν περὶ τῶν μὴ βλεπομένων ἐτι, ἐφοβήθη, καὶ κατεσκεύασε κιβωτὸν πρὸς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ· δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ ἔγεινε κληρονόμος τῆς διὰ πίστεως δικαιοσύνης.

⁷ Διὰ πίστεως ὑπήκουσεν ὁ Ἀβραάμ, ὅτε ἐκαλεῖτο τὴν ἐξέλθῃ εἰς τὸν τόπον τὸν ὁποῖον ἐμελλε τὴν λάβῃ εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐξεύρων πού ἰπάγει. ⁸ Διὰ πίστεως παρώκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ξένην, κατοικήσας ἐν σκηναῖς, μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς αὐτῆς ἐπαγγελίας. ¹⁰ διότι περιέμενε τὴν πόλιν τὴν ἔχουσιν τὰ θεμέλια, τῆς ὁποίας τεχνίτης καὶ δημιουργὸς εἶναι ὁ Θεός.

¹¹ Διὰ πίστεως καὶ αὐτὴ ἡ Σάρρα ἔλαβε δύναμιν εἰς τὸ γεν

συλλάβῃ σπέρμα, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἐγέννησεν, ἐπειδὴ ἔστοχάσθη πιστὸν τὸν ὑποσχεθέντα. ¹² Διὰ τοῦτο καὶ ἐξ ἐνός, μάλιστα νεκρωμένου, ἐγεννήθησαν, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὸ πλήθος, καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἣτις δὲν δύναται νὰ ἀριθμηθῇ.

¹³ Ἐν πίστει ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ μακρόθεν ἰδόντες αὐτάς, καὶ πεισθέντες, καὶ ἐγκολπωθέντες, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι εἶναι ξένοι καὶ παρεπίδημοι ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁴ Διότι οἱ λέγοντες τοιαῦτα, δεικνύουσιν ὅτι ζητοῦσι πατρίδα. ¹⁵ Καὶ ἐὰν μὲν ἐνεθυμοῦντο ἐκείνην ἐξ ἧς ἐξῆλθον, ἤθελον εὐρεῖ καιρὸν νὰ ἐπιστρέψωσι. ¹⁶ Τώρα ὅμως ἐπιθυμοῦσι καλλίτεραν, τουτέστιν ἐπουράνιον· διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς δὲν ἐπαισχύνεται αὐτοὺς, νὰ λέγηται Θεὸς αὐτῶν· διότι ἠτοίμασε δι' αὐτοὺς πόλιν.

¹⁷ Διὰ πίστεως ὁ Ἀβραάμ, ὅτε ἐδοκιμάζετο, προσέφερε τὸν Ἰσαάκ· καὶ τὸν μονογενῆ αὐτοῦ προσέφερεν ἐκείνος ὅστις ἀνεδέχθη τὰς ἐπαγγελίας, ¹⁸ πρὸς τὸν ὁποῖον ἐλαλήθη, "Ὅτι ἐν Ἰσαάκ θέλει κληθῇ εἰς σέ σπέρμα." ¹⁹ συλλογισθεῖς ὅτι ὁ Θεὸς δύναται καὶ ἐκ νεκρῶν νὰ ἀνεγείρῃ· ἐξ ὧν καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ὀπίσω παραβολικῶς.

²⁰ Διὰ πίστεως ὁ Ἰσαάκ εὐλόγησε τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαΐ περὶ τῶν μελλόντων.

²¹ Διὰ πίστεως ὁ Ἰακώβ ἀποθνήσκων εὐλόγησεν ἕκαστον τῶν υἱῶν τοῦ Ἰωσήφ, καὶ προσεκύνησεν ἐπιστατηζόμενος ἐπὶ τὸ ὕκρον τῆς ράβδου αὐτοῦ.

²² Διὰ πίστεως ὁ Ἰωσήφ ἀποθνήσκων προανήγγειλε περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ παρήγγειλε περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ.

²³ Διὰ πίστεως ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ ἐγεννήθη, ἐκρύφθη τρεῖς μῆνας ὑπὸ τῶν γονέων αὐτοῦ, διότι εἶδον κεχαριτωμένον τὸ παιδίον· καὶ δὲν ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. ²⁴ Διὰ πίστεως ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ ἐμεγάλωσεν, ἡρνήθη νὰ λέγηται υἱὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραῶ, ²⁵ προκρίνας μᾶλλον νὰ κακονχῇται μετὰ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, παρὰ νὰ ἔχῃ πρόσκαιρον ἀπόλαυσιν ἁμαρτίας· ²⁶ κρίνας τὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ὀνειδισμόν μεγαλῆτερον πλοῦτον παρὰ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ θησαυροὺς· διότι ἀπέβλεπεν εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. ²⁷ Διὰ πίστεως ἀφῆκε τὴν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· διότι ὡς βλέπων τὸν

ἀόρατον ἐνεκαρτέρησε. ²⁸ Διὰ πίστεως ἔκαμε τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, διὰ νὰ μὴ ἐγγίση αὐτοὺς ὁ ἐξολοθρεύων τὰ πρωτότοκα.

²⁹ Διὰ πίστεως διέβησαν τὴν Ἑρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς· τὴν ὁποῖαν δοκιμάσαντες οἱ Αἰγύπτιοι, κατεποντίσθησαν.

³⁰ Διὰ πίστεως ἔπεσον τὰ τεῖχη τῆς Ἱεριχᾶ, ἀφοῦ ἐκυκλώθησαν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

³¹ Διὰ πίστεως ἡ πόρνη Ῥαάβ δὲν συναπωλεσθῇ μετὰ τοὺς ἀπειθήσαντας, δεχθεῖσα τοὺς κατασκόπους μετὰ εἰρήνῃν.

³² Καὶ τί ἐτι νὰ λέγω; Διότι θέλει μὲ λείψει ὁ καιρὸς διηγούμενον περὶ Γεδεὼν, Βαράκ τε καὶ Σαμφὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαβὶδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν· ³³ οἵτινες διὰ τῆς πίστεως κατεπολέμησαν βασιλείας, εἰργάσθησαν δικαιοσύνην, ἐπέτυχον τὰς ἐπαγγελίας, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ³⁴ ἔσβησαν δύναμιν πυρὸς, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἔγειναν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν στρατεύματα ἀλλοτρίων· ³⁵ ἔλαβον γυναῖκες τοὺς νεκροὺς αὐτῶν ἀναστηθέντας· ἄλλοι δὲ ἐβασανίσθησαν μὴ δεχθέντες τὴν ἀπολύτρωσιν, διὰ τὰ ἀξιωθῶσι καλητέρας ἀναστάσεως· ³⁶ ἄλλοι δὲ ἐδοκίμασαν ἐμπαγμοὺς καὶ μάστιγας, ἐτι δὲ καὶ δεσμὰ καὶ φυλακὴν· ³⁷ ἐλιθοβολήθησαν, ἐπριονίσθησαν, ἐπειράσθησαν, μὲ σφαγὴν μαχαίρας ἀπέθανον, περιεπλανήθησαν μὲ δέρματα προβίπτων, μὲ δέρματα αἰγῶν· ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ³⁸ (τῶν ὁποίων δὲν ἦτο ἄξιος ὁ κόσμος)· πλανώμενοι ἐν ἐρημίαις καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς τρύπαις τῆς γῆς.

³⁹ Καὶ οὗτοι πάντες ἂν καὶ ἔλαβον καλὴν μαρτυρίαν διὰ τῆς πίστεως, δὲν ἀπῆλυσαν τὴν ἐπαγγελίαν· ⁴⁰ διότι ὁ Θεὸς προέβλεψε καλῆτερόν τι περὶ ἡμῶν, διὰ νὰ μὴ λάβωσι τὴν τελειότητα χωρὶς ἡμῶν.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΛΟΙΠΟΝ καὶ ἡμεῖς, περικυκλωμένοι ὄντες ὑπὸ τοσούτου νέφους μαρτύρων, ὡς ἀπορρίψωμεν πᾶν βάρος καὶ τὴν εὐκόλως ἐμπεριπλέκουσαν ἡμᾶς ἁμαρτίαν, καὶ ὡς τρέχωμεν μεθ' ὑπομονῆς τὸν προκείμενον εἰς ἡμᾶς ἀγῶνα· ² ἀποβλέποντες εἰς τὸν Ἰησοῦν

τὸν ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν τῆς πίστεως, ὅστις ὑπὲρ τῆς χαρᾶς τῆς προκειμένης εἰς αὐτόν, ὑπέφερε σταυρὸν, καταφρονήσας τὴν αἰσχύνην, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ. ³ Διότι συλλογίσθητε τὸν ὑπομείναντα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν τοιαύτην ἀντιλογία εἰς ἑαυτόν, διὰ νὰ μὴ ἀποκόμῃτε χαννοίμενοι κατὰ τὰς ψυχὰς σας.

⁴ Δὲν ἀντεσταθῇτε ἔτι μέχρις αἵματος, ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς ἁμαρτίας· ⁵ καὶ ἐλησμονήσατε τὴν νοουθεσίαν ἣτις λαλεῖ πρὸς ἐσᾶς ὡς πρὸς υἱούς, λέγουσα, "Τιέ μου, μὴ καταφρονῇς τὴν παιδείαν τοῦ Κυρίου· μηδὲ ἀθυμῇς ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ." ⁶ Διότι ὅντινα ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει καὶ μαστιγώνει πάντα υἱὸν τὸν ὁποῖον παραδέχεται." ⁷ Ἐὰν ὑπομένῃτε τὴν παιδείαν, ὁ Θεὸς φέρεται πρὸς ἐσᾶς, ὡς πρὸς υἱούς· διότι τίς υἱὸς εἶναι τὸν ὁποῖον δὲν παιδεύει ὁ πατήρ; ⁸ Ἐὰν ὅμως ἦσθε χωρὶς παιδείαν, τῆς ὁποίας ἔγειναι μέτοχοι πάντες, ἄρα εἰσθε νόθοι, καὶ οὐχὶ υἱοί. ⁹ Ἐπειτα τοὺς μὲν κατὰ σάρκα πατέρας ἡμῶν εἶχομεν παιδευτὰς, καὶ ἐσεβόμεθα αὐτούς· δὲν θέλομεν ὑποταχθῇ πολλῷ μᾶλλον εἰς τὸν Πατέρα τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσει; ¹⁰ Διότι ἐκείνοι μὲν πρὸς ὀλίγας ἡμέρας ἐπαιδεύον ἡμᾶς, κατὰ τὴν ἀρέσκειαν αὐτῶν· ὁ δὲ πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν, διὰ νὰ γεινώμεν μέτοχοι τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. ¹¹ Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι πρῶτον χαρᾶς, ἀλλὰ λύπης· ὕστερον ὅμως ἀποδίδει εἰς τοὺς γυμνασθέντας δι' αὐτῆς καρπὸν εἰρηνικὸν δικαιοσύνης.

¹² "Διὰ τοῦτο ἀνορθώσατε τὰς κεχαυνωμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα," ¹³ καὶ "κάμετε εἰς τοὺς πόδας σας εὐθείας ὁδούς·" διὰ νὰ μὴ ἐκτραπῇ τὸ χεῶν, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ θεραπευθῇ.

¹⁴ Ζητεῖτε εἰρήνην μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, χωρὶς τοῦ ὁποῖου οὐδεὶς θέλει ἰδεῖ τὸν Κύριον· ¹⁵ παρατηροῦντες μήπως ὕστερήται τις ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ· "μήπως ῥίζα τις πικρίας ἀναφύουσα φέρῃ ἐνόχλησιν," καὶ διὰ ταύτης μianθῶσι πολλοί· ¹⁶ μήπως ἡναί τις πόρνος ἢ βέβηλος καθὼς ὁ Ἡσαΐ, ὅστις διὰ μίαν βρῶσιν ἐπώλησε τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ· ¹⁷ ἐπειδὴ ἐξεύρετε ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων νὰ κληρονομήσῃ τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη· διότι δὲν εὔρε τόπον μετανοίας, ἂν καὶ ἐξεζήτησεν αὐτὴν μετὰ δακρῶν.

¹⁸ Διότι δὲν προσήλθετε εἰς ὄρος ψηλαφώμενον, καὶ καιόμενον με πῦρ, καὶ εἰς ζόφον καὶ σκότος καὶ ἀνεμοστρόβιλον, ¹⁹ καὶ

εἰς σάλπιγγος ἤχον, καὶ φωνὴν λόγων, τὴν ὁποίαν οἱ ἀκούσαντες παρεκάλεσαν νὰ μὴ λαληθῇ πλέον πρὸς αὐτοὺς ὁ λόγος ²⁰ (διότι δὲν ὑπέφερον τὸ προσταττόμενον, "Καὶ ζῶον ἐὰν ἐγγίσῃ τὸ ὄρος θέλει λιθοβοληθῇ, ἢ μὲ βέλη θέλει κατατοξευθῇ." ²¹ Καὶ τόσον φοβερὸν ἦτο τὸ φαινόμενον ὥστε ὁ Μωϋσῆς εἶπε, Κατάφοβος εἰμαι καὶ ἐντρομος·) ²² ἀλλὰ προσήλθετε εἰς ὄρος Σιών, καὶ εἰς πόλιν Θεοῦ ζώντος, τὴν ἐπουράνιον Ἱερουσαλὴμ, καὶ εἰς μυριάδας ἀγγέλων, ²³ εἰς πανήγυριν καὶ ἐκκλησίαν πρωτοτόκων καταγεγραμμένων ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ εἰς Θεοὶ κριτὴν πάντων, καὶ εἰς πνεύματα δικαίων οἵτινες ἔλαβον τὴν τελειότητα· ²⁴ καὶ εἰς νέας διαθήκης μεσίτην Ἰησοῦν, καὶ εἰς αἷμα καθαρισμοῦ, τὸ ὁποῖον λαλεῖ καλῆτερα παρὰ τὸ τοῦ ²⁵ Ἀβελ.

²⁶ Προσέχετε μὴ καταφρονήσητε τὸν λαλοῦντα· διότι αὐτοὶ ἐκεῖνοι δὲν ἀπέφυγον καταφρονήσαντες τὸν λαλοῦντα πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, πολλῶ μᾶλλον ἡμεῖς, ἐὰν ἀποστραφῶμεν τὸν λαλοῦντα ἀπὸ τῶν οὐρανῶν· ²⁷ τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλειψε τότε· τῶρα δὲ ὑπесχέθη λέγων, "Ἐτι ἅπαξ ἐγὼ σείω οὐχὶ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν." ²⁸ Τὸ δὲ "ἔτι ἅπαξ" δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν, ὡς χειροποιήτων, διὰ νὰ μείνωσι τὰ μὴ σαλευόμενα. ²⁹ Διὰ τοῦτο παραλαμβάνοντες βασιλείαν ἀσάλευτον, ἣς κρατῶμεν τὴν χάριν, διὰ τῆς ἰποίας νὰ λατρεύωμεν εὐαρέστως τὸν Θεόν, μὲ σέβας καὶ εὐλάβειαν. ³⁰ Διότι ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀνὰ πῦρ καταναλίσκον.

ΚΕΦ. ιγ'.

Ἡ ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ ἃς μένη· ² τὴν φιλοξενίαν μὴ λησμονεῖτε· ἐπεὶ διὰ ταύτης τινὲς ἐφιλοξένησαν ἀγγέλους μὴ γνωρίζοντες. ³ Ἐνθυμεῖσθε τοὺς δεσμίους, ὡς συνδέσμοι· τοὺς ταλαιπωρουμένους, ὡς ὄντες καὶ σεῖς ἐν σώματι. ⁴ Τίμιος ἴστω ὁ γάμος εἰς πάντας, καὶ ἡ κοίτη ἀμύαντος· τοὺς δὲ πόρνους καὶ μοιχοὺς θέλει κρίνει ὁ Θεός. ⁵ Ὁ τρόπος σας ἔστω ἀφιλόγυρος· ἀρκεῖσθε εἰς τὰ παρόντα· διότι αὐτὸς εἶπε, "Δὲν θέλω σὲ ἀφήσει, οὐδὲ σὲ ἐγκαταλείψει" ὥστε ἡμεῖς θαρρύνοντες νὰ λέγωμεν, "Ὁ Κύριος βοηθός μου, καὶ δὲν θέλω φοβηθῇ, τί νὰ μοὶ κάμῃ ἄνθρωπος."

⁶ Ἐνθυμεῖσθε τοῖς προεστῶτάς σας, οἵτινες ἐλάλησαν πρὸς

ἐσαῶς τὴν λόγον τοῦ Θεοῦ· τῶν ὁποίων μιμῆσθε τὴν πίστιν, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πολιτεύματος αὐτῶν.
⁸ Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ αὐτὸς χθὲς καὶ σήμερον, καὶ εἰς τοῖς αἰῶνας. ⁹ Μὴ πλανᾶσθε μὲ διδαχὰς ποικίλας καὶ ξένας· διότι καλὸν εἶναι μὲ τὴν χάριν νὰ στερεώνηται ἡ καρδιά, οὐχὶ μὲ βρώματα, εἰς τὰ ὑποῖα ὅσοι περιεπάτησαν δὲν ἀφελήθησαν.

¹⁰ Ἐχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ δὲν ἔχουσιν ἐξουσίαν νὰ φάγωσιν οἱ λατρεῖντες εἰς τὴν σκηνήν. ¹¹ Διότι τῶν ζώων, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα εἰσφέρεται εἰς τὰ ἱγία διὰ τοῦ ἀρχιερέως περὶ ἁμαρτίας, τούτων τὰ σώματα κατακαίονται ἔξω τοῦ στρατοπέδου. ¹² Ὅθεν καὶ ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ ἁγιάσῃ τὸν λαὸν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ αἵματος, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν. ¹³ Ἄς ἐξερχώμεθα λοιπὸν πρὸς αὐτὸν ἔξω τοῦ στρατοπέδου, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. ¹⁴ Διότι δὲν ἔχομεν ἐδῶ πόλιν διαμένουσαν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. ¹⁵ Δι' αὐτοῦ λοιπὸν ἄς ἀναφέρωμεν πάντοτε εἰς τὸν Θεὸν θυσίαν αἰνέσεως, τουτέστι, καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹⁶ Τὴν δὲ ἀγαθοποιίαν καὶ τὰ μεταδοτικὸν μὴ λησμοιεῖτε· διότι εἰς τοιαύτας θυσίας εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. ¹⁷ Πείθεσθε εἰς τοὺς προεστῶτάς σας, καὶ ὑπακούετε· διότι αὐτοὶ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν σας, ὡς μέλλοντες νὰ ἀποδώσωσι λόγον· διὰ νὰ κήμνωσι τοῦτο μετὰ χαρᾶς, καὶ μὴ στενάζοντες· διότι τοῦτο δὲν σᾶς ὠφελεῖ.

¹⁸ Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· διότι εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι ἔχομεν καλὴν συνείδησιν, θέλοντες νὰ πολιτευώμεθα κατὰ πάντα καλῶς. ¹⁹ Περισσότερον δὲ παρακαλῶ νὰ κάμῃτε τοῦτο, διὰ νὰ ἀποκατασταθῶ εἰς ἐσαῶς ταχύτερα.

²⁰ Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὅστις ἀνεβίβασεν ἐκ τῶν νεκρῶν τὸν μέγαν ποιμένα τῶν προβάτων διὰ τοῦ αἵματος τῆς αἰωνίου διαθήκης, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, ²¹ εἴθε νὰ σᾶς κόμῃ τελείους εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, διὰ νὰ ἐκτελήτε τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· εἰς τὸν ὁποῖον εἰς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

²² Σᾶς παρακαλῶ δὲ, ἀδελφοί, ὑποφέρετε τὸν λόγον τῆς νοουθεσίας· διότι ἐν συντομίᾳ σᾶς ἔγραψα.

²³ Ἐξεύρετε ὅτι ὁ ἀδελφὸς Τιμόθεος ἀπελύθη τῆς φυλακῆς, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐὰν ἔλθῃ ταχύτερα, θέλω σᾶς ἰδεῖ.

²⁴ Ἀσπάζεσθαι πάντας τοὺς προεστῶτάς σας, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Σᾶς ἀσπάζονται οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

²⁵ Ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΙΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

ΚΕΦ. α'.

ΙΑΚΩΒΟΣ, δούλος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τὰς δώδεκα φυλὰς τὰς διεσπαρμένας, χαίρειν.

¹ Πῶσαν χαρὰν νομίσαιτε, ἀδελφοί μου, ὅταν περιπέσητε εἰς διαφόρους πειρασμούς· ² γνωρίζοντες ὅτι ἡ δοκιμασία τῆς πίστεώς σας ἐργάζεται ὑπομονήν· ³ ἡ δὲ ὑπομονὴ ἃς ἔχη ἔργον τέλειον, διὰ τὸ ἦσθε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, μὴ ὄντες εἰς μηδὲν ἐλλειπεῖς.

⁴ Εἰδὲν δὲ τις ἀπὸ σᾶς ἦναι ἐλλειπῆς σοφίας, ἃς ζητῇ παρὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ δίδοντος εἰς πάντας πλουσίως, καὶ μὴ ὀνειδίζοντος· καὶ θέλει δοθῇ εἰς αὐτόν. ⁵ Ὅς ζητῇ ὁμῶς μετὰ πίστεως, χωρὶς τὸ διστάζει παντελῶς· διότι ὁ διστάζων ὁμοιάζει μὲ κύμα θαλάσσης κινούμενον ὑπὸ ἀνέμων καὶ συνταραττόμενον. ⁶ Διότι ἃς μὴ νομίζῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι θέλει λάβει τί παρὰ τοῦ Κυρίου. ⁷ Ὁ ἄνθρωπος δὲ γινώσκων ὅτι ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

⁸ Ὅς καυχᾶται δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς εἰς τὸ ὕψος αὐτοῦ· ⁹ ὁ δὲ πλούσιος, εἰς τὴν ταπείνωσιν αὐτοῦ· ἐπειδὴ ὡς ἄνθος χόρτου θέλει παρέλθῃ. ¹⁰ Διότι ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος μετὰ τοῦ καύσωνα, καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ τὸ κῆλλος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠφανίσθη· οὕτω καὶ ὁ πλούσιος θέλει μαρανθῇ ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

¹¹ Μακάριος ὁ ἄνθρωπος ὅστις ὑπομένει πειρασμόν· διότι ἂν δοκιμασθῇ, θέλει λάβει τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, τὸν ὁποῖον ὑπέσχεθη ὁ Κύριος εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν.

¹³ Μηδεὶς πειραζόμενος ἄς λέγῃ, "Ὅτι ἀπο τοῦ Θεοῦ πειράζομαι· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀπείραστος κακῶν, καὶ αὐτὸς οὐδένα πειράζει. ¹⁴ Πειράζεται δὲ ἕκαστος, ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπιθυμίας παρασυρόμενος καὶ δελεαζόμενος. ¹⁵ Ἐπειτα ἡ ἐπιθυμία ἀφ' οὗ συλλάβῃ, γεννᾷ τὴν ἁμαρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἐκτελεσθεῖσα γεννᾷ τὸν θάνατον.

¹⁶ Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· ¹⁷ πᾶσα δόσις ἀγαθῇ, καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον, εἶναι ἄνωθεν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ὑπάρχει ἀλλοίωσις ἢ σκιά μεταβολῆς. ¹⁸ Ἐξ ἰδίας αὐτοῦ θελήσεως ἐγέννησεν ἡμᾶς διὰ τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας, διὰ τὸ ἡμεῖς ἡμεῖς ἀπαρχὴ τῶν κτισμάτων αὐτοῦ.

¹⁹ Λοιπὸν, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἄς εἶναι πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ νὰ ἀκοίῃ, βραδὺς εἰς τὸ νὰ λαλῇ, βραδὺς εἰς ὀργήν· ²⁰ διότι ἡ ὀργὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐργάζεται τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ. ²¹ Διὰ τοῦτο ἀπορρίψαντες πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεΐαν κακίας, δέχθητε μετὰ πραότητος τὸν ἐμφυτευθέντα λόγον, τὸν δυνάμενον νὰ σώσῃ τὰς ψυχὰς σας. ²² Γίνεσθε δὲ ἐκτελεσταὶ τοῦ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί, ἀπατῶντες ἑαυτοὺς. ²³ Διότι ἐάν τις ᾔναι ἀκροατὴς τοῦ λόγου, καὶ οὐχὶ ἐκτελεστής, οὗτος ὁμοιάζει μὲ ἄνθρωπον ὅστις θεωρεῖ τὸ φυσικὸν αὐτοῦ πρόσωπον ἐν κατόπτρῳ· ²⁴ διότι ἐθεώρησεν ἑαυτὸν, καὶ ἀνεχώρησε, καὶ εὐθὺς ἐλησμόνησεν ὁποῖος ἦτο. ²⁵ Ὅστις ὁμῶς ἐγκίψῃ εἰς τὸν τέλειον νόμον τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἐπιμείλῃ εἰς αὐτόν, οὗτος γεινόμενος οὐχὶ ἀκροατὴς ἐπιλήσμων, ἀλλ' ἐκτελεστής ἔργου, οὗτος θέλει εἶσθαι μακάριος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

²⁶ Εάν τις μεταξὺ σας νομίζῃ ὅτι εἶναι θρήσκος, καὶ δὲν χαλινώσῃ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατᾷ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου ἡ θρησκεία εἶναι ματαία. ²⁷ Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς εἶναι αὕτη, Νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς ὀρφανούς καὶ τὰς χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, καὶ νὰ φυλάττῃ ἑαυτὸν ἀμόλυντον ἀπὸ τοῦ κόσμου.

ΚΕΦ. Β'.

ἈΔΕΛΦΟΙ μου, μὴ ἔχετε μὲ προσωποληψίας τὴν πίστιν τοῦ δεδοξασμένου Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ² Διότι ἐὰν εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν σας ἄνθρωπος ἔχων χρυσοὺν δακτυλίδιον

μέ λαμπρὸν ἔνδυμα, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὺς μέ ῥυπαρὸν ἔνδυμα.
³ καὶ ἐπιβλέψῃτε εἰς τὸν φοροῦντα τὸ ἔνδυμα τὸ λαμπρὸν, καὶ
εἴπητε πρὸς αὐτόν, Σὺ κάθου ἐδῶ καλῶς· καὶ πρὸς τὸν πτωχόν
εἴπητε, Σὺ στέκε ἐκεῖ, ἢ, Κάθου ἐδῶ ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου.
⁴ δὲν ἐκάμετε ἄρα διάκρισιν ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγείνετε κριταὶ
πονηρὰ διαλογιζόμενοι; ⁵ Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Δὲν
ἐξελέξεν ὁ Θεὸς τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τοῦτου, πλουσίους ἐν
πίστει, καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας, τὴν ὁποίαν ὑπὲσχέθη
πρὸς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν; ⁶ Σεῖς ὅμως ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν.
Δὲν σᾶς καταδυναστεύουσιν οἱ πλούσιοι, καὶ αὐτοὶ σᾶς σύρουνσιν
εἰς κριτήρια; ⁷ Αὐτοὶ δὲν βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα μέ τὸ
ὁποῖον ὀνομάζεσθε; ⁸ Εἰνὸς μὲν ἐκτελήτε τὸν νόμον τὴν βασιλικὴν,
κατὰ τὴν γραφὴν, “Θέλεις ἀγαπᾶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν,”
καλῶς ποιεῖτε ⁹ εἰνὸς ὅμως προσωποληπτῇτε, κάμνετε ἁμαρτίαν
καὶ ἐλέγχεσθε ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.

¹⁰ Διότι ὅστις φυλάξῃ ὅλον τὸν νόμον, καὶ πταίσῃ εἰς ἓν,
ἐγείνεν ἐνοχος πάντων. ¹¹ Ἐπειδὴ ὁ εἰπὼν, “Μὴ μοιχεύῃς,”
εἶπε καὶ, “Μὴ φονεύῃς.” Ἄλλ' εἰνὸς μὲν μοιχεύῃς, φονεύῃς
δὲ, ἐγείνεις παραβάτης τοῦ νόμου.

¹² Οὕτω λαλεῖτε, καὶ οὕτω πράττετε, ὡς μέλλοντες νὰ κριθῇτε
διὰ τοῦ νόμου τῆς ἐλευθερίας· ¹³ διότι ἡ κρίσις εἶναι εἰσὶν ἀνίλεως
εἰς τὸν ὅστις δὲν ἔκαμεν ἔλεος· καὶ τὸ ἔλεος καυχᾶται κατὰ τῆς
κρίσεως.

¹⁴ Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, εἰνὸς λέγῃ τις ὅτι ἔχει πίστιν,
καὶ ἔργα δὲν ἔχῃ; μήπως ἡ πίστις δύναται νὰ σώσῃ αὐτόν;
¹⁵ Εἰνὸς δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι, καὶ στερῶνται
τῆς καθημερινῆς τροφῆς, ¹⁶ καὶ εἴπῃ τις ἐξ ὑμῶν πρὸς αὐτούς,
“Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, καὶ δὲν δώσητε
εἰς αὐτοὺς τὰ ἀναγκαῖα τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; ¹⁷ Οὕτω καὶ
ἡ πίστις, εἰνὸς δὲν ἔχῃ ἔργα, νεκρὰ εἶναι καθ' ἑαυτήν. ¹⁸ Ἀλλὰ
θέλει τις εἰπεῖ, Σὺ ἔχεις πίστιν, καὶ ἐγὼ ἔχω ἔργα· δεῖξόν μου
τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καὶ ἐγὼ θέλω σοὶ δεῖξαι ἐκ
τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. ¹⁹ Σὺ πιστεῖεις ὅτι ὁ Θεὸς
εἶναι εἰς· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν, καὶ φρίτ-
τουσιν. ²⁰ Θέλεις ὅμως νὰ γνωρίσῃς, ὦ ἄνθρωπε μάταιε, ὅτι ἡ
πίστις χωρὶς τῶν ἔργων εἶναι νεκρά; ²¹ Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ἡμῶν
δὲν ἐδικαιώθη ἐξ ἔργων, ὅτε προσέφερεν Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; ²² Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει εἰς τὸ

ἔργα αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη; ²³ Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα, “Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐλογίσθη εἰς αὐτὸν εἰς δικαιοσύνην” καὶ “φίλος Θεοῦ” ὀνομάσθη. ²⁴ Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ὁ ἄνθρωπος, καὶ οὐχὶ ἐκ πίστεως μόνον; ²⁵ Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαάβ ἡ πόρνη δὲν ἐδικαιώθη ἐξ ἔργων, ὅτε ὑπεδέχθη τοὺς ἀπεσταλμένους, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς δι’ ἄλλης ὁδοῦ; ²⁶ Διότι καθὼς τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος εἶναι νεκρὸν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων εἶναι νεκρά.

ΚΕΦ. γ'.

ΜΗ γινεσθε πολλοὶ διδασκαλοὶ, ἀδελφοί μου, ἐξεύροντες ὅτι μεγαλητέραὺν κατάκρισιν θέλομεν λάβει· ² διότι εἰς πολλὰ πταίμεν ἅπαντες. Ἐάν τις δὲν πταίῃ εἰς λόγον, οὗτος εἶναι τέλειος ἄνθρωπος, δυνατὸς νὰ χαλιναγωγίῃ καὶ ὅλον τὸ σῶμα.—³ Ἰδοὺ, τοὺς χαλινούς βάλλομεν εἰς τὰ στόματα τῶν ἵππων, διὰ νὰ πείθωνται εἰς ἡμᾶς, καὶ μεταφέρομεν ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν.—⁴ Ἰδοὺ, καὶ τὰ πλοῖα, ὅντα τόσον μεγάλα, καὶ ὑπὸ σφοδρῶν ἀνέμων ἐλανιόμενα, μεταφέρονται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου, ὅπου αὐτὸ θέλῃ ἡ ἐπιθυμία τοῦ κυβερνῶντος. ⁵ Οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα εἶναι μικρὸν μέλος, ὅμως μεγαλαυχεῖ.—Ἰδοὺ ὀλίγον πῦρ πόσον μεγάλην ὕλην ἀνάπτει. ⁶ Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ εἶναι, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας. Οὕτω μεταξὺ τῶν μελῶν ἡμῶν ἡ γλῶσσα εἶναι ἡ μολύνουσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τοῦ βίου, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γέννης.—⁷ Διότι πᾶν εἶδος θηρίων καὶ πτηνῶν, ἐρπετῶν καὶ θαλασσιῶν, δαμάζεται, καὶ ἐδαμάσθη ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· ⁸ τὴν γλῶσσαν ὅμως οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων δύναται νὰ δαμάσῃ· εἶναι ἀκράτητον κακόν, μεστὴ θανατηφόρου φαρμάκου. ⁹ Δι’ αὐτῆς εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα, καὶ δι’ αὐτῆς καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ’ ὁμοίωσιν Θεοῦ πλασθέντας. ¹⁰ Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Δὲν πρέπει, ἀδελφοί μου, ταῦτα νὰ γίνωνται οὕτω. ¹¹ Μήπως ἡ πηγὴ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τρύπης ἀναβρῦει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν; ¹² Μήπως εἶναι δυνατόν, ἀδελφοί μου, ἡ συκὴ νὰ κάμῃ ἐλαίαις ἢ ἡ ἄμπελος σύκα; Οὕτως οὐδεμία πηγὴ εἶναι δυνατόν νὰ κάμῃ ὕδωρ ἄλμυρον καὶ γλυκὺ.

¹³ Τίς εἶναι μεταξὺ σας σοφὸς καὶ ἐπιστήμων; ἅς δείξῃ ἐκ τῆς

κυλῆς διαγωγῆς τὰ ἔργα ἑαυτοῦ ἐν πραότητι σοφίας. ¹⁴ Ἐὰν ὁμῶς ἔχητε ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν φθόνον πικρὸν καὶ φιλονεικίαν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. ¹⁵ Ἡ σοφία αὕτη δὲν εἶναι ἄνωθεν καταβαίνουσα, ἀλλ' εἶναι ἐπίγειος, ζωώδης, δαιμονιώδης. ¹⁶ διότι ὑποῦν εἶναι φθόνος καὶ φιλονεικία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν ἀχρεῖον πρᾶγμα. ¹⁷ Ἡ ἄνωθεν ὁμῶς σοφία, πρῶτον μὲν εἶναι καθαρὰ, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ἐπιεικής, εὐπειθής, πλήρης ἐλέους καὶ καλῶν καρπῶν ἀμερόληπτος καὶ ἀνυπόκριτος. ¹⁸ Καὶ ὁ καρπὸς τῆς δικαιοσύνης σπείρεται ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ τῶν εἰρηνοποιῶν.

ΚΕΦ. Δ'.

ΠΟΘΕΝ προέρχονται πόλεμοι καὶ μάχαι μεταξὺ σας; Οὐχὶ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν σας αἵτινες στρατεύονται ἐντὸς τῶν μελῶν σας; ² Ἐπιθυμεῖτε, καὶ δὲν ἔχετε· φονεύετε καὶ φθονεῖτε, καὶ δὲν δύνασθε νὰ ἐπιτύχητε· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, ἀλλὰ δὲν ἔχετε, ἐπειδὴ δὲν ζητεῖτε. ³ Ζητεῖτε, καὶ δὲν λαμβάνετε, διότι κακῶς ζητεῖτε, διὰ νὰ δαπανήσητε εἰς τὰς ἡδονάς σας.

⁴ Μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, δὲν ἐξεύρετε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου εἶναι ἔχθρα τοῦ Θεοῦ; ὅστις λοιπὸν θελήσῃ νὰ ᾔῃ φίλος τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. ⁵ Ἡ νομίζετε ἵτι ματαίως ἡ γραφὴ λέγει, Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα τὸ ὑποῖον κατῴκησεν ἐν ἡμῖν; ⁶ Ἀλλὰ μεγαλητέραν χάριν δίδει ὁ Θεός, ὅθεν λέγει, "Ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται, εἰς δὲ τοὺς ταπεινοὺς δίδει χάριν." ⁷ Ὑποτάχθητε λοιπὸν εἰς τὸν Θεόν· ἀντιστάθητε εἰς τὴν διάβολον, καὶ θέλει φύγει ἀπὸ σᾶς. ⁸ Πλησιάζατε εἰς τὸν Θεόν, καὶ θέλει πλησιάσει εἰς ἐσᾶς. Καθαρίσατε τὰς χεῖράς σας, ἁμαρτωλοὶ, καὶ ἀγνίστατε τὰς καρδίας, δίγνωμοι. ⁹ Κακοπαθήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε ὁ γέλως σας ὅς μεταστραφῇ εἰς πένθος, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. ¹⁰ Ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ θέλει σᾶς ὑψώσει.

¹¹ Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλους, ἀδελφοί· ὅστις καταλαλεῖ ἀδελφόν, καὶ κρίνει τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ, καταλαλεῖ τὸν νόμον, καὶ κρίνει τὸν νόμον· καὶ ἂν κρίνῃς τὸν νόμον, δὲν εἶσαι ἐκτελεστὴς τοῦ νόμου, ἀλλὰ κριτής. ¹² Εἰς εἶναι ὁ νομοθέτης, ὁ δυνάμενος νὰ σώσῃ καὶ νὰ ἀπολέσῃ· σὺ τίς εἶσαι ὅστις κρίνεις τὸν ἄλλον;

¹³ Ἐλθετε τῶρα οἱ λέγοντες, Σήμερον ἡ αὔριον θέλομεν ὑπά-

γει εἰς ταύτην τὴν πόλιν, καὶ θέλομεν κάμει ἐκεῖ ἓνα χρόνον, καὶ θέλομεν ἐμπορευθῇ καὶ κερδήσει· ¹⁴ οἷτινες δὲν ἐξεύρετε τὸ μᾶλλον τῆς αὐρίου· διότι ποία εἶναι ἡ ζωὴ σας; εἶναι τρώντι αἰτμός ὅστις φαίνεται πρὸς ὀλίγου, καὶ ἔπειτα ἀφανίζεται· ¹⁵ ἀντὶ νὰ λέγητε, Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσωμεν, θέλομεν κάμει τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. ¹⁶ Τώρα ὅμως καυχᾶσθε εἰς τὰς ἀλαζονείας σας· πᾶσα τοιαύτη καύχησις εἶναι κακὴ.

¹⁷ Εἰς τὸν ὅστις λοιπὸν ἐξεύρει νὰ κίμνῃ τὸ καλὸν, καὶ δὲν κίμνει, εἰς αὐτὸν εἶναι ἁμαρτία.

ΚΕΦ. Ε'.

¹ ΕΛΘΕΤΕ τώρα οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὁλολύζοντες διὰ τὰς ἐπερχομένας τάλαιπωρίας σας. ² Ὁ πλοῦτός σας ἐσάπη, καὶ τὰ ἱμάτιά σας ἔγειναν σκωληκόβρωτα. ³ Ὁ χρυσός σας καὶ ὁ ἄργυρος ἐσκωρίασε, καὶ ἡ σκωρία αὐτῶν θέλει εἶσθαι εἰς μαρτυρίαν ἐναντίον σας, καὶ θέλει φάγῃ τὰς σάρκας σας ὡς πῦρ· ἐθησαυρίσατε διὰ τὰς ἐσχάτας ἡμέρας. ⁴ Ἰδοὺ, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν θερισάντων τὰ χωράφιά σας, τὸν ὅποιον ἐστερήθησαν ἀπὸ σᾶς, κρᾶζει· καὶ αἱ κραυγαὶ τῶν θερισάντων εἰσῆλθον εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαώθ. ⁵ Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐσπαταλήσατε· ἐθρέψατε τὰς καρδίας σας ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς· ⁶ κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· δὲν σᾶς ἀντιστέκεται.

⁷ Μακροθυμήσατε λοιπὸν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. Ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς περιμένει τὸν πολῦτιμον καρπὸν τῆς γῆς, καὶ μακροθυμεῖ δι' αὐτὸν, ἕωσ' αὐτὸν λάβῃ βροχὴν πρῶϊμον καὶ ὕψιμον. ⁸ Μακροθυμήσατε καὶ σεῖς, στηρίζατε τὰς καρδίας σας· διότι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἐπλησίασε.

⁹ Μὴ στεναίετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, διὰ νὰ μὴ κατακριθῆτε· ἰδοὺ, ὁ κριτὴς ἵσταται ἐμπροσθεν τῶν θυρῶν. ¹⁰ Λάβετε, ἀδελφοί μου, παράδειγμα τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἷτινες ἐλάλησαν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. ¹¹ Ἰδοὺ, μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· ἠκούσατε τὴν ὑπομονὴν τοῦ Ἰακώβ, καὶ εἶδετε τὸ τέλος τοῦ Κυρίου, ὅτι εἶναι πολυεύσπλαγχνος ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων.

¹² Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὁμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἀλλ' ἔστω ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὐ, οὐ· διὰ νὰ μὴ πέσητε ὑπὸ κρίσιν.

¹²Κακοπαθεῖ τις μεταξύ σας; ἄς προσεύχεται· εὐθυμεῖ τις; ἄς ψάλλῃ. ¹⁴Ἀσθενεῖ τις μεταξύ σας; ἄς προσκαλέσῃ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἄς προσευχηθῶσιν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες αὐτόν με ἔλαιον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. ¹⁵Καὶ ἢ μετὰ πίστεως εὐχή θέλει σώσει τὸν πάσχοντα, καὶ ὁ Κύριος θέλει ἐγείρει αὐτόν· καὶ ἁμαρτίας ἂν ἔπραξε, θέλουσι συγχωρηθῇ εἰς αὐτόν. ¹⁶Ἐξομολογεῖσθε εἰς ἀλλήλους τὰ πταίσματά σας, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων διὰ τὰ ἰατρευθῆτε. Πολὺ ἰσχύει ἡ δέσις τοῦ δικαίου ἐνθέρμως γενομένη. ¹⁷Ὁ Ἥλιος ἦτο ἄνθρωπος ὁμοιοπαθὴς με ἡμᾶς, καὶ προσηυχήθη ἐνθέρμως νὰ μὴ βρέξῃ· καὶ δὲν ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ. ¹⁸καὶ πάλιν προσηυχήθη, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔδωκε βροχὴν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς.

¹⁹Ἀδελφοί, εἰάν τις μεταξύ σας ἀποπλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, ²⁰ἄς ἐξεύρῃ ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς πλάνης τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, θέλει σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ θέλει καλύψει πληθὸς ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'. β'.

ΠΕΤΡΟΣ, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τοὺς παρεπιδήμους τοὺς διεσπαρμένους εἰς Πόντον, Γαλατίαν, Καππαδοκίαν, Ἀσίαν καὶ Βιθυνίαν, ²ἐκλεκτοὺς κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρὸς, διὰ τοῦ ἁγιασμοῦ τοῦ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· πληθυνθείη χάρις καὶ εἰρήνη εἰς ἐσᾶς.

³Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτοῦ ἀνεγέννησεν ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, ⁴εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, πεφυλαγμένην ἐν τοῖς οὐρανοῖς δι' ἡμᾶς, ⁵ὅτινες μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ φυλαττόμεθα διὰ τῆς πίστεως, εἰς σωτηρίαν ἐτοιμὴν νὰ ἀποκαλυφθῇ ἐν τῷ ἐσχάτῳ καιρῷ. ⁶Διὰ τὸ ὁποῖον ἀγαλλιάσθε, ἢν καὶ τώρα ὀλίγον, (εἰάν χρειασθῇ,) λυπηθῆτε ἐν δια-

φόροις πειρασμοῖς, ἵνα ἡ δοκιμὴ τῆς πίστεώς σας πολὺ τιμιωτέρα ὦσα παρὰ τὸ χρυσίον τὸ φθειρόμενον, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζόμενον, εὗρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ὅταν φανερωθῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ⁸ τὸν ὁποῖον ἂν καὶ δὲν εἴδετε, ἀγαπᾶτε· εἰς τὸν ὁποῖον, ἂν καὶ τώρα δὲν βλέπητε αὐτόν, πιστεύοντες ὅμως, ἀγαλλιῶσθε μὲ χαρὰν ἀνεκκλάλητον καὶ ἔνδοξον, ⁹ ἀπολαμβάνοντες τὸ τέλος τῆς πίστεώς σας, τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν· ¹⁰ περὶ τῆς ὁποίας σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρένησαν οἱ προφῆται, οἱ προφητεύσαντες περὶ τῆς χάριτος ἧτις ἐμελλε νὰ ἔλθῃ εἰς ἐσᾶς· ¹¹ ἐρευνῶντες, εἰς τίνα ἡ ποῖον καιρὸν ἐφάνερονε τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ὅτε προεμαρτύρει τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας· ¹² εἰς τοὺς ὁποίους ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχὶ δι' ἑαυτοὺς, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς ὑπηρέτουν αὐτὰ, τὰ ὁποῖα τώρα ἀηγγέλησαν πρὸς ἐσᾶς διὰ τῶν κηρυξάντων τὸ εὐαγγέλιον εἰς ἐσᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ τῷ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦσιν οἱ ἄγγελοι νὰ παρακίνησωσι.

¹³ Διὰ τοῦτο ἀναζωσθέντες τὰς ὁσφίας τῆς διανοίας σας, ἐγκρατεῦσθε, καὶ ἔχετε τελείαν ἐλπίδα εἰς τὴν χάριν τὴν ἐρχομένην εἰς ἐσᾶς ὅταν ἀποκαλυφθῇ ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ¹⁴ ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συμμορφούμενοι μὲ τὰς προτέρας ἐπιθυμίας τὰς ὁποίας εἴχετε ἐν ἀγνοίᾳ ὑμῶν· ¹⁵ ἀλλὰ καθὼς εἶναι ἅγιος ἐκεῖνος, ὅστις σᾶς ἐκάλεσεν, οὕτω καὶ σεῖς γίνεσθε ἅγιοι ἐν πάσῃ διαγωγῇ· ¹⁶ διότι εἶναι γεγραμμένον, «Ἁγιοὶ γίνεσθε, διότι ἐγὼ εἰμαι ἅγιος.»

¹⁷ Καὶ ἐὰν ἐπικαλῆσθε Πατέρα τὸν κρίνοντα ἀπροσωπολήπτως κατὰ τὸ ἔργον ἐκάστου, διάγετε μετὰ φόβου τὸν καιρὸν τῆς παροικίας σας· ¹⁸ ἐξεύροντες ὅτι δὲν ἐλντρώθητε ἀπὸ τῆς ματαίας πατροπαραδότου διαγωγῆς ὑμῶν διὰ φθαρτῶν, ἀργυρίου ἢ χρυσίου, ¹⁹ ἀλλὰ διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἁμνοῦ ἁμώμου καὶ ἀσπίλου· ²⁰ ὅστις ἦτο μὲν προωρισμένος πρὸ καταβολῆς κόσμου, ἐφανερώθη δὲ ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς διὰ σᾶς, ²¹ τοὺς πιστεύοντας δι' αὐτοῦ εἰς τὸν Θεὸν τὸν ἀναστήσαντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόντα εἰς αὐτὸν δόξαν, ὥστε ἡ πίστις σας καὶ ἡ ἐλπίς νὰ ᾔηται εἰς τὸν Θεόν.

²² Καθαρίσαντες λοιπὸν τὰς ψυχὰς σας μὲ τὴν ὑπακοὴν τῆς ἀληθείας διὰ τοῦ Πνεύματος, πρὸς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἀγαπήσατε ἐνθέρμως ἀλλήλους ἐκ καθαρᾶς καρδίας· ²³ ἐπειδὴ

ἀνεγεννήθητε οὐχὶ ἐκ φθαρτοῦ σπέρματος, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα.
²⁴ Διότι “πᾶσα σὰρξ ἔσται ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν· ²⁵ ὁ λόγος ὅμως τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.”
 Καὶ οὗτος εἶναι ὁ λόγος ὁ εὐαγγελισθεὶς εἰς ἐσᾶς.

ΚΕΦ. β'. — Ἐπορρίψαντες λοιπὸν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον, καὶ ὑποκρίσεις, καὶ φθόνους, καὶ πάσας καταλαλιάς, ² ἐπιποθήσατε, ὡς νεογέννητα βρέφη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα, διὰ νὰ αὐξηθῇτε δι' αὐτοῦ· ³ ἐπειδὴ ἐγεύσθητε “ὅτι ἀγαθὸς ὁ Κύριος.”

⁴ Εἰς τὸν ὁποῖον προσερχόμενοι, ὡς εἰς λίθον ζῶντα, ὑπὸ μὲν τῶν ἀνθρώπων ἀποδοδοκιμασμένοι, παρὰ δὲ τῷ Θεῷ ἐκλεκτοὶ, ἔντιμον, ⁵ καὶ σεῖς, ὡς λίθοι ζῶντες, οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, διὸ νὰ προσφέρητε πνευματικὰς θυσίας, εὐπροσδέκτους εἰς τὸν Θεὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁶ Διὰ τοῦτο καὶ περιέχεται ἐν τῇ γραφῇ, “Ἰδοὺ, θέτω ἐν Σιών λίθον ἀκρογωνιαίον, ἐκλεκτὸν, ἔντιμον· καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτὸν δὲν θέλει κατασυνθῆ.” ⁷ Εἰς ἐσᾶς λοιπὸν τοὺς πιστεύοντας εἶναι ἡ τιμὴ· εἰς δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας, “ὁ λίθος τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγεινε κεφαλὴ γωνίας,” καὶ “λίθος προσκόμματος, καὶ πέτρα σκανδάλου” ⁸ οἵτινες προσκόπτουσιν εἰς τὸν λόγον, ὄντες ἀπειθεῖς· εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἦσαν προσδιωρισμένοι. ⁹ Σεῖς ὅμως ἴσατε “γένος ἐκλεκτὸν, βασιλεῖον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον,” λαὸς τὸν ὁποῖον ἀπέκτησεν ὁ Θεός, διὰ νὰ ἐξαγγείλῃτε τὰς ἀρετὰς ἐκείνου, ὅστις σᾶς κάλεσεν ἐκ τοῦ σκότους εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· ¹⁰ οἱ ποτὲ μὴ ὄντες λαὸς, τῶρα δὲ λαὸς τοῦ Θεοῦ· οἱ ποτὲ μὴ ἡλεημένοι, τῶρα δὲ ἐλεηθέντες.

¹¹ Ἀγαπητοί, σὺς παρακαλῶ ὡς ξένους καὶ παρεπιδήμους, νὰ ἀπέχητε ἀπὸ τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· ¹² νὰ ἔχητε καλὴν τὴν διαγωγὴν σας μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἵνα, ἐνῶ σᾶς καταλαλοῦσιν ὡς κακοποιούς, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων, ὅταν ἴδωσιν αὐτὰ, δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐπισκέψεως.

¹³ Ὑποτάχθητε λοιπὸν εἰς πᾶσαν ἀνθρωπίνην διάταξιν διὰ τὸν Κύριον· εἴτε εἰς βασιλέα, ὡς ὑπερέχοντα, ¹⁴ εἴτε εἰς ἡγε-

μόνας, ὡς δὲ αὐτοῦ πεμπομένους εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· ¹⁵διότι οὕτως εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιούντες νὰ ἀποστομόνητε τὴν ἀγνωσίαν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων· ¹⁶ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἔχοντες τὴν ἐλευθερίαν ἐπικάλυμμα τῆς κακίας, ἀλλ' ὡς δούλοι τοῦ Θεοῦ.
¹⁷Πάντας τιμήσατε· τὴν ἀδελφότητα ἀγαπάτε· τὸν Θεὸν φοβεῖσθε· τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

¹⁸Οἱ οἰκέται, ὑποτάσσεσθε ἐν παντὶ φόβῳ εἰς τοὺς κυρίους σας, οὐ μόνον εἰς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἐπιεικεῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς διεστραμμένους· ¹⁹διότι τοῦτο εἶναι χάρις, τὸ νὰ ὑποφέρῃ τις λύπας διὰ τὴν εἰς τὸν Θεὸν συνείδησιν, πάσχων ἀδίκως.

²⁰Διότι ποία δόξα εἶναι, ἐὰν ἁμαρτάνοντες καὶ ῥαπιζόμενοι ὑπομένητε; ἐὰν ὅμως ἀγαθοποιούντες καὶ πάσχοντες ὑπομένητε, τοῦτο εἶναι χάρις παρὰ τῷ Θεῷ. ²¹Διότι εἰς τοῦτο προσεκληθήτε, ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ἀφίνων παράδειγμα εἰς ὑμᾶς, διὰ νὰ ἀκολουθήσητε τὰ ἴχνη αὐτοῦ· ²²ὅστις "ἁμαρτίαν δὲν ἔκαμεν, οὐδὲ εὗρεθῇ δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ." ²³"Ὅστις λοιδορούμενος δὲν ἀντελοιδορεῖ, πάσχων δὲν ἠπείλει, ἀλλὰ παρέδιδεν ἑαυτὸν εἰς τὸν κρίνοντα δικαίως" ²⁴"ὅστις τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἐβάστασεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, διὰ νὰ ζήσωμεν ἐν τῇ δικαιοσύνῃ ἀποθανόντες κατὰ τὰς ἁμαρτίας· "μὲ τοῦ ὁποίου τὴν πληγὴν ἰατρεύθητε." ²⁵Διότι ὑπῆρχετε "ὡς πρόβατα πλανώμενα" ἀλλὰ τώρα ἐπεστράφητε εἰς τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν σας.

ΚΕΦ. γ'.

ὍΜΟΙΩΣ αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε εἰς τοὺς ἄνδρας ὑμῶν, ἵνα καὶ ἐὰν τινες ἀπειθῶσιν εἰς τὸν λόγον, κερδηθῶσιν ἄνευ τοῦ λόγου διὰ τῆς διαγωγῆς τῶν γυναικῶν, ²ἀφοῦ ἴδωσι τὴν μετὰ φόβον καθαρὰν διαγωγὴν σας. ³Τῶν ὁποίων ὁ στολισμὸς ἄς ἦναι οὐχὶ ὁ ἐξωτερικὸς, ὁ τοῦ πλέγματος τῶν τριχῶν καὶ τῆς περιθέσεως τῶν χρυσίων, ἢ τῆς ἐνδύσεως τῶν ἱματίων, ἀλλ' ὁ κρυπτὸς ἄνθρωπος τῆς καρδίας ⁴κεκοσμημένος μὲ τὴν ἀφθαρσίαν τοῦ πρᾶου καὶ ἡσυχίου πνεύματος, τὸ ὅποιον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἶναι πολύτιμον. ⁵Διότι οὕτω ποτὲ καὶ αἱ ἅγιαι γυναῖκες, αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεόν, ἐστόλιζον ἑαυτὰς ὑποτασσόμεναι εἰς τοὺς ἄνδρας αὐτῶν. ⁶Καθὼς ἡ Σάρρα ὑπήκουσεν εἰς τὸν

Ἀβραάμ, καλοῦσα αὐτὸν κύριον· τῆς ὁποίας σεῖς ἐγεννήθητε τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν.

⁷Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνιοικεῖτε μὲ τὰς γυναῖκάς σας ἐν φρονήσει, ἀποδίδοντες τιμὴν εἰς τὸ γυναικεῖον γένος ὡς εἰς σκεῦος ἀσθενέστερον, καὶ ὡς εἰς συγκληρονόμους τῆς χάριτος τῆς ζωῆς, διὰ νὰ μὴ ἐμποδίζωνται αἱ προσευχαί σας.

⁸Τελευταῖον δὲ, γίνεσθε πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχνοι, φιλόφρονες· ⁹μὴ ἀποδίδοντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας· ἀλλὰ τὸ ἐναντίον, εὐλογοῦντες· ἐπεὶ ἐξεύρετε ὅτι εἰς τοῦτο προσεκλήθητε, διὰ νὰ κληρονομήσητε εὐλογίαν· ¹⁰“διότι ὅστις θέλει νὰ ἀγαπᾷ τὴν ζωὴν, καὶ ἴδῃ ἡμέρας ἀγαθὰς, ἅς παύσῃ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ, καὶ τὰ χεῖλη αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ νὰ λαλῶσι δόλον· ¹¹Ἄς ἐκκλίνῃ ἀπὸ κακοῦ, καὶ ἅς πράξῃ ἀγαθόν· ἅς ζητήσῃ εἰρήνην, καὶ ἅς ἀκολουθήσῃ αὐτήν· ¹²Διότι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Κυρίου εἰσι ἐπὶ τοὺς δικαίους, καὶ τὰ ὦτα αὐτοῦ εἰς τὴν δέησιν αὐτῶν· τὸ δὲ πρόσωπον τοῦ Κυρίου εἰσι κατὰ τῶν πραττόντων κακά·”

¹³Καὶ τίς θέλει σᾶς κακοποιήσει, ἐὰν γείνητε μιμηταὶ τοῦ ἀγαθοῦ; ¹⁴ἀλλ' ἐὰν καὶ πάσχητε διὰ τὴν δικαιοσύνην, ἴστε μακάριοι· “τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ ταραχθῆτε·” ¹⁵ἀλλὰ “ἀγιάσατε Κύριον τὸν Θεὸν” ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· καὶ ἴστε πάντοτε ἑτοιμοὶ εἰς ἀπολογία μετὰ πραότητος καὶ φόβου, πρὸς πάντα τὸν ζητοῦντα ἀπὸ σᾶς λόγον περὶ τῆς ἐλπίδος τῆς ἐν ὑμῖν· ¹⁶ἔχοντες συνειδήσιν ἀγαθὴν, ἵνα, ἐνῷ σᾶς καταλαλῶσιν ὡς κακοποιούς, καταισχυνθῶσιν οἱ συκοφαντοῦντες τὴν καλὴν σας ἐν Χριστῷ διαγωγὴν· ¹⁷Διότι καλλίτερον νὰ πάσχητε, ἐὰν ἦναι οὕτω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντες, παρὰ κακοποιοῦντες.

¹⁸Ἐπεὶ καὶ ὁ Χριστὸς ἄπαξ ἔπαθε διὰ τὰς ἁμαρτίας, ὁ δίκαιος ὑπὲρ τῶν ἀδίκων, διὰ νὰ φέρῃ ἡμᾶς πρὸς τὸν Θεόν, θανατωθεὶς μὲν κατὰ τὴν σάρκα, ζωοποιηθεὶς δὲ διὰ τοῦ Πνεύματος· ¹⁹διὰ τοῦ ὁποίου πορευθεὶς ἐκήρυξε καὶ πρὸς τὰ πνεύματα τὰ ἐν τῇ φυλακῇ, ²⁰τὰ ὅποια ἠπείθθησαν ποτὲ, ὅτε ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ ἐπρόσμενε ποτὲ αὐτοὺς ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, ἐνῷ κατεσκευάζετο ἡ κιβωτὸς, εἰς ἣν ὀλίγοι (τουτέστιν ὀκτώ) ψυχαὶ διεσώθησαν δι' ὕδατος· ²¹τοῦ ὁποίου

ἀντίτυπον ἐν τῷ βάπτισμα σώζει καὶ ἡμᾶς τὴν σήμερον, (οὐχὶ ἀποβολὴ τῆς ἀκαθαρσίας τῆς σαρκὸς, ἀλλὰ μαρτυρία τῆς ἀγαθῆς συνειδήσεως εἰς Θεόν,) διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹² Ὅστις εἶναι ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἰς ὃν ὑπετάχθησαν ἄγγελοι καὶ ἐξουσίαι καὶ δυνάμεις.

ΚΕΦ. Δ'.

ἘΠΕΙΔΗ λοιπὸν ὁ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ σάρκα, ὀπλίσθητε καὶ σεῖς τὸ αὐτὸ φρόνημα· διότι ὁ παθὼν κατὰ σάρκα ἔπαυσεν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας· ² διὰ τὴν ζήτησιν τοῦ ἐν σαρκὶ ἐπίλοιπου χρόνου, οὐχὶ πλέον ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ. ³ Διότι ἀρκετὸς εἶναι εἰς ἡμᾶς ὁ παρελθὼν καιρὸς τοῦ βίου, ὅτι ἐπράξαμεν τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν, περιπατήσαντες ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοποσίαις, κώμοις, συμποσίοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις, ⁴ καὶ διὰ τοῦτο παραξενεύονται, ὅτι σεῖς δὲν συντρέχετε μὲ αὐτοὺς εἰς τὴν αὐτὴν ἐκχείλισιν τῆς ἀσωτίας, καὶ οὕτως βλασφημοῦσιν· ⁵ οὕτινες θέλουσιν ἀποδώσει λόγον εἰς ἐκείνον ὅστις εἶναι ἔτοιμος νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς. ⁶ Ἐπεὶ δὲ διὰ τοῦτο ἐκηρύχθη τὸ εὐαγγέλιον καὶ πρὸς τοὺς νεκρούς, διὰ τὴν κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους ἐν σαρκὶ, νὰ ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν ἐν πνεύματι.

Ἐν παντὶ τὸ τέλος ἐπλησίασε· φρονίμως λοιπὸν διάγετε, καὶ ἀγρυπνεῖτε εἰς τὰς προσευχάς. ⁸ Πρὸ πάντων δὲ ἔχετε ἑνθερμον τὴν εἰς ἀλλήλους ἀγάπην· διότι ἡ ἀγάπη θέλει καλύψει πλήθος ἁμαρτιῶν. ⁹ Ὡς οὖν φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους, χωρὶς γογγυσμῶν. ¹⁰ Ἐκαστος κατὰ τὸ χάρισμα τὸ ὁποῖον ἔλαβεν, ὑπηρετεῖτε κατὰ τοῦτο εἰς ἀλλήλους, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι τῆς πολυειδοῦς χάριτος τοῦ Θεοῦ. ¹¹ Ἐάν τις λαλήῃ, ὡς λαλή ὡς λαλῶν λόγια Θεοῦ· ἐάν τις ὑπηρετῇ, ὡς ὑπηρετῶν ὡς ὑπηρετῶν ἐκ τῆς δυνάμεως τὴν ὁποίαν χορηγεῖ ὁ Θεός, διὰ τὴν δοξάζηται ἐν πᾶσιν ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹² Ἀγαπητοὶ, μὴ παραξενεύεσθε διὰ τὸν βασανισμὸν τὸν γινόμενον εἰς ἐσᾶς πρὸς δοκιμασίαν, ὡς ἐὰν συνέβαινεν εἰς ἐσᾶς παράδοξόν τι. ¹³ Ἀλλὰ καθότι εἰσθε κοινωνοὶ τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, χαίρετε, ἵνα καὶ ὅταν ἡ δόξα αὐτοῦ φανερωθῇ, χαρῇτε ἀγαλλιάμενοι. ¹⁴ Ἐάν ὀνειδίζησθε διὰ τὸ ὄνομα τοῦ

Χριστοῦ, ὡς μακάριοι· διότι τὸ Πνεῦμα τῆς δόξης καὶ τοῦ Θεοῦ ἀναπαύεται ἐφ' ὑμᾶς· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. ¹² Διότι μηδεὶς ὑμῶν ἂς μὴ πάσχει ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιός, ἢ ὡς περιεργαζόμενος τὰ ἀλλότρια· ¹³ ἀλλ' εἴαν πάσχει ὡς ἡ Χριστιανός, ἂς μὴ αἰσχύνηται, ἀλλ' ἂς δοξάζῃ τὸν Θεὸν κατὰ τοῦτο· ¹⁴ διότι ἐφθασεν ὁ καιρὸς τοῦ νὰ ἀρχίσῃ ἡ κρίσις ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· καὶ ἂν ἀρχίσῃ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί θέλει εἶσθαι τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ; ¹⁵ Καὶ “ἂν ὁ δίκαιος μόλις σῶξῃται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ θέλει φανῇ;” ¹⁶ Ὡστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἂς ἐμπιστεύονται τὰς ἐαυτῶν ψυχὰς εἰς αὐτὸν ὡς εἰς πιστὸν δημιουργὸν ἐν ἀγαθοποιίᾳ.

ΚΕΦ. Ε'.

ΤΟΤΕΣ μεταξὺ σας πρεσβυτέρους παρακαλῶ ἐγὼ, ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν παθημάτων τοῦ Χριστοῦ, ὁ καὶ κοινωνὸς τῆς δόξης ἣτις μέλλει νὰ ἀποκαλυφθῇ· ² ποιμάνετε τὸ μεταξὺ σας ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστικῶς, ἀλλ' ἐκουσίως· μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως· ³ μηδὲ ὡς κατακυριεύοντες τὴν κληρονομίαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. ⁴ Καὶ ὅταν φανερωθῇ ὁ ἀρχιεπίσκοπος, θέλετε λάβει τὸν ἁμαρτάντινον στέφανον τῆς δόξης.

⁵ Ὁμοίως οἱ νεώτεροι ὑποτάχθητε εἰς τοὺς πρεσβυτέρους· πάντες δὲ ὑποτασσόμενοι εἰς ἀλλήλους, ἐνδύθητε τὴν ταπεινοφροσύνην· διότι “ὁ Θεὸς ἀντιτάσσεται εἰς τοὺς ὑπερηφάνους, εἰς δὲ τοὺς ταπεινοὺς δίδει χάριν.” ⁶ Ταπεινώθητε λοιπὸν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ σῆς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ· ⁷ καὶ πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ῥίψατε ἐπ' αὐτόν, διότι αὐτὸς φροντίζει περὶ ὑμῶν.

⁸ Ἐγκρατεύθητε, ἀγρυπνήσατε· διότι ὁ ἀντίδικός σας διὰ βολος, ὡς λέων ὠρνόμενος, περιέρχεται, ζητῶν τίνα νὰ καταπλήγῃ· ⁹ εἰς τὸν ὅποιον ἀντιστάθητε μένοντες στερεοὶ εἰς τὴν πίστιν, ἐξεύροντες ὅτι τὰ αὐτὰ παθήματα γίνονται εἰς τοὺς ἀδελφούς σας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ. ¹⁰ Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὅστις ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν διὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἀφοῦ πάθητε ὀλίγον, αὐτὸς νὰ σᾶς τελειοποιήσῃ, στη-

ρίξη, ἐνισχύση, θεμελιώση· ¹¹ εἰς αὐτὸν εἴη ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹² Σὺς ἔγραψα ἐν βραχυλογίᾳ διὰ τοῦ Σίλουανοῦ τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς φρονῶ, προτρέπων καὶ ἐπιμαρτυρῶν ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἀληθινὴ χάρις τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν στέκεσθε. ¹³ Σὺς ἀσπάζεταιται ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ ἐκκλησία, καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. ¹⁴ Ἀσπάσθητε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης.

Εἰρήνη εἰς πάντας ὑμᾶς τοὺς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. α'.

ΣΤΜΕΩΝ Πέτρος, δούλος καὶ ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸς τοὺς ὅσοι ἔλαχον ἰσότημον μετ' ἡμᾶς πίστιν εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. ² Χάρις καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη εἰς ἐσᾶς διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³ Καθὼς ἡ θεία δύναμις αὐτοῦ ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς πάντα τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ ἀρετῆς· ⁴ διὰ τῶν ὁποίων ἐδωρήθησαν εἰς ἡμᾶς αἱ μέγισται καὶ τίμιαι ἐπαγγελίαι, ἵνα διὰ τοίτων γένητε κοινωνοὶ θείας φύσεως, ἀποφυγόντες τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσαν διὰ τῆς ἐπιθυμίας διαφθοράν· ⁵ καὶ δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο, καταβαλόντες πᾶσαν σπουδὴν, προσθέσατε εἰς τὴν πίστιν σας τὴν ἀρετὴν, εἰς δὲ τὴν ἀρετὴν τὴν γνῶσιν. ⁶ Εἰς δὲ τὴν γνῶσιν τὴν ἐγκράτειαν, εἰς δὲ τὴν ἐγκράτειαν τὴν ὑπομονήν, εἰς δὲ τὴν ὑπομονὴν τὴν εὐσέβειαν, ⁷ εἰς δὲ τὴν εὐσέβειαν τὴν φιλαδελφίαν, εἰς δὲ τὴν φιλαδελφίαν τὴν ἀγάπην. ⁸ Διότι, ἐὰν ταῦτα ὑπάρχωσιν εἰς ἐσᾶς καὶ περισσεύωσι, σὺς καθιστῶσιν οὐχὶ ἀργούς οὐδὲ ἀκάρπους εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁹ Ἐπειδὴ εἰς ὅτινα δὲν ὑπάρχουσι ταῦτα, τυφλὸς εἶναι, μυωπάξει, καὶ ἐλθισμότησε τὸν καθαρισμὸν τῶν παλαιῶν αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. ¹⁰ Διὰ τοῦτο, ἀδελφοί, ἐπιμελήθητε περισσότερον νὰ κάμητε βεβαίαν τὴν κλῆσιν καὶ τὴν ἐκλογὴν σας·

διότι ταῦτα κάμνοντες, δὲν θέλετε πταίσει ποτέ. ¹² Διότι οὕτω θέλει σὰς δοθῇ πλουσίως ἢ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

¹³ Ὅθεν δὲν θέλω ἀμελήσει νὰ σὰς ὑπενθυμίσκω πάντοτε περὶ τούτων, καίτοι εἰδύτας, καὶ ἐστηριγμένους εἰς τὴν παρούσαν ἀλήθειαν. ¹⁴ Στοχάζομαι ὅμως δίκαιον, ἐφ' ὅσον εἶμαι ἐν ταύτῃ τῷ σκηνώματι, νὰ σὰς διεγείρω διὰ τῆς ὑπενθυμίσεως. ¹⁵ Ἐπειδὴ ἐξεύρω, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλω ἀποθέσει τὸ σκηνώμα μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μοὶ ἐφάνερωσε. ¹⁶ Θέλω ὅμως ἐπιμεληθῇ, ὥστε σεῖς καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσίν μου νὰ δύνασθε πάντοτε νὰ ἐνθυμῆσθε αὐτά.

¹⁷ Διότι σὰς ἐγνωστοποιήσαμεν τὴν δύναμιν καὶ παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὐχὶ μύθους σοφιστικούς ἀκολουθήσαντες, ἀλλ' αὐτόπται γεινόμενοι τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. ¹⁸ Διότι ἔλαβε παρὰ Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, ὅτε ἦλθεν εἰς αὐτὸν τοιαύτη φωνὴ ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, "Οὗτος εἶναι ὁ Τίός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς τὸν ὅποιον ἐγὼ εὐηρεστήθην." ¹⁹ Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐλθούσαν, ὄντες μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ.

²⁰ Καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, εἰς τὸν ἵποιν κάμνετε καλὰ νὰ προσέχητε, ὡς εἰς λύχνον φέγγοντα ἐν σκοτεινῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἔλθῃ ἡ αὐγὴ τῆς ἡμέρας, καὶ ὁ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ²¹ τοῦτο πρῶτον ἐξεύροντες ὅτι οὐδεμίᾳ προφητεία τῆς γραφῆς, γίνεται ἐξ ἰδίας τοῦ προφητεύοντος διασαφήσεως. ²² Διότι δὲν ἦλθε ποτὲ προφητεία ἐκ θελήματος ἀνθρώπου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου κινούμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Β'.

ἽΠΗΡΞΑΝ ὅμως καὶ ψευδοπροφήται μεταξὺ τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ μεταξὺ σας θέλουσιν εἶσθαι ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες θέλουσι παρεισάξει αἱρέσεις ἀπωλείας, ἀρνούμενοι καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς Δεσπότην, ἐπισύροντες εἰς ἑαυτοὺς ταχεῖαν ἀπώλειαν. ² Καὶ πολλοὶ θέλουσιν ἐξακολουθήσει εἰς τὰς ἀπωλείας αὐτῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας θέλει βλασφημηθῇ. ³ Καὶ διὰ πλεονεξίαν θέλουσι σὰς ἐμπορευθῇ μὲ πλαστοὺς λόγους.

τῶν ὑποίων ἡ καταδικὴ ἔκπαλαι δὲν μένει ἀργή, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν δὲν νυστάζει.

¹ Διότι ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν ἐφείσθη ἀγγέλους ἀμαρτήσαντας, ἀλλὰ ρίψας αὐτοὺς εἰς τὸν τάρταρον ^{ειρημένους} μετ' ἀλύσις σκοτούς, παρέδωκε διὰ τὰ φυλάττωνται εἰς κρίσιν· ² καὶ ἐὰν τὸν παλαιὸν κόσμον δὲν ἐφείσθη, ἀλλὰ φέρων κατακλυσμὸν ἐπὶ τὸν κόσμον τῶν ἀσεβῶν, ἐφύλαξεν ὄχιδοον τὸν Νῶε, κήρυκα τῆς δικαιοσύνης· ³ καὶ κατέκρινεν εἰς καταστροφὴν τὰς πόλεις τῶν Σοδόμων καὶ τῆς Γομόρρας, καὶ ἐτέφρωσε, καταστήσας παρίδειγμα τῶν μελλόντων νὰ ἀσεβῶσι· ⁴ καὶ ἡλευθέρωσε τὸν δίκαιον Λῶτ καταβλυβόμενον ὑπὸ τῆς ἀσελγοῦς διαγωγῆς τῶν ἀνόμων· ⁵ (διότι ὁ δίκαιος, κατοικῶν μεταξὺ αὐτῶν, δι' ὁράσεως καὶ ἀκοῆς ἐβασάνιζεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν δικαίαν αὐτοῦ ψυχὴν διὰ τὰ ἄνομα ἔργα αὐτῶν)· ⁶ ἐξέυρει ὁ Κύριος νὰ ἐλευθερόνῃ ἐκ τοῦ πειρασμοῦ τοὺς εὐσεβεῖς, τοὺς δὲ ἀδίκους νὰ φυλάττῃ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως διὰ τὰ κολάζονται· ⁷ μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω τῆς σαρκὸς ἀκολουθοῦντας μετ' ἐπιθυμίαν ἀκαθαρσίας, καὶ καταφρονοῦντας τὴν ἐξουσίαν· ⁸ οἱ τοι πολυμηταί, αὐθάδεις, δὲν τρέμουνσι βλασφημοῦντες τὰ ἀξιώματα· ⁹ ἐνῶ οἱ ἄγγελοι, μεγαλύτεροι ὄντες εἰς ἰσχύν καὶ δύναμιν, δὲν φέρουνσι κατ' αὐτῶν βλάσφημον κρίσιν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου· ¹⁰ Οὗτοι ὅμως, ὡς ἄλογα φυσικὰ ζῶα, γεγεννημένα διὰ ἄλωσης καὶ φθορᾶν, βλασφημοῦσι περὶ πραγμάτων τὰ ὅποια ἀγνοοῦσι, καὶ θέλουσι καταφθαρῇ ἐν τῇ ἰδίᾳ αἰτῶν διαφθορᾷ, ¹¹ καὶ θέλουσι λάβει τὸν μισθὸν τῆς ἀδικίας αὐτῶν· στοχάζονται ἡδονὴν τὴν καθημερινὴν τρυφὴν, οἷα σπῖλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶσιν ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συμποσιάζουσι μετ' ὅσων· ¹² ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς μεστοὺς μοιχείας, καὶ μὴ πανομένους ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας· δαλεάζουσι ψυχὰς ἀστηρίκτους, ἔχουσιν τὴν καρδίαν γεγυμνασμένην εἰς πλεονεξίαν, οἷα τέκνα κατάρας· ¹³ ἀφήσαντες τὴν εὐθείαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, καὶ ἠκολούθησαν τὴν ὁδὸν τοῦ Βαλαάμ υἱοῦ τοῦ Βοσὸρ, ὅστις ἠγάπησε τὸν μισθὸν τῆς ἀδικίας· ¹⁴ ἠλέγχθη ὅμως διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ παρανομίαν· ἄφωνον ὑποξύγιον, μετ' ὀφθαλμὸν ἀνθρώπου λαλήσαν, ἐμπόδισε τὴν παραφροσύνην τοῦ προφήτου· ¹⁵ Οὗτοι εἶναι πηγαὶ ἀνδρῶν, νεφέλαι ὑπὸ ἀνεμοστραβίλου ἐλαυνόμεναι, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ ζῶφρον σκοτὸς φυλάττεται εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁶ Διότι λαλοῦντες ὑπερήφανα λόγῳ ματαιότητος, δαλεάζουσι

μέ τὰς ἐπιθυμίας τῆς σαρκὸς, μέ τὰς ἀσελγείας, ἐκείνους οἵτινες τῶντι ἀπέφυγον τοὺς ἐν πλάνῃ ζῶντας· ²⁰ ἐπαγγελλούμενοι εἰς αὐτοὺς ἐλευθερίαν, ἐνῶ αὐτοὶ εἶναι δοῦλοι τῆς διαφθορᾶς· διότι ὑπὸ οὕτινα νικᾶται τις, τοῦτου καὶ δούλος γίνεται. ²¹ Ἐπειδὴ, εἰν ἀφοῦ ἀπέφυγον τὰ μολύσματα τοῦ κόσμου διὰ τῆς ἐπὶ γνῶσεως τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐνεπλέχθησαν πάλιν εἰς ταῦτα καὶ νικῶνται, ἔγειναν εἰς αὐτοὺς τὰ ἔσχατα χειρότερα τῶν πρώτων. ²² Ἐπειδὴ καλῆτερον ἦτο εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ γνωρίσωσι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, παρὰ ἀφοῦ ἐγνώρισαν νὰ ἐπιστρέψωσιν ἐκ τῆς παραδοθείσης εἰς αὐτοὺς ἀγίας ἐντολῆς. ²³ Συνέβη δὲ εἰς αὐτοὺς τὸ τῆς ἀληθινῆς παροιμίας, “Ὁ κύων ἐπέστρεψεν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐξέραμα” καὶ, “Ὁ χοῖρος λουσθεὶς ἐπέστρεψεν εἰς τὸ κύλισμα τοῦ βορβορίου.

ΚΕΦ. γ'.

ΔΕΥΤΕΡΑΝ ἤδη ταύτην τὴν ἐπιστολὴν σὰς γράφω, ἀγαπητοί, με τὰς ὁποίας διεγείρω δι' ὑπενθυμίσεως τὴν εἰλικρινὴ σας διάνοιαν· ² διὰ νὰ ἐνθυμηθῆτε τοὺς λόγους τοὺς προλαληθέντας ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν, καὶ τὴν παραγγελίαν ἡμῶν τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος· ³ τοῦτο πρῶτον γνωρίζοντες, ὅτι θέλουσιν ἔλθει ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμπαίκεται, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας· ⁴ καὶ λέγοντες, Πού εἶναι ἡ ὑπόσχεσις τῆς παρουσίας αὐτοῦ; διότι ἀφ' ἧς ἡμέρας οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, τὰ πάντα διαμένουσιν οὕτως ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως. ⁵ Διότι ἐκουσίως ἀγνοοῦσι τοῦτο, ὅτι με τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ οἱ οὐρανοὶ ἔγειναν ἑκπαλαι, καὶ ἡ γῆ συνεστῶσα ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος· ⁶ διὰ τῶν ὁποίων ὁ τότε κόσμος ἀπωλέσθη κατακλυσθεὶς ὑπὸ τοῦ ὕδατος· ⁷ οἱ δὲ σημερινοὶ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, διὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου εἶναι ἀποτεταμιευμένοι, φυλαττόμενοι διὰ τὸ πῦρ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.

⁸ Ἐν δὲ τοῦτο ἄς μὴ σὰς λανθάνῃ, ἀγαπητοί, ὅτι παρὰ Κυρίῳ μία ἡμέρα εἶναι ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. ⁹ Δὲν βραδύνει ὁ Κύριος τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ, ὡς τινὲς λογίζονται τοῦτο βραδύτητα· ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ θέλων νὰ ἀπολεσθῶσι τινὲς, ἀλλὰ πάντες νὰ ἔλθωσιν εἰς μετάνοιαν. ¹⁰ Θέλει δὲ ἔλθει ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτί·

καθ' ἣν οἱ οὐρανοὶ θέλουσι παρέλθει μὲ συριγμὸν, τὰ στοιχεῖα δὲ πυρακτούμενα θέλουσι διαλυθῇ, καὶ ἡ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα θέλουσι κατακαῇ.

¹¹ Ἐπειδὴ λοιπὸν πάντα ταῦτα διαλύονται, ὅποιοι πρέπει νὰ ἦσθε σεῖς εἰς πολίτευμα ἁγίον καὶ εὐσέβειαν, ¹² προσμένοντες καὶ σπεύδοντες εἰς τὴν παρουσίαν τῆς ἡμέρας τοῦ Θεοῦ, καθ' ἣν οἱ οὐρανοὶ πυρούμενοι θέλουσι διαλυθῇ, καὶ τὰ στοιχεῖα πυρακτούμενα θέλουσι χωνευθῇ; ¹³ Κατὰ δὲ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ νέους οὐρανοὺς καὶ νέαν γῆν προσμένομεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

¹⁴ Διὰ τοῦτο, ἀγαπητοί, ταῦτα προσμένοντες, σπουδάσατε νὰ εὑρεθῇτε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ. ¹⁵ Καὶ νομίζετε σωτηρίαν τὴν μακροθυμίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν· καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος ἔγραψε πρὸς ἐσᾶς κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτὸν σοφίαν, ¹⁶ ὥς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων· μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι τινὰ δυσνόητα, τὰ ὅποια οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλόνουσιν, ὥς καὶ τὰς λοιπὰς γραφάς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν.

¹⁷ Σεῖς λοιπὸν, ἀγαπητοί, προγνωρίζοντες ταῦτα, φυλάττεσθε, διὰ νὰ μὴ παρασυρθῇτε μὲ τὴν πλάνην τῶν ἀνόμων, καὶ ἐκπέσητε ἀπὸ τὸν στηριγμὸν σας. ¹⁸ Αὐξάνεσθε δὲ εἰς τὴν χάριν καὶ εἰς τὴν γνώσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς αὐτὸν ἔστω ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. α'.

ἘΚΕΙΝΟ τὸ ὅποῖον ἦτο ἀπ' ἀρχῆς, τὸ ὅποῖον ἠκούσαμεν, τὸ ὅποῖον εἶδομεν μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, τὸ ὅποῖον ἑθεωρήσαμεν, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς· ² (καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ εἶδομεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦτο παρὰ τῷ Πατρὶ, καὶ ἐφανερώθη εἰς ἡμᾶς)· ³ ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν, ἀπαγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς, διὰ νὰ ἔχητε καὶ σεῖς

κοινωνίαν μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡμῶν εἶναι μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁴ Καὶ ταῦτα γράφομεν πρὸς ἐσᾶς, διὰ τὸ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρά σας.

⁵ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐπαγγελία, τὴν ὁποίαν ἠκούσαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν πρὸς ἐσᾶς, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι φῶς, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία. ⁶ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ περιπατῶμεν ἐν τῷ σκοτεινῷ, ψευδόμεθα καὶ δὲν πράττομεν τὴν ἀλήθειαν. ⁷ Ἐὰν ὅμως περιπατῶμεν ἐν τῷ φωτὶ καθὼς αὐτὸς εἶναι ἐν τῷ φωτὶ, ἔχομεν κοινωνίαν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

⁸ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν δὲν ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι ἐν ἡμῖν. ⁹ Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, εἶναι πιστὸς καὶ δίκαιος, ὥστε νὰ συγχωρήσῃ εἰς ἡμᾶς τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ¹⁰ Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι δὲν ἡμαρτήσαμεν, ψεύστην κάμνομεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ἐν ἡμῖν.

ΚΕΦ. β'. γ'.

ΤΕΚΝΙΑ μου, ταῦτα σᾶς γράφω, διὰ τὸ νὰ μὴ ἁμαρτήσητε· καὶ ἐὰν τις ἁμαρτήσῃ, ἔχομεν παράκλητον πρὸς τὸν Πατέρα, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Δίκαιον. ² Καὶ αὐτὸς εἶναι ἱλασμὸς περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· καὶ οὐχὶ μόνον περὶ τῶν ἡμετέρων, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

³ Καὶ ἐν τούτῳ γνωρίζομεν, ὅτι ἐγνωρίσαμεν αὐτὸν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάττωμεν. ⁴ Ὅστις λέγει, Ἐγνώρισα αὐτὸν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ δὲν φυλάττει, ψεύστης εἶναι καὶ ἐν τοίτῳ ἡ ἀλήθεια δὲν ὑπάρχει· ⁵ ὅστις ὅμως φυλάττει τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εἶναι τετελειωμένη. Ἐν τούτῳ γνωρίζομεν, ὅτι εἴμεθα ἐν αὐτῷ. ⁶ Ὅστις λέγει ὅτι μένει ἐν αὐτῷ, χρεωστεῖ, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτως νὰ περιπατῇ.

⁷ Ἀδελφοί, δὲν σᾶς γράφω ἐντολὴν νέαν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν, τὴν ὁποίαν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ εἶναι ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. ⁸ Πάλιν ἐντολὴν νέαν σᾶς γράφω, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀληθὲς εἰς αὐτὸν καὶ εἰς ἐσᾶς· διότι τὸ σκότος παρέρχεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φέγγει. ⁹ Ὅστις λέγει, ὅτι εἶναι ἐν τῷ φωτὶ, καὶ μισεῖ τὸν ἀδελφόν

αὐτοῦ, ἐν τῷ σκότει εἶναι ἕως τώρα. ¹⁰ Ὅστις ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ δὲν εἶναι. ¹¹ Ὅστις ὅμως μισεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ σκότει εἶναι, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατεῖ, καὶ δὲν ἐξεύρει πού ὑπάγει, διότι τὸ σκότος ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

¹² Γράφω πρὸς ἐσᾶς, τέκνια, διότι συνεχωρήθησαν αἱ ἁμαρτίαι, σας διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹³ Γράφω πρὸς ἐσᾶς, πατέρες, διότι ἐγνωρίσατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω πρὸς ἐσᾶς, νεανίσκοι, διότι ἐνίκησατε τὸν πονηρόν· γράφω πρὸς ἐσᾶς, παιδία, διότι ἐγνωρίσατε τὸν Πατέρα. ¹⁴ Ἐγραψα πρὸς ἐσᾶς, πατέρες, διότι ἐγνωρίσατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς, νεανίσκοι, διότι εἰσθε ἰσχυροί, καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ ἐνίκησατε τὸν πονηρόν.

¹⁵ Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς δὲν εἶναι ἐν αὐτῷ· ¹⁶ διότι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βλοῦ, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἀλλ' εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου. ¹⁷ Καὶ ὁ κόσμος παρέρχεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὅστις ὅμως πράττει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁸ Παιδία, ἐσχάτη ὥρα εἶναι καὶ καθὼς ἠκούσατε, ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ τώρα πολλοὶ ἀντίχριστοι ὑπάρχουσιν· ὅθεν γνωρίζομεν ὅτι εἶναι ἐσχάτη ὥρα. ¹⁹ Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλὰ δὲν ἦσαν ἐξ ἡμῶν· διότι, ἐὰν ἦσαν ἐξ ἡμῶν, ἤθελον μένει μεθ' ἡμῶν· ἀλλὰ ἐξῆλθον, διὰ νὰ φανερωθῶσιν ὅτι δὲν εἶναι πάντες ἐξ ἡμῶν. ²⁰ Καὶ σεῖς ἔχετε χρίσμα ἀπὸ τοῦ Ἀγίου, καὶ γνωρίζετε πάντα. ²¹ Δὲν σᾶς ἔγραψα διότι δὲν ἐξεύρετε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ διότι ἐξεύρετε αὐτήν, καὶ διότι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας δὲν εἶναι. ²² Τίς εἶναι ὁ ψεύστης, εἰμὶ ὁ ἀρνούμενος ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ὁ Χριστός; οὗτος εἶναι ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. ²³ Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱόν, δὲν ἔχει οὐδὲ τὸν Πατέρα· ὅστις ὁμολογεῖ τὸν Υἱόν ἔχει καὶ τὸν Πατέρα.

²⁴ Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ὁποῖον ὑμεῖς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἃς μένη ἐν ὑμῖν. Ἐὰν μένη ἐν ὑμῖν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἠκοίσατε ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ὑμεῖς θέλετε μένει ἐν τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ. ²⁵ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ὑπόσχεσις τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὑπέσχεθη πρὸς ἡμᾶς, ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος. ²⁶ Ταῦτα σᾶς ἔγραψα περὶ ἐκείνων,

αἴτινες σὰς πλανῶσι. ²⁷ Καὶ τὸ χρίσμα τὸ ὁποῖον ὑμεῖς ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ δὲν ἔχετε χρεῖαν νὰ σὰς διδάσκῃ τις· ἀλλὰ καθὼς σὰς διδάσκει τὸ αὐτὸ χρίσμα περὶ πάντων, οὕτω καὶ ἀληθὲς εἶναι, καὶ δὲν εἶναι ψεῦδος· καὶ καθὼς σὰς ἐδίδαξε, θέλετε μένει ἐν αὐτῷ.

²⁸ Καὶ τώρα, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ· ἵνα, ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

²⁹ Ἐὰν ἐξείρητε ὅτι εἶναι δίκαιος, γνωρίζετε ὅτι πᾶς ὁ πράττων τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ ἐγεννήθη.

ΚΕΦ. γ'. — ¹ Ἰδέτε ὁποῖαν ἀγάπην ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Πατήρ, ὥστε νὰ ὀνομασθῶμεν τέκνα Θεοῦ· διὰ τοῦτο ὁ κόσμος δὲν γνωρίζει ἡμᾶς, διότι δὲν ἐγνώρισεν αὐτόν.

² Ἀγαπητοί, τώρα εἴμεθα τέκνα Θεοῦ· καὶ ἔτι δὲν ἐφανερώθη τί θέλομεν εἶσθαι· ἐξεύρομεν ὅμως, ὅτι, ὅταν φανερωθῇ, θέλομεν εἶσθαι ὅμοιοι μὲ αὐτόν· διότι θέλομεν ἰδεῖ αὐτόν καθὼς εἶναι.

³ Καὶ πᾶς ὅστις ἔχει τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτόν, καθαρίζει ἑαυτὸν, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι καθαρός. ⁴ Πᾶς ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, πράττει καὶ τὴν ἀνομίαν· διότι ἡ ἁμαρτία εἶναι ἡ ἀνομία. ⁵ Καὶ ἐξεύρετε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, διὰ νὰ σηκώσῃ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχει. ⁶ Πᾶς ὅστις μένει ἐν αὐτῷ, δὲν ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων, δὲν εἶδεν αὐτόν, οὐδὲ ἐγνώρισεν αὐτόν.

⁷ Τεκνία, ἄς μὴ σὰς πλανᾷ μηδεὶς· ὅστις πράττει τὴν δικαιοσύνην, εἶναι δίκαιος, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι δίκαιος. ⁸ Ὅστις πράττει τὴν ἁμαρτίαν, εἶναι ἐκ τοῦ διαβόλου· διότι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. Διὰ τοῦτο ἐφανεράθη ὁ Τίς τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ καταστρέψῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. ⁹ Πᾶς ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν δὲν πράττει, διότι σπέρμα αὐτοῦ μένει ἐν αὐτῷ· καὶ δὲν δύναται νὰ ἁμαρτάνῃ, διότι ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Ἐν τούτῳ γνωρίζονται τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὅστις δὲν πράττει δικαιοσύνην, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

¹¹ Διότι αὕτη εἶναι ἡ παραγγελία τὴν ὁποῖαν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· ¹² οὐχὶ καθὼς ὁ Κάλν ἦτο ἐκ τοῦ πονηροῦ, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ διὰ τί ἔσφαξεν αὐτόν; διότι τὰ ἔργα αὐτοῦ ἦσαν πονηρὰ, τὰ δὲ τοῦ

ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. ¹³ Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί μου, ἃν ὁ κόσμος σᾶς μισῇ. ¹⁴ Ἡμεῖς ἐξεύρομεν ὅτι μετέβημεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, διότι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ. ¹⁵ Πᾶς ὅστις μισεῖ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, εἶναι ἀνθρωποκτόνος· καὶ ἐξείρετε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος, δὲν ἔχει ζωὴν αἰώνιον μένουσαι ἐν αὐτῷ.

¹⁶ Ἐκ τούτου γνωρίζομεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔβαλε· καὶ ἡμεῖς χρεωστούμεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν νὰ βάλλωμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν. ¹⁷ Ὅστις ὅμως ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὅτι ἔχει χρεῖαν, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; ¹⁸ Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν μέλῳγον, μηδὲ μὲ γλῶσσαν, ἀλλὰ μὲ ἔργον καὶ ἀλήθειαν.

¹⁹ Καὶ ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι εἴμεθα ἐκ τῆς ἀληθείας, καὶ θέλομεν πληροφορήσει τὰς καρδίας ἡμῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· ²⁰ διότι εἰάν μᾶς κατακρίνῃ ἡ καρδιά, βεβαίως ὁ Θεὸς εἶναι μεγαλύτερος τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γνωρίζει τὰ πάντα. ²¹ Ἀγαπητοί, εἰάν ἡ καρδιά ἡμῶν δὲν μᾶς κατακρίνῃ, ἔχομεν παρρησίαν πρὸς τὸν Θεόν· ²² καὶ ὅ,τι ἂν ζητῶμεν, λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, διότι φυλάττομεν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ πράττομεν τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ. ²³ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, τὸ νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς ἡμᾶς. ²⁴ Καὶ ὅστις φυλάττει τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, μένει ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐν ἐκείνῳ· καὶ ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς.

ΚΕΦ. Δ'.

ἈΓΑΠΗΤΟΙ, μὴ πιστεύετε εἰς πᾶν πνεῦμα, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα ἃν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· διότι πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον. ² Ἐκ τούτου γνωρίζεται τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα τὸ ὁποῖον ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί, εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· ³ καὶ πᾶν πνεῦμα τὸ ὁποῖον δὲν ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί, δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πνεῦμα τοῦ ἀντιχρίστου, τὸ ὁποῖον ἡκούσατε ὅτι ἔρχεται, καὶ τώρα μάλιστα εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ.

⁴ Σεις ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσθε, τέκνια, καὶ ἐνικήσατε αὐτούς· διότι μεγαλύτερος εἶναι ἐκεῖνος ὅστις εἶναι ἐν ὑμῖν, παρὰ ὅστις εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ. ⁵ Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἶναι· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτοὺς ἀκούει. ⁶ Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἴμεθα· ὅστις γνωρίζει τὸν Θεόν, ἀκούει ἡμᾶς· ὅστις δὲν εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἀκούει ἡμᾶς. Ἐκ τούτου γνωρίζομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

⁷ Ἀγαπητοί, ὥς ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· διότι ἡ ἀγάπη εἶναι ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ πᾶς ὅστις ἀγαπᾷ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη, καὶ γνωρίζει τὸν Θεόν. ⁸ Ὅστις δὲν ἀγαπᾷ, δὲν ἐγνώρισε τὸν Θεόν· διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη. ⁹ Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ¹⁰ Ἐν τούτῳ εἶναι ἡ ἀγάπη, οὐχὶ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ¹¹ Ἀγαπητοί, ἐπειδὴ οὕτως ἠγάπησεν ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ ἡμεῖς χρεωστούμεν νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. ¹² Τὸν Θεὸν οὐδεὶς εἶδε πώποτε. Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς μένει ἐν ἡμῖν· καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ εἶναι τετελειωμένη ἐν ἡμῖν. ¹³ Ἐκ τούτου γνωρίζομεν, ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, διότι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς.

¹⁴ Καὶ ἡμεῖς εἶδομεν, καὶ μαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέστειλε τὸν Υἱὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. ¹⁵ Ὅστις ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς μένει ἐν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. ¹⁶ Καὶ ἡμεῖς ἐγνώρισamen καὶ ἐπιστεύσαμεν τὴν ἀγάπην, τὴν ὅποیان ἔχει ὁ Θεὸς πρὸς ἡμᾶς. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη· καὶ ὅστις μένει ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. ¹⁷ Ἐν τούτῳ εἶναι τετελειωμένη ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, διὰ νὰ ἔχωμεν παρρησίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· διότι καθὼς ἐκεῖνος εἶναι, οὕτως καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. ¹⁸ Φόβος δὲν εἶναι ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω διώκει τὸν φόβον· διότι ὁ φόβος ἔχει κόλασιν· καὶ ὁ φοβούμενος δὲν εἶναι τετελειωμένος ἐν τῇ ἀγάπῃ. ¹⁹ Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, διότι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς· ²⁰ εἰάν τις εἴπῃ, Ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ μισῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ψεύστης εἶναι· διότι ὅστις δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν

ὅποιον εἶδε, τὸν Θεόν, τὸν ὅποιον δὲν εἶδε, πῶς δύναται νὰ ἀγαπᾷ; ²¹ Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅστις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, νὰ ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Ε'.

ΠΑΣ ὅστις πιστεῖται ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐγεννήθη· καὶ πᾶς ὅστις ἀγαπᾷ τὸν γεννησάμεν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεννηθέντα ἐξ αὐτοῦ. ² Ἐκ τούτου γνωρίζομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάττωμεν. ³ Διότι αὕτη εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τὸ νὰ φυλάττωμεν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι δὲν εἶναι. ⁴ Διότι πᾶν ὅ,τι ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ, νικᾷ τὸν κόσμον, καὶ αὕτη εἶναι ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. ⁵ Τίς εἶναι ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ ἢ ὁ πιστεύων, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

⁶ Οὗτος εἶναι ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός· οὐχὶ διὰ τοῦ ὕδατος μόνον, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ αἵματος· καὶ τὸ Πνεῦμα εἶναι τὸ ὅποιον μαρτυρεῖ, ἐπειδὴ τὸ Πνεῦμα εἶναι ἡ ἀλήθεια. ⁷ Διότι τρεῖς εἶναι οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατήρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς εἶναι ἓν. ⁸ Καὶ τρεῖς εἶναι οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ Πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι ἀναφέρονται εἰς τὸ ἓν.

⁹ Ἐὰν δεχώμεθα τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ εἶναι μεγαλητέρα· διότι αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν ἐμαρτύρησε περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ¹⁰ Ὅστις πιστεῖται εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὅστις δὲν πιστεύει εἰς τὸν Θεόν, ἔκαμεν αὐτὸν ψεύστην, διότι δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὴν μαρτυρίαν, τὴν ὁποίαν ἐμαρτύρησεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ εἶναι ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ. ¹² Ὅστις ἔχει τὸν Υἱόν, ἔχει τὴν ζωὴν· ὅστις δὲν ἔχει τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν δὲν ἔχει. ¹³ Ταῦτα ἔγραψα πρὸς ἐσᾶς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ γνωρίζητε ὅτι ἔχετε ζωὴν αἰώνιον, καὶ διὰ νὰ πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

¹⁴ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ παρρησία τὴν ὁποίαν ἔχομεν πρὸς αὐτόν,

ὅτι, ἐὰν ζητῶμέν τι κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμᾶς.
¹⁶ Καὶ ἐὰν ἐξεύρωμεν ὅτι ἀκούει ἡμᾶς, ὅ,τι ἂν ζητήσωμεν, ἐξεύ-
 ρομεν ὅτι λαμβάνομεν τὰ ζητήματα τὰ ὅποια ἐζητήσαμεν
 παρ' αὐτοῦ.

¹⁶ Ἐὰν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν
 οὐχὶ θανάσιμον, θέλει ζητήσῃ, καὶ ὁ Θεὸς θέλει δώσῃ εἰς αὐτὸν
 ζωὴν, εἰς τοὺς ἁμαρτάνοντας οὐχὶ θανασίμως. Εἶναι ἁμαρτία
 θανάσιμος· δὲν λέγω περὶ ἐκείνης νὰ παρακαλέσῃ. ¹⁷ Πᾶσα
 ἀδικία εἶναι ἁμαρτία· καὶ εἶναι ἁμαρτία οὐχὶ θανάσιμος.

¹⁸ Ἐξεύρομεν ὅτι πᾶς ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἁμαρτάνει·
 ἀλλ' ὅστις ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Θεοῦ φυλάττει ἑαυτὸν, καὶ ὁ πονηρὸς
 δὲν ἐγγίζει αὐτόν. ¹⁹ Ἐξεύρομεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ εἴμεθα· καὶ
 ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. ²⁰ Ἐξεύρομεν δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς
 τοῦ Θεοῦ ἦλθε, καὶ ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς νόησιν, διὰ νὰ γνωρίζωμεν
 τὸν ἀληθινόν· καὶ εἴμεθα ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ
 Ἰησοῦ Χριστῷ· οὗτος εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός, καὶ ἡ ζωὴ ἡ
 αἰώνιος.

²¹ Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ὁ ΠΡΕΣΒΥΤΤΕΡΟΣ πρὸς τὴν ἐκλεκτὴν Κυρίαν, καὶ πρὸς τα
 τέκνα αὐτῆς, τοὺς ὁποίους ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ· καὶ οὐχὶ ἐγὼ
 μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ γνωρίσαντες τὴν ἀλήθειαν· ² διὰ
 τὴν ἀλήθειαν ἣτις μένει ἐν ἡμῖν, καὶ θέλει εἶσθαι μεθ' ἡμῶν εἰς
 τὸν αἰῶνα. ³ Εἴη μεθ' ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, παρὰ Θεοῦ
 Πατρὸς, καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Πατρὸς,
 ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

⁴ Ἐχάρην κατὰ πολλὰ, ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου τινὰς
 περιπατοῦντας ἐν τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ
 τοῦ Πατρὸς. ⁵ Καὶ τώρα σὲ παρακαλῶ, Κυρία, οὐχὶ ὡς
 γράφων πρὸς σὲ ἐντολὴν νέαν, ἀλλ' ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶχομεν
 ἀπ' ἀρχῆς, νὰ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. ⁶ Καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀγάπη,

νὰ περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή, καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, νὰ περιπατῆτε εἰς αὐτήν.

⁷ Διότι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἵτινες δὲν ὁμολογοῦσιν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθεν ἐν σαρκί· ὁ τοιοῦτος εἶναι ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. ⁸ Προσέχετε εἰς ἑαυτοὺς, διὰ νὰ μὴ χάσωμεν ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἰργάσθημεν, ἀλλὰ νὰ ἀπολάβωμεν πλήρη τὴν μισθὸν. ⁹ Πᾶς ὅστις παραβαίνει καὶ δὲν μένει ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν δὲν ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος ἔχει καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. ¹⁰ Ἐάν τις ἔρχηται πρὸς ἐσᾶς, καὶ δὲν φέρῃ τὴν διδαχὴν ταύτην, μὴ δέχεσθε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ μὴ λέγετε εἰς αὐτὸν τὸ χαίρειν· ¹¹ διότι ὁ λέγων εἰς αὐτὸν τὸ χαίρειν, γίνεται κοινωνὸς εἰς τὰ πονηρὰ αὐτοῦ ἔργα.

¹² Ἄν καὶ εἶχον πολλὰ νὰ σᾶς γράψω, δὲν ἠθέλησα διὰ χάρτου καὶ μελάνης· ἀλλ' ἐλπίζω νὰ ἔλθω πρὸς ἐσᾶς, καὶ νὰ λαλήσω στόμα πρὸς στόμα, διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ χαρὰ ἡμῶν.

¹³ Σὲ ἀσπάζονται τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΡΙΤΗ.

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΤΕΡΟΣ πρὸς Γαῖον τὸν ἀγαπητὸν, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

² Ἀγαπητέ, κατὰ πάντα εὐχομαι νὰ εὐοδοῦσαι καὶ νὰ ὑγιαίνης, καθὼς εὐοδοῦται ἡ ψυχὴ σου. ³ Διότι ἐχάρην κατὰ πολλὰ, ὅτι ἔρχονται ἀδελφοὶ καὶ μαρτυροῦσιν εἰς τὴν ἀλήθειάν σου, καθὼς σὺ περιπατεῖς ἐν τῇ ἀληθείᾳ. ⁴ Μεγαλητέραν χαρὰν δὲν ἔχω γὰρ τοῦτο, νὰ ἀκούω ὅτι τὰ τέκνα μου περιπατοῦσιν ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

⁵ Ἀγαπητέ, ἔργον ἄξιον πιστοῦ πράττεις, ὅ,τι κάμης εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ εἰς τοὺς ξένους, ⁶ οἵτινες ἐμαρτύρησαν περὶ τῆς ἀγάπης σου ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας· τοὺς ὁποίους καλῶς θέλεις πράξει προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ. ⁷ Διότι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐξῆλθον, χωρὶς νὰ λαμβάνωσι μηδὲν ὅπὸ τῶν ἐθνῶν. ⁸ Ἡμεῖς λοιπὸν χρεωστούμεν νὰ ὑποδεχώμεθα τοὺς τοιούτους. διὰ νὰ γινώμεθα συνεργοὶ εἰς τὴν ἀλήθειαν.

⁹ Ἐγραψα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς δὲν δέχεται ἡμᾶς· ¹⁰ διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, θέλω ἵπενθυμίσει τὰ ἔργα αὐτοῦ τὰ ὅποια κάμνει, φλυαρῶν ἐναντίον ἡμῶν μὲ λόγους ποιηροῦς· καὶ μὴ ἀρκούμενος εἰς τούτους, οὔτε αὐτὸς δέχεται τοὺς ἀδελφούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς θέλοντας νὰ δεχθῶσιν ἐμποδίζει, καὶ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. ¹¹ Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Ὁ ἀγαθοποιῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ εἶναι· ὁ δὲ κακοποιῶν, δὲν εἶδε τὸν Θεόν.

¹² Εἰς τὸν Δημήτριον διδεται καλὴ μαρτυρία ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ ἐξεύρετε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν εἶναι ἀληθής.

¹³ Πολλὰ εἶχον νὰ γράφω· ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ σοὶ γράφω διὰ μελάνης καὶ καλάμου· ¹⁴ ἀλλ' ἐλπίζω ταχέως νὰ σέ ἶδω, καὶ θελομεν λαλήσει στόμα πρὸς στόμα. ¹⁵ Εἰρήνῃ εἰς σέ· Ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. Ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

ΙΟΥΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

ἸΟΥΔΑΣ, δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, πρὸς τοὺς κλητοὺς τοὺς ἡγιασμένους ὑπὸ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ τετηρημένους ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ² ἔλεος πληθυνθείη εἰς ἐσᾶς, καὶ εἰρήνῃ, καὶ ἀγάπῃ.

³ Ἀγαπητοί, ἐπειδὴ καταβάλλω πᾶσαν σπουδὴν νὰ σᾶς γράφω περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἔλαβον ἀνάγκην νὰ σᾶς γράφω, προτρέπων εἰς τὸ νὰ ἀγωνίζησθε διὰ τὴν πίστιν, ἥτις ὑπαξ παρεδόθη εἰς τοὺς ἁγίους. ⁴ Διότι εἰσεχώρησαν λαθραίως τινὲς ἄνθρωποι, οἵτινες ἦσαν παλαιόθεν προγεγραμμένοι εἰς ταύτην τὴν καταδίκην, ἀσεβεῖς, μεταστρέφοντες τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εἰς ἀσέλγειαν, καὶ ἀρνούμενοι τὸν μόνον δεσπότην Θεὸν καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

⁵ Θέλω δὲ νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω, ἂν καὶ σεῖς ἐγνωρίσατε ἤδη τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος, ἀφοῦ ἔσωσε τὸν λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἀπώλεσεν ὕστερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας· ⁶ καὶ ἀγγέλους οἵτινες δὲν ἐφύλαξαν τὴν ἑαυτῶν ἀξίαν, ἀλλὰ κατέλειπον τὸ ἴδιον ὧν κατοικητήριον, ἐφύλαξε μὲ παντοτεινὰ δεσμὰ ὑποκάτω τοῦ

σκότους, διὰ τὴν κρίσιν τῆς μεγάλης ἡμέρας· ⁷ καθὼς τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα, καὶ αἱ περίξ αὐτῶν πόλεις, εἰς τὴν πορνείαν παραδοθεῖσαι κατὰ τὸν ὅμοιον μὲ τούτους τρόπον, καὶ ἀκολουθοῦσαι ὀπίσω ἄλλης σαρκὸς, πρόκειται παράδειγμα τιμωροῦμεναι μὲ τὸ αἰώνιον πῦρ. ⁸ Ὅμοίως καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι, τὴν μὲν σάρκα μαινοῦσι, τὴν δὲ ἐξουσίαν καταφρονοῦσι, καὶ τὰ ἀξιώματα βλασφημοῦσιν. ⁹ Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε ἀγωνιζόμενος μὲ τὸν διάβολον ἐφίλονε περί τοῦ σώματος τοῦ Μωϋσέως, δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιφέρῃ ἑαυτοῦ οὗτοῦ κατηγορίαν βλάσφημον, ἀλλ' εἶπεν, Ὁ Κύριος νὰ σὲ ἐπιτιμήσῃ. ¹⁰ Οὗτοι δὲ, ὅσα μὲν δὲν ἐξεύρουσι, βλασφημοῦσιν· ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐξεύρουσιν, εἰς ταῦτα φθείρονται. ¹¹ Οὐαὶ εἰς αὐτούς· διότι περιεπάτησαν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Καὶν, καὶ χάριν μισθοῦ ἐξεχύθησαν εἰς τὴν πλάνην τοῦ Βαλαάμ, καὶ ἀπωλέσθησαν εἰς τὴν ἀντιλογίαν τοῦ Κορέ.

¹² Οὗτοι εἶναι κηλίδες εἰς τὰς ἀγάπας σας, συμποσιάζοντες ἀφόβως, βόσκοντες ἑαυτούς· νεφέλαι ἄνυδροι, ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι· δένδρα φθινοπωρινὰ, ἄκαρπα, δις ἀποθανόντα, ἐκρίζωθέντα· ¹³ κύματα ἄγρια θαλάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς ἰδίας αὐτῶν αἰσχύνας· ἀστέρες πλανῆται, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ ζοφερόν σκότος εἶναι τετηρημένον εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁴ Προεφήτευσεν δὲ περὶ τούτων καὶ ὁ Ἐνῶχ ἑβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ, λέγων, “Ἰδοὺ, ἦλθεν ὁ Κύριος μὲ μυριάδας ἁγίων αὐτοῦ, ¹⁵ διὰ νὰ κάμῃ κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ νὰ ἐλέγξῃ πάντας τοὺς ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῶν, διὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀσεβείας αὐτῶν τὰ ὅποια ἔπραξαν, καὶ διὰ πάντα τὰ σκληρὰ τὰ ὅποια ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.” — ¹⁶ Οἱ τοὶ εἶναι γογγυσταί, μεμφίμοιροι, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν· καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπερήφανα, καὶ κολακεύουσι πρόσωπα χάριν ὠφελείας.

¹⁷ Ἀλλὰ σεῖς, ἀγαπητοί, ἐνθυμήθητε τοὺς λόγους τοὺς προειρημένους ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹⁸ ὅτι σὰς ἔλεγον, ὅτι “ἐν ἐσχάτῳ καιρῷ θέλουσιν εἶσθαι ἑμπαῖκται, περιπατοῦντες κατὰ τὰς ἀσεβεῖς ἐπιθυμίας αὐτῶν.”

¹⁹ Οὗτοι εἶναι οἱ ἀποχωρίζοντες ἑαυτοὺς, ζωῶδεις, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες.

²⁰ Σεῖς ὅμως, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς ἐπὶ τὴν

ἀγμωτάτην πίστιν σας, προσευχόμενοι ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ,
²¹ φυλάξατε ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, προσμένοντες τὸ
 ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον. ²² Καὶ
 ἄλλους μὲν ἐλεεῖτε, κάμνοντας διάκρισιν· ²³ ἄλλους δὲ σώζετε
 μετὰ φόβου, ἄρπάζοντες αὐτοὺς ἐκ τοῦ πυρός, μισοῦντες καὶ τὸν
 χιτῶνα τὸν μεμολυσμένον ἀπὸ τῆς σαρκός.

²⁴ Εἰς δὲ τὸν δυνάμενον νὰ σῇς φυλάξῃ ἀπταιστους, καὶ νὰ
 σῇς στήσῃ κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμόμους ἐν ἀγαλλιάσει,
²⁵ εἰς τὸν μόνον σοφὸν Θεὸν τὸν Σωτῆρα ἡμῶν, εἰς δόξα καὶ
 μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς
 αἰῶνας. Ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

ΚΕΦ. α'.—γ'.

ἌΠΟΚΑΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ
 Θεός, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ ὅσα πρέπει νὰ γείνωσι
 ταχέως· καὶ ἐφαιέρωσιν αὐτὰ ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ
 εἰς τὸν δούλον αὐτοῦ Ἰωάννην· ² ὅστις ἐμαρτύρησε τὸν λόγον
 τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅσα εἶδε.
³ Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς
 προφητείας, καὶ φυλύττοντες τὰ γεγραμμένα ἐν αὐτῇ· διότι ὁ
 καιρὸς εἶναι πλησίον.

⁴ Ὁ Ἰωάννης πρὸς τὰς ἑπτὰ ἐκκλησίας τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις
 ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ Ὡν καὶ ὁ Ἦν καὶ ὁ Ἐρχόμενος· καὶ
 ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων τὰ ὁποῖα εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου
 αὐτοῦ· ⁵ καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις εἶναι ὁ μάρτυς ὁ πι-
 στὸς, ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλείων
 τῆς γῆς· εἰς τὸν ἀγαπήσαντα ἡμᾶς, καὶ λούσαντα ἡμᾶς ἀπὸ
 τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν μὲ τὸ αἷμα αὐτοῦ, ⁶ καὶ ὅστις ἔκαμεν ἡμᾶς
 βασιλεῖς, καὶ ἱερεῖς εἰς τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα αὐτοῦ· εἰς αὐτὸν
 εἰς ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

⁷ Ἰδοὺ, ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ θέλει ἰδεῖ αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἐξεκέντησαν αὐτόν· καὶ θέλουσι θρηνήσῃ ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· ναὶ, ἀμήν. ⁸ Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ Κύριος, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἔρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ.

⁹ Ἐγὼ ὁ Ἰωάννης, ὁ καὶ ἀδελφὸς σας, καὶ συγκοινωνὸς εἰς τὴν θλίψιν καὶ εἰς τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ὑπομονὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡμῖν ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁰ Κατὰ τὴν Κυριακὴν ἡμέραν ἦλθον εἰς ἑκαστὴν πνευματικὴν· καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος, ¹¹ ἥτις ἔλεγεν, Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος· καὶ, Ὁ, τι βλέπεις, γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον εἰς τὰς ἑπτὰ ἐκκλησίας τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, εἰς Ἐφεσον, καὶ εἰς Σμύρνην, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεις, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδικεῖαν.

¹² Καὶ ἐστράφην νὰ ἴδω τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ· καὶ στραφεῖς εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, ¹³ καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν αἶσαν ὅμοιον μὲ νιὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη χιτῶνος, καὶ περιεζωσμένον πλησίον τῶν μαστῶν ζώνην χρυσήν· ¹⁴ ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες ἦσαν λευκαὶ ὡς μαλλίον λευκόν, ὡς χιών· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός· ¹⁵ καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι μὲ χαλκολίβανον, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι· καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν. ¹⁶ Καὶ εἶχεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χεὶρὶ ἑπτὰ ἀστέρας· καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐξήρχετο ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ἵλαμπεν ὡς ὁ ἥλιος λάμπει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἐπέθηκε τὴν δεξιάν αὐτοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμέ, λέγων μοι, Μὴ φοβοῦ· ἐγὼ εἶμαι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ¹⁸ καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἔγεινα νεκρός· καὶ ἰδοὺ, εἶμαι ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν· καὶ ἔχω τὰ κλειδιά τοῦ ᾧδου καὶ τοῦ θανάτου. ¹⁹ Γράψον ὅσα εἶδες, καὶ ὅσα εἶναι, καὶ ὅσα μέλλουσι νὰ γείνωσι μετὰ ταῦτα· ²⁰ τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τοὺς ὁποίους εἶδες ἐν τῇ δεξιᾷ μου, καὶ τὰ ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς. Οἱ ἑπτὰ ἀστέρες εἶναι οἱ ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν· καὶ αἱ ἑπτὰ λυχναὶ τὰς ὁποίας εἶδες, εἶναι αἱ ἑπτὰ ἐκκλησίαι.

ΚΕΦ. β'.—¹Πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· ²Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κόπον σου, καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ ὅτι δὲν δύνῃσαι νὰ ὑποφέρῃς τοὺς κακοὺς· καὶ ἔδοκίμασας τοὺς λέγοντας ὅτι εἶναι ἀπόστολοι, καὶ δὲν εἶναι· καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς. ³Καὶ ὑπέφερες, καὶ ἔχεις ὑπομονήν, καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου ἐκοπίσας, καὶ δὲν ἀπέκαμες. ⁴Πλὴν ἔχω κατὰ σοῦ, διότι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. ⁵Ἐνθυμοῦ λοιπὸν πόθεν ἐξέπεσες, καὶ μετανοήσον, καὶ κάμε τὰ πρῶτα ἔργα· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαι πρὸς σέ ταχέως, καὶ θέλω κινήσει τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν δὲν μετανοήσῃς. ⁶Ἐχεις ὅμως τοῦτο, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, τὰ ὅποια καὶ ἐγὼ μισῶ.

⁷Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· εἰς τὸν νικῶντα, θέλω δῶσει εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, τὸ ὅποιον εἶναι ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου τοῦ Θεοῦ.

⁸Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῶν Σμυρναίων γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὅστις ἔγεινε νεκρὸς καὶ ἔζησεν· ⁹Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, (εἶσαι ὅμως πλούσιος,) καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων ἐαυτοὺς ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, καὶ δὲν εἶναι, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. ¹⁰Μὴ φοβοῦ μηδὲν ἐκ τῶν ὅσα μέλλεις νὰ πάθῃς· ἰδοὺ, ὁ διάβολος μέλλει νὰ βάλῃ τινὰς ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν, διὰ νὰ δοκιμασθῇτε· καὶ θέλετε ἔχει θλίψιν δεκα ἡμερῶν. Γίνου πιστὸς μέχρι θανάτου, καὶ θέλω σοὶ δῶσει τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

¹¹Ὅστις ἔχει ὠτίον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Ὁ νικῶν δὲν θέλει ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

¹²Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Περγαμῷ ἐκκλησίας γράψον, Ταῦτα λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν· ¹³Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ ποὺ κατοικεῖς, ὅπου εἶναι ὁ θρόνος

τοῦ Σατανᾶ καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ δὲν ἡρνήθης τὴν πίστιν μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς ὑπῆρχεν Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς, ὅστις ἐφανεύθη παρ' ὑμῖν, ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατανᾶς. ¹⁴ Ἐχω ὅμως κατὰ σοῦ ὀλίγα, διότι ἔχεις ἐκεῖ τινὰς κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τοῦ Βαλαάμ, ὅστις ἐδίδασκε τὸν Βαλάκ νὰ βάλῃ σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὥστε νὰ φάγωσιν εἰδωλόθυτα καὶ νὰ πορνεύσωσιν. ¹⁵ Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ τινὰς κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν, τὸ ὁποῖον μισῶ. ¹⁶ Μετανόησον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαι πρὸς σέ ταχέως, καὶ θέλω πολεμήσει πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὴν ῥομφαίαν τοῦ στόματός μου.

¹⁷ Ὅστις ἔχει ὥτιον, ἅς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας· Εἰς τὸν νικῶντα θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ φάγῃ ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα νέον γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς γνωρίζει εἰμὶ ὁ λαμβάνων.

¹⁸ Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρὸς, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ εἶναι ὅμοιοι μετὰ χαλκολίβανον. ¹⁹ Ἐξεύρω τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν διακονίαν, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ τὰ ἔργα σου, καὶ τὰ ἔσχατα ὅτι εἶναι πλείονα τῶν πρώτων. ²⁰ Ἐχω ὅμως κατὰ σοῦ ὀλίγα, διότι ἀφίνεις τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἥτις λέγει ἑαυτὴν προφῆτιν, νὰ διδάσκῃ καὶ νὰ πλανᾷ τοὺς δούλους μου εἰς τὸ νὰ πορνεύωσι καὶ νὰ τρώωσιν εἰδωλόθυτα. ²¹ Καὶ ἔδωκα εἰς αὐτὴν καιρὸν νὰ μετανοήσῃ ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς, καὶ δὲν μετενόησεν. ²² Ἰδοὺ, ἐγὼ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν δὲν μετανόησωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. ²³ Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς θέλω ἀποκτείνει μετὰ θάνατον. Καὶ θέλουσι γνωρίσει πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας· καὶ θέλω σᾶς δώσει εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ ἔργα σας. ²⁴ Λέγω δὲ πρὸς ἐσᾶς καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν Θυατείροις, ὅσοι δὲν ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, καὶ οὔτινες δὲν ἐγνόρισαν τὰ βάθη τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσι, Δὲν θέλω βάλεῖ ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βῆρος. ²⁵ Πλήν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχετε, κρατήσατε ἕως οὗ ἔλθω. ²⁶ Καὶ ὅστις νικᾷ, καὶ ὅστις φυλάττει μέχρι τέλους τὰ ἔργα μου, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν· καὶ θέλει "ποιμάνει

αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· θέλουσι συντριφθῆ, ὡς τὰ σκεύη τοῦ κεραμείου·" καθὼς καὶ ἐγὼ ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρὸς μου·²⁸ καὶ θέλω δώσει εἰς αὐτὸν τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν.

²⁹"Οστις ἔχει ὥτιον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. γ'.—¹ Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· Ἐξείρω τὰ ἔργα σου, ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ εἶσαι νεκρός. ²Γίνου ἄγρυπνος, καὶ στήριξον τὰ λοιπὰ τὰ ὑποῖα μέλλουσι νὰ ἀποθάνωσι· διότι δὲν εἰρήκα τὰ ἔργα σου τέλεια ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ³Ἐνθυμοῦ λοιπὸν πῶς ἔλαβες καὶ ἤκουσας, καὶ φύλαττε αὐτὰ, καὶ μετανόησον. Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἀγρυπνήσῃς, θέλω ἔλθῃ ἐπὶ σέ ὡς κλέπτης, καὶ δὲν θέλεις γνωρίσει ποίαν ὥραν θέλω ἔλθῃ ἐπὶ σέ. ⁴Ἐχεις ὀλίγα ὀνόματα καὶ ἐν Σάρδεσι, τὰ ὁποῖα δὲν ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ θέλουσι περιπατήσῃ μετ' ἐμοῦ μὲ λευκὰ, διότι εἶναι ἄξιοι. ⁵Ο νικῶν, οὗτος θέλει ἐνδυθῆ ἱμάτια λευκὰ· καὶ δὲν θέλω ἐξαλείψῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ θέλω ὁμολογήσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.

⁶"Οστις ἔχει ὥτιον, ἄς ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

⁷Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὸ κλειδίον τοῦ Δαβὶδ· ὅστις ἀνοίγει, καὶ οὐδεὶς κλείει· καὶ κλείει, καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει· ⁸Ἐξείρω τὰ ἔργα σου· ἰδοὺ, ἔθεσα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεσφραγμένην, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ κλείσῃ αὐτήν· διότι ἔχεις μικρὰν δύναμιν, καὶ ἐφύλαξας τὸν λόγον μου, καὶ δὲν ἠρνήθης τὸ ὄνομά μου. ⁹Ἰδοὺ, θέλω κάμει τοὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ οὔτινες λέγουσιν ἑαυτοὺς ὅτι εἶναι Ἰουδαῖοι, καὶ δὲν εἶναι, ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ, θέλω κάμει αὐτοὺς νὰ ἔλθωσι καὶ νὰ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ νὰ γνωρίσωσιν ὅτι ἐγὼ σέ ἠγάπησα. ¹⁰Ἐπειδὴ ἐφύλαξας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, καὶ ἐγὼ θέλω σέ φυλάξῃ ἐκ τῆς ὥρις τοῦ πειρασμοῦ ἧτις μέλλει νὰ ἔλθῃ ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τοὺς

κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ¹¹ Ἴδου, ἔρχομαι ταχέως· κράτει ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔχεις, διὰ νὰ μὴ λάβῃς μηδεὶς τὸν στέφανόν σου. ¹² Ὅστις νικᾷ, θέλω κάμει αὐτὸν στύλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ δὲν θέλει ἐξέλθει πλέον ἔξω· καὶ θέλω γράφει ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς νέας Ἱερουσαλὴμ, ἣτις καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ νέον.

¹³ Ὅστις ἔχει ὥτιον, ᾧ ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας.

¹⁴ Καὶ πρὸς τὸν ἄγγελον τῆς ἐκκλησίας τῶν Λαοδικέων γράψον,

Ταῦτα λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινὸς, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ. ¹⁵ Εἰσεύρω τὰ ἔργα σου, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶσαι οὔτε ζεστός· εἴθε νὰ ἦσο ψυχρὸς ἢ ζεστός. ¹⁶ οὕτως, ἐπεὶ εἶσαι χλιαρὸς, καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστός, μέλλω νὰ σὲ ἐξεμέσω ἐκ τοῦ στόματός μου. ¹⁷ Διότι λέγεις, Ὅτι πλούσιος εἶμαι, καὶ ἐπλούτησα, καὶ δὲν ἔχω χρείαν οὐδενός, καὶ δὲν ἐξεύρεις ὅτι σὺ εἶσαι ὁ ταλαίπωρος, καὶ ἐλεεινός, καὶ πτωχός, καὶ τυφλός, καὶ γυμνός. ¹⁸ Συμβουλεύω σε νὰ ἀγοράσῃς παρ' ἐμοῦ χρυσίον δεδοκιμασμένον ἐκ πυρὸς διὰ νὰ πλουτήσῃς· καὶ ἱμάτια λευκά, διὰ νὰ ἐνδυθῇς, καὶ νὰ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ τῆς γυμνότητός σου· καὶ χρίσον τοὺς ὀφθαλμούς σου μετὰ κολλούριον διὰ νὰ βλέπῃς. ¹⁹ Ἐγὼ ὅσους ἀγαπᾶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· γενοῦ λοιπὸν ζηλωτὴς καὶ μετανόησον. ²⁰ Ἴδου, ἵσταμαι εἰς τὴν θύραν καὶ κρούω· εἰάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, θέλω εἰσελθεῖν πρὸς αὐτὸν, καὶ θέλω δειπνῆσαι μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. ²¹ Ὅστις νικᾷ, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ καθίσῃ μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, καθὼς καὶ ἐγὼ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.

²² Ὅστις ἔχει ὥτιον, ᾧ ἀκούσῃ τί λέγει τὸ Πνεῦμα πρὸς τὰς ἐκκλησίας

ΚΕΦ. δ'.

ΜΕΤΑ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδὼν θύρα ἀνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη, τὴν ὁποίαν ἤκουσα, ὡς σάλπιγγος λαλου-

σης μετ' ἐμοῦ, ἔλεγεν, Ἀνάβα ἔδω, καὶ θέλω σοὶ δεῖξει ὅσα πρέπει νὰ γείνωσι μετὰ ταῦτα.

² Καὶ εὐθὺς ἦλθον εἰς πνευματικὴν ἰκτασιν, καὶ ἶδον, θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου ἦτο ὁ καθήμενος· ³ καὶ ὁ καθήμενος ἦτο ὅμοιος κατὰ τὴν θέαν μὲ λίθον ἱασπιν καὶ σάρδινον· καὶ ἦτο ἱρις κύκλω τοῦ θρόνου ὁμοία κατὰ τὴν θέαν μὲ σμάραγδον. ⁴ Καὶ κύκλω τοῦ θρόνου ἦσαν θρόνοι εἰκοσιτέσσαρες· καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἶδον καθημένους τοὺς εἰκοσιτέσσαρας πρεσβυτέρους, ἐνδεδυμένους ἱμάτια λευκά· καὶ εἶχον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. ⁵ Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξήρχοντο ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναί. Καὶ ἦσαν ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου, αἵτινες εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ. ⁶ Καὶ ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου ἦτο θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία μὲ κρίσταλλον· καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλω τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα, γεμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν. ⁷ Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ἦτο ὅμοιον μὲ λέοντα, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μὲ μοσχάριον, καὶ τὸ τρίτον ζῶον εἶχε τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ἦτο ὅμοιον μὲ ἀετὸν πετιώμενον. ⁸ Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα εἶχον ἕκαστον χωριστὰ ἀνά ἑξ πτέρυγας κυκλόθεν, καὶ ἔσωθεν ἦσαν γέμοντα ὀφθαλμῶν· καὶ δὲν παύουσιν ἡμέραν καὶ νύκτα λέγοντα, “ Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ,” ὁ Ὦν καὶ ὁ Ὡν καὶ ὁ Ἐρχόμενος.

⁹ Καὶ ὅταν προφέρωσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν εἰς τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου, εἰς τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ¹⁰ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι θέλουσι πέσει ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ θέλουσι προσκυνῆσαι τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ θέλουσι βάλει τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες, ¹¹ Ἄξιός εἰσαι, Κύριε, νὰ λάβῃς τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν· διότι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ὑπάρχουσι καὶ ἐκτίσθησαν.

ΚΕΦ. Ε'.

ΚΑΙ εἶδον ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὀπισθεν, κατεσφραγισμένον μὲ σφραγίδας ἑπτὰ. ² Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύττοντα μετὰ φωνῆς

μεγάλης, Τίς εἶναι ἄξιος νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον καὶ νὰ λύσῃ τὰς σφραγίδας αὐτοῦ; *Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον, οὐδὲ νὰ βλέπῃ αὐτό. *Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλά, ὅτι οὐδεὶς εὗρέθη ἄξιος νὰ ἀνοίξῃ καὶ νὰ ἀναγνώσῃ τὸ βιβλίον, οὔτε νὰ βλέπῃ αὐτό. *Καὶ εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων μοὶ λέγει, Μὴ κλαῖε· ἰδοὺ, ὑπερίσχυσεν ὁ λέων ὅστις εἶναι ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα τοῦ Δαβὶδ, νὰ ἀνοίξῃ τὸ βιβλίον, καὶ νὰ λύσῃ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

*Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, Ἀρνίον ἱστάμενον ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ, καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ· οἷτινες εἶναι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ τὰ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. *Καὶ ἦλθε καὶ ἔλαβε τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

*Καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας, καὶ φιάλας χρυσᾶς πλήρεις θυμιαμάτων, αἷτινες εἶναι αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων· *καὶ ψάλλουσι νέαν ᾠδὴν, λέγοντες, Ἀξίος εἶσαι νὰ λάβῃς τὸ βιβλίον, καὶ νὰ ἀνοίξῃς τὰς σφραγίδας αὐτοῦ· διότι ἐσφάγης, καὶ ἡγόρασας ἡμᾶς εἰς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ αἵματός σου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους· ¹⁰ καὶ ἔκαμες ἡμᾶς εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς· καὶ θέλομεν βασιλεύσει ἐπὶ τῆς γῆς.—

¹¹ Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κυκλόθεν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἦτο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων, ¹² λέγοντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, Ἀξίον εἶναι τὸ Ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον νὰ λάβῃ τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχύϊν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.—¹³ Καὶ πᾶν κτίσμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ὅσα εἶναι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ἤκουσα ὅτι ἔλεγον, Εἰς τὸν καθημένον ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ εἰς τὸ Ἀρνίον ἱστῶ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹⁴ Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, Ἀμήν· καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΚΕΦ. ς'.—ια'.

ΚΑΙ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε τὸ Ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγον, ὡς φωνὴν βροντῆς, Ἔρχου καὶ βλέπε. ² Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός· καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν εἶχε τόξον· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν, καὶ διὰ τὰ νικῆσθαι.

³ Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν δευτέραν σφραγίδα, ἤκουσα τὸ δεύτερον ζῶον, λέγον, Ἔρχου καὶ βλέπε. ⁴ Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος κόκκινος· καὶ εἰς τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη τὰ σηκῶσθαι τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ τὰ σφάξωσιν ἀλλήλους, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν μάχαιρα μεγάλη.

⁵ Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τρίτην σφραγίδα, ἤκουσα τὸ τρίτον ζῶον λέγον, Ἔρχου καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν εἶχε ζυγαρίαν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν, Μία χοῖνιξ σίτου δι' ἡ δηνάριον· καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δι' ἡ δηνάριον· καὶ, Τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ βλάψῃς.

⁷ Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν, Ἔρχου καὶ βλέπε. ⁸ Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος ὠχρὸς, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὠνομάζετο Θάνατος, καὶ ὁ Ἄδης ἠκολούθει μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτοὺς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς τὰ θανατώσωσι μετὰ ῥομφαίαν καὶ μετὰ πείναν καὶ μετὰ θάνατον, καὶ μετὰ τὰ θηρία τῆς γῆς.

⁹ Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τὴν ὁποίαν εἶχον· ¹⁰ καὶ ἔκραζον μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγοντες, Ἔως πότε, ὦ Δέσποτα ἅγιε καὶ ἀληθινέ, δὲν κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; ¹¹ Καὶ ἐδόθησαν εἰς ἕκαστον στολαὶ λευκαί, καὶ ἐβρέθη πρὸς αὐτοὺς τὰ ἀναπαυθῶσιν ἔτι ὀλίγον καιρὸν, ἕως οὗ συμπληρωθῶσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες τὰ φονευθῶσιν ὡς καὶ αὐτοί.

¹² Καὶ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην· καὶ ἰδοὺ, ἔγεινε σεισμὸς μέγας, καὶ ὁ ἥλιος ἔγεινε μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ἔγεινεν ὡς αἷμα· ¹³ καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, καθὼς ἡ συκὴ ῥίπτει τὰ ἄσπρα σῦκα αὐτῆς,

σειομένη ὑπὸ μεγάλου ἀνέμου. ¹⁴Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη
 "ὡς βιβλίον τυλιγμένον," καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκινήθησαν
 ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ¹⁵καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ μεγι-
 στᾶνες, καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ οἱ χιλιάρχοι, καὶ οἱ δυνατοί, καὶ πᾶς
 δοῦλος, καὶ πᾶς ἐλεύθερος, ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ
 εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων, ¹⁶καὶ λέγουσι πρὸς τὰ ὄρη καὶ πρὸς
 τὰς πέτρας, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου
 τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρνίου
¹⁷διότι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ τίς δύνα-
 ται νῦν σταθῆ;

ΚΕΦ. Ζ.—¹Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἵσταμέ-
 νους ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσα-
 ρας ἀνέμους τῆς γῆς, διὰ νὰ μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς,
 μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον.

²Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ὅτι ἀνέβη ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχων
 σφραγίδα τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγά-
 λης πρὸς τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδόθη νὰ
 βλάψωσι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ³λέγων, Μὴ βλάψητε
 τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ δένδρα, ἕως οὗ σφραγίσω-
 μεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

⁴Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων· ἑκατὸν τεσ-
 σαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἦσαν ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης
 φυλῆς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· ⁵ἐκ φυλῆς Ἰούδα, δώδεκα χιλιάδες
 ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγι-
 σμένοι· ἐκ φυλῆς Γάδ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ⁶ἐκ
 φυλῆς Ἀσὴρ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Νεφθα-
 λείμ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ⁷ἐκ φυλῆς Μανασσῆ,
 δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ⁸ἐκ φυλῆς Συμεὼν, δώδεκα
 χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Λευὶ, δώδεκα χιλιάδες
 ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰσάακ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγι-
 σμένοι· ⁹ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι·
 ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς
 Βενιαμὴν, δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι.

¹⁰Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, τὸν ὅποιον οὐδεὶς
 ἠδύνατο νὰ ἀριθμήσῃ, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν
 καὶ γλωσσῶν, οἵτινες ἵσταντο ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον
 τοῦ Ἀρνίου, ἐνδεδυμένοι στολὰς λευκάς, ἔχοντες φοίνικας ἐν ταῖς

χερσὶν αὐτῶν ¹⁰καὶ κρόζοντες μετὰ φωνῆς μεγάλης, ἔλεγον, Ἡ σωτηρία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τοῦ Ἀρνίου. ¹¹Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι ἵσταντο κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσαρῶν ζώων, καὶ ἔπεσον κατὰ πρόσωπον ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεόν, ¹²λέγοντες, Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχύς ἀΐκει εἰς τὸν Θεὸν ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

¹³Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων πρὸς ἐμέ, Οὗτοι οἱ ἐνδεδυμένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς, τίνας εἶναι, καὶ πόθεν ἦλθον; ¹⁴Καὶ εἶπα πρὸς αὐτὸν, Κύριε, σὺ ἐξεύρεις. Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ, Οὗτοι εἶναι οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης· καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου. ¹⁵Διὰ τοῦτο εἶναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ὁ καθημένος ἐπὶ τοῦ θρόνου θέλει κατασκηνώσει ἐπ' αὐτούς. ¹⁶Δὲν θέλουσι πειράσει πλέον, οὐδὲ θέλουσι διψήσῃ πλέον, οὐδὲ θέλει πέσει ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ κανὲν καῦμα· ¹⁷διότι τὸ Ἀρνίον τὸ ἀναμέσον τοῦ θρόνου θέλει ποιμάνει αὐτοὺς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς εἰς ζωσας πηγὰς ὕδατων· καὶ θέλει ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. η'.—¹Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, ἔγεινε σιωπὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ἕως ἡμίσειαν ὥραν.

²Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἄγγέλους, οἵτινες ἵσταντο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐδόθησαν εἰς αὐτοὺς ἑπτὰ σάλπιγγες. ³Καὶ ἦλθεν ἄλλος ἄγγελος, καὶ ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, κρατῶν θυμιατήριον χρυσοῦν· καὶ ἐδόθησαν εἰς αὐτὸν θυμιάματα πολλὰ, διὰ τὰ προσφέρειν μετὰ τὰς προσευχὰς πάντων τῶν ἁγίων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. ⁴Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων μετὰ τὰς προσευχὰς πάντων τῶν ἁγίων ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁵καὶ ἔλαβεν ὁ ἄγγελος τὸ θυμιατήριον, καὶ ἐγέμισεν αὐτὸ ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἔγειναν φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ὀστραπαὶ καὶ σεισμός.

⁶Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν ἑαυτοὺς διὰ τὰ σαλπίσσωσι.

⁷ Καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔγεινε χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα μετὰ αἷμα, καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκαή. καὶ πᾶς χλωρὸς χορτὸς κατεκάη.

⁸ Καὶ ὁ δευτέρος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα καίμενον μετὰ πῦρ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης ἔγεινεν αἷμα· ⁹ καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν ἐμψύχων κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη.

¹⁰ Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καίόμενος ὡς λαμπρὸς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· ¹¹ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται Ἀψινθος· καὶ ἔγεινε τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων ἄψινθος, καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, διότι ἐπικράνθησαν.

¹² Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐκτυπήθη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης, καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, διὰ τὰ σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα νὰ χάσῃ τὸ τρίτον τοῦ φωτισμοῦ αὐτῆς, καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

¹³ Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἓνα ἄγγελον πετώμενον εἰς τὸ μεσουράνημα, ὅστις ἔλεγε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Οὐαὶ, οἶαί, οὐαὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰς λοιπὰς φωνὰς τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων νὰ σαλπίσωσι.

ΚΕΦ. Θ'.—¹ Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ὅτι ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἀστὴρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ κλειδίον τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου. ² Καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης· καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἄρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. ³ Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὰς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. ⁴ Καὶ ἐρρέθη πρὸς αὐτὰς νὰ μὴ βλάψωσι τὸν χορτὸν τῆς γῆς, μηδὲ κανέν χλωρὸν, μηδὲ κανέν δένδρον· εἰμὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους, οἵτινες δὲν ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ⁵ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὰς νὰ μὴ θανατώσωσιν αὐτοὺς, ἀλλὰ νὰ βασανισθῶσι πέντε μῆνας· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν κτυπήσῃ ἄνθρωπον. ⁶ Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις θέλουσι ζητήσῃ οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ δὲν θέλουσιν εὑρεῖ αὐτόν· καὶ θέλουσιν ἐπιθυμήσῃ νὰ ἀποθάνωσι, καὶ ὁ θάνατος θέλει φεῖγῃ ἀπ' αὐτῶν.

⁷Καὶ αἱ μορφαὶ τῶν ἀκρίδων ἦσαν ὅμοιαι μὲ ἵππους ἡτοιμασμένους εἰς πόλεμον· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἦσαν ὡς στέφανοι ὅμοιοι μὲ χρυσὸν, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων. ⁸Καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδοῦντες αὐτῶν ἦσαν ὡς λεόντων. ⁹Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς· καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερίγων αὐτῶν ἦτο ὡς φωνὴ ἁμαξῶν ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. ¹⁰Καὶ εἶχον οὐρὰς ὁμοίας μὲ σκορπίους, καὶ ἦσαν κέντρα εἰς τὰς οὐρὰς αὐτῶν· καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἦτο νὰ βλάψωσι τοὺς ἀνθρώπους πέντε μῆνας. ¹¹Καὶ εἶχον ἐφ' ἑαυτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου ὅστις Ἑβραϊστὶ ὀνομάζεται Ἀβαδδὼν, καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἔχει ὄνομα Ἀπολλύων.

¹²Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἰδοὺ, ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.

¹³Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα μίαν φωνὴν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ¹⁴λέγουσαν πρὸς τὸν ἕκτον ἄγγελον, ὅστις εἶχε τὴν σάλπιγγα, Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἄγγέλους τοὺς δεδεμένους εἰς τὸν μέγαν ποταμὸν Εὐφράτην. ¹⁵Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ἕραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἑνιαυτὸν, διὰ νὰ θανατώσωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. ¹⁶Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ ἦτο δύο μυριάδες μυριάδων· καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. ¹⁷Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ὅτι εἶχον θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ἦσαν ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐξήρχετο πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. ¹⁸Τὰ τῶν τριῶν τούτων ἐθανατώθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ, καὶ ἐκ τοῦ θείου τοῦ ἐξερχομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν, ¹⁹διότι αἱ ἐξουσίαι αὐτῶν εἶναι ἐν τῷ στόματι αὐτῶν· ἐπειδὴ αἱ οὐραὶ αὐτῶν εἶναι ὅμοιαι μὲ ὄφεις, ἔχουσαι κεφαλὰς, καὶ μὲ αὐτὰς βλάπτουσι. ²⁰Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἵτινες δὲν ἐθανατώθησαν μὲ τὰς πληγὰς ταύτας, οὔτε μετενόησαν ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ὥστε νὰ μὴ προσκυνησῶσι τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ εἰδῶλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χάλκινα καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, τὰ ὅποια οὔτε νὰ βλέπωσι δύνανται, οὔτε νὰ ἀκούωσιν, οὔτε νὰ περιπατῶσι. ²¹καὶ δὲν μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν,

οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν
οὔτε ἐκ τῶν κλοπῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ι'.—¹ Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐνδεδυμένον νεφέλῃν· καὶ ἦτο ἵρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῖλοι πυρός. ² Καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλιάριον ἀνεωγμένον· καὶ ἔθεσε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ ἄριστερόν ἐπὶ τὴν γῆν· ³ καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης καθὼς βρυχᾶται ὁ λέων. Καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. ⁴ Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς φωνὰς ἑαυτῶν, ἔμελλον νὰ γράψω· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν πρὸς ἐμέ, Σφράγισον ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ, καὶ μὴ γράψῃς ταῦτα. ⁵ Καὶ ὁ ἄγγελος τὸν ὅποιον εἶδον ἱστάμενον ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐσήκωσε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, ⁶ καὶ ᾤμωσεν εἰς τὸν ζῶντα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὅστις ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι καιρὸς δὲν θέλει εἶσθαι ἔτι· ⁷ ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ νὰ σαλπίσῃ, τότε θέλει τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, καθὼς ἐφάνέρωσε πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφῆτας.

⁸ Καὶ ἡ φωνὴ τὴν ὁποίαν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν ἐλάλει μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔλεγεν, Ὑπάγε, λάβε τὸ βιβλιάριον τὸ ἀνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἱσταμένου ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. ⁹ Καὶ ὑπῆγα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων πρὸς αὐτόν, Δός μοι τὸ βιβλιάριον. Καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό· καὶ θέλει πικράνει τὴν κοιλίαν σου, πλην ἐν τῷ στόματί σου θέλει εἶσθαι γλυκὺ ὡς μέλι. ¹⁰ Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλιάριον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό· καὶ ἦτο ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκὺ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. ¹¹ Καὶ μοι λέγει, Πρέπει πάλιν νὰ προφητεύσῃς περὶ λαῶν καὶ ἔθνων καὶ γλωσσῶν καὶ βασιλέων πολλῶν.

ΚΕΦ. ια'.—¹ Καὶ μοι ἐδόθη κάλαμος ὅμοιος μὲ ράβδον· καὶ ὁ ἄγγελος ἵστατο, λέγων,

Σηκώθητι, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. ² Τὴν αὐλὴν ὁμῶς τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἄφες ἔξω, καὶ μὴ μετρήσῃς αὐτήν, διότι ἐδόθη εἰς τὰ ἔθνη· καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν θέλουσι πατήσκει τεσσαράκοντα δύο μῆνας.

³ Καὶ θέλω δώσει εἰς τοὺς δύο μάρτυράς μου νὰ προφητεύσωσι χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα ἡμέρας, ἐνδεδυμένοι σάκκους. ⁴ Οὗτοι εἶναι αἱ δύο ἐλαίαι, καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἱστάμεναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς. ⁵ Καὶ ἂν τις θέλῃ νὰ βλάψῃ αὐτοὺς, ἐξέρχεται πῦρ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατατρῶγει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ ἂν τις θέλῃ νὰ βλάψῃ αὐτοὺς, οὕτω πρέπει αὐτὸς νὰ θανατωθῇ. ⁶ Οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν νὰ κλείσωσι τὸν οὐρανὸν, διὰ νὰ μὴ βρέχῃ βροχὴ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς προφητείας αὐτῶν· καὶ ἔχουσιν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, νὰ μεταβάλλωσιν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ νὰ πατάξωσι τὴν γῆν μὲ πᾶσαν πληγὴν, ὅσάκις ἂν θελήσωσι.

⁷ Καὶ ὅταν τελειώσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον το ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου θέλει κάμει πόλεμον με αὐτοὺς, καὶ θέλει νικήσῃ αὐτοὺς, καὶ θανατώσῃ αὐτούς. ⁸ Καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν θέλουσι κεῖσθαι ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐσταυρώθη.

⁹ Καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν θέλουσι βλέπει τὰ πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμισυ, καὶ δὲν θέλουσιν ἀφήσῃ τὰ πτώματα αὐτῶν νὰ τεθῶσιν εἰς μνήματα. ¹⁰ Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς θέλουσι χαρῇ δι' αὐτοὺς, καὶ εὐφρανθῇ· καὶ θέλουσι πέμψει δῶρα πρὸς ἀλλήλους, διότι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

¹¹ Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμισυ, εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ· καὶ ἐστάθησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς.

¹² Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν πρὸς αὐτοὺς, Ἀνάβητε ἐδῶ. Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ εἶδον αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. ¹³ Καὶ κατ' ἐκεῖνην τὴν ὥραν ἔγεινε σεισμὸς μέγας, καὶ ἔπεσε τὸ δέκατον τῆς πόλεως, καὶ ἐθανατώθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων

χιλιάδες ἑπτὰ καὶ οἱ λοιποὶ ἔγειναν ἔμφοβοι, καὶ ἔδωκαν δόξαν εἰς τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ.

¹⁴ Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχέως.

¹⁵ Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔγειναν φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγουσαι, Αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου ἔγειναν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ θέλει βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹⁶ Καὶ οἱ εἰκοστέσσαρες πρεσβύτεροι, οἱ καθήμενοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεόν, ¹⁷ λέγοντες, Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε Θεὲ Παντοκράτωρ· ὁ ὢν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἔρχομενος· διότι ἔλαβες τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας· ¹⁸ καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν, διὰ νὰ κριθῶσι, καὶ νὰ δώσῃς τὸν μισθὸν εἰς τοὺς δούλους σου τοὺς προφῆτας, καὶ εἰς τοὺς ἁγίους, καὶ εἰς τοὺς φοβουμένους τὸ ὄνομά σου, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ νὰ διαφθείρῃς τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.

¹⁹ Καὶ ἠνοίχθη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐφάνη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἔγειναν ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός καὶ χάλαζα μεγάλη.

ΚΕΦ. ΙΒ'.

ΚΑΙ σημεῖον μέγα ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ· γυνὴ ἐνδεδυμένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα· ² καὶ ἔγκυος οὖσα, ἔκραζε κοιλοπονοῦσα, καὶ βασανιζομένη διὰ νὰ γεννήσῃ.

³ Καὶ ἐφάνη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ, δράκων μέγας κόκκινος, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ διαδήματα ἑπτὰ· ⁴ καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ ἔσυρε τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἐστάθη ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης νὰ γεννήσῃ, διὰ νὰ καταφάγῃ τὸ τέκνον αὐτῆς ὅταν γεννήσῃ. ⁵ Καὶ ἐγέννησε παιδίον ἄρρεν, τὸ ὅποῖον μέλλει νὰ ποιμάνῃ πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ἡρπάσθη πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. ⁶ Καὶ ἡ γυνή

ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ τρέφωσιν αὐτὴν ἐκεῖ ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα.

⁷ Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ. ⁸ Καὶ δὲν ὑπερίσχυσαν, οὐδὲ εὗρεθῇ πλέον τόπος αὐτῶν ἐν τῷ οὐρανῷ. ⁹ Καὶ ἐρρίφθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος, καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐρρίφθη εἰς τὴν γῆν· καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐρρίφθησαν μετ' αὐτοῦ. ¹⁰ Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην λέγουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ, Τώρα ἐγείνεται ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· διότι κατερρίφθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέραν καὶ νύκτα. ¹¹ Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν· καὶ δὲν ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν μέχρι θανάτου. ¹² Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐρανοὶ, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτοῖς. Οὐαὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, διότι κατέβη ὁ Διάβολος εἰς ἐσᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, ἐπειδὴ γνωρίζει ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.

¹³ Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐρρίφθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἣτις ἐγέννησε τὸν ἄρρενα. ¹⁴ Καὶ ἐδόθησαν εἰς τὴν γυναῖκα δύο πτέρυγες τοῦ αἵτου τοῦ μεγάλου, διὰ νὰ πετᾷ εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄψεως· ¹⁵ καὶ ἔρριψεν ὁ ὄφις ὀπίσω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἴδιον ὡς ποταμὸν, διὰ νὰ κάμῃ νὰ σύρῃ αὐτὴν ὁ ποταμός. ¹⁶ Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τὴν γυναῖκα, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιε τὸν ποταμὸν, τὸν ὅποιον ἔρριψεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων κατὰ τῆς γυναικὸς, καὶ ὑπήγε νὰ κάμῃ πόλεμον μετὰ τοὺς λοιποὺς τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τοὺς φυλάττοντας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχοντας τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΚΕΦ. ΙΓ'.

ΚΑΙ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· καὶ εἶδον θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς θαλάσσης, τὸ ὅποιον εἶχε κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ

κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας. * Καὶ τὸ θηρίον τὸ ὁποῖον εἶδον, ἦτο ὅμοιον μὲ πάρδαλιν, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκτου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος· καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸ ἡ δρᾶκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. ³ Καὶ εἶδον μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς πεπληρωμένην θανατηφόρως· καὶ ἡ θανατηφόρος πληγὴ αὐτοῦ ἐθεραπεύθη· καὶ ἐθαίμασεν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου. * Καὶ προσεκύνησαν τὸν δράκοντα, ὅστις ἔδωκεν ἐξουσίαν εἰς τὸ θηρίον, καὶ προσεκύνησαν τὸ θηρίον, λέγοντες, Τίς ὅμοιος μὲ τὸ θηρίον; Τίς δύναται νὰ πολεμήσῃ μὲ αὐτό;

⁵ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ ἐξουσία νὰ κάμῃ πόλεμον τεσσαράκοντα δύο μῆνας. ⁶ Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, νὰ βλασφημήσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῷ οὐρανῷ. ⁷ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ νὰ κάμῃ πόλεμον μὲ τοὺς ἁγίους, καὶ νὰ νικήσῃ αὐτούς· καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. ⁸ Καὶ θέλουσι προσκυνῆσαι αὐτὸ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν ἐγράφησαν ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.—⁹ Ὅστις ἔχει ὥτιον, ἅς ἀκούσῃ.—¹⁰ Ὅστις φέρῃ εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· ὅστις φονεύσῃ μὲ μάχαιραν, πρέπει αὐτὸς νὰ φονευθῇ μὲ μάχαιραν. Ἐδὼ εἶναι ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.

¹¹ Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια μὲ ἀρνίου, καὶ ἐλάλει ὡς δρᾶκων. ¹² Καὶ ἐνήργει ὅλην τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἔκαμε τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ νὰ προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, τοῦ ὁποίου ἐθεραπεύθη ἡ θανατηφόρος πληγὴ. ¹³ Καὶ ἔκαμε σημεῖα μεγάλα, ὥστε καὶ πῦρ ἔκαμνε νὰ καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴ Καὶ ἐπλάνα τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν εἰς αὐτὸ νὰ κάμῃ ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγον πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς νὰ κάμωσιν εἰκόνα εἰς τὸ θηρίον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ ἔζησε. ¹⁵ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ νὰ δώσῃ πνεῦμα εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου, ὥστε καὶ νὰ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ νὰ

κάμῃ, ὅσοι δὲν προσκυνήσωσι τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου, νὰ θανατωθῶσι. ¹⁵ Καὶ ἔκαμνε πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, νὰ λάβωσι χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ¹⁷ καὶ νὰ μὴ δύναται μηδεὶς νὰ ἀγοράσῃ ἢ νὰ πωλήσῃ; εἰμὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, ἢ τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ¹⁸ Ἐδῶ εἶναι ἡ σοφία· ὅστις ἔχει τὸν νοῦν, ἅς λογαριάσῃ τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου· διότι εἶναι ἀριθμὸς ἀνθρώπου, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ εἶναι χξϛ'.

ΚΕΦ. ΙΔ'.

ΚΑΙ εἶδον, καὶ ἰδοὺ Ἀρνίον ἱστάμενον ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένοι ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ² Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ ἤκουσα φωνὴν κιθαρωδῶν οὔτινες ἐκιθάριζον μὲ τὰς κιθάρας αὐτῶν. ³ Καὶ ἔψαλλον ὡς ᾠδὴν νέαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μάθῃ τὴν ᾠδὴν, εἰμὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. ⁴ Οὗτοι εἶναι οἱ μὴ μολυνθέντες μὲ γυναῖκας· διότι παρθένοι εἶναι· οὗτοι εἶναι οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ Ἀρνίον ὅπου ἂν ὑπάγῃ, οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρχὴ εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸ Ἀρνίον. ⁵ Καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν δὲν εὗρέθη δόλος· διότι εἶναι ἄμωμοι ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ.

⁶ Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετώμενον εἰς τὸ μεσουράνημα, ὅστις εἶχεν εὐαγγέλιον αἰώνιον, διὰ νὰ κηρίξῃ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εἰς πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν· ⁷ καὶ ἔλεγε μετὰ φωνῆς μεγάλης, Φοβήθητε τὸν Θεόν, καὶ δότε δόξαν εἰς αὐτὸν, διότι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσατε τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων.

⁸ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησε, λέγων, "Ἐπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν" ἡ πόλις ἡ μεγάλη· διότι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἐπότισε πάντα τὰ ἔθνη.

⁹ Καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκούσθησεν αὐτοὺς, λέγων μετὰ φωνῆς μεγάλης, "Ὅστις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ¹⁰ καὶ αὐτὸς θέλει πίνει ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ θέλει βασανισθῇ μετὰ πυρὸς καὶ θείον ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου. ¹¹ Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων· καὶ δὲν ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέραν καὶ νύκτα ὅσοι προσκυνοῦσι τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ ὅστις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ¹² Ἐδῶ εἶναι ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων· ἐδῶ αἱ φυλάττοντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν τοῦ Ἰησοῦ. ¹³ Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν πρὸς ἐμὲ, Γράψον, Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἵτινες ἀποθνήσκουσιν ἐν Κυρίῳ ἀπὸ τοῦ νῦν, Naί, λέγει τὸ Πνεῦμα, διὰ τὴν ἀναπαυθῶσιν ἀπὸ τῶν κόπων αὐτῶν· καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθοῦσι μετ' αὐτούς.

¹⁴ Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ τῆς νεφέλης ἐκάθητό τις ὅμοιος μετὰ υἱὸν ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον κοπτερόν. ¹⁵ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ κράζων μετὰ μεγάλης φωνῆς πρὸς τὸν καθήμενον ἐπὶ τῆς νεφέλης, Πέμψον τὸ δρέπανόν σου, καὶ θέρισον· διότι ἦλθεν εἰς σέ ἡ ὥρα τοῦ θάνατος, ἐπειδὴ ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. ¹⁶ Καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης ἔβαλε τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.

¹⁷ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον κοπτερόν. ¹⁸ Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός· καὶ ἐφώνηξε μετὰ κραυγῆς μεγάλης πρὸς τὸν ἔχοντα τὸ δρέπανον τὸ κοπτερόν, λέγων, Πέμψον τὸ δρέπανόν σου τὸ κοπτερόν, καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, διότι ὥριμασαν τὰ σταφύλια αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησε τὴν ἀμπέλον τῆς γῆς, καὶ ἔρριψε τὰ τρυγηθέντα εἰς τὸν μέγαν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Καὶ ἐπατήθη ὁ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τοῦ ληνοῦ ὥς τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, εἰς διάστημα χιλίων ἑξακοσίων σταδίων.

ΚΕΦ. ΙΕ'. ΙΕ'.

ΚΑΙ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστὸν, ἀγγέλους ἑπτὰ, οἵτινες εἶχον τὰς ἑπτὰ ἑσχάτας πληγὰς, διότι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ.

² Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην μὲ πῦρ· καὶ ἐκείνους οἵτινες ἐνίκησαν κατὰ τοῦ θηρίου καὶ κατὰ τῆς εἰκόνας αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοῦ χαράγματος αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἰσταμένους ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ Θεοῦ· ³ καὶ ἔψαλλον τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ Ἀρνίου, λέγοντες, Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε Θεὲ Παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, βασιλεῦ τῶν ἁγίων. ⁴ Τίς δὲν θέλει σὲ φοβηθῆ, Κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου; διότι ὡσεὶ μόνος ὁσῖος· ὅτι πάντα τὰ ἔθνη θέλουσιν ἔλθει καὶ προσκυνήσει ἐνώπιόν σου· διότι αἱ κρίσεις σου ἐφανερώθησαν.

⁵ Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἡνοίχθη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ. ⁶ Καὶ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ναοῦ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι, ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς, ἐνδεδυμένοι λινᾷ καθαρᾷ καὶ λαμπρᾷ, καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς.

⁷ Καὶ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν εἰς τοὺς ἑπτὰ ἄγγελους ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς, πλήρεις τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

⁸ Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς ἀπὸ καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναόν, ἕως οὗ τελειώσωσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἄγγέλων. ΚΕΦ. ΙΕ'. — ¹ Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ ναοῦ λέγουσαν πρὸς τοὺς ἑπτὰ ἄγγελους, Ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε εἰς τὴν γῆν τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ.

² Καὶ ὑπήγεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγεινεν ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τὴν εἰκόνα αὐτοῦ.

³ Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγεινεν αἷμα ὡς νεκροῦ· καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσῃ.

⁴ Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς

ποταμούς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἔγεινεν αἷμα.—
 *Καὶ ἤκουσα τὸν ἄγγελον τῶν ὑδάτων λέγοντα, Δίκαιος εἶσαι,
 Κύριε, ὁ *Ὡν καὶ ὁ *Ἦν καὶ ὁ *Ὅσιος, διότι ἔκρινας ταῦτα
 *ἐπειδὴ αἷμα ἄγων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα ἔδωκας εἰς
 αὐτοῖς νὰ πίωσι· διότι ἄξιοι εἶναι.—⁷ Καὶ ἤκουσα ἄλλον ἐκ τοῦ
 θυσιαστηρίου λέγοντα, Ναί, Κύριε Θεέ Παντοκράτωρ, ἀληθινὰ
 καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.

⁸ Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
 ἥλιον· καὶ ἔδοθη εἰς αὐτὸν νὰ καυματίσῃ τοὺς ἀνθρώπους μὲ
 πῦρ. ⁹ Καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ
 ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς
 πληγὰς ταύτας· καὶ δὲν μετενίσχον ὥστε νὰ δώσωσι δόξαν εἰς
 αὐτόν.

¹⁰ Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
 θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἔγεινεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ πλήρης σκό-
 τους· καὶ ἐμάσσουσι τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου· ¹¹ καὶ
 ἐβλασφήμησαν τὸν Θεόν τοῦ οὐρανοῦ διὰ τοὺς πόνους αὐτῶν
 καὶ διὰ τὰ ἔλκη αὐτῶν, καὶ δὲν μετενίσχον ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν.

¹² Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
 ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ,
 διὰ νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου.

¹³ Καὶ εἶδον τρία ἀκάθαρτα πνεύματα ὅμοια μὲ βατράχους,
 ἐκρχόμενα ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ στόματος
 τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου· ¹⁴ διότι εἶναι
 πνεύματα δαιμόνων ἐκτελοῦντα σημεῖα, τὰ ὑποῖα ἐκπορεύονται
 πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, διὰ νὰ συν-
 ἄξωσιν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης
 τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. ¹⁵ (Ἰδοὺ, ἔρχομαι ὡς κλέπτης·
 μακάριος ὅστις ἀγρυπνεῖ, καὶ φυλάττει τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, διὰ
 νὰ μὴ περιπατῇ γυμνός, καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ.)

¹⁶ Καὶ συνήθροισεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβρα-
 ῖστί Ἀρμαγεδδών.

¹⁷ Καὶ ὁ ἑβδόμος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὸν
 αἶρα· καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ
 τοῦ θρόνου, λέγουσα, Ἐτελέσθη. ¹⁸ Καὶ ἔγειναν φωναὶ καὶ
 βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ, καὶ ἔγεινε σεισμὸς μέγας, ὁποῖος δὲν
 ἔγεινεν ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι ὑπῆρξαν ἐπὶ τῆς γῆς, τόσον πολλὰ
 μεγάλος σεισμός. ¹⁹ Καὶ διηρέθη ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία

μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον. Καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἦλθεν εἰς ἐνθύμῳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ τὸ δόσθαι εἰς αὐτὴν τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ πάντα νῆσος ἔφυγε, καὶ τὰ ὄρη δὲν εὐρέθησαν. ²¹ Καὶ χάλαζα μεγάλη ἕως ἐνὸς ταλάντου κατέβαινεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλάξης, διότι ἡ πληγὴ αὐτῆς ἦτο μεγάλη σφόδρα.

ΚΕΦ. ιε'. ιη.

ΚΑΙ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχοντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, λέγων μοι, Ἐλθέ, θέλω σοὶ δεῖξει τὴν κρίσιν τῆς πόρνῃς τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν. ² μετὰ τῆς ὁποίας ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. ³ Καὶ μετέφερεν ἐν πνεύματι εἰς ἔρημον· καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. ⁴ Καὶ ἡ γυνὴ ἦτο ἐνδεδυμένη πορφύραν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη με χρυσὸν καὶ λίθους τιμίους καὶ μαργαρίτας, ἔχουσα ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς χρυσοῦν ποτήριον, γέμον βδελυγμάτων καὶ ἀκαθαρσίας τῆς πορνείας αὐτῆς. ⁵ καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ἦτο ὄνομα γεγραμμένον, Μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. ⁶ Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν, ἐθαύμασα θαυμασμὸν μέγαν.

⁷ Καὶ μοι εἶπεν ὁ ἄγγελος, Διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ θέλω σοὶ εἰπεῖ τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τὸ ὅποιον ἔχει τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα.—⁸ Τὸ θηρίον τὸ ὅποιον εἶδες, ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, καὶ μέλλει νὰ ἀναβῇ ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἀπώλειαν· καὶ θέλουσι θαυμάσει οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλέποντες τὸ θηρίον τὸ ὅποιον ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, ἂν καὶ ἦναι. ⁹ Ἐδῶ εἶναι ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ ἑπτὰ κεφαλὰὶ εἶναι ἑπτὰ ὄρη, ὅπου ἡ γυνὴ κάθεται ἐπ' αὐτῶν. ¹⁰ Καὶ εἶναι ἑπτὰ βασιλεῖς· οἱ πέντε ἔπεσαν, καὶ ὁ

εἰς εἶναι, ὁ ἄλλος δὲν ἦλθεν ἔτι, καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον πρέπει νὰ μείνῃ. ¹¹ Καὶ τὸ θηρίον τὸ ὅποιον ἦτο, καὶ δὲν εἶναι, εἶναι καὶ αὐτὸς ὁ ὄχθος, καὶ εἶναι ἐκ τῶν ἑπτὰ, καὶ ὑπάγει εἰς ἀπώλειαν. ¹² Καὶ τὰ δέκα κέρατα τὰ ὅποια εἶδες, εἶναι δέκα βασιλεῖς, οἵτινες βασιλείαν δὲν ἔλαβον ἔτι, ἀλλὰ μίαν ὥραν λαμβανουσιν ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μετὰ τοῦ θηρίου. ¹³ Οὗτοι ἔχουσι μίαν γνώμην, καὶ θέλουσι παραδώσει εἰς τὸ θηρίον τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν. ¹⁴ Οὗτοι θέλουσι πολεμήσει μετὰ τὸ Ἀρνίον, καὶ τὸ Ἀρνίον θέλει νικήσει αὐτοὺς, διότι εἶναι Κύριος τῶν κυρίων καὶ Βασιλεὺς τῶν βασιλέων· καὶ ὅσοι εἰσὶν μετ' αὐτοῦ, εἶναι κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

¹⁵ Καὶ μοι λέγει, Τὰ ὕδατα τὰ ὅποια εἶδες, ὅπου ἡ πόρνη κάθηται, εἶναι λαοὶ καὶ ὄχλοι, καὶ ἔθνη καὶ γλώσσαι. ¹⁶ Καὶ τὰ δέκα κέρατα, τὰ ὅποια εἶδες ἐπὶ τὸ θηρίον, οὗτοι θέλουσι μισήσει τὴν πόρνην, καὶ θέλουσι κάμει αὐτὴν ἡρημαμένην καὶ γυμνὴν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς θέλουσι φάγει, καὶ αὐτὴν θέλουσι κατακαύσει ἐν πυρί. ¹⁷ διότι ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν νὰ κάμωσι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ νὰ γείνωσι τῆς αὐτῆς γνώμης, καὶ νὰ δώσωσι τὴν βασιλείαν αὐτῶν εἰς τὸ θηρίον, ἕως οὗ ἐκτελεσθῶσιν οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ. ¹⁸ Καὶ ἡ γυνὴ τὴν ὁποίαν εἶδες, εἶναι ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ιη'. — ¹ Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις εἶχεν ἐξουσίαν μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. ² Καὶ ἔκραξε δυνατὰ μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων, “Ἐπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν” ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμόνων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μισητοῦ· ³ διότι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἐπιον πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἐπόρνευσαν μετ' αὐτῆς, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐπλούτησαν ἐκ τῆς ὑπερβολῆς τῆς ἐντροφίσεως αὐτῆς.

⁴ Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς, ὁ λαὸς μου, διὰ νὰ μὴ συγκοινωνήσητε εἰς τὰς ἁμαρτίας αὐτῆς, καὶ νὰ μὴ λάβητε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς· ⁵ διότι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς ἔφθασαν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐνεθυμήθη ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. ⁶ Ἀπόδοτε εἰς αὐτήν, ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν εἰς ἐσᾶς, καὶ διπλασιάσατε εἰς αὐτὴν διπλάσια κατὰ

τὰ ἔργα αὐτῆς· μετὰ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ ὅποιον ἐκέρασε, διπλασίουν κερύσατε εἰς αὐτήν. ⁷ Ὅσον ἐδόξασεν ἑαυτήν καὶ κατετρύφησε, τόσον βασανισμὸν καὶ πένθος δότε εἰς αὐτήν· διότι λέγει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς, Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα δὲν εἰμαι, καὶ πένθος δὲν θέλω ἰδεῖ.—⁸ Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ θέλουσιν ἔλθεῖ αἱ πληγαὶ αὐτῆς θάνατος καὶ πένθος καὶ πείνα· καὶ θέλει κατακαυθῇ ἐν πυρὶ, διότι ἰσχυρὸς εἶναι Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν.

⁹ Καὶ θέλουσι κλαύσει αὐτήν καὶ πενθήσει δι' αὐτήν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ πορευθέντες καὶ κατατρυφήσαντες μετ' αὐτῆς, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρπολήσεως αὐτῆς, ¹⁰ ἀπὸ μακρόθεν ἰστάμενοι, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου.

¹¹ Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσι δι' αὐτήν, διότι οὐδεὶς ἀγοράζει πλέον τὰς πραγματείας αὐτῶν· ¹² πραγματείας χρυσοῦ καὶ ἄργυρου, καὶ λίθων τιμίων, καὶ μαργαριτῶν, καὶ βύσσου, καὶ πορφύρας, καὶ μετάξης, καὶ κοκκίνου· καὶ πᾶν ξύλον ἄρωματικόν, καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου πολυτίμου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρμύρου· ¹³ καὶ κινάμωμον, καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππους, καὶ ἄμαξας, καὶ ἀνδράποδα, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. ¹⁴ Καὶ τὰ ὀπωρικὰ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἔφυγον ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ παχέα καὶ τὰ λαμπρά ἔφυγον ἀπὸ σοῦ, καὶ πλέον δὲν θέλεις εὐρεῖ αὐτά. ¹⁵ Οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, θέλουσι σταθῇ ἀπὸ μακρόθεν διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, ¹⁶ καὶ λεγόντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ ἐνδεδυμένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη μετὰ χρυσοῦ καὶ λίθους τιμίους καὶ μαργαρίτας· διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.

¹⁷ Καὶ πᾶς πλοίαρχος, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τὸ ἐπὶ τῶν πλοίων, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι ἐμπορεύονται διὰ τῆς θαλάσσης, ἐστάθησαν ἀπὸ μακρόθεν, ¹⁸ καὶ ἔκραζον, βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρπολήσεως αὐτῆς, λεγόντες, Ποία πόλις ἐστάθη ὁμοία μετὰ τὴν πέλιν τὴν μεγάλην; ¹⁹ Καὶ ἔβαλον χῶμα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες, Οὐαὶ,

οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ἣ ἐπλούτησαν ἐκ τῆς ἰφθουλίας αὐτῆς πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ, διότι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη.

²⁰ Εὐφραίνου ἐπ' αὐτήν, οὐρανέ, καὶ οἱ ἄγιοι ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, διότι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὴν κρισίν σου ἐναντίον αὐτῆς.

²¹ Καὶ ἐσήκωσεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μυλόπετραν μεγάλην, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων, Οὕτω μὲ ὁρμὴν θέλει ριφθῇ ἡ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ δὲν θέλει εὑρεθῇ πλέον. ²² Καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης δὲν θέλει εὑρεθῇ πλέον ἐν σοί· καὶ φωνὴ μύλου δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· ²³ καὶ φῶς λύχνου δὲν θέλει φέγγει πλέον ἐν σοί· καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης δὲν θέλει ἀκουσθῇ πλέον ἐν σοί· διότι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, διότι μὲ τὴν γοητείαν σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. ²⁴ Καὶ ἐν αὐτῇ εὑρέθη αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων, καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ιθ'.

ΚΑΙ μετα ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντος, Ἀλληλούϊα, ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δύναμις ἀτήκουσιν εἰς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν· ² διότι ἀληθινὰ καὶ δίκαια εἶναι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· διότι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἣτις ἔφθειρε τὴν γῆν μὲ τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐκ δευτέρου εἶπον, Ἀλληλούϊα. Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ⁴ Καὶ ἔπεσον οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι, καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τὸν Θεὸν τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου, λέγοντες, Ἀμήν· Ἀλληλούϊα. ⁵ Καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θρόνου φωνὴ λέγουσα, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἡμῶν, πάντες οἱ δούλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτὸν, καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.

⁶ Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδαίων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων, Ἀλληλούϊα. διότι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ. ⁷ Ὡς χαίρωμεν καὶ ὡς ἀγαλλώμεθα, καὶ ὡς δώσωμεν τὴν δόξαν εἰς αὐτόν, διότι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν

ἐαυτήν. ⁸ Καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὴν νὰ ἐνδύθῃ βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν· διότι τὸ βύσσινον εἶναι τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων.

⁹ Καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Γράψον, Μακάριοι οἱ κεκλημένοι εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ Ἀρνίου. Καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Οὗτοι εἶναι οἱ ἀληθινοὶ λόγοι τοῦ Θεοῦ.

¹⁰ Καὶ ἔπεσον ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, διὰ νὰ προσκυνήσω αὐτόν· καὶ λέγει μοι, Πρόσεχε μὴ κάμῃς τοῦτο· ἐγὼ εἰμαι σὺνδουλὸς σου καὶ τῶν ἀδελφῶν σου οἵτινες ἔχουσι τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ· τὸν Θεὸν προσκύνησον· διότι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

¹¹ Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεφγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἐκαλεῖτο Πιστὸς καὶ Ἀληθινός, καὶ κρίνει καὶ πολεμεῖ ἐν δικαιοσύνῃ. ¹² Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὡς φλόξ πυρός, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διαδήματα πολλὰ· καὶ εἶχεν ὄνομα γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς γνωρίζει εἰμὴ αὐτός.

¹³ Καὶ ἦν ἐνδεδυμένος ἱμάτιον βεβαμμένον με αἷμα· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὁ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ. ¹⁴ Καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθουν αὐτὸν ἐφ' ἵππων λευκῶν, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρὸν. ¹⁵ Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐξέρχεται ῥομφαία κοπτερὰ, διὰ νὰ κτυπᾷ με αὐτὴν τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς θέλει “ποιμάνει αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ” καὶ αὐτὸς πατεῖ τὸν ληνὸν τοῦ αἵνου τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. ¹⁶ Καὶ ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ἔχει γεγραμμένον τὸ ὄνομα, ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΩΝ.

¹⁷ Καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον ἱστάμενον ἐν τῷ ἡλίῳ· καὶ ἔκραξε μετὰ φωνῆς μεγάλης, λέγων πρὸς πάντα τὰ ὄρνεα τὰ πετώμενα εἰς τὸ μεσουράνημα, Ἐλθετε καὶ συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μεγάλου Θεοῦ, ¹⁸ διὰ νὰ φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.

¹⁹ Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα, διὰ νὰ κάμωσι πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ μετὰ τὸ στρατεῦμα αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετὰ τούτου ὁ ψευδοπροφήτης ὅστις ἔκαμε τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, μετὰ τὰ ὅποια ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνούντας τὴν

εἰκόνα αὐτοῦ· ζῶντες ἔρρίφθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην μετὰ τὸ θεῖον. ²¹ Καὶ οἱ λοιποὶ ἐφονεύθησαν μετὰ τὴν ῥομφαίαν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τὴν ἐξερχομένην ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ ὄντα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. κ'.

ΚΑΙ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις εἶχε τὸ κλειδίον τῆς ἀβύσσου, καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ² Καὶ ἐπίασε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅστις εἶναι Διάβολος καὶ Σατανᾶς· καὶ ἔδεσεν αὐτὸν χίλια ἔτη. ³ Καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν αὐτὸν, καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη πλέον, ἕως οὗ πληρωθῶσι τὰ χίλια ἔτη· καὶ μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ λυθῇ ὀλίγον καιρὸν.

⁴ Καὶ εἶδον θρόνους· καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ κρίσις ἐδόθη εἰς αὐτούς· καὶ εἶδον τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες δὲν προσεκύνησαν τὸ θηρίον, οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ· καὶ δὲν ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη. ⁵ Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν δὲν ἀνέζησαν ἕως οὗ πληρωθῶσι τὰ χίλια ἔτη· αἷτη εἶναι ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. ⁶ Μακάριος καὶ ἅγιος ὅστις ἔχει μέρος εἰς τὴν πρώτην ἀνάστασιν· ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος δὲν ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλὰ θέλουσιν εἰσθαί ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ θέλουσι βασιλεύσει μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη.

⁷ Καὶ ὅταν πληρωθῶσι τὰ χίλια ἔτη, θέλει λυθῇ ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ. ⁸ Καὶ θέλει ἐξέλθει διὰ νὰ πλανήσῃ τὰ ἔθνη τὰ εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, τὸν Γαῖ καὶ τὸν Μαγωγ, διὰ νὰ συνάξῃ αὐτούς εἰς πόλεμον, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. ⁹ Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ περιεκύκλωσαν τὸ στρατόπεδον τῶν ἁγίων, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς. ¹⁰ Καὶ ὁ Διάβολος ὁ πλανῶν αὐτούς ἔρρίφθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ θείου, ὅπου

εἶναι τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης· καὶ θέλουσι βασανίζεσθαι ἡμέραν καὶ νύκτα, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹¹ Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὁποίου ἐφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός· καὶ δὲν εὗρέθη τόπος δι' αὐτά· ¹² καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς μικροὺς καὶ μεγάλους, ἱσταμένους ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ βιβλία ἡνοιχθησαν· καὶ βιβλίον ἄλλο ἡνοιχθή, τὸ ὁποῖον εἶναι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹³ Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκροὺς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκρούς· καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹⁴ Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἐρρίφθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτος εἶναι ὁ δεύτερος θάνατος. ¹⁵ Καὶ ὅστις δὲν εὗρέθη γεγραμμένος ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς, ἐρρίφθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

ΚΕΦ. κα'. κβ'.

ΚΑΙ εἶδον οὐρανὸν νέον καὶ γῆν νέαν· διότι ὁ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε· καὶ ἡ θάλασσα δὲν ὑπάρχει πλέον. ² Καὶ ἐγὼ ὁ Ἰωάννης εἶδον τὴν πύλιν τὴν ἁγίαν, τὴν νέαν Ἱεροὺ ταλήμ, καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην διὰ τὸν ἄνδρα αὐτῆς. ³ Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ θέλει σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἶσθαι λαοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς θέλει εἶσθαι μετ' αὐτῶν Θεὸς αὐτῶν. ⁴ Καὶ θέλει ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος δὲν θέλει ὑπάρχει πλέον· οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε πόνος δὲν θέλουσιν ὑπάρχει πλέον· διότι τὰ πρῶτα παρῆλθον.

⁵ Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, Ἰδοὺ, κῶμω νέα τὰ πάντα. Καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Γράψον· διότι οὗτοι οἱ λόγοι εἶναι ἀληθινοὶ καὶ πιστοί. ⁶ Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ, Ἐτελέσθη· ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ θέλω δώσειν εἰς τὸν διψῶντα ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ⁷ Ὁ νικῶν θέλει κληρονομήσει τὰ πάντα, καὶ θέλω εἶσθαι εἰς αὐτὸν Θεός, καὶ αὐτὸς θέλει εἶσθαι εἰς ἐμέ υἱός. ⁸ Οἱ δὲ δειλοὶ καὶ ἄπιστοι καὶ βδελυκτοὶ καὶ φονεῖς καὶ πόρνοι καὶ μάγοι καὶ εἰδωλολάτραι, καὶ πάντες οἱ ψεῦσται, θέλουσιν ἔχει

τὴν μερίδα αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ μὲ πῦρ καὶ θεῖον· οὗτος εἶναι ὁ δεῦτερος θάνατος.

⁹ Καὶ ἦλθε πρὸς ἐμὲ εἰς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς πλήρεις ἀπὸ τῶν ἑπτὰ ἐσχάτων πληγῶν, καὶ ἔλαλησε μετ' ἐμοῦ, λέγων, Ἐλθέ, θέλω σοὶ δεῖξει τὴν νύμφην, τοῦ Ἀρνίου τὴν γυναῖκα. ¹⁰ Καὶ μὲ ἔφερεν ἐν πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ μοι ἔδειξε τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ, καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ¹¹ ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ἡ λαμπρότης αὐτῆς ὅμοια μὲ λίθον πολύτιμον, ὡς λίθον ἱασπιν κρυσταλλίζοντα. ¹² Καὶ εἶχε τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν· εἶχε καὶ δώδεκα πυλῶνας, καὶ εἰς τοὺς πυλῶνας, δώδεκα ἀγγέλους, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, τὰ ὅποια εἶναι τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹³ Πρὸς ἀνατολὰς, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς βορρᾶν, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς νότον, πυλῶνες τρεῖς· πρὸς δυσμὰς, πυλῶνες τρεῖς. ¹⁴ Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως εἶχε θεμέλια δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου.

¹⁵ Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε κάλαμον χρυσοῦν, διὰ τὴν μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. ¹⁶ Καὶ ἡ πόλις κεῖται τετράγωνος, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς εἶναι τοσοῦτον ὅσον καὶ τὸ πλάτος· καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν μὲ τὸν κάλαμον, ἕως δώδεκα χιλιάδας σταδίων· τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς εἶναι ἴσα· ¹⁷ καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, κατὰ τὸ μέτρον τοῦ ἀνθρώπου, ἥγουν, τοῦ ἀγγέλου. ¹⁸ Καὶ ἡ οἰκοδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἦν ἱασπις· καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν, ὅμοια μὲ ὕαλον καθαρὸν. ¹⁹ Καὶ τὰ θεμέλια τοῦ τείχους τῆς πόλεως ἦσαν κεκοσμημένα μὲ πάντα λίθον πολύτιμον· τὸ πρῶτον θεμέλιον, ἱασπις· τὸ δεύτερον, σάπφειρος· τὸ τρίτον, χαλκηδών· τὸ τέταρτον, σμάραγδος· ²⁰ τὸ πέμπτον, σαρδόνυξ· τὸ ἕκτον, σάρδιος· τὸ ἕβδομον, χρυσόλιθος· τὸ ὄγδοον, βήρυλλος· τὸ ἑννατον, τοπάζιον· τὸ δέκατον, χρυσόπρασος· τὸ ἐνδέκατον, ὑάκινθος· τὸ δωδέκατον, ἰσέμβυστος. ²¹ Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες ἦσαν δώδεκα μαργαρίται, ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦτο ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου· καὶ ἡ πλατεία τῆς πόλεως, χρυσίον καθαρὸν, ὡς ἱαλός διαφανής.

²² Καὶ ναὸν δὲν εἶδον ἐν αὐτῇ· διότι ναὸς αὐτῆς εἶναι ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, καὶ τὸ Ἀρνίον. ²³ Καὶ ἡ πόλις δὲν ἔχει

χρείαν τοῦ ἡλίου, οὐδὲ τῆς σελήνης, διὰ νὰ φέγγωσιν ἐν αὐτῇ· διότι ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς εἶναι τὸ Ἀρνίον. ²⁴ Καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων θέλουσι περιπατεῖν ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν. ²⁵ Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς δύν θέλουσι κλεισθῇ τὴν ἡμέραν· διότι νύξ δὲν θέλει εἶσθαι ἐκεῖ. ²⁶ Καὶ θέλουσι φέρεи τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. ²⁷ Καὶ δὲν θέλει εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν οὐδὲν τὸ ὅποιον μιαίνει καὶ προσευνεῖ βδέλνγμα, καὶ ψεῦδος· ἀλλὰ μόνον οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου.

ΚΕΦ. κβ'.—¹ Καὶ μὲ ἔδειξε καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος τῆς ζωῆς, λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἔξερχόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου. ² Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς, καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, ἦτο τὸ δένδρον τῆς ζωῆς, φέρων καρποὺς δώδεκα, καθ' ἕκαστον μῆνα κάμνου τὸν καρπὸν αὐτοῦ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ δένδρου εἶναι εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. ³ Καὶ οὐδὲν ἀνάθεμα θέλει εἶσθαι πλέον· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου θέλει εἶσθαι ἐν αὐτῇ· καὶ οἱ δούλοι αὐτοῦ θέλουσι λατρεύσει αὐτόν. ⁴ Καὶ θέλουσιν ἰδεῖν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ θέλει εἶσθαι ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ⁵ Καὶ νύξ δὲν θέλει εἶσθαι ἐκεῖ· καὶ δὲν ἔχουσι χρείαν λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, διότι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς· καὶ θέλουσι βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

⁶ Καὶ εἶπε πρὸς ἐμέ, Οὗτοι αἱ λόγοι εἶναι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς δούλους αὐτοῦ τὰ ὅσα πρέπει νὰ γέινωσι ταχέως.—⁷ Ἴδου, ἔρχομαι ταχέως· μακάριος ὅστις φυλάττει τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

⁸ Καὶ ἐγὼ ὁ Ἰωάννης εἶμαι ὁ ἰδὼν ταῦτα καὶ ἀκούσας· καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ εἶδον, ἔπεσα νὰ προσκυνήσω ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντος εἰς ἐμέ ταῦτα. ⁹ Καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Πρόσεχε μὴ κάμῃς τοῦτο· διότι ἐγὼ εἶμαι σύνδουλός σου, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν φυλαττόντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τὸν Θεὸν προσκύνησον.

¹⁰ Καὶ λέγει πρὸς ἐμέ, Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· διότι ὁ καιρὸς εἶναι ἐγγύς. ¹¹ Ὅστις ἀδικεῖ, ἅς ἀδικήσῃ ἔτι· καὶ ὅστις εἶναι μεμολυσμένος,

ὡς μολυνθῇ ἔτι· καὶ ὁ δίκαιος, ὡς γείνη ἔτι δίκαιος, καὶ ὁ ἅγιος ὡς γείνη ἔτι ἅγιος. ¹² Καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχέως· καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, δια νὰ ἀποδώσω εἰς ἕκαστον ὡς θέλει εἶσθαι τὸ ἔργον αὐτοῦ. ¹³ Ἐγὼ εἶμαι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. ¹⁴ Μακάριοι οἱ πράττοντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, διὰ νὰ ἔχωσιν ἐξουσίαν ἐπὶ τὸ δένδρον τῆς ζωῆς, καὶ νὰ εἰσέλθωσι διὰ τῶν πυλῶνων εἰς τὴν πόλιν. ¹⁵ Ἐξω δὲ εἶναι οἱ κύνες καὶ οἱ μάγοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν καὶ πράττων τὸ ψεῦδος. ¹⁶ Ἐγὼ ὁ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου νὰ μαρτυρήσῃ εἰς ἐσᾶς ταῦτα εἰς τὰς ἐκκλησίας· ἐγὼ εἶμαι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός.

¹⁷ Καὶ τὸ Πνεῦμα, καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, Ἐλθέ· καὶ ὅστις ἀκούει, ὡς εἶπη, Ἐλθέ· καὶ, Ὅστις διψᾷ, ὡς ἔλθῃ· καὶ ὅστις θέλει, ὡς λαμβάνῃ δωρεὰν τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς.

¹⁸ Διότι μαρτύρομαι εἰς πάντα ἀκούοντα τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, Ἐάν τις ἐπιθέσῃ εἰς ταῦτα, ὁ Θεὸς θέλει ἐπιθέσει εἰς αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ¹⁹ Καὶ ἐάν τις ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ὁ Θεὸς θέλει ἀφαιρέσει τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

²⁰ Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, Ναὶ, ἔρχομαι ταχέως. Ἀμήν. Ναὶ, ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ.

²¹ Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ αἰ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ,

ΚΑΙ Τῷ ΘΕῷ ΔΟΞΑ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ερευνάς

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ

Νικόλαος Σαλβανός Σοφία 20α

Μαρία

Χαρίτος αννεβη. ειννε

...

...

...

...

...

...

...

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας